

Ústřední národní komit

Obraz z díla, v němž je zobrazena scéna z života

z života

K A L E N D Á Ř

Číslo 5 (1.32)

NÁROD

TIŠKÁRNA ČESKÝCH BENEDIKTINŮ

1421 S. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

1966

NOVÁ BUDOVA CAPITOL FEDERAL SAVINGS

CAPITOL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

3960 W. 95th Street, Evergreen Park, Illinois
Tel. Evergreen Park 636-6000 — Chicago 239-3500

CHARLES T. SALAK, president.

**PRO VAŠE ÚSPORY
PŮJČKY NA MAJETKY**

**VAŠE VKLADY JSOU POJIŠTĚNY DO \$10,000
AGENTUROU VLÁDY SPOJENÝCH STATŮ**

Svatý Otec Pavel VI. přijímá od heroického primase ČSR kardinála dr. Josefa Berana skleněnou křišťálovou vázu s vyrytými obrazy českých svatých a sám mu odevzdává zlatý náprsní kříž. Kardinál Beran a sv. Otec zůstali půl hodiny v soukromém důvěrném rozhovoru v sobotu dne 20. února 1965.

NÁROD

ČESKO-AMERICKÝ KATOLICKÝ KALENDÁŘ

NA ROK

1966

Obsahuje část kalendářní, poučné čtení, povídky, básně,
kroniky, adresáře a různá vyobrazení.

Ročník 71.

TISKEM A NÁKLADEM TISKÁRNY ČESKÝCH BENEDIKTINŮ,
1637 S. ALLPORT STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

POZNÁMKY K ROKU 1966

ČTVERO SUCHÝCH DNŮ.

První týden v postě — 2., 4. a 5. března; Svatodušní — 1., 3. a 4. června; podzimní — 21., 23. a 24. září; zimní — 14., 16. a 17. prosince.

ZASVĚCENÉ SVÁTKY.

SVÁTKY, O NICHŽ OBCOVÁNÍ MŠE SV. JE PŘÍKAZEM:

Každá neděle v roce; Nový Rok 1. ledna; Nanebevstoupení Páně 19. května; Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna; Všech Svatých 1. listopadu; Neposkvrněné Početí P. Marie 8. prosince; Hod Boží vánoční 25. prosince.

NÁRODNÍ PATRONOVÉ

Blahoslavená Panna Maria bez poskvrny hříchu počatá, jejíž svátek se slaví 8. prosince, je patronkou Spojených Států; sv. Jan Nepomucký, 16. května, sv. Prokop, 4. července a sv. Václav, 28. září, jsou patronové Čechů; ssv. Cyril a Metoděj, 5. července, jsou patronové Moravanů a Slovanů vůbec.

STÁTNÍ SVÁTKY.

Všechny neděle v roce; Nový rok; narozeniny A. Lincolna, 12. února; narozeniny Jiřího Washingtona, 22. února; Zdobení hrobů, 30. května; Prohlášení nezávislosti, 4. července; Dělnický den první pondělí v září; Den díkůvzdání, čtvrtý čtvrtek a někde třetí čtvrtek v listopadu; Hod Boží vánoční.

V některých státech i Velký pátek, jakož i jiné dni bývají od presidenta neb guvernéra státu, za takový svátek prohlášeny.

Na státní svátky je veřejné úřadování zastaveno. Směnky prošlé na některý z těchto svátků jsou splatné až dne následujícího. Pouze směnky prošlé na Velký pátek nebo Zdobení hrobů jsou splatné ten den před tím. Smlouvy, uzavřené nebo podepsané na národní svátek, nemají platnosti před soudem.

POSTECH ZDRŽELIVOSTI A ÚJMY.

Půst zdržlivosti zakazuje požívání masitých pokrmů, ale neobmezuje střídme užívání jiných pokrmů, jichž možno i vícekrát za den dosyta se najísti.

Půst újmy je ten, který omezuje počet jídel a množství jídla a dovoluje pouze jednou za den dostatečně se najísti, což nemá býti před polednem. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však obě dohromady rovnati jednomu plnému jídlu. Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou, tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, pivo, jsou dovoleny.

Požívání masa a ryb při témtěz jídle je dovoleno.

Všichni, kdo dokončili svůj sedmý rok, jsou podrobeni půstům zdržlivosti.

Všichni, kdo dokončili dvacátý první rok a dosud nepřekročili padesátý devátý rok, jsou vázáni posty újmy.

Půst zdržlivosti zakazuje požívání nejen masa, ale i masité polévky a všech výtažků z masa, jako beef-tea, jakož i škvarků, špeku atd. Vejce a mléčné výrobky jsou dovoleny. Sádla a jiných tuků možno užití pouze k přípravě pokrmů.

DNI ZDRŽELIVOSTI.

Každý pátek v roce je dnem zdržlivosti, leč by některý zasvěcený svátek připadl na pátek. Vyjímkou je doba čtyřicetidenního postu, během které se přísný půst musí zachovat, i kdyby na ten den připadl svátek.

POZMĚNĚNÁ — ZMÍRNĚNÁ — PRAVIDLA POSTU A ZDRŽELIVOSTI.

Církev svatá, naše Matka, ukládá (jako zákon, který je nutno zachovávat) pravidla postu a zdržlivosti, aby pěstovala ducha pokání, aby povzbudila sebezápor a sebemrtvení, aby vedla své děti po stopách Božského Spasitele. — Jsou to pravidla upravená dle církevních zákonů a pozměněná — zmírněná — výsadami udělenými Svatou Stolicí našim biskupům.

ZDRŽELIVOST (OD MASA A MASITÝCH POKRMŮ.)

Každý (katolík), kdo má víc než 7 let, je vázán zachovávat zdržlivost.

ÚPLNÁ ZDRŽELIVOST

Žádné masité pokrmy, ani polévka z masa, ani masitá omáčka, nesmí se požívat v tyto dny: Všechny pátky v roce — popeleční středu (23. února) — svatvečer Neposkvrněného Početí P. Marie (7. prosince) — Štědrý den (24. prosince).

ČÁSTEČNÁ — NEÚPLNÁ — ZDRŽELIVOST

Jedno masité jídlo za den se dovoluje v tyto dny: všechny všední dny v postě mimo Popeleční středu a všech pátků. Středy a soboty suchých dnů a svatvečer: svatodušní.

PŮST (ÚJMY):

Každý, kdo má více než 21 roků a nezačal šedesátý rok svého věku, je vázán zachovávat půst.

Postní dny jsou: všechny všední dny v postě, čtvero suchých dnů a 3 svatvečery: před Svatodušní nedělí, před svátkem Neposkvrněného Početí Panny Marie, den před Štědrým dnem anebo Štědrý den, kterýkoliv se může vybrat před vánocemi.

V postní den pouze jedno jídlo do syta je dovoleno za den. Ostatní dvě jídla — pokud je jich třeba k zachování životní síly — jsou dovolena, nemají se však rovnat obě dohromady jednomu plnému jídlu.

Maso může být požíváno při hlavním (plném) jídlu — ovšem krom pátků, Popeleční středy, svatvečera Nanebevzetí Panny Marie a dne před Štědrým dnem.

Svačiny mezi jídlem dovoleny nejsou — tekutiny, jako mléko, káva, čaj, ovocné šťávy, ano.

Kdyby trpělo zdraví nebo schopnost práce — zákon neváže. Třeba se však zeptat a poradit se zpovědníkem nebo farářem.

O POSTNÍCH PRAVIDLECH

Postní pravidla jsou církevním nařízením, které Církev má právo a moc pozměnit dle potřeby různých krajín a okolností. Změnu platnou pro celou Církev může učinit Sv. Otec, hlava Církve, kdežto biskupové mohou učinit změnu v postních pravidlech jen pro svoji diecési, kdykoliv to důležitá příčina vyžaduje. Každý katolík se tudíž má řídit postními pravidly, jež bývají oznámeny v jeho farnosti každého roku před zahájením čtyřicetidenního postu.

LEDEN

JANUARY—1966

1. sobota | OBŘEZÁNÍ PÁNĚ — Nový rok

Neděle po Obřezání Páně: O jménu Ježíš. Luk. 2, 21.

2. neděle	Nejsv. Jméno Ježíš; sv. Makarius, poust.
3. pondělí	Sv. Jenovefa, pa.; sv. Daniel, jáhen, muč.
4. úterý	Sv. Angela z Foligno; sv. Titus, bisk.
5. středa	Sv. Telesfor, ppž., m.; etih. Radim
6. čtvrtek	Zjevení Páně — Sv. Tři Králů
7. pátek	☩ Sv. Lucian, muč.; sv. Melanie starší
8. sobota	Sv. Severin, věrozv.; sv. Dominika, pa.

Neděle 1. po Zjevení Páně: 12-letý Ježíš v chrámě. Luk. 2.

9. neděle	Svaté Rodiny; sv. Julián, m.; sv. Basilisa, pa.
10. pondělí	Sv. Thekla, panna; sv. Vilém, arcibisk.
11. úterý	Sv. Higin, ppž., m.; sv. Theodosius, opat
12. středa	Sv. Menrád, poust.; sv. Arkadius, muč.
13. čtvrtek	Sv. Bohumír, ř.; sv. Veronika Milánská
14. pátek	☩ Sv. Hilár, b., uč. c.; sv. Felix Nolský
15. sobota	Sv. Pavel, poust.; sv. Ida, abatyše

Neděle 2. po Zjevení Páně: Svatba v Káni Galilejské. Jan 2.

16. neděle	Sv. Marcel I., ppž., m.; sv. Honorát, b.
17. pondělí	Sv. Antonín Veliký, opat; sv. Neon, m.
18. úterý	Sv. Priska, pa., muč.; sv. Markéta Uh.
19. středa	Sv. Kanut, král, m.; sv. Jindřich, b., věrozv.
20. čtvrtek	Sv. Fabián, papež, m.; sv. Šebastián, muč.
21. pátek	☩ Sv. Anežka řim., pa., m.; sv. Eugen, muč.
22. sobota	Sv. Vincenc, jáhen, m.; sv. Irena, vdova

Neděle 3. po Zjevení Páně: Služebník setníkův. Mat. 8.

23. neděle	Zasnoubení P. Marie; sv. Rajmund, Penafort
24. pondělí	Sv. Timoteus (Bohuslav), bisk. a muč.
25. úterý	Obrácení sv. Pavla; sv. Maxim, muč.
26. středa	Sv. Polykarp, b., m.; sv. Pavla, vdova
27. čtvrtek	Sv. Jan Zlat., b., uč. c.; sv. Julian, bisk.
28. pátek	☩ Sv. Cyril Alexandrijský, biskup, uč. c.
29. sobota	Sv. František Saleský, bisk. a uč. c.

Neděle 4. po Zjevení Páně: Bouře na moři. Mat. 8.

30. neděle	Sv. Felix IV., papež; sv. Marcela, vdova
31. pondělí	Sv. Jan Bosco, z. ř.; sv. Petr Nolaskus, z. ř.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☉ Úplněk 7. ledna
- ☾ Posl. čtvrt 13. ledna
- ☾ Nový měsíc 21. ledna
- ☾ První čtvrt 29. ledna

* * *

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Báti se Hospodina, je počátek moudrosti; moudrosti a kázní blázni pohrdají. (Přisl. 2, 5)

A nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, duši však zabít nemohou, ale bojte se spíše toho, jenž může duši i tělo zatratit do pekla. (Mat. 10, 28).

Toho jediného se bojme, abychom se ničeho nebáli více než Boha. (Sv. Řehoř Naz.)

Hleďte Pána, dokud ho možno najít, vzývejte ho, pokud je blízko. (Is. 55, 6).

Člověk opatrný tají, co ví, srdce však nemoudrých vykřikuje hloupost. (Přisl. 12, 22).

Střízliví buďte a bděte, neboť protivník váš d'ábel obchází jako lev řvoucí, hledaje koho by pohltit. (1. Petr, 5, 8).

ÚNOR

FEBRUARY—1966

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☉ Úplněk 5. února
- ☾ Posl. čtvrt 12. února
- ☾ Nový měsíc 20. února
- ☾ První čtvrt 28. února

★ ★ ★

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Kdo nebděl ve své mladosti, at' se umoudří alespoň ve svém stáří. (Sv. Řehoř).

Ne spím se království nebeské dostává, ale pracujícím a bdícím. (Sv. Lev).

Nikde, bratři, nikde není bezpečnosti, ani v nebi, ani v ráji, tím méně ve světě. Nebo v nebi klesl anděl v přítomnosti Boží, v ráji Adam, a ve světě Jidáš ze školy Spasitele. (Sv. Bernard).

Jako živ jsem já — praví Pán Bůh — nechci smrti bezbožného, ale aby se obrátil bezbožný od své cesty a živ byl. (Ezech. 33, 11).

Byť bys zapřel Krista Pána jako Petr, hřešil jako lotr na kříži, přece ještě dnes můžeš být miláčkem Božím. (Sv. František Sales.)

1. Úterý	Sv. Ignác, bisk., muč.; sv. Brigita, panna
2. Středa	OČIŠTOVÁNÍ PANNY MARIE — Hrounnice
3. Čtvrtek	Sv. Blažej, b., m.; sv. Ansgar, apošt. Severu
4. Pátek	☞ Sv. Ondřej Korsini, b.; sv. Veronika, uč. P.
5. Sobota	Sv. Hata (Dobromila), pa., m.; sv. Adéla, ab.

Neděle Devítník: Podob. o dělnících na vinici Páně. Mat. 20.

6. Neděle	Sv. Dorota, pa., muč.; sv. Titus, biskup
7. Pondělí	Sv. Romuald, opat; sv. Juliana, vdova
8. Úterý	Sv. Jan z Mathy, z. f.; bl. Milada, Přemysl.
9. Středa	Sv. Apollonia, pa., m.; sv. Modest, věrozv.
10. Čtvrtek	Sv. Školastika, abatyše; sv. Vilém, poust.
11. Pátek	☞ Zjevení Panny Marie Lurdské; sv. Adolf,
12. Sobota	Sedm sv. servitů, z. f.; sv. Eulalia, pa., m.

Neděle 1. po devítníku: O rozsévání semen. Luk. 8.

13. Neděle	Sv. Valentin, kněz, muč.; sv. Bruno, vyzn.
14. Pondělí	Sv. Faustín a Jovita, mm; sv. Jiřina, panna
15. Úterý	Sv. Řehoř X., papež; sv. Juliána, pa., muč.
16. Středa	Sv. Flavián, patr.; sv. Donát a Emilia, mm.
17. Čtvrtek	Sv. Simeon, bisk., m.; sv. Klaudius, muč.
18. Pátek	☞ Sv. Gilbert, b.; sv. Kateřina Ricci, panna
19. Sobota	Sv. Konrád, opat; bl. Godšalk, opat

Neděle 2. po devítníku: Uzdravení slepce. Luk. 18.

20. Neděle	Sv. Oldřich, kněz; sv. Nikefor, muč.
21. Pondělí	Sv. Eleonora, královna; sv. Mořic, muč.
22. Úterý	Sv. Lazar, mnich; sv. Marta, pa., muč.
23. Středa	☞ Popelec; Sv. Petr Damiani, b., uč. c.
24. Čtvrtek	Sv. Matěj, apoštol P.; sv. Felix III., ppž.
25. Pátek	Sv. Valburga, pa.; sv. Petr žalářník, m.
26. Sobota	☞ Sv. Markéta Kort., kaj.; sv. Porfyr, b.

Neděle 1. postní: O pokušení Pána Ježíše. Mat. 4.

27. Neděle	Sv. Leander, b.; sv. Gabriel od Bol. P. M.
28. Pondělí	☞ Sv. Roman, opat; sv. Proter, patr., m.

BŘEZEN

MARCH—1966

1. úterý		Sv. Albín, biskup; sv. Hermes, muč.
2. středa		Suchý den; Bl. Anežka česká, pa.
3. čtvrtek		Sv. Kunhuta, cís.; sv. Kamila, panna.
4. pátek		Suchý den; Sv. Lucius, papež, muč.
5. sobota		Suchý den; Sv. Kazimír, vyznavač.

Neděle 2. postní: O proměnění Páně. Mat. 17.

6. neděle		Sv. Perpetua a Felicitá, mučednice
7. pondělí		Sv. Tomáš Akvin., uč. c.; sv. Eugen, b., m.
8. úterý		Sv. Jan z Boha, z. ř.; sv. Beata, muč.
9. středa		Sv. Františka Řím., vd.; sv. Dominik Savio
10. čtvrtek		40 sv. muč. v Sebastě; sv. Makarius, b.
11. pátek		Sv. Heraklius, m.; sv. Angela z Foligno, ř.
12. sobota		Sv. Řehoř Veliký, ppž., uč. c.; sv. Justina, p.

Neděle 3. postní: Vymítání němého ducha. Luk. 11.

13. neděle		Sv. Kristina, muč.; sv. Patricia (Vlasta), m.
14. pondělí		Sv. Mathilda, královna; sv. Alexander, m.
15. úterý		Sv. Klement Maria Hofbauer (Dvořák), ř.
16. středa		Sv. Longin, m.; sv. Izák Jogues, muč.
17. čtvrtek		Bl. Jan Sarkander, muč.; sv. Patrik, bís.
18. pátek		Sv. Cyril Jerus., b., uč. c.; sv. Eduard, kr.
19. sobota		Sv. Josef, pěstoun Páně; sv. Leoncius, m.

Neděle 4. postní: Nasycení pěti tisíc mužů. Jan 6.

20. neděle		Sv. Eufrasia, muč.; sv. Heribert, kněz
21. pondělí		Sv. Benedikt, opat, zakladatel řádu
22. úterý		Sv. Kateřina Janovská; sv. Kateřina Švéd.
23. středa		Sv. Alfons Turibus, b.; sv. Liberát, v.
24. čtvrtek		Sv. Gabriel, Archanděl; sv. Berta, ab.
25. pátek		Zvěstování Panny Marie; sv. Dismas, kaj.
26. sobota		Sv. Haštal, muč.; sv. Ludger, bisk.

Neděle Smrtelná: Židé chtějí P. Ježíše kamenovat. Jan 8.

27. neděle		Sv. Jan ze Damašku, učitel církevní
28. pondělí		Sv. Jan Kapistrán, ř.; sv. Sixtus III., ppž.
29. úterý		Sv. Eustach, opat; sv. Berthold, řeh.
30. středa		Sv. Jan Klimakus, opat; sv. Kvirin, muč.
31. Čtvrtek		Sv. Quido, opat; sv. Benjamín, muč.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☉ Úplněk 7. března
- ☾ Posl. čtvrt 14. března
- ☽ Nový měsíc 22. března
- ☾ První čtvrt 29. března

* * *

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Zaorali jste bezbožnost a nepravost jste žali, jedli jste úrodu lži. (Os. 10. 13).

Blázen ihned ukazuje svůj hněv, kdo je chytrý, tají křivdu. (Přisl. 12. 16).

Kdo svou zemi vzdělává, má mnoho chleba, kdo však se za nicotou honí, je blázen. (Přisl. 12. 11).

A každý, kdo slyší tato slova má a nekoná jich, bude připodobněn muži pošetilému, jenž postavil dům svůj na písku. (Mat. 7. 28).

Neboť co prospěje člověku, byť celý svět získal, život (věčný) však ztratil? Aneb jakou dá člověk výměnu za (věčný) život svůj? (Mat. 8. 36).

Myslím totiž, že utrpení nynějšího času nejsou ničím proti budoucí slávě, která se zjeví na nás. (Řim. 8. 18).

DUBEN

APRIL—1966

1. pátek	 Sv. Hugo, biskup; sv. Theodora, muč.
2. sobota	 Sv. František Paulánský, z. ř.; sv. Urban, b.

Neděle Květná: Slavný vjezd Páně do Jerusalema. Mat. 21.

3. neděle	 Sv. Richard, biskup; sv. Irena, pa., m.
4. pondělí	 Sv. Isidor, b., uč. c.; sv. Jiří, poust.
5. úterý	 Sv. Vincenc Fererský, ř.; sv. Juliana, ř.
6. středa	 Sv. Sixtus I., ppž., m.; sv. Celestin I., ppž.
7. čtvrtek	 Zelený čtvrtek; Sv. Heřman Josef, b., ř.
8. pátek	 Velký pátek; Sv. Diviš, bisk., muč.
9. sobota	 Bílá sobota; Sv. Demetrius, jáhen, muč.

Neděle Velikonoční: Vzkříšení Páně. Marek 16.

10. neděle	HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ; sv. Mechtilda, pa.
11. pondělí	Pondělí velikonoční; Sv. Lev Veliký, papež.
12. úterý	Sv. Julius, ppž.; sv. Sabas, muč.
13. středa	Sv. Hermenegild, muč.; sv. Ursus, b.
14. čtvrtek	Sv. Justín, filosof, m.; sv. Lidvína, pa.
15. pátek	 Sv. Anastazia, m.; sv. Petr Gonzales, ř.
16. sobota	Sv. Bernadetta Soubirous, pa.

Neděle 1. po velikonočních: Ježíš zjevuje se apoštolům. Jan 20.

17. neděle	Sv. Anicet, ppž., muč.; sv. Eliáš, Isidor, mm.
18. pondělí	Sv. Apolonius, m.; sv. Rudolf a Verner, mm.
19. úterý	Sv. Emma, hraběnka; sv. Lev IX., papež.
20. středa	Sv. Anežka Montepule.; sv. Caesarius, muč.
21. čtvrtek	Sv. Anselm, arcib., uč. c.; sv. Isák, muč.
22. pátek	 Sv. Soter a Kajus, mm.; sv. Soter, papež
23. sobota	Sv. Vojtěch, bisk., muč., patron český

Neděle 2. po velikonočních: Ježíš dobrý pastýř. Jan 10.

24. neděle	Sv. Jiří, muč.; sv. Fidelis, muč.
25. pondělí	Sv. Marek, evangelista; sv. Anian, bisk.
26. úterý	Panna Maria Dobré Rady; sv. Anastás, ppž.
27. středa	Sv. Petr Kanisius, uč. c.; sv. Zita, panna
28. čtvrtek	Sv. Pavel z Kříže, zakl. ř.; sv. Ludvík Grignon
29. pátek	 Sv. Robert, opat, zakl. ř.; sv. Petr Veronsk.
30. sobota	Sv. Kateřina Sienská, pa.; sv. Žofie, pa., m.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ Úplněk 5. dubna
- ☾ Posl. čtvrt 12. dubna
- ☾ Nový měsíc 20. dubna
- ☾ První čtvrt 28. dubna

♦ ♦ ♦

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Nebot' co kdo bude sítí,
to bude i žítí. (Gal. 6, 8).

Kdo rozsívá skoupě,
skoupě též bude žnouti;
kdo však bohatě rozsévá,
bohatě bude také žnouti.
(II. Kor. 9, 6).

Blažený život, pravím,
záleží v hluboké moudro-
sti, v klidném svědomí,
ve vznešené ctnosti: bez
vášně býti, nad vášní ví-
těziti, jest blaženým býti.
(Sv. Ambrož).

Kdo své ucho zacpává
ke křiku chud'asovu, sám
také bude křičeti a ne-
dojde vyslyšení. (Přisl.
21, 13).

Co je platno bláznů bo-
hatství mítí, když si mou-
drosti koupiti nemůže.
(Přisl. 17, 16).

Bohatý, chybil-li, má
mnoho obhájců; mluví-li
zpupné řeči, ospravedlňují
ho. Chudý, chybil-li, nad
to i kárán bývá. (Sir. 13,
26).

KVĚTEN

MAY—1966

Neděle 3. po veliknocích: Matičko a neužijte mne. Jan 16.

1. neděle	Sv. Josef patron dělníků; sv. Floriana, pa., m.
2. pondělí	Sv. Athanas, b., uč. c.; sv. Zikmund, král, m.
3. úterý	Sv. Alexander a spolumuč.; sv. Theodosij, op.
4. středa	Sv. Florián, muč.; sv. Monika, vdova
5. čtvrtek	Sv. Pius V., papež; sv. Irena, muč.
6. pátek	☩ Sv. Valerián, bisk.; sv. Valeria, muč.
7. sobota	Sv. Stanislav, b., m.; sv. Albert, rolník

Neděle 4. po veliknocích: Ježíš příslibuje Utěšitele. Jan 16.

8. neděle	Sv. Lucius, muč.; sv. Viktor a Maurus, mm.
9. pondělí	Sv. Řehoř Nazianský, b., uč. c.; sv. Benigna, m.
10. úterý	Sv. Isidor, rolník; sv. Antonín, biskup.
11. středa	Sv. Filip a Jakub, apošt.; sv. Mamert, arcib.
12. čtvrtek	Sv. Pankrác, mučedník; sv. Nereus a spolumuč.
13. pátek	☩ Sv. Servác, bisk.; sv. Jan Mlčelivý, b., pou
14. sobota	Sv. Bonifác, muč.; sv. Štěpánka, mučednice

Neděle 5. po veliknocích: Proste a bude vám dáno. Jan 16.

15. neděle	Sv. Jan de la Salle, z. ř.; sv. Pachomius, op.
16. pondělí	Prosebný den; Sv. Jan Nepomucký, muč.
17. úterý	Prosebný den; Sv. Paschal Baylon, ř.
18. středa	Prosebný den; Sv. Venancius a Porfyr, mm.
19. čtvrtek	NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ; Sv. Petr Celestin
20. pátek	☩ Sv. Bernardin Sienský, ř.; sv. Akvila, muč.
21. sobota	Sv. Theobald, arcib.; sv. Ondřej Bobola, m.

Neděle 6. po veliknocích: O Utěšiteli Duchu svatém. Jan 15.

22. neděle	Sv. Rita, vd.; sv. Julie, pa., m.; bl. Vladimír.
23. pondělí	Sv. Jan de Rosi, kněz; sv. Desiderius, b., m.
24. úterý	P. Maria, Pomoc. křesťanů; sv. Johanna Chusa
25. středa	Sv. Řehoř VII., papež; sv. Bonifác IV., papež
26. čtvrtek	Sv. Filip Neri, zakl. ř.; sv. Eleuther, ppž., m.
27. pátek	☩ Sv. Beda Ctih., uč. c.; sv. Jan I., papež
28. sobota	☩ Vigilie svatodušní; sv. Augustin, arcib.

Neděle Svatodušní: Seslání Ducha svatého. Jan 14.

29. neděle	HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ; sv. Magdalena, pa.
30. pondělí	Pondělí svatodušní; Johana z Arku, pa.
31. úterý	Panna Maria Královna nebe i země

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☉ Úplněk 4. května
- ☾ Posl. čtvrt 12. května
- ☾ Nový měsíc 20. května
- ☾ První čtvrt 27. května

+ + +

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Boháč mluví — a všichni mlčí; řeč jeho vynáší až k oblakům. Chudý mluví, i říká: Kdo je to? — a klopýtne-li, dorazí ho. (Sir. 13, 28).

Mnozí přišli ku pádu pro zlato, a pro jeho lesk je záhuba stihla. (Sir. 30, 6).

Věru jako stín jde životem člověk, poklady hromadí, nevěda, komu to snáší. (Žl 38, 7)

Neskládejte sobě pokladů na zemi, kde rez a mol kazí a kde zloději vykopávají a kradou..., neboť kde je poklad tvůj, tam bude i srdce tvé. (Mat. 6, 19-21).

Boháči neškodí bohatství, když ho dobře užívá. (Sv. Jeroným).

Čím více ti bohatství přibývá a čím více po něm toužíš, tím více ti lásky ubývá. (Sv. Basil Veliký).

ČERVEN

JUNE—1966

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☉ Úpiněk 3. června
- ☾ Posl. čtvrt 11. června
- ☼ Nový měsíc 18. června
- ☽ První čtvrt 25. června

★ ★ ★

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Zlato a stříbro a jiné podobné věci nejsou ani dobré, ani zlé; leč náležitě jich užívání jest dobré, zneužívání je zlé. (Sv. Bernard).

Co prospívá trubla plná peněz, pak-li je prázdná tvoje svědomí? Co platno boháči, že má vše dobré, nemá-li Boha, dobro nejvyšší? (Sv. Jeroným).

Boháči tohoto světa mnoho nebezpečností a starostí mají, o kterých služebníci Kristovi, kteří se všeho co je na světě odřekli, ničeho nevědí. (Tomáš Kempenský).

Zajisté se nerodíme ani s oděvem, ani se zlatem a stříbrem. Nazí na svět přicházíme, a nahé nás opět přijímá země. (Sv. Ambrož).

Hle, na prodej jest království Boží; kup, jestliže chceš, a dlouho se na velikost ceny neohlížej. (Sv. Augustin).

1. středa	☿ Suchý den; sv. Pamfil a spolumuč.
2. čtvrtek	☿ Sv. Blandina a spolumuč.; sv. Emília, m.
3. pátek	☿ Suchý den; Sv. Klotilda, královna
4. sobota	☿ Suchý den; Sv. František Caraciolo, z. ř.

Neděle nejsvětější Trojice: Učte všecky národy. Mat. 28.

5. neděle	Nejsvětější Trojice; sv. Bonifác, věrozv., m.
6. pondělí	Sv. Norbert, b., z. ř.; sv. Filip, prvojáhen
7. úterý	Sv. Robert, op.; sv. Julita a sv. Cyrus, mm.
8. středa	Sv. Vilém, biskup; sv. Medard, biskup
9. čtvrtek	Boží Tělo; sv. Primus a Felician, mm.
10. pátek	☿ Sv. Markéta, král., vd.; sv. Zachariáš, m.
11. sobota	☿ Sv. Barnabáš, ap.; sv. Felix a Fortunát, mm.

Neděle 2. po sv. Duchu: O veliké večeři. Luk. 14.

12. neděle	Sv. Jan z Fakunda, kn., ř.; sv. Basilides, m.
13. pondělí	Sv. Antonín Paduánský, ř.; sv. Akvilina, pa., m.
14. úterý	Sv. Basil Vel., b. a uč. c.; sv. Karolína, ř.
15. středa	Sv. Vít, muč.; sv. František Regis, ř.
16. čtvrtek	Sv. Beno (Zbyněk), věrozv.; sv. Luitgarda, ř.
17. pátek	☿ Nejsv. Srdce Páně; sv. Marcián a Nikander
18. sobota	Sv. Efrém, jáhen, uč. c.; sv. Leoncius a spolum.

Neděle 3. po sv. Duchu: O ztracené ovci. Luk. 15.

19. neděle	Sv. Gervas a Protas, mm.; sv. Juliana Falk.
20. pondělí	Sv. Silver, ppž., muč.; sv. Florentina, ab.
21. úterý	Sv. Alois Gonzaga, ř.; sv. Demetria, pa., m.
22. středa	Sv. Paulin, bisk.; sv. Alban a Anfibal, mm.
23. čtvrtek	Sv. Felix, muč.; sv. Eberhard, bisk.
24. pátek	☿ Sv. Jan Křtitel; sv. Erich, řeholník
25. sobota	Sv. Vilém, opat; bl. Ivan, poustevník

Neděle 4. po sv. Duchu: Zázračný lov ryb. Luk. 5.

26. neděle	Sv. Jan a Pavel, mm.; sv. Virgíl, bisk.
27. pondělí	P. Maria, Matka Ust. Pomoci; sv. Ladislav, král
28. úterý	Sv. Ireneus, bisk., m.; sv. Mořic, bisk.
29. středa	Sv. Petr a Pavel, ap.; sv. Maria, matka Markova
30. čtvrtek	Památka sv. Pavla; sv. Donát, vojín, mučovník

ČERVENEC

JULY—1966

1. pátek	Nejdražší Krve Páně; sv. Theobald, poust.
2. sobota	Navštívení Panny Marie

Neděle 5. po sv. Duchu: Spravedlnost farizeů. Mat. 5.

3. neděle	Sv. Lev II., ppž.; sv. Otto, b., věrozvěst
4. pondělí	Sv. Prokop, opat; sv. Oldřich, bisk.
5. úterý	Sv. Cyril a Metoděj, věrozvěsti Slovanů
6. středa	Sv. Tomáš Morus, m.; sv. Maria Goretti, m.
7. čtvrtek	Sv. Benedikt XI., ppž.; sv. Vavřinec z Brind.
8. pátek	Sv. Alžběta, král.; sv. Kilian, b., muč.
9. sobota	Bl. Veronika Julianí, ř.; sv. Zeno, vojín, m.

Neděle 6. po sv. Duchu: Zázračné nasycení. Marek 8.

10. neděle	Sv. Felice a 7 synů, mm.; sv. Amalía, vd. a ř.
11. pondělí	Sv. Pius I., ppž.; slavnost sv. Benedikta, o.
12. úterý	Sv. Jan Gualbert, z. ř.; sv. Berta, král.
13. středa	Sv. Marketa, pa., m.; sv. Eugen, bisk. Kartag.
14. čtvrtek	Sv. Bonaventura, uč. c.; bl. Hroznata, m.
15. pátek	Sv. Jindřich, císař; sv. Vladimír, kníže
16. sobota	P. Maria Karmelská; sv. Rainelda, pa., m.

Neděle 7. po sv. Duchu: O falešných prorocích. Mat. 7.

17. neděle	Sv. Alexius, žebrák; sv. Ondřej Svorad
18. pondělí	Sv. Kamil de Lellis; sv. Bedřich, b., muč.
19. úterý	Sv. Vincenc z Pauly, z. ř.; sv. Vavřinec, b.
20. středa	Sv. Jeroným Aemiliani, z. ř.; sv. Pavel, muč.
21. čtvrtek	Sv. Konstantin, opat; sv. Julia, pa., muč.
22. pátek	Sv. Maria Magdalena, kaj.; sv. Platon, muč.
23. sobota	Sv. Apolinář, b., muč.; sv. Libor, biskup

Neděle 8. po sv. Duchu: Nespravedlivý vladař. Luk. 16.

24. neděle	Sv. František Solano, ř.; sv. Kristina, pa., m.
25. pondělí	Sv. Jakub starší, apoštol; sv. Křištof, muč.
26. úterý	Sv. Joachim a Anna, rodiče Panny Marie
27. středa	Sv. Pantaleon, muč.; sv. Jiří, jáhen, muč.
28. čtvrtek	Sv. Innocenc I., ppž.; sv. Viktor I., papež
29. pátek	Sv. Marta, uč. Páně; sv. Felix II. a spol.
30. sobota	Sv. Abdon a Senen, mm.; sv. Rufus, muč.

Neděle 9. po sv. Duchu: Ježíš pláče nad Jerusalemem. Luk. 19.

31. Neděle	Sv. Ignác z Loyoly, z. ř.; sv. Firmus, bisk.
------------	--

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☉ Úplněk 2. července
- ☾ Posl. čtvrt 10. července
- ☼ Nový měsíc 18. července
- ☽ První čtvrt 24. července

★ ★ ★

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Tolik koupí vdova dvěma penízky, mnoho-li Petr, když zanechal síti, mnoho-li Zachaeus polovici svého statku. Království Boží stojí tolik, kolik máš. (Sv. Ambrož).

Za sousto chleba Bůh prodává říši svou. Kdo bude s to omluviti toho, jenž ji nekoupí, když tak levná cena žaluje na něho? (Sv. Petr Chrysolog).

Bojování je život člověka na zemi. (Job 6, 1).

Nebot tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu; ti totiž stojí proti sobě, abyste nečinili to, co chcete. (Gal. 5, 17).

Lépe jest břichu se varovat, nežli jej napravit. (Sv. Isidor).

Člověka přítomného se ostýcháš, a přítomnosti Boha Otce, i Syna, i Duha svatého se nebojíš? (Sv. Ambrož).

SRPEN

AUGUST—1966

1. Pondělí	Sv. Petr Julian Eymard, zakl. řádu
2. Úterý	Sv. Alfons Liguori, z. ř., uč. c.; sv. Štěpán I. m.
3. Středa	Sv. Augustin Gažotič, b.; sv. Lydia, prvokřesť.
4. Čtvrtek	Sv. Dominik, z. ř.; sv. Eleutherius, muč.
5. Pátek	☩ Panna Maria Sněžná; sv. Osvald, král
6. Sobota	Proměnění Páně; sv. Sixtus II., ppž., m.

Neděle 10. po sv. Duchu: O publikánu a farizeovi. Luk. 18.

7. Neděle	Sv. Kajetán, zakl. ř.; sv. Donát, b., muč.
8. Pondělí	Sv. Hedvika, král.; sv. Cyriak a Largus, mm.
9. Úterý	Sv. Jan Křt. Vianney, kněz; sv. Romanus, m.
10. Středa	Sv. Vavřinec, jáhen, muč.; sv. Hugo, biskup
11. Čtvrtek	Sv. Tiburc, muč.; sv. Zuzana, pa., muč.
12. Pátek	☩ Sv. Klára, zakl. ř.; sv. Digna, služka, m.
13. Sobota	Sv. Kassian, uč., m.; sv. Jan Berchmans, ř.

Neděle 11. po sv. Duchu: Uzdravení hluchého. Marek 7.

14. Neděle	Sv. Eusebius, kněz, m.; sv. Athanasia, ab.
15. Pondělí	NANEBEVZETÍ PANNY MARIE ; sv. Tarsicius
16. Úterý	Sv. Roch, vyznavač; sv. Theodor, biskup
17. Středa	Sv. Hyacinth, řeh.; sv. Liberát a spolumuč.
18. Čtvrtek	Sv. Helena, cis.; sv. Klára z Montefalco
19. Pátek	☩ Sv. Jan Eudes, kněz; sv. Ludvík, biskup
20. Sobota	Sv. Bernard, opat a učitel církevní

Neděle 12. po sv. Duchu: Milosrdný Samaritán. Luk. 10.

21. Neděle	Sv. Johanna Františka de Chantal, zakl. ř.
22. Pondělí	Neposkv. Srdce P. Marie; Timotheus, muč.
23. Úterý	Sv. Filip Benicis, ř.; sv. Sidonius (Zdeněk), m.
24. Středa	Sv. Bartoloměj, apoštol; sv. Január a spolumuč.
25. Čtvrtek	Sv. Ludvík, král; sv. Genesius, herec, muč.
26. Pátek	☩ Sv. Zefyrin, ppž., m.; sv. Fortunát, jáhen.
27. Sobota	Sv. Josef Kalasanský, z. ř.; sv. Rufus, b.

Neděle 13. po sv. Duchu: O desíti maľomocných. Luk. 17.

28. Neděle	Sv. Augustin, b., uč. c.; sv. Hermes, muč.
29. Pondělí	Stětí sv. Jana křt.; sv. Serapia a Sabina, mm.
30. Úterý	Sv. Růžena Linská, pa.; sv. Felix a Adaukt, mm.
31. Středa	Sv. Rajmund Nonatus; sv. Dominik, chlapec, m.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☉ Úplněk 1. srpna
- ☾ Posl. čtvrt 9. srpna
- ☾ Nový měsíc 16. srpna
- ☾ První čtvrt 23. srpna
- ☉ Úplněk 31. srpna

♦ ♦ ♦

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Okuste a vizte, jak dobrý jest Hospodin. (Žl. 33, 9).

Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh v něm. (I. Jan 4, 16).

Já těm, kteří mne milují, splácím láskou, a kdo mne pilně hledá, nalézá mne. (Přís. 8, 17).

Nestaví-li Hospodin domů, marně se lopotí, kteří jej stavějí. Neostříhá-li Hospodin města, nadarmo bdí, kdo je hlídá. (Žl. 126, 1).

Kdybychom na Pána přítomného mysleli, sotva, anebo vůbec bychom ne-hřešili. (Sv. Tomáš Akv.)

Podle toho Svatého, jenž nás povolal, buďte i vy svatí ve všem obcování svém, ježto psáno jest: Svatí buďte, neboť já svatý jsem. (I. Petr. 1, 15-16).

ZÁŘÍ

SEPTEMBER—1966

1. Čtvrtek	Sv. Juljí, opat, poust.; sv. Ammon, muč.
2. Pátek	☩ Sv. Štěpán, král; sv. Rufina, mučednice
3. Sobota	v. Pius X., papež; sv. Dorota, pa., m.

Neděle 14. po sv. Duchu: Dvěma pánům nelze sloužit. Mat. 6.

4. Neděle	Sv. Rosalia, pa., poust.; sv. Růžena Víterb., pa.
5. Pondělí	Sv. Vavřinec Justiniani, b.; sv. Viktorin, b., m.
6. Úterý	Sv. Eleuther, opat; sv. Magnus, opat
7. Středa	Sv. Regina, pa., muč.; sv. Korbinian, b., věrozv.
8. Čtvrtek	Narození Panny Marie; sv. Hadrian a spolumuč.
9. Pátek	☩ Sv. Pulcheria, císařovna; sv. Gorgonius, m
10. Sobota	Sv. Mikuláš Tolentický; bl. Karel Spínola, m. *

Neděle 15. po sv. Duchu: Vzkříšení mládence Naim. Luk. 14.

11. Neděle	Sv. Protus a Hyacint, mm.; sv. Theodora, kaj.
12. Pondělí	Jméno Panny Marie; sv. Kvido, kostelník
13. Úterý	Sv. Amát, bisk.; sv. Kateřina Janovská, vd.
14. Středa	Povýšení sv. Kříže; sv. Kornelius, ppž., m.
15. Čtvrtek	Sedmibolestné Panny Marie; sv. Nikomed, m.
16. Pátek	☩ Sv. Ludmila, kněž., m.; sv. Cyprian
17. Sobota	Sv. Hildegarda, ab.; sv. Lambert, b., muč.

Neděle 16. po sv. Duchu: Uzdravení vodnatelného. Luk. 14.

18. Neděle	Sv. Josef Kupertinský, ř.; sv. Richarda, cíš.
19. Pondělí	Sv. Január a spolumuč.; sv. Arnulf, bisk.
20. Úterý	Sv. Eustach a spolumuč.; sv. Filipína, muč.
21. Středa	☩ Suchý den; sv. Matouš, apoštol
22. Čtvrtek	Sv. Tomáš z Villanova, arcib.; sv. Fokas, muč.
23. Pátek	☩ Suchý den; sv. Linus, ppž., m.
24. Sobota	☩ Suchý den; P. Maria, vysv. zajatých

Neděle 17. po sv. Duchu: Největší přikázání. Mat. 22.

25. Neděle	Sv. Kleofáš, uč. Páně; sv. Firmin, b., muč.
26. Pondělí	Sv. Cyprian a Justina, mm.; sv. Nilus, opat
27. Úterý	Sv. Kosmas a Damian, lékaři, mm.; sv. Leoncius
28. Středa	Sv. Václav, kníže čes., m.; sv. Lioba, pa., ab.
29. Čtvrtek	Sv. Michael arch.; sv. René Goupil, muč. kanad.
30. Pátek	☩ Sv. Jeroným, uč. c.; sv. Žofie a její 3 dcery,

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☪ Posl. čtvrt 8. září
- ☾ Nový měsíc 14. září
- ☽ První čtvrt 21. září
- ☾ Úplněk 29. září

♦ ♦ ♦

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Méně by zajisté Bůh dobrý byl, kdyby žádnému zlému dobře nečinil. (Sv. Augustin).

Tak jako Bůh není dobrým nikdo, tak milosrdným nikdo. (Tertullian).

A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa. (Mat. 28, 20).

I já pravím tobě: Ty jsi Petr (t.j. skála), a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné jí nepřemohou. (Mat. 16, 18).

Slovem Církve vyznává se shromáždění všech pokřtěných (neboť nekřtění jsou vně, mimo církev), kteří pod nejvyšší viditelnou hlavou, římským papežem, pravou víru vyznávají. (Sv. Alfons Liguori).

Nemůže mít Boha Otcem ten, komu církev není matkou. (Sv. Cyprian).

ŘÍJEN

OCTOBER—1966

1. Sobota | Sv. Remigius, biskup; sv. Aretas, mučedník

Neděle 18. po sv. Duchu: Uzdravení mrtvici raněného. Mt. 9.

2. Neděle	Svatých Andělů Strážných; sv. Leodegar, b., m.
3. Pondělí	Sv. Terezie Ježíškova, ř.; sv. Cyprian, bisk.
4. Úterý	Sv. František Assiský, z. ř.; sv. Edvin, král
5. Středa	Sv. Maurus a Placid, op.; sv. Apolinář, bisk.
6. Čtvrtek	Sv. Bruno, zakl. ř.; sv. Roman, biskup
7. Pátek	☩ Královna sv. růžence; sv. Justina, pa., muč
8. Sobota	Sv. Brigita, vdova; sv. Thais, kašicnice

Neděle 19. po sv. Duchu: O svatebním rouše. Mat. 22.

9. Neděle	Sv. Dionys, b., m.; sv. Demetrius, patr.
10. Pondělí	Sv. František Borgiáš, ř.; sv. Paulinus, bisk.
11. Úterý	Mateřství Panny Marie; sv. Bruno, arcib.
12. Středa	Sv. Maximilian, b., m.; sv. Pelagia, kašicnice
13. Čtvrtek	Sv. Eduard, král; sv. Daniel a spolumučedníci
14. Pátek	☩ Sv. Kallistus, ppž., m.; sv. Fortunata, pa.,
15. Sobota	Sv. Terezie Avilská, pa., ř.; sv. Leonard

Neděle 20. po sv. Duchu: Uzdravení syna úředníkovy. Jan. 4.

16. Neděle	Sv. Gerard Majella, ř. bratr; sv. Havel, opat
17. Pondělí	Sv. Markéta M. Alacoque, ř.; sv. Hedvika, vév.
18. Úterý	Sv. Lukáš, evangelista; sv. Julian Sabas, poust.
19. Středa	Sv. Petr z Alkantary, ř.; sv. Laura, vd., m.
20. Čtvrtek	Sv. Jan Kentský, kněz; sv. Arthur, král
21. Pátek	☩ Sv. Uršula, pa. a spolumuč.; sv. Hilarion, o
22. Sobota	Sv. Filip, b. a mm.; sv. Maria Salome, uč. P.

Neděle 21. po sv. Duchu: O skládání účtů. Mat. 18.

23. Neděle	Sv. Theodoret, kněz, m.; sv. Roman, bisk.
24. Pondělí	Sv. Rafael, archanděl; sv. Antonín Claret, z. ř.
25. Úterý	Sv. Krispin a Krispinian, mm.; sv. Aretas, m.
26. Středa	Sv. Evarist, ppž., m.; sv. Lucian a Marcian, mm.
27. Čtvrtek	Sv. Frumenc, věrozv.; sv. Vincenc a spolumuč.
28. Pátek	☩ Sv. Šimon a Juda, apošt.; sv. Fidelis, muč.
29. Sobota	Sv. Narcis, b., v.; sv. Arsenij, arcib.

Neděle 22. po sv. Duchu: Sluší-li dávatí daň. Mat. 22.

30. Neděle	KRISTUS KRÁL; sv. Saturnin, muč.
31. Pondělí	Vigilie; sv. Wolfgang, b.; sv. Notburga, pa.

ČTVRTÍ MĚSÍCE

- ☾ Posl. čtvrt 7. října
- ☾ Nový měsíc 14. října
- ☾ První čtvrt 21. října
- ☾ Úplněk 29. října

★ ★ ★

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Spíše v nebi než na zemi má Církev kořeny upevněné. Snadnější je slunce zhasnout, nežli Církev zatemnit. (Sv. Jan Zlatoústý).

V síti Petrově ryby dobré i špatné; v arše Noemově zvířata čistá i nečistá; na roli Páně lilie mezi trnám, koukol mezi klasy; na humnu Páně zrní s plevou. (Sv. Petr Ravenský).

Kdokoli se odtrhne od Církev katolické, i když se domnívá, že sebe zbožněji žije, již pro to jediné provinění, že jest od jednoty církevní odštěpen, nebude mítí života věčného. (Sv. Augustin).

Ó, jaký div, Pán Církev pní na kříži, jeho učedníci jsou ve vazbách, a Církev jeho roste, evangelium se den ke dni rozširuje, a to, čím se její zkázy docíliti chtělo, přispívá k jejímu rozšíření. (Sv. Jan Zlatoústý).

LISTOPAD

NOVEMBER—1966

1. Úterý	SLAVNOST VŠECH SVATÝCH
2. Středa	Všech věrných zemřelých; sv. Justus, muč.
3. Čtvrtek	Sv. Hubert, bisk.; ctih. Jindřich Richter, m.
4. Pátek	☞ Sv. Karel Boromejský, arcib.; sv. Girard, ř
5. Sobota	Sv. Zachariáš a Alžběta; sv. Bertilla, ab.

Neděle 23. po sv. Duchu: Dcera Jairova. Mat. 9.

6. Neděle	Sv. Leonard, poust.; sv. Emilian, kněz, poust.
7. Pondělí	Sv. Angelbert, arcib.; sv. Arnošt, opat
8. Úterý	Sv. Korunování mučedníci; sv. Bohumír, b.
9. Středa	Sv. Theodor, voják, muč.; sv. Alexander, muč.
10. Čtvrtek	Sv. Ondřej Avellini, ř.; sv. Justus, věrozvěst
11. Pátek	☞ Sv. Martin, biskup; sv. Mennas, voják, muč
12. Sobota	Sv. Martin I., ppž.; sv. Rufus, biskup

Neděle 24. po sv. Duchu: Semeno hořčičné. Mat. 13.

13. Neděle	Sv. Stanislav Kostka, ř.; všech sv. benediktinů
14. Pondělí	Sv. Josafat Kuncević, arcibiskup, mučedník
15. Úterý	Sv. Albert Veliký, b., uč. c.; sv. Leopold, v.
16. Středa	Sv. Edmund, arcib.; sv. Rufin a spolumučedníci
17. Čtvrtek	Sv. Gertruda Vel., ab.; sv. Řehoř Divotvorce, b.
18. Pátek	☞ Sv. Roman, jáhen, m.; sv. Dionys, papež
19. Sobota	Sv. Alžběta, kněžna; sv. Poncian, papež, m.

Poslední neděle po sv. Duchu: O posledním soudu. Mat. 24.

20. Neděle	Sv. Felix z Valois, z. ř.; sv. Korbinian, bisk.
21. Pondělí	Obětování Panny Marie; sv. Kolumbán, opat
22. Úterý	Sv. Cecilie, pa., m.; sv. Marek a Štěpán, mm.
23. Středa	Sv. Klement I., ppž., m.; sv. Adéla a Trudon, v.
24. Čtvrtek	Sv. Jan z Kříže, ř., uč. c.; sv. Chrysogon, m.
25. Pátek	☞ Sv. Kateřina, pa., m.; sv. Jakub Rozsekaný
26. Sobota	Sv. Konrád, bisk.; sv. Silvestr, opat

Neděle 1. adventní: Budou znamení na nebi. Luk. 21.

27. Neděle	Sv. Virgil, b.; sv. Basillius a Saturnius, mm.
28. Pondělí	Sv. Řehoř III., papež; sv. Anna, vdova
29. Úterý	Sv. Saturnin, bis., muč.; sv. Filemon, muč.
30. Středa	Sv. Ondřej, apoštol; sv. Justina, pa., muč.

ČTVRTI MĚSÍCE

☾ Posl. čtvrt 5. listopadu

☾ Nový měsíc 12. list.

☾ První čtvrt 20. list.

☾ Úplněk 28. listopadu

+ + +

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Není zajisté člověka spravedlivého na zemi, který by činil (vždy) dobré a (nikdy) nehřešil. (Kzat. 7, 21).

Blaze mužů, kteří v zákoně Páně má svou zálibu; bývá jako strom stípený u tekoucích potoků, jenž dává ovoce časem svým, jehož list neuvadá: všechno, co podniká, daří se. (Žl. 1, 1-2).

V životě tomto není etností milovat, leč milovat, čeho milovat sluší. (Sv. Augustin).

Jako rýžovníci bedlivě oddělují zlato od písku, tak i my si máme přivlastňovat dobré vlastnosti přítelovy, zlým však bránit přístup do srdce. (Sv. František Sal.)

Hleďte tedy, bratři, kterak byste žili pečlivě, ne jako nemoudří, nýbrž jako moudří, vykupující čas, neboť dnové jsou zlí. (Efes. 5, 15-16).

PROSINEC

DECEMBER—1966

1. čtvrtek	Sv. Eligius, b., zlatník; bl. Edmund Kampian
2. pátek	Sv. Bibiana, pa., muč.; sv. Pavlína, muč.
3. sobota	Sv. František Xav., věrozv.; sv. Kassian, m.

Neděle 2. adventní: Jan Křtitel ve vězení. Mat. 11.

4. neděle	Sv. Barbora, pa., m.; sv. Petr Chrysolog, uč. c.
5. pondělí	Sv. Sába, opat; sv. Mikuláš I., papež
6. úterý	Sv. Mikuláš, bisk.; sv. Hadrian II., papež
7. středa	Vigilie; sv. Ambrož, biskup, uč. c.
8. čtvrtek	NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ PANNY MARIE
9. pátek	Sv. Leokadie, pa., muč.; sv. Julian, bisk.
10. sobota	Sv. Melchiades, ppž., m.; sv. Eulalie a Julie

Neděle 3. adventní (Gaudete): Svědectví Janovo. Jan 1.

11. neděle	Sv. Damas, papež; sv. Daniel, poustevník
12. pondělí	P. Maria Guadalupská; sv. Epimach a spolumuč.
13. úterý	Sv. Lucie, pa., muč.; sv. Otilie, abatyše
14. středa	Suchý den; sv. Spiridion, bisk.; sv. Víator
15. čtvrtek	sv. Eusebius, bisk., muč.
16. pátek	Suchý den; Sv. Adéla, císař.; sv. Albína, pa.,
17. sobota	Suchý den; sv. Olympia, vd.; sv. Lazar vzk

Neděle 4. adventní: Přípravujte cestu Páně. Luk. 3.

18. neděle	sv. Rufus a Zosim, mučedníci
19. pondělí	Sv. Timoteus a Maura, mm.; sv. Nemesius, m.
20. úterý	Sv. Petr Klaver, věrozv.; sv. Zeno, muč.
21. středa	Sv. Tomáš, apoštol; sv. Eugenie, pa., muč.
22. čtvrtek	Sv. Flavian, muč.; sv. Beata (Božena), pa., m.
23. pátek	Sv. Kristina, pa., věrozv.; sv. Viktorie, pa.
24. sobota	Vigilie; Štědrý den; sv. Irmína (Hermina)

Neděle vánoční: O narození Ježíše Krista. Luk. 2.

25. neděle	NAROZENÍ PÁNĚ ; sv. Anastasie, mučednice
26. pondělí	Sv. Štěpán, jáhen, prvomučedník
27. úterý	Sv. Jan Ev., apoštol; sv. Fabiola, vyznavačka
28. středa	Svatých Mládětek; sv. Troadius, jinoch, m.
29. čtvrtek	Sv. Tomáš, arcib., muč.; sv. Krescenc, bisk.
30. pátek	Sv. Melanie ml., pa.; sv. Roger, bisk.
31. sobota	Sv. Sylvestr, pp.; sv. Kolumba, pa., m.

ČTVRTI MĚSÍCE

- ☾ Posl. čtvrt 5. prosince
- ☾ Nový měsíc 12. pros.
- ☾ První čtvrt 19. prosince
- ☾ Úplněk 27. prosince
- ☾ Poslední čtvrt 3. ledna

SLOVA BOŽÍ MOUDROSTI

Láska jest ne lidská, ale božská a nebeská ctnost, a tak právě všech jiných ctností slunce. (Sv. Frant. Sal.)

Synu, můj pozor na čas, a vystříhej se zlého. (Sir. 4, 23).

Nuže, pokud máme čas, číňme dobré vůči všem, zvláště vůči domácím víry. (Gal. 6, 10).

Čas je mzda, za kterou si Boha koupiti můžeme, jestliže času dobře užíváme. (Sv. Bernardin Sienský).

Času užívejme: neboť přijde hodina, po které již nijaký čas nebude následovat. (Sv. Bernard).

Jméno naše přijde časem v zapomenutí a nikdo nebude vzpomínat našich skutků. (Moudr. 2, 4).

Nebe a země pomínou, ale slova má nepomínou. (Luk. 21, 23).

TABULKA HLAVNÍCH POHYBLIVÝCH SVÁTKŮ.

	Devítník (Septuagesima)	Popelec	Velikonoce	Hod Boží Svatodušní	První neděle adventní
1944	6. února	23. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1945	28. ledna	14. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1946	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1947	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1948	25. ledna	11. února	28. března	16. května	28. listopadu
1949	13. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1950	5. února	22. února	9. dubna	28. května	3. prosince
1951	21. ledna	7. února	25. března	13. května	2. prosince
1952	10. února	27. února	13. dubna	1. června	30. listopadu
1953	1. února	18. února	5. dubna	24. května	29. listopadu
1954	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1955	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1956	29. ledna	15. února	1. dubna	20. května	2. prosince
1957	17. února	6. března	21. dubna	9. června	1. prosince
1958	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1959	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1960	14. února	2. března	17. dubna	5. června	27. listopadu
1961	29. ledna	15. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1962	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1963	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1964	26. ledna	12. února	29. března	17. května	29. listopadu
1965	14. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1966	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1967	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1968	11. února	28. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1969	2. února	19. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1970	25. ledna	11. února	29. března	17. května	29. listopadu
1971	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1972	30. ledna	16. února	2. dubna	21. května	3. prosince
1973	18. února	7. března	22. dubna	10. června	2. prosince
1974	10. února	27. února	14. dubna	2. června	1. prosince
1975	26. ledna	12. února	30. března	18. května	30. listopadu
1976	15. února	3. března	18. dubna	6. června	28. listopadu
1977	6. února	23. února	10. dubna	29. května	27. listopadu
1978	22. ledna	8. února	26. března	14. května	3. prosince
1979	11. února	28. února	15. dubna	3. června	2. prosince
1980	3. února	20. února	6. dubna	25. května	30. listopadu
1981	15. února	4. března	19. dubna	7. června	29. listopadu
1982	7. února	24. února	11. dubna	30. května	28. listopadu
1983	30. ledna	16. února	3. dubna	22. května	27. listopadu

Jména svatých v Americe užívána.

Odvozeniny z křesťanských jmen.

Kde jest více svatých pod stejným jménem, možno si vybrati jiné datum (než co zde používáme) jistého svatého. Na př: Františků jest více: Borgla 10 říj., De Paul 2. dub., Sa-leský 29 led., Xavérský 3 pros. Podobně jiní svatí.

Abe.	Abraham,	5 únor.	Arnand,	Arnold,	8 čce.	Betty,	Elizabeth,	18 čer.
Aby.	Abraham,	16 břez.	Arnauld,	Arnold,	8 čce.	Bill,	William,	20 čce.
Abie,	Abraham,	9 říj.	Art,	Arthur,	21 čce.	Birdie,	Bertha,	4 čce.
Achil.	Achilles,	15 květ.	Artie,	Arthur,	21 čce.	Blanche,	Blanca,	5 čce.
Achim,	Joachim,	16 dub.	Ary,	Aaron,	21 čce.	Blase,	Blasins,	3 únor.
Ada,	Ida, Editha,	15 čce.	Asta,	Augusta,	27 břez.	Bob,	Robert,	29 dub.
Adele,	Adelaide,	16 pros.	Aubin,	Albin,	5 únor.	Bonny,	Bonaventura,	14 čce.
Ado,	Ado,	16 pros.	Aubine,	Albina,	16 pros.	Bride,	Brigitta,	23 čce.
Aggie,	Agnes,	21 led.	Audrey,	Alderic,	7 led.	Brush,	Ambrose,	7 pros.
Aemil,	Emilian,	8 srp.	Audrey,	Ethelreda,	23 čer.	Bryan,	Bernard,	20 srp.
Aemilia,	Aemilliana,	5 led.	Austin,	Augustine,	26 květ.	Burga,	Walburga,	1 květ.
Aimee,	Amata,	13 pros.	Austin,	Augustine,	28 srp.			
Ainy,	Amata,	13 pros.	Aveline,	Eva,	24 pros.	Camille,	Camilla,	14 čce.
Al,	Albert,	21 list.	Avelline,	Andrew,	10 list.	Campion,	Edmund,	16 list.
Al,	Adalbert,	3 dub.	Axel,	Absalon,	2 břez.	Canty,	John of Kanty,	31 květ.
Alar.	Alanus,	26 říj.				Canute,	Canutius,	19 led.
Albie,	Albina,	16 pros.	Bab,	Barbara,	4 pros.	Carlos,	Charles,	4 list.
Aldrich,	Aldrikus,	7 led.	Barb,	Barbara,	4 pros.	Carmela,	Maria,	16 čce.
Aleck,	Alexander,	18 břez.	Babet,	Elizabeth,	5 list.	Carmen,	Maria,	16 čce.
Alec,	Alexius,	17 čce.	Babett,	Elizabeth,	8 čce.	Carrie,	Caroline,	14 čce.
Alex,	Alexius,	12 únor.	Babe,	Barbara,	4 pros.	Catty,	Martha,	22 únor.
Alfons,	Alphonsus,	12 srp.	Bable,	Barbara,	4 pros.	Cecily,	Caecilia,	22 list.
Alonso,	Alphonsus,	2 srp.	Baldwin,	Barbara,	8 led.	Celia,	Caecilia,	22 list.
Alger,	Algeric,	1 pros.	Barbe,	Barbara,	4 pros.	Celina,	Caecilia,	22 list.
Agný,	Algeric,	1 pros.	Baraby,	Barnabas,	11 čer.	Charlie,	Charles,	4 list.
Airy,	Algeric,	1 pros.	Barhard,	Bernard,	20 srp.	Charlotte,	Caroline,	14 čer.
Alice,	Adelaide,	16 pros.	Barney,	Bernard,	20 srp.	Cherie,	Pulcheria,	10 září
Alícia,	Adelaide,	16 pros.	Barry,	Finbarr,	10 září	Chetry,	Caritas,	1 srp.
Allick,	Alexander,	21 září	Bart,	Bartolomew,	24 srp.	Chiara,	Clara,	12 srp.
Alix,	Alexander,	21 září	Barthel,	Bartholomew,	24 srp.	Chim,	Joachim,	20 břez.
Allen,	Hilarius,	13 led.	Bartley,	Bartolomew,	24 srp.	Cholly,	Charles,	4 list.
Allie,	Adeladis,	16 pros.	Bastel,	Sebastian,	20 led.	Chris,	Christopher,	25 čce.
Alma,	Maria,	8 září	Bastian,	Sebastian,	20 led.	Chrissy,	Christiana,	24 čer.
Alwis,	Alqysius,	21 čer.	Beatte,	Beata,	8 břez.	Christina,	Christiana,	24 čer.
Alois,	Aloysius,	21 čer.	Bee,	Beatrix,	18 led.	Clair,	Clarus,	8 list.
Almaerel,	Anna Maria,	26 čce.	Bea,	Beatrice,	29 čce.	Clare,	Clara,	12 srp.
Amy,	Amator,	12 září	Bebba,	Elizabeth,	18 čer.	Claude,	Claudius,	9 čce.
Ame,	Amator,	12 září	Bel. Bella,	Elizabeth,	18 čer.	Claus,	Nicholas,	6 pros.
Aime,	Amator,	12 září	Belle,	Elizabeth,	18 čer.	Colin,	Nicholas,	10 září
Amella,	Amelberga,	10 čce.	Ben,	Benjamin,	31 břez.	Coline,	Columba,	17 září
Andy,	Andreas,	30 list.	Benedetta,	Benedicta,	21 břez.	Columkille,	Columba,	17 září
Anne,	Anna,	26 čce.	Benedetto,	Benedict,	21 břez.	Connie,	Conrad,	26 list.
Anita,	Anna,	26 čce.	Betto,	Benedict,	21 břez.	Constance,	Constantina,	10 září
Annette,	Anna,	26 čce.	Benito,	Benedict,	21 břez.	Cora,	Cordula,	22 říj.
Annie,	Anna,	26 čce.	Bennet,	Benedict,	21 břez.	Cy,	Cyrus,	31 led.
Annunciatá,	Maria,	9 dub.	Bernie,	Benedict,	21 břez.			
Ansel,	Anselm,	21 dub.	Benoit,	Benedict,	21 břez.	Daisy,	Margaret, Cor.	22 únor.
Anastae,	Anastasia,	28 říj.	Ben,	Benno,	16 čer.	Dan,	Daniel,	21 pros.
Anastys,	Anastasia,	28 říj.	Beppo,	Joseph,	19 břez.	Danny,	Daniel,	21 pros.
Antoinette,	Antonina,	4 květ.	Bert,	Bertha,	4 čce.	Derby,	Jeremiah,	1 květ.
Antonetta,	Antonina,	1 břez.	Bertie,	Bertha,	4 čce.	Dave,	David,	29 pros.
Anty,	Anastasia,	28 říj.	Bert,	Herbert,	16 břez.	Davey,	David,	29 pros.
Anusia,	Anna,	26 čce.	Bertram,	Bertrand,	29 čce.	Delia,	Brigitta,	1 únor.
Archie,	Archelaus,	23 srp.	Bess, Bessie,	Beata,	29 čce.	Denis,	Dionysius,	8 dub.
Arend,	Arnold,	8 čce.	Betsey,	Elizabeth,	18 čer.	Denise,	Dionysia,	6 pros.
Arnand,	Herman,	7 dub.	Bettina,	Elizabeth,	18 čer.	Dick,	Richard,	3 dub.
Armyn,	Herman,	7 dub.	Betha,	Elizabeth,	18 čer.	Diego,	Didacus,	12 list.

Mego,	Jacob,	6 říj.	Gabe,	Gabriel,	24 břez.	Jule,	Julius,	19 srp
Dion,	Dionysius,	3 říj.	Garrett,	Gerard,	24 září	Juliet,	Julia,	21 č'ce
Dirk,	Theodoric,	1 č'ce.	Gaston,	Vedastus,	6 únor.	Karel,	Charles,	4 list
Dix,	Benedict,	21 břez.	Gene,	Eugene,	8 led.	Karl,	Charles,	4 list
Dodd,	Theodoric,	1 č'ce.	Geoffrey,	Godfrey,	8 list.	Kate,	Catherine,	25 list
Dol,	Dorothy,	6 únor.	Gertie,	Gertrude,	17 list.	Kathleen,	Catherine,	25 list
Dolly,	Dorothy,	6 únor.	Gil,	Gilbert,	4 únor.	Kitty,	Catherine,	25 list
Dolores,	Maria,	23 břez.	Gladys,	Claudia,	30 říj.	Kelly,	Celsus,	18 č'ce
Dolph,	Adolph,	11 břez.	Grace,	Gratia,	1 květ.	Kenny,	Canicus,	11 říj
Dor,	Theodore,	16 srp.	Greg,	Gregory,	12 břez.	Kerstin,	Christina,	24 čer
Dora,	Dorothy,	6 únor.	Griffith,	Ruffinus,	26 srp.	Kit,	Christophorus,	25 č'ce
Dorinda,	Dorothy,	6 únor.	Grita,	Margaret,	22 únor.	Klas,	Nicolas,	22 břez
Dort,	Dorothy,	6 únor.	Gus,	Augustus,	7 říj.	Klaus,	Nicolas,	22 břez
			Guy,	Vitus,	15 čer.	Knute,	Canute,	19 led
			Gwen,	Blance,	5 č'ce.	Kurt,	Conrad,	26 list
			Gwendoline,	Gwendoline,	28 břez.			
Ed,	Edward,	13 říj.	Hal,	Henry,	15 č'ce.	Larkin,	Lawrence,	5 září
Edmond,	Edmund,	20 list.	Hank,	Henry,	15 č'ce.	Larry,	Lawrence,	5 září
Egmond,	Edmund,	20 list.	Hanna,	Anna,	26 č'ce.	Laurie,	Lawrence,	5 září
Effie,	Euphemia,	16 září	Hans,	John,	16 květ.	Lena,	Helen,	17 srp
Eileen,	Helen,	17 srp.	Harriet,	Henry,	15 č'ce.	Lenon,	Magdalene,	22 č'ce
Elaine,	Helen,	17 srp.	Harry,	Henry,	15 č'ce.	Leon,	Leo,	11 dub
Eli,	Elias,	20 č'ce.	Harvey,	Hervens,	1 čer.	Lew,	Ludwig,	25 srp
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Hattie,	Hedwiga,	17 říj.	Lewis,	Ludwig,	25 srp
Eliza,	Elizabeth,	8 č'ce.	Hawkin,	Henry,	15 č'ce.	Lex,	Alexius,	12 únor.
Ella,	Helen,	17 srp.	Heine,	Henry,	15 č'ce.	Libby,	Elisabeth,	18 čer.
Ellen,	Helen,	17 srp.	Heinz,	Henry,	15 č'ce.	Lillie,	Ludmila,	16 září
Elleen,	Helen,	17 srp.	Hemma,	Emma,	29 čer.	Lillian,	Ludmila,	16 září
Elisha,	Elisaeus,	14 čer.	Hobart,	Hubert,	3 list.	Lionel,	Leo,	11 dub
Ellis,	Elisaeus,	14 čer.	Hugh,	Hugo,	1 dub.	Lizzie,	Elisabeth,	18 čer
Elmer,	Vladimirus,	15 č'ce.				Lola,	Caroline,	14 čer.
Elmo,	Erasmus,	2 č'ce.	Ignace,	Ignatius,	31 č'ce.	Lora,	Lawrence,	18 květ
Eloy,	Eligius,	1 pros.	Ike,	Isaac,	31 dub.	Lotty,	Caroline,	14 čer
Else,	Elizabeth,	19 list.	Inez,	Agnes,	21 led.	Lou,	Ludwica,	31 led
Elsie,	Elizabeth,	19 list.	Isbel,	Elizabeth,	19 list.	Louise,	Ludwica,	31 led
Emeric,	Alberic,	26 led.	Ivan,	John,	25 čer.	Louis,	Ludwig,	25 srp
Emerson,	Alberic,	26 led.				Luce,	Lucia,	13 pros
Emery,	Alberic,	26 led.	Jack,	John,	16 květ.	Lucy,	Lucia,	13 pros
Emil,	Aemilius,	8 srp.	Jake,	Jacob,	1 květ.	Luigi,	Aloysius,	21 čer.
Emily,	Aemilia,	30 č'ce.	James,	Jacob,	1 květ.	Lulu,	Ludwica,	31 led
Emmie,	Emma,	29 čer.	Jan,	John,	27 pros.			
Emmon,	Edmundus,	20 list.	Jane,	Joanna,	24 květ.	Mabel,	Amabilis,	13 září
Ena,	Eugenia,	25 pros.	Janet,	Joanna,	24 květ.	Madeleine,	Magdalene,	22 č'ce
Ermin,	Herman,	7 dub.	Jarvis,	Gervase,	19 čer.	Madeline,	Magdalene,	22 č'ce
Erna,	Ernestina,	7 list.	Jasper,	Casparus,	6 č'ce.	Madge,	Magdalene,	22 č'ce
Ernst,	Ernest,	7 list.	Jean,	John,	24 květ.	Maggie,	Magdalene,	22 č'ce
Essie,	Esther,	7 břez.	Jeanne,	Joanna,	24 květ.	Maisie,	Margaret,	22 únor.
Estella,	Esther,	7 břez.	Jeannette,	Joanna,	24 květ.	Mamie,	Maria,	8 září
Estelle,	Esther,	7 břez.	Jeff,	Godfried,	8 list.	Mae,	Maria,	8 září
Ethel,	Adelaide,	16 pros.	Jeffrey,	Godfried,	8 list.	Marie,	Maria,	8 září
Etta,	Henrica,	10 čer.	Jenkin,	John,	23 říj.	Marge,	Margaret,	10 čer.
Evan,	John,	24 čer.	Jenny,	Joanna,	22 srp.	Margy,	Margaret,	10 čer
Eveleen,	Eva,	24 pros.	Jerry,	Jeremiah,	16 únor.	Marion,	Maria,	8 září
Eveline,	Eva,	24 pros.	Jessie,	Joanna,	24 květ.	Marjory,	Margaret,	10 čer.
			Jim,	Jacob,	1 květ.	Mat,	Mathilda,	14 břez
Fanny,	Frances,	9 břez.	Joan,	Joanna,	24 květ.	Mat,	Matheus,	21 září
Fay,	Fides,	1 srp.	Joe,	Joseph,	19 břez.	Mat,	Matthias,	24 únor.
Fe,	Fides,	1 srp.	Josie,	Joseph,	19 břez.	Maud,	Magdalene,	28 květ.
Felice,	Felix,	14 čer.	Joyce,	Jucund,	14 list.	Maurice,	Mauritius,	22 září
Ferry,	Ferdinand,	23 čer.	Juan,	John,	8 únor.	Max,	Maximian,	11 únor.
Flo,	Flora,	29 list.	Judd,	Jeremiah,	1 květ.	May,	Maria,	8 září
Floy,	Florence,	20 čer.	Jude,	Thaddaeus,	23 říj.	Mayme,	Maria,	8 září
Frank,	Francis,	29 led., 4 říj.	Jula,	Julius,	19 srp.	Meg,	Margaret,	10 čer
Fred,	Frederick,	27 květ.						
Fritz,	Frederick,	18 č'ce.						

Michel,	Michael,	29 září	Robin,	Robert,	7 čer.	Threse,	Theresa,	15 říj
Mick,	Michael,	29 září	Roger,	Roger,	4 led.	Tiffany,	Epiphany,	21 led.
Mike,	Michael,	29 září	Rolf,	Rudolph,	27 čce.	Tilda,	Mathilda,	14 břez
Miles,	Malachy,	3 list.	Rollo,	Rudolph,	27 čce.	Tillie,	Ottilia,	13 pros
Millie,	Aemilia,	12 list.	Rolston,	Rudolph,	27 čce.	Tim,	Timothy,	24 led
Mina,	Wilhemina,	25 čer.	Romie,	Roman,	22 květ.	Tim,	Timothy,	24 led.
Miriam,	Maria,	8 září	Rone,	Ronald,	20 srp.	Tina,	Christina,	24 čce
Molly,	Maria,	8 září	Rory,	Roderick,	13 břez.	Tina,	Valentine,	14 únor
Moritz,	Maurice,	22 září	Royce,	Roderick,	13 břez.	Tom,	Thomas,	21 pros
Morris,	Maurice,	22 září	Rudy,	Roderick,	13 břez.	Tommy,	Thomas,	7 břez
Murphy,	Muredachus,	13 srp.	Ruffin,	Rufinus,	30 čce.	Tracy,	Theresia,	15 říj
Murray,	Muredachus,	13 srp.	Ruffo,	Rufinus,	30 čce.	Trand,	Gertrude,	25 list.
			Ruprecht,	Rupert,	27 břez.	Trine,	Catherine,	25 list.
Nance,	Anna,	26 čce.	Rurik,	Ruderic,	13 břez.	Trix,	Beatrix,	29 čce.
Nanette,	Anna,	26 čce.	Rutger,	Ruderic,	13 břez.	Trude,	Gertrude,	17 břez
Naninka,	Anna,	26 čce.	Ruy,	Ruderic,	13 břez.			
Nash,	Ignatius,	31 čce.	Sadie,	Sara,	4 září	Ugo,	Hugo,	29 dub.
Nat,	Nathanael,	24 srp.	Sally,	Rosalia,	4 září	Ulla,	Ursulla,	21 říj.
Nat,	Natalie,	1 pros.	Sam,	Samuel,	20 srp.	Ulric,	Udalric,	4 čce.
Ned,	Edward,	13 říj.	Sander,	Alexander,	18 břez.	Val,	Valentine,	14 únor
Nellie,	Helen,	17 srp.	Sanders,	Alexander,	18 břez.	Val,	Valerian,	14 dub
Nick,	Nicholas,	6 pros.	Sandro,	Alexander,	18 břez.	Valeska,	Ladislav,	28 čer.
Niles,	Nicholas,	6 pros.	Sandry,	Alexander,	18 břez.	Van,	Henry,	10 čce.
Niels,	Nicholas,	6 pros.	Savy,	Francis,	3 pros.	Vence,	Vaclav,	28 září
Nina,	Anna,	26 čce.	Selina,	Coelina,	15 pros.	Vince,	Vincent,	28 září
Nora,	Helena,	17 srp.	Sepp,	Joseph,	19 břez.	Vilma,	Wilhelmina,	10 led.
Olaf,	Olavus,	29 čce.	Seymour,	Maurus,	15 led.	Wallie,	Walburga,	27 únor
Ole,	Olavus,	29 čce.	Shamus,	Jacob,	1 květ.	Wally,	Walter,	4 čer.
Olive,	Oliva,	3 čer.	Si,	Josias,	1 září	Walt,	Walter,	4 čer.
Oliver,	Oliver,	1 čce.	Sid,	Sidonia,	23 srp.			
Olo,	Odilo,	1 led.	Sig,	Sigfried,	15 únor.	Warren,	Guarine,	6 únor.
Oscar,	Anscharus,	3 únor.	Sylvie,	Sylvia,	3 list.	Watkin,	Walter,	4 čer
Owen,	Eugene,	8 led.	Sinclair,	Clara,	12 srp.	Wence,	Vaclav,	28 září
			Sis,	Caecilia,	22 list.	Wendel,	Wendelin,	20 říj.
Paddy,	Patrick,	17 břez.	Sissot,	Caecilia,	22 list.	Wilkin,	William,	29 čce.
Paula,	Paul,	26 led.	Sita,	Zita,	27 dub.	Will,	William,	6 dub.
Pat,	Patrick,	17 břez.	Sol,	Solomon,	25 čer.	Willem,	William,	6 dub.
Patsey,	Patrick,	17 břez.	Stacy,	Anastasia,	28 říj.	Wilma,	Wilhelmina,	10 led.
Pearl,	Margaret,	13 čer.	Stanley,	Stanislaus,	13 list.	Winnie,	Winifreda,	3 list
Pete,	Peter,	29 čer.	Stasie,	Anastasia,	28 říj.	Winny	Winifreda,	3 list.
Phil,	Philipp,	1 květ.	Steve,	Stephen,	26 pros.			
Pierce,	Peter,	29 čer.	Stine,	Christina,	24 čce.	Xaver,	Francis,	3 pros
Polly,	Maria,	8 září	Sue,	Susanna,	11 srp.	Xina,	Christina,	24 čer
Pop,	Robert,	7 čer.	Susie,	Susanna,	11 srp.			
Ptolemy,	Bernard,	21 srp.				Yago,	Jacob,	29 čce
			Tad,	Thaddeus,	28 říj.	Ynes,	Agnes,	21 led
Quentin,	Quintianus,	31 říj.	Ted,	Thaddeus,	28 říj.	Yvette,	Jutta,	1 čce
			Teeny,	Martin,	11 list.			
Ray,	Raymond,	23 led.	Terry,	Theodore,	16 srp.	Zach,	Zachary,	15 břez
Reta,	Margaret,	10 čer.	Terre,	Theresia,	15 říj.	Zander,	Alexander,	21 čce
Reynold,	Richard,	4 květ.	Tessie,	Theresia,	15 říj.	Zeke,	Ezekiel,	10 dub
Rita,	Margaret,	22 květ.	Thierry,	Theodoric,	1 čce.	Ziska,	Frances,	9 břez
Richie,	Richard,	3 dub.						

Světice naší doby

Je nejvýše možno, že bude brzy dána do seznamu svatých nová světice. Je to ctihodná sestra Marie Theresie Quevedo z řádu Karmelitek. Od nejútlejšího mládí jevila snahu po svatosti, aby tak uctila blahoslavenou Pannu Marii, k níž měla neobyčejnou úctu a prostě ji považovala za svou matičku.

V domácím kruhu ji říkali Terezička.

Narodila se v Madridě ve Španělsku, 14. dubna 1930. Byla nejmladší ze tří dětí v rodině lékaře Calixto Quevedo a jeho manželky, jejíž dívčí jméno bylo Dona Maria del Carmen. V rodině převládala tmavá plet' a černé oči, ale Terezička byla modrooká zlatovláska. Byla veselé povahy a ráda vyhledávala zábavu. Již ve svém 14. roce stárí byla velmi starostlivá, aby "neublížila blahoslavené Matce," svou neposlušností neb jakýmkoliv jiným způsobem. První modlitbě ji naučil její otec, když se k němu vyšplhala ráno na postel: "Oh, milá Panno Maria, moje matičko, já tobě obětuji sebe pro celý den."

V jejím domově bylo více služebných osob, aby opatrovaly děti. Přes to bylo možno viděti pětiletou Terezičku přiváděti do domu ušpiněné a hladové děti, umývala je a strojila pro ně teplou čokoládu a sladké pečivo.

Své první svaté přijímání slavila když jí bylo 8 let. O té události se svěřila důvěrně jistě osobě o několik let později a řekla: "Ten den, když jsem šla k oltáři, vložila jsem svoji ruku do ruky Panny Marie a ta jí drží dosud." To byl začátek jejího zasvěcení Panně Marii pro její snahu: "K Ježíšovi s pomocí Marie." Ač dříve přijímala neochotně napomínání a nepříznivé úsudky, byla vybíravá v jídle, netr-

pělivá a svévolná, po sv. přijímání se značně polepšila a přijímala napomínání ochotně, přijímala jídlo, jež jí nechutnalo, pěstovala trpělivost — to vše proto, aby se umrtvovala a následovala Marii, svou nebeskou matičku.

Za rok po jejím prvním svatém přijímání, jela se svou sestrou Karmenou na návštěvu a na prázdniny k tetě Josefině do Fuenterrabia. Teta a její domácí kuchařka si nemohli vysvětliti, proč se ztrácí pečivo a marmalády z jejich spižírny. Brzy ale zjistily, že Terezička ty věci odnáší do části města, kde bydleli velmi chudí rybáři a tam je rozdělují dětem. Ale tato její činnost nebyla na jídlo; dávala těm dětem též své šaty nejen obnošené, ale též i ty nejlepší co měla, rozdávala bez omezování a bez vybírání. Když její zásoba nestačila její štědrosti, prosila své přátele, aby jí dali přebytečné šaty pro její podělování chudých dětí.

Navštěvovala školu Panny Marie Karmelské, ve které byla velmi oblíbena a považována za zvláště nadanou školačku. dosvědčovala její učitelka ctihodná sestra M. Ramona. Když žáci hlasovali mezi sebou, který z nich nejvíce vyniká v nějakém zástojí, byla to velmi často Terezička. Všeobecně všichni doznávali, že má nejlepší šaty, a byla známa svou velkou přívětivostí a úslužností. Jistě, mnohé dítě by se velmi pyšnilo nad takovým příznivým úsudkem. Terezička však byla vždy skromná a v jednání upřímná.

Zde je ukázka o jejím jednání: "Mě nejvíce těší, když mohu pozorovat Terezičku klečeti před sochou Naší Paní v kapli. Zdá se, že je úplně sloučena s Královnou Nebes srdcem i duší. Je možno klečeti vedle ní

a ona vás nepozoruje. To jsem zjistila jeden den. Klečela jsem vedle ní deset minut, když se modlila růženec. Později během dne jsem se ji tázala, kdo klečel vedle ní na klekátku, když se modlila růženec. Odpověděla, že tam neklečel nikdo.

V říjnu v roce 1945 přišla k dp. Muzquizovi, který byl jejím zpovědníkem a duchovním rádcem a řekla: "Já bych si přála zaslíbít svou čistotu Bohu. Jsem stará 15 let a panenství Naší Paní mě nabádá, abych nyní zaslíbila svou čistotu Kristu Pánu." Slib ten uskutečnila na svátek Neposkvrněného Početí, v kapli při akademii. Dp. Muzquiz připomenul, že pochopil proč ji Bůh tak vyznamenal, neboť žila úplně pro Marii. Přednášky dp. Muzquize k sodálkám byly protkány příklady, jak je možno dítkám Božím milovati Boha a též svět ve kterém žijí. K tomu dodal: "Terezička byla neobyčejným vzorem spojení veselosti se svatostí." Byla velmi činná v družině sodálek Panny Marie a v jejich četě košíkové hry byla vůdkyní. Vynikala v tenisu, a v plavání. Strážce klubu, ke kterému přináležel též její otec, se snažil získati ji, aby se podílela na potápěcím závodu. Aby ji získal, připomínal, že její podílení bude velkou poctou pro jejího otce a též pro ni. Tázala se s dětinnou upřímností: "Bude též získána nějaká sláva pro Matku Boží?" Na to odepřela na zápasu se podílet.

Na medaili sodálek, kterou vlastnila, si dala heslo: "Moje Matičko, dovol, aby každý, kdo hledí na mě, mohl viděti též Tebe."

Když jí bylo 17 let, sdělila své tetě ctihodné sestře Terezii, že má povolání k životu řeholnímu. Ctihodná sestra se ji tázala proč si přeje býti řeholní sestrou. Na to Terezička odpověděla upřímně: "Protože se domnívám, že Kristus si přeje, abych šla tou cestou."

Na to se ji sestra tázala: "Nemiluješ svou rodinu a domov a svět tak jako jsi to vše dříve milovala?" Na to Terezička odpověděla: "Ano, miluji je, ale jsem ochotna vše to opustiti pro Boha."

Dne 23. února vstoupila do řádu milosrdných karmelitek, jsouc provázena požehnáním rodičů. Její touha byla podílet

se na misionářskou práci v Číně. S duší přetéající radostí a spokojeností, klečela před sochou Naší Paní v kapli noviciátu a obětovala se Panně Marii těmito slovy: "Ó, nejčistší Panno, Matko Boží a moje nejvyšší milovaná Matko, klečíc v nehlubší pokoře u tvých nohou, děkuji ti za převeliké milosti, jež jsi pro mě získala od tvého Božského Syna, zvláště za milost povolání do řádu milosrdných sester karmelitanek, ve kterém si přejí žít až do smrti a pracovat bez výhrady pro slávu tvého Božského Syna. Chraň mě, Matko Neposkvrněná svým modrým pláštěm, abych se nikdy nezpronevěřila mým slibům, které jsem učinila tvému Synu."

Tak začala její práce lásky, pokání, pokorování, obětí a modlitby. Zde jsou některé ukázky, jež napsala do svého denního zápisníku: "Necht' ode mě Ježíš žádá cokoliv. Dám vše co je moje . . . Jsem na světě pouze abych milovala Nebeského Otce a Jemu sloužila . . . Sestry, jež odjíždí na naše misie do Peru, přišly se rozloučit. Můj Ježíši, přejíš si, abych se též věnovala pracím na misích? Jsem ochotna věnovati se takovým pracem, jestli je to Tvá vůle. Tobě je známo, můj Pane, že bych se ráda odebrala do Číny, jak jsem již dříve sdělila, ale nalož se mnou podle své vůle."

Připravila si seznam svých nedokonalostí a též malý pytlík, který byl jejím nástrojem pro duchovní činnost. Tato myšlenka se ujala též u jiných řeholních sester. Stalo se to takto: Terezička jednoho dne řekla: "Sestro Guadalupe, ty pravíš, že máš četné nedokonalosti. Což nejsme takové všechny? Proč bys nemohla zkusiti toto: Připrav si dva malé váčky. Do jednoho vlož všechny své nedokonalosti. Vezmi z něho jednu nedokonalost a snaž se překonávat, až se ti to podaří, do druhého prázdného váčku, vlož ctnost, která čelí proti zmíněné nedokonalosti. Potom vytáhni další nedokonalost a pracuj proti ní. Uvidíš, že první váček bude brzy prázdný a druhý bude naplněn. Při této snaze pros Naší Paní o pomoc. Sestro Hermanito, pamatuj při té práci, že naše Paní je vždy ochotna pomáhat."

Terezička se vždy snažila sbírat malé

dárky pro Naši Paní. Často nepozorovaně prohlížela šatníky ostatních sester a leštila jejich střevíce, které tam našla. Podobně vyhledávala prádlo, šaty a punčochy a zašivala je nepozorovaně, než byly tyto věci dodány z prádelny řeholnicím, kterým náležely.

Věnovala velkou pozornost zarmouceným osobám a velmi se snažila potěšit je v jejich zármutku a nesnázích. Jednoho dne jednu řeholní sestru potkala nehoda a proto se hořce rozplakala. Terezička hned se ji ujala. Řekla jí: "Sestro, neplač. Velmi potěšíš Naši milou Paní, když ji tuto nesnáz obětuješ. Možná, že nyní nemáš nic jiného, co bys jí mohla dát. Jestli jí nemůžeš dát nyní celou věc, dej jí aspoň část a později můžeš dátí další, až předáš celou věc na jejím srdci, které má pro tebe porozumění."

Při důkladnějším uvažování je možno poznati, že sestra Marie Terezie kráčela opravdu cestou dokonalosti. Byla vychována v přepychu a ve vzorné rodinné lásce. Její otec ji měl velmi rád a nazýval ji "svoji princeznou." V pravdě byla přenesena do řádu karmelitánek na křídlech velké milosti. Při takovém uvažování přijdeme k poznání, že i ona, jako jiné vyvolené duše, byla nucena projít zkoušku utrpení.

V roce 1949 napsala do svého denního zápisníku: "Dnes začalo duchovní cvičení. První rozjímání jsem vykonala uspokojivě . . . , druhé bylo nedostatečné, velmi nedostatečné. Nemohu rozjímat. Ó nejsvětější Panno, tobě je známo, že nechci mrhati čas. Prosím Tě, pomoz mi! Můj malý sáček je prázdný. Co je se mnou? Pocit'uji úplný duchovní nezdár. Ale co je toho příčinou, moje Matko Maria? Dej mi jasné poznání a vyžádej mi potřebnou milost, abych mohla vykonati vše co ode mne Ježíš žádá.

"Milostivá Paní, byla jsem silně pokoušena. Pocit'ovala jsem chvíle, ve kterých jsem nechtěla býti naprosto svatou. Satan mi vnucoval domněnku, že moje snaha býti svatou je marná. Nejsladší Matko pomoz mi, abych nebyla zavržena." Pravděpodobně, že Panna Maria jí vyprosila pomoc, že ono ďábelské pokušení překonala.

V květnu 1949 onemocněla a po nemoci následovala velká slabost, po které se již nikdy netěšila dřívější síle a svěžesti. Přesto však se stále snažila po dokonalosti a její vlídnost byla opravdu pozoruhodná. Co je vlídnost? Čeho je zapotřebí, abychom byli vlídní? Nic jiného než abychom se podobali Matce Boží. Je nutno ukazovat takovou vlídnost, aby vyvolala úsměv u jiných osob a vzbuzovala důvěru. To vyžaduje klidné a nenápadné splnění přání bližních, nebo ulehčování jim břemen, cestou laskavosti a povzbuzujícími slovy. To je nocenitelný výsledek spojení s Matkou Boží.

Pro takovou vlídnost je deset pravidel: (1) Usmívat se až vyvodíme podobný úsměv na tváři jiné osoby. (2) Hned na začátku přemoci každé pohnuti k netrpělivosti. (3) Přidati laskavé slovo, když něco nařizujeme. (4) Dáti určitou odpověď, když jsme žádání o pomoc. (5) Přispěti na pomoc zarmoucenému. (6) Vyhovět osobám, které nám dávají pocítovat nepřízeň. (7) Být pozornými abychom vždy jednali podle přání bližních. (8) Prokazovat úctu všem lidem. (9) Varovat se stížností. (10.) Jsme-li nuceni někoho napomínat, musíme to konat laskavě.

V době výše zmíněného onemocnění Terezička psala své sestře Karmeně: "Moje drahá Chatino. V utrpení je potěšení, když je pro ně správné porozumění a dovedeme poznat, že utrpení je největší dar od Boha. Utrpení je dar lásky a sblížuje nás se Srdcem Kristovým. Utrpení je láska. Chatino, kdyby tomu tak nebylo, myslíš že Bůh Otec byl poslal svého Syna na svět aby zde trpěl?"

Po celou dobu své nemoci, celý měsíc květen 1949, byla v nemocnici. Trpěla velmi zápletem průdušnic. Potom byla velmi slabá, ale přesto začala hned pracovat a do svého deníku psala o své "nicotnosti". Napsala mezi jiným: "Nejsem nic, moje drahá Paní; nic více než červivé jablko, jež musí býti podáváno tvému Synu v malých částkách. Víím, že vykrojiš červivé částky a dáš Mu pouze to, co je čisté a sladké."

Když trpěla velkou slabostí psala takto: Jsem velmi slabá, moje drahá Matko Boží. Moje nedotsatky jsou četné, přesto nejsem

nikdy znepokojena. Jsem si vědomá, že moje slabost je příčinou proč mi podáváš svou pomocnou ruku. O své slabosti napsala: "Laskavá Paní, sama o sobě jsem bídná. Pevně se přidržuji tvého modrého pláště. Kdybych nebyla tak v bídě, jistě bys mě tak mocně nechránila." O své nedostatečnosti napsala: "Od sebe neočekávám žádnou pomoc, protože jsem tak bezmocná jako novorozenátko. Proto očekávám vše od Tebe, moje drahá Matko Maria, i svatost, které sama o sobě nejsem schopna dosáhnouti."

V době adventní v roce 1949 novicky v klášetře ve volné chvíli mluvily o přípravách konaných v Římě na oslavu milostivého léta. Připomenuly si úmysl sv. Otce, že hodlá prohlásiti za článek víry nanebevzetí Panny Marie, dříve než nastane rok 1950. Když se o tom hovořilo, sestra Terezička neočekávaně řekla: "Sestry, jsem jista, že Naše Paní mi udělí velmi neobyčejnou milost." Sestry, puzené zvědavostí, žádaly vysvětlení jejích slov. Po delším dotazování, Terezička sdělila: "Když bude schválen nový článek víry vztahující se k počtě Naší Paní, je jisto, že budou rozmnoženy jisté výsady Naší Paní pro její malíčkým vyhnancům, kteří se nacházejí na tomto světě. Něco mi připomíná, že jedna z těchto zvláštních výsad bude udělena mně, z čehož soudím, že oznámení tohoto nového článku víry budu slaviti už v nebi."

O vánočních svátcích napsala dopis příbuznému ke dni nového roku ve kterém lze čísti: "Očekává se, že rok 1950 bude veskrze šťastný, a já v té době, dá-li Bůh, budu skládati sliby. Modlete se každý den, abych se stala hodnou býti nevěstou Kristovou."

Asi za dva týdny byla nucena se odebrati do nemocnici. Představená, ctihodná sestra Karmena, rodná sestra dra. Quevedosa, otce Terezičina, zavolala dotkora po telefonu. Ten přišel a vykonal prohlídku nemocné a s velkým zármutkem sdělil představené, že Terezička je postižena silnou tuberkulosou a bude žít nejdéle několik měsíců. Pro dokonalejší zjištění pozval jiného lékaře, aby též vykonal prohlídku. Ten oznámil podobný výsledek. Dodal, že doba

velkých bolestí, jež předchází smrt, se brzy dostaví.

Terezička ještě nesložila řeholní sliby. Proto bylo dovoleno, že je může složit na smrtelném lůžku. Složila je s hlubokým pohnutím, které se zjevně zračilo na její tváři. Při té příležitosti tiše řekla: "Jak velice jsem dnes šťastna. Jak velmi pocítuji přítomnost naší Milé Paní."

V následujících dnech těšila ty, kteří ji přišli navštívit a naříkali při té příležitosti nad jejím stavem. "Nermuťte se," řekla, "já ráda přijímám toto utrpení a žádám o více, jestli je to vůle Boží. Možná, že poslední chvíle mého utrpení učiní můj život záslužný. Jsem ochotna zemřít brzy." Na to obrátila obličej k soše Panny Marie a řekla: "Drahá Matko Maria, podle tvého přání."

Bolesti rychle přibývalo, obzvláště v hlavě. Jedinou úlevou jí poskytovalo vypouštění škodlivé tekutiny z těla. Terezička vpravdě milovala utrpení a žádala, aby jí nebyla poskytována úleva injekcemi. Její trpělivost byla obdivuhodná a sestra Hermanita, která ji ošetřovala, se jí tázala, jak může vydržeti takové bolesti bez injekcí používaných při takových operacích. Terezička odpověděla: "Upoutám svou pozornost na Kalvarii a uvažuji o okamžiku ve kterém kopí proniklo svatý bok Kristův. Uznávám, že operace na páteři je v porovnání pouze jako nepatrné bodnutí špendlíkem. Je to 'obět' chudé vdovy'. Obětuji to na usmíření za hříchy páchané v dnešní době proti Božské spravedlnosti." Tato malá, ale bolestná operace měla býti vykonána 64krát.

Jistou dobu se očekávalo, že vroucí modlitby a prosby za její uzdravení budou vyslyšeny a že se Terezička uzdraví. Ale Terezička stále toužila odejít k naší Paní v nebesích. Její otec jí mírně a káravě řekl: "K vůli své matce bys neměla toužiti po odchodu od nás." Na to Terezička odpověděla: "Ale otče, nemějte takovou velkou starost o matku. Řekla jsem vám již několikrát, že až přijdu do nebe, Naše Paní potěší moji matku." Otec namítal: "Ale, Terezičko, kdybys žila déle, mohla bys poučovati mnohé duše jak by měly milovat

bláhoslavenou Pani." Na to odpověděla Terezička: "Myslím, že není vůli Boží, abych zde poučovala jiné, jak by měli milovati Jeho Matku. Až budu u ní v nebi, budu poučovat mnohé, jak mají milovat Naší Paní úplnou oddaností k ní a jak mají přicházeti k Pánu Ježíši skrze ni."

Nemoc trpitelce působila stále větší bolesti, ale přesto nemocná i na smrtelném loži byla velmi starostlivá o osoby jí blízké. Sestra ošetřovatelka jednoho dne ji shledala bledou jako mrtvolu, klečící zpřímá na jejím lůžku a vztahující ruce ke kříži, visícímu nad její postelí. Když sestra vešla. Terezička spustila své zdvižené ruce a řekla slabým hlasem: "Matka mi sdělila dnes ráno, že je velmi nemocná nová kandidátka. Proto jsem právě pro ni prosila o milost ukřižovaného Pána. Když já jsem nyní těžce nemocná a složila jsem již sliby, prosila jsem Krista, aby ulevil kandidátce její bolesti a přidělil je mně. Vyslyší-li mne, ona se brzy uzdraví a já budu trpěti více pro mé milované."

Za dva dni lékař oznámil, že kandidátka je uzdravena. Přivedli ji k její dobroditelce, která v té době trpěla velké bolesti a nemohla se ani hnout, přes to však se usmívala a řekla uzdravené návštěvnici: "Nyní můžeš pracovat pro Krista." V té době Terezička trpěla již velké bolesti po celém těle a v každé kosti, ale nejvíce v hlavě. Silné záchvaty zvracení se opakovaly velmi často. Její horečka byla již velmi vysoká. Občas již zblouznila, ale přesto zašeptala: "Vše pro Tebe, krásná Paní. Vše pro Ježíše, skrze Matku Marii . . . Maria, moje mistryně, jsem tebe poslušna."

Na Zelený čtvrtek když dvě sestry, které nemocnou ošetřovaly, potichu si sdělovaly, jak smutnou zprávu budou nuceny podati sestře Banegas, nemocná otevřela znavené oči a tázala se trhaným hlasem: "Hermano, jakou smutnou zprávu?" Sestry byly překvapeny, neboť se domníva-

ly, že Terezička spí, a odpověděly: "Matku sestry Banegas zemřela náhle dnes ráno. Přímlov se za její duši u Boha. On každou tvoji prosbu vyslyší."

Terezička zavřela oči a modlila se, což bylo vidět na jejích pohybujiících se rtech, až vysílením usnula. Probudila se večer a s úsměvem se tázala sestry představené Karmeny: "Matko, jak se daří sestře Banegas? Řekněte ji, že se modlím za její matku a obětuji za ni mé bolesti. Řekněte ji, že též, že se modlím dvojnásobně." Po té upadla do bezvědomí.

Na Bílou sobotu ráno poznala svého otce, který ji přišel navštívit jako lékař. Snažila se stisknouti jeho ruku, než zavřela oči. Doktor si živě zapamatoval na její tváři se v té chvíli objevil úsměv. Řekl také, že když mluvila, vždy jen chválila svého Stvořitele. Byla veselá a klidná, přestože trpěla velkými bolestmi. Trapná nemoc rychle ji vysilovala. Bolesti v hlavě byly nesnesitelné . . . Žádné léky je nemohly zmírniti. Postupem dne její bolesti stále vzrůstaly. Nemohla se ubránit slovům: "Ach, to je bolesti!" Po každém takovém projevu řekla pokaždé: "Všecko pro Tebe — nejsladší Ježíši."

Večer, řeholní sestry konaly pobožnost za umírající. Když odpovídaly na jednotlivé prosby, "oroduj za ni", umírající Terezička odpovídala zcela zřetelně a vážně, "oroduj za mne." Po skončené pobožnosti životní síly Terezičky rychle klesaly. Žádala sestru představenou Karmenu, aby ji udělila pozhemnutí; ta její žádosti ochotně vyhověla.

Když se sestry shromáždily okolo umírající a domnívaly se, že již není při vědomí. Terezička otevřela oči a volala: "Moje Matičko Marie, přijď si pro mne a vezmi mě sebou do nebe." O něco později otevřela oči, na její tváři se rozestřel andělský úsměv, vzdychla a tiše řekla: "Jaká to krásna, Ó Maria, jak krásná jsi!" Za několik okamžiků její rty umlkly na vždy.

Sokyně

SLÁVINKO, někdo zvoní," řekl ke své manželce advokát Hájek, pohodlně natažený na divanu. Paní Hájková hbitě ustala ve hře na klavír a běžela do předsíně. Bylo nedělní odpoledne, podzimní a chladné. Manželé chtěli za chvíli vyjít na procházku a Slávka uvažovala, že žádná návštěva, byť to je kdokoliv, ji nebude vyhovovati.

Zlehka odstrčila kukátko, ale sotva vyhlédla, již chvatně otvírala a upřímně se vítala se sestrou svého muže Martou.

"Vedu vám návštěvu, Slávko," řekla paní Marta, "paní profesorovou Oličovou. Nese Jarkovi vzkaz od svého bratra, byli velcí kamarádi. Poněvadž tě chtěla také poznat, vzala jsem ji s sebou. Jarka jistě chrupe!"

"Slyším, že právě vstává," odpověděla paní Slávka a mile pozvala paní profesorovou dál.

Paní Oličová vešla a celý pokoj se rozvoněl. Spatřivši advokáta, jak se chvatně sbírá s pohovky, spěchala k němu, vztáhla k němu ruku a rozkošně se zasmála.

"Zdá se mi, že jste stále týmž lenochem, jakým jste býval dříve," řekla sladce, hrozcíc mu prstem.

Hájek hleděl užasle na její snědou, výraznou tvář, na oči horké a domlouvavé, na ústa rudá a plně vykrojená.

Jeho hlas byl nejistý a rozpačitý, když promlouval:

"To je návštěva! Nemohu věřit ani očím. Cože jste is na nás, milostpaní, vzpomněla?"

"Přestěhovali jsme se do Prahy, manžel

sem byl přeložen. Přišla jsem vyhledat své staré přátele — a těmi přece jste, ne?"

Usměvavě pohlédla na Hájka i jeho sestru. Slávky se ani nevšímla.

"Ovšem," přisvědčila Marta, "mne však musíte pro dnešek omluvit, jdeme do divadla. Nevěděla jsem, že přijdete. Slávko, půjč mi vaše kukátko, prosím tě, mám své ve správě."

Odešly do vedlejšího pokoje.

"Kdo je to, ta paní profesorvá?" zeptala se tiše Slávka.

"Abych ti upřímně řekla, ani ji pořádně sama neznám. Řekla mi, že je sestrou Jarkova kolegy a že mu nese vzkaz. Pamatuji se na ni jen nepatrně, jestli jsem s ní všeho všudy čtyřikrát mluvila, bude to moc."

"Jak se jmenovala za svobodna?"

"Vilma Janská," odpověděla Marta a svraštělivší čelo, náhle se zamyslíla.

"Chceš něco říci?" zeptala se Slávka a sklonila se k zásuvce, aby zakryla své vzrušení.

"Mám hrozně špatnou paměť", ulevila si Marta, "nemohu si vůbec vzpomenout, jak ten její bratr vypadal."

"To je opravdu zábavné," pronesla Slávka a podala Martě kukátko.

"Děkuji, ti, Slávko, a teď musím jít."

Vrátily se do jídelny, kde paní Oličová právě důstojně vyprávěla o premiéře opery, na níž nedávno byla.

Paní Marta se chvatně rozloučila a odešla. Vytáhla s sebou do předsíně i Slávku a tiše poradila:

"Brzy se jí zbavte, je venku hezky!"

Slávka zůstala po jejím odchodu bez hnutí stát. Vilma Janská! Vilma Janská! Srdce se jí tlačilo až k hrdlu. Jedna z bývalých Jarkových lásek!

Co tu chce? Ta, na niž nejvíce žárlila, na niž musila myslet někdy při Jarkových něžnostech — přišla je navštívit — — — Zachvěla se. Musila se dokonce opřít o stěnu. Pak se vzpamatovala. Nemluvil její muž o všech svých bývalých láskách s pohrdáním? Nevyjadřoval se o nich naprosto neuctivě a neházel je všechny do jednoho pytle?

Zmužile položila ruku na kliku, když — — — zaslechla šepot. Napíjala sluch — — —

"Máš ji rád?" slyšela horký hlas paní Vilmy Oličové.

Slávka zešedla.

"Ovšem, jinak bych si ji nevzal za ženu!"

"Je nějaká mláda. Kolik je jí vlastně let?"

"Dvacetětyři."

"A tobě je třicetpět, nehodíte se k sobě. Potřebuješ starší a chytřejší ženu. Nedělá na mne dojem duchaplné. A neříkej, že ji skutečně máš rád!" mluvila vášnivě. — "Rád jsi měl pouze mne — jen mne! Co se nepamatuješ?"

Následoval rychlý šepot, jemuž nebylo vůbec rozuměti.

Slávka chtěla vykřiknout, ale hlas jí nevyšel z hrdla.

"Ale, Vilmo!" slyšela svého manžela. — "Máte přece, pro Boha! Přišla jste jen proto, abyste vyhrabávala, co bylo před lety?"

"Což to nebylo příliš krásné, aby se na to mohlo zapomenout? Nu, řekni, Jarko, ty již nevzpomínáš? Myslíla jsem si tenkrát, že se určitě vezmeme."

"Nu — osud."

"Co se ti vlastně na tvé ženě líbí?" zeptala se prudce. "Taková domácí slepice! Mluv přece!"

Ticho. Slávka si přetřela čelo. On mlčel. Otřásla se. Pak pohlédla na sebe do zrcadla, upravila si vlasy a vešla do pokoje.

"Kdes byla tak dlouho?" zeptal se Hájek a Slávka slyšela v jeho hlase ještě chvění, jež v něm zbylo po rozmluvě s Vilmou.

Usmála se.

"Zapovídaly jsme se s Martou," odvětila lhouce. "Ostatně, snad jste mne nepostrá-

dali. Dovedu pochopit, jak mnoho si máte vyprávět. Hlavně o panu bratrovi, není-li pravda, paní profesorová?"

"Ano," přikývla paní Vilma, "však bratr Jeník často vzpomíná na společná studia s vámi, pane doktore!"

Slávka zachytila ostražitý pohled svého muže a současně uslyšela i šoupavý pohyb nohy pod stolem, jímž Vilma upozorňovala.

"Copak Jeník, to byl dobrý kluk!" zvolal rychle Hájek a Slávka se trpce usmála. Lže! Pohlédla s jednoho na druhého a mlčela. Prohlížela si Vilmu bedlivě.

Usoudila, že se jí bát nemusí. Kdo však může ručit za muže? Líbí se jim právě to, co se nelíbí ženám. Vilma mohla být před nějakými dvanácti lety opravdu krásná! Její pohled je smyslný a chtivý. Pálil a vybízel k důvěrnostem. Působil obtíže i jí, natož Jarkovi, na nějž se oheň z těch černých očí jen sypal.

Ozvala se v ní žárlivost. Jakým právem se opovazuje dívat se takto na jejího manžela?

"Smím se zeptat, kolik je vám roků, paní profesorová?" přerušila vlídně jejich rozhovor.

Paní Oličová na ni vrhla pohled, který bodal, a pronesla:

"Kolik byste mi hádala?"

"Přes třicet," odvětila Slávka.

Paní Vilma zatřásla zuby do rtu, její víčka se přivřela.

"Právě třicet, nikoliv přes," řekla zvolna a obrátila se s pohrdavým úsměvem na Hájka. "Máte velmi naivní ženu, doktore!"

"Vždyť je ještě mladá," omlouval Hájek svou manželku v rozpacích a Slávka na něm poznala, jak mnoho je s ní nespokojen. Všechna chuť do boje o něj s touto ženou jí přecházela. Přemohla se však opět.

Přistrčila svou židli k jeho, vzala jeho ruku do svých a přitiskla se důvěrně k jeho rameni. Jakoby zapomněla na předešlý hovor, obrátila se nadšeně k Vilmě a řekla vroucně:

"Mám tolik ráda mého manžela a závidím každému, kdo ho znal dříve než já."

"Tedy i mně," prohodila s povýšeným hlasem návštěvnice.

"Ano, každému. Znáte ho již dlouho?"

"Velmi dlouho, vidíte, pane doktore? Vzpomínáte, jak často jsem chodila za školu, jen abychom mohli jít společně na výlet? A pamatujete, jak jsme se po prvé poznali na studentském věnečku a druhého dne jsme se již sešli sami, bez mého bratra Jenika?"

Její oči žhnuly a i tvář advokáta Hájka oživila. Dávno prožité dobrodružství proběhlo jeho krví, zatím co Slávčino srdce stydlo. Do očí se jí draly slzy, ale donutila je, aby se vrátily.

"Vím, že měl Jarka velké štěstí u žen," promluvila a její hlas se jen docela nepatrně chvěl. "Nedívím se tomu; chápu, že se musil do něj kde kdo zamilovat. Zнала jste snad některou z jeho lásek osobně, paní profesorová?"

"Žárlíte snad na jeho minulost?" usmála se paní Oličová sebevědomě.

"Ne přliš a jen někdy. A i to si vyčítám, nebot' vím dobře, že měl rád jenom mne," odvětila pevně Slávka.

"Kdopak vám to řekl?" zeptala se Vilma. "On sám."

"A vy mu věříte?" rozesmála se Vilma. "Což myslíte, že muži mluví pravdu? V takovémto případě—"

"Milostivá paní—" chtěl promluvit advokát Hájek.

"Naopak," pokračovala návštěvnice, "čím více vám říkal, že si na nikoho ani nevzpomene, tím vášnivěji vzpomínal."

Slávka při těch slovech byla docela bílá! Její rty se však podivně pohybovaly. Obrátila se k manželovi: "Vid', že to není pravda," drahoušku?"

"Ovšem že ne," odvětil chvatně, "což nevidíš, že milostpaní jen žertuje?"

Z jeho očí letěl k Vilmě výstražný pohled a Slávka jej zachytila.

"Vidím, ale znáš mnc, že velmi nerada žertuji o těchto vážných věcech," řekla.

"Jen se nerozčilujte, milá přítelkyně," zvolala paní Vilma a v očích jí zablýsklo. "Ostatně, co by na tom bylo, míloval-li váš manžel dříve někoho?"

"On nemíloval," stála na svém Slávka.

"Oh ano míloval! Jeho minulost patří jiné. Pamatuji se docela přesně, že váš pan manžel chodil důvěrně s jednou ohni-

vou, nápadně hezkou, tmavovlasou dívkou a — měl ji rád!"

"Neměl," zavrtěla hlavou Slávka. "Můj manžel nemá rád nápadných krásků. Říká, že brzy stárnou. Nemá rád ani ohnivých žen, tvrdí, že vášně bere krásu. Říká, že má rád jenom mne. Žádná z jeho bývalých známostí neměla prý ušlechtilou povahu."

Mluvila přesvědčivě a cítila, jak se Jarkova paže ovíjí kol jejího pasu. Jeho něžnost v této chvíli přímo bolela, ale neuhnula se jí.

"Jak jste jednoduchá, drahá paní doktorková," jízlivě pronášela paní Vilma, "kdybych měla tak jemný obličej jako vy, chvěla bych se denně jistotou, že je vyloučeno, abych udržela navždy svého manžela, který býval dříve přelétavým bouřlivákem."

Hájek zrudl. Přitiskl prudce svou ženu k sobě a pohlédl zlostně na Vilmu.

"Milostivá přliš ostře žertuje," řekl mrazivě.

Slávka z jeho tónu vytušila, že by řekl více, kdyby se nebál Vilminých nárážek na minulost.

"Děkuji vám za vaši výstrahu," pronesla Slávka lehce, "ale o Jarkovu lásku se nebojím. Ani na jeho dřívější známosti nežárlím. Na všechny dávno již zapomněl."

"Na všechny ne!" píchla Vilma a její pohled uhodil Hájka do tváře.

"Vy mu stále nevěříte?" zasmála se Slávka. "Vždyť on mi o všech vyprávěl, znám o každé i podrobnosti. Prosím vás, ty dnešní ženy! Ne, paní profesorová — křivdila bych mu. Mohla bych vám vyprávět kterýkoliv příběh jeho lásky a v každém by se našlo tolik viny i pro její hrdinku, že jsem se dávno pokusila zapomenout i jejich jména."

"Jména? On vám vyprávěl, jak se jmenují?" tázala se Vilma.

"Vymanila jsem to na něm," smála se Slávka.

"Velmi by mne bavilo zvědět, o které vám na příklad vyprávěl."

"Na příklad o nějaké Vilmě Jánských. Byla prý nejkazenější ze všech. Ostatně, dost možná, že je to ona nápadná kráska, s níž jste ho potkávala. A vidíte, právě

pro její mělkou povahu ji lituji. Vždyť není za své skutky zodpovědná, když jí příroda vložila do srdce lásku ke všem mužům. Ne, paní profesorová, to jsou ubozí tvorové, a na ty bych nemohla žárlit."

Zamlčela se. Modré její oči se zvětšily vzrušením. Hájek byl rozčilený a tiskl jí ruku. Nemohl pochopiti, jak ji mohla tak důkladně poznat.

Z Vilminých očí sršela nenávisť. Násilně se přemohla a stáhla rty k úsměvu.

"Nu — a což kdyby vám přece jedna z těch bezcenných bytostí vzala vašeho milého Jarku?"

"Není to možno. Nedovedu si představit duševní schátralost, jež by takové ženě dovolila předstoupiti před toho, který byl jedním z mnoha, jimiž ona náležela. Vždyť muž, který poznal, že čistá žena není jen vybájeným snem básníků, jí musí pohnout. V nejmenším případě by mu bylo ze své minulosti trapno. A že by se odvážila předstoupiti přede mne, tomu už teprve nevěřím. Takové ženy jsou ješitné a právě ta jejich ješitnost by nedovolila takové Vilmě Jánských, aby se ucházela znovu o muže, který tím, že si je nevzal, náležitě ocenil její kvalitu. Ne, to si nedovedu představit, je to nemožné. Právě tak, jako bych nikdy neuvěřila, že by mne chtěl Jarka oklamat."

"A činiš dobře, Slávko," ozval se vážně Hájek. "Musil bych být špatný člověk."

Paní profesorová se hryzla do rtu.

"Mýlila jsem se, doktore, když jsem prohlásila vaší paní za naivní. Nejen, že není, ale vy jste ještě k tomu poť ohromným pantoflem," řekla zlomyslně.

"Však mi to bylo dost divné," zasmála se Slávka šťastně, "já a naivní — — — což je možno zůstatí takovou, jsem-li již tři léta Jarkovou ženou?"

Vilma chvatně vstala.

"Jdeme večer do koncertu," omlouvala svůj spěšný odchod a Slávka by byla výskala radostí.

"Velice nás těšilo," loučila se Slávka, "a pozdravujte pana bratra též ode mne. Kde vlastně nyní je?"

"V Plzni," odvětila s nechutí Vilma.

"Není to od tebe hezké, Jarko, že mu

nepíšeš. Paní profesorová bude tak laskava a zanechá nám zde jeho adresu. Hned zítra mu napíšeš," uváděla Slávka návštěvu od rozpaků.

"Pan doktor ji má již poznamenánu," odvětila nepokojně paní profesorová. "Nyní však již musím jít."

"Navštivte nás opět brzy," zvala rozjařená Slávka. "Třeba zítra odpoledne. Manžel nebude doma a alespoň si samy dvě pěkně pohovoříme."

"Promiňte, nemohu."

"Ovšem, chápu. Nechcete nechat pana manžela samotného, není-liž pravda. Také já, je-li muž doma, návštěv nekonám."

Vilma byla zsinálá. Spěšně dotkla se její ruky a vyšla.

Oba manželé se vrátili do pokoje. Prostor zalehlo těžké mlčení. Slávka usedla k pianu a její oči hleděly ztrnule na noty. Nyní, kdy nebezpečí minulo, rozkřičelo se utrpení.

Advokát Hájek stál bezradně uprostřed pokoje a žmolil rozpačité doutník. Pak se rozhodl, přistoupil k ženě a objal ji.

"Slávičko," řekl vroucně a provínile. "jsi dokonalý, zlatý drahoušek!"

Mlčela. Přivinul ji k sobě a zlíbal ji. Náhle prudce zaštkala.

Hájek v duchu divoce proklínal tu, jež právě odešla.

"Ty se zlobíš?" zeptal se úzkostlivě.

Nechala se líbat a hlas se neprodral slzami. Teprve po chvíli vydechla:

"Och, Jarko, slib mi, že nebudeš již vzrušený, až se s ní podruhé setkáš!"

"Nebyl sem."

Rozplakala se znovu.

"Byla jsem za dveřmi, když ses mne docela nic nezastal!"

Hájek zrudl.

"Mýlíš se—"

"Slibuješ?"

"Ano."

Klesla jí ramena. Slíbil . . . Nedokázal tím svou vinu?

Její bolestné pohnutí trvalo velmi dlouho. Co by se bylo stalo, kdyby byla Vilma Jánských přišla, když ona — Slávka — nebyla doma?

Prochvěl ji smutek bez konce. Pak zvol-

na podléhala jeho nátlaku lichotek a něžností. Láska tak ráda odpouští a mladá žena vytrvale zaháněla trpké představy. K večeru se její usazené oči již znatelně usmívaly. Byla již veselejší.

"Ale dostala lekci, ta tvá Vilma!" ulehčila si Slávka.

Chtěl ji umlčet polibky. Odstrčila ho.

"Jací! jste slaboši, vy muži!" pobouřila se znovu. "Nestydíte se být loutkami v rukách takových žen?"

Tentokrát se mu podařilo přitisknouti ji k sobě. Zabořil svou tvář do jejích vlasů a byl rád, že může svou červeň skrýt před jejíma zvidanýma očima, neboť se skutečně

styděl. Přes to, že se v duchu omlouval nutnou mužskou galantností.

Slávka setřásla jeho objetí.

"Ručím za to," řekla s tvářící se takž upokojenou, "že víckrát nepůjde na návštěvu k některému ze svých ženatých milenců!"

A nešla. Paní profesorová dlouho nemohla zapomenout pokoření, jež musila strpět v přítomnosti toho, jehož chtěla dobýt a při vyhledávání nového flirtu dávala velký pozor, aby jejím objektem nebyl opět muž, v jehož minulosti již roli zahrála a který byl měl ženu, jež by tuto jeho minulost znala . . .

RADY PRO DOMÁCNOST A HOSPODÁŘSTVÍ

Olejové malby vyčistím rozkrojenou cibulí, kterou volně a lehce malbu přetírám. Cibule malbě nijak neuškodí.

★ ★ ★

Nečistotu s koberců odstraníme nejlépe (hlavně saze), posypeme-li ji kuchyňskou solí a pak smeteme. Možno použití též vymačkaného kyselého zelí, kterým koberec posypeme a pak zameteme. Koberec se osvěží a nabude pěkné barvy.

★ ★ ★

Zápach z nově vymalovaných místností odstraníme, rozřežeme-li v místnosti a necháme ležet několik cibulek česneku.

★ ★ ★

Mramorové věci se vyčistí směsí připravenou z citronové šťávy a kuchyňské soli.

★ ★ ★

Nečistotu s nátěru dveří odstraníme, třeme-li je měkkým hadříkem, navlhčeným v petroleji.

★ ★ ★

Plesnivý chléb a vůbec veškeré potraviny plesnivé jsou pro drůbež pravým jedem. Zvířata dostanou koliku, často i zánět střev a v krátké době pojdou. Hovězímu dobytku a vepřům je též škodlivý.

Cibule v lékařství. Nejvíce obávaná a často i u nás se vyskytující nemoc rakovina, nejméně se nachází v Polsku, Maďarsku a Itálii, o čemž se dobře přesvědčil dr. Walden, který tyto země procestoval a zvyky tamějších obyvatelů pozorně sledoval. Překvapilo jej, že všude spatřoval požívání syrové cibule. Dr. Walden vyzkoušel účinky cibulových šťáv na zvířatech a později na celé řadě pacientů postižených rakovinou, a se 100% zdarem zjistil, že cibule je dobrým lékem proti této strašné nemoci. Ani v jediném případě se jeho léčba nesesetkala s neúspěchem. V Anglii je známo heslo: "Více cibule — méně rakoviny," a také tam požívají syrovou cibuli jako u nás na příklad jablko.

★ ★ ★

Proti molům pomůže nejjistěji benzin (gasolin). Jemnou rozprašovačkou postříkáme předměty, jež mají být proti molům chráněny, a benzin zničí tento škodlivý hmyz, daleko lépe než každý jiný prostředek, neboť zničí i larvy a vajíčka molů. Kafr, tabák, terpentýn, naftalín atd. moly pouze zahánějí, neusmrcují jich, ani jejich vajíček nezničí.

**S Bohem počni každé dílo,
podaří se ti až milo.
Bez Boha-li světem kráčíš,
v záhubu si cestu značíš.**

Bylo tu radosti pro ustarané rodiče Jelínkovy, když se jím vrátil z vojny jejich jedináček Florian. Byl tam tři léta, jaký div, že se rodičům po něm stýskalo. Ale nedočkali se radosti na něm, netěšili se dlouho.

Florian šel na vojnu jako hodný, spořádaný a nábožný jinoch, ale vrátil se domů všecek přeměněn. Pro každou maličkost hned klel, nadával a se zlobí. Peníze neměly u něho žádnou cenu, rozhazoval je plnými rukama. Práce mu nevoněla a modlitbě a kostelu se vyhýbal jako čert kříži. Všecko napomínání rodičů se minulo účinkem, neměl cit v těle, ztratil víru a tím vším — lásku k rodičům.

“Není nic platno,” zabědoval jednoho dne Jelínek smutně ku své ženě. “S Flordou musím začít jinak, nebo to s ním skončí smutně, jako hrozilo kdysi mně i nám všem z naší rodiny.”

“Ano, něco se musí dělat,” odvětila žena.

“Příští středu připadá výroční den, památný pro celý můj život. Vezmu ho s sebou, snad sni nechá říct po dobrém, když to nešlo po zlém. Snad sám uzná, kam by došel, kdyby takhle pokračoval dále.”

Ve středu vypravil se Jelínek se synem na cestu. Po několika hodině chůzi dospěli na nepatrnou výšinu, se které viděl vesnici, jak rozprostírá se pod návrším. Ze skupiny domů a domků vynikal zvláště jeden rozsáhlý, výstavný statek. Na ten ukázal otec synovi a pravil: “To je dům, kde jsem se narodil!” Jeho hlas se chvěl mocným dojmem. Pak se dali oba chodci po lesní stezce dolů. Na cestě došli až k obrazu Panny Marie, který byl ve způsobě kapličky upevněn na mohutné jedli. Oba muži se zastavili.

“To je tedy cíl naší dlouhé cesty?” zvolal syn pln jízlivosti a výsměchu, při čemž ukázal na obraz. Necítil se tam volným, jakoby na něho chtěla padnouti ta jedle, tak mu to pojednou připadalo.

“Pomalu, pomalu, synu!” zvolal sedlák. “Je tomu dnes zrovna 50 let, také jsem tady stál pod tím obrazem se svou mamínkou, dej jí Pán Bůh nebe! Tenkrát jsem tu stál jako žebrák! Kdo zavinil naší bídu? Můj vlastní otec to byl. Nechtěl ani slyšeti o víře, o kostele, byl z něho hotový neznaboh. Na neštěstí dal se tatínek do pití, pil tak dlouho, až se nadobro upil. Zatím šlo ve statku u nás všecko vzhůru nohama. Moje maminka a já šli jsme tenkrát zrovna po té cestě, co jsme my dnes šli. Tuhle, před tím obrázkem Matky Boží jsme klekli, tady jsme se pomodlili Zdravas Maria, poslední modlitbičku v našem domově. Pak jsme se modlili denně spolu k Rodičce Boží, aby nás ubohé nepouštěla. A od té doby se nám dařilo lépe a požehnání s nebe se u nás zase usídlily, čím dále tím více nám přibývalo majetku, až zase jsme měli všeho dost. Před 50 léty jsem přišel jako žebrák na statek, kde jsi se narodil a který dosud nám náleží a chvála Bohu, je v dobrém stavu. Ale nevím, jak by bylo, kdyby mi Pán Bůh zavřel oči a já umřel. Floriane, mé dítě, pamatuj se, kam bys přišel, kdybys takhle vyváděl jako dosud! Nepozoruješ, že tvůj nynější život musí tě přivést do neštěstí a hanby?”

Syn mlčel; rozpačitě přešlapoval s místa na místo.

“Já jako otec radím ti upřímně, utíkej se k Matce Boží, aby ti vyprosila u Boha milost, abys se navrátil k pořádnému životu, aby z tebe byl hodný syn a dělal nám radost na stará kolena jako dřív.”

Otec poklekl před obrazem Bohorodičky a syn váhavě následoval jeho příkladu. Po chvíli vstali. Syn si utíral oči, do nichž valily se slzy jako hrách velké. Podal otcí ruku a slíbil před obrazem Panny Marie, že se polepší, že napraví svůj život. A co slíbil i vyplnil. Byl z něho spořádaný muž, byl radostí svého otce a oporou rodičům ve stáří.

Ze vzpomínek na tu, která mne nejvíc milovala

Napsal J. Skála

VĚTOVÁ válka ani mne neušetřila. Po první dva roky sloužil jsem jako lékař v různých lazaretech za frontou a třeba že jsem měl plno obtížné a odpovědné práce dnem i nocí, zbývala mně přece jen ta útěcha, že nejsem vydán tolikeru nebezpečí jako ti, kteří konají tuto samaritánskou službu na bojišti. Ale v roce 1916 došlo i na mne; byl jsem komandován na ruskou frontu do Karpat.

Proto z jihočeského města, kde jsem až dosud sloužil jako voják, zajel jsem si do svého domova rozloučit se s matkou, která div radostí neplakala, když mne uviděla zdravého, ač sama těžce churavěla. Chtěl jsem jí říci, že jsem přijel jen na den a že hned na to musím za svým plukem na bojiště, ale neměl jsem k tomu sil — bál jsem se zarmoutit stařenku, která mne více milovala než moje ostatní sourozence, a to jistě proto, že jsem nikdy nebyl tak šťastný jako oni.

Konečně nezbylo mi nic jiného, než povědět pravdu. Čekal jsem, že matka bude lomit rukama a naříkat, ale nestalo se tak. Na chvíli se sice zarazila, ale hned pravila: "Jdi, můj hochu, kam tě volá těžká povinnost. Budeš-li hodný na raněné ubožáky, Bůh tě neopustí. Tušila jsem, že neujdeš této těžké povinnosti, a proto jsem tě ve svých modlitbách stále poroučela ochraně Božské Prozřetelnosti."

Tak se také se mnou loučila a já šel s lehčím srdcem, než jsem očekával. Ale jak jsem se později dozvěděl od svého bratra a sester, moje matka už s lože nepovstala. Po mém odchodu vůči hledě chřadla, takže i lékař ji ošetřující pozbýval naděje. Asi po dvou měsících řekl mé nejstarší sestře: "Čekejte ji do rána, zítřejšího dne asi nepřežije."

A opravdu. Matka upadala chvílemi do mdlob, a vždy, když se z nich probírala, tázala se "Přijel už Vojtěch s bojiště? Čekám ho, že přijde. Už by tu měl být. Zdálo se mi v noci, že stojí u mého lože a ten můj sen byl tak živý . . . Ale co to? Že dosud nepřišel?"

Sestra obávala se jí říci, že mi nepsala, a proto těšila matku: "Také ho čekáme, snad ho něco zdrželo na cestě. Ale přijde, jistě přijde, jen se utiš, matičko!"

Snad si to chudák vymodlila na Bohu. Já skutečně přijel asi s dvanácti raněnými, kteří měli být v Praze operováni, aby byli zachráněni životu. Jakmile jsem je odevzdal v nemocnici na chirurgická klinice, rovnou běžel jsem domů. Malou chvíli před mým příchodem matka opět ztratila vědomí, bylo patrné, že nastal smrtelný zápas. V takovém stavu jsem ji zastal a pln hlubokého žalu poklekl u jejího lože. Ale umírající matka proti očekávání opět procitla ze svých smrtelných mrákot a opět

promluvila trhaným hlasem: "Kdo to klečí u mého lůžka? Jsi to ty, Vojtíšku?"

"Jsem, matičko," odvětil jsem, přemáhaje se, "právě jsem se vrátil, abych zlíbal ty tvé zlaté ruce, které tolik pro mne pracovaly a mne hladily. Bud' bez starosti, matičko."

"Tak přece mne Matka Boží vyslyšela. Ó, já to věděla! Zdálo se mi o tom. A proto poslyš, co ti pravím: At' tě potká ve světě cokoliv, můj duch bude vždycky s tebou. Tak věřím, protože jsem si to vymodlila a nyní přijmi i ty mé požehnání. Bůh tě opatruj, abys šťastně přežil ještě ty těžkosti, které na tě čekají, než se vrátíš. I já na tebe čekala, nemohla jsem umřít."

Tak mluvila, a já vida, že nemá síly, aby ty své drahé ruce vložila na mé skráně, vzal jsem je a pomohl jsem jí oložit je na mou hlavu. Ale když jsem je opět vkládal na lůžko, nebyla matka má už více ne živu. Vydechla naposled, bylo dokonáno . . .

Dovedete si představit, s jakými pocity vracel jsem se na frontu, kde zuřil boj na život a na smrt. Že skoro všichni důstojníci v našem oddílu padli v jedné z krutých šarvátek a vojínů nevěděli si rady, byl jsem nucen, abychom se dostali z léčky, převzít velení, třeba že mi to jako lékaři nepříslušelo.

Byla teplá měsíční noc, když s několika nejspolehlivějšími vojíny své švadrony vyjel jsem na výzvědy. Okolí jsme znali jen málo a pouze zhruba jsme věděli, že se prostírá před námi dosti rozsáhlý les, za ním louky a pole, k nimž přiléhá dvorec, kde podle našich domněnek bylo hlavní skladiště vojenských zásob nepřítelových.

Chtěli jsme se zmocnití dvorce toho a učinit jej neškodným. Najednou změnilo se počasí v nepohodu. Zastavivše se za lesem na jeho kraji, byli jsme na rozpacích, neboť náhle nastala taková tma, že nebylo možno viděti ruky před očima, neřkuli nalézt cestu. V tom náhle ve vzdálenosti dosti značné od nás zakmitlo světélko. — "Dům — hurá — ted' už víme, kde je ten dům!" zašeptal mně svobodník.

Počasí bylo nám příznivé, bouře s deštěm zatím se rozpoutavši mohla tlumiti

koňský dupot, takže s jistotou jsme mohli souditi, že nepozorováni se dostaneme k nepřátelskému domu.

Jeli jsme tudíž za světlem, s počátku zvolna, pak rychleji. Půda, po níž jsme jeli, byla dále kamenitá, podle mého úsudku mohli jsme býti za deset minut na místě. Jen to mně bylo divné, že v takové blízkosti domu nebylo ani ohrady, ani obdělávaných polí. Světlo v nepřátelském domě se ani nehýbalo a hořelo stále jasně.

Jel jsem v čele svých lidí, upíraje oči na světlo, což činilo tmou kolem mne ještě neproniknutelnější . . . Pojednou jsem náhle zarazil koně, vojáci jedoucí za mnou učinili stejně. Přede mnou ze tmy vyrostla bílá postava a vztahující ruce proti mně prosebným pohybem, nepouštěla mne kupředu.

Široce rozevřev oči, cítil jsem, jak mi vstávají vlasy na hlavě, hleděl jsem na tu bílou postavu a poznal jsem v ní — svou matku. Ano, byla to ona, moje nebožka matka, jejíž tělo tlelo v hrobě na domácím hřbitově! Viděl jsem ji zřetelně a rozpoznával jsem její všechny rysy v obličejí. Její to byly oči, její tvář, její postava v bílém šatě, v němž jsem ji viděl naposled, okamžik před tím, než byla rakev uzavřena. A nyní pojednou stála zde přede mnou, za temné noci, v daleké zemi nepřátelské, uprostřed pusté krajiny.

"Matičko!" — zvolal jsem — "matičko!" Svobodník s hrůzou chopil mne za rukáv: "Pro Bůh, pane doktore!" — Tu podivné zjevení se rozplynulo před mýma očima, ale prve než zmizelo ještě jednou mně dalo znamení plně hrůzy: Zpět! Zpět! A opět kolem mne se rozložila neproniknutelná tma. Nemohla slova promluvit, seděl jsem nehybně v sedle.

Cítil jsem, jak kůň se pode mnou chvěl a krčil nazpět.

"Pane strážmistře, neviděl jste nic?" — s námahou jsem konečně pronesl.

"Ne, nic jsme neviděli," zašeptalo několik hlasů kolem mne.

"Stůjte, ani o krok dále!" zvolal jsem uděšen. Sestoupiv s koně, chtěl jsem poněkud jíti dopředu. Pod mýma nohama začaly se sypati kaménky a něco hlíny. V té chvíli jsem také slyšel, jak vše to se sype kamsi do hlubiny, která patrně by-

la pode mnou. Zarazil jsem se a couvl zpět. Měsíc jako by na vyšší povel vynořil se zpod mraků a ozářil okolí. Nyní jsem teprve poznal, že jsem stál na okraji hlubokého lomu, na jehož protější straně byly zavěšeny něco málo od sebe vzdálené tři svítilny. To byla ta "okna" domnělého stavení. Byla to past, kterou na nás nařídil nepřítel.

Studený mráz projel mi tělem. Ještě jeden krok dopředu a byl bych jistě synem smrti. Rychle dal jsem znamení k ústupu a v tom již zahřměla salva nepřítelových pušek, na niž moji vojáci chtěli odpověděti stejným způsobem. Z opatrnosti však jsem toho nedovolil, abychom neprozradili, kde vlastně jsme a že jest nás tak málo. Zato ihned jsem odvedl náš malý

oddíl do blízkého lesa, kde jsme našli bezpečný úkryt a za svítání dostali jsme se šťastně k našemu voji.

Tam vzpomínka na to, co jsem prožil minulé noci, opět oživila. Vyňal jsem ze zápisníku podobiznu své matky a vroucně jsem ji zlíbal. Ale jiného vysvětlení podnes jsem nenašel, než že zachránil mne sám Bůh na přímlovu mé nebožky matky, jak mi to slibovala při posledním loučení.

A nyní se smějte, vy všichni, kteří nevěříte v moc čisté, nezištné lásky a v účinek modlitby mateřské. Ale já s tou vírou umru, neboť pevně věřím, že mateřské požehnání a vroucí modlitba dovede dětem otevřít i nebe, jsou-li toho jen poněkud hodny.

Vrátný a Lenau.

Známy básník Lenau se kdysi někde zdržel a vracel se pozdě domů. Klepal na dveře, ale vrátný mu nechtěl otevřít, že to má pánem domu zakázáno. Dlouho vedli spolu básník a vrátný rozhovor, až konečně po dlouhém zdráhání vrátný otevřel dveře, když mu byl básník podstrčil pode dveře dukát. Když už vešel do domu, t'ukl se Lenau najednou do čela a řekl:

"Jsem to zapomětlivec! Mám tam venku knihu a deštník!"

Vrátný máje dukát v hrsti, pln ochoty vyběhl pro věci, ale v tom okamžiku se dveře zavřely, zámek zaskřípal a dům byl zavřen. Darmo vrátný prosil, bouchal, škemral, básník neotvíral. Konečně řekl:

"Nejde to! Až mi dáte dukát od otevření."

Chťej nechtěj musil vrátný dukát vrátit, a pak se teprve dostal domů. A nikdy už nebyl zjištěn.

Kosa na kámen.

Jednou šel pantáta Nedejse kolem novostavby a tázal se tam stojícího pána: "Prosím vás, co to stavějí za barák?"

"To bude blázinec pro sedláky," odpověděl pán.

Pantáta: "No dyť sem si to hned myslel, že pro pány by byl tuze malej."

Kam smí král strkat nos.

O norském králi Haakonovi, který byl znám svým kousavým humorem, vypravuje se následující historka: Při jakési slavnosti ztratil král kapesník. Jeden z hostů to viděl a okamžitě jej zvedl. Protože myslil, že se král bez kapesníku neobejde, pospíšil k němu a s hlubokou úklonou mu ten nezbytný kus prádla podal. Král Haakon byl za tuto pozornost neobyčejně vděčný; pravil: "Ani si nemůžete představit, milý příteli, jak důležitá je to věc pro mne a jak jsem rád, že jej opět mám. Neboť mezi námi řečeno, to je jediný předmět v celé říši, kam jako král mám právo vstřít nos."

Nepochodila.

Stará panna (toužebně): "Ach, pane Jindro, je něco hezčího než útulné rodinné hnízdečko?"

Pan Jindra (odmítavě): "Ano, v začátku se manžel rád tulí v hnízdečku, ale pak se dostaví doba, kdy rád z hnízda vylítne."

Pijme pivo s bobkem.

"Co bych u vás dostal k jídlu?"

"Chleba s máslem, suché buřty a syrečky."

"Teplého nemáte nic?"

"Kromě piva nic."

Za otcovým příkladem

Napsal Š. Kos

YL nevlídný prosincový večer. Ačkoli bylo teprve osm hodin, byla již ve mnohých staveních v neveliké vesnici Klánově světla zhasnuta. Šetřilo se, zvláště v chudých příbytcích, i na světle.

V malém domku u Hořánků ještě svítili. Hořánková přestála právě těžkou nemoc a potřebovala ještě obsloužení. Seděla na lůžku, a vedle postele seděl její muž, starostlivě na ni pohlížeje. Oba tvářili se smutně. Byli sice již zbaveni obav, pokud se týkalo nemoci, neboť lékař se vyslovil, že nebezpečí již minulo, ale za to je skličovaly starosti jiného druhu. Hořánek vždycky pamatoval na zimu a vynasnažoval se, aby v létě, když měl výdělek, něco ušetřil, ale tentokrát strávila ženina nemoc všechny úspory, a ve stavení nebylo krejcaru. Právě toho dne vydal Hořánek poslední peníze a nyní marně přemýšlel, kam se obrátiti o pomoc. Z chudších sousedů by mu jí byl žádný poskytnouti nemohl, a k zámožnějším se jíti ostýchal, protože neměl s nimi bližších styků.

"Já ti povím, poprosíme Václava," řekla Hořánková. "On nám zajisté vypomůže. Až budeš mít zase výdělek, budeme hleděti, a bychom mu co nejdříve oplatili, co nám zapůjčí."

Hořánková mínila svého bratra, který bydlil v obci Bohušině, vzdálené asi tři hodiny cesty. Nebyl sice také zámožný, ale měl skoro každého roku najatý kus pole, které mu něco vynášelo, tak že měl přece snažší živobytí než oni.

"Ale bylo by třeba jíti tam hned," odvětil muž, "a já mám tak chatrnou obuv, že se nemohu na delší cestu vydati."

"Vždyť tam mohu dojíti já, tatínku," ozval se synek Tomáš, který seděl u stolu a četl si ve školní knize. Bylo mu třináct let.

"Je to daleko, hochu, a teď je krátký den, namítal otec.

"Vždyť jsem tam už jednou byl, tatínku," řekl Tomáš. "Vyjdu-li ráno v sedm hodin, budu tam o desáté, odpočinu si, a pak se vydám zase na cestu. Ještě za světla zde budu."

"Inu, když myslíš," svoloval otec, "tedy jdi. Řekni strýčkovi, že ho pozdravujeme, a aby byl tak dobrý a něco nám zapůjčil, že budeme hledět brzy mu to zaplatiti. A kdyby snad nastala nepohoda, tedy tam raději zůstaň přes noc."

"I ne, tatínku, já raději přijdu ještě odpoledne," řekl synek. "Když nemáte peněz, musili bychom koupiti na dluh, kdyby bylo něčeho potřeba, a já vím, že to činíte nerad."

"Ba nerad, hochu," přisvědčil otec. "Když se tedy té cesty nebojíš, přijď ještě zítra; bude tak lépe. A nyní jdi již spat, abys mohl ráno dříve vstáti."

Chlapec uposlechl. Pomodlil se a odešel do komory, kde spával.

Sotva odešel, ozvalo se v síni zaklepání na dveře.

"Kdo pak to k nám ještě tak pozdě jde?" řekl Hořánek a šel otevřít.

Do síně vstoupil muž prostřední postavy. "To jsem já, sousede," promluvil přítlumeným hlasem. "Dobrý večer, Manželka vám ještě stůně?"

"Ještě, ale už je jí lépe, chvála Bohu. Pojd'te dále."

Hořánek se té návštěvě divil a nebyl jí právě potěšen. Poznal v přichozím po hlase souseda Křešinu, který bydlil ve vedlejším domku. Přistěhoval se asi přede dvěma roky a jeho pověst nebyla chvalná. Nikdo nevěděl, odkud se přistěhoval, a jistý podomní obchodník, který přicházel občas do Klánova, se o něm před někým vyslovil, že je zloděj a že byl již také trestán vězením. Ale jistě se to nevědělo, jen tomu se lidé divili, že Křešina tuze se po práci nepídil, skoro se jí štilil, a přece nebylo známo, že by u něho byla někdy nouze.

"Nebudu vás dlouho zdržovat, můžeme si pohovořit zde," odmítal Křešina pozvání. "Jdu se vás otázat, zdali byste si chtěl něco vydělati."

"Vydělati? Proč ne. Víte o nějaké práci?" tázal se Hořánek.

"To jest," řekl Křešina poněkud nesměle, "určitě bych vám to pověděl až zítra. Kdybyste chtěl některý den večer, tak asi o desáté hodině vyjeti s trakařem k Vlčínu — je to asi půl druhé hodiny cesty, jak víte. Tam byste čekal u vsi, až bych tam přišel ještě s jedním mužem. Je to můj dobrý známý, obchodník, a žádal mne, abych mu pomohl odvézt nějaké zboží. Ale já sám na to nestačím, jeli bychom spolu. Několik zlatek byste si vydělal. Zítra bych vám pověděl, který den pojede."

"V noci že bychom tam jeli? Proč ne ve dne?" otázal se Hořánek nedůvěřivě.

"On přijede až posledním vlakem o jednácté hodině," vykládal Křešina.

"Poslouchejte, Křešino, nepovažujte mne za hlupáka, řekl Hořánek. "Obchodník, který by vozil tolik zboží, buď by měl svůj povoz, anebo by si jej zjednal. A kdyby i chtěl, aby mu je někdo odvezl na trakaři, pak by požádal někoho z blízka a nepotřeboval by k tomu vás a ještě někoho odtud. Už jsem všelicos o vás slyšel a nevěřil jsem tomu, ale nyní tomu věřím. Je asi ten váš známý takový obchodník jako jste

vy. Jen si nechte svoje zlatky a vícekrát mi s něčím podobným nepřicházejte."

"Mluvíte zpozdile," řekl zlostně Křešina. "Nu, když nechcete, nebudu vás nutit. Ale abyste mne nějak podezřívál, to bych vám neradil."

Odešel, ani nepozdraviv, a Hořánek se vrátil do světnice. Pověděl manželce, jakou měl návštěvu, a doložil: "Ví, že máme nedostatek, a domníval se, že se dám spíše od něho svěsti k nepoctivosti. Ale v tom se zmýlil."

Tomáš v komoře ještě nespál a hovor vyslechl. Křešinu po hlase nepoznal, protože tento mluvil přítlumeně, ale co mluvil otec, tomu rozuměl dobře. Ráno se hned tázal otce, kdo to k nim večer přišel.

"Byl to Křešina," odpověděl otec, "ale raději se mi o něm nezmínuj."

Tomáš, když si připomenul večerní rozmluvu otcovu s Křešinou, dovítal se, že Křešina jej chtěl svěsti k něčemu zlému, ale nevyptával se, když viděl, že by to bylo otci nemilé.

Ještě bylo šero, když vyšel z domova. Z vedlejšího dvorku se ozýval hovor. Tomáš poznal Křešinův hlas a mimovolně se zastavil a naslouchal.

"Vlčínský Zemánek docela jistě dnes odjede, už jsem se to dověděl," mluvil někdo neznámý.

"Tedy tam přijdu asi o půl dvanácté," odpovídal Křešina přítlumeným hlasem, ale Tomáš tomu přece rozuměl.

Potom viděl, jak Křešina doprovází neznámého muže přes zahrádku, kde mu otevřel zadní dvířka, kterými se vycházelo na polní cestu, vedoucí kolem vesnice.

"Ten člověk asi nechce jíti po vsi," pomyslí si Tomáš a rychle odcházel, aby se vzdálil, nežli se Křešina vrátí.

Cesta byla dosti pohodlná. Sněhu bylo sice dost, ale byly vyšlapány pěšiny, po kterých se kráčelo dobře. Tomáš šel dosti rychle. Když přišel do Vlčína, ukazovaly hodiny na kostelní věži půl deváté. Polovici cesty už měl za sebou.

Jak předvídal, po desáté hodině byl v Bohušíně. Příbuzní byli překvapeni jeho příchodem, ale rádi jej viděli. Když jim vypravoval o matčině nemoci a vyřídil prosbu ro-

dičů, upřímně jich litovali, a strýc hned ochotně slíbil, že jim vypomůže.

"Ale dnes domů nepůjdeš?" tázal se Tomáše.

"Musím, strýčku," odvětil hoch. "Slíbil jsem, že přijdu, a tatínek i maminka by měli starosti, že se mi snad něco stalo. Však to snadno dokáží."

"Nu, cesta není zrovna zlá," řekl strýc, "ale zpátky nebudeš moci jít tak rychle, budeš už zemdlen. Musíš, tedy vyjít včas, aspoň v jednu hodinu."

"Do té doby si dosti odpočinu, strýčku," mínil Tomáš.

Strýc mu dal dvacet zlatých, a Tomáš si je dobře uschoval do spodní kapsy. Poděkoval příbuzným a rozloučiv se s nimi vydal se opět na cestu.

Když ušel asi hodinu, počal se sypati sním. Blížil se právě k lesu, podle něhož se cesta zatáčela. Lídé chodívali obyčejně kratší pěšinou lesem, aby si nadešli. I Tomáš tudy vždycky chodíval. Tentokrát by byl ovšem učinil lépe, kdyby byl šel cestou. Nepomyslel, že padající sníh zasype šlepiče na stezce, tak že bude cesta lesem nejistá, a on že by mohl zbloudit.

A skutečně po malé chvíli již stezku ztratil, nemoha ji rozeznati, a šel jenom po paměti. Ale nedělal si z toho nic, neboť cesta lesem netrvala déle než asi čtvrt hodiny.

Minula však již hodná chvíle, a Tomáš z lesa nevycházel. Nevěděl, jak nesnadno jest v lese při chůzi podržeti týž směr. Brzy poznal, že je v místech docela neznámých, a již se ho zmočňoval strach, že snad zašel příliš v tu stran, kde se les táhl daleko asi na dvě hodiny cesty.

Obrátil se a dal se jiným směrem, domnívaje se, že asi v tu stranu leží Vlčín, ale ani tu nenalézal východu. Již viděl, že bloudí. Míjela chvíle za chvíli, a v lese se již počínalo šeriti. Tomáš už byl unaven, a na čele mu vystávaly krupěje potu. Zastavil se na chvíli, aby si oddychl.

Šera přibývalo. Těd' už viděl Tomáš, že měl raději zůstat u strýce. Jak se nyní dostane za tmy domů neznámou krajinou? Ale kdo se nadál, že nastane takový nečas! Jen tím se upokojoval, že rodiče o něj starosti mítí nebudou, neboť mu řekl otec, bude-li nepohoda, aby zůstal u strýce.

Tomáš ani v té nehodě neklesal na mysl. Umínil si, že půjde stále týž směrem, a tak že jistě z lesa se dostane, ať už je to kdekoliv.

Šel tedy a po nedlouhé době přišel k cestě. Byla sice hodně zapadlá sněhem, ale přece byl rád, že ji našel. Vedla zajisté do některé vesnice, a on se mohl odtamtud již na cestu k domovu vyptati.

Kráčel dosti rychle, pokud mu únava dovolovala, ale trvalo to přece ještě asi půl hodiny, než vyšel z lesa. Zatím se bylo již úplně setmělo. Zaradoval se však, spatřiv opodál světla. Patrně tam byla vesnice.

Cesta byla nyní více ujeta a poněkud schůdnější. Asi za čtvrt hodiny došel Tomáš do vsi. Na kraji bylo veliké stavení se třemi osvětlenými okny, a zevnitř ozýval se hovor. Hoch tušil, že je to hospoda, a nemýlil se.

Vešel do světnice, kde sedělo několik hostů, pozdravil a tázal se hostinského, jak daleko je do Klánova.

"Do Klánova? To jsou dobré dvě hodiny," odvětil hostinský. "A odkud jdeš?"

"Z Bohušína," sděloval Tomáš, "ale v lese jsem zbloudil."

"To jsi si pořádně zašel, hochu," řekl jeden z hostů. "Odtud je do Bohušína asi půl třetí hodiny cesty. Ted' už abys ani dále nechodil, neboť za tmy je těžko hledati cestu, zvláště když jsi tu neznámý. Mohl bys zblouditi zase a choditi třeba celou noc; sníh padá neustále, a nebude nikde stopy. Raději zde zůstaň do rána, pantáta tě tu rád nechá."

"A jak daleko je do Vlčína?" otázal se ještě Tomáš.

"Do Vlčína bys musil jít hodinu a dar-mo by sis zacházel. Ráno půjdeš odtud kratší cestou, na Vlčín nepřijdeš. Jen tu zůstaň."

Tomáš se nyní podíval tázavě na hostinského, a ten řekl: "Ano, zůstaň tady, hochu. Tuhle si sedni, a až hosté odejdou, ustleme ti zde. Vyspiš se a ráno dojdeš pohodlně domů, — A máš po takové cestě asi hlad, vid'?"

Tomáš přisvědčil, a dobrosrdečný hostinský mu dal kus chleba, který vyhladovělému hochovi znamenitě chutnal.

Bylo skoro sedm hodin. Hosté se dlouho

nezdrželi; po osmé hodině se počali rozcházeti.

Po jejich odchodu hostinská Tomášovi ustlala na zemi, a všichni se chystali ke spaní. Ale v tom se ozvaly venku těžké kroky a do světnice vešel muž statné postavy, velice slušně oděný.

"To je tam počasí!" řekl, setřásaje s oděvu sněh. "Dej Pán Bůh dobrý večer."

"Vítám vás, pane Zemánku," vítal jej hostinský. "Kde pak jste se tak zdržel? Už jsem chtěl zhasnouti, ale teď si ještě chvíli posedíme."

"Tuze dlouho ne, pane hostinský," odpověděl přichozí. "Zmeškal jsem odpolední vlak a na večerní jsem nechtěl čekat. Vydal jsem se tedy na cestu pěšky. Kdo pak se nadál, že se spustí taková metelice. Musíte mne tu nechat přes noc. Bojím se, abych někam nazašel do polí a nebloudil."

"I milerád," řekl hostinský. "Hned vám dám zatopiti v pokojíku."

"A dejte mi něco k večeři," dokládal host."

Hostinský odešel, by žádané obstaral, a přichozí si teprve nyní povšimnul Tomáše. "Odkud jsi, hochu?" otázal se.

"Jsem z Klánova, pane," odpověděl Tomáš. "Jdu z Bohušína a zabloudil jsem v lese. Pan hostinský mne tu nechá přes noc. — Ale nehněvejte se, rád bych se vás na něco zeptal."

"Proč pak bych se hněval," usmál se host. "Co pak chceš vědět?"

"Slyšel jsem, že se jmenujete Zemánek, a rád bych věděl, jste-li z Vlčína."

"Jsem," odpověděl tázaný, "a proč to chceš vědět?"

"Protože jsem slyšel dnes ráno dva muže o vás hovořiti. Povídali si, že někam odjedete."

"Nu, což na tom záleží, že o tom mluvili?" řekl pan Zemánek. "Já často jezdívám z domova a někdy dosti daleko, je to v okolí známo. Provozují obchod s obilím."

"Ale ten jeden člověk byl cizí a přišel to dnes ráno asi schválně povědět k nám jistěmu muži, který zůstává v domku vedle nás. Mně to tak připadalo, jakoby zamýšleli něco zlého, neboť o tom našem sousedu se vypravuje, že je zloděj. A povídali si, že se před půlnocí někde u vás sejdou."

V tom vešel hostinský, přinášeje panu Zemánkovi večeři.

"Podívejte se, co mi ten hoch povídá," řekl pan Zemánek: "chystá prý se ke mně nějaká zlodějská výprava. Nevím, mám-li tomu věřit, ale mohlo by to být. Chtěl jsem jeti do vzdáleného města na trh, ale když jsem čekal v našem okresním městě, na druhý vlak, dověděl jsem se od jistého obchodníka, že trh jest odložen. Kdybych byl jel na trh, byl bych tam musil zůstat přes noc. Aby tak byli lupičové chtěli použiti mé nepřítomnosti!"

Tomáš na otázky obou ještě všechno podrobně vypravoval a zmínil se také, že Křešina večer přišel k jeho otci a sváděl jej k účastenství při krádeži.

"Já bych tomu věřil, pane Zemánku," řekl hostinský. "Vaše paní je doma samotná s malým synkem, čeledín spí v komoře vedle stáje — je pravděpodobno, že zlosynové vyčkali dne, až odjedete, a krádež by se jim snadno povedla."

"Tedy musím domů," rozhodl se obchodník, "a ty, hochu, půjdeš se mnou. Ráno budeš míti blíž domů. Dejte mu také něco k jídlu, pane hostinský, ať se posilní na cestu."

Když pojedli, pan Zemánek zaplatil a měl se k odchodu. "Cestu budeme míti zlou, hochu," řekl k Tomášovi, "ale jaká pomoc. Mluvil-li jsi pravdu, nikdy ti toho nezapomenu."

Vyšli do šeré noci. Sněh padl neustále, a chůze byla obtížná. Pan Zemánek šel napřed a měl bedlivý pozor, aby nesešli s cesty. Teprve po desáté hodině se blížili k Vlčínu. Ve vsi už nikde nebylo světlo, jen v jednom domě, a to bylo právě u Zemánků. Stalo se nejdnou, že pan Zemánek přicházel domů pozdě večer, a proto jeho paní chodívala později spat.

Zemánkovo hospodářství nebylo veliké, ale on získával nejvíce obchodem a byl zámožným mužem. Dům měl nedávno postavený a pohodlně zařízený.

Paní Zemánková byla překvapena, vidouc přicházeti s manželem cizího chlapce. Ale jaké bylo její leknutí, když uslyšela, co jich této noci očekává.

Její muž hned vzbudil čeledína a poslal jej k sousedům, aby přišli do statku na

hlídku. Netrvalo to dlouho, a dostavilo se šest silných mužů.

"A ty si nyní půjdeš lehnout, hochu," řekl pan Zemánek k Tomášovi. "Jsi ušlý a at' si odpočineš. — A neboj se," dodal vida, jak je ustrašen, "tobě se nic nestane."

Paní Zemánková připravila chlapci postel ve světnici vedle kuchyně. Tomáš ačkoli byl rozechvřen myšlenkou na zloděje, přece brzy únavou usnul. Také paní Zemánková na domluvy svého manžela ulehla, ale neusnula rozčilením.

Pan Zemánek tušil, že zloději budou chtít asi se vloupati do pokoje, jehož jedno okno vedlo do zahrady a kde mívával uloženy peníze, šatstvo a různé cenné věci. Dal zhasnouti světlo a čekal se sousedy v předsíni u dveří pokoje, z něhož mohli slyšet každý šramot. Umluvili se, že nechají zločince vniknouti až do pokoje, aby je pak mohli polapiti při činu. Jinak by jim zajisté uprchli. Pan Zemánek se dvěma muži chtěl v téže chvíli jíti k oknu do zahrady, aby zabránil útěku zlosynů.

V celém stavení bylo ticho, a nikdo by byl neřekl, že v síni je na hlídce několik mužů.

Bylo nedlouho po půlnoci, když se v pokoji ozval slabý šramot a cinkot skla. Lupiči patrně vymáčkli tabuli v okně. Pak ozývalo se slabé skřípání, jakoby někdo piloval železo. V okně totiž byla železná mříž.

Všichni byli rozechvěni nedočkavostí. Někteří byli by již rádi vrazili do pokoje, ale pan Zemánek jim dával znamení, aby byli klidní a čekali dále, až zloději budou v pokoji.

Konečně uslyšeli uvnitř tiché kroky a odemykání skříně. Nyní teprve uznal pan Zemánek, že je čas, a pokynuv dvěma mužům, otevřel potichu dveře u síně a kráčel s nimi opatrně do zahrady, drže v ruce nabitou ručnici. Sotva však došli na konec stavení a otevřeli dvířka do zahrady, ozvalo se pronikavé zapísnutí, a někdo utíkal přes zahradu do polí.

Pan Zemánek porozuměl všemu, zloději měli patrně soudruha, který venku hlídal, by nebyli nikým překvapeni.

"Rychle k oknu, at' nám neuprchnou!" zvolal a přiskočil k oknu, jímž chtěl právě jeden ze zlodějů utéci. "Zpátky, sice stře-

lím!" Sotva dořekl, otevřely se rychle dveře do síně do pokoje a dovnitř vrazili čtyři sousedé. Čeledín jim svítil.

Zloději byli dva. Na každého se vrhli dva mužové, tak že je snadno přemohli a svázali. Jeden ze sousedů pak došel pro obecního strážníka, aby u polapených zločinců bděl, nežli se ráno dostaví četníci.

Tomáš spal tvrdě až do rána. Co se v noci stalo, nevěděl. Když se probudil a viděl se v neznámém místě, nemohl se v první chvíli vzpamatovati, ale pak se na všechno upamatoval. Rychle se umyl a ustrojil a pospíchal do kuchyně. Pozdravil pana Zemánka i jeho paní a čekal dychtivě, čeho se doví.

"Už jsi se vyspal?" otázal se pan Zemánek s úsměvem. "Ani nevíš, co se v noci dělo. Zloděje jsme již chytli. Pojd' se podívat, znáš-li je, než je četníci odvedou."

Tomáš šel poněkud se strachem za panem Zemánkem, který jej vedl do komory. Tam seděli oba zločinci svázání pod dozorem strážníka.

"Znáš je?" otázal se pan Zemánek.

"Znám," odpověděl Tomáš. "Tenhle je Křešina a druhý je ten člověk, který s ním včera ráno mluvil. Do obličeje jsem mu sice neviděl, ale oblek má takový."

Křešina jenom na Tomáše zlostně pohleděl.

Za nedlouho se dostavili do statku dva četníci, kteří zločince odvedli.

"To jsi nás uchránil veliké škody, hochu," řekl pan Zemánek Tomášovi. "Nyní si teprve pohovoříme. Či pak jsi a proč jsi byl včera v Bohušíně?"

Tomáš mu všechno upřímně pověděl.

"Nuže, ted' se nasnídáš a pak jdi domů," řekl pan Zemánek. "Tatínkovi vyříd', že ho pozdravuji, aby ke mně přišel."

"On nemůže, pane Zemánku," odpověděl Tomáš. "Byl by šel včera do Bohušína sám, ale má chatrné boty, a nemáme peněz, aby si je dal spraviti."

"Tedy mu boty pošlu, aby sem mohl přijít," řekl pan Zemánek a vyšel z kuchyně. Přinesl pár dobrých bot. "Ty doneseš tatínkovi," řekl.

Tomáš poděkoval a za chvíli se vydal na cestu. Pospíchal, aby byl brzy doma a mohl sdělit rodičům radostnou novinu.

Sníh už nepadá, a cesta byla zase již poněkud ujeta.

Můžeme si pomyslet, jak byli Hořánkovi překvapeni, když jejich synek vstoupil do světnice s botami přes ruku zavěšenými. A což teprve, když jim všechno pověděl, co jej na cestě potkalo.

"Tohle jsou náhody!" zvolal Hořánek. "A ten Křešina — přece se v něm tedy lidé nemýlili."

"Dobře, že jsi to tomu panu Zemánkovi pověděl, Tomášku," chválila matka synka. "Ti by mu byli způsobili škody! Takhle neujdou zaslouženému trestu, a lidé budou mít od nich na čas pokoj."

Hořánek se zatím připravoval na cestu do Vlčína. Boty mu dobře padly, měl z nich radost.

Po polední přišel do Vlčína, a vyptával se na obydli pana Zemánka.

"Vy jste jistě Hořánek z Klánova," řekl tento s úsměvem, když Hořánek k němu vešel. "Jak vidím, jsou vám boty dobře. Po nich vás také poznávám. Zajisté vám hoch už pověděl, co se u nás stalo. Je velice rozumný a opatrný, můžete mít z něho radost. Mně prokázal velikou službu, za kterou mu budu vždycky vděčným. Také mi pověděl, v jaké tísní jste se ocitli nemocí vaší manželky. Nechci být neuznalým a rád vám vypomohu. Chlapeci jsem nechtěl peníze svěřiti, aby se mu snad nestala nějaká nehoda, a proto jsem vzkázal pro vás. Tuhle přijměte sto zlatých za to, co nám váš hoch prokázal, jsou zasloužené."

Kůže, která vydrží.

Učitel: "Kdo z vás by mohl uvést příklad, z něhož by bylo zřejmo, jaké přizpůsobovací schopnosti má lidské tělo? Nuže, Valníčku!"

Žák: "Prosím, moje teta přibrala za rok šedesát liber a přece jí kůže nepraskla!"

Podezřelá ochota.

Manžel: "Cože, taková drahota a ty mi koupíš na čepici za 300 Kč?"

Manželka líbezně: "Víš, mužičku, já toho vzala o kousíček víc a ze zbytku si nechám ušít jarní plášť."

Hořánek se skoro ulekl. "To není možná, pane Zemánku," pravil, "tolik peněz nemohu přijmouti."

"Jen si je vezměte," domlouval mu obchodník. "Kdybyste byl zámožný, tedy bych vám jen poděkoval, ale když máte nedostatek, byl by to ode mne nevděk, kdybych vám nepomohl. Zloději by mi odcizili zajisté mnohem více."

Hořánek tedy peníze přijal, děkuje pohnutými slovy obchodníkovi i jeho paní.

"Přeji vám, aby se vám dobře vedlo," řekl pan Zemánek, "ale kdyby vás zase stihlo nějaké neštěstí, jen se bez ostychu na mne obraťte, pomohu vám milerád."

Hořánek pospíchal s radostí domů. Byl nyní se svojí rodinou nejenom zbaven nouze, ale mohl si část obdržенých peněz ještě uschovati. Po nedlouhé době se jeho manželka docela pozdravila a nastal u nich zase spokojený život.

Jenom jedna obava skličovala manžely aby totiž Křešina, až se vrátí z vězení, se na nich nějak nemstil, že jejich synek přispěl k jeho vyzrazení. Ale i té obavy byli brzy sprostěni. Křešina byl jako člověk majetku nebezpečný z obce vypověděn, a jeho rodina se musila odstěhovati do obce, kde měla domovské právo, a ta byla hodně vzdálena. Do Klánova se už nevrátil.

Došli zlí i dobří zasloužené odplaty. Hořánkovi a jeho rodině byl ten případ mocným povzbuzením, aby byli vždycky poctivými.

Na úřadě.

"Co je váš otec?"

"Prosím, můj otec už umřel."

"A čím byl dříve?"

"Byl živý." —

"Zdá se, že si nerozumíme. Co měl, než umřel? Hospodářství snad?"

"Ne prosím. Souchotiny."

"Ale z toho přece nemohl být živ..."

"Ne, nemohl, na ně umřel."

Doslovně.

"Utopí se lidé často v této prudké řeči?"

"Ne často, každý jen jednou."

Maruščina dcera

Napsala Anna Frusová

IMO listopad, prosinec, leden a únor celý ostatní rok — vyjímaje ovšem dny, za nichž nepříznivé počasí nepřálo procházkám — vždy před soumrakem, chodila nádherným lipovým stromořadím, jež vedlo od nádraží téměř celým městem Stránovem, trojice elegantně oděných lidí. Malou tou společností, jež tu byla velmi známa, že jen cizinci se po ní ohlédli, byli dva páni a dáma — paní středních let, jemné, oduševnělé tváře, chot' jednoho z nich. Na první pohled byl by někdo hádal, že její chotěm je spíše ten z obou mužů, který se při své poněkud namáhavé chůzi ztěžka opíral o její rámě, nevšímaje si jinak téměř ničeho kol sebe, a nikoli ten z nich, který před onou dvojicí vždy jako by nedočkavě o dva, tři kroky napřed houpkoval, očima při tom na všechny strany těkaje, takže snadno mohl působiti směšný dojem.

A přece tomu bylo naopak; paní Klára byla chotí toho předního, jménem Ladislava, zámožného soukromníka, kdežto muž, opírající se o její rámě doktor Stanislav Mládek, rada Vrchního zemského soudu na odpočinku, byl pouze jejím švagrem.

Ničím, zhola ničím se bratr bratru nepodobal, leda že se oba elegantně a jemně strojili. Starší, Stanislav, jemně se v rodině již od jeho dětských let říkalo zkratkou pouze Sláv, byl postavy štíhlé, vysoké, a přes vleklou chorobu, jež jeho obličej dodávala vzhledu poněkud rozmr-

zelého, aniž mu však ubírala oduševnělosti, všechny rysy jeho tváře byly proti rysům obličejů Ladíkova jemné a velmi inteligentní, zřejmě dokazující, že Sláv byl kdysi krasavec. Ano, elegantní krasavec, což o Ladíkovi nebylo nikdy možno říci. Nebot' Ladíkova hlava, třeba jinak měla pěkný tvar, vypadala, trčíc na krátké šíji, jako by byla násilně vražena mezi útlí jeho ramena, a ačkoli se proti prořídle kšticí silně prosedlých vlasů Slávových honosila nádhernými, téměř havraními kučerami, přece jen se celkem komicky nesla na drobné, při chůzi stále sebou natřásající a poskakující postavičce svého vlastníka. A široký, baňatý nos, nízké čelo, lehce odule rty, dávající v přiblíženém úsměvu vykukovati řídkému, žlutému chrupu — to vše ubohému Ladíkovi nepřidávalo také krásy.

I byla tedy vlastně oduševnělá, jemná bytost paní Kláry jediným, oku lahodícím zjevem, na němž pohled zvědavého cizince, který náhodou onu zajímavou, nevšední trojici potkal, mohl se zalíbením spočinouti.

Sláv pravidelně po celou cestu mlčel, ale za to Ladík švadrnil skoro neustále jako malé děčko, a co chvíli bylo slyšeti jeho: "Klárko, Klárinko!" — kdykoli se s nějakou obyčejně zcela nevýznamnou, zbytečnou otázkou nebo poznámkou obracel ke své chotě, jež mu však pokaždé buď vřídým slovem, neb alespoň laskavým úsměvem trpělivě odpovídala. A kdežto Slávovu pozornost nikdy k sobě neupoutala žádná, sebe větší krasavice, s kterou je ná-

hoda at' doma, at' na cestách svedla, ohlížel se Ladík za každou ženou, kterou potkali, byt' byla sebe starší. Leč nikdy při tom, často hlasitěji, ale pravidelně jen šeptem, neopominul poznamenati, že "jeho Klárinka" je tisíckráte, ba, milionkrát hezčí a mladší.

"Vid', Kláro, Klárinko — vid'?"

Takovému dětskému počínání se paní Klára ovšem pokaždé jen mírně a shovívavě pousmála. A také se málokdy stalo, aby se nad Ladíkovými výroky pozastavil někdo cizí, neboť se jak v jeho obličejí, tak vůbec v celém jeho zjevu a chování příliš zřejmě zračila jeho duševní zakrňlost, aby se mohl někdo pohoršiti.

Ale jednou přece paní Klára nevinno odpykala dětinskost svého ubohého manžela. Bylo to na jihu, kam se paní Klára i s Lád'ou vypravili k vůli Slávovi, na jehož nervy truchlivá nálada ponurých dnů podzimní přírody v domovině příliš těžce doléhala. Odhodlali se tedy ztráviti nějaký čas mimo domov, ač v něm se všichni cítili nejvolněji, protože jich domácí lidé neobtěžovali ani otázkami, ani dotěrnými pohledy, jako se dělo v cizině. Ve Stránově totiž téměř každý znal historii rodiny Mládkových, a paní Klára tam byla ctěna jako světice.

Bylo to v cizině, na živé, lázeňské promenádě. Tehdy kterási mladičká krajanka, zaslechnuvši obdobnou poznámku slabomyslného muže, vypukla v řezavý, uštěpačný smích a prohodila při tom několik velmi zlomyslných slov, namířených proti paní Kláře, která, jsouc náhodou trápena prudkými bolestmi hlavy, vypadala právě ten den poněkud uvadle a neskonale smutně, pročez také méně svěže a hezky, než jindy.

Zděšeně a lítostivě zadíval se Ladislav Mládek na svou choť a v zápětí, nabíraje jako k pláči, napřáhl po zlomyslnici zlostně ruku . . . V touž chvíli se však ozval volným hlasem Sláv, zdůrazňuje káravým tónem, i kdyby paní Klára byla nejjškaredější ženou na světě, že v očích dvou nešťastníků je nejkrásnější a nejvzácnější bytostí, kterou země nosí, a že nebylo na-prosto potřebí, aby mladá dívka pro poznámku, které si nemusila ani všimnout, hned urážela nevinnou, cizí dámu . . .

Něžná, vždy smutná a jaksi do sebe uzavřená duše paní Kláry zřejmě pokřála uznalými slovy svého švagra, který jako by byl všechnu její námahu a oběti až dosud vždy pokládal za věc samozřejmou . . .

A přece, přece jen k vůli němu stala se paní Klára chotí Lád'ovou!

* * *

Pan Karel Rakušan byl řídícím učitelem v kterémsi jihočeské osadě, jež vypadala tak přívětivě, jako by byla vyloupenuta z pohádky. Vše v ní bylo malé, ale hezoučké — kostelíček, škola a vůbec celá obec.

Proti kostelu, do něhož vedlo několik schodů vzhůru, takže byla od jeho dveří krásná vyhlídka do dále, kde se zdvíhalo pásmo šumavských hor, a kolem něhož se rozkládal hřbitov, stála faru, a hned vedle ní byla škola, v níž pan řídící též bydlil.

U fary byla překrásná zahrada, do které létaly na pastvu včeličky z několika úlů pana řídícího, který byl náruživým včelařem.

"Jak je to divné, že ten náš podivínský pan řídící, má rád včely, a ony že mu neublíží!" nadhodil kdysi chalupník Rozum, když se vracel s pole a jda se svým sousedem Láskou, potkal pana řídícího, který zasmušile, maje ruce složeny za zády, šel kamsi k lesu.

"Hm — to je přece pochopitelné! On má ve včelách zálibu, a ony v něm poznávají svého přítele," odpovídal Láška a škrábaje se na strnisku své brady, dodal: "Ale já nechápu něco jiného. Mně je divné, že se našemu výřečnému, milému panu faráři, který nás umí s kazatelny tak rozebrat, dosud nepodařilo obměčiti ledové srdce pana řídícího. Jsem přesvědčen, že se o to už jistě pokoušel . . . Že je tvrdý k cizím, to bych konečně pochopil; ale že dovede zůstat tak zatvrzelým i k nevinnému děcku, ke krvi své vlastní krve, toho nechápu, a to bych také já—" a při těch slovech si soused Láška bušil pěstí do prsou — "jednoduchý, prostý člověk, nikdy nedokázal! Řekni mi, Rozume, spravedlivě: Srovnává se to s tvým bystrým rozumem? Nesrovnává, vid'! Či že by se snad pan farář nebyl do té věci chtěl míchat?"

"I ne!" odporoval rychle Rozum. "Proč myslíš? Pan farář už mu jistě domlouval, a to nejen k vůli nebožce Maruše a k vůli paní řídící, nýbrž i pro samu lásku k bližnímu; ale — co dělat, když dřevo zůstane dřevem, a kus ledu jen ledem? Ona nejde ze srdce řídícího žádná láska, žádné teplo, a on snad za to ani sám nemůže. Věř mi, že jsou takoví lidé, kteří všechno jen v sobě probojují, snad se i trápí, ale svět o tom neví. Kdyby k vůli nikomu jinému, tedy snad k vůli panu faráři by to dítě, tu svou vnučku, přece k sobě vzal... Ale on asi nemůže. Jeho povaha je nade všechnu lásku. A pana faráře má náš pan řídící jistě tuze rád — vždyť by za ním jinak nechodil sám na faru, nevyměňoval by si s ním noviny. A nekouleli by spolu časem "U koruny" kuželky a na faře by spolu nehráli v šachy — no, nemám pravdu? Pan farář by se, jako svatý Martin, s chud'ásem třeba o poslední halěr rozdělil."

"No — on řídící také není právě lakomý!" nadhodil Láska, ale Rozum, který vždy vše až do základu rozebíral, rychle namítl:

"Pravda, není; ale věř, kamaráde, že je těm chud'asům kousek chleba od pana faráře milejší, než od Rakušana "šesták".

Pan farář dá k tomu chlebičku vlídné slovo, a to je, jak leckdo říká, jako by člověku zrovna pohladil, kdežto řídící ten svůj peníz dá se zamračenou tváří, takže ten chudák ani neví, má-li na něj řídící zlost a nepodarovává-li ho pouze z furie."

Mnoho bylo pravda z toho, co soused Rozum povídal o panu řídícím. Karel Rakušan nebyl člověk zlý, ale přísný, a jeho zasmušilý pohled dobře zobrazoval, jak to vypadá v jeho nitru. Snad že měl smutné mládí a nešťastnou povahu, jež ho, ctižádostivého hochu, hnala z chudícké jizby nádeníka, obdařeného mnoha dětmi, ven do světa.

Pomocí šlechetného duchovního, který se ujal snaživého žáka, dostal se Rakušan na studie. Byt a týdně tři obědy péčí svého dobrodince zajištěny úplně zdrama, ale kde vzít na snídání, večere a zbývající čtyři obědy, to mu působilo veliké starosti.

Kdyby se byl chtěl věnovat stavu du-

chovnímu, byl by ho jeho příznivec dostal do studentského konviktu, ale Karel Rakušan nechtěl být knězem. A proč? Říkáva se, kam čert nemůže, tam že nastrčí babku-kouzelnici. Ta, pro kterou nechtěl být Karel duchovním, nebyla sice babka, ale kouzelnicí byla v určitém smyslu toho slova, poněvadž k ní Rakušan ve svém jinošském srdci cítil velikou lásku, přes to, že jí dívka neopětovala a tvářila se, jako by o něho vůbec nestála. Nebyla ani zvláště hezká, ani bohatá, ale měla uhlazené způsoby, uměla se pěkně dívat, byla krátce chytrá koketka, a pro chudého Karla měla jen úsměšky, třeba jindy byla na něho velmi laskavá a milá. Její vrtošivé chování probouzelo v něm nejistotu, Karel dlouho nevěděl, co si má o jejich citech mysliti, a protože se nadto ještě musel se životem rvát o kus chleba, nebylo v jeho nitru a tím také v jeho zevnějšku nic radostného.

K vůli Bertě se tedy Karel nechtěl státi knězem, na studie ho však hnala jednak touha po vědění, jednak snaha, aby si ho děvče spíše oblíbilo. A k vůli ní se tedy protloukal studii městskými, snášel ústrky a ponížení, hladověl... Co na tom, že nyní strádá? Vždyť odměna ho za to později nemine; bude panem učitelem, a pak ho Berta bude jistě chtít! Nyní je chudá švadlenka, vlastně je dosud učedník, a tak, kdyby se s ní oženil, stala by se dámou, která by měla přístup i do společnosti, jež se ve své maloměstské stavovské pýše uzavírá ženám mužů tělesně pracujících. Karel Rakušan byl ctižádostiv a ve svém dosud chlapeckém, neširokém duševním obzoru se domníval, že mu Berta pak neodolá.

Ale — když byl ve třetím ročníku učitelského ústavu, Berta se zpronevěřila a vdala se za bohatého vdovce, který ji hned uvedl do společnosti, dnes Karlu Rakušanovi ještě nepřístupné. Svě libezné mládí, svou nevinnost prodalo povrchní děvče za blahobytný život se starým mužem, kterého nejen že nemohla milovati, ale nemohla ho ani ctíti a si vážit... .

Karel Rakušan byl zprvu jako omámen ranou, kterou mu nevěrné děvče zasadilo, ale pak zhořkl nadobro. Ta hořkost se s lety sice trochu zmírnila, avšak nikdy tou

měrou, aby se z něho stal člověk přívětivý a k lidem laskavý. Neměl sice mstivé povahy, ale nikdy nikomu nic neodpustil, a když ho někdo urazil, nebo když se cítil býti dotčen ve svých zásadách nebo citech, byl nesmířitelný . . .

A nedovedl se smířit ani s památkou vlastní dcery, která byla již mrtva.

Ví Bůh, jak se v něm zalíbilo kdysi starému podivínu Marečkovi, že mu dal svou jedinou dceru za ženu, a s ní velmi slušné věno! Tak se učitel Karel Rakušan stal zámožným mužem. Marie Marečková Rakušana neměla ráda, ale musila se podrobit otcovu přání, vlastně jeho rozkazu a jíti za muže, kterého jí sám určil. Byla ostatně povahy trpné, nedovedla se opřítí silné vůli, a jako byla dříve otrokem svého otce, tak se potom stala otrokyní svého muže. Jako se jí otec nikdy netázal po jejím úsudku nebo přání, tak — ano, právě tak se k ní zachovával i její muž. Byl však na ni jinak přívětiv, vycházel ji ve všem vstříci, nebyl k ní lakomý — naopak, dosti často ji překvapil nějakým dárkem — a neodměřoval jejich vydání tak přesně, jako to činíval její otec. Proto mu rychle zvykla a měla ho později i ráda. Měli spolu tři děti: dva syny a dceru. Nejstarší z nich, Karel, zvolil si stav duchovní, Jan studoval práva, Maruška se stala učitelkou, jako byl její otec. Karel byl mírný a poslušný po matce, Jan umíněný a urputný po otci, a Maruška? Ta byla jako krásný, májový den, naplněný zlatem slunka, vůní květův a hlaholem ptačího jásotu.

"Nedávejte Marušku na studie, nechte si ji doma! Jistě se pro ní vyskytne muž, který jí bude míti rád a kterému ona zjasní život svou milou, přítulnou povahou," radil pan farář řídícímu. Jeho choti jako by byl "ze srdce mluvil" — tak aslespoň pani Rakušanová, která se bála o své dítě, řekla sestřičce důstojného pána. Ale řídící si postavil hlavu, že z Marušky chce mít učitelku.

"Pane řídící, poslechněte mne! Marušky je škoda do světa, někdo vám ji zkazí, a pak budete moci jen na sebe naříkat. — Mám o ni strach, neboť nepoznal jsem ještě děvčete tak úžasně důvěřivého a dobrého,

ho, jako je vaše dcera," varoval, ba, prosil pan farář. Ale Rakušan byl "umíněncem umíněný", byl jako "dubový pařez," jak o něm říkali sousedé.

"Nemám o své děti strachu ani za mák! Víím, co jsem si vychoval!" namítal na všechny rady a prosby.

Maruška tedy studovala na učitelském ústavě a když vykonala zkoušky, stala se daleko na českém severu, ve kterémsi zněmčeném místě učitelkou. Byla tam však pouze dva roky, načež byla — Rakušan si nedovedl sám vysvětlit, odkud se vzalo to štěstí — přeložena do Prahy! Ale když na vánoce přijela domů, nebylo to již ono smavé, veselé, plné děvče, jakým bývala jindy. Maruška zhubla, byla bledá a — posmutnělá.

"Co je ti, moje zlaté děvčátko? Cítíš se nemocna nebo jsi ve škole nespokojena? Nemíváš hladu? Máš pěkný byt?" pátrala starostlivá matka. Ráda by se byla za dcerkou podivala, ale trpěla nyní často velkými bolestmi hlavy a závratěmi, proto ji manžel nechtěl samotnu pustiti do Prahy. A společně jíti nemohli, ježto měli u sebe Rakušanova malého synovce, kterému město, v němž žili jeho rodiče, nesvědčilo, a proto ho lékař doporučil na zdravý venkovský vzduch. U nich pak bylo velmi zdrávo.

Ale Maruška na všechny matčiny starostlivé otázky vrtěla jen se smutným úsměvem hlavou, že jí nic není; pan řídící ze školy, kam byla přidělena, že je velmi hodný pán, s kolegy i s kolegyňami že se velmi dobře snáší, a její byt že je zdravý i pěkný.

"Snad jsem trochu přepracována. Já teď hodně studuji — byla bych totiž ráda odbornou učitelkou!" odpovídala otci, kterého manželka trochu znepokojila svou starostí a děvče svou bledostí a nezvyklou zasmušilostí. Její odpovědi se spokojil — matka však nikoli. Její bdělá mateřská láska se oklamat nedala, leč zakřiknutá povaha se přikřčila, a ona se, jako obyčejně, podřídila manželovi.

"Nic jí není, nic jí netrápí. Co neustále na ní vidíš?" odbyl ženu mrzutě Rakušan, když mu řekla, že jí připadá, jako by se s dcerou dělo něco divného.

"Že je tak bleďá, to zaviňuje patrně ten pražský vzduch a trochu větší námahy. Až si v Praze zvykne a udělá zkoušky na měšťanku, tedy jí tváře zase zrůžovějí . . . A že není samý smích, samé hi, hi, hi, ha, ha, ha, jako dříve, nese s sebou už její povolání. A pak — vždyť je Maruška už přes dvacet let, už není žádné dítě. Nedělej si tedy, matko, zbytečných starostí!" trochu mírněji domlouval své manželce; její vyděšené oči ho snad přece jaksi pohnuly. Ale pak byl zase klidný, vážný a odměřený jako dříve.

* * *

"Poslouchej, muži!" řekla Rozumovi, kteří bydlili vedle školy, jeho manželka. — "Mně se ta řídící Maruška nechce jaksi líbit. Viděl jsi, jak je bleďá a jaké má oči zapadlé a smutné? Že se ta ubohá holka nějak nešťastně zamilovala? Musím se na to paní řídící zeptat."

"Neopovaž se, manželko! Nám přece nepřísluší, abychom se starali o rodinu řídících. Kdyby se paní Rakušanová pak náhodou podřekla tomu svému "paličákovi", ještě by nám vyčinil. A to já nechci! Já raději jdu od něho dále, než blíže," řekl Rozum mrzutě. Ale jeho žena si přece jen "omočila" a byla potěšena, že paní Rakušanová s ní sdílí její domněnku.

"I bude tomu tak, milá sousedko!" vzdychla si starostlivá paní řídící. "Ale z holky člověk nic nevypáčí; ona se teď stává jaksi zamlklou, jako můj muž. Ona bude po něm. Kdybych se andělskými hlasy rozezpívala, nebylo by to pranic platno. Taková vlastně byla už od dětství. Když chtěla něco povědět, řekla to sama; ale jinak, když se jí to nehodilo, by z ní člověk ani "heverem" nebyl nic vypáčil."

Poslední den školního vyučování před prázdninami pražských škol došel Rakušana dopis od dcery, kterým oznamovala, že se jí dostalo nabídky, aby provázela dvě děvčátka známé rodiny na cestě do Vídně, k jejich babičce, a že se rozhodla nabídku přijmout. Proti svému zvyku netázala se tentokrát otce ani o radu ani zda souhlasí s jejím rozhodnutím; nic, naprosto nic podobného neučinila, a to řídícího Rakušana velmi urazilo. Jeho manželka se

proto rmoutila, ač jí dcera ke konci svého dopisu napsala několik milých, láskou dýšících slov a podepsala se jí jménem, kterým se v dětství sama nazývala, dokud ještě neuměla správně vyslovovat jednotlivé hlásky. Napsala jí:

"Líbá Tě upřímně, vroucně, má zlatá mamičko, Tvá jediné Tvá — "Majusinta."

Tato slova se paní řídící vryla do její zarmoucené duše tak pevně, že na ně nezapomněla ani v posledních chvílích svého života.

"Tvá Majusinta, Tvá Majusinta," říkala si ubohá paní, když myslila, že zešílí pod tíží bolu a neštěstí, jež se na ni shrnuly . . .

Paní řídící se tedy rmoutila nad dceřiným dopisem, ale bála se začít o něm sama mluvit, když její muž, odevzdáv jí ho, aby si přečetla, co jim dcera píše, zarputile mlčel . . .

Minul potom týden, minul měsíc od té doby, co Maruška psala, ale ani pohlednička od ní nepřicházela. Pak řídícího Rakušana došla náhle hrozná zpráva, že jeho dcera je — mrtva! Zemřela prý hned poté, když se jí narodila — zdravá holčička! Zároveň se pisatelka tázala, co má počít s dítětem, zda je má odevzdati do nalezince, či zda si je vezmou k sobě rodiče nebožčini.

Pan řídící místo odpovědi jel ihned do Prahy. Zda se tam účastnil pohřbu své dcery, viděl-li její robátko a zdali a kam je umístil, toho se paní Rakušanová nikdy nedověděla. A kdyby náhodou nebyla přišla, čistice manželův oblek, na část onoho neblahého dopisu, jehož závěrek a pisatelčina adresa chyběly, nebyl by snad ani zvěděla, že její dcera je mrtva, a že po ní zůstalo dítě. Při jejím prvním dotazu hned poté, jak přišla na onen dopis, se řídící Rakušan tak rorzuřil, že ho stihl lehký záchvat mrtvice a tím byla ústa nebohé ženy jako by zapečetěna . . .

Dlouho trvalo, než se řídící zotavil, ale když mu potom bylo lépe, začal o věci hovořit. Řekl manželce hned zpočátku krátce, ale důrazně, aby nikomu — ba, ani vlastním synům — nevyprávěla o vnučeti. On prý se o ně postaral, ale nechce o něm nadále nic vědět. Potom ji vyzval, aby si

dale ušit smuteční šaty, dal za dceru sloužit smuteční mši svatou, ale poněvadž byl kdekomu znám svou zdrženlivostí a nepřístupností, nikdo si ho netroufal tázati na příčinu a zevrubnější okolnosti smrti jeho dcery. Jeho manželka na všechny dotazy odpovídala se vzlykavým pláčem, že Maruška podlehlá ve Vídni tyfu, a že jí lidem bylo líto, nerozdírali její žal dalšími otázkami. Ba, i zvědavá Rozumová jí ušetřila.

Ale ať paní řídící svému muži slíbila, že nikomu nepoví o své drobné vnučce, svěřila svou bolest panu faráři, když šla k němu ke zpovědi. Potěšil ji, jak nejlépe uměl, a dovedl, ale že řídící Rakušan sám zarputile zachovával celou věc v tajnosti, nehodilo se duchovnímu správci, aby ho byl přiměl k soucitu k děťátku a zarmoucené jeho manželce, která mocně toužila po robátku své drahé "Majusinty."

Na světě však nic nezůstane utajeno, a tak i do obce přinesl po čase kdosi zprávu, že Maruška řídících zemřela po děťátku...

Holčička dostala na křtu svatém jméno Klára po paní Černé, k níž se Maruška Rakušanová uchýlila v nejtěžší chvíli svého života.

Paní Černá byla ženou továrního hlídače, a poněvadž jí vlastní děcko nedávno zemřelo, rozhodla se, že si dcerušku Maruščinu ponechá. Domnívala se, že se jí za to bude dostávat hodné darů od Rakušanových. Ale když kromě pěti tisíc (na tehdejší dobu to nebyl ostatně peníz malý), které byly uloženy v Sírotčí pokladně, z níž potom paní Černá pravidelně dostávala ujednaný peníz na dítě, nepřicházelo nic dalšího — ani máslo a vejce, ani drůbež nebo ovoce, ba, ani obnošené šatstvo, na něž se zistná žena těšila, ubohé robě to odnášelo. Klárčiná cesta životem stala se za čas neschůdnější a kamenitější, než by se byl kdo nadál.

Zanedlouho totiž, jedva Klárinka vyrostla z peřinky, narodilo se Černé opět děťátko, ale zase tak slaboučké, jako byla její první dceruška. Ale to děcko zůstalo naživu; žilo sice zkomíravě, podobajíc se spíše kostře než živému tvorečku, ale žilo přece a vyžadovalo velmi mnoho péče. A za čas přišlo ještě další dítě, už ne tak slaboučké,

ale za to nehezské, přímo škaredé, a k tomu ke všemu zlé, jako mladý běs... Nebylo tedy divu, že nevzdělaná, hrubá žena zahořela prudkým záštím proti své svěřence, děcku jednak úplně cizímu, z něhož neměla zisku tak velkého, jak očekávala, jednak něžnému, krásnému a dobrému — děcku — jež se pod jejíma očima z drobného červíčka vyvíjelo v krásného motýlka, a jež ona v době, kdy bylo bezmocným robátkem, jenom na její péči odkázaným, dokud neměla vlastního dítěte a dokud ji neposedla chamtivost, skutečně upřímně milovala. Pak ovšem její láska vyprchala — — —

I stávalo se potom často, že něžná plet' sirotkova hrála všemi barvami modřin, jež na tělíčku zanechávaly bolestné rány kruté "maminky."

"Ráda bych jen věděla, proč ta slota tak dobře vypadá, a proč moje vlastní děti, kterým přece všeho dopřeji, jsou vedle ní jako zelinky! Co se na mne tak pozorně díváš, ty — ty —!"

A zase rána za ranou, nadávka za nadávkou s proklínáním dopadaly a sypaly se na hlavičku ubohého sirotka.

* * *

Po čase dostal Černý výhodnější místo na venkově; i přesídlili tam k velkému štěstí malé Klárky. V Praze si lidé méně všimnou, jak kdo s dětmi zachází, ale na venkově je tomu jinak. Ve vsi, mezi níž a městem stála továrna, v níž byl Černý zaměstnán, se o tom, jak jeho žena zachází s děckem, mnoho povídalo, a ta pověst, někdy mnohohlavá nestvůra, zalétla i na "zámeček," jak se říkalo pěkné vilce pana továrníka Mládky. Paní hospodyně si na ni vzpomněla, když jednou mladší synek továrníkův, Ladislav, na němž tehdy ještě nebylo znáti, že v době vlastního duševního i tělesného vývoje zakrní, trochu churavěl a upoután jsa na lůžko, tesknil, že "chce dolů, k dětem, že si chce s nimi hrát." A navrhla choti pana továrníka, aby učinila dobrý skutek a vzala k Ladíčkovi, aby si měl s kým hrát, ono dítě, jež tolik zkouší u nemilosrdné Černé, která je zaprahala i do práce, na jeho slabé síly těžké. Pak dodala: "Je sice o něco mladší, než Ladíček,

je jí teprve pět let, ale je prý velmi chytrá a spolehlivá."

Návrh se potkal se souhlasem, a tak si, třeba se Černá zpočátku, než dostala od Mládků jakési odbytné za to, že o děvčátko dosud pečovala, dosti silně vzpírala, choť továrníkova vzala malou Klárku k sobě. A holčička se brzo stala Ladíčkovi dobrou společnicí.

"Vaše myšlenka, drahá paní, byla přímo geniální! To dítě je jako dar s nebe seslaný; ani skoro nepoznávám našeho výstředního Ladíka, jak začíná býti rozumný a mírný, a to jen působením té malé děvenky," libovala si paní Anežka Mládková za rozmluvy se svou hospodyní už za několik dní po Klárinčině příchodu do vily.

A naopak zase ubohému sirotečkovi připadalo, že je v nebi: nikdo ho nebil, dítě mělo dobrou, vydatnou stravu, měkké lůžko, krásné šatečky. Ladík je měl rád, ve všem se Klárce podroboval, ovoce ani cukrovinek bez ní nepožil — byl tedy div, že byla šťastna?

Snad jí to štěstí vymodlila u Pánu Boha paní řídící.

Klárčino citlivé a po lásce toužící srdíčko věrně přilnulo k "tetičce a strýčkovi", jak svým dobrodincům podle jejich přání říkala, a často se na své bělounké, krásné postýlce zachvívala divnou, trochu tesknou radostí, když něžná paní Anežka, uloživši děti sama na lůžko, zahrála jim na klavír a svým jemným hlasem zároveň i zazpívala ukolébavku a pak je na dobrou noc oba, bez rozdílu, svého synáčka i Klárku, ještě políbila.

"Víš, tetinko, proč nemůžeš býti také mojí mamínečkou?" zašeptala kdysi v podobné chvíli Klárinka, ovinuvši své něžné ručinky paní Mládkové kol šíje.

"Proč, děvenko, proč?" otázala se zvědavě a napjatě paní.

"Protože jsi můj anděl strážce! Ó, já tě znala už dávno, ještě dříve, než mne k tobě a Ladíčkovi přivedli—"

"A odkud?" ptala se laskavá paní dále, a srdce jí při tom jaksi prudčeji zabušilo.

"Oduď? To nevím! Ale vím, že jsi ke mně chodívala v noci, když jsem tam doma, u paní, která mi zakázala, abych jí říkala

"maminko," plakávala, protože jsem byla bita, a nevěděla jsem, jak si lehnout, aby mě to méně bolelo . . . Ale aspoň jednou ještě, můj anděličku strážný — jen jednou se, prosím tě snažně, obklékni zase tak, jako když jsi ke mně chodila — ano?"

"Ale to mi dříve musíš povědět, jak a do čeho se ti mám obléci!" usmívala se paní Mládková.

"Nu, zas do těch šatů, jako nosila's dříve . . . Do těch bílých, jak je v pase modrá — světle modrá pentle . . . A rozčesej si při tom vlasy, víš, tak — nu, tak po zádech, jako dáváš česat mne, když je tu návštěva a když nás s Ladíčkem paní hospodyně přivádí do salonu, abychom pozdravili hosty."

Paní Mládková pochopila, že dítě snívalo o Andělu Strážnému, a že mu ho sen předváděl v podobě, v jaké ho malíři zobrazují.

A když zakrátko poté byly vánoce, jež manželé Mládkovi slavili vždy bez hostů, jen v domácím a rodinném kroužku, a když paní továrníková, vytrativši se po večeři nenápadně z jídelny, aby za pomoci svého staršího syna, tehdy mladického středoškolského studentíka, rozžehla svíce na vánočním stromku a svolala za chvíli zvončkem všechny ke stromku k nadílce, zažila celá rodina dojemnou scénu, za níž se ani služebnictvo nezdrželo slz. Stromček stál v saloně, jsa nádherně a vkusně vyzdoben, na něm plálo množství světel a pod ním ležely dary. Na každého z domácích lidí bylo něčím pamatováno . . . Paní Mládková se na ten večer z celého roku nejkrásnější vždy oblékala v bílý šat, ale letos, vzpomenuvši si na Klárčino přání, opásala se ještě bleďmodrou stuhou a své nádherné, popelavě rusé vlasy rozpustila volně po šíji.

První, kdo na zazvonění překročili práh skvělého salonu, byl Ladík s Klárkou. Radostně vzrušení a usměvavě na sebe patříce, vedli se za ručky, ale jedva holčička od zaružovělé tvářinky hošíkovy vzhledla k oslnivě zářivému stromku, pod kterým stála dosud mladistvě půvabná choť továrníkova, jevíc se ve svém úboru i prostředí skutečně nadpozemsky, andělsky krásná — Klárka kvapně vyvinula své pr-

stíky z Ladíkovy ručky a s pronikavým výkřikem, stromku si ani nepovšimnuvši, běžela kupředu. Před paní Mládkovou vteřinku stanula, pak poklekla na zem, sepjala ručky jako by k modlitbě, pozdvihla je vzhůru k andělskému zjevu, a její růžová pusinka zbožně zaprosila:

"Andlíčku, můj Strážníčku, kterého Pam-bíček teď k nám posílá, prosím tě, vyříd' milému Ježíškovi, že si od Něho dnes nežádám žádné panenky, ani cukroví, ale že snažně Ho prosím o to, aby mi dal tetinku Anežku za mamičku . . ."

"Dovol mi, Jindřichu, abych směla to ubohé dítě přijmouti za vlastní!" prosila po nadílce paní Anežka svého chotě, když na chvíli osaměli.

"Nevím, dušínko, co by tomu řekl Sláv," odpověděl pan Mládek vyhýbavě.

Ale krásná, nezištná duše Slávova přála si téměř vždy jen to, čeho si přála jeho zbožňovaná matka.

A tak našla opuštěná a od vlastního děda zavržená dívka krásný a útulný domov i laskavé, obětovné a čisté srdce matčino u paní Anežky Mládkové, choti zámožného továrníka.

V té době Klára Rakušanová byla skutečně již úplným sirotečkem, neboť pan řídící podlehl druhému záchvatu mrtvice, a vdova po něm se nemohla dovědět, kam se podělo dítě její milované dcery. Nepřežila dlouho svého manžela, jehož hněv na dceru Marušku, které si dříve pro její nevinnou duši vždy vysoko cenil, sahal opravdu až za hrob. — — —

* * *

Šla léta jako hodiny a dny. Sláv, zprvu motýl, poletující od růže k růži, laškující jak s prostými, něžnými lučními kvítky jemného pelu, tak i s omamně dýchajícími, nádhernými květy čusného skleníku, konečně v mužném věku zakotvil v přístavě manželském. Avšak prozíravá paní Anežka dobře poznala, že krásná nevěsta Slávova, honosící se pouze svým vznešeným původem, ale jinak chudá, jde za jejího syna jen pro dobré zaopatření, tedy z vypočítavosti, nikoli z lásky. A totéž vycítila i Klára. Z té se zatím stala jemná, něžná bytost, jež se sice vedle nádherné, hrdé

krásky paní Alice ztrácela, ale v očích manželů Mládkových měla nad ní nepoměrně větší cenu.

Tehdy již řadu let cítili Mládkovi, jak těžce na ně dolehl Osud, postihnuv tak krutě Ladislava, který v době svého duševního vývoje — zakrněl. Z hloubi své těžce zkoušené duše byla by si paní Anežka přála, aby se Sláv byl oženil s Klárou, neboť jen v rukou její svěřenky byl by Ladík opravdu zabezpečen; a to bylo jisto, že po jejich smrti bude jenom na manželce jejich staršího syna záležet, kde najde Ladík svůj doživotní útulek . . .

Kdo jiný by se ho ujal, až jich tu nebude? Kdo?

Ted', dokud ještě má rodiče a Klárku, k níž jeho zdětinštělá duše lne více než k nim, jest o něho postaráno. Ale jak bude, až se odeberou na věčnost a Klára až se provdá? Vždyť stále její srdce nebude spáti, někdy se snad také setká s tím, koho jí Bůh určil za průvodce životem! Vždyť měla už teď dosti nápadníků přes to, že bylo známo, že je pouze schovankou Mládkových a že hlavními dědici jejich velikého jmění budou zajisté jen jejich vlastní děti. Leč Klára posud každého s úsměvem odmítala, namítajíc, že má na vdavky ještě dost času a že se bez lásky nevdá.

"Tak dobře a krásně je mi doma, u tebe, mamičko, u tatínka i u Ladíka! Kde bych našla větší lásku, než je vaše?"

"To je od tebe hezké, Kláro, ale my tu nebudeme věčně — jednou zemřeme — a co potom, co potom? Pak budeš na světě opuštěna," prohodil se smutným povzdechem pan Mládek.

"Oh, vy ještě budete oba dlouho živi, můj drahý tatíčku."

"Dej Pán Bůh!" odvětila s tesklivým úsměvem paní Anežka. "Dej to Pán Bůh, smílé Klárko; ale jednou to přece jen bude."

"Pak, pak, mamičko, zůstane se mnou Ladíček!" prohlásila dívka rozhodně.

A slaboduchý muž, dívaje se s nadšením na Kláru, opakoval po ní: "Pak, mamičko, zůstane s ní Ladíček. A dá na ni pozor!" dodal, důležitě se tváře.

Pan továrník se horlivosti synově jen smutně usmál a pak nedůvěřivě zavrtěl še-

divou hlavou. Domníval se, když byl za svých svobodných let nadšeným ctitelem ženské krásy, že je též dobrým znalcem dívčích duší, a že není vůbec možno, aby si jeho krásná schovanska nikdy nikoho nezamilovala. Však se jednou její srdce probudí ze svého dětského snu, že totiž není nasvětě větší lásky ani větší krásy, než v domě otcovském. Proto byl pevně přesvědčen, že také Klára bude časem jinak cítit, mluvit a jednat, než až dosud. Ale pak — pak bude zle s jeho ubohým Ladislavem!

Či je na světě tak ušlechtilý muž, aby své manželce bez reptání trpěl drobné důvěrnosti muže jiného, byť i slaboduchého?

“Ach, takového muže jistě není!” smutně odpovídal jeho rozum.

Klamal se však starý pán, když myslil, že srdce Kláříno opravdu ještě stále sní svůj dětský sen! Ve skutečnosti Klára již dávno, dávno nebyla tím bezstarostným dítětem, za jaké ji staří pěstouni měli, neboť ona už celou svou čistou duší, celou svou bytostí — milovala! Ano, milovala čistě, vroucně a nezištně — tím nezištněji, že věděla, že její láska je marná. Milovala — Sláva!

Milovala ho téměř již od svých dětských dětských let, ale nikomu na světě by se nebyla se svojí láskou svěřila! on v ní však viděl jen svou něžnou sestřičku.

Snad tím byla z části také paní Anežka sama vinna, že se v srdce dumavé dívčinky vloudila láska k jejímu synovi; neboť třeba mu zřejmě nedávala přednost Ladíkem, přece jen býval její první a poslední myšlenkou Sláv . . . když viděla někde nějakou pěknou věc, vždy hned pomýšlela na svého prvorozence, zda by mu ji neměla koupit a podobně.

Za jarních večerů chodívala si paní továrníková s Klárkou a Ladíkem poslechnout tlukot slaviček, kteří na úpatí Hůrky, v jejím listnatém podrostu, hnízdili; a vždycky tesknila, proč s nimi nemůže být Sláv, který tehdy studoval v Praze, na právnické fakultě, chystaje se už podrobiti doktorským zkouškám. A byť na něj dívčinka v tu chvíli ani nemyslela, matčina vzpomínka jí milovaného muže rázem přikouzila. Jaký div, že pak, sedíc tiše po-

dle paní Anežky u Ladíka na mezi, vonící mateřídouškou, a poslouchajíc se srdcem prudce bušícím a dechem téměř utajeným čarovný zpěv slaviček, jenž brzo teskně, roztouženě zněl, brzo zase bouřlivou radostí jásal, s přivřenými očima snila, že po jejím boku je Sláv, že k ní sklání svou ušlechtilou hlavu, svými hlubokými očima dívá se v její zrak, že po ní vztahuje svou náruč. Ne, dále nikdy dívka nesnila; neboť stesk, že Sláv nikdy, nikdy nebude a nemůže milovat ji, nepatrnou, ubohou bytost — sirotka — bez přátel a téměř beze jména, vyloudil jí potom pokaždé z očí slzy a z řader vzdychů.

To Ladík ihned postřehl a po svém dětinském způsobu si také stejně vyložil. — Domníval se totiž, že dívka touží po slavičce, a nemoha ji vidět smutnou — vždyť ji miloval, pokud to jeho ubohá, dětsky prostá duše dovedla a byla lásky vůbec schopna — těšil ji šeptem chlácholivě:

“Milé, Klárko, Klárinko — já ti takového slavička koupím! Jen neplač, jistě ti ho koupím! Klárko, Klárinko, slyšíš? A nebo ti někdy nějakého chytím, chceš?”

Paní Mládková se usmála:

“A jak ho chceš chytit? Myslíš, že sám k tobě přiletí?”

“To ne! Nalíčím na něj žízalu, a slaviček se chytí. Pak ti pro něj Sláv koupí v Praze pozlacenou klec. — Chceš, Klárinko?”

“Ty jsi můj dobrý chlapec, vid’?” vinula paní Mládková synka v náruč.

V čas, kdy kvetly nádherné lípy staré aleje ve Stránově — to bylo téměř pravidelně koncem června, když se rozvíjely též první růže a otevíraly své vonné kalichy běloskvoucí lilie v krásné zahradě Mládkových — Sláv rok jak rok zajížděl na několik dní domů, aby potěšil svou matku, která měla málo radostí ve svém životě. Ona ho vždy už s nedočkavostí očekávala, neboť s ním ráda chodila za večerů pod hustou klenbou starých lip. Snad jí ta procházka pokaždé přikouzila vzpomínku na alej jinou, kudy se sestřičkou a se svým hochem se vždy navečer, při západu slunce procházivali. V té aleji dosnívala sen své mladé, čisté lásky, kterou vůlí rodičů musila pohřbiti v manželství s mužem sice

sympatickým, ale nemilovaným, který při svém sňatku měl na mysli jen a jediné prospěch a rozkvět své továrny.

Jejím rodičem byl mladý učitel z chudé rodiny malou partií.

Někdy brávala s sebou paní Mládková i Klárku s Ladíkem, a tak chodívali za krásných, pozdních, vlahých večerů až téměř k půlnoci. Sladká, opojná vůně lip táhla daleko — daleko do kraje — jasná luna měkce a jako shovívavě shlížela dolů na ubohé pozemšťany a probouzela palčivý stek v srdcích, jež trápila láska bez naděje . . .

Kolik vzdechů slyšely ty strnovské lípy, pod jejichž hustou korunu se podvečer, jakmile zapadlo slunko, brzy vkradl soumrak! Ale jak tu bývalo krásně v duši Klářině, když zavěšena jsouc s jedné strany v ráme Slávovo — Ladík přebíhal, podle svého rozmaru, od matky ke Kláře a zase opáčně — poslouchala vypravování milovaného muže o koncertech, divadlech a plesích, jichž se za svého pobytu v Praze účastnil!

Jindy hovořival o svých cestách, ale at' vyprávěl o čemkoli, vše, co z jeho úst vyšlo, bylo Kláře milé. Jeho hlas zněl jí jako lahodný tón zvonu, ona jen klonila svou dumavou hlavinku jako něžný, lesní kvíteček a, když Sláv zmlkl, snila svou sladkou, nesmělou pohádku.

Přišel však čas, že ty krásné procházky, za nichž slavily duše paní Anežky a duše Klářina své tiché dýchánky, nadobro přestaly. To bylo tehdy, když se Sláv oženil, takže potom již nepřijížděl, a když pan Mládek churavěl, a paní Anežka, nejen ošetřavá matka, nýbrž i svědomitá žena, raději se vzdala těch procházek, než aby i na chvíli jen opustila manžela, který k ní teď' více lnul, než v prvních dobách svého manželství. Jak želeli oba rodiče, že se Sláv věnoval právům, a jejich kvetoucí závod že tedy po jejich smrti přijde do úplně cizích rukou! Ale všechny přímé i nepřímé návrhy a výzvy, aby se vzdal svého povolání a převzal po otci továrnu — byly marné. Jeho manželce se nechtělo z Vídně, kde měla hodně známých a přátel a kam se podle jejího přání, pomoci vlivného příbuzného krásné paní Alice Sláv dostal.

"Co si to vzpomněli tvoji rodiče? Přece se nezahlubáme v takovém hnízdě, kde dávají líšky dobrou noc! A co tvoje skvělá kariéra? Uvidíš, že se zde poměrně v mladých letech staneš presidentem soudu, a co bys byl ve Stránově? Maloměstským továrníkem! Zde, ve Vídni, přijdeme do nejvyšší společnosti, tam bychom chodily snad na plesy hasičů, veteránů atd.," horlila a mračila se paní právnicková a Sláv, aby se jí zavděčil a její krásné oči neplakaly — zůstal ve Vídni.

Po dlouhém a houževnatém zápase smrt přece jen nad panem Mladkem zvítězila a zdolala ho. Po jeho smrti vedl továrnu inženýr Čenský, který v posledních letech byl jejím ředitelem. Ten si Kláru od první chvíle, kdy ji spatřil, z té duše zamiloval; její původ mu nevažil (v té době ostatně pan děkan Karel Rakušan vypátral již dceru po své nešťastné sestře, hlásil se k ní i se svým bratrem, a rád by si ji byl vzal k sobě, kdyby Klára byla chtěla).

Čenský poprosil jednoho dne paní Anežku, aby mu dala Kláru za choť. Nevažilo mu, že podíl, který pro ni při jejím narození složil její děd, řídící učitel Karel Rakušan, je nevelký; byl sám bohat a nepotřeboval peněz. Chtěl si dříve zajistiti svolení paní Anežky, poté Klářino a pak by byl dopsal i panu děkanu Rakušanovi. Chtěl si továrnu Mládkových koupiti a nabízel Klářině pěstounce, dá-li mu svou schovanku, že nebude vůbec potřebí, aby se v jejím a Ladíkově životě něco měnilo; mohl by prostě žít s nimi se všemi jako nový člen jejich rodiny, neboť jediným vroucím přáním jest a vždycky bude, aby slečna Klára byla vždy št'astná . . .

"Promluvte sám s Klárou, pane říditeli!" pobízela paní Anežka s teskným úsměvem inženýra Čenského. Nechtěla totiž nijak doléhati na dívčinu, neboť tušila, jak asi námluvy dopadnou, a ač by si byla z té duše přála, aby ho dívka vyslyšela a aby takovým způsobem továrna nepřišla po její smrti do úplně cizích rukou, když si Sláv zvolil jiné povolání, a Ladík, pro kterého byl závod určen, není naprosto schopn něčím vážným se zabývatí.

* * *

"Nečiňte mě, slečno Kláro, nešťastným a smilujte se nade mnou! Mám vás tolik, tolik rád, třeba toho nedovedu tak žhavě projevit, jako jiní," prosil inženýr Čenský dívku, když jeho nabídnutí šetrně odmítla.

"Promiňte, pane inženýre, ale já vás nemám ráda," odvětila tiše se sklopeným zrakem. V zápětí však zruménila v líci, pohlédla na něho a cosi jako uleknutí přelétlo její jemný obličej. "Totiž — abyste mi dobře rozuměl: jste mi velmi sympatický a vážím si vás, ale milovat — ne — milovat vás, pane inženýre, nemohu!" doložila rozechvělým hlasem, v němž se tráslý slzy.

"Provádáte se tedy za jiného?" tázal se tiše a s bázní. Mlčky zavrtěla Klára hlavou, nejsou schopna slova.

"A doopravdy mi všechnu naději berte, slečno Kláro?" tázal se jí jemně a s tak prosebným tónem ve hlase, že se až zachvěla bázní, aby před ním nezaplakala lítostí. Však řiditel Čenský, pozoruje její pohnutí, jež si ovšem vykládal mylně ve svých prospěch, hovořil důtklivým tónem dále:

"Snad byste mi přece zvykla, když vám, jak pravíte, nejsem protivný . . . Zvykla byste a snad — snad, kdybyste viděla, jak nevýslovně bych byl po vašem boku štěstí."

"Ach!" zaplakala náhle Klára. "Což je možno, abych já, bytost tak hluboce nešťastná, mohla někoho učiniti šťastným?"

"Má duše krásná! Vy trpíte? odpusťte mi, nechtěl jsem vás roztesknit . . . Prosím vás, neplačte, neplačte! Kdybyste věděla, jak těžko mi je v duši, jistě byste se na mne nehněvala."

Ale jí, té milé, dobré, něžné bytosti, bylo neméně krušno: vždyť chtěla kol sebe rozsévati vždy jen radost a štěstí."

* * *

Od té chvíle uplynulo pět, šest let. Paní Anežka Mládková, slaboučka jako pápěrka, valem se nakláněla ke hrobu a zdálo se, že ji už jen její pevná vůle drží na světě. Bylot' opravdu s podivením, že ji, slabou, chorou paní, nesklátil do hrobu hrozný žal a veliké hoře, jež jako dravá povodeň zalilo poslední špetku radosti, kterou tu je-

ště měla. Její pýchu a radost, jejího Sláva, potkalo totiž velké neštěstí. Jeho vrtošivá manželka, koketní Alice rozhněvala se na něho, že se dal přeložit do Prahy a když se jí to hodilo, sebrala všechny své šperky, Slávovy cenné papíry i hotovost, již měl doma, a utekla mu s jiným mužem; jeho pak náhle ranila mrtvice . . .

Ale žil, žil a jeho stará matka pevně doufala, že se jí uzdraví . . .

"Jed', Klárinko, sama do Prahy a zaříd' vše tak, jak si bude Sláv přát. . . . A A je-li mu jedno, alespoň pro první čas, kde je a kde bude nadále žiti, přivez ho rovnou sem k nám, domů!" řekla paní Anežka své schovance hned poté, když jich došla od Slávova přítele zpráva o neštěstí, které ho postihlo.

"Já pojedu s Klárinkou a dám na ni pozor, aby se jí nic nestalo!" hlásil se ihned Ladík, slyše matčino rozhodnutí. A šel si hned pro zímník.

"Ne! Překážel bys jí!" vzkřikla na něho, snad prvně ve svém životě, paní Anežka. Požíval se na ni poněkud udiveně, a chvíli se roznýšlev, vypravil ze sebe těžce a starostlivě:

"Klouzne po sněhu — na ulici — koně ji zajedou — nepřijde už — nevidím jí už — a co si já — co si já tu bez ní počnu?"

A po jeho nehezské tváři, strachem se tetelící, svalilo se několik velikých a těžkých slz. Ale Klára ho pohladila po kadeřavé hlavě a svým jemným, laskavým hlasem ho soucitně chlácholila:

"Neplač, Ladičku, neplač! Vždyť Klárka zase přijde — přiveze ti z Prahy s sebou něco pěkného, a také Sláv přijede, a zase nám bude všem pěkně! Zase budeme všichni choditi večer "do lip", zase bude sluníčko pálit a včelíčky ve květech bzučet, jako když zpívají."

A slaboduchý muž, upokojiv se, vděčně hládl její malou ručku a usmíval se.

Ale dlouho, dlouho trvalo, než si všichni tři zase prvně vyšli do lip."

Vlastně ani nešli, jelí kočárem, a to ještě ani ne tou částí aleje, kterou se jindy brali., jdouce na procházku; neboť alej, protínající celé město, vedla ještě dál a dále za ně, až ke hřbitovu. A tam ta

první vyjížďka, kterou od Slávovy nemoci podnikli, směřovala; neboť tam v ten den — pochovávali paní Anežku . . .

Umírala klidně, tiše, umírala — jsouc blažena a spokojena: měla kol sebe všechny své tři děti — ano, děti, neboť dítě, kterého se jen z milosrdenství ujali, odplatilo paní Anežce její dobrý skutek: Klára povolila naléhání své pěstounky, jež z obavy, aby se svěřenka přece jenom nevdala a neopustila její nešťastné dva syny, uprosila dívku, aby šla za — Ladislava . . .

“A brzo, brzo! Co možná nejdříve! Co na tom, že Sláva stůně; Sláv přece nebude tvým mužem, Klárinko!” naléhala paní Mládková nedočkavě.

* * *

Večer před svatbou, o které však po přání paní Anežky Slávovi nic neřekli, Sláv dal zavolat Kláru ke svému loži.

“Klárinko, moje sestřičko drahá, je mi dnes tak teskně, tak hrozně v duši, jako bych bud' měl zítra umřít, anebo jako by se na nás valilo nové neštěstí . . . Oběť mi dnešní noc a bdí se mnou, neboť vím, že neusnu . . . Splníš mé přání?”

Kláře se zaleskly v očích slzy, ale ona je potlačila a s vlídným úsměvem přisvědčila. Bolestný Slávův pokus o úsměv byl jí za to poděkováním.

Byla vlahá, červnová noc. Klára četla Slávovi noviny. On její slova sice slyšel, ale nevnímal jich, stačilo mu pouhá přítomnost její čisté bytosti — jiného nic si nežádal a nepotřeboval. Avšak ani ona nevnímal ve svou duši smyslu slov, jež četla.

Když se domnívala, že Sláv usnul, odložila noviny a přistoupila k otevřenému oknu. Svěží, noční větřík jí svým lahodným dechem ovanul rozpálené skráně, zatím co vzduchem táhla těžká vůně květů, snad lilí a růží ze zahrady, snad i lipových ze staré, městské aleje. V hlavě jí vířila zmet' myšlenek, z níž chvílemi pronikal jemný ohlas zapadlých jejích snův a nadějí . . . Klekla, položila hlavu na sepjaté ruce, a její smutná duše se modlila k Tomu Velikému, jenž tak nevyzpytatelně sprádá lidské osudy . . .

Tak setrvala drahnou chvíli, až po těžké, bolestné muce ovinula její umdlené smysly, svým šerým, hebkým závojem malá dřímota . . . V té snila krásný sen. Snila, že za nádherné měsíčné noci chodí se Slávem starou alejí lipovou, a že jdou bez maminky, bez Ladíka, sami, sami. Bledý svit luny jemně líbá snící zemi, slabý vánek pohrává si v mohutných korunách lip, jejichž květy tak omamně voní . . . Sláv sklání k ní svou krásnou hlavu, vine ji ve svou náruč a něžně ji líbá . . . Klára ví, že už nejsou tak mladí, jako kdysi bývali, ví, že za ní leží velký kus života těžkého, plného odříkání, utrpení, ví, že před ní, za svých mladých let, Sláv miloval Alici, jež ho zradila — ale to všechno je za nimi, a teď se Klára těší svému štěstí.

Pronikavý skřek nočního dravého ptáka ji náhle probudil ze spánku, a ona, ulekaně se rozhlížejíc, poznala, že ji mámil krásný, ale šalebný sen . . .

Časné zrána byly oddavky, za svědky byli Ladíkovi a Kláře lékař, který ošetřoval starou paní i Sláva, a pak starý notář, dávný právní i domácí přítel rodiny Mládkových.

A ještě týž den, ale pozdě v noci, rozžehkala se se světem paní Anežka. Rozloučila se s oběma syny i s Klárou; věděla, že umírá a protože se asi bála vyčítavého pohledu Slávova, uprosila svou schovanku, aby teprve až po její smrti mu oznámila svůj sňatek.

Za nějaký čas poté stala se továrna Mládkových akciovým podnikem, byla hodně rozšířena, ale jejími největšími podílníky zůstala i potom rodina Mládků. Vilu i se zahradou si ovšem také ponechali. a až na to, že bývalé dva pokoje paní Anežky obývala nyní paní Klára, ovšem sama, nezměnilo se v rodině naprosto ničeho.

* * *

A zase přeshla řada let, za nichž se po celém téměř světě rozzuřila zlá, ukrutná vojna. Byla bída a hlad mezi lidem — lidé dobře živení zhubeněli, a zeslábli, lidé slabších tělesných soustav mřeli jednak nedostatečnou výživou, jednak — a to hlavně — tím, že rychle podléhali rozmanitým nemocem, kterým by za příznivých okolností

jistě snáze byli odolávali. Mezi těmi byl i Ladislav Mládek . . . Zachvátil ho prudký zápal plic, a než se paní Klára nadála, její ubohý Ladík, který ji ve všem jako matku poslouchal a jako k rodné sestře k ní vzhlížel, byl mrtev.

Nyní chodívali krásnou lipovou alejí jen Sláv s Klárou. Chodívali hlavně hořejší části aleje, tou, která vedla přímo na hřbitov, a v zamyšlení ztrávili tam mnohdy celé odpůldne. VÍ Bůh, zda trochou strádání nebo čím vlastně se Slávova choroba zlepšila, takže mohl nyní jít jen o holi, bez Klářiny pomoci. A pak — za nedlouho po Lád'ově smrti — se stalo něco, co prozíravý Sláv již několik let očekával: došel ho list, kterým ho paní Alice snažně prosila za odpuštění . . . Ale on nepátral, v jakých poměrech paní Alice žije, avšak domyslí se, že jen bída, panující ve Vídni, ji dohnala ke kroku, k němuž se její hrdost asi těžko odhodlávala. Ale v jeho duši nezapadla již ani jiskřička soucitu k ní, a láska, ta bývalá, vášnivá láska, jež začala v něm pohasínat již ve Vídni, když poznával, že se Alice stává nehodnou jména, jež jí svým sňatkem dal, už dávno, dávno dohořela. A kdyby ji byl měl přece ještě trochu rád v době, kdy přesídlil z Vídně do Pahy, to jen z toho důvodu, aby vytrhl svou ženu ze společnosti, která ji kazila a hnala do záhub, byla by jeho láska k ní musila v něm umřít, v době, kdy ho Klára z Prahy převezla na Stránov. Tehdy, jsa nemocen, v nesčíslných drobnostkách poznal ten úžasně jemný a bezedně hluboký cit, který svěřenku jeho rodičů pohнул k tomu, aby splnila přání jeho matky

a vdala se za Ladislava. Ta ryzí pohnutka pak vždycky hluboce dojímalá jeho citlivou duší . . . A od té doby, co Klára jeho i Ladíka ošetřovala, začala se v jeho stárnoucím srdci pomalu, ale tím pevněji a silněji usazovati nejen oddanost, úcta a něha, nýbrž i láska k paní Kláře.

A láska, tichá, utajovaná, láska k jeho ušlechtilé švekrůši byla mu hlavní pohnutkou k tomu, aby své věrolomné ženě dal beze slůvka vlastní odpovědi zaslati větší peněžitý dar zároveň s poukazem, že jí bude i nadále posílati určitou částku měsíčně, aby měla býti z čeho živa. Avšak do týdne poté došla ho zpráva, že paní Alice již — není mezi živými . . .

Zda byla již dříve churava, či zda ji stihlo nějaké neštěstí, Sláv vůbec nepátral. Dal za její duši sloužit smuteční mši svatou a odpustil ji.

Byl nyní svoboděn, byl volný, i odhodlal se zeptati Kláry, zda by chtěla býti jeho ženou. Jeho hlava je už téměř šedá a v hnědých kadeřích Kláry se tu a tam již také zrádně zatřpytí bílý vlasek, ale jejich srdce nezestárla.

* * *

Jsou tedy svoji. Ted' chodívají zase denně spolu krásnou lipovou alejí města Stránova, a staré lípy spokojeně pokyvují haluzemi, že se snivé Kláře přece konečně splnil její dávný sen. Splnil se sice až po dlouhých letech, ale splnil se přece a způsobil, že její krásné, hluboké oči přestaly býti tak smutny a dumavy, jako bývaly. Nyní z nich září chut' k životu a radost, čistá radost a spokojenost.

Pěkně počítali.

Ve Vrčeni, jak vypravuje Antonín Šorm, před r. 1848 byla jen jedna hospoda. Pivo se tam pilo jen o pouti anebo o posvícení, jindy jenom jako lék. Nesl-li kdo pivo, hned se ho tázali: "Kdo pak u vás stůně?" Ale vědro piva se v té hospodě přece jen vyčepovalo za týden. Pil šenkýř, pila šenkýřka a věderko bylo prázdné, ale peníze

žádné.

"Tohle to nejde," řekl šenkýř ženě. "Ode dneška, kdo si načepuje plný žejdlík, dá tomu druhému čtyrák."

Ujednáno a poctivě provedeno. Ale jak se oba podivili, když na konci týdne činila tržba zrovna jeden zbylý — čtyrák, za který se tehdy ten truňk prodával.

Moje první větší zakázka

Obrázek z malířského života. Napsal J. Polanský.

JEDNOHO zimního jitra seděl jsem ve svém atelieru, ale ač mlhy se rozprchly, a milé slunce začalo ozařovat i ty moje

obrazy rozvěšené o stěnách, byl jsem přece ve chmurné náladě. Lokty máje opřeny o kolena, s hlavou založenou do dlaní díval jsem se jen k zemi, máje toliko starost, aby se židle se mnou nepřekotila. Bylat' také chudák, neboť měla jen tři nohy; jedna už jí scházela několik týdnů.

Řekne snad někdo, proč jsem ji nedal spravit. Kdybych byl měl dát spravit všechno, co jsem vetchého, bylo by to vyžadovalo spoustu peněz. Právě toho rána, když jsem nejkrásněji vycídl svůj poslední kabát, a když jsem černí obarvil jeho švy, aby jejich vzhled neprozrazoval na zádech a že nemohu v něm vyjít mezi lidi. Kapsa byla prázdná, žaludek prázdný, minulého dne jsem už ani nevečel.

V tom zoufalém postavení velice jsem toho litoval, že jsem se kdy stal malířem. Proč jsem raději nechodil za pluhem, jako můj otec, anebo proč jsem raději netloukl kamení někde na silnici! Byl bych si vydělal aspoň na chleba a na cajkovou kazajku, ale takhle? Viděl jsem, že mi není možno dále žít. Profesori na akademii a také moji přátelé sice mi slibovali skvělou budoucnost, obdivujíce můj talent. A já, blázen, uvěřil jsem jejich řeči. Maloval jsem o překot, ale kromě nějakého malého obrázku, neprodal jsem ani jediného většího díla, které by mne vytrhlo z bíd.

"Konec všemu!" řekl jsem si k poslední svého rozjímání a zrovna jsem zuřil, když

jsem pohlédl na své obrazy, jež usmívaly se na mne se zdi svými barvami, jako by mi chtěly říci: 'Máme tě rády, že jsi nás přivedl na svět a proto nezoufej!'

"Nezoufej!" to mi říkají také moji známí a všichni, kteří vás viděli. Ale aby vás někdo koupil, to nikoho ani nenapadne, zabručel jsem. V tom jsem slyšel, jak kdosi ke mně stupá po schodech.

"To je jistě zas ten protiva, majitel domu! Jde mne upomínat, abych mu zaplatil nájemné. Bláhový, že se zbytečně obtěžu-je!" řekl jsem si, ale tentokráte přece jsem se mýlil. Když jsem neodpověděl ani na druhé zaklepání na dveře, vzal příchozí za kliku a vstoupil. Byl to elegantní pán, o něco starší mne.

"Aha," myslil jsem si, jest to patrně některý z mých věřitelů, jich je tolik, že je ani všechny neznám. Ani umřít člověka ne- nechají, aby v pokoji opustil tento svět."

"Mám čest mluvit s panem Ražmínem?" otázal se příchozí.

"Prosím," odpověděl jsem nesměle.

"Vy jste malíř?" vyzvídal dále.

"Bohužel!"

"Proč bohužel? To jest přece překrásné povolání. Sloužiti bohyni Umění, jak jest to ušlechtilá věc."

"Ušlechtilá — neušlechtilá, kozel ji vezmi, když se člověk při tom ani nenají."

"Vy jistě jen žertujete."

"Kdo umírá hladem, toho všecy žerty přejdou," řekl jsem rozmrzele, ale hned jsem se zastyděl, že jsem před někým odkryl svou bídu. Co bych byl dal za to ještě před chvílí, kdybych se byl mohl někomu

svěřiti se svými svízely a nyní, jen jsem začal o nich mluvit, byl bych se nejrady propadl hanbou do země. Ale když už jsem začal, pravil jsem stejně zoufale: "Pane, kdybyste byl přišel ke mně jen o několik hodin později, nezastihl byste mne už."

"Chcete patrně někam odjet?"

"Ano, na onen svět. Slibovali mi slávu s deštěm zlata, a zatím mi zbylo jen tohle," dodal jsem, sáhnuv po lahvičce, stojící na okně.

"Umrlí hlava na nálepce svědčila by, že jest to jed."

"Ano, opravdový, prudký jed!"

"Dejte pokoj, pane, s takovými hloupostmi. Otrávení bývá velice bolestné a proto snad to tak nespěchá. Nechtěl byste svůj odjezd odložit na nějakou pozdější dobu?" mluvil pán.

"Pane!" vyhrknul jsem ze sebe, "nedělejte si blázna z nešťastného člověka. Už jsem byl smířen se svým osudem, proč mne tedy burcujete k životu?"

"Uklidněte se, mladý mistře. Měl bych pro vás práci a možná, když ji dobře provedete, že koupím také některý z vašich obrazů. Malujete také podobizny?"

"Zřídka kdy. Ale říkají o mně, že dobře vystihnu podobu. Račte se prosím posadit, ale dejte pozor, ta moje židle má jen tři nohy. Vy ráčíte být prvním mým kupcem a nebo zákazníkem a tak bych nerad, abyste přišel o život a zlámal si vaz," řekl jsem neznámému.

Ale ten už prohlížel mé obrazy a spokojeně pokyvoval hlavou. "A tady ten jest zvláště rozkošný. Ten bíle prostřený stůl je jako živý. Co jest na něm jidel a lahodného ovoce! To jste maloval podle skutečnosti?" tázal se mne k posledu.

"Ano, viděl jsem to někde, ale já takových lahůdek dosud ani neokusil. To jen když jím suchý chléb, aspoň pohledem na ty lahůdky si zlepšuji svou chuť."

"To jako šidíte sebe sama. Tot' opravdu znamenitý nápad," zasmál se neznámý. Ale sotva že viděl, kterak se mi v očích hněvem zablesklo, dodal: "Ručím vám za lepší ještě oběd a večeři. Ale musíte mi pěkně namalovat to, co si přeji."

"Přežete si asi podobiznu, jak jste už napověděl."

"Ano, ale ne svoji . . ."

"Snad nějaké dámy?"

"Ne, mého nejvěrnějšího přítele. Tím mým přítelem jest můj pes . . ."

"Pes?" vykřikl jsem.

"Uráží vás snad moje nabídka? Což pes nebývá někdy lepším přítelem než mnohý člověk?"

"Ano, ano, přijímám vaši nabídku a dám si záležeti," řekl jsem již klidněji. "Mohu-li já, chudák si vybírat? už jsem maloval i štítů na domy."

"Tož pojd'te bezodkladu. U mne najdete všecko malířské náčiní."

"Ale, já nemám v čem jíti. Tady vizte, můj poslední kabát. Čistil jsem ho dnes ráno, až jsem ho takhle vyčistil. Jest pln dř," omlouval jsem se nejistě.

"To nevádí. V minutce tu bude jiný," pravil můj zákazník a vyšel na chodbu, kde stál jeho sluha.

"Ignáci, dej sem můj kožich z kočáru," poroučel. A opravdu už za chvíli měl jsem drahocenný kožich na sobě.

"Tak pojd'me," řekl jsem.

"Počkejte přece, pane! Ještě jsem s vámi neujednal, co vám dám za ten obraz. Nabízím vám tři tisíce korun s podmínkou, že budete s obrazem hotov co nejdříve," řekl mi zákazník.

"Což to tak spěchá?" divil jsem se.

"Ovšem! Kdo ví, bude-li můj Hektor zitra živ."

"Chápu, jest patrně nemocen."

"Ano, velice nemocen. Pominul se, trpí vzteklinou. Pravě za mnou do vinárny přiběhl můj sluha mi to povědět. Vrhá prý se na každého, všecko trhá, po všem lapá, — zkrátka jest tak neklidný, že ho musili zavřít do pokoje."

"A to, pane, máte tak málo svědomí a chcete, abych k vůli vašemu rozmaru se obětoval a dal se tou psí ohavou pokousat? Cena, kterou mi nabízíte, prozrazuje celou vaši duši a také to, jak nízko oceňujete lidský život. Proto bylo by to ode mne bláznovství, kdybych přijal vaši nabídku. Zde si vezměte váš naparfumovaný kožich a jděte pěkně s Pánem Bohem," řekl jsem s opovržením.

"A proč se vlastně hněváte, mistře? Já přece, jak vidíte, cením váš život daleko víc

než vy sám. Což jste mi před chvílí neukazoval lahvičku jedu? Nedával jste už světu vale? A najednou, když vám nabízím tolik peněz, abyste mohl svůj sebevražedný úmysl odložit aspoň na několik dní, zdá se vám to málo. Dám tedy čtyři tisíce, k tomu kožich, co máte na sobě a dvojí oblek, který si vyběřete v mé šatně. Jsme oba stejně velicí a stejně v těle silní, myslím tudíž že by vám tyto šaty slušely znamenitě. Mám totiž vesměs nové šatstvo a z pravé anglické látky."

"Ale, co mi to bude platné? Lidský život není přece hadr."

"Kdo to říká? Snad vy sám, jinak byste se nezabýval samovražednými myšlenkami. Ostatně cena lidského života jest přece rozdílná. Snad to chápete i vy. Jsou lidské životy, které nelze oceniti ani miliony, a jsou lidské životy, které nestojí za nic. Proto věšimc a střelíme různé darebáky, v Americe je odpravují na elektrické židli, zkrátka životu lupičů, vrahů a zrádců vlasti i spoluobčanů necení se zpravidla pranic."

"A jak vysoko, pane, ceníte život můj?"

"Sám jste odhadl jeho cenu. Chtěl jste se o něj připravit pro nic za nic."

"To zase ne. Chtěl jsem umřít, ježto jsem neměl co do úst dát, ale ne jako skeleta, ale jako hrdina."

"Řekněte jako zbabělec. Statečný vojin neutíká z boje, ale setrvává až do konce. Ostatně chci vám vaši úlohu usnadnit. Vezmete si revolver, dám vám ho sám a kdyby můj pes vás ohrožoval, zastřelte ho."

"Lépe by bylo zastřelit ho hned a potom ho malovati!"

"To by však nebyl můj Hektor, ale jeho mrtvola. Chci mítí jeho pravou podobiznu, a proto, rozhodněte se. Zde jsou čtyři tisíce a už pojďte. Bude vše už přichystáno, i malá přesnídávka, abyste se nasytil a nemusil přerušiti svou práci. Den jest už krátký, tož neotálejte," doléhal cizinec.

Pohlédl jsem na svůj roztrhaný kabát, na díru na zádech a když se hladem ozval také žaludek, to rozhodlo. Šel jsem s cizincem jako beránek, když ho vedou na jatky. Ve chvíli kočár nás dopravil do jedné z nejkrásnějších vil blízko Královské obory. V duchu jsem dohadoval, kdo jest asi můj zákazník, až jsem to uhodnul.

"Už vím," řekl jsem si, "to je hrabě K., o němž si moji kolegové často vypravovali, že jest velikým milovníkem umění a že sám také maluje, ale že jest nesmírně výstřední povahy. Mluví prý na pohled mírně, rozumně, ale jeho jednání prý bývá pravým, opakem jeho řeči."

V jeho vile, vlastně malém paláci, všechno se svítilo nádherou. Sluhové odebrali nám svrchní oděvy, a my vstoupili do malé, ale vkusně upravené komnaty. Uprostřed stál stůl, plný vybraných jídel, lahve s vínem a likéry.

"Tak si sedněme a jezme!" řekl můj hostitel.

Nebylo třeba mne dlouho pobízeti. Ale po chvíli připadlo mi na mysl, že také odsouzenecům na smrt dopřávají ne-li takové, aspoň menší hostiny, než se jich dotkne katova ruka. To moji chuť k jídlu jaksi zarazilo, za to však pocítil jsem větší touhu napítí se něčeho opojného.

Můj hostitel, jako by tušil, po čem toužím, řekl: Napijte se také trochu vína. To vám neuškodí. Jest to staré, dobré víno a jistě přivede vás na veselejší myšlenky, neboť dodá vám též chuť k práci. Já na chvíli odejdu, aby vše bylo včas připraveno. Proto nedejte se pobízeti a odpusťte, že jsem nucen vás opustiti."

Osaměl jsem a mohl jsem pítí tedy dle libosti a bez ostychu, ale po chvíli přece jsem jen seznal, že by to byla hrozná hloupost, kdybych se opil. Láska k životu se ve mně víc a více ozývala.

V tom opět vešel můj hostitel a řekl: "Smím-li prosit, můj model jest už připraven."

"Ale ani jste neřekl, jak ho mám malovat? Olejovými barvami by to dobře nešlo. Nebyl bych dnes hotov," vymlouval jsem se.

"Tak použijte akvarelových nebo vodových barev," řekl mi hrabě.

"Všecko co souvisí s vodou, dráždí vzteklinu a probouzí zuřivost," jal jsem se opět vytáčet. "Ostatně, mám-li zachytiti pravou podobu, musím se na svůj model aspoň chvíli klidně dívati, ale toho váš Hektor snese, neboť jistě mi skočí na krk."

"Jste svižný, snadno se uhnete, a jak známo, nastane u takového zvířete potom

ztrnulost, které potvrzuje zpravidla delší dobu," vykládá mi hrabě, jako by běželo jen o poučení, jak se hraje obyčejný ferbl."

"A jak jest velký, ten váš pes?" vyzvídal jsem, abych prodloužil chvíle svého života.

"Nu, tak jako vlk. S viky se rval často-krát a vždy vyšel jako vítěz."

"Nyní teprve vidím, jak jste laskav," poznamenal jsem jízlivě, ač se pode mnou chvěla kolena.

"Děkuji za uznání. Zde jest revolver, ale prosím, abyste z něho vystřelil až v nej-
krajnější potřebě, protože mám za to, že vám vždy zbyde dosti času . . ."

"Abych se rozloučil se světem," dodal jsem pln trpkosti.

"Pojďme, pes jest v předsíni, do níž jest dobře viděti z tohoto pokoje," řekl hrabě. A jen dořekl, vstrčil mne do malé komnaty a zavřel na klíč.

Bylo mi hůře, než kdybych se ocitl ve vězení. Na stole ležely potřeby, stál tu i podstavec s napjatým papírem, ale to by mne nepřivedlo z rovnováhy, kdyby v otevřených dveřích do předsíni nebyl ležel o-
nen vztekly pes. Byl to čistokrevný vlčák; ležel na zemi s tlamou otevřenou a s nataženými běhy, nádherně osvětlen zimním sluncem. Patrně do předsíni byla okna se tří stran. Pes otevřel oči a zadíval se na mne svými žlutými očima. Pojednou vstal a posadiv se, díval se na mne, až mi po těle přecházel mráz.

Mohu říci, že jsem ještě nikdy tak rychle nemaloval v životě. Následky pití vína se sice dostavovaly, ale nevadily mně, naopak dodávaly mi odvahy. Hektor choval se s počátku dost klidně, ale pojednou po něčem skočil, ale chňapnul do prázdna.

"Aha! Už to začíná! Nyní po krátkém ztrnutí dostavuje se u zvířete zuřivost," řekl jsem si ale neustal jsem malovati, nespouštěje psa s očí.

"Je-li libo se posílnit, na stole jest láhev koňaku. Ale nepřebeřte, aby vám to neva-
dilo při malování," pojednou zazněl klíčo-
vou dírkou hlas.

V té chvíli zmocnilo se mne pokušení do-
dati si ještě větší odvahy tímto způsobem. Rychle jsem se napil jen z lahve, ale že ta-
to byla dosti plná, byl můj doušek také větší, než-li jsem chtěl. Ale na jiné myšlen-

ky, než abych byl s prací co nejdříve ho-
tov, mi nezbyvalo času. Maloval jsem ho-
rečně dále a co nejhbitěji, ale přece každá
hodina zdála se mi věčností. Žel, že pes je-
vil stále větší nepokoj, lapal do vzduchu,
ale dosud nevskočil ke mně do pokoje. Zbý-
val mi už jen nepatrný kousek k dokončení
obrazu. V tom Hektor pojednou zůstal stá-
ti ve dveřích, chvíli upřeně na mne hleděl
svými příšerně žlutými očima. Patrně chy-
stal se na mne skočiti. Chtěl jsem se cho-
piti revolveru, k svému však úžasu jsem se
přesvědčil, že zapomenul jsem ho ležeti ve
vedlejší pokoji na stole.

"Co teď?" uvažoval jsem. Dveře jsou u-
zamčeny, jsem tu jako vězeň vydaný na po-
spas rozdivočelé šelmě. Kryl jsem se pod-
stavcem, ale trojnožka, na níž jsem měl na-
pjatý obraz, byla sice pěknou prací truh-
lářskou, ale hotová hračka. Smrtelná úz-
kost mne obestřela — a proto začal jsem
se modlit k Bohuž prose i svou dobrou ma-
tku, o níž jsem věřil, že jest v nebi, aby o-
rodovala za mne, nebohého člověka, nemi-
losrdně vydaného na pospas divoké šelmě.

V tom pominutý pes se znova skrčil, na-
rovnal a už opět hotovil se ke skoku.

Současně v předsíni zahoukla rána zbam-
bitky, Hektor se svalil na zem, jako pod-
tátný a já pozbyl úplně vědomí.

Když jsem přišel k sobě, cítil jsem podiv-
nou, pronikavou vůni. Ležel jsem na pohov-
ce a nade mnou skláněly se jakési ustraše-
né hlavy. Rozpoznal jsem mezi nimi hlavu
hraběte. Jiný vedle něho stojící pán, s brej-
lemi na nose, držel mne za ruku, patrně
zkoumal můj puls.

"Výborně! Už nabyl vědomí, nic mu ne-
bude! Ale vy, pane hrabě, napříště zanech-
te takových žertů, které by mohly po dru-
hé smutněji skončiti," pravil ten muž, jenž
držel mou levici. Chápal jsem, že to jest a-
si lékař.

"Uznávám svou vinu, opravdu počínal
jsem si jako blázen. Ale to jest vždy tak,
když člověk poslouchá nerozumných rád-
ců," odvětil hrabě.

Trochu jsem se vztýčil a řekl jsem: "Pá-
nové, nerozumím vašim řečem. Prosím vás
řekněte mi, co se se mnou stalo?"

"Máte právo žádati vysvětlení a také se
vám ho dostane. Zatím jen tolik vám poví-

dám, že maloval jste psa," pravil hrabě, skláněje ke mně hlavu a rozpráhaje ruce, aby mne objal.

"A to pominutého! Byl jste tak nesvědomitý, že využítkoval jste mé bídy," pravil jsem roztrpčeně.

"Nikoliv, toliko jsem vás chtěl vyléčiti ze sebevražedných myšlenek a pomoci vám z vašich bídných poměrů. Odpustíte mi, pak-li jsem volil k tomu hodně nezvyklých prostředků? Prosím vás za to, pro tu úctu a lásku, kterou k vám chovám jako k neuznanému, ale velikému umělci," promluvil hrabě.

"S největší radostí, je-li tomu tak. Mám jen jednoho přítele, také malíře, Josefa Volyňského. Snad ho také znáte, pane hrabě."

"Jak bych ho neznal, za chvíli tu bude, a pak si všechno povíme," řekl můj nový přítel a stiskl mi ruku.

* * *

Protože nechci dále napínati pozornost svých trpělivých čtenářů, jen krátce vyličím, co následovalo.

Můj nový přítel hrabě K., toho dne mne už nepustil domů. Patrně tušil, že nemám v atelieru, který byl zároveň mým příbytkem, ani kousek paliva. Zdráhal jsem se sice, ale musil jsem u něho zůstat i na večeri. Jak jsem se přesvědčil, že mám v kapse opravdu čtyři tisícovky a že nebyl jsem od vzteklého psa pokousán, ihned se ve mně probudila neobyčejná láska k životu. Ovšem k malování takové podobizny, jako jsem maloval toho dne, byl bych se už nepropůjčil ani za milion. Bylo mi veselo u srdce, svět se mi zdál neobyčejně krásný, a když k večeri se dostavil také můj přítel Volyňský, byl bych radostí takřka skákal přes židle. Můj kolega se jen usmíval, a když bylo po večeri, řekl mi srdečně:

"A teď poslyš, co ti povím, jest ti asi dosud trpko v duši, že jsi musil malovati vzteklého psa ale tím jsem byl vinen já. Neskákej mi do řeči, dokud nedomluvíme. Včera byl u mne náš hostitel pan hrabě a koupil ode mne už více obrazů. Rozhovořil jsem se o tobě, vypravoval jsem mu, jaký jsi talent, ale jak jsi bídně na tom. Nezatajil jsem mu ani, že si chceš zoufati a že mluvíš už jen a jedu, jako jediném prostředku, který by tě zbavil pozemského trápení. Pan

hrabě mi slíbil, že tě navštíví a že odkoupí od tebe také několik obrazů, ale napřed že tě vyléčí a vrátí ti lásku k životu. Proto jsme si vymyslili tu lest, abys namaloval panu hraběti vzteklého psa. Ale pes nebyl vzteklý. Jest to výborně cvičený huňáč, který umí poslouchati na slovo. Proto zůstal ležeti v předsíni a vyskakoval a chňapal kolem sebe jen tenkrát, když kolem něho létaly malé kousičky masa, uvázané na vlasu. Tos ty ovšem nevěděl, neboť dveřmi není viděti tak daleko, a pak byl jsi zabrán do své práce."

"Tak proč jste tu ubohé zvíře zastřelil?" vyhrkl jsem ze sebe pln úžasu.

"Rána sice padla, ale bambitka nebyla nabitá. A Hektor jest tak vycvičen, aby vždy se svalil na zem, kdyby třeba někdo uhodil jen na stůl. Ale nyní po tomto vysvětlení prosím tě, abys nám odpustil ten nejapný žert. Chtěli jsme, jak jsem už pravil, probuditi v tobě jiné myšlenky a ukázati tak, že když člověk s rozmyslem stojí smrti tváří v tvář, po ničem víc netouží, jak po životě. Život jest přece jen krásná věc, zvláště, když člověk jest mladý, zdravý, třebaže tu a tam vyskytly se překážky. Na takové narazil jsi i ty, ale doufejme, že budou překonány," mluvil přítel Volyňský a měl pravdu.

Když třetího dne přinesly zprávu některé noviny, že jsem uzavřel s hrabětem K. sázku, že vymaluji vzteklého psa a že jsem ji vyhrál, ježto jsem namaloval obraz neobyčejně dokonalý, mluvil o mém umění kdekdo, zvláště když tam byla i douška, že o tento obraz se zajímá jeden anglický lord, který od hraběte chce koupiti tuto zvláštní podobiznu za pět tisíc liber šterlinků.

Od oné doby si kupci u mého atelieru takřka podávali kliku u dveří. V krátkosti draho jsem rozprodal své obrazy, které jsem dříve marně nabízel za desetinu, jen abych sehnal něco peněz na chleba a na barvy. Na sta vážených osob mi nabízi své přátelství, můj domácí pán, jemuž jsem zaplatil nájemné, pozdravuje mne z daleka, než mohu sáhnouti na klobouk. Jsem zván od několika šlechticů, abych jim pořídil obrazy s výjevem z honů. Všecky, které jsem dosud maloval, byly skvěle honorovány.

Jsem velice však vlídný k svým zákazníkům a malují-li jejich podobizny, hledím je při tom i pobavit. Ale onehdy přece jsem jen jednoho vyhodil. Přišel totiž ke mně nějaký lišák, abych mu také vymaloval jeho vzteklého psa. Prý si tím udělám novou,

ještě větší reklamu, ale chtěl ten dareba, abych mu něco na ten obraz ještě doplatil. Prý taková krásná příležitost, že se tak hned nenajde. A já zatím nenávidím i zdravé vlčáky, neboť jak některého někde vidím, přeběhne mi mráz po zádech.

KRISTUS V SALAMÓ

V krásné provincii Katalonii ve Španělsku, poblíže přístavního města Barcelony, leží útulná větší dědina jménem Salamó. Je to vesnice dosti vzdálená velkého pobřežního ruchu. V této obci je chrám Páně s překrásným obrazem nad vchodem a fara.

V kostele samém je pak krásná socha Krista, která vzbuzuje opravdový podiv. Je to dokonalejší umělecký výtvar, pravý skvost sochařství. Tato socha Spasitele je úzce spjata s krásnou legendou.

Před dávnými časy žil v této osadě jistý obchodník obilím, nevěrec a lichvář, který půjčoval chudým vesničanům v neúrodných letech peníze na vysoký úrok. Spláceti se měly, až by nastala dobrá úroda.

Bylo však divné každému, kdo přišel do obydlí tohoto nevěrce, a spatřil tam krásnou sochu Ukřižovaného. Tuto sochu získal onen obchodník kdysi, jakýmsi podivným způsobem, neb nikdy se nezmínil, jak se ona socha do jeho domu dostala. Když se mu obchod nedařil, neb když chudí vesničané nemohli své dluhy splácet, popadla jej zběsilost — položil sochu na zem a metlou i bičem ji šlehal, až mu ruka umdlěla. Dosud viditelné pruhy na soše, jsou prý důkazem onoho bičování.

Jistá, velmi zámožná a zbožná rodina v této obci se dozvěděla o řádění tohoto zloducha v lidské podobě, jak špatně a urputně nakládá se sochou Spasitele i nabídla se, že ji od něho odkoupí. Nevěrec zprvu břitce nabídku odmítl, ale po delším úsilovém snažení povolil a rozhodl, že sochu prodá za tolik stříbra, co socha sama váží. Bohatá bohabožná rodina s radostí tuto nezvyklou nabídku přijala. Byla o tom před svědky podepsána podrobná smlouva. Byla

vypůjčena velká váha.

V ustanovený den shromáždili se všichni obyvatelé osady a mnoho lidí i z okolí i cizinců na návsi v Salamó. Tam byla zavěšena velká váha. Čtyři silní mladíci s napětím svých sil přinesli sochu Ukřižovaného na návěs. Současně pak přijel povoz naložený pytlí stříbra. Počato s vážením. Na jednu stranu vah vloženy čtyři pytle stříbrných peněz, na druhou pak socha Vykupitele. — Váhy se stříbrem vážily však mnohem více, což se přítomným zdálo nepochopitelným. I vybírali peníze z jednoho pytle, až se vyprázdnil. Podobně se stalo i s druhým a třetím vakem. Přesto však míra vah, na které leželo stříbro, vážila stále více, než socha. Všichni přítomní žasli nad tímto pravzvláštním ojedinělým úkazem, nemohouce si to ni žádným způsobem vysvětlit. I byli načat poslední pytel s penězi. Z vaku se ubíralo stříbra stále a stále, až tam zbylo pouze 30 stříbrných penězů a tu — k nesmírnému úžasu všech, jazýček vah se rozkýval a mísy vah stouply do stejné výše. Ohromení bylo všeobecné. Lid poklekal, bil se v prsa a volal: "Zázrak se stal, zázrak!"

S nevěrcem lichvářem to mocně niterně zatřásl, klesl na zem a líbal rány Ukřižovaného volaje: "Nyní věřím v Boha všemohoucího!"

S velkou slávou a ve velkém průvodu byla vesničané a ostatními přítomnými odnesena zázračná socha Krista do vesnického chrámu, kde od těch dob požívá veliké úcty.

Tak Bůh sám v největší a nevyzpytatelné dobrotě obrátil hříšníka a zatvrzelého nevěrce a učinil z něho dobrého křesťana a užitečného spoluobčana a obec byla zbavena nebezpečného upíra chudých.

V pravý čas

Příběh ze skutečnosti

Napsala L. Grossmannová-Brodská

POČKOLIV podhaberská myslivna stála úplně o samotě na kraji velké paseky uprostřed dumavých poetických hvozdů, bývalo tam přece pěkně, jako v nějaké pohádce. V létě to nízké přízemní, ale rozlehlé stavení, přívětivě kynulo červenou střechou, pod níž v průčelí pyšně se vypínalo dvě mohutných jeleních parohů z husté spleti divoké révy, obrůstající ze tří stran myslivnu. Mile a vesele prokukovala čistotou se lesknoucí okénka s bělostnými záclonkami, třeba že vedla do zahrádky, oběhnané nízkým lat'ovým plotem, v níž od jara do pozdní jeseně hýřily barvy pečlivě pěstovaných květin. V rohu kde stály tři bleďemodře natřené úly mezi skupinou kvetoucích lip, zvědavě přes plůtek nakláněly své velké květy nádherné slunečnice, točice se po slunku, které svým zlatem oblévalo utěšenou lesní idylku.

Také v zimě bývalo tam pěkně. Jako bílé a koketní čapky sněhové vypadaly závěje na špičaté střeše, tu a tam nakupeň, a stromy i křoviny na zahrádce zrovna svitivaly, opředené jinovatkou pod mdlými paprsky ranního slunka, jako by byly z cukru.

Nejhluchnější život arci tu panoval na podzim, v čase velikých honů, kdy vrchnost zvala do zdejšího revíru množství hostů. Po odchodu panstva bývalo ovšem v myslivně potom ticho tím nápadnější, čím hluchěji počínali si tam za honů lesníci a

hajní, kteří v ní pravidelně stolovali, když panstvo zasedávalo k tabuli v nedalekém zámku.

Místní lesník Pazdera, jenž tu ztrávil již víc jak dvacet let, byl veselý společenský povahy, jako jeho žena, přívětivých tváří, na jejíž hlavě bělal se bělostný, jakoby nadýchaný čepeček, sedící na pečlivě vždy uhlazených prošedivělých vlasech. Za pasem čist'ounké, naškrobené zástěrky, nosila paní lesní svazek klíčů, navléknutých do silného mosazného kroužku, jimiž tak často otevírala spíž i sklep, dokud tu bývali hosté.

Tato mírná, stále usmívající se paní byla takřka duší celého domu, jak věděli všichni domácí. Žel, že její činnost ocenili teprve tehdy, když ji ukládali do hrobu k jejím dvěma dětem, které ji předešly na onen svět. Málokdy uviděla venkovská obec, k níž náležela podhaberská myslivna, tak slavný pohřeb, jako tehdy.

Velký zástup lesníků, hajných a jiných lesních zřízenců, vyprovázel manželku svého spoludruha až na hřbitov. Potom se rozešli s ostatními účastníky pohřbu všemi směry, ale málokdo z nich tušil, jaký dusivý smutek a jaká dravá bolest zahořčila se v tom na pohled půvabném stavení.

V prvním čase i samotnému starému a otužilému Pazderovi se zdálo, jako by se ocitl na poušti a k jeho upokojení nepřispívalo, pozoroval-li uplakané oči své deerky Ka-

tušky, která jediná mu zůstala ze všech dětí, jež nyní vedla celou domácnost, ač při svých sedmnácti letech činila dojem sotva polodospělého děvčete.

Pokud Katuše mohla pracovati v zahrádce, nepocitovala tak mnoho svou opuštěností a stesk po matce. Avšak v zimě, kdy otec často dlel na hřídce, anebo trpěl svým starým rheumatickým neduhem, bývala bledá a zamklá, a mnohdy po celý den ani slova nepromluvila. Za to však její hluboké, hnědé oko tím více zaplálo, když se mihl po síni příručí Sedláček, ubírající se do svého mládeneckého pokojíku na konci dlouhé chodby.

"Tak to děle nepůjde, Katuško, ty by ses mi zde utrápila. Nedivím se, že se ti zde stýská, vždyť i na mě starého, otužilého kozáka, jako by zde všecko padalo. Jak pak, nechťels bys na nějaký čas se podívali k sestře do města?" oslovil jednoho dne při obědě starý lesník svou dceru.

"Ani mně to dosud nenapadlo, tatínku. Nepojedu nikam. Když se o ten stesk po mamičce spolu dělíme, není tak veliký a proto snáze ho spolu neseme. A pak, kdo by ti posloužil v domácnosti?"

"Tot' to nejmenší. Naše stará služka Háta by mi také poklidila a něco uvařila. Trochu toho nepohodlí bych snesl k vůli tobě, abys přišla na veselejší myšlenky."

"To vypadá, jako bys mě od sebe vyháněl tatínku," pokusila se Katuška odporovati jakoby žertem.

"Dítě, dítě, nevíš, co se s tebou děje! Dříve jsi jen blouznila a horovala o tom, podívali se do velkého města a nyní se tomu tolik bráníš! Či za tím snad něco vězí? Máš patrně k tomu nějakou příčinu, pro níž nechceš odejti z domu," řekl Pazdera, pohleděv po těchto, s laskavostí pronesených, slovech na dceru. Ta, nemohouc snést jeho pronikavého zraku, s lehýnkým uzarděním sklopila hlavu.

"Kéž se mýlím, Katuško, ale obávám se, že příliš dobře hádám. Nechceš asi odejti k vůli někomu."

"Ano, k vůli tobě, tatínku."

"Ne, ne! Takhle mi neuklouzneš! Nemíluji dlouhých okolků a proto ti rovnou řeknu, že velice by mne rmoutilo, kdyby za

tím vězel náš adjunkt Sedláček. Mluv, dítě, je tomu tak?" s patrným nepokojem dotazoval se starý lesník své dcery.

"Snad by to nebylo tak veliké neštěstí, kdybych Sedláčka ráda viděla," pronesla dívka nesměle a aby zakryla své érozpaky, jala se poklízeti nádoby se stolu.

"Inu, mluvíš, jak rozumíš, vlastně jak nerozumíš, protože neznáš lidi a život. Ničeho bych proti tomu neměl, kdyby ses provdala za myslivce, vždyť pocházíš sama také z té zelené krve; ani to by nevařilo. že Sedláček jest dvakráte tak stár jako ty. Ale žel, že jeho celý dřívější život a povaha neposkytují nijaké záruky, že by dovedl svoji ženu učiniti šťastnou. Věř mi, dítě, že nijak mu nekřivdím; jsem starý muž, znám svět i lidi. To je také příčina, proč si nepřejí podobného zetě, jakým je náš příručí, zvláště když mám na mysli tvou šťastnou budoucnost."

"To ho někdo u tebe zle pomluvil, tatínku. Za tu celou dobu, co jest zde, nic špatného Sedláčkovi nelze vytýkati," bránila se Katuška.

"Ovšem; zde nemá k ničemu příležitost a také bych mu všecko nestrpěl. Ale mezi lesníky se leccos nepěkného o něm povídá. Jest o něm známo, že vedle různých slabostí se neostýchá ani podlého udavačství, viděl-li v tom pro sebe nějaký prospěch. Proto poslechni mě, Katuško, vyhýbej se tomu člověku. Jsou věci, o nichž nejlépe byla by tě poučila tvoje nebožka matka. Není-li jí už, je mojí povinností, abych tě varoval a můžeš býti jista, že nečiním toho bez příčiny."

Starý lesník drsnou, opálenou rukou poladil svěží líčko dceřino, neboť mu neušlo, že potlačuje vzlykot.

Katuše odcházela, odnášejíc mýsy a talíře. Ale sotva vyšla na chodbu, Pazdera otevřel dveře ze své světnice, aby se za ní podíval. V té chvíli zahlédl na chodbě vysokou ramenatou posatvu Sedláčkovu.

Příručí patrně již očekával dívku, která, nevědouc že otec se za ní dívá, ihned pospíšila podávajíc mu volnou ruku.

"Co vidím, ty pláčeš, Katuško?" divil se mladý muž, a již zcela nenuceně ovinul rámě kolem štíhlého pasu dívčina.

Ta hned neodpovídala a jen násilně tlumný vzlykot otrásl jejím útlým tělem.

"Vadil se s tebou otec? Ublížil ti nějakým způsobem?"

"Netaž se mne na to, Rudolfe."

"Aha, již rozumím, bezpochyby se něčeho domákal, patrně mu nejsem dosti vzácným za zetě," pravil Sedláček, usmívaje se svým způsobem. Smích přímo zohyzdil jeho jinak na pohled pěkný, rusým plnovousem zarostlý obličej.

"Nemluv tak, ničeho podobného neřekl," zahala si dívka.

"Ty bláhová, ani nevíš, jak tě mám rád! Neřekl jsem ti mnohokrát, jak by to bylo pěkné, kdybych se stal nástupcem tvého otce a tebe zde učinil paní, abys nemusila odtud ani tehdy, až půjde tvůj otec do výslzby?"

"Ovšem, ale tatínek je posud plný života a až na tu rheumatickou chorobu jinak nestůně. To je také příčina, proč nepomýšlí na odpočinek. Říkává, že by jinde nezvykl a že nejlépe je mu zde, kde prožil téměř polovinu života."

"Právě proto! Hled', kdybych dostal zdejší myslivnu, žil by tvůj otec u nás. Či nebyla bys také s tím spokojena?"

"Byla — ale —"

Naslouchající Pazdera byl dychtiv na dceřinu odpověď. Žel, že na síni zaklapaly těžké služčiny střevice. Katuška mžikem oetla se v kuchyni, kdežto příručí s kloboukem furiantsky na stranu posazeným vyšel na dvorek.

Starý lesník pln zlosti si jen odplívl. — "Přece jsem se nemýlil, že je to takové," ulehčil si teprve po chvíli. "Ale děvčeti se nedivím, je příliš mladé a nezkoušené, nežli aby mu takový světák nepopletl hlavu. Hm, nepočítá hloupě ani špatně mladý pán! Zdejší revír je nejvýnosnější a při úhořovitě povaze toho ničemy snadno by se mu mohlo podařiti dosáhnouti přízně mladé vrchnosti, že by přeskočil v postupu leč kterého starého poctivého zálesáka. A já že bych měl tu potom být pouze jakýmsi výměnkářem? Děkuji pěkně! Dokonce u takového zetě! Nic platno, Katuška musí z domu, ačkoliv mi bude bolestno se odloučiti od ní. Ale snesu to u vědomí, že to

vyžaduje prospěch mého dítěte. A proto nic platno, dcera musí k mé sestře, takhle to dál nejde," rozhodl se Pazdera.

Ale přece se mělo státi jinak. Sychravé zimní dny, plné mlhy, nadešly proti očekávání. Osvědčená pramostika, předpovídající sice tuhou, ale suchou zimu se nesplnila, a proto také Pazdera se neubráníl zlému počasí. Nachladil se v lese, a staré rheumatické bolsti ho zachvátily tak, že byl nucen ulehnouti a jen časem vysedával v lenošce.

"Slyšíš, Háto?" oslovil jednoho dne starou služku. "Dej mi pozor na ty dva mladé lidi! Myslím totiž na adjunkta a na mou dceru."

"Však rozumím, pantatínku, a jsem ráda, že o tom víte. Abych vám poctivě řekla, toho Sedláčka také nemám ráda. Znáám ho lépe než vy, a proto mne mnoho trápí, že stále nadbíhá Katušce," řekla stará věrná služka, utírajíc stůl kanafasovou zástěrou jen tak, aby lesnímu se nemusila dívat do očí.

"Patrně jsi také o něm něco nepěkného slyšela."

"Jak bych neslyšela, vždyť víte, že to není tak dlouho, co byl v mém rodišti adjunktem. Je to záletník, víc neřeknu, to ostatní si ponechám, co jsem zvěděla od svého bratra, jenž mi psal, jakmile se dověděl, že ten člověk byl přeložen zrovna k nám," odpověděla stará, poctivá žena.

"To budou asi pěkné věci! Jen kdybych byl zdrav, došel bych si na zámek a snad bych prosadil, aby ho přeložili jinam. Ale ta moje nešťastná nemoc! Kdy mne jen přestane trápit, abych si mohl vyjít do revíru," povzdychl si lesní.

A opravdu, velice ho tam bylo potřeba. Chvilí co chvíli slyšel od hajných, že pytláci nějak daleko více jsou smělejší, než jindy a kladou i velmi umělé oka, jakých tu dosud neznali.

"Nedivte se, blíží se vánoce, a kde komu na tom záleží, aby si opatřil chutnou pečínku," odpovídá pan fořt na tyto žaloby.

"Musíte býti bdělejší a také adjunktovi to připomeneme. Tak se mi zdá, že ten chlapík nekoná svou povinnost. Pravda, že

z rána vychází z domova, i pušku mívá na rameni. Ale kam chodí, kdož to ví?" pravil lesník a nějak se při těch slovech zamyslel.

"Já vám to povím, pantatínku, ale prosím vás, neříkejte to na mne. Slyšela jsem to od hajného Huňka, který už několikrát viděl Sedláčka, jak zachází do Javorníkovy chalupy."

"Do Javorníkovy chalupy, k tomu prohnatému pytlákovi? Je to možné, aby tak dalece se zapomněl? To by tak ještě scházelo, aby se dal k pytlákům do spolku," žasl starý lesník a pln údivu si začal hladiti svůj šedivý vous.

"Je-li tomu tak, musím se o tom převvědčiti. Až přijde hajný Huněk, domluvímu, snad něco vypátrá," dodal Pazdera po chvíli.

Ale místo Huňka přišel posel od pana vrchního ze zámku a donesl psaní. Starý lesník je otevřel a když je přečetl, vyskočil se židle, zapomenuv své choroby, až zaúpěl bolestí.

"Tu to máme! Někdo mne udal, že nekonám svou povinnost, že jen předstírám svou chorobu a pytláků, že je v mém revíru jako much. . . I zvláště dovedná tenata že na zámekou kancelář byla poslána. Ale kdo to jen mohl žalovat?" uvažoval starý fořt. Pojednou však začalo mu v hlavě svítati.

"Že tím udavačem jest Sedláček sám! Ale proč by žaloval též na sebe? Či není jeho povinností také se trochu bedlivěji polese rozhlédnout? Ale podle toho, že je ve spojení s Javorníkem, největším pytlákem v celém okolí, svědčilo by o tom, že má něco za lubem. Chce patrně dokázat vrchnosti, že už na službu nestačím a podle všeho vinu pytláctva svádí na hajné, aby dokázal, že by chtěl pytlákům šlapati na paty, ale že na vše nestačí, když já se o nic nestarám," uvažoval dále Pazdera.

Proto, když hajný Huněk skutečně přišel k němu, velice rád ho uviděl.

"To je dost, že jdete, čekám na vás, Huňku, jako na trní! Víte, že mám k vám důvěru a proto vám chci svěřiti těžkou úlohu," začal fořt mluvit ztlumeným hlasem, když Katuška ze světnice odešla.

"A ta by byla?"

"Abyste mému adjunktovi pořádně přislápl na paty. Do zámku došla k vrchnosti žaloba, jako bychom my všichni svědomitě neplnili své povinnosti a tak dávali příležitost pytlákům, aby v mém revíru řádila podle své vůle. I zvláště upravená tenata tam byla předložena na důkaz domnělé pravdy," řekl starý lesník a pohlédl na Huňka.

"A to myslíte, pane fořte, že toto udání učinil sám adjunkt Sedláček?"

"Nepovídám to, ale celá věc je mi podezřelá. Chodí prý do Javorníkovy chalupy. Nehněvejte se na Hátu, že mi to pověděla, jest to jediná obrana i také vás všech hajných proti udání, které dosud ten nevypátráný dareba učinil na mne a také i na vás na všechny. Já ovšem prolezel jsem již několik dnů, ale že vy byste nebyli na svém místě, tomu nevěřím."

"A správně soudíte, pane fořte, a proto vám povím bez obalu, co jsem dále vypátral."

"Jen mluvte bez obavy."

"Pana adjunkta stopuji od té chvíle, co jsem ho viděl několikrát hovořiti s Javorníkem. A víte, pane fořte, co jsem vypátral? Že Sedláček ta tenata dělá sám a Javorník potom je líčí na zvěř. Schválně jsem onehdy ho opět stopoval. Byla už tma, když vešel k Javorníkům, kde už svítili. Postavil jsem se pod okno, a víte, co jsem viděl? Jak Javorník přinesl dráty a jak Sedláček vytáhl z kapsy kleštičky a dal se do práce. Když "očko" bylo hotovo, oba se smáli a potom vyšli do tmy. Chtěl jsem jíti za nimi, ale bohužel, měl jsem s sebou psa, a ten začal býti nepokojný. Proto mi nezbylo nic jiného, než se vzdáliti; ale tu noc jsem nespál. Stále mne cosi nutilo jíti k vám a pověděti vám, pantatínku, co jsem viděl."

"A proč jste to neučinil?"

"Věděl jsem, že jste churav, ale dnes už jsem to nevydržel. Proto přicházím, ale zlá to byla cesta pro mne. Stále jsem váhal, nevěděl jsem, jak začít, bál jsem se, že mi neuvěříte a hle, Bůh dal vám vnuknutí, že jste začal sám. Co vím, to jsem pověděl a mohu na to přísahati."

"Takové je to tedy! Neklamal jsem se tudíž v tom člověku! S tím pytlákem líčil pak oka a když nikdo si jich nevšímal, šel Sedláček asi na zámek a donesl tam jedno z nich, aby dokázal, že nejsem už k ničemu a on že jest bystrý chlapík, jehož pozornosti neujde ani malá houština. Škoda, že důkazy nám schází. Co jste viděl vy, Huňku, to jest ovšem jiná věc, ale svědectví jednoho svědka jest málo na takového prohnáného chlapíka," řekl lesník.

"Však si dám pozor, a možná, že vypátrám více," sliboval hajný, podivně zasvítiv očima. Měl zlost na to, co Sedláček provedl; neměl jej beztoho v lásce a nyní, když slyšel, že on to asi byl, jenž oka na zajíce donesl přímo do zámku, dychtil po odvetě.

"Jen Sedláček tu ještě scházel! Věru, člověk by ani neuvěřil, že taková bídná duše se ocitla mezi námi. S pytlákem se spojil proti mně, aby mne dalo panstvo do výslužby, aby sám se tu mohl usaditi jako pán!" zabouřil Pazdera, ač Huněk již odešel. Poslední slova pronesl však přece tak, že to slyšela i stará Hátá, jež vešla do pokoje, aby opět přiložila do kamen.

"Že si s tím ničemou, pantatínku, lámete hlavu! Už zase něco provedl? To asi Huněk něco ví nového a pověděl vám to, jako by si to nemohl ponechat na jinou dobu," řekla stará služka.

"Jo, milá Hátó, tam, kde hrnek je plný varu, je těžko dokládati. Ostatně toho ptáčka také znáš, sama's mi onedhy něco napověděla. Škoda, že si to ponecháváš pro sebe! Bylo by na čase, abys promluvila — zvláště když víš — jak popletl hlavu Katuši, a kam to vše směřuje. Ale tak už to je na světě, má-li člověk v domě nepřitele! Spíše najde ochranu on, nežli ten, proti němuž se postavil!" ne bez trpkosti řekl Pazdera.

"Však už jsem to Katušce všecko pověděla, co vím o Sedláčkovi. Žel Bohu, že mi nevěří. Stále sice pláče, hlavu věsí, ale každé chvíle pověsí se mi na krk a dotazuje se znovu s očima plnými slz: 'Vid', Hátó, co's mi řekla o Sedláčkovi, není pravda?' Zkrátka — má ho ráda a považuje jej za toho nejhodnějšího mládence."

"A mně bys to nemohla říci?"

"Nyní, když vím, že se staví, pantatínku, proti vám, jaké bych s tím dělala tajnosti! Sedláček je ničema, jemuž není rovno. Když byl lesním příručím u nás, zapletl se tam do poměru s baráčníkovou dcerou Javorníkovou, a poměr ten nezůstal bez následků. Zanechal jí tam ne jedno, ale hned dvě děti!"

"A to že jsi řekla Katuši? Bylo by to možné, aby ten ničema i toho se dopustil?"

"Můj bratr, který mi to psal, nelže, ani se nemýlí."

"A jak že se jmenoval otec té svedené holky?"

"Už jsem řekla, Javorník."

"Aby to byla shoda jmen? I na Pálku jest jakýsi Javorník, ale ten nemá dceru, má jen velmi mladou ženu, patrně se s ní oženil jako vdovec. Jest to pověstný pytlák, známý v celém kraji. A právě s tím jest Sedláček ve spolku, jak se to dopátral Huněk. Dochází k němu, nadřuzuje mu."

"Pak ten zdejší Javorník jest jistě bratr toho u nás. Co vězí v tom přátelství těch dvou, mohla bych snadno si domyslit, ale nechám si to pro sebe."

"Možná, Hátó, že dobře jsi ty spády adjunktovy vystihla, a proto prosím tě pro všecko, co jest ti nejdražšího na světě, dej pozor na Katuši. Víš, že jsem chudák ve své nemoci, že děvče nemá matky. Ach, proč mi tě, má drahá ženo, Pán Bůh vzal, právě když tě tvoje dítě nejvíce potřebovalo?" zahořekoval starý lesník, ač nikdy neměl pláč na krajíčku a nikdy se nedal tak snadno přivést z rovnováhy. Všichni okolní lesníci o něm říkali, že má nervy jako provazy a že jest jako z kamene.

"Nic platno, i já musím s děvčetem vážně promluvit. Jest věru svrhovaný čas. Jen uvěří-li aspoň mně. Jest Sedláček doma?"

"Není, ještě se nevrátil od rána."

"Tím lépe! Zavolej mi Katuši. Zkusím, co dovedu. A pakli děvče neposlechne, nevím, co provedu."

Tak se také stalo a proto toho odpůldne byla v celé myslivně velice pochmurná nálada. Starý lesník, jemuž se na štěstí a-

spoň poněkud v nemoci ulevilo, seděl v le-nošce a po prvé si zase zapálil svou obli-benou dýmku s krátkým troubelem, ale jeho srdce bylo velice zneklidněno. Přesvědčil se, jak jeho dcera velice milovala Sedláčka a jak zármutkem jest skoro zni-čena. Stále si jen utírala své krásné modré oči, a Háta ani si nezazpívala svou oblíbenou písničku ke svojí patronce, v níž byla vylíčena všechna muka té dávné mu-čednice pro víru Kristovu.

Adjunkt Sedláček se vrátil toho dne až k večeru a ihned vystihl, že se něco stalo, co jemu nebylo ku prospěchu. Katuše se ani neukázala, a Háta, když mu několikrát ohříváný oběd přinesla do jeho světnice, skoro nepromluvila. Proto začal sám. Lá-teril na pytláky a na bloudění po lesích a na svou únavu.

Ale sotva odbila devátá hodina večerní, kdy všichni v myslivně ulehli na lože, te-ple se oblékl, tiše otevřel okenici, potom okno a vyhoupl se ven na dvorek. A když okenici i okno přivřel, chystal se přelézti zeď, aby zmizel v lesní houštině.

Pes Ořech poznáv ho, ani nezaštěkal, a-le nešel k němu, ač Sedláček natahoval ruku, aby ho zato, že jej neprozradil, po-hladil po hlavě. I to zvíře, jako by se ho bálo anebo štítilo, drželo se od něho de-leko.

* * *

Konečně nadešel Štědrý večer, ale v myslivně nebylo veselejší. Byl mírný mráz, ta-ké sněhu bylo dost, ale starému lesníku se přece opět přitížilo, takže nemohl se dobře postavit na nohy, ač mu jindy za mrazivého, suchého počasí vždy bývalo lépe.

"Mám aspoň výmluvu," myslil si, "proč nezvu k společné večeři Sedláčka, jako jsem dosud činíval."

Proto také večerel s Katuší sám. Na prádelníku stály obvyklé jesle, u nichž me-zi dvěma chvojkami zářily dvě svíce, ale obvyklá radostná nálada se nedostavovala. Bylo to poprvé, co trávil Štědrý večer bez své ženy, jež na hřbitově dřímala svůj tichý sen — a Katuše? Ta rovněž vzpo-mínala své dobré matky — a Sedláčka.

"Bylo by možno, aby ji tak oklamal a

zval ji svou první láskou, když dávno se zapletl s jinou ženštinou, jež snad ani ne-ní hodna názvu dívky?" opakovala si stá-le. Její milenec se aspoň k tomu nepři-znával a vše jí zapřel do očí, když mu po-věděla, jaká to do myslivny došla o něm zvěst', z dřívějšího jeho působiště.

"Háto, přilož do kamen ještě jeden paří-zek. At' aspoň zapraská, aby tu bylo dnes veselejší," řekl starý lesník služce ,když se stolu odnášela poslední talíře.

Háta poslechla, ale marně se namáhala zapřísti veselejší rozhovor. V tom venku zaštěkal Ořech a po chvíli začal zase dá-vati najevo neklid.

"Kdo to k nám jde v tuto dobu? Snad se něco stalo. Zdálo se, že slyším hlasy. Ano, někdo vykřikl," pravil Pazdera. Ne-klid byl patrný i v jeho tváři.

"Snad jsou to koledníci. Loni také při-šli k nám ze vsi a zrovna v tuto dobu," odvětila služka, a vyšla, aby se podívala na dvorek; Katuše jako na trní čekala jejího příchodu.

"Nikoho nikde nevidím. Jen v dálce je slyšeti hlasy. Někdo patrně šel kolem nás," sdělovala Háta, když pečlivě za se-bou zavřela dveře.

"To jest mi divné a v takovou chvíli!" divil se Pazdera. "A co Sedláček?" otá-zal se lesník služky.

"Také vyšel ven se podívat, ale povídal, že to nic není, snad že někdo zbloudil s cesty. Ale už se vrátil do svého pokojíku," vysvětlovala Háta.

Ve skutečnosti však bylo jinak.

Měsíc jen mdlé prosvítal bílými beránky, ale přece bylo viděti, jak přes zeď pře-houpla se tmavá postava, která se plížila jako stín k seníku myslivny. Ani pes Ořech ji nepostřehl. Tam rozškrtla jednu sirku, druhou, třetí, ale plamínek vždy uhasl vli-vem tichého, sotva poznatelného větru. Zá-hadný ten člověk sáhl znovu do kapsy, vy-táhl kus zmačkaného papíru a rozškrtl no-vou sirku, k níž ho přiložil. Papír zaplá-polal s počátku modrým plamínkem pak jasněji se rozhořel. Ruka smělčova vznesla oheň k věchýtku, vyčnívajícímu z průdu-chu, ale v tom jiná, neznámá ruka, vyno-řila se ze tmy a srazila paliče k zemi.

"Ani se nehni, je-li ti život milý!" zahřmelo z blízka. Podle lesknoucí se přílby byl to četník, jemuž na pomoc přispěl druhý muž, podle peří za kloboukem a ručnice na rameně patrně myslivec. Nebylo pochyby, ti dva ozbrojení mužové sledovali palice a zmocnili se ho v rozhodné chvíli.

"Prosím vás, pust'te mne, já jsem jen stopoval kunu. Proto jsem si na ni chtěl posvítit. Žid slibuje za každou kůžičku celé tři zlatky. Žena doma je nemocná..." sypavým hlasem prosil ten záhadný muž.

"Zanechte výmluvy, nezdráhejte se, dejte si svázat ruce a pojd'te s námi. Na četnické stanici všecko můžete povědět, jsme bez toho na to zvědaví," poroučel hluboký hlas četníkův.

"Ano, ano, jsme zvědaví, co všechno se od vás dozvíme," přisvědčoval druhý hlas toho, jenž zdál se býti myslivcem. A když dopadeného spoutali, šel, aby potichu odstrčil závoru u vrátek dvora, načež všechny tři osoby zmizely na lesní cestě, vedoucí od myslivny k dědině.

Vůkol bylo ticho, tma se rozestřela krajem. Jen v Sedláčkově světničce plálo světlo nepatrného kahance a postava adjunkta několikrát se objevila v okně.

Už dávno ve světnici, kde bydlel Pazdera, dohasly svíce, hořící před betlémem, ale Sedláček dosud nespál. Čekal patrně na někoho tak či onak — nedočkal se.

* * *

Nadešel Hod boží vánoční. Lesmistr Pazdera seděl v lenošce a velice si pochvaloval, jak se mu ulehčilo.

"Tak vida, přece jsem i já dostal něco k Ježíšku. Hned bych se rozběhl do dostela na 'velkou'. Blíží se už k desáté hodině, budou i při hrubé mši zpívati koledy. Kde jsou ty časy, když jsem jako klučina také zpíval na chóru a pln radosti jsem potom mačkal cestou domů "dváciáš," který jsme dostávali za svůj zpěv od pana děkana! Ale tomu už jest dávno. Ještě loni jsem o tom vypravoval své nebožce ženě, ale už také spí pod drnem."

"Zda-li pak jsi, Katuško, nezapomněla na maminku, když jsi byla dnes na ranní?" nahlas oslovil svou dceru, která právě vstoupila do příjemně vyhřátého pokoje.

"To víš, tatínku, že jsem nezapomněla. Rozžehla jsem na jejím hrobě světlo v lampičce, ale nevím, bude-li hořeti. Dnes pořádně přituhlo," odpověděla dobrá dcera.

"To je dobře, suchá zima jest na de všecko. I slunko tam svítí, to vždy bývá mrazivější. Sněhu jest dost, třeba ho nebylo tolik, co loni. Ale kdo to k nám jde? Jistě jest to Huněk. Poznávám štěkot jeho psa Herolda, který se obyčejně tak vítá s naším Ořechem," dodal Pazdera. A nemýlil se. Za chvíli bylo už slyšet, jak kdosi hřmotně si vensku čistí boty o rohož, a hned na to ozvalo se silné zaklepání na dveře.

"Jen dále!" vítal lesník hajného, jehož měl velice rád pro jeho svědomitost a přičylnou, poctivou povahu.

"Dej Bůh zdraví a radostné svátky vánoční," pozdravil Huněk hned u dveří, odkládaje do kouta ručnici i klobouk, který zavěsil na okno.

"Já myslil, že jste si to spletl se zítřkem a že spustíte: 'Koleda, koleda Štěpánku, co to neseš ve džbánu,'" žertovně vítal 'pantatínek' hajného.

"Nevím, pane lesmistře, zda by se do džbánu vešla ta podivná koleda, kterou nesu," odpovídal Huněk, ušedaje na židli.

"Stalo se zas něco? Patrně opět nějaký darebáček kousek provedli pytláci. Či zase ten nešťastný Javorník. Má-li v osobě mého adjunkta takového důvěrného přítele, lze čekati každé chvíle nepěknou novinu. Ale dá-li Bůh, a bude-li mi tak po svátcích jako dnes, brzy udělám konec těm pletichám," rozhorlil se Pazdera. "A teď mluvte vy a co víte, to povězte krátce a dobře."

"Tak krátce to nejpůjde, musím začít od počátku, ale brzy se 'pantatínku', všecko dovíte. Jen se, prosím, nerozčilujte. Začátek není zrovna hezký, ale udělali jsme terno přece. Javorníka mají už v práci četníci, myslím, že pozítří, ne-li dřív, povandruje do vězení k trestnímu soudu. A někdo to odstůně s ním," vysvětloval hajný a nedbaje Pazderových otázek začal.

"Když jsem byl, pantatínku, posledně u vás před dvěma či třemi dny, setkal jsem se s místním četnickým strážmistrem Skálou. Znáte ho dobře, jest jako ostříž všu-

de tam, kde má být, tam jsou jeho bystré oči. Vypravoval jsem mu o Javorníkovi, o jeho nových tenatech a nezamlčel jsem, kdo jest vynálezcem toho nenadálého patentu, který se dostal až na zámek. Strážmistr byl jak na koni a když jsem domluvil, oči mu zrovna svítily.

"Můj zlatý Huňku, to jsem rád, že jste mi tohleto pověděl. Už sám jsem pozoroval leccos, o čemž teď nemluví — a proto se chystám u Javorníka udělat prohlídku. Vy půjdete se mnou. Mám toho pytláka v podezření, že krade i husy a slepice. Najdeme-li u něho nějaké to oko, jak říkáte, nepustíme ho dřív, dokud nekápne "božskou". Možná, že poví, kdo je výrobcem té nástrahy, anebo, kdo ho aspoň naučil takhle líčiti na vysokou zvěř. Poví-li to, půjdeme dál, a to víte, kdo to s ním odstůně. Proto mne čekejte před svou hájovnou zrovna na Štědrý večer. Snad vám to bude nepříjemné na hodinku se odloučiti od své rodiny, zrovna v takovou chvíli. Já poslechl, a tak jsme šli. Ale právě když jsme přicházeli k Javorníkově chalupě, vidím, že vyšel ven a že někam spěchá. My za ním tihli jako jeho stín. A víte, kam ten chlapík šel? K vaší fořtovně. Přešel jako duch zídku u dvora, a my čekali. Byli jsme toho mínění, že poleze snad oknem k vašemu akjunktovi, ale bylo jinak. Chlapík toliko pohlédl do jeho okna a dal tím směrem jakési znamení. Viděl-li to váš příručí, nevím, my pásli po tom ničemovi.

Vida, jde pantatinkovi na drůbež, myslili jsme si, ale ten zlosyn měl jiný, horší úmysl. Když se přiblížil k vašemu seníku, zapálil sirku a od ní papír, který chtěl zastrčit otvorem mezi vraty do sena, jež tam máte. V té chvíli však už jsme ho drželi. Za dvě či tři minuty potom, už jsme ho odváděli svázaného," vyprávěl Huněk.

"Byli jsme velice rádi, že vše se nám to podařilo v tichosti provést a že jsme vám, pantatínku nemusili ztrpčovat ve vaší nemoci i tu svatou štědrovečerní chvíli," dodal hajný.

"Co tak zlého jsem tomu člověku udělal, že právě o Štědrý večer nás chtěl vypálit! Přece jsem jenom dobře tušil, když jsem

slyšel štěkati Ořecha a když cosi zrovna mně naplnilo neklidem," zahořekoval Pazdera.

"A co ten ničema říká? Zapíral?" otázel se pln zvědavosti.

"Vymlouval se, že prý stopoval jen kunu, která prý mu zaběhla do vašeho seníku. Proto prý si chtěl na ni jen posvítit, ale usvědčilo ho to, že si na křižovatce ovazoval boty hadry, aby zakryl své stopy ve sněhu. Na tom stál při výslechu, až dnes do rána, kdy jsme s četníkem Pávem udělal prohlídku v jeho bytě. Začal mluvit jinak po našem návratu. Našli jsme tam ona patentní oka a řekli jsme mu do očí, že víme, kdo mu je pomáhal dělati. Pak už nezapíral a přiznal se, že ho k paličství navedl váš adjunkt. Prosím, pantatínku, nerozčilujte se, hned dopovím. Sedláček chtěl vás skutečně dostat do pense, jak jste hádal. Proto těch ok tolik nakladl a jedno donesl do zámku. A když poznal z řeči pana ředitele, že by mu kvetla pšenice, tak šlo vašemu adjunktovi i o to, aby dostal vaši dceru. To vaše svolení ke sňatku si chtěl vydobýti tím, že si chtěl zahráti na vašeho zachránce. S tím svěřil se i Javorníkovi. Věděl, že nemůžete se takřka hnouti, čekal, že od seníku než přijde pomoc ze vsi chytne střecha fořtovny a tak si vás chtěl zavázat vděčností. To vše měl smluveno s tím ničemou, ale ten to při výslechu právě před chvílí všecko vyzradil," vysvětloval hajný.

"A takového jsem měl dostat zetě, do takového člověka se zamilovala má jediná dcera!" zvolal starý lesník a lomil rukama. "To sám anděl strážce nás chránil, anebo mi to duch moji dobré nebožky ženy vyprosil tam v nebi! A co se stane se Sedláčkem! Nechají to četníci jen tak běžeti, jako by on o ničem nevěděl?"

"Kde pak, pantatínku, to není ani možno. Už ho také zatkli, právě před půlhodinou, když pospíchal k Javorníkově chalupě. Ale nějak vymknul se četníkům, když mu brali pušku, a obrátil ji v tom zápasu proti sobě, stiskl spoušť," mluvil Huněk, ale pojednou mu přeskočil hlas.

"A střílel po četníkovi?" nedočkavě se otázel Pazdera.

"Ne, střelil se sám. Ještě leží v lese, proto jsem přiběhl abych vám to, pantatínku, pověděl.

"Bůh mu buď milostiv! Nikdy jsem si ce toho člověka neměl rád, jako nikdo, kdo poznal jeho úlisnou povahu, ale ten neblahý konec mu nepřeji.

Co asi bude dělat ubohá Katuše, až jí to vše povím! Nešťastná moje dcera, kam dala oči, rozum i srdce?" žalostně zvolal Pazdera a se slzami v očích sepal ruce a dlouho se díval na zčernalý obraz Matky Boží Bolestné, jenž visel nad jeho ložem. V duchu už viděl, jak se sám stěhuje do výslužby z myslivny, jak poslední kousek nábytku nakládá na vůz, a jak za ním, jako stín, plíží se matným kroím jeho zlomená dcera Katuše . . .

* * *

Ale ten románec přece se skončil jinak.

Hrabě, majitel panství, jenž si zle vyčítal, že adjunkta Sedláčka přeložil k Pazderovi do revíru, hleděl věc napravit, jak dovedl. Sám navštívil Pazderu, dlouho se omlouval a mluvil o své přízni k němu a

naposled se nabídl, že mu dá dovolenou, aby se mohl léčiti v Lázních Píšťanech. Prý sám jeho lékař, který fořta léčil, prý tvrdí, že "pantatínek" přes svých padesát šest let snadno se může uzdravit.

A Katuše? Snáze snesla tu ránu, která ji odňala jejího ženicha, než všichni čekali. Když poznala, jaký Sedláček byl ničema, rázem vystřízlivěla její láska. Chodila sice dlouhou dobu jako zmámená, ale v lázních, kam na jaře doprovázela svého otce, konečně zapomněla.

A dnes? Jest ženou již jiného, také myslivce, a to zrovna v podhorské myslivně, kde tak nešťastně a přece pro ni šťastně se ukončil románec její první lásky. Její manžel jest velice hrd na ni — na svou ženu, má rád "pantatínka", jako svého otce. A ten zas pln radosti houpá na kolenu svého tříletého vnuka a nemůže se dočkati, až povyroste i ten druhý z kolébky, nad níž tak často se sklání, říká-vaje: "Jest přece jen pravdivé přísloví, které dí, že slunce nikdy nezašlo, aby opět nevyšlo. Kéž tato Boží láska stále sídlí pod touto střechou."

Dětská romluva.

Jeník: "My jsme dnes pekli buchty!"

Tonička: "Ať si, my budeme péci taky."

Jeník: "A my máme telátko!"

Tonička: "My taky, a dvě!"

"A náš tatínek bije naši maminku!"

Tonička: "A náš taky — a to každý den!"

Jeník: "A my máme blechy!"

Tonička: "A my taky a ještě větší než vy!"

Když muži hrávali i ženské úlohy.

V 17. století a ještě později hrávali na divadle i ženské úlohy muži. Anglický král Karel II. šel kdysi také do divadla a když představení dlouho nezačínalo, dal si zavolat ředitele a řekl mu hněvivě:

"Což nehrají dnes mužové, ale herečky, které na upravení úboru potřebují celý den?"

"Odpust'te, královská milosti. Hrají mu-

žové a všichni jsou už dávno připraveni," omlouval se ředitel.

"Tak proč nezačnete?" zlobil se král tím více.

"Prosím, račte mít strpení. Naše královna se ještě holí."

Raději by se otrávil.

Lloyd George, jeden z nejvtipnějších debaterů a řečníků vždy obávaný pro svou šízravou pohotovost, měl jednou bouřlivou schůzi ve svém Walesu. Přišlo zvlášť hojně žen a jejich nenávistné výkřiky ho často rušily. Napětí se vyvrcholilo, když jedna z protivnic se protlačila až k řečníšti a vykřikla ve vši nenávisti:

"Kdybyste byl můj muž, nalila bych vám do kávy jedu!"

Všechno ustrnulo, jen Lloyd George neztratil hlavu a ihned odpověděl:

"Paní, kdybyste vy byla má žena, tak bych tu kávu vypil!"

Pomsta

Povídka od F. J. Andrlík

JIŽ dávno umkl klepot tkalcovských stavů v prostých jizbách jak na vsích, tak v městech; jen v horských krajích, kde lidstvo nemá jiné obživy, ozývá se ojedínele. Zapudili jej novodobé továrny, jež soustředily v sobě všechny tkalcovský ruch. Přechetní lidé dali přednost samočinným stavům továrním, při nichž vydělají nepoměrně více.

Za posledních padesát let vyrostlo u nás mnoho továren. Usadily se, kde byly patrné podmínky úspěchu: levná síla hnací a hojně dělného lidu. Vznikly i ve vsích a probudily v nich nebyvalý ruch a život. I v Ostrovanech, jež čítaly jen asi sto čísel, zbudoval pražský velkobchodník Jarník velkolepou továrnu a opatřil nejnovějšími stroji.

Mezi prvními dělníky, kteří se přihlásili ku práci, byl tkadlec Dlouhý. Dvacet let chodil denně do továrny a každou sobotu přinášel výdělek rodině, jež bydlila v nájaté jizbě u chalupníka Bartoně. Protože i žena pracovala v továrně, dařilo se rodině slušně, zvláště když nebyla přetížena dětmi. Jen jediný chlapec Josef hlídal obydlí, když rodiče odešli za výdělkem.

Když Josef dospěl dvanácti let, zemřela matka. Bylo mu přejati její domácí povinnosti, aby otec mohl netušeně pracovat. Ale po čase stihla tkalce nová nehoda: ochrnul na pravé straně těla i nebyl vůbec schopen k dílu. Dostával ovšem podporu, ale jen po dvacet neděl; potom byl odkázán na lidské milosrdenství a to bylo při-

liš skrovné. Co také mohli dáti chudí vesničané ubožáku, neměli-li mimo výdělek z továrny zhoła ničeho? U Dlouhých zahostily se krutá bída hlad. Ale v těchto zlých dobách nemohl se tkadlec odhodlati, aby se kde doprošoval bramboru nebo sousta okoralého chleba. Byl příliš citlivý, raději trpěl. Teprve když viděl, kterak i chlapcovy líce hubnou a pokrývají se chorobnou bledostí, odvážil se do vsi. Opíraje se o dvě hole, vlékával se po návsi, sedal na rozcestí neb u vrat továrny; ale neotevřel úst, aby koho poprosil. Bylo mu nevýslovně trpké přiznati se k hladu. Za to když soucitná duše podala mu dárek, pohlédl na ni vděčně a pokorně poděkoval.

Když konečně nemohl platiti činže, povolil mu na ní starosta šedesát korun ročně. Za tu částku přijal jej chud'as, jakým byl sám Dlouhý, do jizby, kterou s ním sdílel.

Posléze znamenal Dlouhý, že musí záhy podlehnouti nejen sám, ale i chlapec. Stávalo se často, že za celý den neměli nic do úst. V největší tísní napadlo chorého, aby poslal Josefa k továrníkovi se žádostí o podporu.

"Strávil jsem v jeho továrně tolik let napracoval jse se pro něho do úpadu," pravil, "snad se ustrne nade mnou a vyměří mně nějakou podporu. Tak bohatý pán neucítí, poskytne-li mně denně několik haléřů na skývu chleba."

Poučil tedy Josefa, jak mluvit a jak je jich bídu vylíčiti, a chlapec šel. Šel ovšem nerad; ale viděl, že není pomoci. Vyčíhal chvíli kdy byl pan Jarník v Ostrovanech :

všecek rozpačit a úzkostliv zaklepal na dveře u boháčova bytu.

Trvalo dlouho, než byl k němu připuštěn, a když konečně stál před továrníkem a chvějícím se hlasem přednášel otcovu prosbu, přerušil jej pan Jarník, řka: "Obrat' se na ředitele pana Popelku; má všechny ty věci na starosti!"

Josef tedy vyhledal ředitele v písárně; ale sotva spustil, okřikl jej Popelka! "Co že? Co ještě chce tatínek? Nebylo-li dost na tom, že tak dlouho vyssával naši nemocenskou pokladnu? To by mohl každý přijít a záhy bychom se všichni i s panem Jarníkem stěhovali z Ostrovan se žebráckou holi. Vyříd' tatínkovi, že nedostane ničeho. At' mne víc neobtěžuje!"

Tato krutá slova zachvěla chlapcem a z očí vytryskly mu slzy. Potácel se z písárny jako ve snu, ba nevěděl ani, jak se ocítl doma.

"Nic, pranic!" zaúpěl a dal se do pláče.

"Nic!" vzdychl si otec a zahleděl se smutně na podlahu. "Tužil jsem, že podnikáme těžkou věc; ale nenašel jsem, že mne úplně odmítnou."

Když chlapec pověděl do slova, co mu kdo řekl, pravil otec: "Viš-li co, doskoč ještě k paní továrníkové. Je to paní vlídná, laskavá, snad bude milosrdnější než pan Popelka."

Josef tedy zastavil paní Jarníkovou na procházce. Vyslechla jej, podala mu pěti-korunu a řekla vlídně: "Vyříd' otcí, že mu poskytnu oběd třikrát týdně. Půjď hned zítra a přines si nádobi."

Bylo to málo, bylo to však alespoň něco. Dlouhý přijal tu zvěst radostně.

"Ušlo by to, kdybys alespoň ty něco vydělal", vzdychl si. "Ale posud tě váže škola. Snad by tě mohli propustit."

Ubožák doplížil se do školy, aby se na to vyptal učitele.

Ten uznal, že chorý otec nezbytně potřebuje chlapcova příspěví a zakročil o Josefovo propuštění.

Za šest neděl prosil chlapec v továrně o práci.

Dozorce vykázal mu stávek a hned první týden přinesl Josef učenickou mzdu.

Dlouhý přijal tu nepatrnou částku s veselou tváří.

"Jsme zachráněni!!" zvolal. "Ted' máme alespoň na brambory. Doufám, že záhy zlepší se tvůj plat a potom nebude již třeba nikoho obtěžovat."

Nemýlil se. Již po třech nedělích přinášel chlapec celou dělnickou mzdu a po dvou letech byl veden v seznamu předních dělníkův. Ubožáci byli zachráněni.

* * *

Ač poměry Dlouhého utvářily se příznivě, přece bylo tkalcí zřejmo, že synkovi nekyne lepší život, než jaký byl jemu údělem. Viděl, že Josef zůstane do smrti prostým dělníkem, že musí celý svůj život ztrávit v ohlušujícím lomu tkalcovny, že musí pro továrníka obětovati svoje zdraví, aby za to posléze vzal v odměnu — propuštění. To hnětlo otce, to rmoutilo i Josefa. Snaživý výrostek toužil po tom, aby vydělal, pokud lze nejvíce; vida, že se mu to nedaří, byl smuten, zaražen.

Správce tkalcovny Šmídek často pozoroval Josefa, jenž mimo svůj stávek nevšímal si ničeho jiného. Kdežto jiní dělníci užili každé příležitosti k hovoru nebo k odchodu, Josef stále hleděl si svého. Jen když volal jej druh k pomoci nebo mistr k posluze, býval pohotov. Vůbec ke všem v továrně jevil ochotu. Této dobré vlastnosti povšíml si Šmídek a užil jí, kdykoli bylo třeba. Jemu také postěžoval si jednou Josef na domácí poměry a na špatné vyhlídky do budoucnosti.

"Jen pracujte klidně dál," odvětil správce. "Mám vás na paměti. Potřebuji někoho k ruce. "Promluví s ředitelem."

Naděje oživila i vzpružila Josefovu pili tak, že se zdvojenou chutí konal všechny své povinnosti.

Za čtyry neděle byl povolán do písárny, kde s ním přísný ředitel sdělil, že příště bude zapisovati veškeru práci v tkalcovně i že přiděluje k ruce panu Šmídkovi. Od nynějška zvyšuje mu mzdu o polovinu.

V tkalcově chudičké jizbě byla ten den nevýslovná radost. Starý otec plakal, líbal a hladil syna, stále šeptaje: "Jsi moje spása, můj ochránce a živitel. Bez tebe bych zahynul!"

Za půl roku po této změně proletěla továrnou podivná novina: "Ředitel Popelka

odejde. Dostalo se mu lepšího místa v Komárovicích u továrníka Reichla."

Všechno dělnictvo si oddychlo; bylo rádo, že Popelkova vláda jest u konce; jeho neuprosná přísnost, kterou trestal i nejmenší poklesky nebo nedopatření hnětla je dávno. Všichni brojili proti ní, ale nikdo neopovážil se ozvat. Popelka byl všemohoucím pánem, jen jeho slovo platilo u továrníka, proti jeho rozkazům nebylo odvolání. Tento stav tížil dělníky tím více, protože továrník nebydlil stále v Ostrovanech. Měl v Praze hlavní sklad a ten vyžadoval jeho časté přítomnosti v hlavním městě. Bylo tedy dělnictvo téměř stále zůstaveno Popelkově libovůli.

"Jen aby jeho nástupce byl lidštější," prohodil Šmídek, rozmlouvaje s Josefem o náhlé změně. "Jakmile sem přibude, promluví s ním o mnohých věcech, jež vyžadují nápravy."

Než ještě vypršela Popelkova výpovědní lhůta, objevil se v Ostrovanech mladý muž, nový ředitel Souček. Šla o něm pověst, že jest velmi zkušený a svého oboru dokonale znalý, protože pobyl více let v různých velikých závodech cizozemských, zejména anglických. Jaký bude k lidem, mělo se teprv ukázat. Popelka zasněvil jej ve dvou dnech do všech podrobností a poroučel se. Neloučil se s nikým, nikdo ho nevyprovodil na stanici.

Sotva Souček přejal vládu, povolal do písárny všechny mistry, aby jim ohlásil, jak mají od nynějška jednat s dělným lidem a zároveň jaké zboží bude hlavně vyráběno.

Když Šmídek přišel z písárny, povídal Josefovi: "Brachu, nový ředitel jest opravdu kabrňák a má srdce na pravém místě. Hned nám ohlásil postup, který bude řídit lety a dovednosti. Mám naději na měsíční přídavek sta korun. Patrně postoupíte i vy."

"Kéž by se to stalo!" vzdychl si Josef. Byv po několika dnech povolán k řediteli, zachvěl se radostnou nadějí.

"Konečně vzpomněl si i na mne!" šeptal cestou.

"Kolik máte měsíčního platu?" optal se Souček.

"Sto dvacet korun, ale jsem vyplácen týdně."

"Zvyšují vám služné na dvě stě korun měsíčně i budete vyplácen s úředníky poslední den každého měsíce. Při náležitě pili a vzorném chování zvýší se vám služné každý rok o sto korun. Chci, aby všichni lidé byli slušně placeni tedy i vy. Na vás jen záleží, abyste byl časem pojat mezi úřednictvo. Slyšel jsem o vás jen chválu a proto doufám, že neklamete důvěry, kterou vám věnuji."

Josef byl tak překvapen a dojat, že sotva pronesl několik nesouvislých slov, jež měla býti poděkováním. Načež se uklonil a byl propuštěn.

"Naši vyhráli!" zajásal přikvapiv k Šmídkovi. "Ted' již nemám starosti o budoucnost!"

Neméně žasl a jevil radost i starý Dlouhý.

"To jest dočista jiný člověk než Popelka!" zvolal. "Bůh mu děj zdraví, aby pobyl hodně dlouho mezi námi!"

Rozumí se, že i ostatní dělnictvo záhy doznalo různých úlev a přilepšení a tak nový ředitel došel u všech oblíbenosti a přízně. Ustalo reptání, spokojené dělnictvo snažilo se svědomitě projevovat svou uznalost jak u přímou oddaností, tak správným plněním povinností. Ustalo nejen odcházení do jiných továren, nýbrž hlásili se i cizí dělníci, doslechnuvše, že v Ostrovanech je snesitelnější život, než na starém místě.

Josef s otcem změnili byt. Najali pro sebe jizbu a opatřili do ní prostý nábytek. Kupovali kus po kuse, jak připouštěly úspory. Za rok měli světnici jako kliku. Josef už dávno neuklízal. Najal starou Nojačku, která se obírala posluhou. Ta nejen dbala o pořádek v domácnosti, ale ošetřovala také chorého otce, jehož stav se rok po roce horšil. Ubožák posléze nemohl s lože; nicméně snášel útrapy trpělivě jsa rád, že má kde se skrýt, že netřeba chvěti se obavou, aby nebyl vystván na mráz . . .

* * *

V továrním životě vyskytují se časté změny jako všude, kde jest zaměstnáno více lidí. Málokdy setrvá jednotlivec po celý svůj život na jednom a tomže místě. Taci vytrvali dělníci jsou dnes bílými vranami. Obvyčejně odcházejí mnozí na jiná působiš-

tě, jakmile tam kyne větší mzda nebo jiná výhoda; v některých případech bývají také propouštění.

V Jarníkově továrně bývalo málo změn. Toliko nemoci neb úmrtím řídly řady dělnictva. Vědělit' všichni, že by jich jinde nečekalo nic lepšího.

Také mistr Rokyta opustil pro poslední příčinu místo, jež zastával přes dvacet let. Ač hlásilo se za něho několik dovedných mužů z cizích továren, ředitel Souček odmítl jejich žádosti.

"Máme své lidi, o něž nutno postarat se," pravil, "a ti již dávno čekají na místo lépe placené. Nebylo by tedy spravedlivě, aby měli ustoupit cizím žadatelům." Po úradě se Šmídkem svěřil ředitel opuštěnou síň se šedesáti stavy Josefu Dlouhému a vyměřil mu počáteční plat pěti set korun měsíčně.

V továrně divil se mnohý Josefovův pokrok, ale málo bylo těch, kteří by mu jej byli záviděli. Všichni uznávali, že nejen dokonale zastane, k čemu byl povolán, ale že také vším právem zasluhuje povýšení.

Josef byl v nebi, neboť viděl, že obrovskými kroky stoupá výše. Uminil si, že musí dosíci místa prvního mistra v tkalcovně. To byla jeho vůdčí hvězda, k níž chtěl se bráti jistým krokem.

Nikdo nepochyboval, že by jí nemohl dosáhnouti. Sta-li se Josef již ve třiačtyřicetém roce vládcem šedesáti stavů, může se směle nadíti, že časem dospěje k vrcholu svých tužeb.

U Dlouhých ted' vzpomínali bývalé nouze a hořkých chvil jen jako ve snu, neboť jejich krutost délkou času vybledla v paměti.

"Díky Bohu, že jsme přestáli nejhorší časy!" říkával Josef.

A chorý otec chutě přisvědčoval: "Pravda, nejhorší máme za sebou. Jen kdybych já ještě mohl postavit se na nohy! Jak rád bych odcházel alespoň na hřbitov, abych mohl naší dobré matce vyprávět, jak skvěle se nám daří a jaký jsi chlapík. To je moje jediné a poslední přání—"

Bohužel, nevyplnilo se. Dlouhý poslední čas chřádl kvapně; pozbyl chuti k jídlu a tím rychle slábl.

Syn snášel, co mu kdo poradil. Opatřil maso i víno, ale otec nezesílil. Nedbal to-

ho, svět stal se mu lhostejným, netěšil ho, toužil po ústraní za hřbitovní zdí, toužil po shledání se s nebožkou manželkou. Toliko jednou oživil na okamžik mladistvým vznětem. Bylo to, když mu syn zvěstošal, že jej ředitel ustanovil za prvního mistra.

Stařec zasmál se tak hluchně, že Josef pohleděl na něho udiveně.

"Ted' jsi pán, ted' jsi pán!" opakoval chorý častěji. "Jak jsem št'asten, že jsem se toho dočkal! Jakou radost bude mít matka, až to zvi ode mne!"

* * *

Každé průmyslové odvětví podrobeno jest vlivům světové tržby, jež někdy uvázně tak, že vzniknou neblahé následky všem činitelům v tomže odvětví zúčastněným.

Po dva roky byla sklizeň bavlny velmi slabá. Velkoobchod záhy zmocnil se všeho pohotového zboží a nepustil ho na trh, pokud nedosáhl tak zvýšených cen, jaké si přál. Přádělny pozbyly práce. Vyprodávše hotovou přízi, nemohly vyhovovati dalším objednávkám, protože cena surové bavlny byla příliš vysoká, aby ji byl mohl koupiti domácí průmysl, jenž ocitl se ve vleku cizozemské tkalcovské výroby. Továrny ponenáhlu práci zastavovaly neb obmezovaly.

Do Ostrovan zalétaly neblahé zvěsti o zaniknutí výroby téměř ve všech okolních továrnách a časopis "Český dělník" přinášel v každém novém čísle jobovy zprávy o úpadku vzdálenějších továren. Ostrovanští s hrůzou pomýšleli na chvíli, kdy ředitel i jim ohlásí: "Dopracovali jsme, odejděte, zamkneme továrnu!" A zle horšili se na zástupy cizích dotěravců, které se tlačily sem z jiných továren, hledající zaměstnání. Denně putovaly tlupy žen a mužů z nádraží k továrně a denně vracel se truchlivý průvod s nepořízenou zase k nádraží.

Dlouhý, jenž měl na starosti přijímání a propouštění dělníků, nemohl při nejlepším vůli vyhověti ani jednomu žadateli. Bylo mu trpko, když odkazoval hladovící ubožáky, kteří bez vlastní viny přišli o tvrdou kůrku, které posud dobývali v potu tváře; snažil se alespoň dodat jim naděje. Než i o tu byl záhy připraven.

Z Prahy přišel náhle rozkaz: "Omezit práci na polovinu!"

Souček tedy ohlásil dělnictvu, že se bude pracovat jen tři dny v týdnu.

"Už to jde i na nás!" uleklo se dělnictvo. "Teď budeme zahálet tři dny a potom celý týden. Uvidíte!"

Dlouhý mírnil lid a těšil, že omezení výroby potrvá jen krátký čas. "Pokud vám nevrátím knížek, buďte spokojeni, neboť potud bude dobře; horší časy nastanou, až budu nucen vás propouštět. Toho nás chraň Bůh!"

Nespokojenci poněkud se umírnili a snažili se všelijak, aby alespoň několik haléřů denně si přivydělali.

Jednoho jitra připutoval zástup dělníkův od města Lipovce. Bylo patrné, že jde z daleka, neboť v Lipovici nebylo tkalcovny.

"Vrat'te se! Nenamáhejte se! Škoda času! Škoda cesty! I tu jest zle!" volali druhové, vidouce zbědované poutníky, kteří se vydali za chlebem se vším majetkem, jež nesli v rancích a v koších.

Ale ti nedbali, nevěřili a pospíchali do továrny, aby z povolaných úst vyslechli ortel. Jeden za druhým rychle vycházel z písařny Dlouhého, hledě smutně před sebe.

Jen šestnáctiletá dívka, která také s nimi připutovala zdržela se déle uvnitř. Pronesla obvyklou otázku i dostalo se jí obvyklé odpovědi.

"Račte se ustrnout nade mnou!" řekla dívka, slyšíc odbytí. "Nevím, co počít. Nejsem sama, mám chorou matku, kterou musím živit."

Teprve nyní obrátil se první mistr k žadatelce, jež stála pokorně u dveří. Její oděv byl sešlý, ale látka i střih svědčil, že buď pochází z lepších dob, nebo že byl koupen od zámožnější rodiny, která jej odložila. Dívka byla zsinnalá a drobné postavy

"Pravil jsem, že nemohu vyhovět," opakoval Dlouhý, ač mu bylo líto zbědované dělnice.

"A já jsem skládala veškeru naději v Ostrovany, v páně Jarníkovu továrnu, ve vás!" zaúpěla dívka. Myslíla jsem si a po cestě stále jsem si opakovala: "Kdyby nikoho nepřijali, tebe jistě přijmou a to k vůli otci!"

"Jak to, k vůli otci?" podivil se Dlouhý. Dělnice podala mu mlčky knížku.

Mistr nahlédl do ní a pravil: "Marie Popelková."

"Ano, pane, můj otec býval tu ředitelem. Zde jsem se narodila.

Josef v údivu povstal a zvolal: "Je-li možná? Jste skutečně dcerou ředitele Popelky?"

"Zajistě, pane! Divíte se? Připadá vám to nemožným?"

"Nemohu pochopit, jak se stalo, že vás vidím jako prostou dělnici, vás, slečnu pana ředitele!"

"Právda, je to podivné; ale vězte, že není to mou vinou, ocitla-li jsem se v těchto smutných okolnostech. Otec často litoval, že šel odtud. V Komárovicích čekaly jej tak veliké nesnáze, že jich při nejlépeší snaze nemohl zmoci. Později zvěděla jsem, že co si nepříjemného sběhlo se mezi otcem a panem Reichlem, čehož následek byl okamžité propuštění otcovo. Odstěhovali jsme se z Komárovic do města, kde otec chtěl setrвати, pokud by nenalezl nového místa. Vše, co jsme měli, bylo nutno nasadit, trávili jsme z úspor celá tři léta. Po celý ten čas sháněl otec zaměstnání na všech stranách, ale marně. Takového místa, jaké bylo u pana Reichla nebo zde, nikdy již nepodařilo se mu najít, a místa nižšího úředníka nechtěl přijmout v domnění, že by tím jako bývalý ředitel zadal své cti a nikdy již k vůli tomu nedomohl se předního místa. Vyčerpavše všechny úspory, prodávali a zastavovali jsme, co kde bylo, stále se těšíce nadějí, že záhy bude a musí být lépe. Těšili jsme se nadarmo. Když konečně všechny prostředky byly vyčerpány, rozenomohl se otec a zemřel. Zemřel zajisté žalem nad nezdarem, jenž ho stihl. Ocitli jsme se s matkou a bratrem ve hrozné bídě; nebylo na pohřeb, nebylo do úst. O první postarali se dobří sousedé, o druhé měli jsme pečovat sami. Bratr tehdy studoval na latinských školách. Byl již v šesté třídě. Vida, že na další studie nelze pomyslet, zmizel jednoho dne z domu s houslemi, jež se mu podařilo uchránit před prodejem. Zmizel už před šesti lety a podnes jsme o něm nedoslechly ničeho. Zapadl v cizině. Co jsme měly počít po otcově smrti? Mně bylo teprve deset let, musila jsem chodit do školy. Nezbylo, než aby se matka chopila prá-

ce. Počala prát pro lidi; tím protloukaly jsme se čtyři roky, až matku stihla pakostnice. Potom bylo na mně, abych vydělávala. Kam jinam měla jsem se uchýlit než do továrny? Stala jsem se dělnicí, abych mohla být s matkou. Ale všeobecná tíseň zasáhla i nás v Bohušíně; pozbyla jsem práci a již pět neděl protloukám život bídě den ze dne. Konečně v největší úzkosti napadlo mne, že snad zde najdu milosrdenství, ne-li u vás, tedy u pana Jarníka, jenž dobře znal otce, a ten že mně pro památku na něho poskytne alespoň takové zaměstnání, abychom nezhybnuly hladem."

"Upřímně lituji, že dozráváte zklamání. Pan Jarník není vůbec v Ostrovanech a kdyby byl, odkázal by vás na mne. Pokud pak jde o mne, mám nejlepší vůli a také se vynasnažím, abych neodplatil zlého zlým, neb alespoň abych se nemstil za ně."

"Zlého zlým? Jak to ráčíte minit, pane?" užasla dělnice.

"Ano, zlého! Neučiním toho. Vy ovšem nevíte o tom, nebyla jste ještě na světě, kdy váš otec zachoval se ke mně a k mému otci příliš krutě. Nechci a nebudu vás tedy trestat za to, čím nejste vinna."

"Co slyším?" ustrnula Marie. "Tedy také zde stalo se, nač lidé pamatují po letech?"

Dlouhý stručně pověděl, jak jednal s ním Marinin otec v nejkrutější bídě a dodal: "Ale rozumějte mně dobře: Nevyčítám vám toho, nikoli; vzpomínám jen, jak život tresce lidskou krutost a bezohlednost. Proto nedopustím se jich nikdy a tím méně budu prahnout po pomstě. Marie Popelková, jste přijata zatím ke snování. Zodpovím panu řediteli, že jsem se uchýlil od pravidla. Jakmile nastanou pravidelné poměry, vykáží vám výnosnější práci. Je-li vám tím pomozeno, můžete hned nastoupit."

"Bůh vám to zaplat'!" zvolala dělnice radostně. "Již jsem pozbývala naděje. Zachránil jste nás před smrtí hladem. Pospíším do Bohušína pro matku a ve třech dnech se vrátím." A vesele vyběhla do předsíně i na dvůr, kde stály ještě tlupy žadatelů.

"Byla přijata!" šeptali si mnozí. "Hle, jak se usmívá! Totéž dobré znamení i pro nás." A ubožáci čekali trpělivě, až na ně dojde, čekali, zmitání jsou pochybností i nadějí, až konečně dočkali se zklamání.

"Kéž bych byl sprostěn této smutné povinnosti!" pravil večer Josef, vyprávěje otci o bezúčelné záplavě cizího dělnictva. "Jest mně nevýslovně trapno, musím-li těm lidem hladem zmořeným bezohledně říci: "Musíte hladovět dál. Nemohu, nesmím vám pomoci!" Toliko v jediném případě uchýlil jsem se od povinnosti. Pamatujete-li se, otče, na ředitele Popelku?" zahleděl se na chorého, jenž odpočíval se zamčenýma očima, jakoby spal.

Stařec vzhledl a upřel udiveně oči na syna.

"Popelku, Popelku," šeptal, jakoby přemítal. "Ach, ano, to byl ten zlý ředitel!" vzpomněl si náhle.

"Ten! Dnes přišla jeho dcera prosit o přijetí do továrny jako dělnice."

"Co že povídáš?" namáhal se chorý, aby usedl na loži. "Jeho dcera? Toho zlého člověka? I pro pána krále, co se s ním stalo?"

Syn vylíčil jeho smlutný konec, jak slyšel od dcery.

Otec žasl, vrtěl hlavou a stále opakoval: "Bůh je spravedlivý! Ano, spravedlivý!" Potom náhle obrátil se k Josefovi: "Nu a co jsi učinil s jeho dcerou? Oplatil-li jsi jí otcovu krutost?"

"Nikoli, tatičku, pomstil jsem se jinak: toliko ji přijal jsem ze všeho množství uchazečů."

"Tak, tak to bylo dobře!" řekl otec spokojeně. "Kde soudil Bůh, tam jsou lidský trest a pomsta malicherný!"

Dlouhý splnil slovo. Když počal se obchod hýbat, postoupila Marie Popelková za dozorkyni ve snovdíně.

Hned po nejbližší výplatě přibelhala se k němu o berlich bývalá paní ředitelová, aby jej odprosila za protivenství jejím mužem spáchané i aby mu poděkovala za milosrdenství, které prokázal jí a její dceři.

Tvrdé srdce

Napsal František Picko-Zásmucký

BYLO to asi v dobách, kdy mnoho dobrých kněží, poctivých vlastenců burcovalo český národ ze spánku, kdy těšili se každé sebe nepatrnější knížečky vydané expidicí Krameriovou, a půjčovali a rozšiřovali je po českých vlastech, a probouzeli vědomí v ustrašených srdcích bojících se prorady. A nebáli se tito hrdimové, ti drobní pracovníci, neznámí a tiší, však poctiví a vytrvalí. Orali otcovskou brázdou za brázdou pečlivě a neúnavně, obětovali často i přízeň mocných, dávali v šanc oblibu u vyšších, a pracovali úporně a vytrvale. Bylo radostí žítí v těch dobách, kdy dmula se prsa hrdostí a blahem při slově: vlastenec. Byla to doba, kdy kvetlo řemeslo formanské, kdy poštovní diligence s poštovským panáčkem na boku projížděly za zvuků trubky po silnicích a udržovaly život a dopravu.

V menším městě východních Čech žil tehdy muž jménem Prokop. Bohatý měšťek, jehož opasek zvonil stále penězi, jenž kupčil daleko široko do kraje vším možným.

Z domů v řadě stojících vynikal zvláště prostranný do dvou ulic zahleděný, jehož vchod věčně byl uzavřen. Chtěl-li kdo dovnitř, musil buď jen krámem, za jehož pultem bedlivě prohlédla ho vážná postava, dlouhé šedivé brady a věčně ponuré, starostiplného zraku měšťek Prokopa, či volil-li cestu vraty, byl nucen použití starodávného klepadla, které ozdobné a mohutné po levé jich straně se tmělo. Začmou-

dlá okna po pravé straně u vchodu dávala vytušit skladiště. Kupectví padesátých let, v němž dostal jsi všecko, kdy venkovské povozy co chvíli stály za nákupem před krámem, neb doma tehdy podobných obchodů ještě nebylo. Ponurost patricijského domu uléhala i na obyvatele, kteří byli všichni vážní a odměření, jak v řeči, úboru i úsměvu. A pána samotna snad vůbec nikdo ani usmáti se neviděl. Jako by kráčeli tu při pohřební slavnosti, která předpisuje určitou úměrnost v chování. I paní máter věčně tmavě oděná i vážný syn. Pohádkově černě zastřené zákoutí, kde drak hlídá zakletou princeznu.

A byla tu princezna.

Byla jí, Panna Márinka, dcera páně Prokopova, poupě zlatých vlasů, jemuž z modrojasu očí zíral azur nebes, která obývající arkýřovou světničku zakleta byla do ní, že neznala než návštěvu kostela v neděli o velké, o svátcích, rorátech a náboženských cvičeních, a to jen v průvodu paní mátere, která ji střežila jako oko v hlavě. Otec Prokop byl sice starostlivým, ale i přísným a marností světských nenáviděl a netrpěl.

Leckteré oko mladého nápadníka, panského úředníka, či mohovitého měšťek ulpívalo žádostivým zrakem na arkýřovém okénku nad vraty barokového domu, když kmitala se v něm plavá hlavinka panny Márinky a kastorový klobouk letěl až k nohám prokazuje tak úctu její spanilosti. Dáleko krajem nesla se pověst o sličné kupcově zlatovlásce, kterou doplňovalo i vě-

domí o bohatém věně. Rodiče viděli se v dceři, střežili ji pečlivě, aby snad dech všednoty nezmrazil vzácné dílo jejich péstění. Snad až úzkostlivě dbali byli, příliš bázlivi a denně vyprošovali si pro ni jen nejvyšší blaho a štěstí.

Synů Martinovi, který byl předurčeným dědicem závodu otcova zdávalo se, že snad ta láska rodičů k sestře je přílišná.

II.

Učitelský pomocník Talich byl jako kostelní myš. Z chudoby vyšlý přišel sem při prvním kroku do života, po vykonaných zkouškách, které stály chudou matku poslední groš. Ale která matka nezaloží ráda štěstí svého dítěte, která neobětuje vše, aby se nemuselo tak trpce plahočit za skývou chleba. Udiven rozhlížel se teprve nyní po světě. Hudebně tak byl nadán, že pan převor kapucínův jásal, když zasedl poprvé na kruchtě za varhany a spustil preludium k požehnání. Od oltáře se obrátil, vzhůru se zahleděl, neboť poznal, že hra není řemeslná, jak často starý regenschori mívál ve zvyku, ale že hraje tu ruka dovedná nad něho dovednější. Byl muzikus na slovo zvatý. Proto od té chvíle, zatím co starý Marvánek omezil se na kostelní hru v hlavním chrámu Páně sv. Kosmy a Damiána, byl ihned po něm ustanoven u kaucínů. Muzikální jeho sláva rostla. Mnohé rodiny v městě, které až dosud s hudební výchovou dcer a synků obracely se na Marváňku povolávaly Talicha. Učil klavír, housle, kytaru, loutnu, flétnu a kdož ví na co všechno uměl hrát.

"Muzikus! Muzikus!" říkával starý regenschori. "Nové směry, nová methoda. Inu, jak jinak. Stárneme. Přicházejí jiní, mladí s novými nápady, novými názory a my odcházíme. Ovšem nebyti nás, nebyli by ani oni. Neboť základ dali vždy staří. A oni jen staví, dále staví."

Ne že by snad pojímal proti němu konkurenční zášť, ale měl za samozřejmé nezadržitelný postup života, že jedni odcházejí a druhí vstupují na jejich místa. A poněvadž byl Talich mladíkem skromným a uetivým, choval ho v lásce a udělal mu mnohou dobrou radu, kterých zkušenosti, staří lidé mívají nazbyt.

Pověst, která nesla se městem o na slovo vzatém mladém muzikusovi zapadla také do domu Prokopova. Pan otec, ač starostmi o obchod zasypávaný, staral se pečlivě i o vzdělání dětí. Hlavně ovšem o dceřino, neboť Martinovo po vykonané zkušené v Hamburku bylo již skončeno, v tom pokračoval nyní sám otec. A obchodníku? K čemu klavír, loutna a hudební nástroje? Pro toho nejlepší jsou váhy, počty a zase počty, a chytrost a obratnost. Ještě více však starala se o dceruku matka, která když zaslechla o mladém a nadaném pomocníku při kávovém odpolední u paní důchodňové, rozohňovala se všechna nadšením, které tu o něm panovalo.

"Radime," zahovořila paní mateř k muži, "tak jsem si vzpomněla dnes na Mařenku, když jsem slyšela toho nového pomocníka tolik chválit. Prý pořádný člověk, žádný větrník a dobrý muzikus. Všec-ko jen k němu jde na hru, všechny vážené rodiny, i ředitelovic panna Rózi. Což abychom i my zkusili to s Márinkou. Klavír je teď v módě, i loutnu mohla by se cvičit. To všechno ti ten mladík umí."

Otec Prokop zahleděl se na paní, zabořil vousatou bradu do čistých fatrmordů, což byla známka, že uvažuje. Pak přikývl.

"Myslíš-li Zuzi?"

A Jiří Talich stal se domácím hudebním učitelem panny Márinky.

Panna Márinka pečlivě se učila a činila pěkné pokroky, nad nimiž žasl jak pan otec, tak i paní máteř, když ku jejich počtění zahrála jim o jmeninách pěknou, zvlášť k tomu cíli péči pomocníka s ní nacvičenou sonatinu. Uznávali jeho ohleduplnost a slušnost, když sám pamatuje na rodinný svátek, který se u Prokopů velice slavíval. A když pak Márinka i loutnu vzala, a k vlastnímu doprovodu zapěla jim měkkým diskantem oslavnou kantátu, kterou sám Talich složil a ku počtě ctného a vážného pana Radima Prokopa, měšténína města R. věnoval, nebylo konce údivu a radosti, až pan otec Báru služku pro pomocníka poslal, a krmí, vínem a různými výbornými pochutinami ho zanesl, takže se v podzámí večeru rozjařen a jaksi obtížen domů vrátil, a do nebes vynášel pohostinnost a

vzácnou dobrotu s jakou byl u Prokopů přijat.

Ale učíní kozla zahradníkem a posad' dva mladé a hezké lidi podle sebe na lavici ke klavíru. Byli-li zanícení rodiče, proč by nemohla a neměla býti zanícena i dcera, která dosud chována byla jako vzácná relikvie pod sklem, aby snad do nikoho nepatřícného se nezahleděla? Tu náhodný dotek ruky, jenž rozechvíval, tu maní pohled, jenž mámil, tu významný úsměv, a již je tu všecko, čeho doprovodem sladkého tajnůstkářství a skrývání se před ostatními, časté jako by nahodilé nadcházení, tajné schůzky, přísahy za přísvitů luny, které zavazují na věky a slibují přísné mlčení až k rozhodné chvíli, kdy bude možno vystoupit, a říci rodičům: "Chceme se, máme se rádi."

Tak bylo právě mezi Talichem a pannou Márinkou. Láska vlétla jim netušeně do srdcí, a učinila šelmovskou rukou mohutný škrt přes výpočty rodičů, kteří nečekali snad pro dceru pohádkového prince, ale přece jen pána ze zámku, nebo bohatého měšťánka, kteří by odpovídali slovům jejich rodiny.

A on zatím zat'uká pomocník, učitelský pomocník, chudý jako kostelní myška.

Když Márinka všecko uvážila, stáhlo se jí srdéčko, sůžilo se a plavá halvinka zatížila se jí starostmi, co řeknou rodiče... Nevěděla ani sama jak to přišlo, ale zalilo je to oba tak náhle, stiskli si ruce, v očích jim zahořely ohněnky, a bylo to. Blankytná očka, jímž důvěřivě zírala na svět, se jí zamlžila, když si připomněla dobrého sice, ale nesmírně přísného pana otce, o němž tušila, že ho hned tak neoblomí. S paní máteří by již nebylo tak zle. Je měkká, má ji ráda. Ale otec, otec! Húúú! Nechtěla ani domyslet a skryla líč do prachových peřin lůžka, když před usínáním honily se jí myslí pochyby a otázky: "jak bude dál?"

III.

Otec Prokop netušil jaké že by to bylo vyučování, které udílí pomocník panně Márince. Mladí byli obezřetní a úsilně se tajili. "Tajná láska je nejkrásnější," soudili, a byli ve svém mlčení šťastni. A když podvečer zalil stříbrnou září lůny zahrady

páně Prokopovu, která táhla se za domem až k parkánům, pod nimiž skotačivě bublal zurčivý potůček, tu ozdobný gloriét, který zakončoval měšťánův sad, a z něhož výhled byl daleko široko na lány a lesy pod městem rozestřené, slyšel horoucí výklady lásky a přísahy mladých srdcí. A ve snu jim nenapadalo, že by život jinak mohl se spřísti, než jak jim jejich plány ukazovaly.

Pan otec s máteří uvažovali zatím o dceřině štěstí. Že by snad pomalu byl čas, než život a čas setřou jí krásu s lící, aby zvolila si kohosi pro životní pout'.

"Je lépe dříve vdát ji, než zakysá. Přijdou léta, a kdo potom zeptá se? Kdo zat'uká? A byt' i sebe více byla obvěněna." Usuzovala paní máteř za souhlasného názoru měšťánka.

Pokyvoval, protáhlé: "Táááák, táááák," pronesl. A mysl plnila se mu starostí o dceřino blaho. Formani, kteří čest a slávu Prokopova domu roznášeli do kraje, často přicházeli s nabídkami obchodních i neobchodních přátel. Ale d'as věř! Neznáš toho. Tatík dobrý, firma, dům, taky. A synek, hřešící na otcovo jméno, hejřil. Jaký měla by pak, chuděra, s takovým život. Je mnoho takových. Tady, tady, kdyby tak někdo — známý z místa, nebo z okolí, koho by pan otec již znal, prohlédl, či dobře se vyptal. Jsou mnozí, byli by někteří. Ale mluv s ní. Rarášek, nevěrice. Jako když do ní strelí. Zasměje se, až to zazvoní, a odběhne. Jak vyprávěla právě máti. Zaskočila ji. Zmínila se o Ottovic Vilibaldů. Chtěla pryč. Nemohla, pláč na krajíčku, oči plné slz: "Vyháníte mě, máti, vyháníte. A proč? Nechci od vás, mně se nechce. Schází mi tu něco? Nevím. Asi ne. Ale to vy jste takoví, že byste se mě rádi zbavili."

"Ale bloudku, bloudku," vyvracela matka. "Kdo pak by — co tě napadlo?! Ani ve snu. Je-li ti dobře pod otcovskou střechou, dobrá, hůře, až budeš poslouchati cizího. Ale starost o tvé přísti, až my tu nebudeme. Otec stár, já také nemládá, a co pak? Bratr se ožení, ty zbudeš sama. Kůl v plotě. Sirota vydaná světu na pospas. Musíš, dokud krásíš tě červená líčka, dokud vábí mládí, pokud láska hýří. Pak ke stáru, až tě život omrzí, těžko bycha honit!"

"A nechci-li? Chci-li vskutku k stáru bycha honit?" A dvěře přístěnku, jehož arkýřové okno čnělo do rynku, zapadlo za umíněnou dívkou.

"Mluve s ní, mluvte. Tvrdošíjně mládí!" promlouvala paní máteř k otci.

"Aby snad — aby tak — — —"

Máti se zarazila. "Co by tě — koho by jen, koho měla v hlavě. Sstřežím ji jak vlastní zřítelnici, každým krokem za ní. Ne, ne. Ale tvrdá je, tvrdá," dodávala a pomyslíla, však neprořekla: "Otec, otec. Po mně ne, já bývala jako máslo, měkká, podajná."

Nebyla také panna Mária jiná, byla také jako paní máteř, ale zapadne-li do srdce první láska, hvězdička Bohem s nebe poslaná, nic ji nevyvrátí. Vzduchu jako z kamene, byť i samo peklo na ni zaútočilo. "Volila již tedy panna Mária, volila," zaútočila při čtvrté kávi paní poštmistrová, matka dvou dcerek na odbyt.

Paní máteř se usmála. Byla jako všechny čtyři matrony kolem stolu sesedlé dosti pocvičena ve sladké převrtáče, aby nepostřehla osten, kterým ji "vzácná přítelkyně" dařila.

"Ani bych nevěděla, vzácné přítelkyně," vracela bod paní Prokopová, "jsou dcery, které se matkám nepovídají, ale u nás opak. U nás po staru. Kdyby se mi i Mária nesvěřila, prozradí se. Tak je vychována."

"Inu, inu, povídá se, povídá," smáčela si paní důchoďnová, "je-li pravda dámy?" dovolávala se svědectví.

A dvě hlavy kávových dám se vážně ukláněly, dodávající táhle své: "Ba právě, ba právě."

Však kouřící káva a podávaná bábovka zastřely řeč i její dojem, a svedly ji jiným směrem. Ale nevymýtily ji z myslí měšťninky, které nedalo, aby záhy po návratu nevzala pannu Mária na exmen.

"Vím už proč panenka je tak odmítavá, vím už," zahovořila s ostrým důrazem, který vůči milované dceři špatně se jí dařil.

"Ale, máti, co víte, paní máti?" naléhala vyhýbavě panna.

"No, povídá se, povídá: 'Panna Mária Prokopů už volila, prý volila.'"

"Hahá! Nevím koho! Tlachy, tlachy, kafičkové tlachy, paní máteři. Tak je to." A se smíchem odhopkovala do svého zákoutí. Však tam usedla polekána jako uhoněná hrdlička, když se za ní káně žene, zaklesla do sebe a přemítala: "Kdo že by as? Proč? Kdo co vyzradil?" A večer nemohla se dočkat až Talichem se sejde v gloriету, kde si všechno povědí.

Otec Prokop nebyl toho dne doma. Obchod vyžadoval jeho pochůzky přes pole. Oba konkurenti, kteří tu v městě až dosud nři něm jen se krčili a živořili, počali se hýbat, vystrkovali růžky a dobíhali do vůkolí, a domlouvali se, a přemlouvali staré, dobré zákazníky, kteří již po léta ještě za jeho nebožtíka otce Michala Prokopa byli odběrateli jeho závodu. Smál se jejich shonu, však šli až pod cenu, jen aby mu ublížili, aby strhli všechno na sebe. Jako když se shodnou. Cítil to. Tu ten vynechal, jiný již vůbec nepřijel, ve městě byli a jeho krám minuli. Nehnětlo ho to ani tak se stránky finanční, jako spíše pro poškození věhlasu firmy: "Prokop a syn." Neběhával za obchodem, nebylo toho třeba, ale když začli oni, musil i on, aby osobním zásahem uvedl běh závodu zase do kolejí.

Vracel se. V hlavě mu vířilo, přemýšlel o tak mnohem dnešním zážitku, netěšilo ho, že musil sám, což nikdy nečinil. Dlouhým krokem měřil cestu zadem po parkánoch. Byl zakyslý a nechtěl se v mrzuté náladě s nikým setkat. Před ním tloukl se touže cestou kdosi, kdo mu překážel ve volném vykročení. Nerad by ho byl předešel. Proto se táhl a přemítal o kolik na čem musil dnes sleviti.

"Martin musí do toho zasáhnout, je dosud mlád, hoch pružina. Zapráhne ho. Co mu sejde na několika hodinách cesty. On? Stáří se hlásí, nohy umdlévají, jsou těžké. Ale dnes, není pomoci, musí se ven, mezi lid, vyhledávat zákazníky, musí se za nimi, jiné chvíle, jiné časy, nová doba. A ten člověk se stále před ním klátí a klátí, jako by chtěl, aby ho předešel, minul. Kdo jen to je? A teď zapadl. Kam? Či zem ho pohltila? Na pravo příkop, zed' jeho zahrady, valem se tmí. Má zadem domů,

fortnou, či obejít kostelní ulicí. Však zatím již přešel, fortnu minul.

"Přece snad bude blíže tudy," pomyslí a obrací se zpět. Však co to? To přece jeho zeď, jeho zahrada. A kdosi se tam škrábe vzhůru jako kočka. A hup a šup! Je tam. Je to přece jeho zahrada. Ba právě. Gloriet, jeho gloriet, tak pěkný a zdobený není zde druhý. Do jeho zahrady někdo se dobývá. Počkej! Skok! Jak staré nohy dovolily. Klíč v rezivém zámku zaskřípěl a měšténín spěchá stezkou vzhůru.

Uvnitř ticho. Jen čísi rty zašeptaly tam slůvko: "Pan otec!" Stanul na prahu, šedivé vlasy rozevlátý, vous rozčechrán.

"Kdo tu?"

"Otče! Můj drahý otče!" zasténala panna.

Dvě postavy krčí se v pozadí. Poznává dceru Mářinku.

"Ty proradná! Ty nectná! Proto ten taj! Proto to odpírání!"

Talich jí přikročil po bok.

"Pane otče, žádám vás o ruku vaší dcery, panny Mářinky."

"Co? Vy? Ty? Svůdníku, který pod rouškou poctivosti vkradl si se v můj dům, zneužil mé dobroty, zničil mé štěstí, štěstí celé rodiny!"

"Otče prosím—"

"Ven, ven z mého domu! Neznám vás! Ani jej — ani tebe! Nemám dcery. Zemřela mi touto chvílí! Ven! Ven! Nebo psy na vás poštvu!"

"Pojď, Mářinko!" vzpomatoval se Talich. "Těžko hovořit, kde srdce zatvrdlo. Půjdem."

Šli do noci pusté, sychravé, neboť zatím setměl se obzor a podzimní chvíle sypala na zem mžívý déšť. Jako by příroda sama nechtěla vidět co tuto se dalo, jako by plakala nad mladou láskou dvou srdcí vyhnaných z otcovského domu. Starý Prokop stál na prahu glorietu, hrozivě se týčil, a pravici napínal k východu. Ve fortně stannuli, ohlédli se. Po všem, co bylo jim tu mile — co měli tak rádi.

"Abyste, pane otče, nelitoval," prořekl ještě Talich. Ale jen zahučení větru bylo mu odpovědí, a měšténín stál jako kamenná socha ze žuly vytesaná. Stannuli na

parkáně. Jen skřípot rezivého zámku protnul tmou. Zamčeno. Na věky.

IV.

"Co teď? Kam teď?" zazmítalo myslí Talichovou, když uvědomil si, že po boku má kohosi, jehož život na něm závisí. — Pannu Mářinku zalévala lítost nad drsným zákrokem krutého otce. Ale nitro k ní promlouvalo, že jednala správně, učinila dobře, když šla za hlasem srdce, když postavila se rozhodně po bok tomu, jenž byl jí životem, vším, první láskou, ryzí nevypočítavou, jehož dobré srdce poznala, s nímž rozhodla se kráčet životem.

Na Talicha jako když všecko se sesune a zavalí ho. Tíha, která na něho padla, dusila ho. Přišlo to všecko tak náhle, že se ocitl ve slepé uličce, v níž se potácel. Jak z ní ven? Nemůže přece pannu vzítí prostě k sobě. Toho nelze. Ani za veškerá bohatství světa by tak neučinil, aby poskrvnil její pověst, čest, aby snad měl jen nepatrný prášek stínu na ní ulpěti.

"Panno Mářinko, poslyšte mne. Máte mě ráda?"

"A ty se ještě ptáš? Ty ošklivý! A proč mně náhle vykáš?"

"Ani sám nevím. Ale stále si netroufám. Nuže tedy ty, ty, ano ty! Tisíckrát chce to opakovat. Spolu býti nemůžeme. Ale—" rozhodl se, "mám tetu ve Svojeticích, je to malá hodinka cesty. Je sama, nemá nikoho. Po smrti mé matky byla mi druhou matkou. Tam nalezneš útočiště, než zachmuřeně nebe se vyjasní, než přejdou hněvy a — kdyby snad nepřešly, než tě uvedu jako svoji zákonitou choť pod svůj krov."

Divka přikývla. Ani sama nevěděla proč, ale učinila tak. Šla za ním, poněvadž ji k němu všecko pudilo a hnalo, poněvadž ji láska velela. Když dorazili na místo, rozešlala se již noc. Teta uložila se právě ke spánku, ale když zaslechla zabušení na okno a postřehla synovce, chvatně otevřela, a s radostí je vítala. Vyložil jí svou lásku i nesnáz, do níž netušeně zapadl. Ale ovšem, nechá tu pannu, nechá, jak pak jinak. Políbila Mářinku, tiskla ji, těšila a dodávala odvahy. Mářinka záhy zdomácněla. Ani jí nepřišlo, že by tu byla pod ci-

zim krovem. Ale její nitro tkvělo přece jen dosud doma v arkýřové jizbičce, prachových peřinách, v laskavém domácím ošetření. Čekala, oknem vyhlížela, přijde-li Bára, nebo podomek Jan, či dokonce sama paní máteř, aby ji uvedli zpět v otcovský dům do náruče odpouštějícího otce. Ale marně . . . Srdce, které ji vykazalo od oteckého prahu bylo kruté a tvrdé, a ještě zatvrzejší bylo ono, které proneslo doma, že panna Mária přestala býti dcerou zdejšího domu, že jí nezná, a co živ hlásiti se k ní nebude.

“A běda tomu, kdo by k ní z jeho rodiny se přihlásil. Vedlo by se mu tak jako jí!” pronesl prý. Tak neslo se nazítky celým městem.

Panna Mária se trápila. Ale poněvadž čas je nejlepším lékem a hojí se nejtěžší rány, zvykala a zvykala. Nemohla jinak. Zvláště když teta byla tak dobrá a pečlivá. Láska Jiřího svítila jí jako vůdčí hvězda, jí sílila, jí stala se pevnou, hrdou a zatvrzelou — — —

Paní máteř po čase tajně vzkazovala, že by byla ráda vše urovnala, ale v panně Márině ozval se otcův tvrdý vzdor. Nechtěla ani slyšeti, leda jako Talichova žena, který pro ni tolik a tak mnoho učinil a vytrpěl. Horu by snad spíše obměkčili, než ji, neupustí od něho a neupustí . . .

* * *

Čas letěl. Talich pomýšlel na sňatek. — Vzali se — z lásky. Šťastný párek, chudý jako kostelní myška, bez nároků na skvělou budoucnost, založil si domácí krb, často snad studený a trpký, ale přece jen vyhrátý srdečností. Opuštěn příbuznými sám a sám, jak kůl ve zříceném plotě stanul a udiveně rozhlížel se kolem na břevna v cestu se kupící. Přelézal překážky, ničil nástrahy, které by ho mohly svést s vytčené cesty. Zápasili, bili se, rvali s životem, ruku v ruce, srdce na srdci.

* * *

Učitelský pomocník padesátých let, chvíli probuzenských, kdy nitra byla plná nadšení, a často při tvrdé kůrce rodily se v rozjařených hlavách nebetyčné myšlenky. Zůstávaly sice často jen myšlenkami, ale byly přece jen stupni, na nichž se stavěla

budoucnost. Takovým byl mladý Talich. Při všem denním zápase zářila mu zlatá hvězda jeho povolání.

A šťasten? Šťasten byl v rodině, která zkvétala. Vyžadovala sice mnohého finančního napjetí, které často až k prasknutí hrozivě se tvářilo, ale on skromný z nejskromnějších a beznáročný hravě stekl netušené obtíže a šel dále. Na pohřbech zpíval, byl regenschorim u kapucínů, a později i v hlavním kostele svatých Kosmy a Damiána a mnohou krásnou missa cantata et instrumentalis svedl, že z dalekého okoli lidé sem sjížděli se na poslouchanou, hrál s místní kapelou a namáhal se seč byl s to. Sám? Nosil starý hřebíčkový kabát přešívaný i obrácený, a černý kastorový klobouk přecházel mu již hodně do ryšava.

Však vždy byl čist a upraven jako vtělený vzor pořádku, což hlavně bylo zásluhou mladé žinky. Té i dítkám, které zatím dospěly počtu dvou, nesmělo se nikdy nedostávat. Starali se on i ona. Nikdy nezapomínal jakou obět' podala mu panna Mária ryzí a nezištnou láskou.

V.

Čas táhne se někdy líně, někdy zase letí. Jak kdy. Nestačíš mnohdy ani jeho dílce a dílečky zachytiti. A rád bys někdy, aby postál, aby dal ti chutnati dobré chvíle dlouho, hodně dlouho, ale on ne, žene se dál svým odměřeným chodem přese vše, ku předu, a běže sebou, co do cesty se mu namane. Právě tak ubíhal i paní máteři Prokopové, která, když zvěděla, že u Talichů mají děvčátko, zahořela touhou, aby je spatřila, své vnouče, mohla je polaskat, s ním se potěšit. A což teprve když přišel za čas i hošík. Byla by ráda, tuze ráda se rozběhla k dceři, domluvila jí, proč jsou tak tvrdí, že kdyby přišla, poprosila otce, kdyby se před ním sklonila, že by snad — snad — — ale nechtěla domyslit. Zнала tu tvrdou hlavu, znala jeho zaujatost proti tomu, kdo se mu postavil.

Talichovi žili zatím klidně život rodiny odkázané jen a pouze na úzký rodinný kruh. Nestýskali si, byli úplně soběstační a těšili se z dítek. Svátkem bylo jim pozval-li je Jiřího strýc, Pavel Pišek, muž

na slovo vzatý, jeden z těch mnohých buditelů, kteří s láskou Inuli k českému lidu, a s touhou čekali na jeho z mrtvých vstání.

Právě pro tyto společné probuzenské snahy měl synovce nesmírně rád. Oblíbil si celou rodinu, když seznal její krutý osud, který je stihl proto, že šli za hlasem srdce a svědomí, že nebyli tak hamižní jako ostatní lživý svět. Těšival je, radoval se s nimi, a všemožně je i podpořil. Již z mládí držival ochrannou ruku nad synovcem, kterému zemřeli záhy rodiče. Při křtu ještě jako farář v Podkrkonoší držel ho k rukou a teď zlatil si stáří přítomnosti jeho rodiny.

A náhle zvěst ze zachmuřených nebes. Staříček strýček-kněz zemřel. Odešla s ním dobrota, láska, všecko. Morana schvátla ho nelitostnou rukou. Talichovým odešlo cosi, co bylo světlým bodem jejich života. Dobrodínece. Byli sami. Zase sami. Srdečně truchlili, neboť Márinčině robolné a roztesknělé duši, když pustota v ní se rozpínala a vlastní rodiče o dceru se nestarali, byl otcem, rádcem, pěstounem a vůdcem. Co dobrých, zlatých rad jen mívával v zásobě.

Ó, co by dala za to, kdyby tak vlastní otec, či matka tak měli se k ní, jako tento vzdálený příbuzný.

Poněvadž žalost a radost sebou vodívá, dostalo se Talichovým překvapení. Staříček byl dosti bohat, což nikdo netušil. A v závěti odkázal všecko Jiřímu. Uspořil si dvacet tisíc rýnských, které nyní sesypaly se jim v klín. Chudý učitelský pomocník zbohatl. Když peníze obdržel, podal je Márince se slovy: "Zde máš, šetři s nimi. Jsou pro naše děti." Šetrila. A jak! Považovala se jaksi jen za správkyni těch peněz, bez nichž tak těžko a úporně se žije. Sama toho zkusila. Proto určila je jen a pouze dětem, aby měly do začátku až život počne se jim divatí do tváře.

"Šťěstí, šťastí, Jiříku!" volala a objímala manžela. "Tolik šťastí po tak pustých chvílích!"

"Aspoň se děti budou míti dobře!" stiskl ji v náručí. Na sebe nepomyslel. Uvykl již tlučení se za výdělkem a shánění po živobytí, že by ani snad život nebyl mu

milým, kdyby bylo jinak. Žili dále stejným chodem, stejně prostě, nezmámil je cinkot stříbra, těšili se jen, že jsou nyní zabezpečenější.

VI.

Chvíle, od doby kdy panna Márinka odešla, táhly se u Prokopů líně a truchlivě. Nebylo smíchu, nebylo veselí. Byl-li barokový dům na rynku kdysi tichý a zachmuřený, byl nyní smutný, nemluvný, strašidelně zamklý, jako by odtud před nedávnem vynesli kohosi, kdo býval tu milým a nenehraditelným. Dávno již nechodil pan otec po venku za obchodem, asi od té chvíle přestal, kdy napadl dceru v gloriету, jako by se bál, aby tam zase kohosi nepřekvapil. Dávno již nestavělo tu tolik přesporních povozů.

Obchod klesal. Den ke dni šlo to víc a více dolů. Firmy, které kdysi v ryzost domu důvěřovaly, odpadávaly jedna po druhé. Stmívalo se, stmívalo . . .

"I tehdy se stmívalo, když jsem dceru do té tmy vyhnal," pomýšlel staroch.

Jeho sláva pobledla, povinností nedalo se při nejlepším vůli dostáti. Se starým domem přestalo se počítati, s tím, který býval kdysi tak mocným činitelem ve městě, o jehož přízeň stáli snad všichni. Jedni litovali, druhí přáli. Jak to bývá. Tonoucí lod' opouštějí obvykle všichni, kdož kdysi dobře na ní se svezli. Vinili starého z bezcitnosti, neboť Talichovi dobyli si tu zatím mravenčí pílí, snaživostí a řádným životem určitý stupeň vážnosti.

A zvláště nyní kdy podědili, neboť peníze stoupá člověk u chamtivého množství o stupínek výše. Ale mládí neodsuzovali otce. Co tísnilo obyvatele barokového domu, tísnilo i je. Nemohlo býti přece dceři i zeti lhostejno, viděli-li, jak hroutí se to všecko, co tak úzce bylo kdysi spjato s jejich osudem, zalévaly je vzpomínky na mladá, šťastná léta v domě otcovském. Jiří truchle pohlížel na ženu, o níž věděl, jak je citlivá, jak příliš všecko to doléhá jí na duši, jak ji to tísní, ale ani slůvkem se nedotekl, aby ji nezranil.

Náhle blesk. Bez bouře, bez rachotu.

Pražský velkoupec, někdejší obchodní

přítel, uvalil na firmu konkurs. Jméni bylo exekučně zabaveno.

Barokní dům na náměstí, arkýřová světelníka, kde panna Mária strávila krásné chvíle snivého mládí, měl býti prodán. Cizí ruka měla se dotknouti, cizí noha šlapati tam, kde kráčívala ona.

"Ne, ne, tisíckrát ne!" zašeptala v nejvyšším rozrušení. "Nikdy!"

Jiří vrátil se večer domů po denním plačování.

"Jiří!" vyrazila. "Víš co je, co se snáš nad mým rodným krovem, nad šedinami otce, matky, víš co jim hrozí? Byl otec krutý, byl, ale býval přece jen vždy starostlivým a pečlivým a snad i k tomuto drsnému kroku zavedla ho právě jen starost o mé blaho. Co říkáš?"

"Vím, vím," odvětil Jiří, "trpký to osud pro toho, kdo zvykl tolikerým počtám. Je život neúprosným, spravedlivým soudcem, a každý dojdeme odplaty za svá jednání. Tuším, co myslíš, tuším co chceš. Jdi. Jsou to rodiče. Může-li jim býti našim málem pomůženo, pomůžeme rádi a ochotně."

"Děkuji ti, děkuji. Poznávám znovu dobré srdce svého Jiřího, a raduji se, že jsem se v něm nezklamala."

"Jdi raději, jdi. Pospěš! Hned! Snad z'tra bylo by již pozdě."

Setmělou podsní kmitla se ženská postava a zabušila prudce na vrata tichého barokního domu. Podomek Jan strnul udiven, ale v zápětí roztáhl ústa k úsměvu, který věstil naději.

"Panno," opravoval se: "paní? Štěstí, štěstí přichází!"

Mária zarazila se na posledním schodu. Jak ji přijmou? O matce nepochybovala. Věděla, že je dobrá, přes míru dobrá, ale otec, ten tvrdý, přísný otec, který ji vykázal z domova a hroze prohlásil, že nezná dcery, nemá jí, že pro něho zemřela.

Ale chvíle naléhá, čas kvapí, buď jak buď, nutno pomoci. A hned, rychle, čím dříve, tím lépe. Vřel Jiří: "Zítra by mohlo býti pozdě." Pokřičovala se, stiskla kliku a — tu byla. Otec seděl ustarán, zatruchlý v široké, kožené lenošce, a zíral na ni nepřívětivě. Matka stála nad ním, a učinila bezděky krok, jako by chtěla k dceři a stisknouti ji v náruč.

"Pane otče! — Tatínku?" vyrazila stísněna.

"Co chceš? Co tu chceš? Jdeš se mi vysmát? Jdeš se popásti na otcově bídě, vid'?"

"Ne, ne, ale tu, tu, mohu-li, smím-li—" podávala otcí peníze. "Tu, tu jsou, podědili jsme je, pomozte si jimi, můžete-li."

"Ne — nechci — nech si je. — Víš, že vždy spolehl jsem se jen na sebe. Spolehnu se i nyní. A bude-li vůle Páně, abych trpěl za své skutky, vezmu svůj kříž, a ponesu ho. Ale aby mohl kdo jednou se vychloubati, že mě spasil, že mi prokázal dobrodiní, to se nestane! Byl jsem zvyklý sám je prokazovat a nikdy, slyšíš, nikdy přijímat!"

"Tatínku, prosím vás, pomozte si. I Jiří vás o to prosí!"

Zajíkl se, rozšířil oči a udiveně se na ni zahleděl.

"Jiří?! Talich?! On?! Talich?! Ten, kterého jsem vyhnal od svého prahu? Známe tu skromnost, známe to dobráctví stavěné na odiv, aby mohlo se pak říci: Já jsem mu pomohl. Ne, nikdy ne!"

"Tatičku, nebud'te ta krutý."

Matka zaplakala, dceru zalila lítostí. Syn Martin se vytratil, nechtěl přihlížeti k neoblomnosti otcově, která právě byla příčinou nynějších útrap.

"Pro žert, pro žert mě máš, oba mě máte pro žert. A on. Talich, že by — a ty? Vy oba?"

"Ano, tatičku, tu, tu máte, vezměte, pomozte si. Vřel se nám neztratí. Zajištěte je na majetku dětem. My máme dost, my sami se vždycky obejdeme."

Starý Prokop se na ni zahleděl. Chvilí jí patřil do blankytných očí, a zdálo se mu, že dávno již neviděl v nich tolik dobroty a něhy, která z nich hřejivě sálala.

Starochovi zalévaly se oči, ledová kúra, která mu halila nitro roztávala:

"Ty, ty že bys chtěla—? Vy oba, že byste chtěli—?"

Rozplakal se. Chvilí byl zakleslý. Smutek, truchlota, které se komnatou rozpínaly, řídly, a srdce všech jihla.

"Márinko!" vyrazil. "Márinko! To ty? To vy? — A já, já byl tak tvrdý, tak zlý!"

Vy byste chtěli—? Vy sami přicházíte, vy mi přinášíte? Můj Bože, můj Bože!"

Dcera stulila se otei na prsou, asi v místech, kde tušila srdce.

"Tatíčku! Můj tatíčku! Věděla jsem to, věděla jsem, že nejste, nemůžete být tak zlý."

"Ne, nejsem, nejsem, máš pravdu. Bolelo mě to, hryzlo, ale pýcha, ta zpropadená pýcha, hrdost vždycky to přehlušila, tvrdostí jsem to v sobě potlačoval. A chtěl jsem být, musil jsem být tvrdý, neměl-li jsem se pokorit. A přived' je, rychle je sem přived'. Hned. Ještě teď večer chci je vidět a líbat a říci jim: "Mám vás rád, všechny vás mám rád. Ta tvrdost byla jen poblouzení, je pryč, je odváta, není jí, nikdy jí nebylo. Běž pro ně, honem běž a řekni jim: "Dědeček čeká, dědeček na vás čeká a nemůže se dočkat, aby vás stiskl a přivinul na prsa."

Všecky svolal, Martina, matku a tolik

se usmíval, tolik byl št'asten a vyprávěl, radostně vyprávěl, jak se s dcerou shodli, jak právě teď poznal, co je upřímnost a dobré srdce. Jeho vetchá ruka hladila stále Márinčin měkký, plavý vlas. A když přišel Jiří, hned líbal se s ním, děkoval mu, že dceru zanesl takovým štěstím a spokojeností a těšil se s vnoučaty, která hned zdomácněla a laskala se jak s dědečkem, tak s babičkou.

"Ty jsi chloubka rodiny, vy oba — ty i tvůj manžel. Vy zachránili jste v rozhodné chvíli její věhlas a vážnost. Tak, děti, člověk v tom marnivém životě někdy tápe, tluče se a myslí kdoví kam, výš a výš a ještě výše. Až se mu hlava z toho točí. Hledá to štěstí kdesi na strmých výšinách a pachtí se za ním, truchlící a při tom tvrdne, stává se krutým a sobeckým. A ono zatím kolem něho v koutku skromně se krčí a čeká, až bude spatřeno. Tak — tak je to. Až vy jste mi otevřeli oči!"

PŮJČKA ZA OPLÁTKU

Stará a ošklivá vévodkyně de la Ferté, netrpělivá, že u soudu musí dlouho čekat, ulehčila si hodně hlasitě: "Aby čert vzal toho starého opičáka!"

President de Harley konečně začal jednat její záležitost a vévodkyně vyhrála svou při. Druhého dne mu přišla poděkovat.

Odvétil: "Jak vidíte, starý opičák dobře poslouží staré opici!"

DOBŘÁ RADA NAD ZLATO

K biskupovi de la Motte z Amiensu ve Francii, přišla vznešená a jinak i dosti zbožná dáma a pravila: "Vaše biskupská Milosti, přicházím vás prosit o radu, neboť nerada bych přestoupila Boží přikázání a dělala něco, co je hříchem. Já bych se totiž ráda líčila a přibarvila si do červena líce, které mi žloutnou po těžké nemoci. Radila jsem se s jedním knězem a ten mi řekl, že je to hřích. Radila jsem se tudíž s jiným knězem a ten mi řekl: 'Ale omalujte si je třeba celé, proto se svět nezboří'. Ta první rada se mi zdá velmi přísná, a ta druhá

zas příliš liberální. Biskupská Milosti, prosím, jak se mám v té věci zachovat?"

Že biskup z Amiensu nikdy nechodil pro vtip daleko, odvětil na pohled zcela vážně: "Milostivá, což neznáte přísloví, že prostřední cesta je nejlepší. Proto omalujte a opudrujte si vždy jenom jednu tvář. Tím nikoho neoklamete a budete mít po hryzení svědomí."

JÍZLIVÝ

"Je to pravda, že velké uši značí štědrost?"

"Ovšem — štědrost přírody!"

SLABÝ SILÁK

Jakýsi silák ukazoval na náměstí sílu svých svalů, zvedaje ohromná závaží jako hračku a potom šel mezi obecenstvo vybírat.

"Kdybys raději šel pracovat, když jsi tak silný, prospěl bys tím lidem," mnil kdosi.

Siláka to rozhněvalo a chtěl moudrého rádce udeřit do tváře. Ten se uhnul a pravil: "Dvěštiliberní závaží zvedáš a moudré rady nesneseš? Pak jsi slaboch, kterému se platí ne penězi, ale pohrdáním."

JOSEF ŠACH:

Baarova "zlatá máma"

A ROK 1964 připadlo 95. výročí narození a na r. 1965 — 40. výročí smrti Jindřicha Šimona Baara, který patří k nejpopulárnějším českým spisovatelům a je dobře znám i v Americe. Však o ní napsal jednu ze svých nejkrásnějších knih na základě bohatého materiálu. Líčí v románě "K Bohu" osudy Čecha, který opustil rodnou zemi domnívaje se, že dosáhne v Americe ihned velkého blahobytu, musí však se těžce probíjet a teprve po značných útrapách nalézá slušnou existenci a zároveň ztracenou víru v Boha.

Spisovatel Baar zaslouží si pro uměleckou hodnotu svého literárního díla a pro ušlechtilé zásady, které v nich uplatňuje, aby bylo na něj znovu a znovu vzpomínáno. Proto předkládám čtenářům jeho v Americe jednu kapitolu ze svého rukopisného díla o životě a díle Baarově. Poukazuji zde na jednu z jeho lidských krásných vlastností, totiž na jeho velikou lásku k matce. Říkal jí po chodsku "máma", ale neopomenul přidat "moje zlatá máma", a z těch slov vanula hluboká láska.

V životě každého člověka připadá velká úloha. U Baara však matčin vliv dosáhl neobvyklé závažnosti. Zdědil po ní bystrost úsudku, poetickou duši, dar živé mluvy, ohnivost a přímočarost povahy. Tyto své přirozené schoposti znásobil důkladným vzděláním, pilnou četbou a cestováním. — Láska k matce je člověku vrozená. Avšak u Baara se vystupňovala téměř až na

zbožňování. Přispělo k tomu také to, že ztratil v mladých letech starostlivého, dobráckého otce a milovanou sestru. Přenesl pak veškerou svou lásku k oběma drahým zemřelým na žijící matku. Nazýval ji důsledně svou "zlatou mámou", kteréžto prostinské oslovení vyjadřovalo lépe než kterékoli jiné jeho upřímnou, oddanou a čistou lásku.

Toužil po životě rodinném a měl děti z duše rád. Jak jemně dovedl jednat s dětmi! Na všech svých působistích dovedl si záhy získat lásku dětí, což není vždycky lehké . . . Přemíra jeho lásky vracela se k matce. Přispěla k tomu četná zklamání, jichž se dožil, skutečnost, že matka stála při něm věrně za všech okolností, že jej povzbuzovala, těšila, že bude zase lépe, a při tom jej obklopovala nevstíravou láskou a péčí, aby mu nahradila život rodinný. — To vše způsobilo, že hledal i v mužných letech útočiště u své "zlaté mámy." Vyroستlo v něm tak skoro nepozorovaně přesvědčení, že všechno, co řekne nebo zařídí matka, je nejlepší. Matka se pro něj stala autoritou. Ustupoval jí a vyhovoval jí i ve věcech podružného rázu. Nejednou i trpěl z toho důvodu, že se řídil jejím přáním nebo jejími názory. Ale ani to nezviklalo jeho bezvýhradnou lásku a úctu k matce . . .

"Máma" měla i ve stáří krásný, výrazný obličej, velké tmavé oči, příjemnou mluvu, chodský kroj. — Byla známa svou šetrností, někdy snad až přílišnou. Avšak nikoho vskutku potřebného nepustila s prázdnou. Někdy ovšem dávala dárky skromně. Je

třeba uvážit, že klobucká a ořešská fara nepatřily k farám bohatým. Sama k sobě jsouc přísná odhadovala pečlivě, zda je někdo hoden obdarování či nikoliv. V tom ohledu měla bystrý zrak. Tak se stalo, že se nezachovala notorickým lenochům a opilcům, ale musili vyslechnout její ostré pokárání. Takoví hodili potom po této šlechetné ženě nadávkou a vytýkali jí lakotu.

"Máma" měla vážný důvod k podobnému jednání. Zнала dobře svého syna, jeho dobré srdce, jeho důvěřivost. Zнала také lidskou neupřímnost, s jakou využívali někteří Baarovy dobráckosti. Není tedy divu, že jednala mnohdy za syna a snažila se zabránit zbytečným ztrátám. Že jednala vždycky ve prospěch synův, to dosvědčuje mimo jiné koupě domu v Klenčí bez synova vědomí. Nebyti její šetrnosti a prozíravosti, jistě by byl Baar neměl tak tichý a útulný domov po odchodu do výslužby. A nadto: česká literatura byla by nepochybně ochuzena následkem toho o nejedno z jeho děl vyzrálých, napsaných v plné duševní pohodě.

Baarov přítel archivář Frant. Teplý vykreslil portrét Baarovy matky těmito slovy: "Žasl jsem nad obdivuhodnou pamětí stařenky. Blížila se k sedmdesátce, ale řečnila čile smutně, vesele, jak děj přinášel, tváře se jí rozhořely, oko rozplamenilo, ruce oživily (jak krásná dívka tato žena musela být!), brzo seděla, brzo po kuchyni chodila—cítit's: tahle, jen tahle žena mohla zrodit, vychovat Baara. Všechno má po ní: tělo, oko, vnitřní žár, jen pro pravdu a krásu hoří, výmluvná ústa, která řečí uchvacují, paměť, která neselže, bystrý úsudek, vtip, jenž šlehne a zase pohladí, názor na svět a lidí, světlý, optimistický, a když potká zlo, hledí je potlačit, od lidí — ne od sebe odvrátit, chyby člověka omluvit, jen lenocha, špatné rodiče, ne, ty nemůže vystát. To jsou příživníci na mozolech poc-

tivců . . . U nás doma musí všichni dřít a — víte, je to krásný kraj: pole, lesy, louky, když se tam ptáci rozezpívají, stromy rozešumí, žádná muzika na světě je nepřehraje . . ."

A milující syn dokresluje tento portrét v dopise, adresovaném témuž příteli: "Máma u mne 16 let otvírala a dávala, hlavně žebrákům. Nesčíslná řada je těch, jež podělila. Za všechna ta leta nikoho nepustila s prázdnem. Několikrát jí ničemové i vynadali ošklivých jmen—bab i k . . . kněžských, hrbatých, takže sv. Petr by musil býti z kamene, aby jí farské vrátnici, neotevřel bránu nebes dokorán "oba flígle", jak jsem říkával. Dnes jsem se vrátil z Jinočana ze školy—zapomněl jsem, že mámu nemám, až bolest srdce zmáčkla, když nikdo nezahlavolal: "Už jsi tu? To je dobře . . . " "Viš, jak mě měla ráda. Třeba za mák tomu nerozuměla, co mě žere, proč se zlobím, ale cítila se mnou, vyslechla, politovala, potěšila, povzbudila, a když poradit neuměla, obyčejně drasticky řekla: "Ať tě mají všichni rádi, nech je . . . " A mně bylo při těch slovech líp. Komu teď mám své stesky žalovat, ke komu chodit?

Rozdávám z její truhly šaty . . . cítím, kdyby mohla, jak by mne hnala od svých pokladů. Nechám si po ní brejle a modlicí knížky — po otci mám tabatěrku: tedy věci, kterých moji rodiče denně užívali."

Až do svého předčasného skonu vzpomínal Baar vděčně na svou "mámu". Od jejího pohřbu visela nad jeho ložem její fotografie v černém rámu. Jako poklad choval v pokojíku truhlu se šatem nebožčím a na květovaném šátku "mámin" nebeklič a brejle. Za hovoru se známými a přáteli velmi často padla zmínka, láskou dýšící — jak o té či oné věci soudila nebožka "máma". A tak žila nadále v jeho synovském srdci . . .

Pražátko

Předválečný obrázek

S OUMRAK se snesl k zemi, chystaje se vytřídat pošmurný den s tichou vlhkou nocí. Těžká oblaha zdála se viseti skoro nad hlavou, a zamžené stromy se rozplývaly v šeru.

Rozjetou, liduprázdnou cestou klopýtao asi desíleté, patrně již umdlené děvčátko, halící se v chatrný šátek a žádoucne přede sebe hledící. Marně však hledělo vypátrat lidský příbytek. Nevědělo, kde se octlo, jen to si uvědomilo, že po tak dlouhé cestě, kterou už vykonalo, obydlí nějaké najíti musí.

V tom ostrý severák zahučel v korunách stromů, podle cesty jen slabě se rýsujících, a dívka, úzkostně se ohlížejíc, znaveně kráčela dále. Šlo se jí už nesmírně těžce. Aspoň chvíli kdyby si byla mohla odpočinouti třeba na břehu cesty, a posílniti se tak na další, snad již nedalekou cestu. Ale což si mohla do toho bláta sednouti? Nebylo tu nikde suchého místečka, půda se leskla nasáklá vodou. Vyčerpaná únavou opřela se konečně o kmen osamělého stromu, doufajíc, že si tím přece trochu uleví.

Objala jej oběma rukama a přitiskla své chvějící se tělo k němu. Jak se jí tím odlehčilo, že se měla oč opřít, k něčemu se přituliti! Mezi lidmi neměla nikoho, ke komu by byla mohla úžeji přilnouti, a věděla ze zkušenosti, že zvíře i nehybný strom

jsou k ní milosrdnější, než lidé. Vždyť přece utíkala od nich a jen hlad a zima, a nesmírná únava ji přiměly, aby přece hledala přístřeší v lidském obydlí.

Chvíli tak stála, zimou a únavou se chvějící. Těžká víčka klížila ji oči; musila se vši silou brániti, aby odolala spánku. Jak docela jinak by bylo, kdyby na místě nevlídné podzimní noci, letní tichá a teplá noc s tajemným šelestem v přírodě ji přijala v náruč. To by se prospala pod keřem na stráni nebo na mechu v lesní tišině. Les často jí už poskytl útulku; utíkala se k němu s bolem svým jako k dávnému, milému příteli.

Ve snění o kráse lesní málem by byla podřímala, ale krutý severák tak se do ní opřel, že skoro bázlivě otočila hlavu přitulenou k drsné kůře stromu, vstříc nemilosrdnému větru. Ten zacloumal celým jejím tělem, tak že se jí zdálo, že ji odnese, urve od té země, o kterou se slabýma nožkami opírala a jako pápěrkou jí zatočí a smykne někam, kde na ni čeká jistá smrt.

Zachvěla se. Ač neznala na světě hřejivé lásky milé matičky a neměla nikoho, k němuž by se z celou horoucností svého ulekaného srdéčka mohla přituliti, přece se hrozila smrti.

Z pudu sebezachování vzpružila znova síly a vytáhnuvši nohy v bláto zabořené, odcházela, nevědouc kudy kam. Jako by z polovičního snění procitla — rozhlédla se

po chvíli bystřeji kolem a spatřivši neda-leko les. rysující své temné obrysy do svět-lejšího pozadí zřialovělého západu, zamíři-la přímo k němu, doufajíc v něm naléztí ochrany před zuřivým větrem.

Konečně ji pojal les ve svou ochran-nou náruč. Bylo tu mnohem klidněji, než v otevřené krajině, a dívka úplně vysílená namáhavou chůzí, usedla do mechu pod roz-ložitým dubem, necítíc ani, že z mechu vo-dou nasáklého, nezdravá vlhkost do těla jí vniká.

Netrvalo dlouho a usnula tak pevně, že ani nepozorovala, že je ze sychravé noci přenesena do teplého, útulného pokoje, že se nad ní sklání soucitná, vlídná paní, sta-rostlivě pozorujíc její sípavý a rychlý dech.

Když se probudila, zdálo se jí, že jí zlý severák přece odnesl se země, ale nyní se již ničeho neobávala, vždyt' zde, kam ji unesl, bylo tak milo, jasno a teplo. Slyšela hlas vlídně k ní hovořící, cítila měkkou ruku na svém čele a domnívala se, že je to anděl, který přichází, aby jí láskou a pří-větivostí nahradil strádání, jehož až dosud měrou tak hojnou zažila.

Paní lesní Bernášková se skutečně stala strážným andělem malé Miláde. Sama ne-měla dítěte a po čas dlouhé nemoci Milád-činy, přilnula k ní láskou, srdce toužícího po přítulnosti vlastních dětí. Horečně pla-noucí neobyčejně krásné oči malé dívky, jako by byly učarovaly mladé paní. Hned druhý den vyprosila na svém muži, aby se přičinil, by Miláda mohla zůstat u nich. Mi-nuly však tři neděle trapné nemoci Miladi-ny a dosud se nikdo o ni nepřihlásil. Ze řečí, jež ona v horečce vedla, seznala paní lesní, že neměla ve svém domově na různých ustláno a že jistě vykonají dobrý skutek, vysvobodí-li ji z prostředí, ve kterém až dosud žila.

Když se konečně Miláda tak zotavila, že s ní mohli promluvit, dověděli se, že by skutečně bylo pro ni pravým dobrodiním, kdyby se nemusila do svých dřívějších bíd-ných poměrů navrátiti.

Byla "Pražátkem", vychovaným pěstouny hrubými a surovými, takže skutečně bylo s podivem, že tak něžnou mysl a jemné chování si mohla přisvojiti. Byla však v

sebe uzavřená, a s vrozenou inteligencí vy-hýbala se, pokud možná nejvíce, styku s pěstouny, kteří svou hrubostí mysl její u-ráželi. Jako tříletá byla vrácena svou prv-ní pěstounkou, která si ji jako nemluvně k sobě vzala, do červeného domu v Praze.

Tato pěstounka, ač žena z lidu, přec po-vahou velmi ušlechtilá, měla vliv na její další duševní vývoj. Těžce loučila se s malou Miládou, kterou jak své dítě mi-lovala, a kterou, nebezpečně churavíc, vrá-tila, doufajíc, že ji jiná pěstounka lépe bu-de moci vychovati. Na tuto ženu nemohla Miláda zapomenout; a v dalším životě, kdy podléhajíc hrubosti a surovosti pěstounů, pozbývala víry v dobrotu lidí, vždy ji zazářil vstříc dobromyslný obličej venkov-ské ženy, která se ji první ujala. Násled-kem toho, ač se lidí bála, přece věřila, že se mezi nimi najdou ušlechtilé duše, a proto, když se trýzeň její vyvrcholila, přehla z chladného domova, aby hledala útulek jin-de, u lidí lepších, šlechetnějších.

Ač dlouho bloudila, pozbývajíc již vsí naděje, nalezla je přece. Lepších snad ni-kde nebylo. A tak se jí stal severák, které-ho obviňovala z krutosti, že jí tak lomcuje, dobrodincem, neboť vedl její kroky tam, kde ji našli tito dobří lidé.

Lesní Bernášek oznámil do vesnice, kde žili Miladini pěstounové, že si dívku chce ponechat a že ji přijme za vlastní. Jelikož bylo ve vsi známo, že Miláda na různých ustláno nemá, vyřídila se brzo záležitost ta ke spokojenosti lesních, hlavně však Mi-ladě. Ta očividně okřivala pod hřejivou lá-skou nové pěstounky, kterou musila zváti matkou.

Hubená postavička nabyla brzo plnějších tvarů, tvářinky zrůžověly jako jabloňový květ v rozpuku, a černé oči mluvily zřejmě o štěstí, jaké jejich majitelku potkalo. Jsouc bystrá, osvojila se brzo ještě jemnější cho-vání, které jí nová pěstounka vštěpovala; ve škole prospívala výborně, a matce stá-vala se již nyní pravou rukou. Byla ve-selou a šťastnou. Dali jí učiti hře na kla-vír, a brzo bylo patrné, že je hudebně na-dána. K tomu si ráda zazpívala svým o-hebným neobyčejně tklivým hlasem, který neustále mohutněl a se třibil.

Jakmile se otec v podvečer vrátil z lesa, podala mu Milada připravenou dýmku, zapálila ji a nečekajíc na vyzvání, zasedla ku klavíru, aby tatínkovi zazpívala jeho nejmilejší písně. Zatím paní lesní, majíc dveře z jídelny do kuchyně otevřeny, připravovala večeři, naslouchajíc společně čistým tónům, které jejich milý "slaviček" z hrdélka vyluzoval.

Lesních se jen zhlíželi ve své dcerušce, jsouce vděční Prozřetelnosti, že ji k nim uvedla, a když nastala doba, kdy musila odejít z domu, aby nabyla dalšího vzdělání, loučili se s ní a ona s nimi velice bolestně. Avšak k jejímu prospěchu tak muselo být, a proto se oddaně podrobili této nutnosti, těšíce se, že dvě, tři léta, která měla strávit v ústavě, uběhnou, a ona se k nim zase vrátí, aby je na dlouhou dobu neopustila. Při této myšlence vzpomněli, že doba ta asi příliš dlouhou nebude. Bylo již nyní patrné, že jejich dceruška roste do neobyčejné krásy, jež zajisté brzo nalezne ctitele, z nichž některý ji z domova odvede.

Když se Milada po třech letech, v kterých to době jen o prázdninách doma dlela, vrátila z ústavu, byla z ní už dokonalá dáma, ale spolu poupě tak líbezná, že oko každého na ni rádo spočinulo.

"Ted' jsem obohatila ducha," pravila po svém příjezdu k matce, která se divila vědomostem, jež dceruška v ústavě načerpala, "a nyní mě musí drahá matička zasvětit v praktický úkol ženy. Víte, chtěla bych být tak dobrou kuchařkou a hospodyní jako jste vy. Tatínek si vždy vaši kuchyni chválí a říká, že dobrá kuchařka je sloupem spokojenosti, který štěstí každé domácnosti podpírá. A útulná šťastná domácnost je mým životním cílem."

"Aj, aj Miladko, ty jako bys se už zítřka chtěla vdávat!" zažertovala matka. "A my s tatínkem jsme se těšili, že tě teprve nyní náležitě užijeme."

"Na to jsem se také těšila i já, zlatá matičko, a myslím také, že mám na vdávání času dosti, a možná, že u vás zůstanou na pořád," dodala Milada.

"To jistě ne, Miládko, obávám se, že až příliš brzo nás opustíš."

"Ne, ne, toho se neobávejte, věřte, to nikdy nebude."

"A proč si tedy přeješ nabýti zkušeností hospodyňských, když bys je nemínila uplatnit?"

"Což je nebudu moci uplatnit i zde doma? Až se zdokonalím, budu pak hospodařit místo vás."

Mladá dívka skutečně byla velice pilná, nezanedbávala, co se v ústavě naučila, pracovala vdomácnosti, šila i vyšívala; ale radosti její bylo, mohla-li zasednouti ke klavíru a zpěv svůj doprovázeti. Její hlas za doby v ústavě ztrávené zmohutněl, měla dobrou učitelku, která se nepřestávala obdivovati hlasovému fondu své žákyň. Vždy, kdykoli chovanky ústavu pořádaly koncert, musila Miláda zpívat i její přednes vzbuzoval v obecenstvu, jež tvořili většinou příbuzní chovaneč, pravé nadšení a obdiv, takže vždy musila mladá pěvkyně nějaké číslo k svému programu přidati.

Od posledního koncertu, pořádaného na rozloučenou těch chovaneč, jež měly ústav již opustit a mezi něž patřila i Milada, vzpomínala mladá dívka na dvě hluboké modré oči, s kterými se při onom koncertě několikrát setkala a jež na ni pohlížely s nepokrytým nadšením. A k očím těm kouzlivá si ve vzpomínkách snědou, výraznou mužskou tvář s tmavými kučerami nad vysokým čelem. Tento zajímavý ctitel jejího umění zůstal jí neznámý, a přece si byla jista, že naň nezapomene nikdy.

Kdykoli zasedla ke klavíru, zjevily se jí jeho krásné, nezapomenutelné oči, které v jejím dívčím nedotknutém srdci probouzely něžné city lásky.

Dalo se předpokládat, že se s ním již nikdy nesetká a v její romantické myslí vzniklo rozhodnutí, že se snu své mladé lásky nikdy nezpronevěří, že raději zůstane svobodna a bude žít jen svým vzpomínkám — v tiché lesní samotě, se svými milovanými pěstouny.

II.

Netrvalo dlouho a hraběcí rodina, u které lesní Bernášek sloužil, poznala na své procházce kolem myslivny Miladin nádherný soprán. Bylo to za nedělního odpoledne,

kdy se již schylovalo k soumraku, v čase, kdy Milada nejraději zpívala.

Hraběcí manželé se sestrou hraběnky, baronesou S., posud hezkou to dámou na sklonku třicátých let, bez ohlášení vstoupili v obývací pokoj lesní, kynouce překvapeným manželům, aby uvítáním nerušili pěvkyni, zády ke dveřím obrácenou.

Lesní tíše povstal a podal vzácným hostům židle, zatím co Milada nepřetržitě hrála a zpívala.

Když ukončila, přistoupila k ní hraběnka a děkujíc za požitek, jež jí svým zpěvem způsobila, tázala se jí, zdali by jí někdy přišla zazpívat do zámku.

Milada, vzpomínávajíc se z překvapení, odvětila, že s radostí vyhoví žádosti vznešené dámy, budou-li rodiče s tím souhlasiti.

Ačkoli lesnímu toto vybidnutí tuze vhod nebylo, přece slíbil, že kdykoli si paní hraběnka bude přát, Milada mileráda do zámku přijde.

"Tedy přijďte, milé dítě, hned zítra, ano?" hovořila hraběnka s očima radostí zářícíma, miluji zpěv, potěšíte mne tedy velice svou ochotou."

"Pošleme pro slečnu auto, jinak by ji brzo omrzelo baviti tě, kdyby konati měla tak dalekou cestu pěšky."

"Ovšem, na to jsem ani nevzpomněla, pošlu vám tedy auto a vy přijedete po každé, když vás požádám, že ano?"

"Prosím! Snad to vícekrát nebude než dvakrát za týden?" tázala se Milada uctivě, ale spolu určitě.

"Ráda bych každého dne!" prohodila hraběnka povytáhnuvši obočí.

"Oznámím uctivě, kdy mi čas dovolí, že mohu přání Vaší Milosti vyhověti."

"Nuže, těším se, že to bude častěji, jak dvakrát za týden."

Hraběnka byla churavá, rozmrzelá dáma, která nesnesla odporu a Miladě nezbývalo, než mlčky se ukloniti na důkaz, že přání hraběčíně vyjde vstříc.

Nazítří odpoledne přijelo pro Miladu auto a brzo potom zpívala mladá dívka v hraběčíně salonu. Z počátku byly přítomny obě sestry, později přišel i hrabě, aby poslechl její zpěv a při tom pozoroval profil dívčí a celý spanilý zjev s pravým obdi-

vem. Když dozpívala "Skřivánčí píseň" z opery "Hubičky", čekajíc na vyzvání, co by ještě měla přednésti, povzdechl hrabě jako že sna probuzený a obrátiv se k hosti, v jejímž bledém obličejí plály šedé oči nadšením, pravil: "Skvostné, skvostné, vid', má drahá. Co říkáte, abychom si slečnu pozvali ke slavnosti, kterou mímáš pořádati na počest příchodu mého bratra? I on je nadšený ctitel zpěvu a slečna by mu svým přednesem zajisté způsobila pravý požitek."

"Opravdu?" zvolala živě hraběnka. — "Pakli miluje hudbu a zpěv, odpadá starost, čím je pobavit a zaujmout. Milada nacvičí několik arií z oper a nějaké koncertní písně — sama jí vyběru a sestavím program."

"Jen jestli slečniny ochoty příliš nena-
dužíváme?" tázal se hrabě.

V té chvíli střetl se pohled Miladin s jeho zrakem a ona se maličko zarazila. Kde již viděla podobné oči? Vzpomněla si již v příští chvíli, že to bylo při jejím posledním vystoupení v ústavě. Byly to tytéž oči, jenže postrádaly oné přitažlivé oduševnělosti, jež jí tak zaujala. I tvář tohoto muže byla zcela jiná. Byla to asi naholící podoba, či se jí to jenom zdálo?

"Svolí-li tatínek," odvětila Milada, "vyhovím s radostí projevenému přání."

Těšila se té chvíli, že dostane zásoby nových skladeb a písní, nemohla se jich skoro dočkat. Již při druhé návštěvě jí je hrabě odevzdal, projeviv dvorně přání, aby určila sama písně, které by na zmíněné slavnosti chtěla přednésti.

"Těším se na překvapení, jež tím Richardovi způsobíme. On sám má nádherný tenor, a jsem jist, že vyhoví našemu přání a zazpívá nám se slečnou nějaké duetto."

"To sama navrhu!" zajásala hraběnka.

"Ale musili by se dříve společně nacvičiti," navrhla málomluvná sestra hraběčínina, baroness Olga.

Milada sebou trhla. Po prvé slyšela přímo hlas baronesy a připadalo jí to velkým vyznamenáním, že se tato hrdá a jak se zdálo, nepřístupná dáma zajímá také o ni. Avšak hned si pomyslela, že to není z ohledu k ní, ale k hosti, kterého očekávali.

"Posečkáme, co o tom bude soudit Richard, možná, že nebude ani chtít zpívat,"

namítla hraběnka, která za hovoru se jinak rozmyslila. "Ostatně musíme také respektovati přítomnost komtesy Z., kdo ví, jak by na to pohlížela, kdyby Richard s Miladou zpíval."

Milada postřehla v těch slovech narážku na svůj nízký původ a pravila určitě, hrdě se vzpřimivši: "Nezpívala jsem nikdy v duettu a proto paní hraběnka odpustí když se toho sama vzdám."

"Promiňte, slečno Milado!" vpadl jí do řeči hrabě, "hraběnka zajisté neměla v úmyslu dotknouti se vašeho útlocitu. Já sám jsem demokrat a tuším, že i bratr Richard je stejného smýšlení."

"Ale Felixi!" s vysoka ho kárala hraběnka. "Milada jistě sama nezapomene, že jenom její neobyčejné nadání jí zjednálo přístup v naše kruhy. Proto zůstane vždy, čím je a nikterak se jí nemůže dotknouti, projevují-li mínění, že by se komtesa Amálie, známá svou šlechtickou upjatostí, mohla cítit dotčenou, když by její nastávající snoubenec zpíval duetta se schovankou našeho pana lesního."

Po tomto bezohledném, urážlivém výroku cítila Milada, jak se jí vrazila všechna krev do tváří. Věděla již, že je hraběnka velmi nervosní, často churavě podrážděná a že jejími rozmary a náladou trpí velmi celé její okolí. Avšak dívka hrdost vzpírala se podrobiti se mlčky zhýčkané šlechtičně a již již drala se jí na jazyk slova, jimiž chtěla hájiti svou důstojnost, když baronesa Olga doposud mlčky naslouchající, zvolala poněkud ostrým hlasem: "Má-li komtesa Amálie podobné zaostalé názory, at' za ně pyká sama. Dovolují si však, milá Xenie, připomenouti, že Milada jen z ochoty vyhověla tvému přání a chce nám svým uměním zpestřiti zábavu. Připomínám to jen, jelikož by bylo bláhové hovořit dále o tom."

"Bravo, švakrová!" zasmál se hrabě, překonávaje tím trapnost výstupu, "ostatně—"

"Vím, co chceš říci, Felixi," zvolala francouzsky hraběnka, "a nechci, aby se o tom před touto dívkou mluvilo. Přeji si, aby nezapomínala, jaká se jí vlastně pro-

kazuje milost, že s ní zacházíme jako se sobě rovnou."

"Račte dovolit, paní hraběnko," ozvala se Milada rovněž francouzsky, "nejsem s to déle se ovládat; na to nezapomenu nikdy a bylo by mi velmi líto, kdybych svou přítomností vzbudila nelibost urozeného panstva. Ačkoliv se sítím počtěna úkolem, jímž jste mne, paní hraběnko, pověřila, přece nemohu přenést přes svou hrdost pomyšlení, že jsem tu pokládána za vetřelkyni. Byla bych vám proto vděčna, kdybyste laskavě zbavila povinnosti bavit mým uměním společnost, ve které se nemohu cítiti svou a do které rozhodně nepatřím."

Líce krásné dívky plály růměncem, ale z celé její postavy zíral důstojný klid, za jaký by se ani ta ta nejhrdější šlechtična nemusela stydět.

Přítomni byli tak překvapeni vystoupením dívčiným, že zavládlo na chvíli v komnatě úplné ticho, zatím co Milada, skládající noty, uzavírala klavír.

"Milostivá vrchnost dovolí, abych se odebrala domů?" tázala se opět česky, uctivě se kloníc.

"Jděte, milé dítě," pravila k ní vličně baronesa Olga, "ale slibte nám, že přijдете opět, až pro vás pošleme."

"Ano, slečno Milado, a buďte ubezpečena, že si vás vážíme," dodal hrabě, podávajíc dívce ruku. "Věřte, že těžce bychom postrádali milé chvíle pobavení, které nám svým zpěvem připravujete. Proto doufám, že slova paní hraběnky, budete pokládat za pouhý omyl," dodal provázeje ji až ke dveřím.

Nebudeme líčiti scénu, která se odehrála v saloně hraběčině po odchodu Miladině. Třetí den, jak obvykle, bylo posláno pro ni auto. Vrátilo se však prázdné a šofér vyřizoval komorné paní hraběnky, že Milada nachladla a žádá uctivě milostivou vrchnost, aby ji tentokráte omluvila.

III.

Hned nazítří zastavilo se opět hraběci auto před myslivnou, ale tentokrát nepřišel pouze šofér se vzkazem, nýbrž přivezl baronesu Olgu, která se ihned odebrala do

myslivny a měla s Miladou krátký rozhovor.

Čím dále, tím více Milada shledávala, že zjevný chlad a lhostejnost, jež tato dáma dávala najevo vůči svému okolí a který působil tak, že se zdála být velice nepřístupnou, jest jen jakousi zástěrrou její pravé povahy.

Vlídností a dobrotou, s jakou se od oné scény k Miladě chovala, získala si úplně celé dívčíno srdce. Pouhým jejím slovem dala se dívka vésti, aniž tento vliv na sobě pozorovala. Zdálo se jí, že musí každému jejímu přání vyhověti, a proto jsouc poslušna zvláštní této nadvládě, odjela s baronesou do zámku, aby se znovu uvázala ve dřívější svůj úkol.

Jistá upjatost hraběněna se jí sice nemile dotýkala, ale vzpomněla si hned, jak důkladně jí baronesa rozmluvila sestřiny vrtochy, přičítajíc je na vrub její dlouholeté churavosti. Musila jí slíbit, že bude shovívavou vůči jednání hraběny, která byla zvyklá, aby se s ní zacházelo, jak s malým, rozmazleným děckem, jemuž se žádné přání neodpírá.

Hrabě uvítal Miladu se zřejmým zadostiučiněním a projevil během rozmluvy přání, aby o slavnosti zazpívala též arii královny Asty z "Kouzelné flétny." Milada podotkla, že přednes ten vyžaduje mistrné pěvkyně a ona že nemá tak vycvičený hlas, aby se bez obavy úkolu toho mohla podejmouti.

"Vsadím se, slečno Milado, že ji zazpíváte lépe, než všechny primadony našich divadel!" nadšeně jistil hrabě a z očí jeho stihl mladou dívku blesk, že mimovolně sklopila zrak. "Prosím, zkuste to!"

"Bud' tak laskav, Felixi, a nepřeháňj se!" kárala hraběňka svým tichým, unaveným hlasem. "Milada sama musí věděti, k jakému přednesu vystačí její hlas; raději něco snadného, jen at' nestržíme výsměchu."

"Ovšem, má drahá," podotkl hrabě, "ale trvám na tom, aby slečna Milada zkusila tuto arii, neboť jsem jist, že ji brilantně vyzpívá."

"Do příchodu Richardova je už jen týden, dělej tedy, co chceš, vzdávám se vši činnosti při uvítání," poněkud rozmrzele po-

dotkla hraběňka. "Necítím se k tomu dosti zdravou."

"Proto mi však přece pomoci můžeš radou," pravil hrabě, snaže se, aby choť jeho neupadla zase ve špatný rozmar.

"Nevím, v čem bych ti mohla raditi. Jsi sám zkušenější v takových věcech než já, a proto mi nezazlívej, kladu-li všechnu starost na bedra tvoje a Olgina," dodávala hraběňka, kynouc sestře.

"Jak si přeješ, Xenie, vynasnažíme se s Felixem společně, abys byla spokojena," podotkla baronesa vlídně.

"Přičiním se s laskavou ochotou slečny Milady, která vybere nejpěknější skladby, abychom docílili všeobecné spokojenosti," svoloval hrabě.

Hraběňka jen vzdorně ohrnula ret a zdvihla se z lenošky, kynouc manželovi, aby ji doprovodil, zatím co Milada měla v přítomnosti baronesy jednu ze skladeb zkusiti.

Hrabě, ačkoliv to nechal na sobě znáti, nerad svou choť následoval.

Baronesa po zkoušce přímo nadšeně projevila svůj obdiv, řkouc, že nedovede ani pochopit, jak možno jen z listu už úplně bezvadně tak těžkou skladbu zpívati, a když Milada, cítíc se volnou v přítomnosti vlídné dámy, zazpívala ostatní zpěvy, ponějvíce koncertní písně, vyzvala ji baronesa, aby se s ní odebrala do jejích pokojů, že by jí mileráda pro slavnost objednala vhodný úbor a že by ráda seznala její vkus, aby se jím mohla řídit.

"Snad se proto nebudete na mne hněvat?" tázala se s úsměvem, předkládajíc Miladě několik posledních čísel modních listů, "chci vám jen ušetřit starosti."

"Myslíla jsem, že by byly postačily moje bílé batistové šaty," podotkla skromně Milada.

"Ovšem," s úsměvem řekla baronesa, "byla byste v nich zajisté stejně roztomilou, jako vždy, ale budeme míti vzácné hosty a já bych nerada, abyste se od nich úbořem svým nějak lišila."

"Neračte, prosím zapomínat, že to bude vzácné panstvo, kdežto já jsem pouze dívkou z lidu a nerada bych snad pro domnělou vypínavost upadla znovu v nelibost u

paní hraběnky," připomenula Miláda.

"To ponechte na starosti mně," namítla baronesa, "pokud vás znám, máte ráda jednoduchost a nebudete tedy nikterak nápadnou. Nuže, co říkáte šatům z bleďmodrého hedvábí?"

"Miluji velice barvu bílou," podotkla Miláda.

"Tušila jsem to," s úsměvem odvětila baronesa.

"Avšak, milostivá baroneso, snad by to nemuselo být hedvábí?"

"Bude to hedvábí s jemným leskem, které je pro mladou dívku jako stvořené. Nezapomeňte, milé dítě, že vás chci mít hodně hezkou," usmála se baronesa.

Smluveny tedy bílé šaty, ušité podle obrazce, jež si Miláda musila sama vyvoliti. Baronesa byla její volbou až překvapena, neboť mezi množstvím modelů vyhlédla si ten, který i jí nejlépe se zamlouval. Mladá dívka ani nevěděla, kterak by baronesu svou vděčností projevila.

Od té doby, kdykoliv opouštěla salon hraběnin, zastavila se Miláda u baronesy, která odešla vždy několik minut před ní, aby zatím mladé dívce přichystala malé pohoštění.

Den před slavností si teprve hraběnka vzpomněla, že měla Miladě přikázati, aby si dala na její útraty ušítí nějaký nový oblek z lepší látky, aby se důstojně k slavnosti mohla dostaviti. Nyní již bylo ovšem pozdě, a když se hraběnka o tom před sestrou svoji zmínila, litujíc, že dívka jistě lepších šatů nebude mítí kromě batistových a že tím bude všem velmi nápadnou, pravila baronesa s úsměvem: "Myslím, že by ti právě bylo vhod, aby se od tvých urozených hostí lišila."

"Lišiti se bude tak jako tak, i kdyžby měla šaty i zlatem protkávané. Prosím tě, vrozená vznešenost se odkoukati nedá."

"Ba, máš pravdu, milá Xenie, a to jest právě u Milady až nápadné, že se vyznamenává touto vrozenou vznešeností. Mnohá z našich aristokratických dívek by jí mohla záviděti její zjev, její společenské vystupování."

"Toho jsem, věru, dosud nepozorovala. Spíše mi připadá směšnou tou svojí hrdostí

a věru, kdybych to nečinila k vůli Felixovi a tobě, že vám svým zpěvem působí potěšení, nepřijímala bych ji už. Byla v tom veliká ukvapenost, že jsem ji do zámku pozvala a často toho lituji, že jsem byla tenkrát tak umíněnou."

"Ale, Xenie, rei mi ,co máš proti té milé, skromné dívce?"

"Tot' směšné, Olgo! Co bych proti ní mohla mít? Nejsem nikdy proti někomu předpojata, ale zdá se mi často, že Miláda do naší rodiny přinesla velký převrat. Nepozoruješ ničeho?"

"Působíš mi, věru starost, Xenie, tvá podrážděnost vyrecholila v poslední době nebývalou měrou. Pověz mi přece zřejmě, co si myslíš?"

"Nic!" odvětila hraběnka, zatnuvši hněvivě zuby do rtu.

Baronesa s podivem zavrtěla hlavou nad sestřeninou umíněností a nevyzvídaje dále, odešla k zahradníkovi, aby s ním umluvila výzdobu velkého sálu, kdež se měl konati koncert na oslavu příjezdu hraběte Richarda.

IV.

Ráno v den slavnosti poslala baronesa po své komorné Miladě do myslivny objednaný oblek, aby si jej oblekla a podle svého přání nařídila komorné, kam by si přála mít připevněny květiny.

Miláda spráskla ruce, když spatřila nádherný bílý úbor, a když pak v dětinské radosti matky se tázala, jak jí sluší, odvětila tato s hrdostí: "Jsi jako princezna z pohádky! Do vlasů si jistě připneš nějakou květinu?" tázala se.

"Ano, matinko! Myslím bílou růží s růžovým nádechem, ale jen asi dvě poupátka; co tomu říkáte, slečno Marie?" pravila Miláda, obracejíc se ke komorné.

"Jak si budete přátí, slečno! Baronesa mi nařídila, abych vám oblek pouze zkusila a navrhla, kam by se květiny hodily, sama prý si je pak můžete vybrat, až přijedete do zámku. Oblékati se prý budete u ní. Také vás tam učesám."

"Škoda, že tě neuvidím ve vší té náheře!" řekla paní lesní. "Mám skoro obavu, abys při tom nezapomněla, že jsi jen prostou Miladou Bernáškovou."

"O to nemějte starosti, maminko!" ve-sele zvolala dívka, líbajíc matku, "jsem tak šťastná, tak šťastná!"

Baronesa sama byla půvabným zjevem Milady všecka okouzlena, když se před ní dívka téhož dne večer objevila. Prostý účes, jaký nosila stále, dvě krásná poupata, jež svým jemným růžovým nádechem závodila s něžným ruměncem jejich líček. Jelikož bylo na sklonku srpna a večery se krátily, započato s koncertem o půl deváté. Rozsáhlý park ozářen byl nescísnými světly a žárovkami různých barev a několik ozářených fontán doplňovalo skvělé osvětlení. Hosté se tu procházeli rozjaření, očekávající, až bude dán pokyn k počátku koncertu, k němuž bylo sezváno několik umělců.

Program zahájil známý houslista, který stržil salvy potlesku za svůj dokonalý přednes.

Milada seděla s tlukocím srdcem v koutěku ohromného sálu mezi skupinou nádherných tropických květin. Vyžádala si, aby do chvíle svého vystoupení směla býti nepozorována; potom chtěla teprve zaujmouti místo, které jí hrabě vykázal.

Hrabě, který vše sám řídil, věděl o jejím úkrytu a ona věděla, že od osvětleného podia často zalétly jeho zraky k místu, kde seděla. Zdálo se, jakoby se nemohl dočkat, až ona vystoupí. Miladu udivovalo, že doposud neviděla jeho bratra. Byl to podle všeho jeden z těch četných pánů, kteří se dvořili mladým šlechticům, zde četně shromážděným, ale který z nich asi to byl. Milada ovšem uhodnouti nemohla. V žádném neshledávala podobnost s hrabětem, a proto se domnívala, že snad se prochází jeho bratr v parku se svou snoubenkou, komtesou Amálií a odtud naslouchá zdařilým přednesům. V tom ji také utvrdil častý odchod hraběte do parku.

Milada byla po prvé ve velké společnosti a viděla zde tolik nádhery, že nevěděla, kam dříve pohlédnouti. Chvěla se poněkud obavou, že má předstoupiti před touto aristokratickou společnost. Zdálo se jí nemožné, že by ji svým skrovným uměním mohla pobaviti. Musila konečně sama odsouditi svou obavu jako směšnou. Vždyť

ji konečně bylo jedno, jak její zpěv bude přijat. Není přece žádnou zpěvačkou, která ve svém umění hledá budoucnost.

Po tomto pomyšlení bylo jí lhostejno, jak bude zpívat a jestli se její přednes bude líbiti. Proto ji nikterak nezalekl hlas hraběte Felixe, když ji požádal, aby se s ním odebrala ke klavíru, jenž stál na vyvýšeném místě.

S upřímným obdivem pohlédl dívce do očí. Bylo to skutečně zvláštní, že tato mladá bytost neměla žádné obavy před svým prvním veřejným vystoupením. Hrabě nevěděl, že už v ústavě zpívala před obecností, které ostatně tvořilo jakýsi kruh důvěrných známých, z nichž někteří s sebou přivedli zase svoje přátele. K tomuto vystoupení ve velkém, nádherně osvětleném sále, naplněném kavalíry ve skvělých uniformách a salonních úborech, krásnými dámmami v drahém hedvábí z aksamitu, brikianty a drahokamy všech barev ozdobenými, nemohlo se ovšem ono vystoupení v malém společenském sále ústavním ani porovnat.

"Obdivuji vás, slečno, že jste tak klidnou, jako byste byla zpěvačkou z povolání," pravil hrabě, když ji přes celý sál ke klavíru uváděl.

"Myslím, že hlavně na klidnosti spočívá úspěch mého přednesu. Ostatně ani úspěchu nečekám, ba obávám se, že vám, pane hrabě, způsobím nepříjemnosti."

"Nikoli, slečno, bude-li něco vážnouti, nedejte se odstrašiti a přejděte tu nesnáz."

"Děkuji, pane hrabě, račtež vzíti ještě jednou na vědomí, že zpěv můj nehodí se pro koncertní sál, ale jen pro úzký kruh rodinný. Jest jisto, že se v tak velkém sále bude tříštit."

"Jen bez starosti, slečno, náš sál má výbornou akustiku, jsem jist, že i vy budete spokojena. Prvá píseň naladí váš hlas k dalším skladbám."

Za chvíli zazněly sladké tóny rozkošné písně Bendlovy: "Přišlo jaro" a pěvkyně u klavíru zabrala se tak ve svůj přednes, že neviděla nic kolem sebe, neslyšela ničeho kromě klavíru a svého zpěvu. Cítila, že zpívá krásně a na jiném jí nezáleželo.

Hned při prvních tónech zavládlo hro-

bové ticho a všichni hosté s podivem obrátili pozornost k sličné neznámé dívce, která stála vedle klavíru v krásném, ač jednoduchém šatě. Z parku vcházeli potichu hosté, kteří se dříve i za přednesu pod okny procházeli, jsouce puzeni zvědavostí spatřiti majitelku tohoto slavičího hrdlíka.

A tak se sál v krátké době naplnil ve vši tichosti hosty, kteří bez rozdílu nadšeně naslouchali krásnému dívčímu přednesu. — Mnohému z nich byla tato píseň známou. slyšeli ji zpívati od věhlasných zpěvaček, ale takovým kouzlem nepůsobila na ně nikdy. Snad k tomu také značně posloužil ladný zjev rozkošné pěvkyně.

Když dozpívala, trvalo chvíli ticho a teprve pak ozval se hlučný potlesk a nadšené volání. Pánové jeden přes druhého se tázali, kdo je ta krásná dívka a dámy přímo obléhaly hraběnku a baronesu Olgu, jsouce zvědavý zvěděti, kde získaly tuto výbornou umělkyni. Ve šlechtických kruzích nebyla známou, domnívaly se tedy, že je to nějaká koncertní pěvkyně, o které se hraběcí rodina dověděla a ji na tento den k sobě pozvala.

Údiv jejich nebral konce, když zvěděly, že není zpěvačkou z povolání, že je dcerou lesního na panství hraběte a že jenom náhodou dověděla se hraběcí rodina o neobyčejně krásném jejím zpěvu. Nadšení pánů zvyšovala ještě její krása. Mínili, že by se Milada měla odhodlati k veřejnému vystupování a poskytnouti takto častější požitek umění milovnému obecenstvu. Všichni byli přesvědčeni, že by tato krásná dívka musila dosáhnouti neobyčejného štěstí, kdyby se objevila před širší veřejností. že by jí právě poklady padaly k nohám a v duchu si mnohý pomyslí, že by sám také nelenil všemožným způsobem získati si její přízně.

Milada stála vedle klavíru, rozmlouvajíc s hrabětem, který radostí jen zářil, a zdálo se, že si nevšímá nadšení, které její přednes vyvolal; přelétla jen očima celé shromáždění a zase se vrátila k notám.

Dalším přednesem se všeobecné nadšení ještě zvýšilo. Milada v prostotě své neznala koketerie, kterou některé koncertní pěvkyně svůj přednes doprovázejí. Stála v ladném postoji s hlavou poněkud na zad

nakloněnou. Uprostřed písně Rusalčiny k měsíčku pohlédla ku shromážděným hostům a náhlé leknutí projelo jí tělem. Málem by byla upustila noty a ztratila rozvahu, ale rázem se opět vzpamatovala, věnujíc všecku pozornost svému přednesu. Přes to i mezi notami viděla krásné, známé modré oči, na které nemohla zapomenout.

Když dokončila, setkala se s nimi zas. On to byl, o kterém duše její již tak dlouho snila. Poznala ho na první pohled. Neslyšela ani nadšený potlesk, jenž se kolem ní rozléhal, jen silná, dosud nepoznaná bolest sevřela jí srdce.

Její krásný, neznámý byl tedy šlechticem! Všecko to snění, které jí zlatilo život, padalo do propasti při tomto objevu. Jinak nebylo možno, vždyť do těchto kruhů nešlechtic neměl přístupu.

Zatím hrabě Felix, přistoupiv k ní, vřele jí stiskl ruku.

“Smím vás dovésti k baronce Olze?” tázal se. “Ona si toho přeje,” dodal spatřiv její nerozhodnost.

“Prosím tedy o to,” pravila Milada, “spolu by mi však bylo velmi milé, aby ony dvě skladby, které mám ještě zpívati, brzy následovaly. Rádiťe, pane hrabě, zajisté sám uznati, že nemajíc tu známých, nemohu se tu cítit volnou.”

“Přejete si snad, abych vás představil?” tázal se hrabě. “Tím bych se jen zavděčil svým přátelům; ale chtěl jsem dříve znáti vaše přání.”

“Nikoliv, děkuji, pane hrabě, bylo by to zbytečné,” prohodila Milada, “neboť se zajisté s touto vzácnou společností po druhé již nesejdu.”

“Kterak to myslíte, slečno? Snad se nás nechcete úplně straniti?”

Než Milada odpověděla, přiblížil se k nim její neznámý a ukloniv se, představil se jako hrabě Richard M., bratr hraběte Felixe — a děkoval jí dvorně za vzácný požitek, který jemu a všem hostům svým krásným uměním způsobila.

“Takový lahodný, neumělkovaný zpěv měl jsem potěšení slyšeti již jednou, ovšem, tenkrát neměl ještě té síly, jako dnes,” dodal významně na ni pohleděv.

Jí se zatočila hlava pod hlubokým tím

pohledem a odpověděla mimovolně, co jí na jazyk přišlo.

Hraběti Felixi činil potěšení nenadálý zmatek této vážné dívky. Ale co to bylo? Hrabě Felix nedopřál si času přemýšlet o tom.

"Což, Richarde, nezazpíval bys nám se slečnou nějaké duetto? Třeba z Carmen nebo z Mignon."

"S největší radostí, svolí-li slečna!" prohodil hrabě Richard. A ona svolila bez námitek.

"Doved'te mne, prosím, dříve k baronese Olze," požádala tiše hraběte Richarda, když ji nabídl rámě.

"Což mi nechcete dopřát chvíli své milé společnosti?" tázal se vyčítavě. "Hled'te, jak jsem se zaradoval, spatřiv vás tu dnes. Učaroval mi váš zpěv již tenkrát, když jsem jej před rokem slyšel po prvé v ústavě, kam jsem se tehdy dostal náhodou."

"Vy jste mne poznal?" zašeptala Milada, jsouc stále jako ve snách.

"Je to skoro zvláštní," odpověděl hrabě s úsměvem. "Představen jsem vám nebyl, a vy, jak pozoruji, se na mne též pamatujete?"

Milada se zarděla.

V tu chvíli přistoupila k nim hraběnka Xenie s mladou sličnou dívkou a pohlédnuvši chladně na Miladu, pravila přístřeným hlasem: "Baronesa Olga se po vás již tázala, Milado! Tobě, Richarde, přivádím zde jinou společnici," dodala obrátivši se k svému švakrovi.

"Pobavil jsem se se slečnou Miladou znamenitě!" skoro příkře odpověděl hrabě Richard a políbiv dívce před ustrnulou hraběnkou ruku, pravil: "Dovolím si vyhledati vás za chvílečku, do té doby se laskavě rozhodněte a určete, které duetto byste si přála zpívat."

"Odpust'te, pane hrabě, upouštím od naší úmluvy, nebudu zpívatí víc, než co už předem bylo určeno," pravila Milada. Uklonila se hraběnce a sklonivši hlavu k pozdravu komtese i hraběti, odcházela řadou pánů, stíhajících ji pohledy obdivu.

Nitro se jí chvělo rozčilením. Jak ji opět rozčilila ta hrdá žena, a právě před ní. Víc než jindy zabolet ji tento nový rozmar hraběnčin. Spolu si však vzpomněla, jak

hrabě Richard svou odpovědí hraběnku potrestal a pak dvorně s ní jednal. Byl v jednání velice podoběn hraběti Felixovi, a v této asi vrozené přívětivosti nemohla Milada shledávati nějaké zvláštní vyznamenání své osoby.

Baronesa Olga ji vřele stiskla ruku a Milada v její přítomnosti brzo pookřála z ledové sprchy, kterou ji pyšná její sestra obmyslila.

Při následujících dvou písniích našla Milada mezi hosty vždy milou tvář, jejíž modré oči tlumočily její obdiv a nadšení, jež přičítala ovšem jen svému zjevu. Komtesu Amalii viděla neustále v jeho blízkosti a v duchu uznávala, že je tou nejkrásnější dívkou mezi všemi přítomnými. Hrabě Richard a ona tvořili skvostný pár krásných lidí. Vše se Miladě na komtese líbilo, jen její odpuzující upjatost a chladné, skoro přísné oči zdály se býti její krásě velice na újmu.

V.

"A proč nechceš do zámku jít, milé dítě?" tázala se matka Milady asi třetí den po slavnosti, kdy opět stanulo hraběcí auto před myslivnou, aby mladou dívku do zámku odvezlo.

"Bolí mne hlava, maminko, a obávám se, že bych zpívatí nemohla. Pro nic jiného mne do zámku nezhou, nuže, proč bych tam jezdila?" tázala se, přemáhajíc smutek, kterým její duše byla přeplněna.

"Zdá se mi, že jsi se asi za posledních dnů přepínala," pravila starostlivě matka.

"To nikoli, matinko," vesele prohodila Milada, usmívajíc se. "Vy si hned z každé maličkosti děláte starosti, ale ujišť'uji vás, že mi jinak nic neschází, ale nechci již zpívat na zámku."

"Nevím, dítě, bude-li to možné. Avšak proč se tomu tak vzpíráš?"

"Proč? Není tam, matinko, slunečka pro prosté lesní kvítko."

"Ale co tomu řekne baronesa? Ta je přece k tobě tak laskavá — a hrabě zajiště pln pozornosti. Je to velice hodný pán."

"Máte pravdu, matinko. A přece když tam vstoupím, v srdci mne zatrne, je mi tak bolestně v duši, že bych nejraději zaplakala."

"Ale, Miládo, to jest již více než chorobná podrážděnost! Ty snad skutečně vážně churavíš a nechceš se prozraditi. Prosím tě dítě, buď na sebe opatrnou, vždyť máme jen tebe!" zvolala paní lesní.

"Dobrá matinko! Když jste ke mně tak nesmírně laskavá, zdá se mi to býti nemožným, že jsem vám vlastně úplně cizí, že jsem byla kdysi povrhovaným, zanedbaným Pražátkem."

Miladě se při vzpomínce na chmurnou minulost vyřinuly z očí slzy a plna vděčnosti zlíbala své pěstounce ruce.

"Ale, Miládo, kdož pak bude ohřívati staré vzpomínky? Na co to myslíš, drahé dítě? Po celý ten čas, kdy jsi naší milovanou dceruškou, nepřipadlo ti ani jednou o tom se zmínit. Hleď, vždyť ta minulost je dávno zapomenuta; mně se to zdá být nemožné, že bys ty, naše radost, nebyla vlastně naší. Kdyby tatínek věděl, jaké temné myšlenky hlavou tvou krouží, byl by o tebe pln obav. Což snad nejsi dost spokojenou u nás, že jsi tak na to vzpoměla?"

Milada položila svou hlavu na prsa své dobré pěstounky a s pláčem ji ujišťovala, že její vděčnost a láska k drahým pěstounům nezná mezí a že by si přála stále jen býti s nimi.

Co toto promlouvala, zjevil se jí opět mužně krásný obličej hraběte Richarda, jehož oči hleděly tak smutně, jakoby vyčítavě. Po prvé se přistihla Milada při lži. Vždyť plně pocíťovala, že by i laskavé pěstouny pro něj opustila a že by to bylo pro ni nesmírným štěstím, kdyby ho aspoň směla milovati a nemusila se tajiti touto láskou jako nějakým hříchem.

"Odpociň si poněkud, drahé dítě. Jsi nějak neobvykle rozčilená," slyšela v tom hovořiti matku.

"Ach, nikoli, matinko," zvolala dívka, přemáhajíc pohnutí. "Nevím, co mne to napadlo, jen se, prosím vás, tatínkovi o tom nezmiňujte! Půjdu do zahrádky, čeká tam na mne práce, při níž dojista brzo zapomenu na vrtoch, který mi tak náhle mysl zakalil."

"Jdi tedy," odvětila matka.

Chýlilo se již k večeru a Milada byla ji-

sta, že nyní už pro ni ze zámku nepošlou. Oddychla si při tom pomyšlení, ale srdce jí přece zabolelo. Avšak chtěla být silnou a vzdorovati citům, které její srdce opanovaly. Jak snadno by se před nepovolanými zraky mohla prozraditi, a toho se chtěla uvarovati.

Vykonavši práci, kterou si byla uložila, sedla si do loubí, z kterého byl jednou stranou rozhled do lesa. Opřela hlavu o zelenou spleť bujného břečťanu a zahleděla se zamyšleně ke stropu loubí, jímž prosvítala jasná, od krvavého západu zružovělá obloha. Červená zář prodrala se spleťm břečťanu a ozářivši její tvář, probudila ji ze snění. Hluboký povzdech uklouzl jí ze rtů. Té chvíle padl také její zrak na okénko v loubí. Vykríkla slabě a rychle povstala.

"Což jste se mě tak ulekla, slečno?" tázal se hrabě Richard. "Už chvíli vás pozoruji. Odpusťte, že jsem si dovolil vás vyrušiti," dodal smekaje klobouk.

Milada se poněkud opřela o zelenou stěnu loubí, hledajíc opory. Ačkoliv se snažila býti klidnou, neměla přec tolik síly, aby promluvila, aniž by prozradila své vzrušení.

"Vidím, že to bylo ode mne opovážlivé, že jsem si dovolil vás vyrušiti," pravil po chvíli hrabě, "hměváte se snad proto na mne, slečno?"

Milada zavrtěla hlavou.

"Dejte mi jako důkaz svého odpuštění," prosil, ukazuje pohledem na růže, jež si byla připjala na živůtek.

"Jsou již povadlá, pane hrabě!" odvětila Milada, "v zámku zajisté jsou růže mnohem krásnější; nač byste se s nimi nosil až odtud?" ovládla se již tak dalece, že se zmohla na lehký žert.

"Tam bych si musil růže trhat sám, zde jste je ale trhala vy a zdobily vás — prosím, abyste si uvědomila ten rozdíl."

Hrabě pohleděl na ni tak výmluvně, že se zachvěla. Pak beze slova posmekl a odcházel, jsa podivně dojat její zdrženlivostí. Za chvilčku se však zase vrátil.

"Vždyť bych byl odešel, aniž bych byl s vámi promluvil o příčině, jež mne sem vlastně přivedla," pravil již zcela lhostejně.

"Vyhovíte snad mé prosbě, což jste mi ostatně o koncertě na polo slíbila a zazpíváte se mnou některé písně. Baronesa Olga vám vzkazuje, že i jí tím učiníte velkou radost, svolíte-li, a jelikož již za týden odjedu, prosil bych vás, abyste laskavě zítra do zámku přišla, abychom mohli písně nacvičiti. Svolujete tedy, slečno?"

Tedy už jen týden tu pobude, pak snad ho již víckrát neuvidí! Té chvíle pojala ji nesmírná touha býti mu pokud možná nejvíce na blízku a využití každé chvíle k dosažení této chudé radosti.

"Přijdu zcela určitě," pravila tiše, "přeje-li si toho baronesa," dodala rychle.

"V kolik hodin vám můžeme poslati auto?" tázal se hrabě.

"Přijdu sama v obvyklý čas. Avšak, smím-li prosit, nerada bych opět zpívala před společností," dodala.

"Jak si přejete, slečno. Děkuji vám již předem za požitek, který hlavně mně tím způsobíte. Toužil jsem již dlouho od těch dob, kdy jsem vás v ústavě zpívati slyšel, zazpívati si s vámi. Slyším již nyní, že hlas váš dobře bude k mému přiléhati. Odjedu zase na několik let na cesty a vzpomínka na váš zpěv bude mi milou. Nedivte se, že toužím slyšeti vás opět a opět."

"Chci vám tedy poskytnout toho požitku do syta," odušila Milada laskavě a jako ve snách podala mu ruku.

Hrabě Richard ji uchopil a políbil čtě, jak se chvěje.

Dávno již zanikly jeho kroky a Milada doposud stála v loubí, zadumána, uslzená. Konečně volající hlas paní lesní ji probudil ze snění.

* * *

"Drahoušku, pozoruji na vás, že nejste jaksi svou," pravila k Miladě baronesa Olga za několik dní na to.

Milada přišla do jejích komnat ze salonu hraběnčina k smrti ubledlá a téměř bez vlády klesla na lenošku, kterou jí baronesa přistrčila.

"Pozoruji, že vás zpěv neobyčejně vyčerpává, milá Milado."

dívka zavrtěla záporně hlavou: "Nikdy mne zpěv neunavoval; často jsem zpívala

po celé dny a necítila jsem žádné nevolnosti," odpověděla Milada.

"Nuže, co vám tedy schází? Ostatně snad ani sama nevíte, kde vám nemoc vězí a zbytečně se přemáháte, čímž byste si mohla uškoditi. Jsem zvědava, co tomu řekne náš doktor."

"Ráčila jste poslat pro lékaře?" hrozila se Milada. "Přičítáte tuze velkou důležitost mé nevolnosti."

"Ovšem, milá Milado, nemohu být lhostejnou k stavu vašeho zdraví, mám vás ráda a nechci, abyste zbytečně trpěla."

Za chvíli prohlédl lékař Miladu v přítomnosti baronesy a ujistil ji, že jest úplně zdravá a že jen vlivem jakési duševní deprese nastalo u ní chvilkové tělesné ochabnutí.

"Tak vidíte, milostivá baroneso, ráčíte o mne míti zbytečné obavy," zasmála se Milada, snažíc se vyhlížet co možná bezstarostně.

Baronesa však stála všecka ubledlá podle ní a pohlížela vytřeštěně na ni. Ale pak bolestně zavrtěla hlavou, a když doktor se vzdálil, hovořila dlouho s milou svou chráněnkou. Milada se tentokrát u baronesy dlouho zdržela; musila jí vyprávěti o svém mládí a znajíc názory baronesčiny, neostýchala se ani přiznati se jí, že není vlastním dítětem Bernáškových, ale ubohým Pražátkem, které přijali za své. Tímto zvýšil se však ještě více zájem baronesin o ni. Když od ní odcházela, líbala ji v čelo a byla neobyčejně pohnuta.

VI.

Komtesa Amálie byla nyní častým hostem na zámku a hraběnka Xenie snažila se všemožně, aby se krásná dívka pokud nejvíce zamluvila hraběti Richardovi, kterého by byla velice ráda oženila.

Richard byl jediným bratrem hraběte Felixe a majetníkem krásných, rozsáhlých statků, které úplně ponechával řízení svých správců, svěřiv dozor spolehlivému řediteli, muži to velice rádnému a Richardovi cele oddanému. Dík jemu netrpěly nikterak tyto statky skoro stálou nepřítomností vlastníka, který, jsa náruživým cestovatelem a nemaje vlastní domácnosti, bloudil rád ne-

známými dalekými kraji. Byla to skoro vášeň, která jej opanovala již v patnácti letech. Tenkrát se vydal se svým vychovatelem na delší cestu a od té doby vábila ho touha poznati zase nové a nové kraje a od smrti svých rodičů oddal se této choutce skoro úplně, trávě jen krátký čas, třeba za několik let své nepřítomnosti zase ve vlasti. Tu měl pak tolik přátel a známých, kteří cestovatele, jenž si byl několika spisů dobral už zvučného jména, rádi pro sebe na nějaký čas zaujali, tak že vyměřili-li si čas určený k pobytu ve vlasti, na každého z nich mnoho nezbylo.

Hned z jara, ještě než Milada do zámku choditi počala, přijel do vlasti a ztrávil prvé dny na bratrově zámku, kam se zase nyní před novou cestou přišel rozloučiti. Tentokrát seznámil se tu s komtesou Amálií, sestrou bývalé přítelkyně hraběnky Xenie, a jelikož se skoro výhradně s ní bavival, pojala hraběnka naději, že by z nich mohl býti manželský párek. Hrabě Richard se plánu švakrové jen smával, vytrvale opakuje, že se ženiti nebude — neboť potom že by bylo veta po jeho zamilovaném cestování a toho se za nic na světě vzdáti nechtěl. Na domluvy hraběčiny ujal se i její manžel jejího plánu a přemlouval bratra, aby cestování zanechal a raději si zařídil domácnost, pokud je ještě v plné životní síle. Měl bratra velice rád, a těšil se, že si dá říci a zanechá neklidného života. Ku změně jeho názorů měla hlavně přispěti láska a jelikož komtesa Amálie byla sličnou a poutavou dívkou, doufali hraběcí manželé, že se jí podaří vzbuditi v jeho srdci lásku.

Velice je tedy zklamalo sdělení Richardovo, že se na zámku zdrží jen čtrnácte dní, aby se zase odebrati mohl na cesty. Marné byly domluvy bratrovy. Richard ještě ušilovněji trval na svém předsevzetí.

Po koncertě počal ve svém rozhodnutí poněkud kolísati, ale brzy se zase rozhodl, že je přece měniti nebude.

Hraběnka zatím pozvala komtesu Amálii k delšímu pobytu na zámek, doufajíc, že se každou chvíli předsevzetí Richardovo může změniti.

Amálie byla novým stínem, který padl do

duše Miladiny; ona a hraběnka byly jediné, které jí pobyt v zámku činily nepříjemným. Písňe s hrabětem Richardem zpívané byly pro ni milým požitkem. Cítila čím dál, tím více, jak láska k tomuto muži den co den hlouběji zapouští kořeny v její srdce, a marně si vyčítala, že se ho, jako šlechtice pro ni nedostupného, hned z počátku měla straniti. Přiznávala si se sladkou bolestí, že nyní již úplně propadla neodolatelnému kouzlu jeho osoby.

Pro nepřítomnost baronesy umínila si Milada vynechati dnes obvyklou hodinu své návštěvy, ale ještě téhož dne k večeru, procházejíc se nedaleko myslivny, setkala se s hrabětem Richardem, který se k ní přiblížil a otázkou, proč jim dnes odepřela svou milou návštěvu.

“Vždyť se baronesa ještě nevrátila,” odpověděla Milada krátce, naznačujíc, komu vlastně svůj čas obětuje.

“Ale my ostatní jsme vás s jistotou čekali a já byl velmi zklamán, když se auto vrátilo bez vás. Došly mne nové skladby a tak rád bych je byl s vámi přezpíval.”

Milada pokrčila lehce rameny.

“Pohleďte, vzal jsem je s sebou, doufaje v dobrou náhodu, že vás tu naleznu. Přál bych si jednou zazpívat si s vámi o samotě, kde by nás nikdo neposlouchal, nikdo nás nerušil, toužil jsem zazpívat si s vámi jen pro sebe — — —”

Hlas jeho nabýval takové vroucnosti, že se srdce mladé dívky zachvělo v nejtajnějších hlubinách.

“Slečno Milado, smím doufati, že přání mému vyhovíte, než odjedu?” prosil opět a Milada si netroufala ani pohlédnout mu do očí, jsouc si vědoma, že by pak bez odmluvy přání jeho vyhověti musila.

“Smím se tedy těšit, že zazpíváte jenom mně — mně — samotnému?” tápal se znovu a uchopiv ji za ruku, slabě ji stisknul. “Povím vám za to něco, co jsem dosud nikomu neřekl,” dodal tiše, skloniv se kní.

“Nuže, vypravujte,” vydechla dívka, svolujíc takto splniti jeho přání.

“V dalekých krajích nádherného jihu,” počal vyprávěti hrabě Richard, “poznal kdysi mladý muž krásnou dívčí bytost, útlou a něžnou jako spanilý květ. Milovali se!

Ona byla dcerou tamějšího, a on dosti bohat, aby své zbožňované zabezpečil blahý život. Musili se však tajně scházeti, jelikož otec dívčin, jinověrec, nechtěl svoji dceru dáti křesťanu. V háji tisových plantánů scházeli se milenci, zatím co ostražitý černochoch bděl, aby je někdo nevysledil.

"Mladý muž si dal zhotoviti malý pavilonek v tisovém háji, kde se se svou vyvolenou scházel. Byl vášnivým pěvcem, a ona též zpívala překrásně. V pavilonku umístěn byl klavír, na kterém on vždy její i svůj zpěv doprovázel. Snad jen pro ten zpěv ji měl tolik rád. Naučil ji své řeči, svým písním a žil ve chvílích její přítomnosti pravý život vyvolence štěstěny. Chtěl ji unést do své vlasti, ale ona s bolestným úsměvem odmítala, řkouc, že by v cizině musila zahynouti. Konečně dala se přemluvit, slibivši, že s ním uprchne. Marne však čekal dva dny na určitém místě, až konečně přichvátal všecek udýchan její sluha, černochoch, odevzdávaje mu drahocenný prsten na památku od Akmé, vyřizuje spolu, že paní jeho již nepřijde, že náleží už muži jinému, kterému ji byl otec určil."

"Myslíš jsem, že zešlím," pokračoval hrabě, aniž zpozoroval, že přestal tajiti ve vypravování svoji osobu, "a přes všecku svoji snahu jsem ji už nespatriil. Jen to jsem se dověděl, že zesnula po dvou letech nešťastného manželství. Ubohá má Akmé," dodal svěsiv hlavu a ustal na chvíli ve vyprávování.

Milada naň pohlížela s porozuměním, jsouc bleďá pohnutím.

"Od té doby vplynulo deset let," vyprávěl dále, "a muž ten zabloudiv při návratu do vlasti, vyzván byv přítelem, do soukromé zřádky, kde vystoupila mladice, silná pěvkyně. Zůstal na ni hleděti, jako v začarování. Byl to snad duch jeho Akmé? Nikoliv, byla to bytost jiná, ale velice podobná jeho první lásce, s tímž rozkošným, líbezným hlasem. Jeho city vzbouřily se znovu a láska zaklepala na jeho odumřelé srdce, ale on ji tvrdě odehnal a prehl znovu do oněch krajů, kde žila kdysi jeho Akmé. Ač ho to táhlo vši mocí domů, odolal, a když se domníval, že je opět vyléčen, vrátil se zase do své vlasti, aby

vyhověl naléhavým prosbám svých přátel. Doufal však přece, že se opět sejde s onou rozkošnou neznámou zpěvačkou, že ji aspoň spatří, ale ona jakoby byla zapadla, nenašel ji, ačkoliv navštívil i ta místa, kde ji po první spatřil. Teprve, když se vzdal už vši naděje, zjevila se mu opět. Sblížil se s ní, promluvil s ní — ba i častěji se s ní stýkal. V blízkosti její se zvolna zase uklidnilo jeho rozbouřené nitro, umínil si, že nebude rušiti klid této bytosti, že bude jen bděti nad ní, aby se jí dostalo pravého štěstí. Choval přání, aby si s ní mohl zapívat tak, jako kdysi se svou Akmé, nejsem nikým pozorován, zkrátka, aby mohli zapíati jen jeden druhému, sami sobě. Doufal, že se tak znova v něm oživi chvíle, kdy rozloučit mohl se svým nejkrásnějším snem. Snad bylo toto jeho přání říši odvážené, ale doufám, že mi zazpíváte nebudete, slečno Milado?" tázal se, upíraje na ni prosebný pohled.

Za řeči se zastavili a ona opřela se o kmen vysokého buku, cítíc, jak se jí nohy chvějí. Z jeho vypravování jí bylo jasné jen to, že kdysi miloval a že ji žádá, aby svým zpěvem vzpružila v něm vzpomínky na zašlé doby.

Pozvedla k němu zvolna oči a přemáhajíc bolest svého srdce, řekla tiše chvějícím se hlasem: "Jestli vám tím skutečně způsobím radost, vyhovím mileráda vašemu přání, pane hrabě."

"Smím tedy přijít k vám již zítra v tuto dobu?" tázal se, hledě ji pohnutě v pohledlou tvář.

"Budu vás čekati v kteroukoli hodinu odpoledne," svolovala.

"Vroucí dík, slečno Milado!" děkoval, políbiv jí ruku, načež jí odevzdal balíček not a prosil, aby do nich prozatím nahlédla a vyhledala sama písně, jež by si pak spolu zazpívali.

"A nehněvate se proto na mne, že jsem si dovolil vás vyrušiti ve vašem klidném zátíší? Na důkaz toho dostanu snad dnes tyto anemonky?" dodal ukázav na bílá kvítka v její ruce.

Téměř bezděčně podala mu je a pozdravivši, rychle odcházela. Stál ještě chvíli

na témž místě, pak hluboce oddychnuv, krácel zamyšleně zpět.

Tě noci nemohla Milada dlouho usnouti. Zírala ve tmě ke stropu a neustále se jí zdálo, že slyší melodický hlas hraběte Richarda, tiše vyprávějící.

Na zítří přijelo pro ni hraběcí auto již dopoledne a Milada uznala námitku matčinu, že tentokrát již nezbývá nic jiného, než vyhověti přání panstva.

"Komtesa Amálie by ráda poslechla ještě nějaké písně, Milado, a proto jsem pro vás poslala!" řekla hraběnka, když Milada vstoupila do salonu a pokynula jí ku klavíru.

"Odpust'te nám, slečno, že tak přílišně nadužíváme vaši vzácné ochoty!" pravil hrabě Felix s důrazem, otevíraje Miladě klavír a snaže se zmírniti pánovité chování své choti.

Hrabě Richard nebyl přítomen, a jak se Milada z rozhovoru, který se vedl anglicky, dověděla, byl asi na honě. Podivila se tedy velice, když přezpívala sotva dvě písně a on vešel do salonu, maje v ruce několik krásných růží.

"Tys neodešel do lesa?" tázala se hraběnka udiveně.

"Rozmyslil jsem si to, milá Xenie, půjdu na čekání raději až k večeru," odvětil hrabě Richard a uklonil se Amálii.

"Pro koho pak jste natrhal ty krásné růže?" tázala se tato, jsouc jista, že se jí květin dostane. "Nechtěl byste mi uštědřit aspoň jedinou, přála jsem si právě nějaké mítí."

Hrabě Richard zazvonil a poručil vstoupivšímu sluhovi, aby komtesu přinesl růže.

Komtesa nevrle svraстила čelo, vidouc, že Richard odkládá své růže na malý stoleček u okna a tázala se ironicky: "Od kdy pak stal se náš hrabě tak negalantním? Ignorujete mé přání — vždyť jsem výslovně řekla, že si přeji vašich růží."

"Promiňte, komteso! Pro roztrhání je mých růží škoda," pravil hrabě, narážaje na ošklivý zvyk komtesin, která roztrhala za chvíli každé kvítko, jež se jí dostalo do ruky.

"Vždyť přece nemůžete věděti, zdali bych

také tak s vaší růží naložila," koketně se usmívaljc, prohodila komtesa.

"Zvyk je příliš svéhlavý, neústupný brach, komteso, a já bych své růže rád ušetřil smutného osudu."

Milada se roztržitě skláněla nad notami, hledajíc píseň, kterou si hraběnka přála slyšeti, a dívala se v duchu odmítavému chování Richardovu vůči té, v které uvyklá spatřovat jeho budoucí snoubenku.

Neuvažovala o tom, že by mladý hrabě sotva odjížděl na daleké cesty, kdyby se s komtesou Amálií opravdu zamýšlel zasnoubit.

VII.

Hrabě Felix vystřídal zatím Miládu v doprovodu na klavíře a Richard se dovoľoval u dam, zdali by s ní mohl zazpívat. "Mně již z toho zpěvu rozbolela hlava," nevrle zvolala hraběnka anglicky, jsouc jista, že této málo používané řeči Miláda jistě nerozumí. "Ještě ty bys chtěl přizvuťkovat? Nech toho raději."

"Já myslil, Xenie, že tě to těší?" podotkl Richard v téže řeči. "Ostatně, bolí-li tě hlava, můžeme slečnu poprositi, aby se více nenamáhala."

Miládě, která se právě chystala zazpívat novou píseň, trásly se noty v rukou. Pohlédla tázavě na hraběnku, která to ovšem nepozorovala; ale zatím už hrabě započal hráti předeheru, a když ona měla zpěvem vpadnouti, pohlédl udiveně na ni, poznávaje, že se nemíní připojit.

"Je vám snad nevolno, slečno Miládo?" zvolal; ustav ve hře pohlízel starostlivě do jejího zbledlého obličje.

"Nikoli, pane hrabě, ale čekám, až paní hraběnka svolí, abych dále zpívala. Obávám se, že je již unavena."

"Nemáte se čeho obávati, Miládo," zvolala rozmrzelá hraběnka, netušíc, že Miláda i anglicky rozumí. "Neobávala bych se projevíti své přání, kdyby skutečně tak bylo, jak se domníváte."

"Jak si podrážděna, má drahá!" zvolal hrabě, přistoupiv k ní.

"Zdá se mi, že mě chcete všichni opravovat!" hněvala se hraběnka opět anglicky. "Konečně člověk ve svém domě nebude už

moci ani promluvit. Ale je to vaše vina, že si to děvče tak příliš dovoluje."

"Odpusťte, milostivá paní hraběnko," řekla Miláda chvějícím se hlasem, "neměla jsem v úmyslu vás urazit; chtěla jsem jen vyhovět vašemu přání."

"Dobře, dobře, pro dnešek jste propuštěna!" promluvila s vysoká hraběnka.

Miláda zbledla na smrt, důstojně se vzpřímila a beze slova chtěla opustit salon.

"Dovolte, slečno Miládo, abych vám odevzdal květy, které jsem pro vás uchystal jako malý důkaz vděčnosti za krásné chvíle, jež jste mi svým uměním způsobila," zvolal v tom hrabě Richard a hluboce se Miládě ukloniv, podal jí své růže. Jeho oči hledaly té chvíle její, ale ona se jim vyhnula, hledíc na květy, které přijala jako ve snách.

"Tot' přílišné, Richarde!" rozhorleně zvolala hraběnka.

Slyšíc její hlas, trhla sebou Miláda a růže jí vyklouzly z rukou. Neměla té odvahy, aby se pro ně shýbla a nevšímajíc si ani, že hrabě Richard sám tak činí, opustila beze slova komnatu.

Slyšela za sebou podrážděný hlas hraběnky a spolu se jí zdálo, že se znova otvírají dveře, ale nevěděla, že za ní vyšel hrabě Richard, až teprve, když se ocitl po jejím boku venku na nádvoří.

"Dovolte, slečno, abych vás doprovodil."

Miláda zavrtěla prudce hlavou.

"Takto vás přece samu pustiti nemohu," rozhodl hrabě Richard. "Hněvejte se třeba, ale já s vámi půjdu přec."

Neodporovala dále a kráčela mlčky podle něho stinnou alejí, až se ocitli na lesní cestě.

"Tak jsem se těšil na dnešní odpůldne!" promluvil hrabě teprve zde. "A mohu-li takto žádati, abyste splnila svůj slib? Odsuzuji velice chování své švagrové."

"Nenávidí mne," zašeptala Miláda.

"Ale proč? Vždyť jste se jen snažila ji pobavit."

"Ano, ale ona je příliš hrdá na své šlechtictví a domnívá se, že jen příslušníci vyšších kruhů mají právo na větší vzdělání. Neměla jsem se prozradit, že rozumím anglicky, je to má vina, že se tak podráždila;

stalo se to již jednou, měla jsem se toho vyvarovati. Na mně jest, prositi vás za prominutí, že jsem vám způsobila nepříjemnou chvíli. Bolelo by mne, kdybyste měl o mně horší mínění, než jakého vlastně zasluhuji. Promiňte mi proto a odpusťte, že se již zde s vámi rozloučím."

"Nepřejete si, abych vás doprovodil?"

"Ano, není toho třeba; šla jsem tudy vícekrát samotna. A odpusťte, že již nemohu splnit svůj slib, dnes jsem příliš rozrušená, zpívati již nemohu a vy zítra odjedete."

"A což když neodjedu, když zde vůbec zůstanu?" tázal se hrabě rozechvěně.

"Pak bych ovšem musila splnit, co jsem slíbila," odpověděla Miláda, snažíc se zakrýtí své pohnutí, "ale—"

"Nuže?" tázal se hrabě netrpělivě.

"Ale doufám, že budete tak velkomyšlným a zprostíte mne mého slibu," pravila tiše a jaksi zaraženě.

"A proč, Miládo, proč?" tázal se hrabě.

"Nebudu již nikdy před nikým zpívati, mám své umění jenom pro sebe a pro své milé," řekla už zcela rozhodně.

"A což já vám nejsem ani trochu milým? Miládo, vy musíte splnit, co jste slíbila, vždyť od toho závisí mé štěstí."

"Je-li tomu tak, pak se ovšem musím podrobiti!" odpověděla s bolestným úsměvem a slzy jí vstoupily do očí při pomýšlení, jak šťastnou byla asi ta, již miloval. "Musí-li to tedy být, tož raději hned, zotavila jsem se již tak, že budu moci zase zpívati. Kdybych byla zpěvačkou z povolání," dodala, "musila bych také zpívat za všech okolností."

Za nedlouho ocitli se v myslivně. Hrabě Richard požádal paní lesní, aby mu dovolila přezpívat zde se slečnou dcerou některé písně. Paní lesní byla právě zaměstnána a mlčky svolila, divíc se podivnému přání pana hraběte.

"Dovolíte mi, Miládo," pravil hrabě Richard k dívce, když seděla již u klavíru, "abych vám vetkl do vlasů tyto růže?" A zvedaje ruku, v níž držel růže, které byla Miláda v saloně upustila, dokládal: "Podobala byste se pak úplně mé Akmé."

"Pane hrabě — nesmíte zapomenout. že

tato hra nesmí překročit meze. Bylo by zpozdlé, abych se nyní zdobila růžemi. Co by tomu řekla matinka, kdyby sem nyní vstoupila?"

"Ach, Miládo, nebud'te tak malichernou a vyhovte mému přání," prosil hrabě a jeho zrak mluvil k ní tak naléhavě, že konečně svolila. Vytáhle dvě jehlice, které spínaly její vlasy, a nevšímajíc si radosti hraběte, vetkla si v ně růže sama.

Srdce se jí podivně svíralo, cítila jeho pohled upřený na svou tvář a aby zaplašila rozpaky, udeřila v klávesy. Ale v tom ji hrabě uchopil za ruce a tiskl je k srdci.

"Miládo, drahá Miládo, bud'te mou Akmé!" prosil tiše. Zachvěla se blahem, přivírajíc na okamžik oči, ale hned na to vyprostila zvolna ruce z jeho a skryla do nich obličej.

"Odpovězte, Miládo, chcete býti mou ženou, mým štěstím?"

S Miládou se zatočil svět, ale v tom štěstí, které srdcem jejím zachvívalo, zdálo se jí, že vidí ubledlou tvář oné, které dříve náleželo jeho srdce.

"Ne, ne!" zavrtěla prudce hlavou, "nechci býti stínem zemřelé!" a nemohouc se déle ubrániti pláči, hlasitě zavzlykala.

"Bláhové dítě, jak bys mohla býti stínem jejím ty, která jsi mi ještě dražší, než byla ona, neboť jsi vyrostla na mých rodných nivách? Ona mi nemohla tak rozuměti, jako mi porozumíš ty, ona byla pro mne křehkou květinou, kdežto ty jsi ženou, po které toužím celou svou duší. Poznávám teprve teď, že jen ty jediná mě můžeš plně oblažiti. Nuže, Miládo, což marně budu prosit?" tázal se, znova tiskna její ruce, "či snad už patří tvé srdce jinému?"

Miláda neodpověděla, jakoby ani neslyšela jeho otázku. Zněl jí v uších jeho výrok, že vyrostla na rodných nivách jeho vlasti. Vzpomínala, že je vlastně dítětem vyvrženým do světa, jemuž sudičky vložily do kolébky odříkání se všeho štěstí pro jeho temný původ.

"Proč neodpovídáš, má milovaná? Nemůžeš snad opětovat mou lásku?" tázal se znova hrabě, snaže se jí podívat do očí.

Dvě velké slzy skanuly jí zpod přivřených víček. Pak zvolna pozvedla k němu

uslzené oči, ale hned je zase přivřela, nemohouc snést žár jeho prosebného pohledu.

"Nemohu!" zašeptala konečně.

"Proč ne, proč, Miládo?" tázal se hrabě naléhavě.

"Jste šlechtic, pane hrabě!" odvětila ona.

"Jen proto?" usmál se hrabě a uchopil ji znovu za ruce.

Povstala prudce a bolestně naň pohlédnuvši, vydechla sotva slyšitelně: "A já jsem Pražátkem!"

"Jen proto?" opakoval znova hrabě a sevřev ji do náruče, šeptal: "Což myslíš, že tyto malichernosti zvklají snad moje rozhodnutí a zmenší moji lásku k tobě? Pro mne jsi ženou, kterou neskonale miluji a kterou musím mít, chci-li být šťasten. Avšak nejen ji, ale i její lásku, a proto mě, prosím tě, konečně pověz — — — miluješ mne také?"

"Už dávno!" splynulo jí se rtů a teprve nyní uvěřila svému štěstí — — —

"Není to snad jen krásný sen?" šeptal jí blažený muž, "chceš být skutečně mou ženou? Minuly tedy skutečně ony zachmuřené dny mého života, zanikl opravdu navždy onen věčný neklid, který mne poháněl neustále z místa na místo a odsuzoval mne k stálému bloudění světem? Budu přece ještě šťasten? Je to opravdu možné?"

Mladí lidé nezpozorovali, že se zatím otevřely dveře a paní lesní všecka udivená zírala na ně, nevěříc svým očím . . .

Za ní objevila se té chvíle také baronesa Olga. Paní lesní ji neslyšela přicházet, jsouc všecka rozčilená divadlem, které tak z nenadání se před ní objevilo.

Baronesa Olga, nevšímajíc si ustrnutí paní lesní, vklouzla podle ní do pokoje a stanuvši opodál, hleděla se zářícím obličejem na skupinu u klavíru. Bylo zajímavé pozorovati tváře těchto dvou žen; jednu nadchl obrázek, který se jejím očím naskytl; k radosti a druhá byla bledá zděšením.

Konečně pozvedl hrabě hlavu a spatřiv obě dámy, usmál se, a ovinuv ruku kolem těla Miládky, pravil k ní: "Hle, Miládko, tvoje matička, a přítelkyně, které tě rovněž milují, nám přišly již blahopřát."

Paní lesní jako by nevěřila svým uším, stála jako zkamenělá, dívajíc se s úžasem na zardělou Miládu. Dívka konečně sama, vyvinuvši se hraběti, spěchala k matce a políbivši ji, zvolala: "Matinko drahá, jsem nesmírně št'astna!"

"Miládo!" zvolala v tom baronesa Olga třesoucím se hlasem.

Miláda spěchala k ní a zlíbala jí ruku. Baronesa vzala její hlavu do svých rukou a pohlížela jí chvíli v sličnou tvář. Slzy stékaly jí po tváři, když přivinuvši ji k sobě, zašeptala: "Málido, Miládo, vždyť ty jsi moje — moje — moje dcera!"

Úžas zmocnil se po těchto slovech všech přítomných. Za chvíli však bylo jasno všem. Baronese už dlouho byla nápadná podoba Milády s mužem, jehož kdysi milovala a za kterého se nesměla provdati, poněvadž byl jen vychovatelem jejího nejmladšího bratra. Odhodlala se s ním prchnouti z domova a dala se s ním tajně oddati. Po ročním manželství zemřel jí náhle milovaný manžel a ona, stojíc sama ve světě a čekajíc svoji těžkou chvíli, obrátila se s úpěnlivým dopisem na své rodiče. Otec, jehož miláčkem bývala, přijel brzo za ní a odvezl ji do jistého domu v Praze — odkud si ji po nějakém čase odvezl domů, když mu slíbila, že se nikdy k svému dítěti nebude hlásiti. Jak trpce později litovala svého slibu!

Odumřelá úplně světu, stala se samotářkou a vzpomínala jen na své dítě. Miláda ji hned podobou svojí zajímala a když při lékařské prohlídce spatřila na jejím rameni mateřské znamení, jaké měla sama na témže místě a zvěděla od ní, že je "Pražátkem," odjela do Prahy přesvědčit se, zda se shodují dívčina udání s těmi, které si nyní hleděla opatřiti z prvních dob jejího dětství. Jakmile se její tušení potvrdilo, spěchala, aby své dítě přivinula k srdci, aby se hlásila k němu jako pravá matka.

Paní lesní stála mlčky u dveří a tiše plakala. Nikdy se nenadála, že by Miládu mohla někdy takto ztratit. Ale matčino právo bylo přece větší — musila tedy ustoupit — — —

"Nehněvejte se na mne, paní lesní," řekla baronesa Olga, "že vám chci Miládu od-

vésti; slibuji, že nechci v nejmenším zkrátiti vaše práva na ni, vždyť jste ji vychovala! A jak dobře jste ji vychovala! Ostatně, jak jsme viděly, našla Miláda šlechtěného muže, který zajisté touží po nejdříve ji k sobě uvéstí a proto navrhuji, aby do té doby, než se stane jeho manželkou, zůstala u vás. Dovolíte mi však, abych k ní často docházela, a ona ke mně? Způsobilo by to zbytečný rozruch v našich kruzích, které se domnívají, že jsem zůstala svobodnou, kdybych se náhle prohlásila za matku dospělé dcery. Necht' nese vaše jméno, které je rovněž tak poctivé jako jméno jejího otce, do té doby, než jej zamění za jméno svého manžela. Schvalujete, hrabě, moje počínání?" otázala se Richarda.

"Obdivuji se vám, baroneso!" zvolal hrabě dojat, "a líbám oběma matičkám své Milády vřele drahé ruce. Jedna mi ji darovala, druhá vychovala." A políbil uctivě ruku baronesy i paní lesní. "Nový domov mé Milády bude vždy otevřen i jejím milým, vid', má drahá?" pravil obrácen k Miládě. Usmála se naň plna štěstí.

Nemalý rozruch způsobily ohlášky hraběte Richarda s Miládou. Hraběti Felixi se Richard téhož dne se svým úmyslem, a on volbu jeho schválil. Hraběnka ovšem nechtěla o příbuzenství s Miládou ani slyšet — až teprve když ji baronesa Olga svěřila své tajemství — smýšlela jinak.

"Však mě dost často byla nápadnou její vrozená vznešenost," podotkla jen, nevzpomenuvši, jak se vzpírala podobnému tvrzení sestřinu.

Komtesa Amálie se rychle ze zámku vystěhovala, a Miláda opět denně tam docházela.

Hraběnka Xenie ji nyní ráda vítala. Hrabě Richard dojížděl denně dohlížet do svého nejbližšího zámku na práci dělníků, kteří krásné sídlo jeho otců připravovali pro uvítání nové paní.

* * *

Když si tam Miládu po svatbě zavezl, bylo jí, jakoby vstoupila do pohádkové říše.

Hrabě Richard měl radost z jejího obdivu a byl úplně št'asten.

Žili jen sami sobě, nestarajíce se o svět

a vítajíce často u sebe milé hosty hraběte Felixe s chotí, baronesu a rodiče — či pěstouny Miládiny.

Lesní Bernášek se s počátku ve středu urozené společnosti ostýchal. Ale když mu dokázali, jak si ho všichni váží, tím, že společně s hrabětem Felixem držel prvozeného kloučka Miládina při křtu na ru-

kou — byl nejšťastnějším dědečkem pod sluncem. Ted' si teprve dal říci a odstěhoval se s chotí do villy vedle zámku nově postavené, aby narozenému miláčku byl co neblíže.

Mladí manželé nadále pěstovali hudbu a zpěv, nezapomínajíce, že hlavně ony byly původci jejich štěstí.

P. František Žák, T. J.:

DOKONALOST

K dokonalosti, v níž lidem
nejvzácnější cíl je dán,
nevede nic úspěšněji
nad chléb, v němž se dává Pán.

Nedbám na měsíc ni hvězdy,
když mi slunka svítí zář,
model světa nedbá srdce,
které Bůh má za oltář.

Kdo má srdce proniknuté
světlem nauky Kristovy,
marností si toho světa
nežádá, jím nehoví.

Jsi-li s to, bys nesl s klidem
han a pomluv přívaly,
v dokonalosti si můžeš
přiznat pokrok nemalý.

O sobě jen skromně smýšlet,
jiné za šlechetné mít,
veliká je ctnost a moudrost,
lásky zdroj a klidu štít.

Bez proviny snášíš hanbu?
Věz, že Bůh ti pokory
dát chce ctnost, neb vyšších cílů
otevření obzory.

Mnohý pravil: není nic už,
na čemž bych v tom světě lpěl,
ale sotva přišla ztráta,
byť i malá, zaúpěl.

Posty, bdění, rozjímání,
tuhé kázně zdravý lék
nejsou dokonalost sama,
nýbrž jsou k ní prostředek.

O jiných mlč, zabýváje
horlivě se nitrem svým,
jinak nikdy nestaneš se
mužem vpravdě vniterným.

Včela, když se vrací k úlu,
vždycky nese s sebou med,
také ty, kamkoli zajdeš,
s něčím dobrým vrat' se zpět.

Malou máme dokonalost,
jestli váhy nekladem,
bychom vzdělávali jiné
slovem, skutků příkladem.

Ještě zvědav, mnohomluvný?
Uraženou míváš tvář?
Ach, ty z dokonalosti sis
nepřečet ni slabikář.

V odměnu

Alois Dostál.

TONAL-LI někdo v Kyšicích a neměl-li mu kdo z domácích pro pilnou práci posloužiti, posláno pro Frantinu Kuličkovu a bylo jistě o nemocného dobře postaráno. I lékař věděl o této ochotě ženy prostředních let a vybízel: "Pošlete pro Frantinu, at' poslouží. Udělá to ráda."

O tom byli všichni v obci přesvědčeni, a proto Frantinu nazývali milosrdnou sestrou.

S tou obsluhou Frantina počala u svých rodičů, chudých pomocných pracovníků. Pro starost o matku a otce ani se neprovádala, ač byla dosti k světu a stala by se pilnou pomocnicí muže k dobývání vzdejšího chleba. Podělovala u rolníků na polích, uklízela po bílení, prala po staveních a chápala se všeho, nelekajíc se žádné sebe těžší práce. Jenom když donesla domů něco na potravinách a mohla na stůl položit aspoň několik korun.

Pro tu pracovitost snad by si ji někdo vzal za ženu, ale Frantina nechtěla opustit rodiče, vědouc, že je jejich jedinou oporou. Jiných dětí neměli a často postonávali. Matka dceru posílala často na léčivé byliny, jichž odvar užívala, aby se jí snáze dýchalo. Dívka naučila se znáti, k čemu těch oněch květů se zdarem lze užiti, sbírala je, sušila a ukládala. Otce před krátkou dobou odvezli do okresní nemocnice, a Frantina za ním skoro denně docházela. Zde všeho si všímala a za čas ošetřovatelky jí svěřovaly opatrování ne-

mocných. Také jí zvaly, aby do nemocnice vstoupila, zde pomáhala, když seznaly její trpělivost s nemocnými, její horlivost a jiné vlastnosti v těch službách potřebné. Ale dívka nemohla tu zůstat, musila se starati o rodiče.

* * *

A tak jí léta mýjela, až mládí minulo, tvrdost života zaryla se do tváře, údy ztrácely pružnost, ruce zmozolily a z minulosti jí zůstal pouze soucitný pohled, který s každým nemocným cítil, ohně sice nenalil, ale jevil dobrotu srdce.

Frantina sama už nemyslíla, že by se mohla provdati, a také o to nestála, řadíc se už mezi starší, kteří se již se životem vyrovnali a svou drahou se brali v úplné spokojenosti.

Nejdříve dosloužila matce, která delší dobu stonala, potom žila s otcem, a když i ten dokonal, upravila si dráhu životní. Z mladších let měla uspořené nějaký peníz, nadále podělovala, vracejíc se do své světničky teprve večer. Zřídka si vařila, neboť jedla tam, kde pracovala.

Rozstonala se sousedka, matka malých dětí, nikoho neměla k obsluze. Když ji Frantina navštívila, nabídla se, že by u ní zůstala po čas nemoci. Přijato s povděkem a Frantině od té doby otevřelo se nové pole činnosti — ošetřovati nemocné — býti milosrdnou sestrou spoluhlížních.

Sousedka se uzdravila, Frantina vykonala zde svůj úkol, ale za krátko byla volána do hájovny na pokračí lesa, aby zde

posloužila, když hajný musí jíti za svou povinností. Frantina šla, právě nebylo nic na práci, les vždy milovala a odtud si nosila palivo. Hajný slíbil, že jí pošle plný vůz suchých větví, aby si je nasekala do otepí na zimu.

Po obsluze u hajných několik dnů odpočívala doma, kde si uklidila, prádlo opravila. Ještě nebyla se vším hotova, když zvěděla, že v pastoušce těžce stůně obecní příslušník, kterého přivezli do domovské obce, aby zde dokonal, když jinde sílu svoji vyčerpá. Tu bylo třeba nejenom ošetřování, ale i potrawy pro nemocného, příkrývky, prádla. Frantina došla ke starostovi, zde přednesla žádost, která hlavu obce málo potěšila. Ale co naplat, musilo se senhnati nejpotřebnější.

V obecním domku Frantina dlouho neposluhovala, ubožák zemřel a opatrovnice s malou výsluhou odešla domů. Starosta se domníval, že i pohřeb obstará, ale to Kuličková ponechala obecnímu poslu.

Také ji sousedé zvali, aby pohlídala, sousedky ji zanesly své malé děti, aby je ošetřovala, ale Frantina ohlašovala, že se věnuje pouze nemocným, že by mohla nemoc na zdravé přenášeti.

V létě pojednou se vytratila a po několika dnech se vracela s nůši plnou nasbíraného koření. To se sušilo a ukládalo do sáček pro nahodilou potřebu. Pacientům časem jenom stačil heřmánek, ždíbec zeměžluče, na ránu arnika. U takových se Kuličková dlouho nezdržovala, jenom se podívala a návštěvu opětovala.

U Roubíčků na statku se ubytovala stále, když hospodyně stonala. Měly spolu zvláštní světnici, kam nezalétal ruch, na dvoře panující. Hospodář nebo syn jeho přišli se optat, jak se vede nemocné, poseděli chvíli a statkář řekl Kuličkové: "Dobře opatrujte moji ženu, budu vám za to vděčen."

"Udělám, co bude možné," prisvědčila Fantina.

Privolaný lékař nedával mnoho naděje, ale také netvrdil, že by mohla brzo nadejít poslední hodina. Hospodyní zastávala služka, ale ta nedbala, kdyby Frantina nedohlížela a nepomohla s vařením. Tato vařila pro nemocnou i pro sebe, starala se, aby

nic nevázlo, aby lékařova nařízení se přesně plnila.

Roubíček měl mnoho práci na poli, nemohl všude dohlížet, ale dobře pozoroval, že se stará Frantina. Syn Bohuš mnohdy odejel na druhý konec obce, kde měl vyhlédnutou dívku, kterou si chtěl s přivolením rodičů vzíti za ženu. Baruška přinse do statku slušné věno, za které chtěli Roubíčkoví zvelebiti svůj majetek a něco přestavěti. Mladí lidé měli ještě dosti času, nespěchali, zvláště když se matka Bohuše těžce rozstonala.

Hospodář seděl ve světnici u postele, smutně hleděl na churavou ženu, vyptával se, jak celý den ztrávila, povídal, co dělala a všemožně manželku zabavoval. Nemohl nepozorovati, jak neocenitelné služby zde koná Fantina. Roubíčková se na ni se vším obracela a nebyla nikdy mrzutě odbyta. Ochotnější a trpělivější ošetřovatelka nebyla by pro ni nalezena. Frantina dobře si pamatovala, kdy má podati lék, včas přestlala lože, nemocnou potěšovala. A to dělala dnem i nocí. A při tom ještě jinde dohlédla.

Roubíček se až podívoval, že někdo je k cizím lidem tak pozorný, trpělivý a laskavý. Sám by ženě tolik neposloužil a nevyhověl. Mohl býti ubezpečen, že jeho manželka je v dobrých rukou, když odcházel po své práci.

Syn Bohuš také přišel se na matku podívat a s ní si pohovořit. Nezdržel se však dlouho, jeho mládí toužilo po jiných věcech, jeho tékavost nedala mu prodlévati u matky, třeba ji měl velmi rád jako hodný syn. Bohuš neviděl, co všechno Kuličková podniká, chtěl raditi, napomínati, ale ošetřovatelka se jenom usmála a dělala podle svého.

* * *

Obsluha u Roubíčků trvala několik neděl. Hospodyně se nevystonala, ale jak se dalo čekati, po delším utrpení zemřela. Frantina ji připravila do hrobu, vyprovodila na svaté pole a vrátila se do svého opuštěného bytu. Od Roubíčka obdržela pěknou odměnu, a bylo jí řečeno, aby se do statku dostavila, kdykoli by čeho potřebovala.

Kuličková jenom přikývla hlavou. Tak

jí bylo slibováno i jinde — spíněno i zapomenuto. Tomu byla Frantina zvyklá. Ted' odpočívala, šila, sedíc ve vytopené světnici. Nikam nebyla volána na obsluhu nebo do práce.

Když Roubíčkovi vozili z lesa dříví, také před bytem Kuličkové složili zásobu polen a kočí oznamoval, to že posílá statkář Roubíček. Na vánoce dostala ze statku, u něhož byl rybník, pěkného kapra a pytlík bílé mouky na vánočku. Měla tedy pěkné svátky, až o koledě byla volána do chalupy k nemocnému. Lékař jí vzkázal, mají v ni důvěru. V chalupě mnoho nadbytku nebylo. Frantina docházela domů, aby se najedla. Ale sloužila, nemajíc naděje, že bude odměněna.

Rozneslo se, že Roubíček u statku staví domek, do něhož by se odstěhoval, až by šel na výměnek. Ve statku měl dosti místa, ale chce býti ve svém. Sousedé hádali, že chce oženiti syna.

Samému synovi to bylo divné; vozil dříví a kámen, pomáhal při stavbě a když nahlédl do plánu, vrtěl nad tím hlavou, že do výminku jedny dvěře povedou ze silnice, aby majitel nebyl nucen choditi po společném dvoře. Ale netázal se, proč ten druhý vchod.

"To aby Roubíček mohl ještě jako výminkář choditi do besedy a nikdo nevěděl, kdy se vrátí," posmívali se sousedé. "Ten si to dobře vymyslí!"

Ale jiní tomu nevěřili, neboť statkář přicházel v čas z hostince domů a toulek nemiloval.

"Spíše se bojí budoucí snachy, aby se s ní často nesetkával," hádali jiní. "Takové nemilé styky se přiházejí."

Zatím se stavělo a brzy útulný domek o dvou oknech hleděl na cestu. I zahrádka tu byla, malý dvorek, všechno ohraženo.

"Ted' by nescházelo nic jiného, než aby Roubíček do té klícky si přivedl nevěstu," nadhodil kdosi.

"Nemalujte čerta na zeď!" varoval místní kovář a měl pravdu.

Přímo rozhořčený přichvátal domů syn a hned se tázal. "Tatínku, je to pravda, co se povídá v obci, že se chcete znovu oženiti?"

"K čemu bych to zapíral a se vymlouval? Ovšem, že chci," klidně odpověděl Roubíček. "Však nejsem žádným starcem."

"A co vás k tomu pohání? Děje se vám na statku nějaká křivda? A od mé nevěsty, od mé budoucí ženy, můžete také čekati, že vám neublíží, že se o vás bude náležitě starati."

"Znám Barušku Pokorných, kterou jsi si oblíbil; je to hodná dívka z řádného rodu, ale přece nemohu viděti do budoucna. To víš, že lidé se mění. Ale vezměte se, budete šťastni, dám vám pěkně zařízené hospodářství, nebudu se míchat do vašich záležitostí, odvedete mně správně výměnek, jak zasluhuji a si ustanovím."

"Vždyť byste mohl bydleti u nás na statku, však je místa dost a také s námi jísti u jednoho stolu, jako jest tomu na mnohých místech v našem okolí. Co byste si přál, Baruška by uvařila."

"Už jsem se rozhodl, že budu sám pro sebe a ožením se," stál na svém statkář.

"A kterou si chcete vzíti?"

"Žádnou mladici, žádnou do světa, také při letech, osobu chudou, ale velice zasloužilou, nejenom o nás, ale i o celou obec a okolí."

Bohuš otvíral oči a hořel zvědavostí.

"Frantinu Kuličkovu," významně pronesl rolník. Syn nemálo byl tím sdělením velmi překvapen.

"Frantinu? Ošetřovatelku nemocných? Podruhyň, která má při svém věku připadnouti na domovskou obec?"

"Ano, tu a právě pro tu její opuštěnost."

"Ta přijde do obecního domku a sousedé ji budou živiti. Také ji pošleme, až na nás dojde řada."

"To by si pěkně vysloužila za všechny starosti a obsluhy nemocných," trpce se usmál Roubíček. "Ne, ne, tak tomu nebude. Nemohu zapomenouti, co dobrého udělala tvé matce. To není k zaplacení. Jinak se o ni postarám. Za ženu si ji vezmu, do výminku jí přijmu, aby bylo o ní postaráno, kdyby mne přežila. Dostane polovici toho, co si ustanovím. A, onemocním-li, bude mě dobře ošetřovat."

"Však to by udělala, i když by nebyla vaší ženou. Posloužila jiným za odměnu."

"No, a té se jí dostalo! Nemohla si ani tolik nastrádati, přes to, že je velmi šetrná, aby nyní mohla bezstarostně žít. Ta lidská vděčnost byla pramalá!"

"A proč máme právě my nahraditi, co jiní omeškali, anebo nemohli dát? Budu k posměchu u lidí, když se s Frantinou oženíte," žaloval syn.

"To bude mojí starostí, Bohuši, a ne tvoji. At' se lidé smějí, že se ujímám tak hodné osoby, chudé sice, ale tolik zasloužilé."

Otec a syn se rozešli v nevěli. Tento pospíchal k rodičům své nevěsty, aby jim oznámil, co chce podniknouti jeho otec, že se chce oženiti s Fratinou Kuličkovou.

Pokorných byli také nemile překvapeni a snad by couvli, kdyby statek Roubíčkův nebyl tak pěkný a Baruška nebyla do Bohuše zamilována. Pokorný si předsevzal působiti na Frantinu, aby nápadníka odmítla a sama od sňatku upustila. Roubíček snad by jiné nehledal. K čemu by Kuličková byla by na statku jen na obtíž a kdo ví kolik roků? Taková výměnkářka se nedá odbýti a bude všechno do podrobná vymáhati. Kdyby to byla domácí, která si dávky zasloužila, ale zde by brala cizí osoba. At' se někdo jiný o ni postará, také jim sloužila a nemocné ošetřovala.

Ale než Pokorný měl příležitost s Frantinou pojednati, doufaje, že věc nespěchá, už se Roubíček s Frantinou domluvil.

Potkal ji na polní cestě, zastavil a dal se s ní do řeči. Právě nesla z lesa houby, které nasbírala a suchou klest' na zatopení.

Roubíček nedělal dlouhých okolků, ale přímo žádal: "Frantino, já půjdu na výminek a budu potřebovat, aby se někdo o mne staral, jídlo uvařil, na mne vypral. Myslím, že máte dosti času, abyste mně hospodařila jako moje žena."

Frantina byla tak překvapena, že jí vypadly houby ze zástěry a klest' se rozsypala.

Kuličková totiž sepjala obě ruce a pravila: "Kdybyste to nebyl vy, hospodáři, myslila bych, že si někdo dělá ze mne blázna! Co vás to napadlo na mne se obracet."

Vy naleznete mladší, které i věno přinesou. Já přece peněz nemám."

"To dobře vím a po penězích se neptám. Máte však zlaté srdce. Chci jenom takovou, která by se mnou léta stáří prožila a posloužila. Zajistím vám výměnek."

"Ale, co tomu řekne váš syn a lidé?" vzpoměla Frantina.

"Po nikom nám nic není, jsem posud majitelem statku a mohu sobě i své ženě výměnek stanovit. Lidé popovídají a pak umlknou. Mám už svůj domek a nemusíme se s nikým stýkati. Tedy mám zadat o prohlášky? Vezmeme to jednoduše a také krátce."

"Inu, pro mne by to bylo štěstím a velkým dobrodiním," řekla Frantina, a sbírala houby po zemi, aby zakryla rozpaky.

Když chtěla také zvednouti klest', bránil jí Roubíček: "To zde nechte, u mne bude dosti paliva."

Oba se vraceli k obci a cestou se umlouvali, jak všechno zařídí. Na kraji Kyšic spatřil je rolník Pokorný. vyvalil oči a zabědoval: "Už je pozdě! Ti jsou jako svoji. Ruka v rukávě!"

Co uhádnul Pokorný, o tom se brzo přesvědčili sousedé v Kyšicích. Všechno šlo ráz na ráz.

* * *

Roubíček předal statek synovi, vyhradil si ne velký, ale postačitelý výměnek pro sebe i pro svoji manželku. Ta po jeho smrti bude dostávat všeho polovičku a v domku bude míti byt do své libosti. Hned také sepsána smlouva u Pokorných, kteří neradi sice, ale přece ke všemu svolili.

Výměnkář měl svatbu před synem, jenom dva svědkové je doprovodili do kostela. Nebyl s nimi ani Bohuš a také nikdo od Pokorných. Roubíček si vzal trochu nábytku, nová hospodyně přiveze svůj, a co měla Frantina, večer odvezeno na trakaři.

Hostinský se nabízel uspořádati taneční zábavu, ale Roubíček si ji zakázal.

"Myslíte, že jsme blázni a budeme jančiti? Což nevíte, proč jsem si Frantinu vzal? Abych ji zaopatřil ve stáří. Sloužila všem, ale vy byste ji nechali at' trpí třeba hlad."

Rozumní uznávali tu zásluhu a chválili výminkáře. Také Bohuš se uklidnil. Za krátko slavil hlučnou veselku, když si bral Barušku Pokorných. Výminkáři byli pozváni na hostinu, ale nemohli se zúčastniti. Starý hospodář zůstal na statku, aby hlídal, když všichni domácí odešli, a Frantina byla volána do vsi k nemocnému dítěti, aby poradila a posloužila, jako dělala tolik roků za svobodna.

Hojná výsluha výminkářům byla done-sena.

Frantina měla obavu, jak bude na statku přijata. Slyšela, že Bohuš otcí bránil znovu se oženiti, že Pokorných o ní nepříznivě mluvili. Neotírala se, držela se doma a nechtěla mladým vcházeti do cesty. Pro výminek chodil Roubíček. Žena jeho užívala dveří, které vedly z domku přímo na silnici.

Také v obci čekali, že mezi starými a mladými bude nepřizeň, že se brzy obě hospodyně střetnou a Baruška vyčte výminkáře, že se sem vetřela, ale nestalo se tak. Nebylo k tomu podnětu. Frantina si počínala opatrně a Baruška nebyla ohnivé povahy. Pokorných mlčeli a Bohuš s otcem pracovali jako dříve. Roubíček nemínil ještě zaháletí.

Frantina časem opustila domek, jsouc někam volána, a tak také pozvána byla od Pokorných, když zde hospodyně postonávala. Rychle zapoměla na všechno příkoří a pospíchala na druhý konec vesnice. Bylo tu třeba. Ani se hned domů nevrátila, manžel ji nevolal, jsa pozván na stravu do statku. Když se Pokorná uzdravila, vrátila se Frantina domů. Mladá hospodyně po prvé v domku učinila návštěvu, aby poděkovala za obsluhu, prokázanou její matce.

Toho se však nenadála, že pomoci Frantiny bude také brzy potřebovati. Přišlo maličké, ale ačkoliv dítě se narodilo zdravé, mladá hospodyně se přece rozstonala. Zachvátila ji horečka omladnic a bylo zle. Stará Pokorná sice dceru ošetřovala, ale, že byla předchozí nemocí ještě zeslabená, brzy umdlávala. V domácnosti a hospodářství všecko vázlo, mladý hospodář chodil jako bezhlavý, a nebýti jeho otce a Frantiny, kdo ví, jak by to dopadlo na statku. Ale tato dobrá duše nesložila ruce v klín ani

nyní. Ve dne vařila, kojnou zejdala a celé noci vysedávala u nemocné, jako by necítila únavy.

"Nevím, zda rodička to přestojí," pochyboval i lékař, a nemocnou navštěvoval denně dvakráte.

"To je špatné znamení," s bolestí si povzdechl starý hospodář, ale přes to přese vše těšil i syna, jak dovedl. I matka nemocné si potají utírala oči a chvíli co chvíli dohlížela na dítě — budoucího to dědice statku. Když viděla, že malý klučina má se k světu, trochu se jí přece odlehčilo, a s radostí ho přinášela ukázat dceři. Ta pohledem na děcko vždy okrála, žel, že jen na chvíli — patrně sama ztrácela naději. Když však viděla, že Frantina noc jak noc dovede probdít u ní až do rána, jak naslouchá každému jejímu dechu, s jakou trpělivostí a andělskou něžností snaží se ji potěšit a obsloužiti, teprve poznala, jak své tehyni křivdila, když byla proti jejímu sňatku se starým hospodářem.

"Babičko, to vás sám Pán Bůh k nám seslal," řekla Frantině jednoho dne se slzami v očích. "Jak vy vystřídáte maminku, vždycky celá okřejí. Vy zcela jinak mi dovedete podestlat pod hlavou, třeba, že matka také mi věnuje všecku péči. Ale vy všecko dovedete lépe," pochvalovala ji mladá hospodyně, a slzy vděčnosti i lítosti nad dřívějším jednáním stály jí v očích.

Frantina sice se zarazila nad tím slovem "babičko", bylo to po prvé v jejím životě, že ji tak někdo oslovil. Ale když si vzpomněla, že její nevlastní vnuk skutečně leží v kolébce, a že jí vlasy začínají šedivět, protože přes její hlavu se přehouplo víc jak padesát let, už se nedivila, že ji nemocná tak jmenuje.

"To víš, Baruško, že dělám, co dovedu. Mamince se nediv, neučila se tomu, jak jest nutno s nemocným zacházeti, a pak má ubohá tolik starostí! Ale dá Bůh, že ti brzy bude lépe. Bůh jest tím nejmocnějším lékařem, v toho důvěřuj! Když spíš, modlím se za tebe a Bůh jistě vyslyší mou modlitbu. I ty bys měla udělati nějaký dobrý skutek, aby se nad tebou smílovali," řekla Frantina a sklonila hlavu nad nemocnou, láskyplně se jí dívajíc do očí.

“Co bych tak dobrého mohla udělati? Ležím jako Lazar, sama odkázána na milosrdenství jiných,” povzdychla mladá hospodyně.

“Tak mi to jen, Baruško, napadlo a proto jsem to také tak řekla. Víím, že nyní mezi lidí do vsi nepříjdu, ale přece jsem slyšela, že stará Bernášková, chalupnice z dolejší dědiny, náhle včera umřela. Bůh jí dej nebe, byla to hodná žena, a proto jistě, jak věřím, dojde věčné radosti. Byla na smrt vždy připravena, třeba že tato přišla tak náhle.

Ale zbyla tu po ní dvanáctiletá vnučka Lucinka, která nyní nikoho nemá na světě. Tady u vás na statku, až kojná odejde, bude potřeba chůvy. Kdybys tak, Baruško, si ji vzala k nám, mělo by děvče po bidě, ty bys je dobře mohla potřebovat. Pokud víím, tvůj muž vše udělá, co řekneš, a proto bych ti z duše byla vděčna, kdyby ses přimluvila za ubohou Luvinu. Děvče ovšem by ještě musilo chodit do školy, ale přece by kousek práce v domě zastalo a obstaralo by i časté nyní posilky,” orodovala Frantina za sirotu. Znala ji dobře, byla jí kmotrou, a proto její dobré srdce považovalo za povinnost přimluvit se za děvče.

“Promluvíím o tom s mužem a s maminkou,” řekla mladá hospodyně a tak také učinila.

Mladý hospodář sice se nestavěl na odpor, ale stará Pokorná přece jen váhala.

Proto také namítala: “Považ si, dcero, co to je vzít si do domu úplně cizí děvče a k tomu ke všemu sirotka. Co si počnete, nebude-li holka dělati dobrotu? Ponecháte-li si ji, ze zlosti nevyjdete a dáte-li ji z domu, lidé vás budou potom pomlouvat, že nemáte srdce, protože jste ze svého domu vyhnali děvče bez rodičů a bez přátel.”

“Toho se nebojte, maminko, Frantina říká, že Lucina jest velice hodná holčice, kterou chválí i učitel ve škole. Proto myslím, že bychom udělali dobrý skutek, jenž i nám by byl k prospěchu,” pravila mladá hospodyně matce.

“Frantina, Frantina! Ta každého chválí, protože si myslí, že všichni lidé jsou takoví dobráci a dobračky, jako je ona,” odpověděla Pokorná, jež Frantině dříve nemohla přijít ani na jméno. “Proto odpust’ dcero,

že ti neradím ani tak, ani onak. Holka nebude u mne, ale u vás. Co si děláte, to budete mít,” dodala stará hospodyně k posledu.

Tak Lucina se dostala za pasačku k Roubíčkovům do statku, a brzy se ukázalo, že nebylo to ke škodě. Sirota z vděčnosti, že našla ve své opuštěnosti druhý domov, hleděla, aby svým hospodářům dělala radost, takže mladý Roubíček neváhal se státí jejím poručíkem. Její chalupu se třemi korci pole pronajal a peníz ukládal do sirotčí pokladny, aby děvče, až jednou vyroste, mělo věno i na hotovosti.

A Bůh, jako by se skutečně slitoval nad mladou hospodyní, za tento dobrý skutek, dal, že se v brzku úplně pozdravila.

“Dlouho jste si sice poležela, ale doufám, že nemoc nezanechá trvalých následků. Jen se ještě trochu šetřete. Nastává máj, počasí jest krásné, zahrady jsou v plném květu a proto brzy se můžete úplně zotaviti,” řekl lékař, když naposled prohlédl mladou hospodyní, prohlásiv, že už nepříjde. “Nebýti tak bdělé a takřka úzkostlivé péče, nevím, jak by to bylo dopadlo,” připomenul ještě a vděčně pohlédl na Frantinu.

Mladá hospodyně porozuměla, jen její tchýně a také ošetřovatelka tvářila se tak jako by neporozuměla. A když i ona poděkovala lékaři za jeho péči o nemocnou, šla po své práci po domě.

Ted’ všade na ni čekalo plno, kam pohlédla, ale Frantina vypomáhala dál a nenaříkala si, ač cítila únavu. Teprve, když mladá hospodyně se uzdravila, zdržovala se zas více na výměnku u svého muže, jenž nemohl se dočkatí toho, až život na statku zas přijde do svých kolejí.

Tak se stalo, a od té doby nebylo šťastnějších lidí v celé dědině. Mezi výměnkáři, hospodářem a jeho mladou ženou byla nejlepší shoda, a pakli kdy hrozil jen mráček nějakého nedorozumění, byla to zas Frantina, která vše včas urovnala svou láskou a milými slovy. Šťěstí, které se usídlilo pod krovky statku Roubíčkových, se proto nejen nevystěhovalo, nýbrž naopak zůstalo tam trvale. Čím více malý Jeník, synek mladého hospodáře rostl, tím více bylo viděti ve statku úsměvů. Hoch však lnul k

Frantině a proto také více byl ve výměnku než doma.

I Lucina dospívala v nevěstu, leckterý z hochů po ní pokukoval, ba brzy ji nadbíhali i ženiši, ale děvče o vdavkách nechtělo ani slyšeti. Bylo si toho vědomo, že krásy mnoho nepřebíralo, a že mnozí z junáků, jen proto se o ruku její ucházejí, že má po babičce kousek polí a pěknou, důkladně stavěnou chalupu. A na statku, kde věrně a poctivě sloužila, byli tomu rádi.

Také rodiče mladé hospodyně velice se změnili. Nechtějíce býti zahanbeni Roubičkovými, už nebyli tak skoupí, jako dříve, a proto ani jeden chud'as, který se k nim uchýlil s prosbou o nějakou službu nebo o menší dárek, neodcházel odmítnut od jejich prahu.

"Mohou to dělati, mají z čeho," říkali ti, kteří neměli ve zvyku lidi chváliti.

"Jiní také mají, ale jsou jako skála. Proto jim Bůh čehná, jako žehná jejich dceři. Lépe ji provdati nemohli," říkali o nich jiní, a spravedlivější.

Teprve však, když Pokorný zemřel, a brzy po něm jeho žena, nejlépe se ukázalo, jak byli váženi v dědině. Ale jejich statek neosiřel. Oženil se Jan a nastěhoval se do majetku svého děda a babičky, který připadl mu dědictvím.

Brzy však osiřel i výměnek u Roubičků. Smrt zavolala si starého Roubička, který ještě před smrtí děkoval mladým, že byli k němu a k jeho ženě Frantině tak hodni a prosil je, aby neubližovali jeho ženě, ale pro tu její lásku k rodině, aby jí dávali výměnek, jak bylo ujednáno.

Nebylo však toho potřebí. Syn i snacha měli tehdy rádi a po ničem víc netoužili, než aby ještě dlouho ji mohli dávati to, co jí náleží. Proto, když po smrti starého hospodáře tesknili, těšili ji jak dovedli. Aby ji ve výměnku nebylo smutno, vybízeli ji, aby se přestěhovala do statku, kde jí upravili útulnou světničku, do níž celý den

se usmívalo sluníčko dvěma okny, plnými pelargoniemi a resedami. Frantina sice váhala, ale když ve vsi vyhořel domkář Škvor a neměl se ženou a třetmi dětmi kam se uchýlit, postoupila mu svůj dosavadní příbytek na tu dobu, než si vystaví novou chalupu. Teprve potom se chystala vrátit se do výměnku, ale nevrátila se, neboť odešla za mužem tam, odkud není návratu. K smrti ji poctivě dosloužila Lucina, která nyní stala se její náhradnicí.

Přes to vše kde kdo ze starších lidí litoval Frantiny, když odešla, protože byli pamětníky toho všeho, co vykonala pro blaho bližních.

"Byla to hodná žena, která v mladí měla krušný život. Byla tehdy chudá, ale přece rozdávala svou čistou, nezištnou lásku k bližnímu. To bylo jediné, co měla. Starala se o nemocné, o chudé, a kdyby si ji byl starý Roubiček nebyl vzal za ženu, kdo ví, jak by se jí bylo vedlo v jejím stáří. To Bůh sám patrně všechno tak zařídil, a lépe se státi nemohlo," tak mluvili o ní, vděčně pohlížejíce i na její hrob blízko dveří kostelních.

Tak mluvili po letech i jiní, o její svěřence Lucině, která zůstala svobodna, až do smrti a svou chalupu odkázala obci, jako úturek pro ty nejchudší z celé dědiny.

I své skromné úspory k tomu přidala z vděčnosti, že dobří lidé se jí ujali, když ocitla se ve světě sama, jako sirotek, ač nikdy nepožívala chleba zadarmo.

Tím nekončíme naši povídku o těchto dobrých lidech, jak by se dalo na první pohled souditi, z vylíčení jejich života. Další pokračování proto se nám ztratilo, že nevidíme do nebe, kde ti, kteří se tam dostali neznají žádného konce, jak už napovídá Písmo slovy: "Silnější než hrob jest láska." Jinak jest na věčnosti a jinak na světě, kde tak často mnohými bývá podceňena a nechápána, ač jest klíčem k nebeské bráně, jak bývalo od věků.

Podivný příběh ze života sirotkova

Napsala A. M. Ledecká

MILOSLAVA byla úplný sirotek. Ještě štěstí, že se jí ujala teta, která byla také chudá, ale dobrého srdce. Ve svém mládí naučila se dobře šítí a ještě lépe snášeti svou chudobu. Vždyť ve všem spoléhala na milosrdenství Toho, jenž řídí kroky našeho života.

Když také její teta po dlouhém utrpení opustila toto slzavé údolí, zůstala tehdy již patnáctiletá Miloslava ve světě sama. Její útloucí srdce to sice těžce neslo, ale přijalo i tento křížek s odevzdaností do vůle Boží.

Již od svého dětství napadala na nohu, ale tolik přece doufala, že se uživí prací svých pilných rukou. Ač to, co vyšila, stačilo jen na nejskrovnější živobytí, přes to přese vše nezoufala. Modlívala se večer netoliko za sebe, nýbrž i za ty, kteří trpí více než ona, za duše v očistci. Tak činila, protože slyšela ve škole, že duše těch, které osvobodíme z jejich utrpení, až přijdou do nebe, orodují za ty, kteří na ně vzpomínali a vysílali za ně své prosby k Bohu.

Po dvou letech však mělo i její utrpení projítí těžkou zkouškou. V té době totiž objevil se v městečku, v němž žila a kde obývala po tetě skrovnou světničku, skvrnitý tyfus. Bohatší rodiny, pro něž dosud pracovala, opouštěly město, výtělnu ubývalo a nabízela-li své služby těm, kteří zůstali, v městečku, slyšela v odpověď: "Litujeme, ale my máme už svou švadlenu."

A aby její bída dostoupila vrchole, Miloslava se jednoho dne rozstala.

"Vyspím se, bude to jen nachlazení, a zítra mi bude zase dobře," myslila si večer. Ale když ráno nevstávala a soucitná domovnice se přišla na ní podívat, zhrozila se jejího vzezření. Proto běžela hned na obecní úřad a za hodinu ležela Miloslava v nemocnici v oddělení pro nakažlivé nemoci. Tam sice se jí ujaly vedle velmi svědomitého lékaře milosrdné sestry, ale choroba byla zlá, tak, že celé dva měsíce uplynuly, než ubohá mohla býti propuštěna domů.

"Domů?" tázala se Miloslava sama sebe a plna nejistoty ubírala se k svému příbytku. Plna obavy zaklepala na dveře svého domácího pána, jemuž dluhovala nájemné. Ten dlouho se na ni díval, neboť ji nemohl hned poznati. Konečně srdečně ji uvítal, dodav: "Ale to vás ta nemoc sebrala!"

"Ach, vím to, pane domácí," odpověděla dosud nejistým hlasem Miloslava. Netroufala si však svou prosbu o ponechání bytu přednésti. Dobrý však pán sám začal: "Chcete patrně, abych vám nadále ponechal vaši komůrku? Víte sama, že nejsem boháč, ale proč bych nevyhověl vašemu přání? To jedno čtvrtletí vám posečkám, a než přijde druhé, snad nějakou práci naleznete. Tu máte klíč. Bůh vám dej štěstí! Přál bych vám je ze srdce. Byla jste vždy hodná a pořádná dívka a proto nezoufejte."

Miloslava poděkovala, ač pro slzy těžko ze sebe dostala těch několik slov a ubírala se do svého bytu. Sluníčko do něj svítilo, jako by jí také chtělo pozdraviti, když v tom otevřely se dveře a vstoupila jimi dcera soucitné domovnice.

"Maminka vás pěkně vítá, ale nemůže sama přijíti. To víte, Slávko, má prádlo a tak zatím posílá vám tady trochu polévky na posilněnou," vyřizovala holčice a již stavěla na stůl hrnek, z něhož se kouřilo. A už zase odbíhala jako křepelka.

"Že jí dávám vzkazovat: zaplat' Pán Bůh!" volala za ní Miloslava, dojata srdečnosti dobré ženy.

Škoda, že to milé slunko brzy se schovalo pod mraky, jako ta láska soucitných duší. Všade, kde naše švadlena zaklepala na dveře, všude jí říkali: "Nemáme ani kousek práce pro vás." Jediná stará paní v blízkém domě jí dala ušít šest košil — o práci jinde nebylo možno ani zavadit.

Marně Miloslava poptávala se u dřívějších zákazníků. Ti vědouce, že švadlena byla nemocná, začali se obávat, aby jim do domů nezanesla nákazu, ji odbývali nanejvýše pouhými sliby, jichž se nikdo nenají. Žijíc o chlebě a mléce z vydělaných několika korunek, začala se obávat budoucnosti a často klekávala v kostele, prosíc Ukřižovaného, aby se nad ní slitoval.

Jednoho dne, když vycházela z chrámu, uviděla tam pokladničku, na níž bylo napsáno: "Na mše svaté za duše v očistci." Miloslava na chvíli váhala a pak podívala se do své toholky. Byly tam již jen dvě koruny. Ale přece vzala jednu a vhodila ji do pokladny, řkouc v duchu: "Za duši toho, jenž má k vysvobození nejbližší." Poté vyšla hned z kostela. V tom kdosi poklepal jí na rameno. Ohlédla se, a spatřila před sebou mladého muže s neobyčejně bolestným výrazem ve tváři.

"Slečno," oslovil ji tichým hlasem, který zněl tak, jako by vycházel z hrobu. "Slyšel jsem, že hledáte práci. A proto, smím-li vám poradit. Jděte do Tkalcovské ulice. Tam jest dům "U Božího oka" a v tom bydlí ve druhém patře paní, jež snad by mohla potřebovatí vašich služeb. Zaměstnává sice již několik švadel, ale jděte k

ní přece a zeptejte se ještě dnes," řekl jí mladý muž a po chvilce kdesi zmizel.

"Zaplat' Pán Bůh za vaši laskavou radu," zvolala za ním Miloslava a již zamířila v tu stranu, kde táhla se zmíněná ulice. Ale cestou pojednou se jí tato otázka rozležela v hlavě.

"Jak to ten člověk věděl, že hledám práci? Snad zaslech mou modlitbu. Ale, jaké smutné měl vzezření! Ubožák, patrně jest stížen nějakým velikým bolem. Byl tak bledý, ale přece dobrota mu zírала s tváří," mluvila pro sebe Miloslava, pospíchajíc, aby brzy byla v udaném domě.

Tam vystoupila do druhého poschodí a nesměle stiskla zvonek na jedné dveřích, na nichž byla upevněna tabulka: "Anna Borovičová, šití prádla a šatů.

Služka přišla dívce otevřít, a Miloslava vstoupila do prostranného pokoje, kde seděly čtyři švadleny a stará paní. "Přejete si?" oslovila tato Miloslavu.

"Bylo mi řečeno, že přijímáte do práce švadleny," odpověděla dívka chvějícím se hlasem.

"Ano, přijímám, ale tentokráte jich mám dosti," odpověděla stará paní, ale vidouc, že Miloslavě stojí slzy v očích, dodala: "Ale, snad by se ještě kousek práce našel. Kdo pak vás sem poslal?"

"Když jsem vycházela z kostela, stál tam nějaký mladý pán, velice bledých lící, se smutkem v očích a ten mne sem poslal," vysvětlovala Miloslava.

"A znáte se s ním?"

"Ne, nikdy jsem ho neviděla, až dnes. Jak to věděl, že hledám práci, nemohu pochopit. Připadalo mi to, jako by mi ho Bůh poslal."

"Tak si sedněte aspoň na chvíli. Jste také nějak bledá. Anežko, dej sem trochu teplého mléka pro zahřátí!" zvolala paní do kuchyně na služku. "Jest dne citelná zima, jest třeba, aby naše nová spolupracovnice se nejprve zahřála. Nyní si teprve vzpomínám, že paní doktorová mi ráno poslala šifon na tucet košil. Chce je mít co nejdříve hotovy a my máme co dělat s výbavou paní lékárníkové. Vida, jak se to dobře hodí, že jste přišla. Jako by vás Pán Bůh sem poslal," odvětila stará paní.

Vystihla patrně rázem dívčino smutné postavení a již dala se do střihání košil, aby sirota mohla se dáti do práce. Když po chvíli viděla, jak nová švadlena má se k dílu a jak krásně šije, bylo jí divné, jak děvče tak hbité a dovedné mohlo se ocitnouti bez zaměstnání a bez chleba.

"Snad Prozřetelnost mi ji poslala," opakovala si v duchu a zdržela Miloslavu, když ostatní švadleny šly k obědu.

"Zůstaneš u mne na oběd," řekla jí, aby zvéděla osudy dívčina života.

"Nemáš ani otce, ani matky?" otázala se jí.

"Oba mně umřeli už dávno, i teta, která se mne ujala."

"Jsi tedy sama na světě?"

"Ano, úplně sama, ale doufám, že Pán Bůh mne neopustí," odpověděla Miloslava a jala se vypravovati celý svůj život. Ani to nezatajila, že ležela v nemocnici a že po návratu, ztratila všechny zákaznice.

Paní velice byla dojata vypravováním a jala se líčiti také svůj bol, který od té doby, co jediný její syn zemřel, skličuje celou její duši. A když se o něm rozhovořila, jak byl hodný, chtěla dívce ukázati jeho podobiznu, a proto vedla Miloslavu do vedlejšího pokoje. "To je věrný obraz mého drahého syna," pravila paní, ukazující naň.

Švadlena takřka vykřikla, když pohlédla na podobiznu v širokém, zlatém rámcí. — Chtěla promluvit, ale nemohla.

"Co je ti, žes tak překvapena?" otázala se jí zaměstnavatelka.

"Tot' byl — ano, to byl váš syn, kterého jsem viděla státi u dveří chrámu, a který mne sem poslal," dívka vypravila těžce ze sebe rozehvěným hlasem.

"To se mýlíš, má drahá, tři léta už tomu, co jsme ho položili do země," povzdychla majitelka.

"Ale já ho dnes viděla! Přisahám na to! Ano, on to byl, poznávám ho určitě!" zvolala Miloslava.

Stará paní sklesla do křesla, bolestně vzlykajíc, a ubohá švadlena tonula v roz-

pacích, nenalézajíc slov. Chtěla ještě dodat, jak ten mladý muž byl smutný, a jak mu bolest zároveň takřka sálala z očí, ale včas se vzpamatovala a pomlčela o tom. Jen to přece povéděla, že často se modlí za duše zemřelých.

Paní po chvíli znova zapředla s dívkou rozhovor, aby se přesvědčila, zda není spiritistkou a zda netrpí nějakými halucinacemi, jak to bývá mezi duchaři. Ale na konec se přesvědčila, že nová švadlena o těch věcech nikdy ani neslyšela.

Toho dne obě pracovaly zamyšleně až do večera, kdy švadleny a také Miloslava spěchala s nimi domů. Byla plna vděčnosti, že nalezla práci a proto si umínila, že ráno půjde na mši svatou. Tak to také učinila. Když opět vycházela z kostela a přišla pod chor, jehož podpěrné pilíře vrhaly stín, takže tento kout byl hodně šerý, opět tam zahlédla postavu muže. Ten vystoupil a blížil se k ní. Byl to opět onen záhadný člověk, ale jeho oči tentokráte zářily jakýmsi lidským štěstím a blahem.

V té chvíli kdosi otevřel dveře vedoucí tudy z kostela a paprsek ranního slunka padl na jeho vyjasněnou tvář.

"Zaplat' ti to Pán Bůh!" zaznělo z úst onoho muže, tak že Miloslava zůstala státi jako ten kamenný sloup, který zvedal se vedle ní do výše.

Chtěla se ho otázati, jak ji zná a poděkovati se mu za poskytnutou radu, ale její zrak díval se do prázdna. Zjevení zmizelo jako zaniklý stín.

Tři dny nosila Miloslava v srdci to, co viděla, konečně však rozhodla se to pověděti nebožtíkově matce.

"Dobrotivý Bože, je-li to možná?" rozplakala se paní, ale uklidnila se, když dívka jí vyprávěla, jak její syn se změnil a jak neskonale blaho zrovna svítilo z jeho očí.

Dlouho obě setrvaly v pokoji, kam odešly, aby nikdo neslyšel jejich hovor. A když po hodině vyšly, nebyla již Miloslava sirotkem.

Strakatý Pierrot

Humoreska. — Napsal František Čech

JIŽ dávno se nestalo poštovnímu oficiáloví Petru Chaberovi, aby mu zůstaly v kapse tři stovky, když na prvního zaplatil bytné, pradelně, ševci a nějakou splátku na veliký dluh u krejčího. Vždycky se domníval, že to ani není možno, a ejhle! Vloni ještě druhého února měl v kapse tři zelené papírky, s jejichž zadní strany zíraly naň dvě krásné děvy, a jako by št'astného majitele prosily, aby jich nezavíral ve tmou odřeného notesu, nýbrž aby je uvedl do světa, kde je všude tak bezstarostně veselo a radostno, jak jen může být na zemi za vlády veselého prince Karnevala.

A Petr Chabera nebyl tvrdého srdce. "Ano, děvčátka, podívám se s vámi někde, a ztratí-li se jeden váš pár někde v tom rozblázněném víru, snad mne proto neopustíte všechny najednou," uvažoval u sebe, když ve čtvrtek večer ubíral se ze služby a potkával nejpodivnější masky v párech i v celých hloučcích, hrnouce se k zábavním místnostem.

V pátek zašel do půjčovny maškarních obleků, a když přišel v sobotu večer ze služby, našel již ve svém pokojíku rozložený šat "kombině" z červeného, bílými kruhy zpestřeného kartounu, široký bílý krajzl, bílé trepky a nade vším vysokou, homolovitou plstěnou čepici s pávím perem.

"Pro pána krále, pane oficiál, snad jste se taky nezbláznil?" přivítala ho hned v kuchyni kvartýrská, vdova po listonoši. "Takový hezký, vážný, mladý pán! Z ce-

lé ulice po vás děvčata střílejí očima a vy se půjdete bavit mezi ledajakou chamrad', která dnes poslední krejcar utratí a v pondělí bude vymetat zastavárny? Paní domácí co chvíli mi nadhazuje, že jejich Minika jen a jen o vás blouzní, jaký jste správný kudrnáč—"

"Paní Míchalková, prosím vás, řekněte nějak hodně srozumitelně milostivé paní domácí, že moje srdce není pomeranč, aby se dalo koupiti a pro slečnu Mininku není, ani kdyby měla tři domy."

"No, svědčí vám to, furiánte, ale aby vás Pán Bůh neztrestal a vy jednou nepřišel o své srdce hodně laciněji!"

Pan Chabera popleskal dobrácky staré paní na oblé lopatky. "Popelec máme teprve za čtrnáct dní a proto na kajicné rozjímání je dost času. Vědí, paní Míchalková, řeknu vám upřímně, že se sám nepoznávám, jak mne ta jankovina najednou popadla. Nikdy jsem na takové bláznivé zábavě nebyl. Ale snad mne to život stát nebude, podívám-li se jednou, jak se hloupí lidé baví. Šaška snad dělat dovedu. Obličej mám k tomu jako stvořený a co pak to může stát? Pár korun vstupného, nějaké pivo a pár cigaret. Bez auta se obejdu tam i zpět, no, a tak at' to stojí stovku. Snad se bez ní také dočkám nejbližšího prvního," bezstarostně namítal Chabera.

"Inu, nezávidím vám trochu radosti. Ale abyste potom nenařikal! Měla jsem tuze ošklivý sen a zrovna na dnešek již před samým ránem—"

"Ten mi vypovíte až zítra, paní domácí. Ted' honem něco k večeři a já poplavu!"

* * *

Hustá mlha jak režný pytel ležela v žižkovských ulicích, když Husovou třidou, o hodinu později, v šedivém raglánu ubíral se pan oficiál Chabera směrem k Bezovce. Široké, strakaté nohavice pletly se mu mezi kroky, jeho kučery byly sevřeny těsnou bílou čepicí až k zátylí, z nabíleného obličejce svítil rumělkou nabarvený nos, nad hlavou při každém kroku kývalo se páví pero a u boku na zelené pentli houkala se mu kytara.

K Bezovce sjížděly se kočáry a auta. "Také zbytečná outrata," pomyslí si náš pierrot a odloživ v šatně rychle raglán, chtivě a se srdcem nedočkavostí rozbušeným veplul do tanečního sálu. Hudba hrála kolébativé shimmy, lustry zářily a pod nimi za opojného šumu točily se cikánky s černýma očima, pierroti celí bílí i strakatí, kolombiny, švarní panošové a pážata, čarodějnice, bakchanti a bakchantky, čerti a čertice, potulní pěvci s mandolinami a krásné seňority. Turci, jako by seskočili se štitu starorakouské trafiky, pradleny v krátkých, pruhovaných sukénkách a s bílými holubinkami na hlavách, lovci a dvořané v nádherných hávech z hedvábí nebo otřelého sametu višňové nebo blankytné barvy.

Našeho pierrota na chvilku pojal úžas. Nepotřeboval se ani přetvařovati, sama sebou otevřela se mu ústa dokořán. V tom okamžiku však hudba ustala a kolem něho rázem shluklo se tolik maškar, jako by dosud jenom na něho byly čekaly.

"Švarný Petříčku, nudím se a jenom dobrý, věrný blázen mne rozveselí. Nechtěl bys vstoupiti do služeb královny?"

"Pah, veličenstvo, miluji svobodu, miluji modrou oblohu a nejvyšší cirkus baldachýn vysoko nad hlavou."

"Tož nabízím ti hvězdnaté nebe nad pustou," dorážela na užaslého pierrota švarná, mladičká cikánka snědých líček a švižného tlka.

"Mám sice rád líce, jež do hněda zbarvilo slunce, mám rád píseň houslí cikánské-

ho primáše, líbí se mi zlaté bombíky na jeho kazajce, hledám však zlato v srdci a nikoli v ústech," se smíchem odvětil pierrot a po těch jeho slovech cikánka sevřela rtíky a zašlehnuvši po něm zlobně očima, zmizela v pestrém, kolotajícím davu.

"Ta dnes již jistě pusu neotevře, a já bych na to vsadil tisícovku, že je to Mí-ninka naší paní domácí, soudě podle těch zlatých zoubků," smál se v duchu strakatý pierrot.

"Ani jsem nemyslel, že to bude tak lehké tady se bavit. Pověš, co ti slina na jazyk přinese, a je to dobré, všechno udáš, jak starý žid opilované dukáty," zajásal v duchu strakatý pierrot a rozhrnuv kolem sebe dotěrné masky, pustil se dále do sálu.

Hudba na estrádě zahrála nový kus a pierrot nemaje ani tušení, hraje-li se fox-trot, blues nebo valčík, popadl první dívku, jež se mu namanula do cesty a pustil se do tance. Bílá jeho tvář se pitvorně šklebila, tanečnice pohybovala se jako pírkó a oficiál Chabera byl již úplně ve spárech bláznivého démona.

Křepčilo se, promenovalo se, tlachalo se a šílený vír zachvátil všecko kolem do kola.

"Švarný pierrote, dovol, ať z ruky odhalím ti, co pro tebe tají budoucnost," přistoupila k němu po chvíli ošklivá babice v hadrech čarodějnice.

"No, ukaž svůj um, babico!" nastavil ruku pierrot. "Za krásný osud zlatem, za věštbu zlou plochou dlaní zaplatím."

"Hu, huhu! Zde podivná čar splet' se jeví. V ní západ s východem se snoubí. Ach, zapláčeš ráno nad osudem. Noční radost krátkou srdcem vykoupíš. Volný jak pták jsi přišel, s okovy na nohou se odplížíš."

"To myslíš asi tak, že podívám se hlouběji do korbele—"

"Do korbele a do černých očí."

"Ted' vidím, že za nic je tvůj kumšt, ty šeredná ježibabo. Ani z korbelů řady, ani z černých očí dosud nikdy se mi hlava nezatočila," zasmál se pierrot a přitočil se k cirkusové tanečnici, jež právě šla kolem.

A zase hudba hrála. Pierrot však tentokráte nešel tančit. V hrdle mu zatím vy-

schlo a proto pocítil potřebu je svlažit. Vešel tedy do přilehlé restaurační místnosti.

Svlažení na chvílku stačilo, ale vláha opět brzo vyschla v atmosféře, kterou rozhavovala sta plamenných očí. Proto bylo nutno zavlažovati častěji. Hudba hrála téměř nepřetržitě, a náš pierrot jak o závod s ostatními křepčil až do únavy. Když o půlnoci taneční rej na chvíli ustal, zabrousil pierrot již po kolikáté do restauračního sálu. Tentokrát všechny menší stoly byly již obsazeny a jenom na konci dlouhého, květinami bohatě vyzdobeného stolu bylo ještě několik míst volných. V čele stolu seděl dvořan ve věnci krásných děv, před každou pohár z křišťálu, před dvořanem kbelík s ledem, z něhož vynikalo pozlacené hrdlo láhve.

"Také prosím, jednu s ledem?" přistoupil s úklonou ke strakatému pierrotovi černě ofrakovaný číšník.

"No, když již — tak již, přineste mi také jednu!" kurážně poručil si náš pierrot a dodal si v duchu na ukonejšenu: "Co pak může ten špás dohromady tak stát!"

Ještě před ním láhev ani nestála a kolem pierrota bylo již maškar jako much a sklepník přinášel hned potřebný počet číši — zrovna takové, jaké se blýskaly na protějším konci stolu.

Číšník dovedně uvolnil zátku, která s výbuchem vyletěla ke stropu a v pohárech perličkami zahrál šumivý mok. Číše se jako na povel zvedly a v hlučném přípitku se srážely pierrotovi nad hlavou. Čikánky a španělské seňority chtěly kouřit a na pokyn pierrotův byly tu jemné cigarety.

První láhev se vyprázdnila a aniž kdo co poručel, na stole octla se druhá . . . Tentokrát sám pierrot plnil číše. Hudba po chvíli zase zahrála, ale pierrot cítil takovou sladkou únavu a bylo mu při tom tak rozkošné mlie, že ani vábné zvuky Straussova valčíku nedovedly jej zvábiti, aby vstal od stolu.

Bylo to tak hezké poslouchati tlachání různých masek, jež se na něj lepily jako vosy na medový koláč. Hravě v té náladě

platil cigarety a zákusky, které pikořici na skleněných podnosech nabízeli kolem stolů.

Ohnivá nějaká Carmen, jichž hezkých i méně hezkých bloudilo sálem dobré dva tucty, měla se k pierrotovi nejvýbojněji. Ostatní dělaly jí jen štafáž.

Hudba hrála, vzduch přeplněný dýmem cigaret a doutníků sám opájel, že opravdu pan Chabera už nevěděl, co se s ním děje.

Kde bylo jeho sebevědomí: "Mně ani z korbelů řady, ani z černých očí dosud nikdy se hlava nezatočila."

Byly tři hodiny ráno. Pierrot na svém místě u stolu poklimoval. Před ním kolem kbelíku s ledem stálo sedm prázdných láhví s pozlátkem na hrdlech. Na druhém konci stolu dvořan, opuštěn od své družiny, platil. Vrchní číšník, shrábnuv peníze a vloživ je do tašky jako tahací harmonika, uklonil se dvořanovi za tučný bakšiš a lehce blížil se ke druhému konci stolu. Hudba jako ozvěnou z minula zrovna v tom okamžiku vedle v sále znova zahrála.

"Je snad libo, vašnosti, také platit?" oslovil v tom číšník klímajícího pierrota.

"Prosím — ano, prosím," rozespale zivnul na celé kolo šašek.

Číšník znova vytáhl "šrajtofli," vyňal z ní účtenku a hbitě počítal: "Sedmkrát šampus dělá 672, dvakrát studený nárez je 50,, tři rozbité poháry je 90 a ještě něco, vašnosti?"

"Myslím, myslím že — ne."

"Tak to máme dohromady osmsetdvánáct korunek. Taková maličkost za královský večer!" položil vrchní před pierrota bravurním pohybem účtenku na stůl a vzpřimil se jak svička.

Pierrot vytřeštil oči a vstal, jako by jej se židle vymrštil. Vjel rukama do pravé i levé kapsy kalhot a roztáhl je do šířky.

"Co to? — Pane vrchní, mně se zdá — mně se zdá, že nemám tolik sebou!"

"Vašnosti, maškaráda a žerty již přestaly a musíme se vrátit do všední skutečnosti. Snad nechcete, abych vás dal zjišťovat!" pojednou ledovým tónem spustil pan vrchní.

"Pane vrchní, nechte nás chvílku o samotě. Ručím vám svým měšcem dukátů

za toho d'oura," ozval se v tom naproti od stolu ženský, tvrdý hlas.

"Prosím, ale bude se zavírat," uklonil se číšník a opustil dvojici na konci stolu.

Teprve teď si všimnul pierrot svého protějšku. V zeleném hedvábí, rozkynulých prsou a boků, jako ošklivá, nadmutá ropucha seděla tam nějaká Turkyně. Kolem hlavy turban, na hrudi šňůry třpytných penízků. Nohy, vybíhající z kalhotové sukně, obuty byly v bohatě vyšíváné střevíce se zahnutými zobany. Obličej zahaloval mušelinový závoj, z něhož vyzíraly jen tmavé oči a pruh žluté, svrasklé kůže kolem očí asi do výše nosu. Tmavé, výrazně na-barvené obočí i oční řasy nedovedly té tváři dodati výrazu mladosti.

Pierrot se nad svým pozorováním až otrásl a v tom zrak jeho náhodou padl do vysokého zrcadla na protější stěně. Viděl se tam v pomačkaném šaškovském úboru, s ubryndaným krajzlem kolem krku. Bílé líčidlo na tvářích měl místy otřelé a bujné kučery draly se mu zezpod bílé čepice do čela. Jen rudý, rumělkou poma-lovaný nos svítil mu jak z večera.

"Petře, to máš být ty? Tohle z tebe udělala jediná bláznivá noc? Ach kdyby tě viděla maminka!" vystřízlivěl náhle náš pierrot a sevřel do dlaní hlavu, která třesla po požitku padělané bryndy s pyšným pojmenováním šampanského. Zrak jeho vystřeštěně zíral na účenku na stole. "Kdyby tu aspoň byl někdo známý! Ale nikoho za celou noc jsem neviděl!"

"Směj se, paňáco, směj se!" zaskuhrala naproti němu stará Turkyně. "Ale vím, že těžko se smát, když v týle stojí policejní aga a situace hrozí skončit ve vězení. Ale přesto hlavu vzhůru! Líbíš se mi a já potřebuju otroka. Měla bych tady na vybranou. Kam se podívám, všude samý zotročenec zavedený vášní. U nás je dobře, že prorok zakázal mužům pít víno. Ale tyto patoky, za které, vy Češi, vyhazujete hříšné peníze, by žádný moslím nepil ani bez zákazu."

"Já po druhé také ne, to slibuji. Ale mluv a pomoz — můžes-li! Myslíval jsem, že budu někdy sloužit krásné, mladé bytosti, již kreslil jsem si v snách, teď však

vidím, že budu léhat před prahem haremu."

"Nu, jsi-li k tomu odhodlán, jsme celkem domluveni a skončíme. Zde potřebný peníz, zaplat' řád a následuj mne. Jsi, d'oure, od tohoto okamžiku mým a žádné rameno tě z moci nevykroutí!" s vítězným plamenem v černých očích podala stará Turkyně pierrotovi tisícovku.

Po několika minutách stál pierrot v šatně a oblékal svůj raglán. Hudba zněla mu teď vzlykavě a bylo mu z ní opravdu do pláče.

Před Bezovkou ukázala mu Turkyně na první auto. "Vsedni a nepomýšlej na útek. Bylo by to marné. Udělal by ti snad dobře koflíček černé kávy, ale užiješ ji dost v Istanbulu. Tam ji vaří lepší než ti vaši zdejší kavárníci."

"Těším se již, vznešená—"

"Nebreptej a sed'! Husová třída dvaadvacet!" poručila Turkyně šoferovi a přibouchla dvířka auta. To zahrčelo a hned potom se rozjelo. Pierrot stlačen do koutku, a pojednou vyhrkly se mu oči slzy. "Tak tedy ode dneška mám po svobodě!"

"Uvidíme!" zvolala Turkyně. "Budeš-li věrný, dobře se ti povede. Ale o tom až zítra, čekám tě zítra pět minut před jedenáctou u kostela sv. Prokopa. Rozuměl's?" otázala se ho důrazně.

"Ano! Pět minut před jedenáctou u svatého Prokopa," opakoval poslušně pierrot.

"Tak dobře. Ale nezaspi to, rozumíš? Tam ti povím, v čem bude záležet tvá služba a kdy odjedeme. To tvé město, třeba se snaží dáti si zdání světovosti, jest přece jenom hotovým blázcincem. Nelíbí se mi v té pitvornosti, v níž opičí se po každém nesmyslu, at' vzal původ kdekolí, ač město jinak polohou a krásou vyrovná se Zlatému Rohu. Abys mne pak poznal, protože tady na ulici nechodím ve svém orientálském kroji, tedy budu míti na sobě dlouhý hnědý plášť a na něm kytičku fialek, takovou, jako je tato. Neztrat' ji. Ráno ti všechno připomene," zvolala za ním strašlivá maska a rychle zmizela v jiném autu, pokud ji to dovozovala její tloušťka.

* * *

Paní Michálková ráno o osmé hodině vstřčila do dveří pokoje oficiála Chabery nos a zůstala na prahu státi, jako při-

mrazená. Tam byl pořádek! Červeně-strakatý hadr ležel pod stolem, na pohovce byla pohozena čepice bez péra, pošlapané bílé trepky, každá v jiném koutě, kalhoty u postele a v posteli strašidelná bílá tvář, na níž líčidlo rozmazáno, s rudým nosem uprostřed.

"Ten se pěkně zřídil! Můj ty smutku! A takový pořádný, mladý člověk — a takhle se zblázní! Jak pak dlouho asi bude vyspávat? Paní domácí dnes kouká jako čert a ani mně na pozdrav neodpověděla. Jestli si pan oficiál tam té jejich hubené cikánky nevšimnul, aby se člověk bál, že dostane z bytu výpověď."

Paní Michálková však ještě čekala dobré půldruhé hodiny, než se ozvalo z pokoje hlasité zívnutí, jako když tygr v kleci hladoví.

"Mám vám, pane oficiále, snad donéstí snídaní?" vstříkla zase hlavu do dveří paní Michálková.

"Děkuji, nemám hlad," odpověděl pan Chabera, stojí u postele ve svátečních kalhotách, s třepkami na nohou a dívá se ustrnule na kytičku fialek, kterou držel v ruce.

"Tak, jak pak jste se vytancoval a s kým pak jste se bavil?"

"To kdybych, paní Michálková věděl! Ale to do půlnoci, dokud tanečnice měly na tvářích masky, jsem žádnou nepoznal, — a po půlnoci jsem už nepoznal — ani sebe."

"Tááák!"

"Ano! Jenom jsem jich měl, paní Michálková, poslechnout a zůstat pěkně doma! Ale už se stalo! Prosim vás, ted' honem čerstvou vodu do lavoru. Musím se trochu vzkřísit a potom mám důležitou schůzku. A kdybych se snad nevrátil, tak až mně budou hledat, řekněte bez dlouhých mutací, že jsem ve Vltavě!"

"To by tak chybělo! Hryže vás svědomí! To věřím! Ale když jste dostal tak důkladně za vyučenou, at' to vícekrát neuděláte!"

"To, paní Michálková, neudělám! Slavně to slibuji! Ted' však rychle k dílu! Ale přece šáleček dobré, černé kávy by mně v té kocovině přišel velmi vhod!"

"V minutce tu bude."

Když Chabera žinkou pořádně odrhnuł si obličej, uši, krk a prsa a potom na sebe oblékl čistou košili, připjal si límec a vázanku, oblékl vestu a kabát a podíval se do zrcadla, málem by byl svůj vlastní obraz zulíbal. Celý včerejšek byl tentam, ani za ušima nic nezůstalo z bílé šminky.

"Vidiš, Kubíku, takhle jsi přece podoben obrazu Božímu — a včera jsi se zřídil, jako ta nemá tvář. No, chybami se učíme! Ted' jenom, jak to vypořádat s tou tisíčovkou? Na mamince ji žádat nemohu a tak nezbude, než si ji vydlužit. Bude potřeba sehnat si ručitele, platit z dluhu vysoké úroky. Vidiš, mezuláne, takhle tě rozvrtily ty tvé hloupé tři stovky, které tě mrzely v kapse. Ale té věřitelce Turkyni se vyhnouti nemohu. Ví, kde bydlím, může mi při nejmenším udělat škandál — a zítra bude celý Žižkov vědět, jak pan oficiál Chabera umí s děvčaty hýřit při prázdných kapsách. Kdo to však ta Turkyně jenom je?"

A pan oficiál zapíná si před zrcadlem bídramajerovský černý zimník a zastrkuje do dírký jeho límce polouvadlou kytičku fialek, probíral v myšlenkách všechny bohyně nejen z Husovy třídy, nýbrž i z ulic sousedních, ale žádná nebyla takových rozměrů a nezdála se mu schopnou dovedně sehrátí takovou komedii, jak ji s ním sehrála ona zelená ropucha se závojem na tváři a tisíčovkou v ruce. Nerozluštil té záhady, ani když již rozechvěle kráčel Dalimilovou ulicí, kdež zabočil za nejbližší roh a pustil se přímo vzhůru postranní uličkou ke svatému Prokopu.

Hlava jej ještě pobrnívala, ale líce rozrušením nabývaly zase životní barvy. Pan Chabera shlédł se ještě v okenních tabulích a byl sám sebou spokojen. "Jen, aby také ta zelená ropucha byla aspoň trochu hezčí, než vypadala v té mumraji," pomysll si při tom a pozvedl zrak k vězním hodinám.

"Aj to jste dochvilný! Zrovna je za pět minut jedenáct. To se mi od vás líbí," zašveholil na kraji chodníku příjemný hlásek dívčiny ve hnědém plášti, s kytičkou fialek na "klopně."

Pan oficiál překvapením otevřel ústa i

oči, ale přece smýkl kloboukem až ke kolénům.

"Zdá se, pane oficiále, že od včerejška z údivu nevycházíte. Masky pierrota vám výborně svědčila a nějak vám zůstala sedět. Neboť vidím, že jste dosud nějak zkoprnělý!"

Chabera se ohlédl a v té chvíli zůstal státi překvapen, jako opravdový paňáca... Uviděl dívku ztepilou a sličnou jako jarní květ, v níž poznal slečnu Věru Hlavicovou, dceru bohatého velkouzenáře, s níž se znal už skoro dvě léta. Často radíval jejímu otci, kdykoliv tento byl na rozpacích, jak má své zboží baliti, seznamoval ho s tarify i různými předpisy, ano někdy mu vyměňoval i peníze. Avšak nikdy za tyto služby nevzal od něho té nejmenší odměny.

I s Věrou byl pan oficiál dobře znám, vždyť častěji v krámě jejího tatínka kupoval večeri, ba často s ní promluvil i ne jedno žertovné slovíčko. Líbily se mu její žertovné hezké oči, milé a sličné tvářičky, ale nikdy jí nepověděl nic o tom, že se mu líbí, a že ji má rád. Jak by se také mohl odvážiti, zapřísti s ní takové hovory — on chudý poštovní úředník, zvláště, když znal zámožnost jejího otce. "Ten jistě ji jednou zaopatří 'prachového' ženicha a ne takového chudáka jako jsem já," myslíval si i když na něho Věra se líbezně usmívala.

Ale, že bylo na čase, aby zakryl své rozpaky, musil se důkladně sebrati, aby se zmohl na odpověď.

"Ale dovolte, slečno, nad tímhle nemá člověk s normálním mozkiem zkoprnět? To jste včera byla vy tou Turkyní? A kam jste do rána dala tu tloušťku, z té zelené, kalhotové sukně?"

"Hi-hi-hi, poslala jsem ji i s kaltotovou sukni do Istambulu," ohýbala se smíchem děvčina, vyšvihlá, jako vrbový prut.

"A já pošetilec jsem vás nepoznal! Kde by mně bylo napadlo, že v orientální babině se kryje takové čarovné kvítko!"

"No, tak vidíte! Na maškarních plesích není nikdy překvapení vyloučeno. Mého tatínka tuhle jste včera taky nepoznal?"

"Ach, moje poklona, pane Hlavico," obrátil se za ukazováčkem slečny Věry pan oficiál, když spatřil známého velkouzenáře

z Husovy třídy "od naproti," jak říkala paní Michálková.

"Poklona, pozdrav Pán Bůh, pane oficiál! Tak jak jste se vyspal po včerejší merendě?" potřásl bodře rukou Chabero-vou zavalitý pan Hlavica.

"Děkuju, za mnoho to nestálo!"

"Myslíl jsem si to hned včera," pravil na to klidně pan Hlavica, který znal Chabera, jako pořádného mladíka a jemůž včera nešlo do hlavy, jak hloupě si počínal.

"Vy jste mne včera, pane Hlavico, viděl? Vy jste mne viděl, jak jsem na konec žalostně vypadal?" vyhrkl ze sebe opravdu zkoprnělý Chabera.

"Jak pak by vás tatínek nebyl viděl? Vždyť s vámi bužíroval u jednoho stolu," smála se překvapenému Chaberovi slečna Věra.

"Se mnou u jednoho stolu?"

"Ano! Nepamatujete se na toho dvořana s fraclemi u rukávů, s límcem vyšitým zlatem a s bílou parukou?"

"To jste byl vy, pane Hlavico?"

"No, však mně to, starému šmatlánovi, odpust'te, že jednou za rok chtěl jsem být taky něčím než nabíječem jitrnic. To je moje: jak přijde tahle merenda, musím tam, kdyby se mně měly všechny šunky v udrné zapařit!"

"Prosím vás, pane Hlavico, co pak jste si o mně mysli?" střídavě bledl a červenal se pan Chabera.

"Co bych si mysli? Že se chcete také jednou poveselit, ale hned jsem viděl, že v tom neumíte chodit. To se, holoubku, šampaňské do sebe neleje jako pivo. Já napájím v ten den všechny svoje zákaznice, co ode mne kupují: mladé, staré, hezké i méně hezké. Poznám je všechny a ony poznají mne, at už jsem v jaké chci maškaře. Platím jim v ten večer několik flašek vína, ale sám při tom piju bílinskou vodu a zachovám si jasný zrak až do konce. To už tak vyžaduje můj kšeft."

"Ale já jsem teď před slečnou ve velkých rozpacích. Pomohla mi z nejvýše trapné situace při placení," koktal pan oficiál.

"To jsem neudělala já, ale tatínek," zasmla se zvonivě slečna Věra.

"Nemějte za zlé a neurážíte se, pane oficiále, že jsem se pletl do čistě vaší záležitosti. Věděl jsem sice, že jistě nejdete na ples bez krejcaru, ale když, jsem pozoroval, jak dlouho lovíte v kapse těch strakatých kalhot, než jste vytáhl stovku, kterou jste platil dva tucty ústřic pro tu veselou chasu kolem sebe—"

"Já jsem také platil ústřice?"

"No, a co ještě všechno jiného! No tak, promiňte, když jsem viděl, jak ta stovka se vám těžce odlepuje od prstů, hned mi napadlo, že těch stovek nebudete už mít po kapsách tuze moc. A tak jsem Věře podstrčil ten papírek. Myslím, že to bylo, jako ve hře a tak nenápadné, takže jsem vás snad neurazil—"

"Ani zdaleka, pane Hlavico. Ale—"

"Žádné ale — věc je skoncována. Dáte-li mi jednou ty peníze, dáte, nedáte-li, na soud nepůjdem. Připočtu to k těm dvěma tisícovkám, které jsem platil na druhém konci stolu, a bude to také odbyto. No, ale teď už hrají na varhany a já musím na svoji nedělní mši. A kdybyste snad zrovna chtěl si o včerejších událostech popovídat, bylo by nám ctí a našim ženským potěšením, kdybyste s námi dnes poobědval."

"Ale, pane Hlavico, tot' přespříliš veliká laskavost!" zvolal překvapeně Chabera.

"Budeme mít jako entré kapra v rosolu. To spraví po včerejšku chut'. A teď zatím s Bohem!" podal pan Hlavica oficiálovi ruku a stoupal po schodech k pobožnému vchodu do chrámu.

"A vy asi nyní půjdete trochu na procházku?" tázala se Chabery slečna Věra míříc za otcem.

"Dovolíte-li mi, slečno, půjdu za svou věřitelkou a velitelkou, jako její věrný a na vždy oddaný otrok," odvětil Chabera.

Snad prominete tomu mladému muži, že oné neděle v kostele mnoho pobožnosti nenadělal. Nemyslí sice již na to, že jeho srdce není žádný pomeranč a že se nedá koupiti, ale přece byl rozrušen. Přes to vše, že po Věrušce pomrkvával po delší dobu, toho se nenadál, že by tak náhle všechno vzalo netušený obrat a spád.

Dnes má pan Chabera ke své úřednické bídě ještě druhé břemeno. Nemyslím tu zelenou Turkyni, která se ho drží na každém kroku, jako klíště, ale má ke všemu čtyřpatrový dům a panečku! S tím jsou dnes starosti, a s tím je při ochraně nájemníků něco zlosti! Ale patří mu to! To má tento lehkovážník z toho, že nevěděl, jak se zbavit tří stovek a začal provádět hlouposti. Dobře mu tak!

DOBŘÁ POSLUHA

Při prázdninovém cestování přespal Alfred Capus jednou také v Landerneau. Hotel byl znamenitý. Prostý, tichý, a naprosto čistý. Humorista spal výborně celou noc, až ráno kolem páté hodiny ho probudilo klepání na dveře.

"Pane, ozval se ženský hlas, je tady jeden cestující, kterému včera večer někdo vyměnil klobouk. Jdu se podívat, není-li snad u vás."

Humorista zjistil, že má svůj klobouk a všecek dopálen odpověděl záporně.

Panská s omluvou odešla. Rozhostilo se ticho a spisovatel usnul znova. Nespál ani půl hodiny a opět ho probudilo klepání.

"Co zas?"

"Odpusťte, ale ten pán už našel svůj

klobouk a prosí za prominutí, že vás tak časně probudil," odvětila pokojská.

ANEKDOTA O HVĚZDÁŘI

Známý astronom Schubert byl kdysi pozván ke královskému dvoru na hostinu. Nešel tam zrovna rád, neboť jako mnohý výtečný učenec, ani Schubert neuměl se dobře pohybovat ve společnosti plné prázdného mluvení. Vedle něho seděli dvorní radové s četnými řády a hvězdami na prsou a začali si ho dobírat, že jest jaksi nesvůj.

"Ovšem," odpověděl Schubert, "ale nedivte se tomu, pánové, neboť jako hvězdář ještě něco podobného jsem neviděl, ba ani netušil. Koukám na nebe, a tam je všechno v pořádku. Ale tady? Tolik hvězd jest na nepravém místě!"

Chytrost nejsou žádné čáry

Humoreska. — Napsal J. B. Strejček

MAN vrchní účetní rada Vojtěch Domalíp, používaje své dovolené, si trochu déle poležel v posteli a proto proti svému zvyku teprve snídal, ač už starobylé hodiny postavené na prádelníku odbíjely osmou. Ale jeho choť, paní Anna, tentokrát nezatáhla za hedvábnou šňůrku, aby spustily oblíbený minuet Mozartův, který pan rada Vojtěch měl tak rád. Chystala se právě do trhu a měla jiné starosti. Právě když se oblékala, napadlo jí, že by přece měla s manželem oslaviti svou stříbrnou svatbu, a to již proto, že Bůh jim dal těch dvacetpět let prožítí ve zdraví a svornosti až do tohoto památného dne, do něhož měli neda-leko. Ale zatím toho přece nechala.

Když se tak asi za půl hodiny vrátila a vešla do pokoje, seděl už pan Vojtěch na pohovce a pokuřuje vonný doutník, četl noviny.

"Už jsi se vrátila z nákupu? Tot' jsi tu nějak brzy! Patrně jsi nepotkala ani jednu ze svých přítelkyň," žertovně si jí dobral pan Vojtěch.

"Jdi, pokušiteli, a nezlob! Člověk by myslil, že jsi do čtení novin kdoví jak zabrán a ty zatím přemýšlíš, jak bys mne pohněval. Ale na mne si nepříjdeš, mne nepřivedeš z rovnováhy, protože tě znám jako své boty," odpovéděla paní Anna, odkládajíc šaty do skříně.

"To tvoje přirovnání 'jako své boty' nějak kulhá, vždyť máš na nohou střevíce."

"Dobře tedy, k vůli tobě si koupím holínky."

"V těch bych tě rád viděl. Aspoň kluci na ulici by se měli čemu smát."

"A tobě se nesmějí, když vyjdeš z domu s tím starým, opelichaným kloboukem na hlavě? Jestli se nemýlím, tak sis jej koupil už za svobodna."

"Ano, tenkrát ještě jsem si takový luxus mohl dovolit, třeba jsem byl jenom oficiálem a ne vrchním účetním radou."

"To chceš patrně naznačit, že ti všechno promarním, takže si nemůžeš koupiti ani klobouk. Proto víš co? Popros v úřadě své podřízené, aby uspořádali na tebe sbírku, bys jim nedělal hanbu s tou bouřkou na hlavě. Beztoho se říká 'jaký pán takový krám'."

"Nech můj klobouk na pokoji, já tvé klobouky nekritisuji, třeba že mají formu helmice, anebo nějaké kukly, v kterých ve středověku chodila jenom strašidla."

"Kdybys mi dal na lepší, měly by mé klobouky lepší tvar — ovšem — stál by jeden tolik co mých deset."

"Teď jsi se aspoň přiznala, marnotratnice, že máš deset klobouků, kdežto já, chudák, mám sotva dva."

"Dost hanba, že na sebe tak málo dbáš, už se pomalu stydím za tebe. Cyldr, který si bereš jen k slavnostem, anebo na Boží hod, už je opelichaný, a ten tvůj všední je v takovém stavu, že by se žebrák jej zdráhal přijmouti."

"Kdo má ženu parádnici, jen na tom hůře než žebrák, třeba byl vrchním radou."

Slova páně radova účinkovala, jako když benzinu přilije do ohně.

“Už zase mi vyčítáš mé klobouky? Víš, chceš mne usoužit — to mám za to, že spořím s každým grošem a že se dřu bez služby, ač na posluhovačku není spolehnutí. A koupím-li si jednou za čas klobouk, abych nedělala ostudu jako ty, tot' je hned křiku a výčitek, jako by sis i ty nemohl koupiti nějakou lepší pokrývku na hlavu.”

“Pokrývku, pokrývku? Tak se říká čepici. Dobrá, hned si nějakou koupím, třeba tu s ušima a uvidím, půjdeš-li se mnou na procházku po Příkopech.”

Paní Anna kousla se zlostí do rtů, div že krev z nich nevystříkla, a jala se utíratí si oči šátečkem.

Ano, tak už to bylo. Byla parádnice a její manžel pravý opak, jako by byl ze Spořilova, kde se spořilo na všem — na oknech i dveřích, ale neuspořilo se nic.

Těm výčítkám, že si častěji kupuje nový klobouk, rozhodla se paní radová učiniti přítrž. Bylo to sice to jediné, co jí manžel časem vyčítal, ale že se to dotýkalo její ženské marnivosti, promyslela si už včera celý plán a dnešní domácí potyčka ji jen v něm utvrdila, aby svého chotě co nejdříve sprážila.

Pan rada, že nebyl velikým milovníkem přírody, ač měl měsíční dovolenou, umínil si, že na venkově u přátel ztráví jenom čtrnáct dnů, neboť jako byl zvyklý počítati staré “resty” v kanceláři, tak se naučil počítati i v životě.

“Ano, tak to bude nejlevnější,” řekl si, ale přece se dnes odhodlal k mimořádnému vydání. Sotva udeřila desátá, zašel si do vinárny na čtvrtku vína, loučiv se v kuchyni se svou paní tak, jako by se mezi nimi nic nebylo stalo.

“At' mi přijdeš včas k obědu!” napomenula ho paní Anna.

Ale nebylo toho třeba, pan rada ne nadarmo se jmenoval Domalíp. Sotva odbila dvanáctá a na věži blízkého kostela se rozhoupal zvonek, byl vskutku už doma a zasedal ke stolu, ale nějak zarudlý. Pil místo jedné čtvrtky dvě, společnost ho zdržela, a víno účinkovalo. Jeho paní to sice zpozorovala, ale proti nadání nezmínila se

ani slovem, ba, ani nevyčítala svému manželu, že sotva se dotknul přinesených na stůl jídel. Naopak, když pan rada jal se po obědě čísti noviny a začal při tom spát, řekla mu vlídně: “Muži, nech toho čtení, jsi dnes nějak ospalý, zdíml si tady na pohovce, však máš dovolenou.”

A pan manžel poslechl. Chtěl učiniti tak už před chvílí, ale ostýchal se aby mu manželka neřekla: “Tak se mi zdá, že sis někde pořádně přihnul.”

Jen však si ulhel, už paní Anna vzala na sebe šaty a nasadila si klobouk a vyšla ven, když byla řekla domovnici, jež v kuchyni myla nádobí: “Martinová, kdyby někdo přišel, at' pána nebudí, hned jsem tady,” a už zavřela za sebou dveře a sběhla po schodech ven na ulici. Neběžela daleko, neboť její bratr, k němuž spěchala, měl na blízku obchod s pánskými potřebami a bydlel v druhém patře nad svým obchodem. Věděla, že ho zastihne doma při obědě a proto se ani nestavěla v jeho krámě, kde v polední době býval jen obchodní příručí.

“Vítám tě, Aninko,” pozdravil ji bratr, “cože tě k nám vede, že přicházíš v tak neobyčejnou hodinu?”

“Malá prosba, Viktore! Prosím tě, nemáš nějaký starý pánský klobouk? Právě byl u mne syn mé zemřelé přítelkyně, Šoršové, je chudák hospodářský adjunkt, ale bez místa. A to víš, jak to bývá v takových případech. Šat na něm sešel, dala jsem mu tedy nějaké obnošené šaty mužovy, ale potřeboval by také kloubouk. Můj muž jich mnoho nemá, prosím tě, nemohl bys jej nějakým starým kloboukem obdarovat, Viktore?” začala paní radová přenášeti prosbu.

“Ale to víš, Aninko, že vyplním tvé přání. Mám starých klobouků několik a zrovna jsem je chtěl poslati do Vincentina. Zde jsou,” řekl dobrý ten člověk a už otevíral skříň, z jejíž dolejší části vyňal dvě veliké papírové krabice. “Snad by se mu hodil, když je hospodářský úředník — tenhle myslivecký. Není zlý a má hezkou hedvábnou stužku a paví pero.”

“Prosím tě, Viktore, ten ne! Kdybys takhle měl nějaký černý. Víš, ten chudák ještě nosí smutek po matce.”

"Tož tedy černý? Tvrd'ásek?"

"Ne, raději nějaký měkký," dosti nejistě zaškemrala paní Anna.

"Tady jsou dva černé, měkké."

"Chceš mu dát je oba?"

"Oba. Nejsou nejhorší, zvláště tuhle ten je ještě dosti pěkný, aspoň jej ten nešťastník užije. Pošlu ti je po učedníkovi, až se vrátí od oběda do krámu."

"Ne, Viktoru, vezmu si je sama, víš, jaký šetřil je můj muž, nechci, aby se o tom dozvěděl," řekla paní radová.

"Nuž dobře, zde je právě větší saček, vejdou se do něho oba. Vezmi si je tedy. Ale snad se přece u nás posadíš, či pospícháš snad?" minil bratr panin.

"Nerada bych toho chudáka nechala čekat a proto odpust', Viktoro. A co ty děláš, Boženko?" oslovila švakrovou, jež právě vyšla z kuchyně a utírala si ruce.

"To víš, co dělám, ale snad bys nám neutekla, Aninko?" odpovídala bratrova chot'.

"Odpust', pospíchám, ale zítra se uvidíme, zastavím se u vás," rychle mluvila paní radová, a když byla ještě jednou poděkovala bratrovi a vtiskla hubičku jeho ženě, odběhla jako mladice.

"To se mi to podařilo! Bratr a můj muž mají stejně velké hlavy a také darované klobouky mají stejný tvar s kloboukem mužovým. Proto jistě se mi můj kousek povede, myslela si cestou a za chvíli už byla doma. Napřed nahlédla do pokoje, zda její manžel spí. Ano, spal a tvrdě. Proto rychle vybalila oba darované klobouky a jala se je ve vedlejším pokoji prohlížet. Na neštěstí oba byly lepší než ten mužův.

"To je ošemetná věc! Kdybych kterýkoliv z těchto klobouků nastrčila muži, nedá jej pryč za nic na světě. Ale však si pomohu!" řekla a už jeden z darovaných klobouků prorazila měchačkou, díru urovnala a už jej pověsila na věšák místo manželova klobouku, který ukryla ve skříni, již se její manžel nikdy ani nedotknul.

Asi o třetí hodině pan rada Domablíp se probudil a nasvačiv se, zapálil si své obvyklé "portoričko."

"Což, abychom si trochu vyšli na procházku?" otázala se jeho chot', když dokouřil.

"I třeba. Je pěkně, není horko, snad bychom si mohli vyjít do Královské obory," minil Domablíp.

"Raději bych se jednou podívala na Vyšehrad. Bude dnes skvostný rozhled, můžeme se tam zastavit i na hřbitově," řekla paní radová.

"Bodejt' bys neřekla 'hot', když řeknu 'čehý'! Ale buď'si, půjdeme," řekl pan rada a za chvíli už připraven opatrně zamýkal byt.

"Co se dnes stále držíš pozadu?" jal se vyčítati rada své paní, když došli už do Spálené ulice.

"Ale což mohu tak běžet jako ty?" odpovídala mu. "Ale prosím tě, muži, proč se lidé tak na tebe dívají? Ukazují si na tebe a smějí se. Zastav se a ukaž!"

Rada skutečně se zastavil a vyhrknul: "Co by ti blázní na mně viděli?"

"Ale, Vojtíšku, cos dělal? Sejmi klobouk s hlavy a podívej se! Vždyť má díru jako pěst, co jsi to provedl?" zvolala paní Anna a tvářila se zoufale.

Rada sejmul klobouk — opravdu — byla v něm díra a jak veliká! Podíval se na podšívku a už volal: "To není můj klobouk!"

"Jak by nebyl, je tvůj!"

"Není a není! To ve vinárně mi ho dopoledne vyměnili. Půjdu tam a zeptám se."

"Chceš, aby se vinárník urazil? Což tam chodí otrapové? Ten, kdo ti tvůj klobouk vzal, věděl proč to dělá. Toužil po lepším."

"Nu, tak vidíš a tys jej stále hanila!"

"A teď mluv, co chceš dělat. S touto onucí na hlavě přece nebudeš dělat někde v poli strašáka!"

"Díra by se snad dala nějak zalepit."

"Aby se při nejbližší dešti znova ukázala v celé své slávě a k tvé ozdobě. Proto, Vojtěše, nedělej hlouposti, zrovna tady je kloboučník a jaké tu má krásné vzory."

"Po sto korunách i za půl druhé stovky! Ženo, myslíš že kradu?"

"To ne, ale dal jsi se okrásti a proto nemluv a pojd' do krámu, já půjdu s tebou. A pojd' honem, kdekdo se na tebe dívá, jaký jsi švihák."

Pan rada poslechl a po hodně chvíli vyšel ven na hlavě s novým černým klobou-

kem. Dost se nasmlouval, ale marně, osmdesát korun musil vyklopit, protože jeho panička nepovolila a chtěla, aby si koupil lepší klobouk a té formy, jakou měl starý.

Už ani na Vyšehrad se mu nechtělo, ale šel přece a cestou bručel jako medvěd. — Paní Anna však ho brzy rozveselila svým stálým švitořením, takže si z toho nic nedělal, když začala vtipkovat a tropit si žerty z jeho starého klobouku a vychvalovala nový.

I večer doma při skleničce piva poseděli v dobrém rozmaru a tak bylo i ráno při snídání.

"Zůstaneš, drahouši, nějakou chvíli doma?" tázala se paní radová, když její choť opět si zapálil portoričko a jal se čísti ranní noviny.

"Proč se ptáš, Aninko?" otázal se muž.

"Doskočila bych si jen pro trochu mouky a pro švestky, udělala bych ti švestkové knedlíky."

"To ne, udělej mi raději papričku a trochu rýže k ní. Přijde to na jeden peníz a je to výživnější."

"Což ty si dnes nezajdeš do vinárny na papričku."

"Ne, dnes nemohu, musím se zastavit v úřadě."

"Vždyť máš dovolenou."

"Ovšem, ale v mém stolku jsem zapomněl nějaké peníze."

"Mohl by ti je někdo vzít?"

"To ne, ale jistota je jistota."

"Máš pravdu. Tak posečkáš? Hned jsem tu. A kdyby přišel uhlíř, prosím tě, ať uhlí vysype do uhláku v kuchyni. Vid' že mu otevřeš a povíš mu to, Vojtěše?"

"To víš! Jen jdi a pamatuj na Navrátila," odvětil manžel.

"Hned jsem tu," znovu slibovala veselá paní, ale trvalo to přece notnou chvíli, než přišla z nákupu.

"To je dost!" uvítal ji choť. "Už jsem tě chtěl dát vybubnovat."

Paní Anna chtěla odpovědět: "Dej si raději vybubnovat svůj klobouk," ale zarážila se, bojíce se prozrazení nové lsti.

V úřadě se nic nedivili, když uviděli pana radu Domalípa, neboť věděli, že bez úřadu

nemůže žít. Proto byl stále všude a přibíral si i zbytečné starosti, takže jeho puntičkářství a roztržitost staly se mezi úředníky příslovečnými. Chodil od stolu k stolu, zašel i do vedlejšího oddělení a pak rozloučiv se, chtěl odejít. Ale jen se podíval na věšák, už zvolal, až se všechno zatřásl: "Pro pána krále, kde je můj nový klobouk?"

"Nový, nový?" udiveně opakoval oficiál Vocílka, ale na věšáku byly jen dva šedé klobouky, tři hnědé, ale jen jeden černý, jako nosil pan rada Domalíp. Oficiál ho vzal a ukázal ho svému představenému.

"Ten není můj, a co vidím? Je přece děravý! Takový jsem včera nechal u kloboučníka, když jsem si koupil nový," vyrazil ze sebe pan Domalíp.

"Ale odpusťte, pane rado, neráčíte se mýlit? Pravda, vy jste nikdy nenosil děravý klobouk, ale jak se to mohlo stát, že na podšívce je napsáno vaše jméno?" vyrazil ze sebe úředník.

Rada podíval se lépe — opravdu — byl to jeho starý klobouk, který se mu včera ztratil, ale jak sem přišel a kde je nový? Tuhletu otázku nerozluštil nikdo z personálu. Každý si vzal klobouk svůj a na pana šéfa Domalípa zase zbyla jen stará, proražená nestvůra.

"Já se z toho zblázním! Poslyšte, Kobliho," poroučel sluhovi, doskočte do Špálené ulice ke kloboučníkovi Hartlovi, zdali má ještě ten proražený klobouk, který jsem tam včera zanechal, když jsem koupil nový? Ale počkejte, vždyť ten klobouk, který jsem tam nechal, aby ho kloboučník někam zahodil, také nebyl můj, ale zákeřně vyměněný nějakým lumpem za můj starý. Však jsem ho dost bolestně pohřešil, a teď, když jsem ho tu našel, zase zmizel můj zcela nový a teprve včera koupený! Kdyby byl aspoň ten ničema nebyl onen starý a mnou pohřešovaný klobouk proražil, ale toto! I to mi udělal, aby má škoda byla tím větší. Ted' abych šel a koupil si opět nový klobouk, druhý ve dvou dnech! Ale to neudělám! Ta dnešní krádež mého nového klobouku musila se státi zde v kanceláři. Sem přišel ten taškář, který si umínil mne pronásledovat — a tady tu

ničemnost provedl!" hartusil rada, koule očima jako kat.

"Pane rado, ručím za to, že sem nikdo z cizích lidí ani nevstoupil," upozorňoval vrchní oficiál Kubišta svého šéfa.

"Tak jsou v tom nějaké čáry. Kdyby tohle nebyl můj starý klobouk — ještě bych nic neřekl, ale to je opravdu záhada, kterou ani největší mudrlec nerozluští!"

"Pane rado, neráčil jste být včera v kavárně nebo v hostinci," otázal se oficiál Fiala.

"Ne, od kloboučníka jsem šel se ženou na Vyšehrad a z Vyšehradu rovnou domů. Dnes také jsem nikde nebyl, z domova přicházím rovnou sem," tvrdil rada. A že mu jiného nezbyvalo, posečkal, až sluha díru v jeho starém klobouku zalepí, a pak aspoň na oko odcházel z kanceláře dosti vesele.

Ale jen zavřel dveře za sebou, už tato rozhlaholila se tak hlučným smíchem, že i starý adjunkt Motyčka, vyschlý jako šindel, popadl se za břicho.

"Co říkáte, pánové, téhle komedii?" tázal se oficiál Fiala ostatních kolegů.

"Že náš pan rada, když si včera kupoval ten nový klobouk, měl si také koupit novou hlavu," poznamenal vrchní oficiál Kubišta. a hned sliboval, že si zajde ke kloboučníkovi a zeptá se na to, zdali pan rada skutečně si tam nový klobouk koupil a starý tam nechal. A když to opravdu zjistil, nikomu celá příhoda nešla do hlavy.

Pan rada Domalíp už opravdu začal věřit v čáry. Jen kdyby aspoň nemusil domů... Má si koupit zase nový klobouk? Raději si dá vrtat koleno. Starý klobouk je jakž tak zalepen — ostatně, snad si toho žena ani nevšimne.

Ale to si dal! Jen mu otevřela dveře, když zazvonil, už volala: "Ale, Vojtíšku, cos to dělal, tvůj nový klobouk je také proražen!"

Pan rada sejmul klobouk a v té chvíli by byl tomu kancelářskému fámulovi Koblihovi nejraději hlavu urazil. Díra v klobouku se rozlezla a červený papír, kterým ji sluha podlepil, čouhal ven jako nějaká kokarda.

"Můj nešťastný muži, s kým jsi se rval. tvůj nový klobouk je proražen!" znova vy-

křikla, tváříc se jako by byla plná úžasu, ač sotva se zdržovala, aby se nerozesmála radostí, že se jí tak výborně podařila lest'.

"Co povídáš nový, je to zase ten starý pad'ouk, co jsem měl," odpovídal manžel, těžce oddychuje rozčilením.

"A kde máš nový?"

"Kozel ho vzal a nic za něj nedal! Místo něho mi tam nechal mou starou bouřku, kterou jsem si koupil v Kadani a o kterou mne včera připravil. Ted' ji prorazil jako tu svou a vyměnil mi ji za můj z brusů nový klobouk. Tady si na podšívce přečti firmu Wenzel, Krieger, Kaaden. — A hned vedle je moje jméno. Ten, kdo mi krade ty klobouky, je jeden a tentýž člověk," žaloval pan rada.

V jeho choti to hrklo jako ve starých hodinách. Chtěla manžela donutit, aby si koupil ještě jeden nový klobouk a nevyčítal jí, že on se spokojí s tak málem počtu klobouků, kdežto ona že by v nich utopila celé jmění, ale ve chvatu se zmýlila... Když manželův nový klobouk ráno schovala — chtěla místo něho tam nastrčit na věšák druhý klobouk, darovaný bratrem, ale ve spěchu si to spletla a nastarčila tam uschovaný starý klobouk manželův, který rovněž prorazila, jak to učinila s podstrčeným prvním kloboukem od bratra Viktora. Nepochybovala nyní, že její šelmovský kousek se prozradí, a proto byla celá ustrašena, když manžel pravil: "A co je mi na věci nejdivnější, je to, že můj nový klobouk v kanceláři neměl nikdo z personálu. Tu záměnu ten dareba musil provést už tady u nás doma!"

"Ale vždyť u nás nikdo nebyl ani dnes ani včera. A jak by se to u nás mohlo stát? Když jsi byl doma, nepřišla k nám živá duše, a když jsi byl pryč, nebyl přece tvůj nový klobouk také doma, vždyť jsi ho měl na hlavě," rychle mluvila paní Anna, ale jaksi nejistě.

"Měl, měl! Pravda, včera jsem si vzal svůj starý, ale ukradli mi ho jako dnes ten nový. Kdyby aspoň ten můj starý klobouk nebyl přivedl do toho stavu. Ale prorazil ho ten darebák jako svůj, který mi podstrčil," hartusil pan rada, praštiv kloboukem na zem.

"Ale doma se ti to přece, muži, nemohlo stát. Já jsem ti ho přece nevyměnila za některý ze svých!"

"To by tak scházelo, abys ještě ty mi chodila na klobouky. Máš jich tolik, že bys si s nimi mohla otevřít obchod!"

"Ale kdybych s nimi obchodovala tak jako ty, to by to pěkně dopadalo! Odejdeš s novým kloboukem a vrátíš se s rozbitou huškou na hlavě, všem lidem pro smích!"

"Ženo, nerozčiluj mne ještě víc, sice skočím z okna, neboť se mi zdá, že se mi v hlavě spletla kolečka."

"A to víš teprve teď?"

"To chceš jako říci, že jsem je měl popletený už tenkrát, když jsem si tě bral? Máš pravdu, už tenkrát se mi musily dělat v hlavě mátohy, neboť to byl tenkrát prahloupý kousek, který jsem provedl!"

Paní Anna začala natahovat moldánky. A když si fěrtochem zakrývala tvář, aby nebylo vidět, že nepláče, řekla štkavým hlasem: "Jak jsem ubohá! Nyní já to všechno odnesu! Už i výčitky mi děláš, to je ta odměna za mé pětadvacetileté slžby! A já bloud ještě jsem se těšila, jak za čtrnácte dnů oslavíme svou stříbrnou svatbu!"

"Počkejme raději ještě pět let a budeme moci oslavit jubilejní den třicetileté války," řekl pan rada Domalíp, stále se dívaje na svůj proražený klobouk.

"Vidíš, Vojtěše, jak jsi ošklivý? Jiná žena by se s tebou vadila, ba podezírala by tě, žeš přišel o klobouk někde, kam manžel nemá chodit, a já že tě lituji a věřím ve tvou poctivost, sklízím za to takovýhle vděk," paní Anna si plačtivým hlasem posteskla.

To pana radu odzbrojilo. Změkl, viděl že pochybil a proto objemuv svou manželku, řekl, "Anuško, nehněvej se, nemyslí jsem to zle, to všechno zavinila ta nešťastná, stále se opakující záměna mých klobouků. Rarach musí v nich sedět, nic jiného!"

"To je dost, že přicházíš k rozumu. Ostatně, nevidáno! Odpoledne si vezmeš na hlavu svůj cylindr a půjdeš se mnou ke kloboučníkovi koupíš si klobouk nový."

"Aby mi ho někdo zase vyměnil za tu potvůrku, ne?"

"Nevymění. Spálím ji hned," řekla chytrá

paní radová a už klobouk vstrčila do plotny v kuchyni. Kouř ze dvířek vyrazil a zavalnul otevřenými dveřmi do kuchyně, až to začpělo.

"Vždyt' jsem řekl, že je v tom klobouku čertovina! Cítíš to, ženo?"

"Ale jdi, bláhový! Svlékni si kabát a sedni si ke stolu, dnes si pochutnáš, paprička je výborná," řekla paní Anna, a za chvíli vskutku byl oběd na stole.

"Bylo to dnes opravdu výborné," pochválil rada Domalíp svou choť, aby ji odškodnil za vytrpění bezpráví, ale po obědě si nelehl. Věděl, že by rozčilením neusnul. Mezitím, co jeho manželka poklízela se stolu, vykouřil si svůj doutníček a pak přistoupil ke skřini, aby z ní vyňal svůj cylindr. Byl rozchlupatělý, pentle i obšití se lesklo, jako by je někdo namastil.

"A až si koupíš nový klobouk, tenhle cylindr nech u kloboučníka, aby ti jej dal do pořádku. Uvidíš že bude jako nový," řekla paní Anna.

"Abych měl ještě větší vydání, ne?" zabručel rada.

"Dobře, tak si nový klobouk nasadíš na hlavu a cylindr potom poneseš v ruce jako putýnku, aby se ti lidé smáli ještě víc, než oné červené kokardě, ty parádníku," smála se manželovi, div jí z očí slzy nevytryskly.

Že to bylo hodně pádně řečeno, pan rada Domalíp poslechl své ženy — jen když si u kloboučníka nový klobouk kupoval, koupil si schválně šedý, aby aspoň takto ukázal, že také dovede prosadit svou vůli.

Ale paní Anna se nezlobila, nýbrž naopak řekla: "Vojtišku, kdybys viděl, jak ti sluší! Věru, elegána z tebe udělal, hned bych ti, třeba tady na ulici, dala hubičku!"

Od oné doby pan rada, kdykoliv přišel domů, svůj nový klobouk už nevěšel v předsíni na věšák, ale vždy ho ukládal do skříně v pokoji. Ale jak se podivil, když jednoho dne tam našel i svůj první, nový klobouk, který si koupil před několika dny a který se mu ztratil tak záhadným způsobem.

"Ženo, co se stalo? Kdo sem dal můj ztracený klobouk?" zvolal pln úžasu.

“Což to nevíš? Dnes tu byl nějaký hoch a přinesl ho. Prý se jeho tatínek zmýlil a vyměnil si ho s tvým, ale kde, to neřekl. A než jsem se vrátila z pokoje, abych mu dala kousek cukroví, které jsem obdržela od švakrové k svátku, byl pryč. Ani jsem se ho nemohla zeptat, kdo je jeho otec a jak se jmenuje; proto také jsem ti nic neřekla, ježto jsem si myslela, že o tom víš a že se ti ten poctivec omluvil,” odpověděla paní Anna s naivností dítěte, ač její řeč byla samá lež.

“To jsem blázen, kdo by to mohl být? Bude to patrně přece někdo z kancelářského personálu. Ale když jsem se těch čerchmantů ptal, kdo má můj klobouk, žádný nic neřikal a jen ukazoval klobouk svůj. Jak se to stalo, že tam tenkrát zbyl mi ten můj starý klobouk, který mi někdo den před tím ukradl a hned na to vyměnil za nový, to mi zůstane záhadou po celý život. Ještě že ten nový mi také neprorazil a odvedl ho v pořádku! Jak se zdá, neměl ho ani na hlavě.”

“Měl patrně ještě jiný, a když jsi se zlobil, bál se přiznati k svému omylu, abys mu nevyhudoval,” pravila paní radová.

“At’ je tomu jakkoli, jen když to tak dopadlo! Osmdesát korun je osmdesát korun,” vzpomínal pan rada.

“To je stará písnička.”

RYCHTÁŘ DOSTAL HUSU LACINO

V jedné vesnici měli starostu pravého Šalomouna. Jednou se přihodilo, že Matěj, syn Nedopilův, kamenem zabil pěknou husu souseda Vokrouhlíka. Ten rozběhl se ihned k starostovi, žádaje náhradu za svého opěřence. Předvolán tedy starý Nedopil, který se sice k náhradě škody znal, ale po dlouhých tahanicích pouze dvě zlatky nabízel, kdežto poškozený ani haléře z požadovaných tří zlatek sleviti nechtěl. Co tu činiti? Starosta, mocně dýmaje, přemýšlel sem a tam, až posléze povstav, do kapsy u svých koženek sáhl a zlatník na stůl položiv, tento rozsudek vynesl: “Jelikož soused Vokrouhlík na huse sleviti nechce, ty ale, Nedopile, pouze dvě zlatky nabízíš, přidávám třetí ze své kapsy, začej

“Což ty marnotratnice, tobě je všecko jedno, a proto běžela bys si koupit nový klobouk třeba každý den. Ale potom bych ti musil místo obědu a večere hrát jen na foukací harmoniku.”

“A když ty si takový luxus dovolíš, tak je to v pořádku! Ještě neuplynul týden a měl jsi klobouků pět!”

“Raději řekni padesát!”

“Hned ti to vypočítám. Ještě v pondělí jsi měl starý klobouk, to byl tedy ten první a cylindr druhý. Potom sis koupil ten nový černý klobouk, to byl třetí, který jsi vyměnil v kanceláři za čtvrtý a poněvadž byl tak pěkný, že kluci se ti smáli, koupil sis ten šedý a nejnovější, který směle mohu označiti číslem pátým.”

“Nemluv, ženo, nemluv a nech na pokoji takového dobráka, jako jsem já,” začal se zlobiti pan rada Domalíp, jenž od oné doby střeží své klobouky jako poklad a už nikdy nevyčítá marnivost své dobré, ale chytré choti.

Jen někdy, když si na příhodu vzpomene, vjede to do něho a tu hned všechny tři klobouky pečlivě prohlíží, zda se mu některý z nich nepřerodil v ten jeho starý, proražený klobouk, který si koupil v Kadani a který mu nejde a nejde z hlavy, ač ho pouze asi šest let nosil jenom na hlavě.

si zabitou husu nechám. Tak stane se vám oběma po vůli.”

ZE VZPOMÍNEK NA FRANT. RUBEŠE

Dosud mnoho se vypravuje o tomto nejlepšímu humoristickém spisovateli z doby probuzení našeho národa. Jsou to historky veselé i smutné. Jedna z nich líčí nám Rubeše jako velikého milovníka hudby, jenž v mládí učil se hře na harfu, jak to bylo tehdy módou. Když slyšel ho hráti na tento nástroj jeho přítel Filípek, chtěl si ho dobrati a proto mu pravil: “Františku, vy hrajete, na mou věru, na harfu jako David, jenže ne tak krásně.”

Rubeš, jenž nešel nikdy pro vtip daleko, mu odpověděl: “A vy zase, Vaclavičku, mluvíte jako Šalomoun, jenže ne tak moudře.”

Povídka mého života (a naší rodiny)

A. J. KALLUS, WIED, TEXAS

Upravil Msgr. Jos. Kunc, East Bernard, Tex.

OJI rodiče se narodili ve Frenštátě od Radhoštěm v severovýchodní Moravě a tam žili celý život. Radhošť je velmi známá hora, asi 4,000 stop vysoká. Frenštát je starobylé město uprostřed malebné kotliny mezi horami Javorníkem, Ondřejníkem, Radhoštěm a Kněhyní; má stanici železné dráhy, která jej spojuje s Valašským Meziříčím a Frýdkem; má dva katolické kostely velké tkalcovny, školy atd. V okolí je rozšířen chov ovcí. Okolí Frenštátu je hojně navštěvováno turisty.

Kronika mého rodu:

Můj otec Filip Kallus se narodil r. 1826 a zemřel 1895; matka, rozená Anežka Parmová, se narodila r. 1830 a provdala se r. 1849 za mého otce a zemřela 1902. Z jejich manželství se narodilo 12 dětí, z nichž 4 zemřely jako nemluvňata a 8 jich zůstalo na živu a sice: Anton, Bohdan, Richard, Marie, Anna, Alois, Filip a František.

Anton se narodil koncem roku 1849. Po vychození školy vyučil se barvířství (dyer) a jako tovaryš odešel do Uher. Tam se později oženil s Ludmilou Kohutovou, s níž žil až do smrti r. 1894. Měli dvě děti děvčata.

Bohdan se narodil 1855 a zemřel 1938. Po vychození školy vyučil se stolařství (ca-

binet maker) a pak odešel též do Uher, kde se vyučil varhanictví. Ve stáří 21 let byl odveden a ztrávil ve vojenské službě tři roky. V únoru 1881 přijel do Ameriky a roku 1882 se oženil s Annou Drápalovou, rozenou též ve Frenštátě. Farmařil a časem tesařil. Roku 1902 byl zvolen za tajemníka jednoty KJT. V roce 1914 se vzdal úřadu, ale brzy nato byl zvolen za pokladníka rolnického spolku pojišťujícího proti ohni označovaného počátečními písmeny RVOS. a později i za tajemníka téhož spolku, kteréžto úřady zastával až do roku 1934, kdy se pro stáří úřadů vzdal. Roku 1890 koupil si farmu při Hostýně, Tex., tu po 4 letech prodal a koupil si větší při Ruttersville a tam farmařil do roku 1926, kdy farmu pronajal a odstěhoval se do svého domku ve Flatonii, kde r. 1938 zemřel. Bohdan byl velmi pracovitý a o svou rodinu starostlivý. Úřední spolkovou práci konával večer, ve dne pracoval v poli nebo tesařil. Postavil a opravil mnoho domků v okolí Hostýna, Ammansville, Ruttersville a Fayetteville. Poslední jeho tesařská práce byla u mne v roce 1912, kdy rozšířil a zvýšil můj domek, pak již pro jiné lidi netesařil. Byl velmi oblíben všemi, kdo ho znali. O spolkový život se velmi zasloužil, má hlavní zásluhu o založení Katolické jednoty texaské (KJT), RVOS a K.D. v Texasu. Skoro v každé generální schůzi těchto jednot bý-

val delegátem a když svolil, byl volen do úřadu. Děti vychoval 10: sedm synů a tři dcery. Všichni jsou v jednotách KJT nebo KJŽT. Jedna dcera je ctihodnou sestrou přítomně představenou v klášteře ve Victorii (v řádu Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti.)

Bratr **Richard** se narodil r. 1857 a zemřel 1933 neb 34. Byl dvakrát ženat; s první ženou měl 4 děti, s druhou jen dceru Annu. Vyučil se puškařem (gunsmith) v Těšíně, pak cestoval po celém Rakousko-Uhersku a naposled si zařídil sám dílnu u nás doma. Když si všechno zařídil a práce začalo přibývat, byl neočekávaně vzat na vojnu, kde zůstal až do r. 1923, kdy šel do výslužby jako podplukovník (lieutenant-colonel). Jeho syn Jaroslav trávil život též ve vojenské službě; dcery Anka a Bohdana jsou učitelkami.

Sestra **Marie** (1861—1946) byla provdána za Fr. Kněžka, který byl mistrem ve tkalcovské továrně. Vychovali 5 dětí: Marii, Milku, Viktora, Bohdana a Ludvíka. Marie na podzim 1904 přijela do Ameriky, aby pomohla bratru Frankovi vychovávat děti. Ostatní se věnovali učitelství. Bohdan byl ředitelem školy ve Frenštátě.

Sestra **Anna** (1863—1928 nebo 30) byla provdána za Leopolda Šmahlíka, zámečníka (locksmith) ve Frenštátě; měli jen jednoho syna Leopolda; byl dlouhá léta ředitelem školy ve Frenštátě, ale roku 1948 byl dán na odpočinek, protože nebyl komunistou. Sestra Anna byla po 20 let vdovou.

Já, **Alois Kallus** narodil jsem se 20. března 1868. O sobě toho povím víc později.

Bratr **Filip** (1870—1941) studoval 4 roky na učitelském ústavě v Příboře, potom vyučoval ve Staré Bělé co podučitel, později byl dlouhá léta učitelem ve Strážnici na Moravě. Za pobytu tam složil zkoušky na školy měšťanské a reálné. Když byl založen učitelský ústav v Polské Ostravě (kolem 1900), dostal tam Filip místo co učitel češtiny a zeměpisu. Každým rokem v době prázdnin cestoval nejen po zemích českých, ale i po Itálii, Francii, Norsku a jiných státech v Evropě. Roku 1909 dostal prázdniny na několik měsíců a tak v lednu 1910 přijel za námi do Texasu. Uviděl okresy Fayette, La-

Čtyři bratři Kallusové: sedící Bohdan a Frank; stojící Filip a Alois; všichni čtyři se zasloužili o své spolu-rodáky a občany v Texasu. (1910)

vaca, Milam, Williamson, McLennan, Ellis a jiné; v květnu musel odejet zpět. Roku 1914 cestoval o prázdninách po Anglii a tam ho zastihla světová válka a on jako rakouský občan byl zajat a uvězněn. Z počátku to nebylo prý tak zlé a proto nedbal o naši nabídku (bratra Frantíka a moji), že se budeme domáhat pomocí naší vlády, aby byl propuštěn ze zajetí v Anglii a mohl přijet sem k nám.

Po několika měsících bylo však s politickými zajatci zacházeno velmi špatně, trpěli hlad, zimu a jiné nepříjemnosti, a tu nás Filip prosil, abychom mu pomohli. Byla to pro nás velmi těžká a zdoluhavá práce, než se nám konečně podařilo přimět naši vládu, aby žádala na Anglii Filipovo propuštění. Po mnohém dopisování a pomocí soudce Hajduška se nám to podařilo. Nevíme však jak se to stalo, že na propouštějící listinu napsali, že místo sem do Spojených Států. Je propuštěn do Rakouska. Tam ho hned po příjezdu zatkl a vzal na vojnu. Po válce zas vyučoval na učitelském ústavě v Ostravě. Kolem r. 1928 — po dosažení pense — se konečně oženil. Bydlel ve svém domku ve Frenštátě jen asi 30 kroků od domku, kde se narodil. Jeho manželka byla také učitelkou a oba brali pensi a žili spokojeně až do smrti.

Bylo nám divné, že se Filip dříve neoženil, když měl dobrý plat a domek vlastnil již co 30-letý. Na tu otázku nám odpověděl: "Když jsem se stal učitelem, žili ještě rodiče a tu

se mi zdálo, že je mi nejlépe, když aspoň v době prázdnin bývám s nimi. Později sestry, Marie a Anna a bratr Richard měli děti, které by rády studovaly a tak jsem jim to svou pomocí umožnil. Krom jednoho jsou všechny učitelé. Po smrti rodičů jsem přes prázdniny začal cestovat. To se mi stalo náruživostí a stále jsem byl dychtiv vidět další krajiny. Můj koníček byl v létě cestovat a v zimě lyžovat (skiing)."

Bratr Frank se narodil 24. ledna 1872. Zemřel v La Grange, Tex. 4. ledna 1951. Vychodil měšťanskou školu ve Frenštátě a pak se vyučil stolařem. Nějaký čas pracoval v Evropě a roku 1890 na jaře přijel do Texasu. Zde pracoval jako dělník na farmě a po večerech se učil anglicky. V říjnu 1891 začal chodit do školy v La Grange. S malými dětmi se učil číst a psát anglicky a ve vyšších třídách se připravoval na učitelskou zkoušku, kterou složil v srpnu 1892. Týž rok v říjnu začal vyučovat ve škole v Ellinger a při tom se zdokonaloval v angličtině. V září 1893 šel studovat na učitelský ústav v Huntsville. S pomocí soudce Hajduška dostal státní podporu (stipendium) na výlohy. Něco peněz měl uspořené z učitelství, o prázdninách pracoval na farmě, něco peněz jsme mu půjčili a tak tam studoval dva roky. Studovalo se mu těžko, neb jeho angličtina nebyla ještě dost dobrá. Dovoleno mu studovat jen na zkoušku prvního půl roku — ale obstál a na konci roku byl vyznamenán bronzovou medailí. Toto vyznamenání se udělovalo třem nejlepším žákům v ročníku. Na konci třetího ročníku dostal zase medaili a též učitelský diplom.

Při udělování medaile na konci prvního roku, ředitel školy podotknul, že se mu ještě nestalo, aby student, kterého neměli chuti přijat do ročníku jak on žádal a pak jen na zkoušku mu bylo dovoleno studovat, aby na konci roku takovému byla udělena medaile jako jednomu ze tří nejlepších studentů. Bratr Frank byl prvním graduantem českého původu na onom ústavě. Po obdržení diplomu (1895) vyučoval zase v Ellinger, až do roku 1904.

V listopadu 1895 se Frank oženil s Eliškou Wisnerovou z Ellinger, která mu zemřela 7. května 1902 a zanechala 4 děti.

V červnu 1904 přišel Frank k úrazu, když na jeho žádost nechal jsem ho jet na voze s koňmi pro zboží do Hallettsville. Koně se mu splašily, on spadl a vůz ho přejel. Byl dlouho nemocen a zůstal chromý. Téhož roku se ucházel o úřad distriktního klerka v okrese Fayette, byl zvolen a 1. ledna nastoupil ten úřad a setrval v něm do r. 1920.

Po čas úřadování studoval soukromě práva a na podzim 1916 složil zkoušku právnickou. V září 1915 byl zvolen za pokladníka KJT (Katolická Jednota Texaská) na místo zemřelého Otmara Kalluse. Roku 1923 byl zvolen právním rádcem KJT a zastával oba úřady do r. 1932, kdy se vzdal úřadu právního rádce. Roku 1922 byl zvolen okresním návladním okrese Fayette, kterýžto úřad zastával šest roků (vzdal se ho 1928). Tedy v té době zastával tři úřady: pokladníka a právníka KJT a okresního návladního. V žádné volbě nebyl poražen, když se se o nějaký úřad ucházel, tak ho dostal a možno říci, že mu byl úřad nabídnut dříve než ho přijal. Totéž možno říci o bratru Bohdanovi i o mně.

Po smrti své manželky 1902 zůstal vdovcem, nechtěl se ženit z obavy, že by snad bylo jeho dětem macechou ubližováno. Domácnost mu vedla a dívky pomáhala vychovávat neter Marie Knězek, která přijela z Evropy roku 1904. Poslední léta byla již částečně slepá a zemřela 24. ledna 1952, brzo po Frankovi. Nyní domácnost vede dcera Anna, která následkem špatného zraku na vdávání nemyslí.

Nejstarší dcera Eliška je vdaná za Jana Peška a bydlí na své farmě nedaleko Jour-danton. Syn František zemřel 1931 a zanechal zde manželku a tři syny. Dcera Emilie zemřela svobodná 1933.

MŮJ ŽIVOTOPIS,

jenž následuje, je psán dosti podrobně — hlavně pro mé děti, aby věděly, že život je boj — a mnohdy velmi těžký boj; než když si člověk zachová víru v Boha, s jeho pomocí vše překoná. Kdo se Boha nespustí, toho On neopustí. Doufám, že jsem vedl

dobrý život a že mi Bůh popřeje dobrý konec života a blaženost věčnou.

* * *

Já, Alois J. Kallus, narodil jsem se ve Frenštátě pod Radhoštěm na Moravě k ránu 20. března 1868. Podle zprávy bratra Bohdana byl jsem velmi hladový, neb prý jsem hned začal křičet a nepřestal, až mi dali jíst. Až do mého 5. roku otec pracoval doma za tkalcovským stavem (weaving loom) a při tom mne zaučoval čtení, psaní počítání a j. V tom čase tkalcovina již upadala. Před Vídeňským krachem byli rodiče dost zámožní, ale v tom krachu ztratili celý majetek kromě domku a asi tří akrů pozemku. Proto otec v roce 1873 přijal místo prodávče v potravním spolku "Včela" se služným 250 zlatých na rok, později 365 zlatých. Moji starší bratři mívali domácího učitele aspoň hodinu denně. Mně a mým mladším bratrům se toho již nedostalo. Mne otec sám učil pokud býval doma a proto, když jsem začal chodit do školy 1874, uměl jsem už číst, psát i počítat lépe než se čekalo do žáka, který chodil již celý rok do školy. Od pěti roků jsem pásával krávu ráno před školním vyučováním a pak po něm. Od mého osmého roku vypůjčoval jsem si knížky na čtení ze školní knihovny, které jsem četl při pasení krávy. Rodiče o tom nevěděli, že čítám vypůjčené knížky a nebyli by mi to ani dovolili. Mezi těmi knížkami byly též povídky o Indiánech v Americe a při tom byl popisován život v Texasu.

V té době tři otcovy sestry, pak bratr a sestra matěini bydleli již mnoho roků v Texasu, proto mne takové povídky velmi zajímaly a vzbudily u mne touhu po takovém životě. Také tomu napomáhal kalendář, který mně dal strýc Pastušek, když roku 1873 odjížděl do Ameriky. V tom kalendáři byl popisován život v Texasu a Mexiku a byly tam i obrázky býčích zápasů. Strýc Pastušek nám psával a v jednom psaní r. 1879 mezi jinými zprávami psal, že jim děti pomáhají a že si vydělávají víc než na své živobytí, že 12—14-letí chlapci si vydělají 75 centů až jeden dolar denně! V tom čase maminka, když jsem ji v čemsi neposlechl, mi řekla: "Neposlušníkú jenom jíš a nic neděláš!" To se mne dotklo a řekl jsem si:

kdybych byl v Americe, vydělal bych víc než na živobytí, neboť když chlapci Pastušků vydělávají, já bych také mohl.

Od té chvíle jsem stále myslel, jak bych se jen do té Ameriky mohl dostat. Napadlo mi, že kdybych napsal strýci Pastuškovi, aby mi vyplatil cestu, že bych u něj byl a pracoval až bych si to odpracoval. Ale nechtěl jsem psát bez dovolení rodičů a proto jsem přemýšlel, jak bych to dovolení dostal. Byl jsem jist, že to snadné nebude. S maminkou jsem si již věděl rady: když se na mne pro nějakou příčinu zlobila, tak jsem jí řekl, že půjdu do Ameriky, a že budu psát strýčkovi a on že mi cestu vyplatí. Maminka si mnoho nevšimla, co jsem povídal a řekla: "No, můžeš."

Hůře však tomu bylo u otce. Každé poledne jsem otcí nosíval oběd do obchodu a on mezi obědem a po obědě četl pár minut vypůjčené noviny. Bylo to někdy z jara 1880, kdy v Bosně a Hercegovině bylo povstání a otec, když se dal do čtení, tak se do toho zabral, že když jsem tak ledabylo něco řekl, odpovídal: ano, ano. Toho jsem použil jednoho poledne, když zase byl otec do čtení zabrán, řekl jsem lhostejným hlasem: "Já bych rád jel do Ameriky a chci psát strýci Pastuškovi." To jsem řekl dost nahlas, a jen polohlasně: "aby mi vyplatil cestu." Otec si povšimnul jen toho, že chci psát strýci Pastuškovi a proto na mou otázku, zda mohu, odpověděl: "No piš, můžeš." Já nemeškal a psal jsem strýci, že s dovolením rodičů ho prosím, aby mi cestu vyplatil.

V tom roce strýc Jan Parma, matčín bratr, se chystal na cestu do Ameriky. Několik dní před jeho odjezdem přišlo psaní od strýce Pastuška a v něm vyplacený lístek na loď, po které měl jet strýc Jan. Rodiče byli ohromeni, když to psaní dostali, neb o tom, že mi dovolili, nic nevěděli. Já jim to vysvětloval a prosil, aby mě pustili. Dalo mi to hodné práce a prošení, než k tomu svolili. Mnoho mi pomohlo, že strýc Jan se za mne přimlouval a sliboval, že mě vezme pod ochranu, neb mně bylo tehdy pouze dvanáct a půl roku. Také to pomáhalo, že rodiče mysleli, že to předplatné za loďní lístek by bylo ztraceno a 120 zlatých byla na

naše poměry velká suma peněz. Konečně svolili s podmínkou, kdyby se mi v Americe nelíbilo, že budu psát a oni mi cestu zpět zaplatí.

Tak jsem se dostal do Ameriky a při tom jsem ani svůj slib nezrušil, neb až podnes jsem zde spokojen a líbilo se mi zde.

Z Frenštátu jsme vyjeli na počátku září 1880. Bylo nás několik rodin. Byli to, pokud si pamatuji, strýc Parma s rodinou, Anton Černošek s rodinou, Konečný s rodinou, paní Hluchánek se syny. Ostatní jsem zapomněl. Jeli jsme na Bremen, kde jsme byli dva neb tři dni, odtamtud jsme vyjeli parolodí AMERIKA 7. září a přijeli do Galvestonu 28. neb 29. září. Tam jsme se zdrželi dva dni a přijeli do Schulenburgu k ránu 1. neb 2. října. Strýc Pastušek na nás čekal s povozem a brzy po poledni jsme již byli na jeho farmě, kde nás teta čekala s dobrým obědem.

Hned od prvního dne se mi v Texasu líbilo. S radostí jsem se chytal práce a přičiňoval se, aby strýc a teta byli se mnou spokojeni a nelitovali, že mi do Ameriky pomohli. Bylo domluveno, že za cestovné budu u nich pracovat dva roky, ale že mne budou také šatit. Já s tím byl spokojen a byl bych, i kdyby chtěli, abych pracoval tři roky. Nejvíce mě těšilo, že jsem rodičům ulevil a že moje práce má větší hodnotu než co sním, že nejím zadarmo.

Můj odchod z domu byl úlevou pro rodiče, neb otec měl v té době jeden zlatý na den platu a na to nás bylo 5 dětí a rodiče, na obživu a ošacení. Nebýt toho, že jsme měli svůj dům a ty tři akry pozemku, byli bychom často o hladu. Na políčku jsme si vypěstovali rež (žito) na chléb (ale ne na celý rok), dost brambor a zelí a také krmení pro krávu. Ovšem otec musel platit daně, školní plat (2 zlaté za každého), za poorání pozemku, vyvezení hnoje, přivezení bramborů a rži. Zelí, seno, jetel a jiné, museli jsme nosit na hřbetě.

Při tom byli naši rodiče dobročinní. Co pamatuji, každé ráno poslala maminka chudým sousedům hrnček kávy a krajíc chleba pro jejich hlubého chlapce, který byl mého stáří. Žádný žebrák neodešel od nás, aby nedostal aspoň krejcar nebo půl, a že-

bráků bylo každý den několik. Otcí jsme nosili jídlo do obchoďu a tu se otec dělával o svůj oběd se žebráky.

Vzdor tomu, že podle mého úsudku byla to úleva pro rodiče, že jsem odejel do Ameriky, v každém dopise, co jsem od rodičů dostal, byla připomínka naší úmluvy: jestli se mi v Americe nelíbí, at' jen piši, že mi cestu zpět hned vyplatí. Ale já jsem byl spokojen a nikdy jsem si nestěžoval.

Můj odjezd z Evropy byl tak neočekávaný a náhlý, že moji bratři Bohdan, Anton a Richard přijeli se mnou se rozloučit nebo mne přemluvit až na druhý den po mém odjezdu. Všichni tři domlouvali rodičům, proč mne pustili do té Ameriky. Ovšem já už byl pryč.

Brzy po novém roce 1881 přijel za mnou bratr Bohdan a tomu rodiče nařídili, aby se přesvědčil a podal jim zprávu, je-li to pravda, že se mi zde líbí. Co jim Bohdan napsal nevím, ale myslím, že je aspoň trochu uspokojil, že mi zde není zle, že strýc i teta se mnou zacházejí jako bych byl jejich.

V únoru 1882 se bratr Bohdan oženil s Annou Drapalovou a až do ledna 1883 bydlil u Drapalů, potom začal farmovat sám pro sebe. On však rolničit neuměl a proto chtěl, abych šel k nim, já že budu farmařit a on bude tesařit. Chtěl jsem mu vypomoci a proto jsem k nim šel. Bohdan chtěl, abych vše v poli dělal podle Pastušků. Z počátku vše šlo dobře, ale později švagrová chtěla, abych obdělával pole na způsob, jak to dělali u Drapalů. Já nevěděl koho poslouchat, a proto jsem v květnu od Bohdana odešel. K Pastuškům jsem se styděl jít a tak jsem vstoupil do služby u J. Kubale, který mě již dříve lákal, když jsem byl u Pastušků. Vše šlo dobře, až úroda byla sklizena. Tu se stalo, že jsem si pohmoždil ruku a mohl jsem pracovat pouze jednou rukou. Tu mi Kubala řekl, že mě nemůže potřebovat. Vyplatil mi službu \$30 za pět měsíců a já šel rovnou k Pastuškům a požádal je, zda by mne zase vzali k nim, že budu u nich třeba jen za stravu a nějaké oblečení. Teta i strýc mne s láskou přijali a že mi budou platit, jak uznají. Já jim byl za to vděčný po všem čase, co jsem byl u nich. Že jsem byl u Bohdana a pak u Kubalů bylo mi k pros-

pěchu, neb jsem poznal, jak dobře je u Pas-tušků, proti tomu jak je jinde. Byl jsem u nich tak spokojen, jako by to byl můj domov.

Roku 1885 paroplavební společnosti měly mezi sebou boj a snižovaly cestovné do Evropy i zpět, až dokonce nabízely okružní cestu za pouhých 25 nebo 28 dolarů a z Galvestonu do New Yorku za \$20. Já měl uhoš-podařeno asi 130—140 dolarů a tu mi na-padlo, že bych mohl navštívit rodiče, pobýt u nich jeden neb dva měsíce a zase přijet zpět. Počítal jsem: cesta do New Yorku a zpět může stát \$50; z New Yorku do Ham-burku a zpět \$25, z Hamburku do Frenštá-tu a zpět asi \$20, a tak že mi zbude 40—50 dolarů na útratu. Koupil jsem si tedy lodní lístek z New Yorku do Hamburku a zpět od agenta v La Grange a v květnu 1885 vy-dal jsem se na cestu. Bylo mi něco přes 17 let.

V Galvestoně jsem musel do hotelu, neb loď vyjížděla až na druhý den a to stálo s jídlem dva dolary; na to jsem nepočítal. V New Yorku, když jsem přišel do úřadovny přeplavní společnosti a ukázal v La Grange koupený lístek, řekli mi, že není platný, že prý to bylo odvoláno den nebo dva před tím, než jsem lístek koupil. Já se bránil ale nebylo to nic platno. Konečně mi nabídli jednu cestu tam po tak zvané divadelní lodi. Toho roku bylo dostavěno nové Národní divadlo v Praze po vyhoření před dvěma léty, a tu byla uspořádána výprava ameri-kých Čechů na návštěvu Prahy. Co jsem měl dělat? Přijal jsem tu nabídku, neb jsem to měl asi o \$10 lacinější než platili druzí na tu loď. Nerozmyslel jsem si to dobře, neb na odjezd té lodi jsem musel čekat tý-den a to mě stálo víc jak \$10. Zas něco, nač jsem nepočítal. Byla to však velmi krás-ná cesta, neb na lodi bylo na sta našich lidí.

V Hamburku na nás čekala delegace vý-znamných osob až z Prahy. Vítali a hostili nás celý den i večer. Naše kufry a zava-zadla byla celními úředníky prohlížena jen povrchně. Zapsali si naše jména a pak nás poučovali, co a jak budem tam dělat, kdy odjedem atd. Chodě po té místnosti, kde jsme byli, přišel jsem na rodinu českých farmářů, kteří také s námi na téže lodi při-

jeli, kteří plakali. Bylo jich 5 nebo 6, byli oblečení čistě, ale po farmářsky. Na mou otázku, proč naříkají, řekli, že neumí ani německy ani anglicky, že jedou do Čech na návštěvu, a že jen proto jeli na té lodi, že budou ve společnosti našinců. Před chvílí prý k nim přišli někteří ti pánové a řekli jim, že nesmějí mezi ně chodit, že když jsou tak prostě oblečení, prý jim dělali hanbu. Ted' že neví, co dělat, kam se obrátit, když se s nikým jiným nemohou domluvit. Já jsem minil jet s tou divadelní výpravou až do Prahy, ale když jsem viděl ty ubožáky plakat, řekl jsem jim, že se o ně postarám. Šel jsem se přesvědčit, kdy vyjede vlak do Čech. Poradili mi, abychom si koupili lístky jen do Lipska (to je blízko českých hranic), tam že pojede rychlovlak a že budeme v Praze brzo.

Když jsme tam přijeli, vlak tam byl, ale na druhé stanici nedaleko. Rychle jsme přeběhli a koupili si lístky: já do Prahy, ti lidé do Ústí nad Labem. Hned ale nám řek-li: Rychle na vlak, neboť již pojede. Běží-me na vlak — než v tom jsem si vzpomněl, jak to bude s mým kufrům? Řekl jsem těm lidem, at' sednou do vlaku, já že musím zpět k vůli kufru. Oni však beze mne nechťeli jít, ale jeden úředník, kterému jsem jejich lístky na vlak dal, je strkal a tlačil do vla-ku. Já doběhl zpět, kde jsem lístky koupil a ptal se, jestli můj kufr pojede se mnou? Ptal se mne, zdali jsem ho dal převézt z druhého nádraží. Já řekl, že ne. Tak mi řekl, že musím zůstat, nechat si kufr pře-vézt a jet druhým vlakem. Byl bych to snad udělal, ale ti lidé, s nimiž jsem jel, začali plakat, až křičet, že beze mne nepojedou. Tu jsem se zeptal toho prodáváče lístků, zdali by mi kufr neposlali tím druhým vla-kem. On, že ano, dám-li mu lístek od kuf-ru. Dal jsem mu ho a řekl, at' ho pošle na nádraží do Prahy. Chtěl bližší adresu, ale já již upaloval na vlak. Tak jsme št'astně vyjeli a jeli do Čech. V Ústí nad Labem ti lidé vystoupili, ale museli jet ještě několik stanic jiným vlakem — a více jsem o nich neslyšel.

Do Prahy jsem přijel ráno a našel jsem si nocleh nedaleko nádraží. Šel jsem pak na nádraží, abych viděl to slavné uvítání Ame-

Zlatá svatba Aloise J. a Terezie Kallus r. 1940.

rikánů, když vlak s nimi přijel. Ještě téhož dne jsem se ptal na nádraží, zdali můj kufr již je tam. Nebyl, že snad až zítra. Na druhý den se jdu opět zeptat a úředník se ptá, jak to mám s tím kufrem zařízeno a mám-li od něj stvrzenku. Když jsem vše vypověděl, řekl, že to mám bídňě zařízeno, ale abych se šel poptat na jiných nádražích v Praze. Obešel jsem je všechna, ale kufru nebylo. Když jsem se ptal po čtvrté nebo po páté, tu ten úředník řekl, že již do Lipska telegrafoval a oni že řekli, že kufr poslali hned na druhý den; a dále mi řekl, že oni nemohou pro mne nic víc udělat, když nemám stvrzenku od kufru. Každý den po dotazu o kufru chodil jsem po Praze. Z počátku mne všechno zajímalo, ale na čtvrtý neb pátý den už mne Praha přestala zajímat. Některý den jsem chodil neb jezdil s Američany, ale často ne, neb to bylo pro mne drahé. Provázení, návštěvy i občerstvení, vše bylo zdarma, ale všude se vybíralo na zpropitné, jak my říkáme, "tip". Skoro všichni ti Američané byli zámožní a na dolaru jim nezáleželo, tak skoro při každé příležitosti někdo vzal klobouk a řekl: "Musíme dát něco na památku, když nám posluhují — a nesmíme dát málo. Co by si o nás mysleli?" Jeden neb dva dni jsem s nimi byl, pak jsem chodil sám — ovšem oslavy se mi nedostalo.

Šestého dne mého pobytu v Praze jsem už nešel nikam, jen na nádraží, kde jsem vystoupil z vlaku. Sotva jsem tam vkročil, hned volali: "Není tu." Dva neb tři začali o tom mluvit a já tam stál a skoro plakal. Tu se mne jeden ptá, zdali jsem se již ptal na celnici, že když jsem nenechal kufr prohlédnout na hranici Čech, že ho asi poslali do celnice. Ta byla jen přes ulici od nádraží. Já jsem tam hned šel a sotva jsem se zeptal hned mi řekli: "Tak to jste vy? Již jsme se dotazovali v Lipsku, zda mají vaši adresu, že se tak dlouho o kufr nikdo nehlásí." Musel jsem ovšem dokázat, že jsem pravým majetníkem kufru a pak jsem jej musel otevřít. Prohlíželi jen zběžně — více se vyptávali na Texas, na tamější život a cestování. Dlouho jsem se tam nemeškal a hned jsem uháněl s kufrem na nádraží a tázal se, kdy vyjede první vlak. Řekli mi, že za hodinu, ale že je to vlak pomalý, který zastavuje

na každé stanici a kdybych prý počkal tři neb čtyři hodiny, že pojede rychlík a tím bych přijel do Přerova dřív. Já ale nedbal, jen když už budu z Prahy pryč. Doběhl jsem pro tašku, koupil lístek na ten pomalý vlak a za chvíli už jsem jel z Prahy.

Šlo to pomalu, ale na tom mi nezáleželo, jen když už jedu domů. Na českomoravské hranici nás ten rychlík předjel. My museli čekat na výhybce. K ránu jsem byl v Přerově a tam jsem musel čekat na lokální vlak do Drholce, jen asi 2—3 míle od Frenštátu. Z Drholce jsem jel poštovním dostavníkem a za malou chvíli jsem uviděl Radhošť a hned nato Frenštát. Tu radost a blaženost, jakou jsem pocítil, když jsem spatřil ta milá místa a konečně rodiče, bratry a sestry, nemožno popsat. Byl jsem pět roků pryč a všichni jsme plakali. Ještě dnes po letech, když si na to vzpomenu, oči se mi zarosí. Shledal jsem se se všemi mými drahými, vyjma bratra Richarda a Antona. Antona jsem pak navštívil a pobyl u něho dva týdny, ale s Richardem jsem se nesetkal, neboť byl jako voják v Sarajevě a za celých 14 měsíců mého pobytu doma nemohl přijet domů na návštěvu. Já neměl dost peněz a rodičům také nezbyvalo, aby mi mohli zaplatit cestu k němu a zpět.

Mínil jsem být v Evropě ne déle než 2—3 měsíce. Rodiče a celá rodina chtěli, abych zůstal v Evropě, ale já nechtěl, proto žádouli, abych aspoň zůstal déle, a tak se můj pobyt doma protahoval až do 25. července 1886. Měl jsem se tam velmi dobře, všichni hleděli, abych tam byl spokojen, ale za těch 5 let pobytu v Texasu se mi tamější život příliš zalíbil. Tam v Texasu je svoboda, zde jsem pod policejní dohlídkou; tam je skoro jistota, že si na živobytí vydělám hned, zde bych se musel několik roků učit řemeslu, než bych mohl být samostatný.

Po velmi bolestném rozloučení s rodiči, bratry, sestrami a celou další rodinou, vyjel jsem přes Bohumín, Berlín, Bremen, Liverpool zpět do Ameriky. Přes New York a Galveston jsem přijel do Schulenburgu 24. srpna 1886.

V Bohumíně (na německých hranicích) je přehlídka pasů všech cestujících nastu-

pujících do vlaku — a já pasu neměl. Abych oklamal policii, nesl jsem v ruce jen deštník a lístek koupenný na nejbližší stanici za hranicemi a dostal jsem se do vlaku, který se již začal pohybovat. V Bremen při vstupu na loď měl jsem též obtíž, neb každý musel mít v ruce připravený pas. Já měl při sobě pas, ale ten byl už 6 let starý, byl to ten, co jsem měl, když jsem r. 1880 jel do Ameriky a ten jsem docela klidně podal strážníkovi. Ten se naň jen zběžně podíval a vida, že jedu do Ameriky, propustil mne. Jeli jsme do Anglie, pak vlakem do Liverpool a 6 dní lodí do New Yorku. Tam jsem musel čekat týden na loď do Galvestonu, na kterou jsem měl zpáteční lístek již zaplacený. Naše loď se opozdila o šest hodin následkem mlhy a zrovna když přijížděla do přístavu v New Yorku, loď do Galvestonu odjížděla. Na štěstí měl jsem dost peněz, neb strýc Ignác Parma nechal si v Evropě kus pozemku a ten mi kázal prodat a peníze mu přivést. Dal mi ale právo použít z nich kolik budu potřebovat na cestu. Cestu zpět mi zaplatili rodiče, ale i přesto jsem si udělal dluh \$40, a tak mi ty peníze přišly vhod.

Na lodi z New Yorku do Galvestonu jsem v pátek nejedl maso a tu hned po jídle přišel ke mně starý Irčan a začal na mne mluvit. Já mu velmi málo rozuměl, neb jsem anglicky ještě moc neuměl, ale tolik jsem vyrozuměl, že mne chválil za to, že jsem nejedl masa a že podle toho vidí, že jsem katolík. Od toho dne každý den se mnou 3—4 hodiny mluvil a dal mi svou adresu s pozváním, abych ho někdy navštívil.

Druhého dne po příjezdu do Galvestonu byla naděle a proto jsem musel čekat až do pondělka na vlak. Chodil jsem po městě, a tu jsem si vzpomněl, že tam žije bratranec Frank Koch. Počal jsem se na něho vyptávat, ale marně. Až jsem natrefil na jakéhosi Poláka, který mne upozornil, že to jméno musím vyslovit Kok a ne Koch. On Franka znal a pověděl mi, kde ho najdu. Vyptával se mě, co tam dělám, a když jsem mu vše pověděl, řekl mi, že bych se měl stydět, když vzdor tomu, že jsem byl již 5 roků v Texasu, nenaučil jsem se ještě anglicky. Hned jsem si tehdy umínil, že první moji

starostí bude naučit se tu řeč. Bratranec Kocha jsem našel, bydlel v první řadě domků u zálivu. Před čtyřmi dny tam měli tro-pickou bouři a ta smetla víc jak jednu řadu domků mezi Frankem a zálivem. Jemu to vzalo jen křibek (stodůlku).

Po příjezdu na Bluff zůstal jsem tam až do konce listopadu a pak, když se bratranec Roman Parma stěhoval do Milam County, pustil jsem se s ním, neboť ve Fayette Co. nebylo naděje, že bych se naučil anglicky, neboť ten okres byl již tehdy osazen Němci a našinci. Roman Parma se usadil při Cameron a já byl u něj až mi Fr. Rusek, obchodník, našel místo na farmě u John B. O'Neal ve Waterford — nynějším Burling-ton. Po domluvě bylo mi řečeno, že tchán O'Neala pro mne přijede někdy po poledni. Jak jsem se ale podívil, když Rusek přivedl ke mně člověka, že to je tchán O'Neala, a já v něm poznal onoho starého Irčana, s kterým jsem se seznámil na lodi. On mne také hned poznal a div mne nezlíbal, jak byl rád, že mne zase vidí. Celou cestu, která trvala přes 4 hodiny, stále na mne mluvil, ale bohužel, já mu málo rozuměl.

Tak jsem se dostal mezi Irčany, kteří sice mluvili anglicky, ale irsko-anglicky. Že jsem se na lodi seznámil s Mr. Gleasonem a jeho manželkou, nezdálo se mi, že jsem přišel úplně mezi cizí lidi. Po celý čas mého pobytu u Gleasona cítil jsem se jako doma. Oba mě měli rádi. Jejich farma sousedila s farmou O'Neala, u něhož jsem sloužil za pacholka (za čeledína) celý rok 1887. Práce se mi líbila, třebaž byla dost těžká. Kromě práce v poli vykopával jsem staré pně (pařezy), které zbyly v poli, jež bylo uděláno z moskitového lesa a stromy byly usekány u země. Vysekával jsem muskyty v pastvišti, dělal sloupky do fence a pak dříví na topení. Také jsme prohlubovali dva tanky (rybníky) v pastvišti.

První 3—4 měsíce byla strava ucházející: ráno biskety, špek a káva, v poledne kornový chléb a vařený špek, večer kornová kaše vařená ve vodě a mléko rozředěné na polovic vodou. Na jaře bylo řepové listí vařené se špekem k obědu. To bylo den jak den, i v neděli. Hůře bylo, když se všechen dobrý špek snědl a pak byl jen starý, hořký, že

ho nebylo možno ani jíst, a na snídani místo bisketů byl přihříváný "cornbread" bez špeku. Tak to trvalo až do srpna. Potom začali stavět nový house, a protože byl tesař na stravě, tak kupovali špek v městě a někdy i hovězí maso.

K tomu všemu již počátkem března zásoba vody byla vyčerpána a museli jsme ji vozit z tanku. (Tank je menší vyhloubené jezírko pro zachycení dešťové vody). V dubnu byla voda k dostání už jen v jednom tanku v osadě a tam bylo plno ryb, od nejmenších až do 50-liberních. Voda den co den byla kalnější a čím dál víc smrděla. Na počátku května bylo každý den ráno 5—6 coulů bláta v sudě, ve kterém jsme přivázeli vodu. V polovici května bývalo v sudu málo přes půl sudu vody a ostatní bláto. Kolem tanku bylo tisíce ryb vyskakaných a v tanku se voda vlnila jako při vlnobití (od ryb). Těžko bylo při nabírání vody bucketem (kbelíkem) nabrat vodu bez ryb. Krávy, které jsem tam každý den zaháněl na vodu, nemohly se ani napít; běhaly kolem tanku a řičely žízni. Ale já nabral vody do bečky a jel domů; nechali jsme ji ustát a pili. Tu, když krávy již po 4 dny se nemohly ani napít, začalo v noci pršet. Všichni jsme vstali a čekali, až voda začala téci žlábkem do cisterny. Tu jsme pak pili a pili, až jsme víc nemohli. Ráno bylo vody dost v cisterně i v tankách. Ó, jaká to byla dobrota, že jsme se mohli dosyta napít čisté vody!

V této osadě, které říkali "Irish Settlement", bylo usazeno asi 10 rodin irských, 3 německé a jedna česká (Matochů), co byli katolíci. Kostelíček byl malý, (20x30 střeovicích) a dojížděl tam kněz z Westphalie jednou za tři týdny.

Bylo to někdy ku konci května, co jsem se s Matochovou rodinou seznámil a byl od nich pozván k návštěvě. O, jak jsem si pochutnal na obědě! Byla slepičí nudlová polévka, slepičí vařené maso, sušená jablka, brambory a chléb. Byly to pro mne právě hody proti jídlu, jaké jsem mívával u O'Nealů. Matochovi to na mně pozorovali a já jsem se jim také přiznal, jak jsem krmen u O'Nealů. Matochovi neuměli anglicky a proto byli rádi, že se se mnou seznámili a mohli si promluvit po našem. Zvali mě, abych

každou neděli k nim přišel na oběd, za což jsem jim byl velmi povděčen a skoro každou neděli až do října u nich besedoval, a i potom dost často. Po seznámení se s Matochovou rodinou byl mi pobyt u O'Nealů snesitelnější, neb aspoň jednou za týden jsem se najedl potravy, na jakou jsem byl zvyklý.

Když byl ten domek, co O'Nealů stavěli víc jak polovic hotov, propustil O'Neal tesaře a já mu domek dohotovil. V říjnu jsme zabili tlustou jalovici, maso naložili a pak již jsem se měl dobře: vody dost i jídla dost. Ku konci roku nabídl mi Frank Gleason, starý mládenec a švagr O'Nealův (syn toho starého Ajříše, co mě přivezl z Cameron a s nímž jsem se seznámil na lodi), abych příští rok šel pracovat s ním na jeho farmě na polovic. Já svolil, koupil si pár volů, pluh a jiné potřebné věci a od nového roku 1888 pracoval jsem s ním na jeho farmě. Postavili jsme křib (křib je kůlna, stodůlka) z klad a v zimě jsme klučili (čistili) nové pole. On měl asi 18 akrů pole již obdělávaného a asi 16 akrů jsme vyčistili, takže jsme měli asi 35 akrů pozemku na obdělávání. Frank měl několik krav, ty jsme dojili, kolik jsme potřebovali. Jeho matka nám dala několik slepiček, prasátka jsme si koupili. Vařili jsme si sami, každý jeden týden vařil a jeden týden dožil a poklízal. Šlo nám to dobře až do sbírání havlny, kdy jsme oba dostali zimnici (malárii). Kupovali jsme quinine (chinin) na unce a tak jsme se vyléčili. Obvykle ten, který vařil, byl víc nemocen a ten druhý se zatím trochu vzpamatoval.

Ten rok byl velmi mokrá, vodu jsme pili z tanku neb hogwalu (nerovný povrch prérie s jamami). Z té vody jsme dostali tu malárii. Udělali jsme 9 bálů bavlny a prodali ji po 8—9 centech za libru. Úroda kukurice byla dobrá. Po zaplacení polovice za živobytí a léky zbylo mi celkem něco přes 120 dolarů za ten rok práce. V prosinci jsem prodal voly, pluh a vše ostatní a jel zpět do okresu Fayette.

Když jsem odjížděl z Milam County domů, uvědomil jsem si, že umím již dobře anglicky, neb tam mezi Irčany mi to šlo dobře, ale ve Fayette Co. stěžl jsem se domluvil, neb ta

moje angličtina byla ajrišská. Po novém roce 1889 rozhodl jsem se jít do La Grange do školy, abych tu moji angličtinu opravil. Ve škole jsem se učil jen číst a vyslovovat, ostatní čas jsem poslouchal a sledoval žáky vyšších tříd. Ředitel školy Kirk mi dal 10 úloh anglické mluvnice vždy po škole. V létě jsem navštěvoval přípravnou školu pro učitele (Summer Normal) a složil zkoušku učitele druhé třídy.

Vzal jsem vyučování školy na Ammansville za 40 nebo 45 dolarů měsíčně po 6 měsících. Do školy chodilo 130 dětí, z těch skoro sto bylo českých, ostatní německé; já vyučoval ty české děti, druhý učitel, Němec, německé. On bral větší plat než já. Dva školní dozorcí byli Němci a jeden našinec.

Po ukončení školy svolal jsem schůzi rodičů těch dětí a oznámil jim, že chtějí-li mě tam za učitele, musí mi dát \$50 na měsíc a 9 měsíců školu. Do té doby tam bývalo školní vyučování nanejvýš 6 měsíců. Byla to velká změna, ale když viděli, že já neslevím z mé nabídky, dali se do práce a uskutečnili, co jsem chtěl.

V té době byl August Hajdušek okresním soudcem a následkem toho úřadu i okresním školdozorcem, neboť ty dva úřady byly spojené až do roku 1892. Když jsem po ukončení školy v Ammansville donesl panu Hajduškovi zprávu (report) o škole, nabídl mi, abych v letní době vyučoval ve škole zvané "Světlo", která byla (podle pí Rudolfa Peška, která opatruje pana A. J. Kalluse v Shiner, Rt. 1), asi tři míle od Schulenburgu na hlavní cestě vedoucí ze Schulenburgu do Weimar. Jako příčinu mi udal, že tam mají s učiteli nesnáze, že již po několik roků prý tam žádný nevydrží déle než měsíc nebo dva. Mne prý dobře zná, že má ve mne důvěru, že já bych tam vydržel a částečně napravil, co bylo pokazeno. Dále pravil, že on sám řekne těm lidem tam, že já tam ve škole mám plnou moc a že mi nebudou smět poroučet.

Mně taková důvěra pana Hajduška zalichotila a přijal jsem tu nabídku vyučovat tam od dubna do srpna za \$160 vzdor tomu, že mne moji přátelé varovali, že pověst té osady není dobrá. Vyučoval jsem tam po

ty čtyři měsíce a ukázal jim, co je učitel, jaký má být a jak se mají oni chovat k učitelům. Ku konci získal jsem si jejich úctu a snad i lásku, ač jsem na sebe musel dávat dobrý pozor, abych odolal rozličným nástrahám a pokušením. V době mého pobytu tam koupil jsem si koně a sedlo, abych si mohl někam vyjet. Dříve jsem si to nemohl dovolit, musel jsem splácet dluhy strýcům Parmovi a Pastuškově.

Od mého příjezdu z Milam Co. až do listopadu 1889 nebyl jsem zamilován do žádného děvčete. Znal jsem jich mnoho, bavil jsem se s nimi, ale byl jsem opatrný, aby žádná nemohla říci, že jsem ji balamutil. 15. října 1889 ženil se Frank A. Parma, bral si Marii Drozdovou a já měl být družbou (mládeňcem). Na svatbu jsem jel s tetou Parmovou a ona se mne mezi řečí ptá, jestli se budu ženit, a varovala mne před některými děvčaty, s nimiž mne viděla se bavit. Já ji ujistil, že posud jsem nenašel děvče po mé chuti. Při tom jsem podotknul, že si třeba namluvím tu mou družičku, kterou jsem ještě ani neviděl a nevěděl, která to bude. Tetu však věděla a proto řekla: "To by mohlo být dobré, neb to jsou dobří lidé. Ona se jmenuje Tereška a jsou s Drozdy sousedé."

V neděli na to zvali jsme na tu svatbu také u Miglů a byla tam celá jejich rodina. Po vyřízení pozvání ptal jsem se, která je ta moje družička. Neučinila na mne velký dojem, ale počínala si slušně. Večer při tanci v den svatby měl jsem s tou mojí družičkou nedorozumění. Ona byla zvyklá na dvoření chlapců, kteří byli rádi, když s nimi šla tancovat, a já zase nebyl zvyklý dávat děvčeti najevo, že jsem rád, že šla se mnou tancovat. Později večer se mi jaksi zdálo, že o tanec se mnou mnoho nestojí. Já přestal tancovat a odešel jsem z taneční místnosti. Moje družička byla tím uražena a šla za svými rodiči, že půjde domů, že se jí děvčata smějí, že se jí družba ztratil. Rodiče se tím cítili pohaněni a chystali se odejít domů.

Tety Drozdovou a Parmovou to mrzelo, poslaly kohosi mne vyhledat, a když mne našly, dělaly mi výčitky, že jsem pokazil náladu a udělal mrzutost pro ně mezi sou-

sedy Mígly. Já slíbil, že to spravím, ačkoli jsem nevinen. Šel jsem za mou družičkou a požádal ji, aby tam zůstala. Před její matkou jsem jí vysvětlil, že jsem ji nemínil urazit, ale že jsem se domníval, že ona o mne nestojí a proto že jsem vyšel ven — že nejsem zvyklý vtírat se tam, kde mne neradi vidí. Její rodiče odjeli, ale ona s bratry zůstala a po delším domlouvání jsme se udobřili.

Po svatbě jsem mnoho přemýšlel o tom, co se stalo. Obával jsem se, že z toho může být mrzutost mezi Mígly a Drozdy, nebo aspoň nedorozumění, a tak se mi zdálo, že je to moje povinnost napravit, co jsem nevědomky zavinil. Také čím dále jsem o tom uvažoval a přemýšlel, tím více se mi líbilo její počínání při našem domlouvání a smíření: že je to děvče, které na svou čest dbá, že je poctivá, počestná, k chlapcům nevtírá a že také dovede svůj náhled obhájit. I umínil jsem si, že tam zajedu a svolí-li, že si ji namluví.

Svátek Všech svatých připadl na pátek, tak jsem měl volné tři dni. Vypůjčil jsem si koně a zajel na Novohrad a večer s F. A. Parmou k Míglům. Po delším domlouvání jsme se s Terinkou dohodli, že za rok nebo dva se vezmeme. Nemohl jsem často k Míglům jezdit, neměl jsem ještě svého koně, proto jsme si častěji dopisovali. Při první návštěvě řekl jsem otci Terezky, proč jsem tam přišel a že je mým občas navštěvovat, jestli proti tomu nemají námitek, a že bez jejich svolení to dělat nebudu. On mi dovolení dal a tím všechno to nedorozumění bylo odstraněno.

Když jsem si koupil koně a sedlo navštěvoval jsem svou vyvolenou jednou každý měsíc, ale mezitím jsme si vyměnili dva, tři dopisy. Nemínili jsme se ještě brát v roce 1890, ale protože syn Josef se chtěl ten rok ženit a s nimi bydlet, rodiče uznali, že bude snad lépe, když i my se vezmeme, a tak se stalo, že 10. listopadu 1890 jsme měli naši svatbu v kostele Panny Marie v Texaské Praze. Dp. F. C. Žák nás sezdával.

Téhož roku přijel do Ameriky bratr František a můj svátek 21. června oslavovali jsme my tři bratři na "Světle". Dříve než jsem začal vyučovat na Ammansville žádal jsem

Manželé Alois a Terezie (Migl) Kallusovi,
r. 1919.

dozorce školy, aby pro mne přistavěli světnici na obývání, což oni učinili. Bratr Bohdan s Frantíkem pak postavili kuchyňku 8x10 a v těchto dvou světničkách jsme bydleli první rok po naší svatbě. Když jsme měli návštěvu, buď návštěva nebo my dva jsme spali ve škole na podlaze. Měli jsme jen jedno lůžko, na víc nebylo místa v našem bytě. Po ukončení školy na "Světle" doplatil jsem svoje dluhy, ale že jsem se ještě toho roku ženil, musel jsem si asi 30 neb 40 dolarů zase vypůjčit od F. A. Parmy; když jsem mu je po roce splatil zbylo nám asi 15 dolarů. Přes prázdniny jsme byli u rodičů mé manželky a tam se nám 23. srpna narodila dceruška Ludmila.

Po prázdninách jsme se stěhovali do baráku nedaleko školy, kde byly tři místnosti trochu větší než jsme měli při škole. Měli jsme tam i zahrádku a asi akr a půl pole. Z toho jsme platili \$25 nájemného, které nám dozorcí školy slíbili platit, ale zapomněli. Tam jsme mohli mít i nějakou drůbež. Rodiče mé ženy dali nám krávu a bylo nám tam dobře. Vypěstovali jsme si zeleninu, brambory, trochu korný a krmiva pro krávu. V zimě nám osadníci posílali výslužky při zabíjačce, takže jsme měli masa, sádla a špeku dost po celou zimu. V druhém roce po svatbě nám zbyly již nějaké peníze. Roku 1892 (31. prosince) narodila se nám druhá dceruška, Anežka.

Roku 1892 přišel na Ammansville můj přítel Dr. J. S. Zvesper a zařídil si úřadovnu v našem bývalém bytě při škole. Někdy

čas stravoval se u nás a s jeho pomocí začal jsem se učit lékárnictví a počátkem roku 1894 zařídil jsem si malou lékárnu. Po ukončení školního roku 1894 vzdal jsem se učitelství a věnoval se jen lékárnictví. V tom roce na podzim odejel Dr. Zvesper do lékařské školy v Memphis, Tenn., aby dostal diplom. Po jeho odchodu přišel do té školy na Ammansville Dr. Shave. Ten mi nedával vyplňovat předpisy na léky, neboť si zavedl svou lékárnou, což mé příjmy velmi zmenšilo.

24. října toho roku se nám narodil synáček Stanislav, ale ten vzdor ošetřování Dr. Shavem nám 5. listopadu zemřel. Po návratu Dr. Zvespera se náš obchod zlepšil, ale ne dost, abychom mohli jít do předu. Přemýšleli jsme, co bychom měli dělat, abychom mohli uživit rodinu. K učitelství jsem neměl chuti, nebyl jsem s výsledkem spokojen. Lidem se zdálo, že jsem dobrým učitelem, ale já cítil, že mi chybí učitelský ústav.

Dne 29. června 1895 měl čtenářský spolek na Ammansville piknik. Žena byla trochu churavá a zůstala doma. Četla po celý den a když přečetla vše, co ji zajímalo, začala číst oznámky v Novém Domově a tu přišla na oznámku: "Na prodej: obchod na Wied. Obchodní budova, obydlí, tři akry pozemku za \$1,500. — Zboží za nákupní cenu."

Když jsem se vrátil z pikniku, žena mi o tom řekla. Uvažovali jsme o tom a také se radili s dp. C. J. Benešem, který několik roků byl kaplanem v Hallettsville a okolí Wied dost dobře znal. Začalo se nám to líbit, ale neměli jsme dost kapitálu, jen asi 5—6 set dolarů jsme měli. Zajel jsem si tedy k rodičům Míglům na poradu. Oni hned řekli, že vidí, že bychom měli začít něco jiného, neboť v tom, co děláme, není pro nás budoucnosti. Nabídl se, že se na to pojedeme podívat. Otec věděl, že jeho zet' Frank Jareš bydlí nepříliš daleko od toho místa. Jeli jsme tedy nejdřív k Jarešovi. Oni věděli, kde to je, ale kdo a jaký člověk je toho majitelem, nevěděli, neboť v tom obchodě ještě nebyli; ale to že ví, že v tom okolí jsou skoro sami Němci.

Jeli jsme tam a hned jsme si řekli, že je

to laciné. Obchodní budova 48x48, obydní domek o čtyřech menších světnicích a špižirna, pak krib (kůlna a stodola s maštalí) 24x36 a studně. Přeptali jsme se na podmínky — chtěl 500 hotově při koupi. \$1,000 na prvního ledna, zboží (merchandise) za nákupní cenu, zařízení (fixtures) podle dohody a splatné do dvou roků. To bylo pro nás uspokojující a žádali jsme, aby počkal 10—14 dní na určitou odpověď ode mne. Slíbil. Byl to Němec Wm. Menike. Otcí se to vše líbilo, slíbil, že nám vypomůže, ač hotových peněz mnoho neměl, ale měl notu za farmu na 3 tisíce, kterou mohl dát co záruku. Nyní byla starost, kde vypůjčit peníze. Bratranec Anton Pastušek slíbil půjčit asi 500 dolarů. Starý Hercík slíbil \$1,000 na 1. ledna s podmínkou, že otec Mígl se zaručí.

Více jsem zatím nepotřeboval a proto jsem s Menikem uzavřel kupní smlouvu: Na 1. listopadu, kdy koupě vejde v platnost, že dám pět set hotově, na prvního ledna 1896 že zaplatím jeden tisíc, za zboží a zařízení že dám notu splatnou do dvou roků.

V tom roce mimo lékárnou měli jsme asi 25 akrů pozemku zrentováno. Úroda byla špatná, neboť převládalo mokro, cena bavlny klesla na 5 centů za libru — a proto, když jsme úrodu sebrali, bavlnu prodali a zaplatili rent, zbylo nám sotva tolik, kolik nás stálo okopávání bavlny. Vše, co jsme měli za naši práci, bylo trochu krmiva pro koně a krávu. Lékárnou jsem prodal Dr. Zvesperovi a školní potřeby Fr. Parmovi.

Poněvadž jsem obchodu nerozuměl, požádal jsem bratrance Jindřicha a Frant. A. Parmovy a Martina Pastuška, aby mi přišli vypomoci při přejímání zboží od Menika. Všichni tři mi to slíbili. Obstaral jsem si 6 povozů na stěhování (bylo to něco přes 30 mil bídné cesty).

Měl jsem za to, že vše mám dobře vypočítáno a obstaráno: v pondělí ráno (28. října) vyjedeme z Ammansville (Martin Pastušek, Jindřich Parma a já), asi v 10 hodin přijedeme na Wied, tam budeme celý den prohlížet a spisovat zboží (Jindř. Parma a F. A. Parma obchodníci, a Martin Pastušek klerk). Formani, kteří budou stěhovat ženu, děti, nábytek a krmivo, naloží si již 29.

října na vozy a 30. časně ráno vyjedou, ale poněvadž neznali celou cestu, tedy já že jim v poledne přijedu naproti.

26. října jsem dostal vzkaz od Jindřicha Parmy, že mu žena onemocněla, proto abych ho měl za omluvená. 27. října jsem dostal zprávu od Martina Pastuška, že v pondělí musí být svědkem u soudu. 28. října bylo v San Antonio posvěcení a nastolení dp. J. A. Foresta (Halletttsvillského faráře) na biskupa. Frank A. Parma měl s Janem Drozdem obchod na Praze, a když Jan Drozd odejel na to svěcení do San Antonia, F. A. Parma si myslel, že když mi budou pomáhat Jindřich Parma a Martin Pastušek při přejímání zboží, že to stačí a že to dokáží i bez něho. Tak se stalo, že jsem při tom byl sám. kdežto Menike měl svého přítele a svého klerka na své straně a já, který jsem obchodu nerozuměl, musel jsem být spokojen s cenou, jakou oni určili, kolik naměřili, kolik navážili, kolik napsali. 30. října jsem musel jet formanům naproti a Jan Drozd, který to ráno přijel, tam zůstal, aby dokončil přejímání zboží a zařízení.

Kolem jedné hodiny jsem dojel na určené místo, kde jsem se měl setkat s formany. Bylo to asi dvě míle od Moravie na křižovatce dvou cest. Formani tam nebyli a já čekal a čekal skoro do slunce západu a pak jsem se vydal jim naproti a dojel pozdě večer do Schulenburgu. Ptal jsem se v hostinci u cesty a tu mi bylo sděleno, že po poledni jeli přes Schulenburg, že několikrát se zabořili do bláta a museli si připrhat, aby se dostali z bláta. Na Ammansville, v Schulenburgu a též na Moravii v noci i ráno silně pršelo, ale odtud k Wied ne. Musel jsem zůstat v Schulenburgu na noc, aby si kuň odpočal a byl nakrmen. Ráno jsem vyjel za mými formany. Na Moravii jsem se dověděl, že tam přijeli po mém odchodu a byli tam na noc, ráno že vyjeli k Wied. Já jel, ale že mi koně nenakrmili jak slíbili (ač zaplatit si nechali), šlo to pomalu, až asi míli od Wied jsem je dohonil.

Když jsme přijeli na Wied, první, co mi bratr Bohdan sdělil bylo, že Národní banka v La Grange zbankrotila a je zavřena. Já měl v té bance něco přes 400 dolarů, které jsem chtěl použít na první splátku. Když

jsme přišli do domku, podala mi manželka větší ruční tašku. Že jsou tam peníze od Fr. J. Parmy. Mělo tam být \$300. Já otevřel tašku v přítomnosti všech, vyndal jsem zalepenou obálku s penězi, otevřel jsem obálku, vysypal obsah a vše co tam bylo: 15 zlatých deseti-dolarů. Všichni jsme zůstali zaraženi a hledali v tašce, není-li tam ještě další obálka nebo peníze. Víc však jsme nenašli, ač manželka tvrdila, že F. J. Parma před ní odpočítal 300 dolarů, dal do obálky, zalepil a ona ji dala do té tašky a od té doby tašku stále opatrovala sama. Já hledal, ona hledala i druzí hledali v tašce, obraceli ji, ale marně, nic jsme nemohli najít. Všichni zůstali zaraženi, ale nejvíc švagr Jan Mígl, s nímž seděla manželka na jeho voze celou cestu a on jediný měl tašku v ruce a přes noc na Moravii ji opatroval. On se obával, že jej budeme podezřívat, ač nám ani nenapadlo, abychom o jeho poctivosti pochybovali. Celý večer se o tom mluvilo, ale peněz nikde. Na druhý den formani se rozjeli domů.

Z toho, co nám dovezli, mnoho věcí bylo mokřých a zablácených, tak co bylo víc poškozeno hodili jsme venku na hromadu, mezi jiným i tu tašku, v níž byly přivezeny ty peníze. Byla celá umazaná od bláta, rozmočená a pomačkaná, takže již nebyla k potřebě. Ten den jsme jeli s Mennikem do Halletttsville. Tam byl napsán deed, podepsán a dán na bank, až doplatím těch \$500. které jsem měl splatit při dodání deedu, ale já následkem zavření banky a ztráty 150 dolarů jsem tolik peněz neměl. Dne 4. listopadu se Mennike stěhoval a při odchodu, když jsem nechtěl od něho převzít whisky, co ještě měl neprodanou (já nechtěl whisky prodávat), řekl mi, že právě na whisce nejvíce vydělával, a když já ji nemíním prodávat, že budu rád, když v tom obchodě vydělám dost, abych si mohl koupit soli na osolení polévky. Tož taková byla předzvěst zduhu!

Prvního listopadu 1895 jsem započal obchod se smíšeným zbožím a pivní hostinec. Z Ammansville jsem si přivezl zásobu Severovýchův léků i dost jiných léků na vyplnění lékařských předpisů, kdybych nějaké dostal. Byla při tom též pošta, která po

Rodina A. J. Kallusova, syni a dcery se svými manžely a ženami. (1936)

dva roky byla dovážena z Hallettsville třikrát za týden, později každý den. Okolí na sever a západ bylo osazeno Němci a Amerikány, na východ našinci (Moravany).

Z počátku byl obchod velmi slabý. Lidé nebyli zvyklí kupovat v tom obchodě. Mennike se staral víc o saloon než o obchod se zbožím. Zboží bylo málo a prodávalo se draž než v městě, neboť na všem chtěl mít velký výdělek. Není divu, že mi řekl, že bez kořalky tam nic nesvedu. Já byl cizinec tamějším lidem a oni mně.

Byl zde silný spolek Hermann Soehne, jeho členové mívali schůze ve skladišti štoru. Mennike než odešel mi řekl, at' si jich hledím, že při každé schůzi prodám o soudek piva víc. Když jsem převzal obchod přišel ke mně výbor toho spolku se žádostí, abych přistoupil k nim, jinak prý nebudou mívat schůze u mne. Já jim řekl, že jsem členem Katolické Jednoty Texaské (KJT) a ta to zakazuje. Vícekrát u mne schůze nemívali.

Němci se na nás zlobili a našinci k nám nešli. Byl bych rád koupil více střížního zboží, ale neměl jsem peněz. Zajel jsem do Galvestonu nakoupit víc, ale na úvěr mi nechtěli prodat, třebaš Jindřich Parma mi dal doporučení a chtěl za mne ručit. Ale vybral jsem si za několik set zboží s podmínkou, že mi zboží pošlou, až banka v La Grange bude znovu otevřena a oni dostanou peníze, což se také stalo kolem prvního prosince. Štěstí bylo, že lidé museli k nám chodit pro poštu a tak se dověděli, že máme nové zboží. Ženské se přišly podívat a zepat na ceny.

Asi za dva nebo tři týdny po našem přestěhování šel jsem po yardě (dvoře) a tu jsem uviděl tu starou, zablácenou tašku ležet u plotu. Nevím proč, ale snad ze zlosti, že se nám v ní ztratily peníze, jsem do ní kopl — a tu se mi zdálo, že tam cosi cinklo. Vzal jsem ji do ruky a zatřásl jí a opět jsem slyšel cinknutí. Vzal jsem ji do domku, roz-

páral a našel v ní všechny ty ztracené zlatáky! Byla to laciná taška, jaké se někdy užívá na plénky. Z venku plátěná, uvnitř též, ale jen slepená, ne sešitá. Mezi tím byl tuhý papír, aby taška držela formu. Při stěhování taška zmokla, obálka v níž byly peníze zvlhla a částečně se rozlepila a tu se ty zlatáky dostaly z obálky dovnitř mezi plátna a vlhký papír a tedy při obrácení tašky necinkaly, přesto že ji skoro všichni měli v rukou. Je to věru zvláštní případ, obzvlášť to, že právě polovic těch zlatáků se vysoukalo z té obálky a přešlo dovnitř. Ze jsme se nemálo zaradovali, netřeba povídat — a nejen my, ale i formani, zvláště švagr Jan Mígl a F. J. Parma měli radost.

To byla pro nás první potěšující událost na Wied a zároveň poučení, že mnohé zlo, které nás v životě potká a zarmoutí, často se později vysvětlí a ukáže, že to nebylo tak zlé, jak se nám zdálo. Zkrátka: v neštěstí nezoufat a při štěstí nevýskat.

S tou bankou v La Grange také to nebylo tak zlé, jak se v první chvíli zdálo, neboť asi za měsíc byla znovu otevřena a tak jsme neztratili nic, jen že jsme museli měsíc čekat na otevření. To byla druhá potěšující zpráva pro nás, neboť mnozí prorokovali, že ztratíme většinu těch peněz tam uložených.

Když jsem kupoval ten majetek od Mennika, byl u něj klerkem Frank Dušek. Poněvadž jsem byl na Wied neznámý, ptal jsem se Duška, zdali by nezůstal u nás za klerka, když je zde tak známý a nabídl jsem mu o \$5 na měsíc větší plat než mu platil Mennike. Zdál se tím být potěšen a hned slíbil, že zůstane. Jak jsme však byli překvapení a zklamáni, když dva týdny před Vánoci přijel Mennike a Dušek přišel ke mně a sdělil, že má místo ve Flatonii a hned odjel. Příčiny žádné neudal, ale později komusi řekl, že Mennike se bál, aby nezradil, jak to bylo děláno při počítání zboží a proto mu našel místo ve Flatonii. Tak jsme byli bez klerka i bez pacholka mezi cizími lidmi. Věru jsme si nevěděli rady. Pak jsme požádali Hermana Stulken, který obchodu a poště sice nerozuměl, ale aspoň znal zdejší lidi a uměl jezdit s koňmi.

Po Vánocích přijel k nám otec Mígl a sděloval, že starý Hercík, který určitě slíbil půjčit nám na 1. ledna \$1,000 přišel na sv. Štěpána za otcem a sdělil, že nám ty peníze nepůjčí, přestože ještě týden před tím otci řekl, že on, co slíbí, je tak dobré jako zlato.

Nyní nastal problém, kde sehnat tisíc dolarů do prvního ledna, čili do 4 dní. Jezdili jsme s otcem, kde jsme doufali, že by mohli mít peníze na půjčení, ale marně. Museli jsme Mennike požádat o poshovění, což on slíbil. Po dlouhém hledání a doptávání obrátil jsem se na Franka Naheise v Hallettsville. On slíbil půjčku, bude-li ta nota, kterou otec chtěl dát co záruku, dobrá. Byla to nota na \$3,000 zaručená farmou (Vendor's Lien Note on 200 acres of land). Musel jsem slíbit, že zaplatím právníka, který se měl v pozemkových knihách okresu přesvědčit, je-li nota dobrá. Když jsem za několik dní přišel pro peníze, sdělil mi, že právník vynášel, že farma není zaplacená a releasována. Já tvrdil, že otcova farma je dávno vyplacena a že jsem jist, že je to v pozemkových knihách na court house zapsáno (rekordováno). Právník tvrdil, že ne. Nebylo pomoci, někdo musel na Novohrad a otce se na to přeptat. Já k vůli poště jsem nemohl, proto musela jet manželka a dvě děti vzít s sebou, neboť já musel být ve štoru a děti neměl kdo opatrovat.

Žena tedy jela na dvoukolce. Cestou ji překvapil severák s velkým lijavcem, takže vše bylo pod vodou. Musela se uchýlit do nejbližšího housu a tam zůstat přes noc. Ráno, když voda opadla, poslala posla pro bratra Tomše, nebo si netroufala po těch vodou vymletých cestách na Novohrad dojet. Když přijela k rodičům otec vyhledal release od farmy, rekordovaný v Hallettsville a mně ho poslal. Jel jsem k Naheisovi a release mu ukázal. Právník řekl, že se asi přehlédl! Naheis pak řekl, že se mu ta záruka ještě nelíbí, že musím mít ještě osobního ručitele, kterého on zná a ten že musí vlastnit 200 akrů pozemku. Z toho jsem poznal, že to chce jen oddalovat, než mi peníze dá. Hned při první naší řeči o půjčce mi řekl, že úrok musím platit již od toho dne.

V celé naší rodině jsem nevěděl o nikom, kdo by vlastnil přes 200 akrů. Za několik dní jsem vynašel, že švagr Lor. Jareš vlastní pár akrů přes 200. Jel jsem k němu, ale on neměl chuti ručit za mne, neb se Naheise obával a pravil, že je to peněžní žralok: toho, kdo mu jednou padne do rukou, odře z kůže. Po dlouhém mluvení a přimluvě jeho ženy a ujištění, že to do roka splatíme a že otec Mígl pomůže, svolil a záruku dal. Bylo již ku konci ledna, když jsem peníze od Naheise dostal a splatil jsem je již v srpnu — ale 8% úroků jsem musel zaplatit za celý rok, k tomu ještě právníkovi za prohlídku knih a vykonat 5 cest do Hallettsville, 2 do Sweet Home, 1 na Novohrad...

Věru se mi pak i otci Míglovi náramně ulehčilo, když jsem dostal noty zpět od Naheise, nebo kde kdo, věda, že mám od něho půjčku, prorokoval, že mě odře. Když jsem splácel Mennikovi dluh a řekl mu, co mi to dalo práce a starostí, tu řekl: tos nemusel dělat, já bych ti byl s radostí počkal. Ale tehdy, když jsem ho žádal o poshovění, řekl, že počká pár dní. Tímto byly ty velké obtíže našeho začátku na Wied skončeny.

Obchod z počátku byl velmi bídný, jen asi 10 německých rodin, dvě české, čtyři americké (na dluh i za hotové) začaly u nás pravidelně kupovat. Kromě těch tu a tam někdo něco koupil, neb k nám museli chodit pro poštu z okolí 2—4 mil. V neděli ráno byl nejlepší obchod ve štoru — přinášeli vejce na prodej a za ně nakupovali. Z počátku se mi to líbilo, neb v našem kostele (St. Mary's) býval kněz jednou za tři týdny a tu jsme se s klerkem střídali. Oni měli bohoslužby též jednou za tři týdny. Později jsme mívali bohoslužby každou druhou neděli a tu občas se stalo, že buď já nebo on (klerk) nemohl jít do kostela. Tu jsem se rozhodl, že obneděli štor dopoledne zavřu. Ti, co nosívali vajíčka v neděli na prodej se zlobili a někteří přestali k nám jezdit.

Na Vánoce jsme zavřeli štor na celý den. To bylo brblání, že o obchod nestojíme, obzvláště od těch, co chtěli do salonu na pivo. Bylo z toho hotové pozdvížení, neboť prý na Vánoce býval salon plný po celý den! V okolí bylo mnoho nevěrců, ale Vánoce

chtěli oslavovat — ovšem hlavně pitím. My jsme raději na ten den odjeli pryč. Dělali jsme to tak po několik roků, až si lidé na to zvykli, že na Vánoce je zavřeno.

První rok jsme nevydělali v obchodě dost na naše výlohy, druhý rok jsme jak tak vyšli, a teprve třetím rokem jsem mohl říci, že jsme se dostali ku předu. Co jsme vyžískali vložili jsme hned do nového zboží. Otcí Míglovi jsme ještě dlužili, ale to jsme nemuseli hned splácet. Obchod se rok po roce zlepšoval, ovšem jen pomalu. Šetřili jsme v domácnosti jak jen bylo možno. Jezdili jsme do kostela a na návštěvy na dvojkolce a později na starém delivru, který jsem koupil od Mennika za 20 nebo 25 dolarů při koupi štoru.

Roku 1899 jsme se rozhodli, že **neděle a svátky budeme světit celý den** — a od toho času nám začal obchod jít mnohem lépe. vzdor tomu, že mnoho našich odkupníků se na to dost hněvalo.

První dva roky mého pobytu zde býval jsem churavý; až když jsem se dal pojistit na \$2,000 u Equitable Life Insurance roku 1897, od té doby jsem měl lepší zdraví a byl jsem spokojenější. Před tím mě strašila myšlenka, že kdybych umřel ztratili by rodiče u mne skoro celé své jmění, ale po pojištění na ty dva tisíce ta obava zmizela, neb toto pojištění a pojištění v KJT by stačilo na doplacení dluhu a ženě s dětmi by zůstal domov a štor bez dluhů. Od té doby jsem blahorečil tomu agentovi od pojišťujících společností, že mne přemluvil, abych se dal pojistit. Dalo mu to ale hodně mluvení, neb já jsem se nemohl domyslit, kde a jak seženu peníze na pojistku. Ale šlo to.

Od počátku obchodování byl náš klerk až do r. 1905 zároveň pacholkem (čeledínem); musel pracovat též v poli (mívali jsme pronajato 5—10 akrů pozemku na kornu) a při tom jezdit vozem do města: odvážet bavlnu, vejce a drůbež a přivážet zboží. Z počátku se jezdívalo vozem do města jednou v týdně, kromě doby kupování bavlny. Později, když se obchod zlepšoval, bylo třeba jezdit do města častěji. To však se klerkům nelíbilo a tak roku 1905 začala dcera Ludmila pomáhat ve štoru a od té doby jsem zjednával pacholky a ne klerky.

Když jsme začali náš obchod měli jsme jen dva koně, potom tři, pak čtyři, pak šest, neboť při deštivém počasí bývaly cesty špatné a do města se muselo jet skoro každý den. Roku 1906 jsme koupili od A. Schroedera akr pozemku přes cestu od nás a na tom jsme postavili house pro F. C. Kalhuse a k našemu domku jsme přistavěli předeek. Tehdy jsme měli klerka a také pa-

cholka, neb Ludmila musela vést knihy a obchod se stále lepšil. Roku 1909 začala ve štoru klerkovat i Anežka a od té doby jsme cizího klerka neměli. Od roku 1905 do 1910 pokoušel jsem se koupit od Ad. Schroedera kus jeho farmy, aspoň 15—25 akrů. On však nechtěl prodat a proto jsem koupil v říjnu 1910 300 akrů ve Victoria od Friedricha za \$4,800. Dne 27. října 1910 asi v 10 hodin večer přišel Schroeder do štoru a nabídl mi jeho farmu za \$58 akr s podmínkou, koupím-li to hned v tu hodinu.

Zavolał jsem manželku na poradu a za 10 minut jsme se rozhodli koupit to a dal jsem hned Schroederovi ček na \$1,500 co závdavek. V jednom týdnu jsem tedy koupil 519 a půl akrů pozemku. Za nějaký čas prodal jsem bratrovi 150 akrů z farmy ve Victorii. Roku 1913 prodal jsem z té farmy od Schroedera 52 akrů za \$6,000 F. F. Janákovi.

Roku 1912 vdala se Ludmila za Tomše Peška, ten pak pro nás pracoval do 1918 a rentoval do 1931.

Roku 1913 začala Johanka klerkovat a vést knihy.

Roku 1912 přistavěli jsme k našemu domku jídelnu a vrch nad kuchyní a jídelnou.

Roku 1922 doplatil jsem dluh na farmu a v tomtéž roce se vdala Bětko za J. J. Nertarduse.

Roku 1923 jsem byl zvolen za předsedu Katolické Jednoty Texaské (KJT).

Roku 1925 vdala se Johanka za Johna Zvespera.

Roku 1926 vdala se Anna za S. J. Janáka.

Roku 1930 vdala se Bohdanka za Karla Peška.

Roku 1932 vdala se Filipka za L. B. Mladěna.

Roku 1934 vdala se Anežka za J. T. Parmu.

Roku 1935 vdala se Jindřiška za R. Peška.

Roku 1935 přestal jsem obchodovat.

Roku 1937 ženil se Jiřík s Anitou Mořkovský.

Roku 1946 ženil se Václav s Helen Poinbeauf.

Sr. Darcus, D.P.,
dcera Leonarda a Filipky Mladěnků.

Dodatek psaný r. 1956.

Od roku 1930 měl jsem mnoho práce a starostí při vedení a řízení KJT. Poměry pro farmáře byly velmi zlé, bavlna se prodávala za 4 a 5 centů libra.

Po první světové válce stoupla cena bavlny až na 40 centů libra, ceny pozemků rovněž stoupaly. Lidé kupovali, třebaš neměli dost peněz, každý chtěl mít farmu. Ve zdejší okoli bylo těžko koupit farmu od \$150 do \$300 za akr. Lidé následkem toho kupovali pozemky v okresích, kde před tím bylo málo farmářů usazeno, jako Wharton, Jackson, Victoria, Atascosa, McMullen, Frio a jiných. V těchto okresích byly pozemky před válkou poměrně laciné, ale potom i tam vystoupily na \$100 za akr. Když ale cena bavlny začala klesat, tu bylo těm, kteří měli dluh na farmě, těžko platit úroky a splátky.

Jednota KJT měla mnoho peněz půjčených na farmy a proto jsem měl mnoho starostí, jak zachránit majetek KJT a neublížit těm našim dlužníkům. V obchodě to také šlo nevalně, ceny zboží klesaly a my museli prodávat s malým výdělkem, ba často i s prodělkem. Mne všechny ty starosti velmi zmáhaly. Roku 1935 nechal jsem se důkladně prohlédnout Dr. Wagnerem a ten mi řekl: "Máte přepracované nervy a nechcete-li se zabít nebo dostat do blázince měl byste se vzdát obchodu a také úřadu předsedy KJT. Při nejmenším musíte se vzdát aspoň jednoho."

Při generálním sjezdu KJT toho roku na Frýdku oznámil jsem, že se vzdávám úřadu předsedy. Mnoho mých přátel přišlo ke mně a přemlouvali mne, abych úřad podržel a že můj plat bude zvýšen. Udal jsem jim výši platu, za který bych úřad nadále přijal a také bylo jednohlasně odhlasováno \$600 ročně.

Sr. Diane Marie, D.P.,
dcera Rudolfa a Jindřišky Pešků.

Jakmile jsem přijel domů hned jsme začali prodávat zboží velmi lacino a do Vánoc bylo vyprodáno vše. Zbavením se obchodu velmi se mi ulevilo, neb úřad předsedy ne-

byl již tak těžký, neboť cena bavlny se zlepšila, dlužníci mohli Jednotě platit úroky a později i splátky. Také moje nervy se zlepšily a zůstala mi jen nervosita srdce.

Důstp. Antonín Pešek

Roku 1941 vzdal jsem se úřadu v KJT úplně, neb částečná hluchota a slabý zrak mi překážely v zastávání úřadu předsedy.

Od toho času žili jsme s maminkou sami v našem domově a bylo nám při tom velmi dobře. Moje nervosita nebyla zlá, jen nic těžkého jsem nesměl dělat a léky proti nervositě užívat.

Kdyby moje maminka nebyla po nějakém čase počala trpět cukrovkou, bylo by naše stáří opravdu blažené. Roku 1946 rozdělili jsme naši domovinu na dva díly a prodali dvěma našim dětem: Filipce Mladěnka a Jindřišce Pešek, abychom je měli nablízku. Bylo nám dobře mezi nimi až do smrti mé manželky 17. června 1955. Je uložena na blízkém hřbitově (je to akr z naší farmy) a já, pokud mohu, denně ji tam navštěvuji. Bydlím u Jindřišky a Rudolfa Peška a mám se dobře.

Doplňeno (Mšgrem. Kuncem) v květnu 1965, kdy jsem si zajel na Wied (je to na dobré státní cestě No. 90-A mezi Hallettsville a Shiner — za Janak Nursery, která též stojí za prohlídku), kde nejmladší A. J.

Kallusova dcera Jindřiška, vdaná za Rudolfa Peška, svého tatínka už po léta opatruje, neboť je takřka slepý. Jinak na své stáří — letos 20. března dosáhl 97 let — je dost zdrav, chutná mu jíst, dost dobře spí — ani revmatismus ho netrápí — trochu chodí — nic prý ho netrápí a nemrzí z minulého života — jen paměť na některá léta jako by se mu ztrácela — a je trochu nahluclý — váží asi 130 liber, vlasy má šedivé, vousky bílé. Chváří si, že má dobrou obsluhu a všichni mu přejeme, aby se dožil celé stovky ten náš pozeňnaný patriarcha.

Loňského roku jsme s jeho dcerou Jindřiškou Peškovou počítali jeho žijící vnuky a vnučky a napočítali jsme jich 61. Dvě vnučky jsou ctihodnými sestrami v klášteře Our Lady of the Lake v San Antoniu a jeden z jeho vnuků Antonín Pešek byl letos 27. května vysvěcen na kněze v San Antonio. Je synem manželů Karla a Bohdanky Peškových na St. Mary's u Hallettsville. Ze dvou zmíněných sestřiček jedna je dcerou Leonarda a Filipky Mladěnkových při Shiner a druhá Rudolfa a Jindřišky Peškových, kteří jsou na otcově homesteadu, kde býval jeho obchod.

Takto tedy vypadá rodina Aloise J. Kallusova letos, 1965:

1) Ludmila (Lillie) vdaná za Tomáše Peška v Jourdanton, Tex. (Tilden Rt.), zemřela

la 17. srpna 1963, měli 13 dětí (jedno zemřelo) a 40 vnuků.

2) Anežka (Agnes) vdaná za Jaro Par-mu Cameron, Tex.

3) Elizabeth vdaná za John Netarduse v Jourdanton, Tex. Rt. 1, zemřela v červenci 1962, měli 7 dětí, 23 vnuků.

4) Johana vdaná za John Zvespera v La Grange, Tex. (1 dítě a to zemřelo).

5) Anna vdaná za Stanislava Janáka, bydlí v Hallettsville, on zemřel 1958, měli 6 dětí, 16 vnuků.

6) Václav ve Victoria, Tex., 2 děti.

7) Bohdanka vdaná za Karla Peška na St. Mary's u Hallettsville, měli 9 dětí (3 zemřely), a 8 vnuků.

8) Jiřík (George) v Hallettsville, 8 dětí, 7 vnuků.

9) Filipka vdaná za Leonarda Mladěnk-u, Shiner, Tex. měli 12 dětí (2 zemřely), 7 vnuků.

10) Jindřiška vdaná za Rudolfa Peška, Shiner Rt. 1, Tex., měli 12 dětí (jedno zemřelo), 9 vnuků.

Věru pozeňnaná rodina! Přítomně žijících členů je: 1 otec, 9 dětí, 7 zetů, 2 snachy, 62 vnuků, 110 pravnuků — celkem 191. (Za poslední rok přibýlo 12 pravnuků).

Z ANEKDOT O CROMWELLOVI

Když Oliver Cromwell (nar. r. 1599, zemřel r. 1658) po převratech, které způsobil v Anglii, slavnostně vjížděl do Londýna, pravil mu jeho pobočníci: "Hle, lorde, co lidí vás radostně vítá!"

"Ovšem," odpověděl Cromwell: "Ale co by jich teprve bylo, kdyby mne vítali také ti, kteří by mne nejraději viděli na šibenici!"

NIC LEHČÍHO

Kterýsi taškář šel se dvěma sousedy na trh a tam si společně koupili kozla a dvě ovce.

"Ale jak se o ně rozdělíme, aby to bylo spravedlivé?" uvažovali, když přišli domů.

"Nic není nad to snadnějšího," řekl šibal. "Vy si vezmete jednu ovci, a já s kozlem si tu druhou vezmeme."

HEYDUK PROFESOR

Známý český básník Adolf Heyduk byl svým civilním povoláním profesorem. Jeden čas vyučoval také v Písku. Jednou ho rozzlobil kterýsi žák a pan profesor Heyduk ho zapsal do třídní knihy následovně: "Prosím pana třídníka, by potrestal viníka, žáka Jana Valíka."

Pan profesor třídní druhý den četl zápis připsal profesoru Heydukovi: "Čimčarara — čim — čim — čim — potrestám jej 2. hod. vězením. Přijďte se jen podívat — neb musíte jej hlídat."

KRONIKA

VYZNAMENANÍ KNĚŽÍ

JOSEF KARDINÁL BERAN

Očekávaná tužba po delší dobu se skutečně splnila dne 25. ledna 1965, když doletěla zpráva z Vatikánu, že mezi 27 novými kardinály je jmenován náš český primas, nejdůstp. Josef Beran, arcibiskup pražský, kardinálem. Z dalších slovanských zemí byli jmenováni arcibiskup Josef Slipji z Lvova, Ukrajina a arcibiskup Franjo Šeper ze Záhřebu v Jugoslavii.

Celá naše krajanská veřejnost se radovala z pouty, které se jmenováním dostalo arcibiskupovi Josefu Beranovi. Tím více je tato pocta význačnější pro něho, neboť se mu dostalo uznání a zadostiučinění za jeho věrnost Církvi sv. a národu československému v nejtěžších a nejobtížnějších dobách.

Ze všech částí světa se dostalo novému kardinálu mnoho blahopřání a radostných projevů, zdejší americké těleso, v němž jsou zařazeni čeští katolíci, Národní Svaz Českých Katolíků zaslal telegram: "Vaše Eminence, — česká katolická veřejnost v Americe přijala jmenování Vaše do sboru kardinálů s nehlubšími city vděku a radosti. Raduje se s Vaší Eminencí, ze vzácné pouty, které se dostalo Vám i našemu dobrému katolickému lidu v Československu." Svatému Otci Pavlu VI. byl zaslán děkovný kabelogram od Nár. Svazu za povýšení toto. Také nejdp. opat Daniel Kučera, O.S.B., z kláštera sv. Prokopa, Lisle, Illinois zaslal poděkování sv. Otci jménem klášterního sboru za uznání statečnosti a obětavosti velkého bojovníka, dobrého pastýře českého lidu jmenováním arcibiskupa Josefa Berana do sboru kardinálů.

Zpravodaj z Říma psal: "Téměř všechny římské noviny umístily na prvních stránkách fotografie a články 'o neustrašeném obhájci svobody', o 'význačném hrdinovi za železnou oponou' kardinálu Beranovi. Všechny noviny připomínaly, že se Beran postavil po vpádu německé armády do ČSR proti násilí nacistů, za což byl tři roky vězněn v pověstném Dachau, že byl dekorován válečným křížem za odboj atd. Některé noviny uveřejnily vzpomínku na arcibiskupa Berana z knihy Don Roberto Angeli "— o vězni, který šel v čele jednoho od-

dílu vracejícího se z práce. To je Beran, řekl mi jeden prelát z Prahy, rektor semináře. Naplnila mě údivem jeho jasná a usměvavá tvář, jeden z dojmů, které se nikdy nezapomínají. Často mezi jídlem viděl jsem natahující se ruku klášteru kus chleba u mého šálku. Beran pak se vzdaloval svým rychlým krokem a neodolatelným upřímným úsměvem a pozdravem. Tak jednal po řadě s každým, který se mu zdál v horším postavení. Když neměl nic jiného, snažil se potěšit dobrým slovem. Beran byl jednou z největších postav v Dachau."

J.E. Josef kardinál Beran

Když v basilice sv. Petra při veřejném jmenování kardinálem se přibližoval kardinál Beran složití stib věrnosti papeži Pavlu VI., celý prostor zaburácel potleskem. Tisíce cizinců ze všech světů dílu ukázalo svou úctu člověku, který neustoupil v nerovném boji. U takovýchto příležitosti jsou přítomni členy diplomatického sboru, ale za Československo nebyl přítomen.

Pan kardinál Beran měl velikonoční projev na rozhlase Free Europe pro krajanskou veřejnost po celém světě, což všude bylo vítáno, že promluvil nejvyšší hodnostář český k svému lidu.

Dne 2. května kardinál Beran bral účast na vzpomínkovém programu v koncentračním táboře Dachau, kdy připadlo 20. výročí osvobození zajatců americkou armádou. V tomto táboře, kde byl vězněn tři roky sloužil pontifikální mši sv. v kapli Kristových muk. Za jeho zájezdu byl hostem kardinála Julia Döpfnera v Mnichově.

Že si všimli v různých zemích tohoto povýšení je důkaz toho neb chicagská Tribuna, nejrozšířenější denník této metropole měl dne 15. března úvodní článek pod titulem 'Impeded' Churchman — Omezovaný duchovní ve své vlasti, tam kde by se předpokládala svoboda ze smlouvy mezi Církví a státem se nenašla, kdežto v Americe bez smlouvy církevní osoby mají úplnou svobodu. V dubnu na to kongresník Eduard J. Derwinski ze 4. distriktu státu Illinois nechal tento úvodní článek zanést do Congressional Recordu Sp. Států.

Za starých dob kardinálové byli voleni jenom z římského duchovenstva a bývali skutečnými faráři basilik, dnes to je jen titulární. Proto na svátek sv. Josefa 19. března kardinál Beran byl nastolen ve svém titulárním kostele v Římě. Za zvuku Ejhle velekněz vstupují řady kleriků kongr. Sv. Stigmat, kterým kostel patří, seminaristé Nepomucena, čeští kněží, dva biskupové, jeden je biskup Pavel Hnilica, S.J., a kardinál. Po přečtení buly P. provincial oslovuje pana kardinála a znamená, že tento kostel postavil sv. Pius X. r. 1913 ve výročí mlánské ediktu. Místo je nedaleko bojiště, kde císař Konstantin zvítězil pod heslem mu zjeveném "V tomto znamení zvítězíš." Pražský arcibiskup je tu prvním titulárním kardinálem a jak P. provincial pravil: "Jistě to není náhodou... Vy který jste ve svém životě sám zkusil co kříž je." P. kardinál pak odpověděl v italské řeči a na konec se obrací český i ke kolonii krajanů římských. Po mši sv. zazpívali naši český Sv. Václave.

NEJDP. FRANTIŠEK TOMÁŠEK, APOŠTOLSKÝ ADMINISTRÁTOR PRAŽSKÉ ARCIDIECÉSE

Když se roznesla zpráva o jmenování pražského arcibiskupa Josefa Berana kardinálem, přišla další zpráva, že bylo ujednáno po odjezdu jeho do Říma, stolec sv. Vojtěcha bude zastupovat apoštolský administrátor, kterého sv. Stolice jmenovala. Tím byl ustanoven nejdp. František Tomášek administrátor Moravské Hrázové. Narozen byl ve Studánce u Nového Jiřína na Moravě r. 1899, v letech 1918-22 studoval bohosloví v Olomouci a r. 1922 byl vysvěcen. Působil řadu let jako profesor v semináři. Na biskupa byl tajně konsekrován r. 1949.

Ve čtvrtek dne 11. března 1965 v dopoledních hodinách sešla se Metropolitní kapitula svato-

vítská spolu s nejdp. dr. Františkem Tomáškem, titulárním biskupem a nově jmenovaným apoštolským administrátorem pražské arcidiecése v arcibiskupské residenci na Hradčanech. Prelát arcijáhen metrop. kapituly dr. Josef Kubík uvítal nově jmenovaného apoštolského administrátora, ten za jeho slova poděkoval a předložil shromážděné kapitule svůj jmenovací Dekret od posv. Kongregace konsistoriální. Dekret pak přečetl kanovník prof. dr. František Kotálik. Jménem celé kapituly vzal na vědomí jmenování nového apoštolského administrátora, sede plena, prelát dr. Josef Kubík s přáním hojného Božího požehnání. Tímto ujal se apoštolský administrátor svého úřadu podle předpisu církevního práva. Současně pak pověřil dr. Antonína Stehlíka, dosavadního kapitulního vikáře by jej zastupoval. Sede plena naznačuje, že úřad arcibiskupa je obsazen, ačkoliv Josef kardinál Beran zůstává arcibiskupem pražským i když je v Římě.

J.E. JIŘÍ BISKUP USTANOVEN ORDINÁŘEM V DES MOINES, IOWA

Oznámení vydal J.E. Egídio Vagnozzi, apoštolský delegát ve Washingtoně, že papež Pavel VI jmenoval nejdp. Jiřího J. Biskupa, dosavadního světicího biskupa v arcidiecési Dubuque za ordináře diecése Des Moines, Iowa. Tímto zaujal křeslo uprázdněné po biskupu Eduardu Dalym, O.P., který zahynul v letecké nehodě v Římě dne 23. list. 1964 po ukončení třetího zasedání Vatikánského koncilu.

J.E. Jiří Biskup, D.D.

Obřad nastolení vykonal arcibiskup J. J. Byrne z Dubuque dne 17. března 1965 v katedrále sv. Ambrože za účasti 4 arcibiskupů, 22 biskupů a na 500 kněží, mezi přítomnými byl nejdp. Daniel Kučera, O.S.B., opat kláštera sv. Prokopa, Lisle, Illinois, a zaplněné věřícími.

Před osmy lety nejdp. Jiří J. Biskup byl konsekrován J.E. Amleto G. Cicognani, apoštol-

ským delegátem ve Sp. Státech v katedrále sv. Rafaela, Dubuque, Ia., kde r. 1930 též byl konsekrován biskup Ludvík B. Kučera pro Lincoln, Nebraska.

Nově jmenovaný ordinář biskup Jiří J. Biskup se narodil v Cedar Rapids, Iowa 23. srpna 1911 z Františka a Julie Biskupových. Navštěvoval osadní školu sv. Václava v Cedar Rapids, kolej Loras v Dubuque a pak studoval na Seve-roamerické koleji v Římě, kde byl vysvěcen 19. března 1937 kardinálem Francesco Marchetti-Salvagiani. Pak studoval rok na univerzitě Iowa a vyučoval na koleji Loras od r. 1940-1948. Působil jako kaplan při katedrále sv. Rafaela 1937-39 a pak jako administrátor osady Nejsv. Trojice, Walford, 1939-40 a od r. 1951-52 jako farář osady sv. Josefa nedaleko Dubuque.

V letech 1948-1951 působil v ústředí Posvátné kongregace pro východní Církev, pak byl kancléřem arcidiecése 1951-52 a od r. 1952 byl generálním vikářem arcidiecése. Je synovcem zemř. dp. Alfonse Biskupa, O.S.B., a zemř. matky Jenovefy, O.S.B.

BISKUP K. OTČENÁŠEK V DUCHOVNÍ SPRÁVĚ OBCE TRMICE

Podle zprávy německé tiskové agentury KNA převzaté NC z Washingtonu je hlášeno, že pan biskup Karel Otčenášek byl konečně osvobozen od těžké práce v Králově Hradci a dosazen do duchovní správy obce Trmice.

Pravděpodobně uvolnění pana biskupa Otčenáška souvisí s prohlášenou amnestií ze dne 9. května, 1965, kterou se dává svoboda politickým vězňům i těm, kteří přešli hranice.

Doposud není uveden úplný seznam všech osvobozených, avšak se očekává, že řada kněží a ostatní dostali se na svobodu v rámci, který nerespektoval ani svobodu ani práva občanů. Kéž na přimluvu našich svatých patronů včetně sv. Jana Nepomuckého, došlo konečně k lepším poměrům plné náboženské a občanské svobody.

Trmice jsou v severních Čechách po obou březích řeky Bělé v okresu Ústí nad Labem. V r. 1944 počet obyvatelstva byl přes 7.000.

NOVÍ SLOVENŠTÍ BISKUPOVÉ

V červnu 1964 jmenoval sv. Otec Pavel VI dp. Pavla Hnilicu, S.J., titulárním biskupem Rusadenským v Římě a v říjnu 1964 jmenoval dalšího dp. Michaela Rusňák, C.S.S.R., v Kanadě světícím biskupem ukrainské diecése v Torontu k biskupovi Isidoru Boreckému by sloužil Slováckům a Ukrajincům obřadu Byzantského.

Ve Sp. Státech jsou dva biskupové slovenského původu, biskup Josef Durík v Nashville, Tenn., a biskup Ondřej Grutka v Gary, Indiana. První byl jmenován r. 1955 a druhý r. 1957.

Když dne 13. února 1921 Kliment kardinál Micara, tehdy Apoštolský Nuncius v Československu, vysvětil v Nitře tři slovenské biskupy jmenovitě Karla Kmet'ku pro Nitru, Mariána Bláhu pro Báňskou Bystřici a Jana Vojtašáka pro Spiš, (zemřel v Senohrabech v srpnu 1965), byla to neslýchaná událost, která naplnila nejen celé Slovensko, ale ostatní lid v Čechách i na Moravě i Slezsku velkou radostí. Dříve, když byl jenom jeden jako biskup Štefan Moyses povýšen na biskupa, zdálo se to velkým údělem i uznáním pro slovenský lid.

DP. DR. FRANTIŠEK DVORNÍK MONSIGNOREM

Vitáným uznáním našemu dp. dr. Františku Dvorníkovi celá česká Amerika se radovala, že sv. Otec Pavel VI. udělil hodnost svého dvora, totiž povýšil jej na papežského preláta, což mu bylo oznámeno dne 1. března 1965 nejdp. Patrikem A. O'Boylem, arcibiskupem Washingtonským s odevzdáním dekretu z Říma.

Náš milý přítel Dr. Dvorník dosáhl světového uznání a cti za dlouhou řadu vědeckých knih a pojednání na poli církevních dějin, hlavně východních, čili Byzantských a slovenských. Za jeho působení v Evropě se dostalo mu uznání jeho vědecké činnosti celé řady hodností a vyznamenání. Dosáhl doktorátu literatury na Pařížské Sorbonně, pak byl 13 let profesorem na theologické fakultě Karlovy university v Praze. Po německém vpádu r. 1938 odebral se do Anglie, kde se věnoval bádání v Britském muzeu a přednášel na universitách, kde r. 1946 byl mu udělen doktorát Londýnskou universitou a stal se členem Britské akademie. Kromě toho je laureatem Francouzské akademie a rytířem Francouzské legie. Dále je členem Královské akademie belgické a je čestným členem Královské akademie rumunské. K milénium sv. Václava r. 1929 vydal spis o sv. Václavu, který byl přeložen do sedmi jazyků. Živou pozornost vyvolala jeho studie "Sv. Prokop, český benediktin a pokřesťan Ruska", která vyšla francouzsky a český k 900. leté výročí jeho smrti r. 1953.

Od r. 1946 přednášel dr. Dvorník na Harvardské universitě v Cambridge, Mass. a r. 1948 vydal své vrcholné dílo o Fotiovi nákladem tohoto učelště. Papež Jan XXIII. jmenoval jej konsultorem přípravné komise pro východní záležitosti církevní II. concilu vatikánského. R. 1961 vydal přehledné historické dílo o ekumenických koncilech jemuž se dostalo ve vědeckých kruzích mimořádné pozornosti. Vydal 15 pozoruhodných knih a na 150 studií. R. 1962 vydal "Czech Contributions to the Growth of the United States," vydáno tiskárnou Čes. Benediktinů. Byl také vyznamenán Hastingsovou zlatou medailí za objevné bádání středověkých dějinách Americkou vědeckou společností v Cambridge, Mass.

JUBILEA KNĚŽÍ

Koncelebrace jubilantů benediktinů s nejdp. opatem Danielem Kučerou v kolejní kapli sv. Prokopa, Lisle, Illinois, dne 11. června 1965. Od leva: dpp. Stanislav Veselý, 25; Gerard Mach, 35; Basil Kolář, 40; Petr Mizera, 45; opat Daniel Kučera, Benedikt Bauer, 45; Václav Michalička, 45; Matouš Herda, 25; Tomáš Havlík, 25.

NEJDP. MSGR. MATĚJ NĚMEC 90 LET STÁR

V den narození velkého presidenta Spoj. Států Abrahama Lincolna dne 12. února oslavil své narozeniny též nejdp. msgr. Matěj Němec v.v. Narodil se roku 1875 v Omaze, Nebr., kam se jeho rodiče r. 1871 přistěhovali z Kar-dašovy Řečice v Čechách. Jen před týdnem, dne 4. února oslavil 66. výročí svého vysvěcení r. 1899 biskupem Richardem Scanellem. Studoval v koleji sv. Benedikta v Atchison, Kans., na Creighton universitě v Omaze a v Kenrickově semináři v St. Louis, Mo.

Česká Iowa má svého stařešinu nejdp. msgr. Josefa Gregora, ale Nebraska má tohoto nestora kněží zde zrozeného a je znám co vlastenecký kněz, který vždy měl velkou lásku k naší věci a našim lidem a pracoval na širých pláních tohoto státu od svého vysvěcení, nejprve v St. Paul, Nebr., pak od r. 1906 ve Fairfield a dojížděl do Louček a od ledna 1909 do září 1916 spravoval osadu sv. Petra a Pavla v Abie, a pak nastoupil co farář osady sv. Václava ve Wahoo po veldp. Matěji Borovi a spravoval tuto velkou osadu 40 let, až do r. 1956, kdy se vzdal ve prospěch mladšího důstp. Eduarda Koláře, ale i nadále sloužil osadě. Jeho velkým dílem ve Wahoo bylo postavení krásného kostela a zakončil zřízením moderní fary

— a vůbec vždy se přičiňoval o zvelebení své osady.

Mezi našim lidem je oblíbený a postrádají ho v pastýřském úřadě a vedení, neb co bylo a je naše, za všechno se stavěl a podporoval. Také se podílel vždy co činný člen našich organizací, jak Národního Svazu tak i Katol. Dělníka. Do-stalo se mu vyznamenání papežského preláta dne 20. května 1937 od svatého Otce Pia XI.

Nyní tráví stařecká léta v St. Joseph Home ve West Point, Nebraska. Přejeme nejdp. monsignoru Němcovi radostné uspokojení z dobře vykonaného svého úkolu na jeho zaslouženém odpočinku a za českou Ameriku k jeho devadesátce voláme: Mnogaja, blagaja ljeta!

NDP. MSGR. VÁCLAV C. HRADECKÝ SLAVÍ ZLATÉ JUBILEUM KNĚŽSTVÍ

Nejdp. msgr. Václav C. Hradecký, slavík středozápadu, oslavil své zlaté jubileum kněžství slavnou mši sv. v pondělí dne 31. května 1965 o 4:30 odpoledne v kostele sv. Václava v Duncan, Iowa, za přítomnosti nejdp. James J. Byrna, arcibiskupa z Dubuque a velkého počtu kléru českého i sousedního. V zastoupení nejdp. opata Daniela Kučery byl přítomen vldp. Alexius Macháček, převor kláštera sv. Prokopa. Msgr. Hradeckému dostalo se blahopřání od

Frank B. Morrison, guvernér státu Nebraska, ředitele semináře sv. Františka msgra, Fr. Schneidera a nejdp. opata Daniela Kučery, O.S.B.

Msgr. Václav Cyril Hradecký se narodil v Čechách 2. června 1891. Po skončení středškolských studií a po maturitě věnoval se studiu bohosloví 2 léta v biskupském semináři v Hradci Králové, a pak přijel do Ameriky na výzvu, že je zde velká potřeba českých kněží. Vstoupil do semináře sv. Františka v Milwaukee, kde dokončil svá studia a byl vysvěcen v Chicagu v katedrále Nejsv. Jména dne 29. května 1915. Svou primici slavil v kostele sv. Ludmily v Chicagu, Ill., kde byl tehdy farářem vldp. František Bobal, biskupský rádce. Jáh-nem byl dp. Valentin Kohlíček, O.S.B., pozdější opat a podjáh-nem dp. František Boženek. Kázání měl dp. Innocenc Kestl.

Nejdp. Msgr. V. C. Hradecký

Dp. Hradecký pak působil jako kaplan v osadě Panny Marie Lurdské v Chicagu, do r. 1917. V tomto roce byl přijat do arcidiecése Dubuque, Iowa a ustanoven kaplanem při osadě sv. Václava v Cedar Rapids, Iowa a správcem osady Nejsv. Trojice ve Walford, Iowa. V roce 1919 byl ustanoven farářem osady P. Marie ve Vining, a spravoval též osadu sv. Trojice u Vining, Iowa. Zde působil 11 let.

Když se r. 1930 dp. Ludvík Kučera, farář v Protivíně, Iowa stal biskupem v Lincoln, Nebr., dp. Hradecký se stal jeho nástupcem a byla mu přidělena misie Sv. Kříže ve Schley, kde postavil pěkný kostel. Na to byl po smrti ndp. msgra. Augustina Vojáčka r. 1945 ustanoven farářem sv. Václava v Cedar Rapids. Avšak již v červenci 1946 se stal farářem osady sv. Vác-

lava v Duncan, Iowa, kde dosud blahodárně působí.

V pondělí 25. června 1951 k večeru snesla se trychtýřovitá smuť nad Duncan a zničila tam kostel, faru i síň Katol. Dělníka a celá tato vesnice v každém domě utrpěla škodu v této pohromě. Avšak v pevné víře a s obětavostí svých osadníků zbudoval nový kostel, faru i síň, jež jsou ke cti a chvále Boží i obětavých farníků a jejich pastýře. Budovy byly posvěceny arcibiskupem Leo Binzem z Dubuque na svátek bl. Jana Sarkandra 17. března 1953. Roku 1959 postavili katechetickou školu o pěti učebnách, jež byla posvěcena 27. března 1960.

Hodnost papežského preláta byla msgru Hradeckému udělena dne 2. dubna 1946, za arcibiskupa Františka J. Beckmana, jenž upozornil sv. Stolicí na zásluhy našeho jubilára.

V řadě našich kněží literátů zde v Americe zaujímá msgr. V. C. Hradecký čestné místo, neboť vedle povinností svého kněžského úřadu a práce věnuje se ještě se zvláštní láskou české literární tvorbě zvláště na poli básnickém. Jeho příspěvky do Katolika a Národa, po léta i do Katolického Dělníka a svého času i do Katolické Tribuny v Dubuque, jsou svědky všestranné činnosti. Souhrn jeho krásných plodů je ve sbírce básní "Písne a snění," vydané r. 1955 Gregoriana universitou v Římě.

Zasloužené uznání za literární činnost projevila mu kollej sv. Prokopa udělením čestného doktorátu při graduační slavnosti v červnu r. 1959.

Msgr. Hradecký zastupoval úřady arcibiskupského rady a rolnické konference v arcidiecési Dubuque a duchovního ředitele jednoty Katolického Dělníka. — Ad multos annos!

DP. BASIL KOLÁŘ, O.S.B., 40 LET KNĚZEM

Dne 10. června 1965 oslavil 40 let kněžství dp. Basil Kolář při koncelebraci slavné mši sv. jež nejdp. opat Daniel Kučera, O.S.B., vedl s 8 kněžskými jubilanty svého kláštera, jmenovitě dpp. Petr Mizera, O.S.B., Benedikt Bauer, O.S.B., Václav Michalíčka, O.S.B., slavili 45 let, Gerard Mach, O.S.B., 35 let a Stanislav Veselý, O.S.B., Matouš Herda, O.S.B., a Tomáš Havlík, O.S.B., 25 let v kolejni kapli sv. Prokopa, Lisle, Ill., u přítomnosti celého klášterního sboru.

Mezi přátely byly přítomny jeho rodné sestry etih. Sr. Akyňa, O.S.B., a sestry Julie a Klára jeho bratr Jindřich se nedočkál neb před ním kolika lety zemřel.

Dp. Basil Kolář, O.S.B., narodil se v Chicagu 3. list. 1899, vychodil osadní školu Panny Marie Lurdské a vstoupil do kolleje sv. Prokopa r. 1913 ukončiv klasická studia vstoupil do noviciátu r. 1918. Studia filosofie a theologie

vykonal v semináři sv. Prokopa a byl vysvěcen dne 28. března 1925 kardinálem Jiřím Mundeleinem, býv. prvním knězem z tehdy české osady Panny Marie Lurdské, kde byl dobře známý farář dp. Alois Mergl, výtečný hudebník církevní, do jehož sboru patřil tehdy náš školák jubilant.

Jelikož hned záhy ve svých studiích projevil velké schopnosti zvláště v cizích řečích, po jeho vysvěcení byla mu dána příležitost studovat dále na universitách v klasických řečích latině a řečtině a dějin starověku. Na Katolické universitě ve Washingtonu v národní soutěži si získal odměnu -- stipendium studovat na American School of Classical Studies v Athenách, Řecku. Při této badatelské studii měl příležitost cestovat v Malé Asii a Egyptě k zdokonalení svých poznatků klasických dějin.

Po ukončených studiích na universitách navrátil se do koleje sv. Prokopa, kde po 35 let vyučuje ve svém klasickém oboru.

DP. FLORIAN HERIDES, O.S.B., 40 LET KNĚZEM

V pondělí, na svátek ssv. Cyrila a Metoděje, dp. Florian Herides, O.S.B., oslavil své rubínové jubileum v kostele ssv. Petra a Pavla, Moquah, Wis., slavnou mši sv. při níž nejdp. opat Daniel Kučera, O.S.B., kázal. Po církevní slavnosti byl oběd a recepce v městské síni pro osadníky nejen z Moquah, ale obou misii k ní přináležející, totiž Dauby i Ino. Dostavili se ve pěkném počtu i z veřejného života z oblasti Chequamegon jako sudí a školní úředníci, jelikož dp. jubilant je zde dobře známý v jeho 17 letém působení, tehdy byv zde ustanoven biskupem Albertem Meyerem z Superior, pozdějším kardinálem chicagským.

Dp. Florian Herides, O.S.B., narodil se v Chicagu dne 18. září 1899, vychodil osadní školu sv. Víta a pak studoval v koleji sv. Prokopa i v semináři. Do řádu benediktinského vstoupil r. 1917, vysvěcen byl kardinálem Jiřím Mundeleinem 28. března 1925 a svou primici měl v kostele sv. Víta, Chicago.

Jelikož měl zálibu v literatuře za studentských let později studoval na universitě v tomto oboru. Již jako student přispíval pravidelně do Studentských listů v koleji sv. Prokopa. Později napsal delších povídek pro kalendář Katolík i do anglických časopisů. Vynikaje v řečích jak české tak anglické vyučoval je po řadu let v koleji a semináři sv. Prokopa, za těch dob byl vedoucím redaktorem Studentských listů v nichž uváděl řadu článků o vynikajících českých osobnostech historických od Augustina Hermána až po naši dobu, kteří se uplatnili co průkopníci českého jména na půdě americké v různých povoláních. Již jako student uplatňoval svůj dramatický talent a účinkoval v představení "Zavraždění sv.

Václava", které nacvičil ludvíkovec J. Splavec společně s dp. Augustinem Studeným, O.S.B., pro chicagskou veřejnost.

Dp. Florian Herides, O.S.B.

Zvláštní schopnost osvědčil co režisér divadel v koleji sv. Prokopa a těchto představeních v Chicagu jak v Česko-americké síni tak v Thalia divadle na 18 ul. Zde jeho herecká studentská skupina předvedla drama "Bratři" od Jaroslava Vrchlického jak český tak anglický, kterýž překlad byl našeho jubilanta a to jako **premiera anglický** zde v Americe. Děj se zakládá na dvou našich dějinných velikánech, sv. Václavu a jeho bratra Boleslava. Je to perla.

DP. LADISLAV KLIMÍČEK 25 LET KNĚZEM

Dp. Ladislav Klimíček, farář osady Panny Marie, Frydek, Texas, oslavil své stříbrné jubileum neboť byl vysvěcen dne 18. května r. 1940 nejdp. biskupem Křištofem E. Byrnem z Galvestonu v semináři Panny Marie v La Porte, Texas. Svou primici sloužil dne 20. května v kostele ssv. Cyrila a Metoděje v Granger, Texas.

Dp. Ladislav Klimíček narodil se dne 4. dubna 1906 ve Weimar, Texas. Třídní školu vychodil v Granger, kamž se jeho matka s šesti dětmi přestěhovala po smrti manžela, potom studoval šest let v koleji sv. Prokopa. Filosofii a bohosloví studoval v semináři Panny Marie v LaPorte, Texas. Po vysvěcení kaplanoval u Panny Marie ve West, Texas a r. 1944 byl ustanoven farářem Panny Marie ve Frydek,

Texas, kde blahodárně působí mezi našim lidem.

Zde na Frydku je vzdělaná jeskyně Panna Marie s oltářem, kde se koná ročně slavnostní pout'. Domácnost mu vedou jeho sestry Hata a Marta a zároveň pečují o stářičkou matku 88-letou. Nejen z našineckého Texasu se nese oslavenci upřímné blahopřání, ale od přátel z dále by ve zdraví působil ještě mnoha léta.

DP. STANISLAV VESELÝ, O.S.B., SLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM

Dp. Stanislav Veselý, O.S.B., věnoval se celé čtvrt století výchově mladíků v koleji sv. Prokopa, zvláště v náboženství, ke kterému úkolu měl zvláštní přípravu na Katolické universitě. Dle osvědčeného přísloví, že ve zdravém těle je zdravá mysl, měl po více let na starost atletiku pro studenty.

Dp. Veselý narodil se v Chicagu dne 15. prosince 1913. Navštěvoval školu bl. Anežky České a pak odebral se na další studia do koleje sv. Prokopa. Po ukončení kolleijního kursu přihlásil se za člena kláštera sv. Prokopa a po zkušebním roce složil řeholní sliby. Na to pokračoval ve studích filosofie a богословí v semináři sv. Prokopa a byl vysvěcen na kněze dne 19. května 1940 nejd. William D. O'Brienem, světícím biskupem arcidiecése chicagské. Svou primici sloužil dne 26. května v kostele bl. Anežky České v Chicagu, jemu přísluhovali dp. Jří Kuška, O.S.B., co jáhen a dp. Tomáš Havlík, O.S.B., co podjáhen a dp. Jan Roth co ceremoniář.

Po vysvěcení pokračoval na Katolické Universitě v oboru náboženského vzdělání a dosáhl hodnosti mistra umění, což po tolik let již uplatňuje ve vyučování náboženství jak v Akademii tak i v koleji sv. Prokopa.

Své stříbrné jubileum oslavil v kostele Proměnění Páně ve Wauconda, Illinois, kde bydlí jeho churavá matka s jeho sestrou pí. Mildred V. Sutulíčovou.

DP. LUDVÍK NĚMEC JUBILANTEM

Dp. Ludvík Němec, S.T.D., oslavil své stříbrné jubileum kněžství v červnu 1965 v Rosemont College poblíže Philadelphia, Pa., kde je profesorem. Narodil se ve Starém Městě na Velehradě, ČSR r. 1913, po předběžných školách pak studoval na Karlově universitě v Praze a byl vysvěcen r. 1940. Na to studoval v Angelicum v Římě a na Katolické universitě ve Washingtonu, D.C., dosáhl hodnosti doktora, nyní je profesorem v Rosemont College u Philadelphia, Pa.

Mezi svým pracemi vydal: Katolická Církev a Československý stát r. 1955, The Cult of St. Jude Thaddeus in Czechoslovakia r. 1956, The Infant of Prague, historicky dokumentovaný r. 1958 a The Great and Little One of Prague r.

1959. Zpracoval přes 20 studií o Byzanci a dějin Slovanstva. Je členem výboru Medieval Academy of American Historical Association, The Catholic Historical Association, The Theological Society of America a The American Association for Advancement of Slavic Studies.

DP. TOMÁŠ HAVLÍK, O.S.B., SLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM

V sobotu dne 22. května 1965 oslavil dp. Tomáš Havlík, O.S.B., své stříbrné jubileum kněžství slavnou mší sv. v kapli Akademie sv. Prokopa, Lisle, Illinois, kde byl ředitelem od jejího začátku r. 1956, kdy byla samostatně zřízená od koleje na bývalém pozemku sirotčince sv. Josefa, Lisle, Illinois.

Od svého vysvěcení dne 19. května 1940 nejd. William D. O'Brienem, které se konalo v kapli koleje sv. Prokopa, věnoval se výchově studentů, jelikož se byl připravoval napřed v oboru vzdělání a dosáhl hodnosti mistra umění. Nejdříve byl v úřadě registrára, přijímače a zapisovatele studentů a pak r. 1943 stal se ředitelem koleje sv. Prokopa, v tomto úřadě trval až do r. 1956, kdy se uskutečnilo rozdělení obou ústavů v samostatné jednotky a ujnul se ředitelství Akademie, v bývalém sirotčinci sv. Josefa, tak čtvrt století pracoval na poli výchovy, což samo o sobě je záslužné a chvály hodné. Během jeho ředitelství koleje sv. Prokopa postavil se obydejný dům pro studenty pod jménem Jaeger, na památku prvního opata kláštera sv. Prokopa Nepomuka Jaegra, O.S.B. V srpnu r. 1965 byl ustanoven kolleijním děkanem.

Po mnoha let, když byl ředitelem koleje a akademie, měl vždy zájem o českou veřejnost a společenský život a zřídil při akademii klub matek i otců a podílel se na jejich schůzích. Při jeho jubilejní slavnosti za klub Matek blahopřála mu předsedkyně Marie Průšová.

Dp. Tomáš Havlík narodil se 6. dubna 1913 v Bison, Oklahoma, zde navštěvoval osadní školu sv. Josefa i první rok vyšší školy a pak odebral se na další studia do koleje sv. Prokopa, Lisle, Ill., kde r. 1931 dokončil akademický kurs a v roce 1935 obdržel hodnost bakaláře umění a vstoupil do řádu sv. Benedikta. Po zkušebním roce v klášteře sv. Jana, Collegeville, Minn., pokračoval v богословských studích v semináři sv. Prokopa. V letním období studoval na Katolické universitě ve Washingtonu v oboru vzdělávacím a dosáhl hodnosti mistra umění. Svou primici sloužil v kostele sv. Josefa, Bison, Okla., 30. května 1940.

DP. MATOUŠ HERDA, O.S.B., SLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM

Dne 23. května 1965 dp. Matouš Herda, O.S.B., oslavil své stříbrné jubileum kněžství v kostele sv. Prokopa, Chicago, Ill., kde působí

jako kaplan při osadě několik let zvláště se staraje o lid jazyka španělského, který se usadil v okolí, kde dříve byli Češi. Za tímto účelem byl v Mexiku hlavním městem, kde se učil španělštině, aby mohl sloužit těmto lidem v duchovní správě.

Narodil se dne 26. list. 1914 v Lankin, N.D. Zde vychodil obecnou školu a dva ročníky vyšší školy, na to pak vstoupil do koleje sv. Prokopa, Lisle, Ill., kde po předchozích studiích vstoupil do kláštera a po noviciátě pokračoval ve studiích filosofie a teologie. Na kněze byl vysvěcen dne 19. května 1940 nejdp. Vilémem D. O'Brienem, světícím biskupem chicagským. Svou primici sloužil v rodném Lankin, N.D., kde byl tehdy farářem dobře známý vlastenec dp. V. F. Mikolášek, tehdy české kázání přednesl dp. Václav Řehoř a anglické dp. Jan Turek.

Po svém vysvěcení učil v koleji sv. Prokopa v oddělení fyziky, taktéž pokračoval na universitě v tomto oboru i v chemii a dosáhl hodnosti mistra umění. Když pak před pěti lety byla potřeba jak kaplana i učitele ve vyšší škole při osadě sv. Prokopa tak zaujal toto místo.

DP. LEO VANČURA, O.S.B., SLAVIL STŘÍBRNÉ JUBILEUM

Dne 6. června 1965 dp. Leo Vančura, O.S.B., slavil své kněžské stříbrné jubileum v kostele ssv. Cyrila a Metoděje, Chicago, Ill., kde již po leta dojíždí každou neděli z koleje sv. Prokopa, Lisle, Ill. V koleji je hlavou anglické literatury a vyučuje ji po mnoho let, připraviv se odbornou školou nejprve na universitě Illinois a později v Anglii, kde navštěvoval Oxford a

též konal zvláštní práce v tomto oboru, hodnost mistra umění udělila mu universita Illinois.

Dp. Leo Vančura narodil se ve Vídni 3. února 1909. Když mu bylo 3 roky rodiče se odstěhovali do Ameriky do Chicaga a usadili se v osadě sv. Prokopa, kde navštěvoval osadní školu a později Harrison Technical High School

Dp. Leo Vančura

zde s úspěchem dokončil. Na to pět let byl se společností American Multigraph Co., kterou zastupoval jak v Chicagu tak i v San Francisco. Vstoupil do koleje sv. Prokopa a později se přihlásil za člena řádu, po skončení zkušebního roku pokračoval ve studiích filosofie a teologie a byl vysvěcen dne 19. května nejdp. Vilémem D. O'Brienem, světícím biskupem chicagským. Svou primici sloužil v chrámu Páně sv. Prokopa, Chicago, Illinois dne 30. května.

PRIMICE

NOVÝ DĚLNÍK NA VINICI PÁNĚ

Opět jeden z našich, z mladší generace přibyl mezi duchovní v arcidiecési chicagské. Je to dp. Václav Josef Jakeš, který byl vysvěcen na kněze 29. dubna 1965 v semináři Panny Marie Jezerní v Mundelein, Ill.

Dp. Jakeš sloužil první mši svatou v chrámu sv. Barnabáše, Chicago, v neděli 2. května.

Dp. Jakeš je nejstarším synem českých rodičů Jiřího A. Jakeše. Jeho dědeček a babička byli zemědělní krajané Josef a Anna Jakešovi z Clevelandu po straně otcově; Václav a Kateřina Čálkovi z Chicaga po straně matčině. Strýc novosvěcence, dp. Richard Čálek, je kaplanem v nemocnici Loretto.

DALŠÍ PRACOVNÍK NA VINICI PÁNĚ

Dp. František Kub byl vysvěcen na kněze pro arcidiecési chicagskou 29. dubna 1965 v semináři Panny Marie Jezerní.

Dp. Kub pochází z českých rodičů Karla E. Kub z okolí Mount Greenwood. Jeho prarodiče byli zesnulí Jan a Antonie Kub po otcově straně a po straně matčině zesnulí František a Jenie Hattan. První svojí mši svatou sloužil v neděli 2. května v kostele sv. Kristiny, Chicago.

DP. ANTONÍN P. PEŠEK VYSVĚCEN

Na svátek Nanebevstoupení Páně dne 27. května 1965, dp. Antonín Pešek byl vysvěcen v katedrále San Fernando v San Antonio, Texas.

Svou primici sloužil v kostele Panny Marie, v St. Mary's poblíž Hallettsville, Texas v

neděli dne 30. května, kde mu přísluhovali dp. Henry Pšenšik, farář, co arcikněz a dp. Virgil Elizondo a dp. Karel Juenke.

Dp. Antonín P. Pešek narodil se 1. června 1939, syn manželů Karel Peškových na St. Mary's u Hallettsville. Jeho dědečkem je starší Alois J. Kallus ve Wied, Texas, dosud žijící zakladající jediný člen K.J.T. a dlouholetý vrchní předseda této Jednoty.

Dp. Pešek vychodil místní školu a pak se odebral na studie do přípravného semináře St. John's v San Antonio a později do semináře Panny Marie v témže městě, kde dokončil bohoslovecká studie.

PRIMICE DP. ROBERT J. SÝKORA

Dp. Robert J. Sýkora byl vysvěcen nejdp. Tomášem E. Gormanem, biskupem z Dallas-Ft. Worth dne 29. května 1965 v kostele sv. Tomáše. Zde též měl svou slavnou primici v neděli dne 30. května.

Je synem rodičů Josefa B. Sýkorových z Dallas, Texas. V neděli dne 13. června novosvěcenec sloužil slavnou mši sv. v kostele Nanebevzetí Panny Marie ve West, Texas, a české kázání měl dp. Václav Pechal z Abbot.

Dp. Sýkora narodil se dne 26. února 1939 v Penelope, Texas, navštěvoval školu sv. Tomáše v Dallas a akademií sv. Eduarda v Austin a v diecézálním semináři v San Antonio.

DP. JOSEF L. VRÁNA VYSVĚCEN

Dp. Josef L. Vrána, první kněz z osady Nej-sv. Srdce Páně v Crosby, Texas byl vysvěcen v katedrále Nej-sv. Srdce Páně v Houstonu nejdp. biskupem Janem L. Mořkovským v sobotu dne 29. května 1965 a svou primici sloužil druhý den 30. května v Crosby.

Novosvěcenec vychodil obecnou školu v Sheldon a vyšší pak v Crosby, na to vstoupil do semináře Panny Marie v Houston, kde studoval jak filosofii tak i bohosloví. Je členem spolku sv. Josefa KJT č. 83 v Crosby.

DP. VILÉM R. SLÁDEK, M.M., VYSVĚCEN

Nejdp. biskup Jan W. Comber, M.M., gen. představený, vysvětil dp. Viléma R. Sládka dne 12. června 1965 v Maryknoll, N.Y. Svou primici obětoval v kostele Panny Marie, Riverside, Illinois, předměstí Chicaga, dne 19. června.

Vychodil obecnou školu Panny Marie v Riverside a vyšší školu sv. Prokopa v Lisle, Ill., na to vstoupil do kolleje v Maryknoll i semináře a získal hodnost mistra bohosloví.

DP. VAVŘINEC KUBALA, O.C.S.O., VYSVĚCEN

V sobotu dne 12. června 1965 v klášteře Trapistů v Moncks Corner, So. Carolina v diecézi Charleston, nejdp. Arnošt L. Unterkoefer, biskup vysvětil dp. Vavřince Kubala u přítomnosti jeho sourozenců.

Dp. Kubala, původně jménem Ben Kubala byl nejmladším synem zemědělských manželů C. L. Kubalových z Granger, Texas. Zde vychodil jak osadní tak vyšší školu a pak studoval vědu na státní universitě v Austin, Tex. V druhé svět. válce vstoupil se svým starším bratrem Jullem, nyní dr. Kubala v Taylor, Tex., k letectvu. Ben po výcviku se stal pilotem B-24 a podnikl 28 náletů na nepřitele. Po válce oba bratři studovali optometriku v Memphis, Tenn. Po skončení studií oba se odebrali do Corpus Christi, kde provozovali oční lékařskou praxi. Později dr. Julius se odebral do Austin a dr. Ben do Brownsville a pak do Rosenberg, Tex., kde byl hledaným očním lékařem neb ovládá nejen češtinou a angličtinou ale polštinou, španělštinou a ruštinou.

Vzdor všem úspěchům vstoupil do přísného řádu Trapistů, kde po skončení studií bohosloví byl vysvěcen.

DP. KAREL HAŠKOVEC VYSVĚCEN

Dp. Karel Haškovce, syn rodičů Karla Haškovce, byl vysvěcen nejdp. Richardem Ackermanem, biskupem z Covington, Ky., v Lovani, Belgie. Svou primici slavil v neděli dne 4. července 1965 v kostele sv. Jana Nep. Ennis, Texas.

Narozen byl dne 23. února 1929 v Ennis, Texas, kde vychodil veřejnou školu i vyšší školu, pak vsoupl do přípravného semináře sv. Jana v Little Rock, Arkansas a bohosloví studoval v americké kolleji v Lovani v Belgii.

PRIMICE V ŘÍMĚ

Dp. Robert A. Roh byl vysvěcen v Římě dne 11. července 1965. Svou primici sloužil ve věčném městě 13. července na kterouž byli přítomni jeho rodiče Leonard H. Roh a manželka a strýcem dp. Rajmundem Rohem, ředitelem vyšší školy Aquinas v David City, Nebr.

Novosvěcenec byl narozen r. 1929 v Bruno, Nebraska. Obecnou školu navštěvoval v Abie a vyšší školu při osadě Panny Marie v David City, další studie konal v kolleji sv. Benedikta, Atchison, Kans., a bohoslovecká studie konal na Katolické universitě ve Washingtoně a na Severoamerické kolleji v Římě, kde další rok v studiích ještě ztráví.

**CTIH. BR. BENEDIKT KOHOUT, O.S.B.,
50 LET ŘEHOLNÍKEM**

V neděli dne 11. července 1965 na slavnost sv. Benedikta při mši sv., kterou sloužil nejdp. opat Daniel Kučera, O.S.B., obnovil své řeholní sliby ctih. br. Benedikt Kohout jež před 50 lety složil do rukou tehdejšího převora kláštera vldp. Prokopa Neužila, O.S.B., v zastoupení opata Nepomuka Jaegra, tehdy stářim slabého.

Ct. Br. Benedikt Kohout, O.S.B.

Od jara r. 1950 je jubilant expedičním ředitelem našich novin a ostatních tiskovin, byl ustanoven po svém návratu z Broumova v ČSR, kdy misse českých Benediktinů kláštera sv. Prokopa, Lisle, konečně byla přerušena.

Za svého 50-letého života co Benediktin, Br. Benedikt se uplatnil v mnoha místech, záhy byl na misiích ve Wisconsinu krátce v Haugen, kde řídil domácnost pro dp. Damiána Kvítka, O.S.B., a potom ve Holy Cross, kde strávil skoro celé desítky let za převorování zes. dp. Bartoloměje Kvítka, O.S.B., odkud se jezdilo každou neděli 10 mil v jakémkoliv počasí do Phillips, aby zde v nově založené osadě Panny Marie se sloužilo českoslovanskému lidu, kterou osadu založil nejdp. Josef M. Koudelka, biskup ze Superior, Wisconsin. Pak byl ustanoven při hospodářství kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill., kde měl na starosti mlékárnu s velkým stádem dojníc, jež zásobovalo celý ústav. V listopadu r. 1947, kde misse 4 čes. členů z kláštera sv. Prokopa již působila od r. 1946 v broumovském klášteře sv. Václava mezi třemi dalšími bratry byl poslán k posilnění tamnější činnosti po vysídlených německých benediktinech.

Zajímavý je jeho vstup do kláštera: r. 1914 seznámil se Jan Kohout s br. Bonaventurou Gulíškem, který mu příležitostně řekl, že by měl vstoupit do kláštera, tomu se srdečně zasmál a odvětil, že to není pro něho. Br. Bonaventura odvětil: "Tedy se pomodlete abyste měl povolání," načež mu Jan řekl, že to neudělá, bratr mu navrhl: "Pakli chcete, já se budu za Vás na ten úmysl modlit." A co se stalo za tři neděle mladík 21 letý Jan Kohout zazvonil u brány kláštera a žádal o přijetí. Má za to, že po Bohu má co děkovati br. Bonaventurovi, který za 3 měsíce potom příkladnou a zbožnou smrti zemřel.

KANOVNÍK BRUNO ARNOŠT SVOBODA

Kanovník premonstrát Bruno Arnošt Svoboda, nyní žijící v klášteře Abbaye Grimbergen, Brabant, Belgie, narodil se v Štěpánově na Moravě 17. června 1919. Po skončení gymnasia r. 1941 vstoupil k Premonstrátům v Nové Říši, kde tehdy byl opat Pavel Souček. Když tento klášter byl zkonfiskován nazisty r. 1942 on s ostatními řeholníky byl uvězněn a pak odsouzen k nucené práci do konce války. Po válce studoval v Brně a na Karlově universitě v Praze, r. 1947 byl poslán na studie do Říma a později do Belgie. Byl vysvěcen v klášteře Tongerlo v Belgii r. 1950.

Od mládí vykazoval zvláštní hudební nadání, které měl příležitost za studii v Praze pěstovat a kde složil písně pro mužské sbory. V Belgii, ať ovládá hudbu varhan, věnuje se skládání církevních a náboženských prací. Jeho větší skladba "Oratorium de Homine" je založena na biblických dějinách, první část je o stvoření světa, druhá Svět ve Starém Zákoně a třetí je Svět v Novém Zákoně. Kromě toho složil několik mší sv. ke cti sv. Václava i sv. Norberta a Terezičky Ježíšovy.

Jeho velkým úspěchem byl vypsáný konkurs ke složení skladby pro Bruselskou výstavu r. 1958, který msgr. Hilar Alcini vydal všem skladatelům Evropy by to vyzvedlo čest ke Panně Marii Lurdské, jejížto právě bylo sto let jejího zjevení se v Lurdech Bernadettě Soubirous. Mistrům jako Milhaud, Messiaeu, Litaize, Hindemith, Orff, Bartucci, B. Martinů, Takato, Stravinský atd. byla nabídka zaslána, ale našeho krajana skladba byla vybrána rozhodnou komisí v Římě pro Vatikánský Pavilon v Bruselu. Jeho skladba se zakládala na Chválách ze svátku Nanebevzetí Panny Marie. Usoudili, že je to originální opravdu liturgické a moderní.

Jeho skladby se provádí v Paříži i v Brněnské opeře nedávno.

POSVÁTNÉ POLE

NEJDP. MSGR. EDUARD A. KASAL, P.A.,
ZEMŘEL

Když v neděli dne 26. července 1964 nejdp. Msgr. Eduard A. Kasal, P.A., obětoval pontifikální mši sv. ve svém farním kostele Nejsv. Srdce Páně u přítomnosti nejdp. Eduarda A. Fitzgeralda, biskupa z Winona, Minn., a 40 kněží u příležitosti jeho 65-letého jubilea vysvěcení na kněžství, kdo byl tehdy tušil, že tento bodrý a v zdraví zachovalý náš český plonýr — dříve v Sev. Dakotě později v Minnesotě — se za půl roku ve čtvrtek 28. ledna 1965 se odebere na věčnost.

Msgr. Eduard A. Kasal, P.A.

Dle sdělení jeho dlouholeté, na 40 let, hospodyně Marie Matuškové, nejdp. msgr. Kasal naposled sloužil mši sv. v neděli dne 17. ledna a pak následkem nachlazení a chřipky ulehl, zdálo se, že se pomalu pozdravuje, ale v noci ze dne 27. na 28. ledna se stav zhoršil tak, že se mu přitížilo a pak již srdce to nevydrželo a skonal o 6. hod. ráno na faře, kde chtěl zemřít. Tak zakončil blahodárný a velmi činný český kněz na americké roli, kde sloužil 60 let ze svých 65 a půl roků kněžského života. Již od pátku přes sobotu, kdy pozůstatky byly vystavené ve farním kostele zde se shromáždily osadníci z různých 12 spolků, aby vykonaly modlitby za zesnulého faráře.

V neděli odpoledne o 4 h. shromáždilo se na 85 kněží a osadníci, vzdor nepříznivému počasí, aby byli přítomni pontifikálnímu requie, jež sloužil nejdp. Eduard A. Fitzgerald, biskup z Winona, jeho bývalí kaplani přísluhovali této mši sv. V pondělí o 10 h. bylo druhé requie za zesnulého, jehož se podíleli školní děti a osadníci a byl uložen na hřbitov Nejsv. Srdce Páně.

Msgr. Eduard Kasal narodil se dne 12. března 1876 v Polné v Čechách, zde v kostele Pan-

ny Marie byl pokřtěn, přijal první sv. přijímání a byl birmován. Bohoslovecká studie vykonal v Hradci Králové, kde byl vysvěcen dne 25. července 1899 nezapomenutelným biskupem Eduardem Brynchem v katedrále sv. Ducha. Po šesti letém kaplanování v Čechách, jelikož přišly vyzvy z Ameriky, že tam je velký nedostatek kněží mezi českým lidem vydal se r. 1905 za moře. Jak dojel byl požádán, aby převzal dočasné osadu sv. Václava v Eastman, Wisconsin, kde postavil kamenný kostel a teprve v březnu 1907 dojel na původní místo Nový Hradec, Sev. Dakota u Bad Lands. Tam byl jen malý dřevěný kostel, domek a stáj na širé prerii. Krušná nadlidská práce jej zde čekala, ale nezdoimý duch českého kněze průkopníka jej silil přes všechny nesnáze, nedostatky i nepříznivé počasí i cizinu a její řeč.

Koník jej nesl po preriích k nemocnému, pro poštu i zásoby. Byl tu farářem, lékařem, rádcem, advokátem, poštovním neb fara sloužila za poštu i byla telefonní centrálna, telefon se táhl po plotových kůlech. Staral se o přijetí Rusy, kteří si sami pro své slovanské bohoslužby postavili kostel. V Novém Hradci pomohl zřídit první veřejnou školu a taktéž hranice okresu Dunn a první Court House, dřevěný domek, při jeho založení u přítomnosti guvernéra státu i úředníků se pomodlil "Otče náš". Později tento domek shořel i se všemi jeho listinami.

Prostřednictvím dp. Jana Pivo byl požádán, aby převzal osadu sv. Václava v Jackson, Minn., což učinil r. 1910. Zde postavil nový kostel, faru i školu a na hřbitově dal postavit velký kříž "Krista v Andách". Zde farářoval 22 let. Na to byl ustanoven farářem sv. Jana ve Winona, ale po pěti letech ujal se osady Nejsv. Srdce Páně v Owatonna, které se vzdal msgr. Jan Pivo r. 1937. Zde postavil novou faru a velkou síň, znovu upravil kostel, který byl konsekrován dne 8. září 1942. Během jeho farářování škola Panny Marie i vyšší škola byly postaveny severně od kostela. Zlaté jubileum kněžství oslavil 26. července 1949 a hodnost papežského preláta byla mu udělena 16. září 1950. U příležitosti jeho 60. výročí kněžství byl jmenován Apoštolským Protonotářem r. 1959 s výsadou pontifikovat s mitrou a pektorálem. U této příležitosti též obdržel zlatý medál od papeže Jana XXIII.

Na hřbitově Nejsv. Srdce v Owatonna nechal zřídit kapli z winonského kamene i oltář a sousoší Panny Marie Bolestné, kde se obětuje mše sv. ročně na Dušičky a na den zdožení hrobů 30. května.

U příležitosti svatováclavského millenia r. 1929 sdružil se s výpravou Národního Svazu

Čes. Katolíků, jež vedl veldp. převor Prokop Neužil do Československa. Vždy jevil velký zájem o sjednocení Církve a podporoval tento účel také, když slavil své 65. výročí kněžství J.E. Amleto kardinál Ciccognani, papežský tajemník tlumočil mu přání sv. Otce Pavla VI.

MSGR. AUGUSTIN TOMÁŠEK ZEMŘEL

V Clevelandu zemřel známý nejdp. msgr. Augustin Tomášek v pokročilém věku 83 let. Narodil se na Moravě u Sv. Sidonie a přijel do Ameriky jako seminarista v roce 1904. Po studiích v semináři Nejsv. Panny Marie vysvěcen na kněze v roce 1905. Kaplanoval v chrámu Páně sv. Ladislava, u ssv. Cyrila a Metoděje v Barberton a později v Lakeview, Ohio. Nakonec byl farářem u sv. Vendelína na záp. straně Clevelandu, kde zůstal farářem až do svého odpočinku roku 1957.

Za jeho působnosti osada velice vzrostla a rozšířila se. Byl mezi našimi kraji oblíben, což dokazovala veliká krajanská účast na jeho pohřbu, který se konal dne 27. listopadu za veliké účasti též duchovenstva, ctihodných sester a žactva.

ODEŠEL VELIKÝ ČESKÝ KNĚZ NEJDP. MSGR. IGNÁC J. VALENTA

V sobotu, dne 22. května 1965 ve 2:00 hod. ráno zemřel v Providence nemocnici v Waco, nejdp. Msgr. Ignác J. Valenta, duchovní správce osady Nanebevzetí Panny Marie ve West, Texas a dlouholetý kaplan Katolické Jednoty Žen Texaských, ve věku 77 roků.

Pohřeb se konal ve středu, 26. května v 10:30 hod. dopoledne. Zpívanou zádušní mši sv. u přítomnosti nejdp. biskupa Louis J. Reichera z Austinu, obětoval starší bratr zesnulého, nejdp. Msgr. Josef A. Valenta, apoštolský protonotář a duchovní správce osady sv. Kříže v East Bernard, jemuž asistovali — dp. Timothy Valenta, nejmladších ze tří Valentových bratří-kněží a duchovní správce osady sv. Josefa v Bryan, dp. Emilian Foltyn a dp. W. Pechal; dp. Raymond Brezna a seminaristé Walter Matuš, James Prašifka a Carlton Karlik, tito z West.

Český proslov přednesl vdp. Msgr. Al. W. Nesvadba a anglický proslov přednesl nejdp. biskup Reicher, dlouholetý přítel zesnulého a kolega ze studijních let. Oba kazatelé vyzvedli veliké zásluhy, obětavou práci, skromnou a milou povahu zesnulého. Potom p. biskup vykonal církevní obřady a rakev s tělem zesnulého uložena na osadním hřbitově ve West, Tex.

Pohřbu bylo přítomno 16 prelátů, přes 100 kněží, mnoho ctih. sester, zástupci katolických Jednot K.J.Ž.T., K.J.T., K.D., a veliké množství lidu, nejen z West a okolí, ale i z míst vzdálených. Řítyři Kolumbovi čtvrtého stupně tvořili

čestnou stráž, místní spolky s prapory a dlouhé řady Boy Scouts a dívek v krojích.

Msgr. Ignác J. Valenta, narozen byl 28. května 1888 ve Svěbohově na Moravě, co druhorozený syn manželů Josef a Marie Valentových. — Ve věku 4 let přijel s matkou a sourozenci do osady Corn Hill, Texas. Otec rodiny, již zde byl nějakou dobu. S dvěma bratry do katolické školy do Granger jezdil na dvojkolce asi 12 mil, tam i zpět za každého počasí. Když byla zřízena katolická škola na Corn Hilli, tam dokončil sedmou třídu a nastoupil studia v semináři Panny Marie v La Porte, kde již studoval jeho starší bratr Josef.

Na kněze vysvěcen byl 18. května 1915 a první slavnou mši sv. obětoval 20. května t. r. v kostele Nejsvětější Trojice na Corn Hill. Hned potom ustanoven byl kaplanem v osadě Nanebevzetí Panny Marie ve Waco, do konce r. 1916, kdy byl ustanoven kaplanem v osadě Nejsv. Srdce Páně v Houstonu a v srpnu 1917, jmenován byl duchovním správcem osady sv. Růžence v Rosenberg s přífařenými misiiemi — Hungerford, Needville, Beasley, Missouri City, Sugarland, Alvin a Thompson.

V srpnu 1922, jmenován byl duchovním správcem domácí osady Nejsvětější Trojice na Corn Hill, kde se po vysilující práci v misijích, brzy se zotavil a pečoval o své stářické rodiče, kteří tam bydleli nedaleko kostela.

Před 20 léty se stal vrchním kaplanem Katolické Jednoty Žen Texaských a r. 1953, jmenován byl Sv. Otcem Piem XII. papežským prelátem. — Roku 1957, nejdp. biskup Reicher jmenoval jej duchovním správcem osady Nanebevzetí Panny Marie ve West, největší to české osady v diecesi Austin.

Osada West a Jednota KJŽT, činily veliké přípravy na třidenní oslavu 18. 19. a 20. června t.r., na jeho zlaté jubileum kněžství. — V pátek večer 21. května, pořádala se v kostele ve West graduační slavnost. Nejdp. Msgr. Valenta, měl proslov, který však nedokončil — byl stížen záchvatem mrtvice. Byl rychle dopraven do Providence nemocnice ve Waco, kde v sobotu ve 2:00 hodiny ráno, vypustil svoji šlechetnou duši. Zvěst' o jeho náhlé a nenadálé smrti, otrásla každým kdo jej znal. — Místo připravované oslavy, konal se jeho pohřeb.

Jeho odchodu želi bratři — nejdp. Msgr. Jos. A. Valenta v East Bernard, dp. Tim Valenta v Bryan, Jan A. Valenta v Temple, Adolf na Corn Hill, Emil v Corpus Christi, Dr. Anton S. Valenta v Granger a Henry F. Valenta v Alice a jediná jejich sestra sl. Mary Valenta v East Bernard a celá řada příbuzných, jakož i Jednota KJŽT, osady West a Corn Hill a všichni naši krajané v Texasu, kteří jej znali.

Monsignor Valenta též byl po mnoho roků předsedou tiskové společnosti Našince. Kéz dobrotivý Bůh odmění Svého věrného a horlivého služebníka korunou věčné slávy.

DP. ADOLF MIKOLÁŠ ZEMŘEL

Došla nás zpráva o úmrtí dp. Adolfa Mikoláše z Winnipeg, Manitoba, Kanada od jeho sestry pí. Růženy Langové, že zemřel v nemocnici Deer Lodge 3. září 1964 ve věku 54 let. Narodil se v Polsku, ale z českých rodičů. Do Kanady přijeli r. 1928; když řádila druhá světová válka přidal se ku kanadskému dělostřelectvu v srpnu 1942 ve Winnepegu a prodělal válku v Anglii a severozápadní Evropě. Pak r. 1951 vstoupil do semináře sv. Augustína v Torontu a byl vysvěcen na kněze 31. května 1958 biskupem Filipem Pocockem v katedrále Panny Marie ve Winnepegu. Byl ustanoven při farnosti sv. Viktora v Dauphin, Manitoba a dosluhoval misiím v Ashville a Keld.

Pontifikální rekvie sloužil biskup Jiří B. Flahiff z Winnipeg v kostele sv. Vlasty v Dauphin. Zanechává truchlící matku a dva bratry ve staré vlasti, další dva bratry a sedm sester v Kanadě.

DP. VOJTĚCH SVRČEK, O.S.B., ZEMŘEL

Dp. Vojtěch Svrček, O.S.B., v St. Benedict, La., zemřel v úterý, 8. září 1964, po nemoci 18 měsíců trvající. Zesnulý byl strýček dp. V. A. Svrčka v Caldwell, Texas.

Dp. Vojtěch Svrček narozen byl v Taylor, Texas, roku 1881. Co malý hoch odstěhoval se s rodiči do Tours, Texas. Po smrti jeho otce, odebral se do Louisiany, k Otčům Benediktinům, aby studoval na kněze. Stal se členem řádu Benediktinů a na kněze byl vysvěcen na Vánoce roku 1905.

Stříbrné jubileum kněžství slavil r. 1931, při primici svého synovce, dp. V. A. Svrčka. — Zlaté jubileum kněžství slavil současně se svým synovcem dp. V. A. Svrčkem, kdy tento slavil stříbrné jubileum kněžství v červnu 1956 v Caldwell, Texas.

Dp. Vojtěch Svrček, prožil svůj život při vzdělávání mládeže, byl ředitelem semináře sv. Josefa v St. Benedict, La., po mnoho let.

DP. VALERIAN REZEK ZEMŘEL

Dne 13. llist. 1964 zemřel ve spánku dp. Valerian Rezek, farář osady ssv. Cyrila a Metoděje v Chicagu v stáří 63 let. Zpráva byla neočekávaná neboť nezdál se být nemocen.

Pontifikální requie sloužil jeho osobní přítel nejdp. J. P. Davis, arcibiskup z Santa Fe, N. Mexico v pondělí 16. listopadu v chrámu Páně ssv. Cyrila a Metoděje. Absoluci vykonal světitel biskup chicagský nejdp. Alois Wycislo a pohřben byl na hřbitově Vzkříšení Páně ve Worth, Ill. Mezi celou řadou monsignorů a mnoho kněží přítomni byli nejdp. Daniel Kučera, opat kláštera sv. Prokopa a veldp. Aleš Macháček, převor téhož.

Zesnulý dp. Rezek narodil se v Homestead, Pa., dne 8. pros. 1901. Později, když se rodina

přestěhovala do Joliet, Ill., navštěvoval zde školu ssv. Cyrila a Metoděje, pak navštěvoval přípravní seminář Quigley v Chicagu, na to vstoupil do semináře Panny Marie Jezerní v Mundelein, Ill., kde byl vysvěcen dne 14. dubna J.E. Vilémem kardinálem Mundeleinem. Svou primici sloužil dne 15. dubna v chrámu Páně sv. Mela v Chicagu.

Dp. Valerian Rezek

První léta po vysvěcení kaplanoval, až byl ustanoven farářem Panny Marie Dobré Rady v Chicagu, kde působil až do r. 1957, když farář dp. Vilém Plachetka zemřel u ssv. Cyrila a Metoděje, po něm nastoupil dp. Valerian Rezek. R.I.P.

P. ANTONÍN ZGARBÍK, S.J.

Jméno P. Antoina Zgarbika se po prve objevilo v českokatolickém tisku koncem ledna r. 1946, když promluvil v Slovanském sále v Praze obhajobu na obranu sv. Otce a katolické Církve proti útokům komunistického tisku. On bývalý vězeň Pankráce a Terezína a významaný válečným křížem r. 1939 odsoudil lži a pomluvy proti Církvi a byl ochoten nastoupit utrpení znovu pro tyto pravdy, jakoby tužil co ho v budoucnosti čeká.

Zemřel ve vězení ve Valdicích u Jičína dne 22. ledna 1965 ve věku 51 let. Narodil se v Jankovicích na moravském Slovácku, gymnasium studoval na Velehradě i tam konal noviciát, bohosloví studoval v Krakově i na Velehradě a v Holandsku a Innsbruku, ale válka zavřela tyto ústavy v Praze a na sv. Hostýně dokončil studia a byl vysvěcen 5. července 1940 v brněnském domu, druhý den slavil svou primici v Jankovicích.

Jeho slibnou kněžskou činnost přerušili nacisté v červenci r. 1944, když ho s 24 spolubratry zatkl a uvěznil na Pankráci a pak v Terezíně a vrátil se teprve v květnu r. 1945 s podlomeným zdravím. Byl pak představeným u sv.

Ignáce a na Velehradě i zástupcem celé české provincie. Jako rektor založené kolleje brněnské, jen před 3 roky, byl svědkem v noci z 13. 14. dubna 1950 jak 30 mužů vedených zaměstnancem, přepadlo spící řeholníky a odvedlo je do koncentračních klášterů.

Zgarbík byl odveden do Želiva a po 6 letech do Králík v sev. Čechách. R. 1960, kdy režim hlasně vyhlásil amnestii 30.000 politickým vězňům, dozvěděla se veřejnost o procesu proti jesuitům. Zgarbík v Ostravě dostal 17 let žaláře, že byl viceprovinciálem čes. provincie a, že udržoval styk s členy a dokonce přijal několik mladíků do řádu. Žádná amnestie se na něho nevztahovala. V mirovské věznici v Olomouci dostal několikrát zápal plic. R. 1963 dostal 'zdravotní dovolenou,' byl už na kraji hrobu, ale za rok v září r. 1964 musel zas do vězení a zde dne 22. ledna 1965 skonal. Režim nedovolil pohřeb na Velehradě a musel se konat 3 dny po ohlášeném datu v Jankovicích, policie měla strach by lid nemanifestoval.

DP. VILÉM KOUTNÍK ZEMŘEL

Dp. Vilém Koutník, farář osady Nanebevzeti Panny Marie v Reedsville, Wisconsin zemřel po delší nemoci v nemocnici v Madison, Wis., dne 18. února 1965. Byl narozen v South Kaukana, Wis. Vychodil osadní školu v Kaukana a klassická studie v Prairie du Chien, Wis. a v kolleji sv. Prokopa, Lisle, Ill., filosofii a bohosloví studoval ve semináři sv. Františka, Milwaukee, Wis. Byl vysvěcen dne 11. června 1920 nejdp. Pavlem Rhodem v Green Bay, Wis.

Svou primici slavil v osadě Panny Marie, Kaukana. Během svého kněžského života působil na osadách v Oshkosh, Luxemburg, Antigo a Stangelville. Svě stříbrné jubileum oslavil již jako farář v Reedsville, kde působil 30 let.

DP. LEO PEŠEK ZEMŘEL

Dp. Leo Pešek, kaplan letectva Spojených států zemřel 19. února 1965, byv zachvácen srdeční vadou. Pohřební obřady vykonal nejdp. Štěpán Leven, světicí biskup z San Antonio v kostele sv. Josefa, v Yoakum, Tex., na osadní hřbitov.

Narozen byl 8. ledna 1917 z rodičů Emila a Marie Peškových ve Sweet Home, Texas, kde vychodil osadní školu. V září 1931 vstoupil do semináře sv. Jana v San Antonio, kde studoval 12 let a byl vysvěcen 4. června 1942 nejdp. Robertem Luceym, arcibiskupem. Svou primici sloužil 7. června v kostele sv. Josefa v Yoakum.

Jeho smrti želi otec Emil Pešek a bratři Karel a Emil ve Victoria a Václav v San Antonio; sestry pí. L. Parson v San Antonio a pí. V. Wilson v Houston.

Zemřelý byl kaplanem v Carswell Air Base, Fort Worth, Tex. — Necht' odpočívá v pokoji!

DP. DAMIAN KVÍTEK, O.S.B., ZEMŘEL

Dp. Damian Kvítek, O.S.B., zemřel dne 12. srpna 1965 v klášteře sv. Prokopa, kde byl na odpočinku. Pohřeb se konal dne 14. srpna, pontif. requie sloužil nejdp. opat Daniel Kučera, O.S.B., a uložen byl na klášterní hřbitov s doprovodem celého sboru spolubratří.

Dp. Damian Kvítek, O.S.B.

Narozen byl v Mrákově u Domažlic 4. června 1887, navštěvoval tamnější gymnasium a v doprovodu dp. Valentina Kohlbecka, O.S.B., pozdějšího opata na návštěvě dlíjícího v Čechách přijel r. 1905 do Ameriky, pokračoval v kolleji sv. Prokopa, po zkušebním roce složil sliby v klášteře sv. Prokopa, Chicago dne 14. července 1908. Po skončení filosofie a bohosloví byl vysvěcen s dp. Kosmou Veselým, O.S.B., nejdp. Eduardem Quigleym dne 7. června 1913, v kostele sv. Prokopa, Chicago. Svou primici sloužil v slovenském kostele sv. Michaela, Chicago, kde tehdy byl farářem jeho bratr zemř. Bartoloměj Kvítek, O.S.B. Po vysvěcení kaplanoval u sv. Prokopa a pak byl farářem Nejsv. Trojice, Haugen, Wis., do ustanovení r. 1919 co říditel sirotčince sv. Josefa, Lisle, Ill. V 30 letech byl v Bruno, Nebraska, potom od r. 1934 deset let v Chetek, Wis., a od r. 1946-50 šéfredaktorem Národa a Katolíka. Posledních 15 let trávil v klášteře sv. Prokopa, Lisle, Illinois.

DP. BONIFÁC TOMEK, O.S.B., MRTEV

Do týdne, dne 19. srpna, po smrti dp. Damiána Kvítka, O.S.B., zemřel jeho spolubratr dp. Bonifác Tomek, O.S.B., farář osady Nanebevzetí P. Marie, Dante, S. Dakota, nejstarší kněz kláštera sv. Prokopa, Lisle, Ill., ve věku 80 let.

Dp. Bonifác Tomek, O.S.B.

Zádušní mše sv. byla sloužena ve farním kostele v Dante v sobotu dne 21. srpna při níž nejdp. Lambert Hoch, biskup ze Sioux Falls, S. Dak., kázal za účasti osadníků a duchovenstva. Převezení pozůstatků bylo odtud do kláštera sv. Prokopa, Lisle, Ill., kde v pondělí

23. srpna se konaly obřady s pontif. requiem slouženým nejdp. opatem Danielem Kučerou, a uložen byl v doprovodu klášterního sboru na hřbitov.

Dp. Bonifác Tomek, O.S.B., narodil se ve Vrbové Lhotě v Čechách dne 25. července 1885. Jako chlapec přijel s rodiči do Chicaga, kde v České Plzni u sv. Prokopa vychodil osadní školu i nedávno zřízenou kolej sv. Prokopa, později studoval v koleji sv. Benedikta, Atchison, Kansas, kde též vykonal svůj noviciát a složil sv. sliby dne 11. července r. 1907. Vyučoval v koleji sv. Prokopa a po skončení filosofie a bohosloví byl vysvěcen dne 1. června 1912, svou primici měl v kostele sv. Prokopa, Chicago, Ill. Za svého působení v koleji sv. Prokopa řídil spolek František Sušil v němž studenti měli příležitost se zdokonalovat v českém řečnictví a pěstovat českou hudbu. Byl hledaným učitelem. Po vysvěcení mimo kaplanství redigoval týdeník Přítel Dítěte, kde výborně vedl redakci co Strýček Dobroděj a zábavnou část louskání "ofíšků" pro naši českou mládež. Znal dokonale českou řeč, taktéž spolkový a národní život sledoval a bral v něm účast.

Jelikož se vyznal i v chorvatštině po několik let byl farářem osady Nejsv. Trojice v české Plzni v Chicagu. Dále sloužil co farář ve Owosso, Michigan a na 25 let v osadě ssv. Petra a Pavla, Abie, Nebr., nejstarší české osadě a posléze v Dante, So. Dakota. Během zimy uklouznul na ledovité cestě do kostela a zlomil si kyčel, kteréžto poranění bylo příčinou jeho smrti.

RŮZNÉ

KLÁŠTER A KAPLE SESTER TĚŠITELEK V SAN ANTONIO, TEX., POSVĚCENY

V neděli dne 16. května 1965 odpoledne ndp. msgr. Albert Maneth, farář osady sv. Anny v San Antonio, posvětil klášter i kapli sester Těšitelek nejsv. Srdce Páně v čís. 227 Magnolia St., v San Antonio, Texas. Vzdor tomu, že přišlo, dostavila se pěkná návštěva přátel a příznivců v čele s Dr. Kateřinou A. Ryan, mecenáškou našich českých sester, jejímž darem \$80,000.00 byla tato budova postavena. Byli přítomni kněží i sestry z jiných řeholních družin.

Kongregace Těšitelek má svůj původ v Československu a mateřinec byl v Rajhradě u Brna, kde zakladatelka z let 20tých odpočívá. Hlavním úkolem těchto řeholnic je ošetřování nemocných v jejich domovech a přinášení pomoci a útěchy těm nejnuznějším lidské společnosti. Jejich služba si již získala uznání veřej-

nosti a domov, který jim nekrajanka, přesvědčena o jejich nezištné službě k bližním darovala, je toho nejlepším důkazem.

K tomuto dni bylo zasláno od mnoha přátel z jiných států blahopřání i dárky, za které sestry jsou velice vděčné a vyslovují Pán Bůh zaplat' a pamatují na dárce ve svých modlitbách.

Pro zakládající sestry Těšitelky, Pelagii, Pavlu a Fabianu je tento den nezapomenutelným v jejich dějinách.

NA VĚČNOU PAMÁTKU C-M JUBILEA V NÁRODNÍ SVATYNĚ VE WASHINGTONĚ

Za krásného nedělního odpoledne 23. května 1965 sjeli se z různých částí Spoj. států krajané, aby vzdali hold naší Patronce Panně Marii svatohostýnské a našim patronům svatým Cyrilu a Metoději v národní svatyni v hlavním městě Washingtonu.

Na památku 1100letého příchodu našich věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje, jež se slavilo r. 1963 ve všech slovanských zemích Evropy i zde v Americe, různá oddělení slovanského kmeňu oslavila toto významné jubileum vrácením našeho národa mezi křesťanské národy světa.

Aby se oslava tohoto 11-stého jubilea zapsala trvale i do zdejších, amerických dějin, čeští katolíci, sdružení v Národním Svazu přijali návrh, aby se na tuto památku darovala dvě velká barevná okna, znázorňující naše sv. apoštoly Cyrila a Metoděje a Pannu Marii svatohostýnskou. To se také uskutečnilo příspěvky našeho lidu i velkodarem dvou českých rodin, Jan a Františky Sochora z New Yorku a Antonie Ouška z Chicaga na památku Florence Ouška. Každé z těchto dvou oken je vlastně trojitě okno a velmi krásně se vyjímají nad sanktuariem, čili kněžským stánkem této svatyně, tedy na místě jistě významném. Je pro nás radostné, že naši patronové jsou nad hlavním oltářem, na bočních stranách, kde začíná křížová loď svatyně.

Slavnost se konala v neděli odpoledne o 3 hod. v hlavní části chrámové. Naše delegace zaujímaly vyhrazená místa v předu hned před sanktuariem. Průvod přišel z venku veden ministranty, řadou družiček a mládeňek v bílém úboru, nesoucí v rukou kytice květin, pak děti ze školy sv. Václava v Baltimore a duchovenstvo a za zvuku velkých varhan vešli do svatyně. Nejdříve byla korunovace sochy Panny Marie v sanktuariu Joellou Petr z Baltimore a kladení květin jež přinesly dívky a za zvuku varhan všichni přítomní zpívali naši českou píseň "Tisíckrát pozdravujeme Tebe", která zde byla asi po prvé slyšena.

Na to se přistoupilo k svěcení obou trojdielných oken — sv. Cyrila a Metoděje, kde jsou též sv. Ludmila, sv. Václav a Panna Maria svatohostýnská je v druhém okně. Posvěcení vykonal nejdp. msgr. Martin Křížka, kaplan Národního Svazu Čes. Katolíků, farář u bl. Anežky české v Chicagu. Pak sloužil mši sv. u hlavního oltáře svatyně za zvuku varhan a zpěvu přítomných. Po evangeliu vystoupil na kazatelnu dp. Josef Adamec, C.S.S.R., farář osady sv. Václava v Baltimore, Md. a přednesl výstižné a dojemné kázání o našich sv. patronech, jimž zde v této svatyni dnes vzdáváme hold a poukázal, jak víra svatováclavská byla zachována námi Čechy v této nové vlasti, čehož dokladem je náš dar této svatyni k jejich cti. Promluvil v obou řečích, česky i anglicky.

Česká řeč zde poprvé zaznívala. Při mši sv. přistoupili poutníci k sv. přijímání. Slavnost byla zakončena zapěním chorálu sv. Václava, což se mohutně rozléhalo v tomto obrovském romano-byzantském velechrámu.

SENÁTOR A PÍ. L. J. ŠULÁK OSLAVIL SVÉ 60 LETÉ MANŽELSTVÍ

V La Grange, Texas v neděli dne 2. května 1965 senátor a pí. L. J. Šulákoví oslavili v rodinném kroužku své 60 leté spolužití. Přišli zeť a dcera C. J. Černoškoví, pí. Jan L. Šuláková, vdova po synovi a dvě vnoučata, z Dallas sestra pí. Šulákové pí. Aug. Galliová, která byla na jejich svatbě před 60 lety, bratra Jan Hanzelka z Waco, sestra p. Šuláka pí. Lena Bednářová z Ft. Worth a bratr Rudolf Šulák z West a jiní příbuzní. Na 250 hostů se dostavilo oslavencům blahopřát.

R. 1905 jejich sňatku požehnal msgr. Jos. Pelnář ve West. Od r. 1923 bývají ve La Grange, kde p. Šulák založil Fayette County Record, polotýdenník, jenž se těší velké oblibě.

Senátor Šulák je jedním z našinců v Texasu, který se zvláště uplatnil a svou houževnatou píli se dopracoval vysokého úspěchu ve veřejném životě. Vždy podporoval naši věc a spolupůsobil s Národním Svazem v jeho akcích, bylo to jeho pozvání od texaského Svazu, že se konala konvence Nár. Svazu ve Ft. Worth, Texas v září 1954.

SOCHAŘ ALBÍN POLÁŠEK ZEMŘEL NA FLORIDĚ

Ve středu 19. května 1965 zemřel ve Winter Park, Florida, jeden z předních amerických sochařů Albín Polášek ve věku 86 let. Před nějakým časem utrpěl záchvat, po kterém částečně ochrnl, ale zotaviv se neustal v umělecké práci. Teprve nedávno musil se znovu podrobit nemocničnímu léčení pro vnitřní neduh, vrátil se domů zdánlivě uzdraven a v krajan-ských novinách srdečně děkoval všem, kdo si na něho v nemoci vzpomněli. Proto tak překvapuje zpráva o jeho smrti.

Albín Polášek bydlel dlouhá léta v Chicagu a vyučoval na Art Institute a zúčastňoval se společenského života. Jeho zesnulý bratr dp. Emil Polášek byl dlouhá léta farářem na katol. osadě v Montgomery, Minn., kde postavil nádherný kostel a osadní školu.

Nad rakví zesnulého sochařského mistra truchli manželka Emilie Polášková, švegruše R. Polášková zde, a četní příbuzní a přátelé v Československu.

Pohřeb se konal v sobotu 22. května ve Winter Park, Fla.

CTIHODNÝ SOUDCE FRANK H. BICEK,
soudce obvodního soudu (Circuit Court)
okresu Cook, státu Illinois.

SKVĚLÝ ÚSPĚCH SOUDCE BICKA PŘI POSLEDNÍCH SOUDCOVSKÝCH VOLBÁCH

V listopadu 1964 byly konané volby v státu Illinois dle nového zákona (Judicial Reform) zasedajících soudců obvodního (Circuit) soudu. Dle tohoto zákona jména zasedajících soudců byly dány na ballot bez ohlavení politických stran a voliči museli hlasovat jednotlivě pro každého soudce buď pro udržení v úřadu aneb sesazení. Výsledek této volby náš krajan soudce Frank H. Bicek obdržel největší počet hlasů pro udržení v úřadu, totiž takřka jeden a půl milionů, a o sto tisíc více nežli druhý nejvyšší kandidát.

Soudce Bicek začal svou právnickou kariéru, když v roce 1903 nastoupil úřad jakožto písař v soudní síni smírčího soudce Quido J. Chott. V roce 1904 začal studovat na Illinois College of Law (nyní DePaul University), kde graduoval hodnosti Bachelor of Law (LL.B.) v roce 1907. V tomtéž roku složil státní zkoušky a byl připuštěn k provozování právnické praxe nejvyšším soudem státu Illinois. V roce 1916 byl připuštěn praxi nejvyššímu soudu Spojených Států Amerických. V roce 1925 byl jmenován výpomocným soudcem obvodního soudu "Master in Chancery."

V lednu roku 1933 guvernér Horner ho ustanovil soudcem obvodního soudu státu Illinois pro okres Cook (Chicago a okolí). Byl zvolen pro plný termín (6 let) v červnu 1933. V tom čase byl vyvolen svými kolegi jakožto předsedající soudce pro nedospělé (Juvenile Court) první takový soud založen ve světě v roce 1899. Na tomto soudu zasedal po dobu 15 let (1923-1948).

Soudce Bicek sloužil Juvenile Court déle než kterýkoliv soudce ustanoven k předsedání onoho soudu od jeho založení v roce 1899.

Jeho svědomitá práce po tak mnoho let podlomila jeho zdraví a požádal o přeložení do jiné divise soudu.

V tom čase požádal výkonný výbor soudců, aby ustanovili vyšetřující výbor, který pozůstával z předních občanů, který měli zájem o tento zvláštní soud. Tento výbor pracoval po delší dobu a pak vydal svojí zprávu v němž pravil:

Soudce Bicek obětoval 15 let svého života v Juvenálním soudu. Povolání před tento výbor chválili jeho správnost, píli a oddanost v tomto oboru. Konstatovali, že zápolil s velkými nevýhodami jak v pomoci tak v personálu, neboť bylo nemožno za doby svět. války mít zkušené

sociální pracovníci a po válce pro určenou nízkou mzdu.

Mimo jeho administrativních a soudcovských povinností, soudce Bicek svým rozsáhlým způsobem byl nápomocen uzákonění v státu Illinois lepší péči pro děti. Sloužil na mnohých státních a národních komisích a byl poctěn volbou za předsedu National Council of Juvenile Court Judges of America. Soudce Bicek má rekord nejdelší služby let na Juvenálním soude ze všech soudců.

Soudce Bicek schválil mnohé navržené změny v administrativě jež tento výbor odporučil. My oceňujeme nezištnou oddanost soudce Bicka k svému povolání.

Při oslavě 50letého jubilea koleje sv. Prokopa r. 1937 byl mu udělen čestný diplom doktora práv (LL.D.) Soudce Bicek cení si toto vyznamenání, neboť jest prvním, kterému tento titul kolejí byl udělen.

V roce 1943-44 sloužil co vrchní soudce obvodního soudu. Po dvě léta sloužil na trestním soudu, a od té doby zasedá na civilní divisi. Jeho termín končí v roce 1970.

Byl zakladatelem spolku Českých Právníků Chicagu v roce 1911. Byl též zakladatelem National Council of Juvenile Court Judges of America v roce 1937 společně se soudcem Eastman z Clevelandu. Byl též předsedou této organizace po dobu druhé světové války. Byl předsedou West Suburban Bar Association.

Byl též zakladajícím členem Národního Svazu Českých Katolíků.

Důvěrným přítelem a spolupracovníkem zesnulého mayoru města Chicago, Antonína J. Čermáka.

Během prvního odboje za osvobození Československa nějakou dobu zastával úřad pokladníka Československé Národní Rady Americké.

Soudce Bicek je jedním z těch našich vlivných veřejných činitelů, který je vždy ochoten a připraven býti na místě, když může nám prospěti. Podílel se téměř na všech našich velkých podnicích, které také podporuje. Je znám jako výborný řečník, jak anglický tak i český i na rozhlasech.

Vše toto svědčí jaké veliké oblibě se těší náš krajan ve velké mezinárodní metropoli středozápadu-Chicaga a naší větvi československé jest velkou ctí.

JAN GREGOR MENDEL, AUGUSTINIAN

V srpnu 1965 se slavila 100 letá vzpomínka objevení zákona dědičnosti-genetiky věhlasným zkoumatelem-vědcem Janem Gregorem Mendlem, augustiniánským knězem kláštera sv. Tomáše ve Starém Brně na Moravě, kde se sešlo na 600 badatelů z různých díla světa s několika sty z Československa.

Moravské Museum otevřelo v prostorách bývalého kláštera sv. Tomáše výstavu J. G. Mendela. První den symposia byl věnován počátkům a ustavení dědičnosti-genetiky, další byl věnován přednáškám o vývoji genetiky. Mezi přednášejícími byli z Pasteurova ústavu v Paříži prof. F. Jacob před, mezinárodních biologů, prof. C. H. Waddington, indický vědec M. S. Swaminathan a ruský N. V. Cicin. Druhý týden 9. srpna se symposium přestěhovalo do Prahy. Celkem na 150 přednášek se konalo.

Kněz a badatel Mendel se narodil r. 1822 v Hynčicích ve Slezsku, kde jeho otec měl malý selský statek s povinností 3 dní roboty v týdnu. Po obecné škole vstoupil do c.k. gymnasia v Opavě. R. 1843 vstoupil do Augustiniánského kláštera na Starém Brně, ve volných chvílích svého předepsaného studia na kněze zabýval se botanicko-mineralogickou sbírkou v klášteře. Mezi vynikajícími členy kláštera byl tehdy opat Napp, znamenitý orientalista, kněží Křížkovský, který přednášel Leoši Janáčkovi pozdější mistr hudby, pak Bratránek profesor na varšavské universitě, autor Estetiky rostlin.

V letech 1851-53 studoval Mendel na vídeňské universitě botaniku, zoologii, chemii i paleontologii, navštěvoval experimentální fyziku prof. Dopplera i vyšší fiskální matematiku.

V r. 1868 byl zvolen opatem kláštera a umírá 6. ledna 1884. Mendelův životní čas byl zvě-

něn pro všechny časy v letech mezi vídeňským studiem a opatskou volbou t.j. 15 let. "Pokusy s rostlinnými kříženci" byl jeho název před-

Jan Gregor Mendel

nášky před brněnským vědeckým spolkem na dvakrát 8. února a 8. března 1865, která byla publikována o několik měsíců později v časopise Verhandlungen des Naturforschendes Vereines. Na rukopise redaktor Gus. Niesse označil vytisknout dalších 40. Tento spisek obsahoval poprvé podané základní zákony dědičnosti-genetiky k nimž dospěl po 8 letech pokusech na 9,000 kříženích v klášterní zahrádce na brachů, a do dnes mají platnost.

Zahrada v klášteře sv. Tomáše v Starém Brně, kde opat Mendel konal pokusy na rostlinách a včelstev.

Pokračoval dále v experimentech s myši, potom s včelami zkoušel zkřížit a tři roky před smrtí s křížením jabloní.

Na přelomu století tři botanikové, Holand'an de Vries, Němec Correns a Rakušan Tchermak při sestavování svých prací s úžasem oznámili, že tyto objevy byly už před 35 lety publikovány brněnským badatelem Mendlem, jeho jméno našli v souborném díle Fockelové o rostlinných křížencích, který jediný Mendela citoval. Objev Mendelův byl tak záhy pokročilý, kdy v jeho době ještě svět přírodních věd neznal o bunečném dělení a o chromosomech. On objevil základní zákony přenosu dědičnosti z rodičů na potomstvo.

V Brně jej znali jako dobrotivého představeného kláštera, podporovatele chudých, rozsaňného hospodáře — byl ředitel hypoteční banky, důsledného pedagoga, dobrého vlastence, který na odpor vídeňskému zdaňování klášterního majetku, klášter počestil. Je znám jako všestranný vzdělanec.

PROF. JOS. ČADA SEPSAL DĚJINY ČESKO-AMERICKÝCH PIONÝRŮ

V tomto svazku, vydaném v září 1964, popisuje autor snahy českoamerických pionýrů na výstavbě kulturních středisk.

Kniha o českých amerických katolíků vypráví o tom, jak naši přistěhovalci stavěli v této zemi svoje kostely, školy, spolkové místnosti a ustavovali různé společnosti a organizace. Tyto dějiny byly napsány na žádost kulturního výboru Národního Svazu, vyslovené na konvenci v červenci r. 1963. Výbor vycházel z přesvědčení, že jednou z nejdůležitějších funkcí Svazu je také upozornění třetí a čtvrtou generaci na duševní, občanské a etnické znaky jejich českých předků.

Kniha byla napsána Dr. Jos. Čadou z Kolleje sv. Prokopa v Lisle. Apeluje ke starým i mladým a věnuje se široce následujícím otázkám: venkovské a městské kostely české Ameriky před rokem 1890, českoamerické vzdělání a výchova, organizace náboženských společností, přechod od kulturního dědictví a pomoc, kterou čeští katolíci ve Spojených státech prokázali rodnému kraji v jeho boji za osvobození a život až do druhé světové války.

Kongresní knihovna, musejní přistěhovalcecká knihovna v New Yorku, vedoucí kolleje, university, semináře a státní historické společnosti tuto knihu objednaly.

Tento úspěch vděčí upozornění na knihu v měsíčním bulletinu Československé národní rady americké. Objednávky došly ze všech stran Ameriky.

Kniha přitomně je k dostání v úředně tiskárny Českých benediktinů, 1637 So. Allport St., Chicago, Illinois 60608, nebo na objednávku od Ústředí pro slovanská studia v Kolleji sv. Prokopa v Lisle.

VÁCLAV F. JELÍNEK ZEMŘEL

Bývalý ústřední předseda Katolického Dělníka, Václav F. Jelínek zemřel dne 17. února 1965, široko známý spolkový pracovník v česko-katolických kruzích.

Pohřeb se konal z kostela sv. Růženy v Omaze. Zádušní mši sv. sloužil jeho syn dp. Jan Jelínek, S.J., který vykonal všechny pohřební obřady. Na třicet kněží bylo přítomno, mezi nimi msgr. František Bárta ze South Omahy a dp. František Oborný, redaktor a duchovní ředitel Katolického Dělníka, členy ústřední výkonné rady a státní rady nebraské s velkým zastoupením z řad Katol. Dělníka.

Václav F. Jelínek narodil se 24. března 1889 v Kobylnici, okres Kutná Hora v Čechách, pokřtěn byl v kostele v Zábři a birmován známým biskupem Eduardem Brynchem z Králové Hradce. Po obecné škole v Kobylnicích navštěvoval průmyslovku v Nových Dvorech. V říjnu 1905 rodina jela do Ameriky rovněž do Omahy. Navštěvoval obecnou a obchodní školu zde. V listopadu 1907 byl zaměstnán v úředně dráhy Union Pacific a setrval tam celý život.

Dne 1. září 1913 oženil se s Františkou Holou narozenou v Počátkách v Čechách, z tohoto manželství narodilo se 7 dětí, šest jich žije, dva vstoupili do duchovního života syn Jan i František v řádu jezuitském.

Maje zájem o věc národní a náboženskou vstoupil do několika spolků, kde se věnoval jim ve službě zastává více úřadů, jako u spolku sv. Prokopa v osadě sv. Václava, Omaha, v březnu r. 1911 přidal se ke Katolickému Sokolu, zde zastával úřady tajemníka i pokladníka, taktéž byl tajemníkem Katolické Matice Školské. Měl velký podíl na organizování Svazu českých katolíků v Nebrasce i státu Iowa. Byl členem druhé misse Národního Svazu do Československa r. 1919, kde měl řadu přednášek a schůzí, byl mu udělen řád od Československé republiky za osvobozovací akci její.

R. 1919 byl zvolen důvěrníkem v ústřední radě Katol. Dělníka na gen. sjezdu v New Prague, Minnesota, který úřad zastával až do jeho zvolení za ústředního předsedu v r. 1933 v Cedar Rapids, Iowa a ten úřad zastával 26 let do r. 1959, kdy se ho vzdal. V těchto dvou úřadech sloužil 40 let. Byl pak jednohlasně zvolen co čestný ústřední důvěrník na doživotí. Byl též předsedou spolku sv. Jana Nep. Západní České Katol. Jednoty.

V roce 1940 byl vyznamenán sv. Otcem Piem XII. řádem "Pro Ecclesia et Pontifice" jež mu slavnostně odevzdal v kostele sv. Václava v Omaze nejdp. Ludvík B. Kučera, biskup lincolnský, čestný ústřední předseda Katol. Dělníka u přítomnosti nejdp. James H. Ryan, biskupa omažského. Jen 13 měsíců před smrtí manželé Jelínkové oslavili zlatou svatbu 1. září 1963 v kostele sv. Václava v Omaze, kde byli

všechny jejich děti přítomné jako o jeho pohřbu.

Mimo českých spolků katolických patřil též ke Katolickým Lesníkům. Českokatolické spol-kářství bylo jeho životem. Takřka do posled-ního času přispíval články do orgánu Katolické-ho Dělníka. R.I.P.

FRANK J. SVOBODA ZEMŘEL

Státní senátor Frank J. Svoboda v Cleve-landu, O., zemřel dne 1. března 1965 ve věku 92 let. Pocházel z Hůrek u Rokycan v Čechách a přijel se svými rodiči, pěti bratry a sestrou v červenci 1883 do Cleveland, O. Rodina Svobo-dová patřila do osady Panny Marie Lurdské. Zesnulý navštěvoval obecnou i vyšší školu. Vyučil se sazečství a tiskařství a r. 1894 založil si malý tiskařský závod a v krátké době posta-vil na Broadway vlastní tiskárnu. Na žádost svých dobrých přátel a za jejich spolupráci r. 1899 založil čtyřstránkový denní list pod ná-zvem "Američan", kdež první redaktoři byli Pavel Albieri a Václav Jung, chvalně známí čeští žurnalisté. V začátcích měl velké potíže ve vydáváním denníku, nemaje finanční kapi-tál, ale vytrval ve svém povolání tak, že zvětšil časopis na 6 a později na 8 stránek velkého formátu.

Roku 1927 vybudoval velký tiskařský závod a zařídil v něm nejmodernější stroje. Byl mezi největšími českými závody v Americe. Velká světová deprese zastihla jej, který se svými akcionáři rozhodli se závod spojit s tehdejším deníkem "Svět" v Clevelandu což se stalo r. 1939 po 40 letém vydavatelství.

Po uzavření závodu u věku 64 let rozhodl se vejít do politického života. V r. 1942 kandido-val na demokratickém lístku do státní zákonodárny za poslance a byl zvolen. Po dvou ter-mínech kandidoval jako státní senátor a byl zvolen, kdež působil za doby guv. Frank J. Lausche a guv. Michaela Di Salle až do konce r. 1960, kdy přestal ve veřejném životě, byl tehdy nejstarším členem zákonodárny z města Cleveland s nejdélsí lhůtou. Zde také oslavil své 60 leté manželství v státním kapitolu, byv hostem s manželkou guv. Lauscheho.

V době osvobozovací akce československé byl velmi činným, taktéž zúčastnil se Sokolské výpravy do Československa r. 1920 a byl hos-tem s ostatními Američany na Hradě pražském u pres. Masaryka.

Frank J. Svoboda byl členem Brat. sv. Au-gustína a řádu sv. Václava a Národního Svazu Č. K. Dále přináležel k spolku Starých Čes-kých Osadníků, Sokolu a Krajskému výboru a do více demokratických organizací. Zanechá-vá dva syny, Františka ml., právníka v Dayton, O. a Roberta, architekta v Detroit a tři dcery. Pohřeb se konal z chrámu Panny Marie na hřbitov Kalvarii. R.I.P.

KATEŘINA PETRŮ ZEMŘELA

Dne 7. srpna 1965 zemřela pí. Kateřina Petrů u věku 103 a půl let v nemocnici sv. Josefa, Omaha, Nebr. Pohřeb se konal z kostela sv. Václava 11. srpna na hřbitov Panny Marie. Zemřelá narodila se v Janovicích u Počátek v Čechách dne 14. února 1862, přijela se svým manželem Bernardem Petrů r. 1887 přímo do

Od leva: pí. Jennie Vojíš, pí. Kateřina Petrů, pí. Amalie Rozmajzl, pí. Anežka Svoboda.

Omahy, kde její muž provozoval sedlářské řemeslo, on zemřel r. 1933. Manželé Petrů měli 9 dětí, na živu jsou dcery: Marie Kolouch, No. Hollywood, Cal, Jennie Vojíš, Amalie Rozmajzl a Anežka Svoboda všechny v Omaha, pak sestry: Marie Krajíček, Klára Vaculík a Sofie Šťastný a bratr Matěj Náměstek. Přes pade-sát pravnuků a pra-pravnuků ji želí.

Byla nejstarší osadnicí sv. Václava, patřila k Oltářnímu spolku a byla členkyní spolku sv. Alžběty č. 177 Katol. Dělníka. V dubnu r. 1964 ústřední úřednicí Katol. Dělníka pp. A. Sirek, Jos. Ficenec, Jos. Proskočil a Jos. Pánek ode-vzdali pí. Kateřině Petrů ček jejího životního pojištění a současně bylo jí uděleno čestné do-životní členství v Katol. Dělníku.

POSVĚCENÍ NOVÉ ŠKOLY U SV. JANA NEP. V CLEVELAND, O.

V předvečer svátku sv. Jana Nep. dne 15. května nejdp. Clarence Iseman, biskup cleve-landský posvětil novou školu a společenskú středisko s knihovnou v osadě sv. Jana, potom sloužil pontifikální mši sv.

Zakladatelem osady byl msgr. Josef Hroch r. 1902 a její dlouholetý farář, člen ředitelstva Nár. Svazu Čes. Katolíků, který se zúčastnil svatováclavské výpravy r. 1929. V jeho slépě-jích šel zes. dp. Clarence Dík a nynější farář dp. Clarence Liederbach.

Adresář českých katolických kněží v Americe

- Most Rev. John L. Mořkovský, S.T.D., biskup administrátor diecése Galveston-Houston.
1324 North Boulevard, Houston, Texas 77006.
- Most Rev. George Biskup, D.D., biskup diecése Des Moines, 180 - 37th St., Des Moines, Ia.
- Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B., Ph.D., opat kláštera sv. Pankrása, Lisle, Ill.
- Rt. Rev. Msgr. Josef A. Valenta, apoštolský protonotář, East Bernard, Texas
- Rt. Rev. Msgr. Rud. G. Bandas, S.T.D. et M., člen přípravné komise ekumenického koncilu pro university a semináře, 548 Lafond, St. Paul, Minn.
- Rt. Rev. Msgr. Fr. Bárta, papežský prelát, 5434 S. 22 St., Omaha 7, Neb.
- Rt. Rev. Msgr. James F. Čečka, 507 Hall Ave., St. Paul, Minnesota.
- Rt. Rev. Msgr. Ant. W. Čihák, papežský prelát, 510 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.
- Rt. Rev. Msgr. Alois B. Clupny, papež. prelát, Timken, Kansas.
- Rt. Rev. Msgr. Antonín F. Drozd, papež. prelát, New Braunfels, Tex.
- Rt. Rev. Msgr. Frant. Dvorník, S.T.D., Ph.D., Lit.D., papež. prelát, 1703 - 32nd St. N.W. Washington, D.C.
- Rt. Rev. Msgr. Josef Gregor, papežský prelát, 103 Maple Pl., Anamosa, Iowa.
- Rt. Rev. Msgr. W. Hradecký, papežský prelát, Britt, Iowa.
- Rt. Rev. Msgr. Eliáš A. Holub, V.F., papežský prelát, Calder Rd., Beaumont, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. Josef C. Kalíšek, papežský prelát, Kellnersville, Wisconsin.
- Rt. Rev. Msgr. F. J. Kasper, 3210 Lexington Blvd., Corpus Christi, Tex.
- Rt. Rev. Msgr. Fr. Kopecký, papežský prelát, Dwight, Neb.
- Rt. Rev. Msgr. Oldřich J. Koráb, papež. prelát, North Olmsted, Ohio.
- Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka, papežský prelát, 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.
- Rt. Rev. Msgr. Petr Lekavý, papež. prelát, Warsaw (P.O. Minto), No. Dak.
- Rt. Rev. Msgr. Albert Maneth, papež. prelát, 210 St. Ann St., San Antonio, Tex.
- Rt. Rev. Msgr. Oldřich A. Mazanec, papežský prelát, Solon, Ohio.
- Rt. Rev. Msgr. Vincenc Mičola, papežský prelát, 4000 York St., Wichita Falls, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. Viktor Mlejnek, papežský prelát, 849 8th St., David City, Nebr.
- Rt. Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, V.F., Sacred Heart Church, Hallettsville, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. M. V. Němec, papežský prelát, Weston, Nebraska.
- Rt. Rev. Msgr. A. W. Nesvadba, papež. prelát, Wallis, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. Julius A. Petrů, V.F., papežský prelát, El Campo, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. V. J. Plecity, papež. prelát, 1333 S. 13 St., LaCrosse, Wis.
- Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka, papež. prelát, New Prague, Minnesota.
- Rt. Rev. Msgr. Vilém Řežábek, papež. prelát, Prague, Nebraska.
- Rt. Rev. Msgr. Jiří Šečína, papež. prelát, 604 N. First St., Robstown, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. Karel Šmíd, papežský prelát, P.O. Box 1408, Garland, Texas.
- Rt. Rev. Václav Staněk, papež. prelát, 2953 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.
- Rt. Rev. Msgr. František Tony, papežský prelát, 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- Rt. Rev. Msgr. Václav I. Tuček, papež. prelát, 8017 Preston St., Dallas, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. T. J. Valenta, papež. prelát, Bryan, Texas.
- Rt. Rev. Msgr. Raymond Vonesh, Our Lady of the Lake Seminary, Mundelein, Illinois.
- Rt. Rev. Msgr. Al. A. Žižkovský, S.T.D., St. Joseph Hospital, St. Paul, Minn.
- Rt. Rev. Msgr. Jiří Žižkovský, S.T.D., L.S.S., papež. prelát, 51 W. 9th St., St. Paul, Minn.
- Very Rev. Msgr. Engelbert Bartoš, papežský komoří, Box 707, Mathis, Texas.
- Very Rev. Msgr. Edmer J. Kolka, papež. komoří, Denver, Colorado.
- Very Rev. Msgr. Josef C. Kunc, papežský komoří, East Bernard, Texas.
- Very Rev. Msgr. Eduard Matocha, papežský komoří, Austin, Texas.
- Very Rev. Msgr. Richard P. Moudrý, 3003 N. Snelling Ave., St. Paul 2, Minn.
- Very Rev. Msgr. Jeroným Tydlačka, papež. komoří, 1416 George St., Rosenberg, Texas.

- Adamec Josef, C.S.S.R., 211 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Adamský Raymond, Grafton, Wis.
- Anděl Jan J., 3395 E. 53 St., Cleveland, O.
- Anders Arnold, 120 Arcadia Pl., San Antonio 9, Texas.
- Anton Alex, Ladysmith, Wis.
- Ardolf Eduard, Winsted, Minn.
- Badura Joseph, D. D., 5 Tyler St., Buffalo, N. Y.
- Bárta Václav, Loras College, Dubuque, Ia.
- Bartek Donald J., Bancroft, Nebr.
- Bártek Václav, Omaha, Nebr.
- Bartek Antonín, 4320 Fort St., Omaha, Nebr.
- Bartoš Jos., Newton, Kans.
- Baštýř Robert, 51 W. 9th, St. Paul, Minn.
- Bauer Benedict, O.S.B., Haugen, Wis.
- Bečka Fred, 2311 Westworth Ave., Chicago, Ill.
- Benda František, 2310 1st Ave. N.E., Cedar Rapids, Iowa.
- Benda John J., U.S. Air Force.
- Beneš Fr., Petit Seminaire, Nicolet, Que., Canada.
- Beller Bedřich, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.
- Beneš Antonín, 2953 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.
- Bentišek William J., 7367 York Rd., Cleveland, Ohio.
- Beno Joseph J., 721 Chemeketa St., Salem, Oregon.
- Beránek Václav, Wilber, Nebr.
- Bezdiček Valerian, Box 458, Red Lodge, Mont.
- Blý Edmund J., Box 97, Nada, Texas.
- Blý Edward F., Box 395, Blessing, Texas.
- Blý John C., Welmar, Texas.
- Blý Lambert, 223 E. Summit, San Antonio 12, Tex.
- Blý Václav J., Box 394, Ganado, Texas.
- Blaško Ondřej, 821 N. Wheeling St., Toledo, O.
- Blecha Karel A., 910 Wilson Ave., Menomonie, Wis.
- Bonhard Geo., West, Texas.
- Botik William A., 609 S. Parish, Ennis, Texas.
- Brakora Antonín G., 2254 Nedra Ave., Flint, Mich.
- Březík Leon A., C.S.B., 4500 Memorial Drive, Houston, Texas.
- Březík, veledústp. Victor, C.S.B., 3812 Montrose Blvd., Houston 6, Texas.
- Březovský Eusebius, O.F.M., R. 1, Bayfield, Wis.
- Brydl Ladislav, New Hradec, N. D.
- Bureš Vít, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cenefeldt Václav H., 78 Leonard Ave., Paoli, Pa.
- Ceplecha Christian, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cikrit Method F., Immaculate Heart Seminary, San Diego, Cal.
- Crkva Odilo, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Cipra Alan, 3395 E. 53rd St., Cleveland, O.
- Čadek Fr. W., 8521 So. Marshfield, Chicago, Ill.
- Čálek Richard, kaplan Loretto Hospital, 615 W. Central Ave., Chicago.
- Čelůstka J., C.S.S.R., P.O. Box 3524 Sta. B., Winnipeg 4, Man., Canada.
- Čermák Václav, 5009 S. Hermitage Ave., Chicago, Ill.
- Černák Ludvík, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave., Berwyn, Ill.
- Černík Beda, O.S.B., 6930 W. Touhy, Niles, Ill.
- Černoch Gerard, El Campo, Texas.
- Černý Jiří, 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill.
- Čihák Jan Petr, Spillville, Ia.
- Cherf Jan, Very Rev. O.S.B., M.A., Ph.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Chládek Melchior, SS.Cist., 3689 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
- Chochula Josef, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
- Chleborad Gerald, 2105 Capitol Ave., Cheyenne, Wyo.
- Daniel John S., 915 E. Oliver St., Owosso, Mich.
- Diouhy Maurus, O.S.B., J.C.D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobihal Robert, Lonsdale, Minn.
- Dobník Ivan, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dobry Jeroným, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Dokupil Eduard, 2109 E. 2nd St., Austin, Texas.
- Dolés Raj., O.F.M., Para Brazil, S.A.
- Doležal Adolf, Reedsville, Wis. 54230.
- Doskočil Jiří, West, Texas.
- Dostál F.A., S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 23, Que., Canada.
- Drápela Victor, St. Michael Hosp., Grand Forks, N. D.
- Drozd Henry, S.T.D., 3508 Maurice St., Ft. Worth, Texas.
- Duchek Josef, C.S.S.R., kaplan, U.S. Army.
- Duda Norbert, Professor and College Ave., Cleveland, Ohio.
- Dudek Antonín, vojenský kaplan (Chicago).
- Dudek Ladislav, Miller, S. Dak.
- Dvořák Gerald, O.F.M., 3644 Rocky River, Cleveland 11, Ohio.
- Dvorník, Dr. František, 1703 Thirty-second Str., Washington, D. C.
- Ekhaml O., Weston, Nebr.
- Esterka Peter, Box 218, Karnes City, Texas.
- Fenci Leonard, S.J., Porcupine, S. Dak.
- Fert Václav, S.J., Ph.D., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
- Fiala Jan L., 12600 Pearl Rd., Cleveland, O.
- Ficenc Leonard, Platte Center, Nebr.
- Filas Fr. L., S.J., 6525 Sheridan Rd., Chicago, Ill.
- First F., Freeport, Minn.
- Fliček Frant. R., Auburn, Nebr.
- Foltyn Emilian, West, Texas.
- Fráňa Clarence, Lawler, R. 2, Iowa.
- Gaborik P.L., S.J., St. Anthony Church, Chatham, Ont., Canada.
- Gajda Antonín, P.O. Box 18, Valley View, Texas.
- Gaydos Robert M., C.S.S.R., St. Leo Rectory, 240 N. Main St., Versailles, Kentucky.
- Gerlich Emil J., 1105 Main Ave., Brownwood, Texas.
- Hain Raymond, S.T.D., Lincoln, Nebr.
- Hájek Stanislav, Protivin, Iowa.
- Halata Vilém, 304 Church St., El Campo, Texas.
- Haluška Karel A., St. Charles Seminary, Columbus, Ohio.
- Hamala Jos. V., Box 2036, Vanderbilt, Texas.
- Hanáček Jan, Box 66, Shiner, Tex.
- Harvanek R. F., S.J., 509 N. Oak, Oak Park, Ill.
- Haškovec Karel, 2161 Green Hill Cir., Ft. Worth, Tex.
- Havlík Tomáš, St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
- Havlík Bernard J., Union City, Oklahoma.
- Herbek Adrian F., 3205 S. 35th St., Lincoln, Nebr.
- Herda Conrad, O.S.B., Clarksville, Ark.
- Herda Matouš, O.S.B., 1641 S. Allport St., Chicago, Illinois.
- Herides Florian, O.S.B., SS. Peter & Paul Church, Moquah, Wis.
- Heřman Viktor, Schuyler, Nebr.
- Hertvik Gilbert, O.M.C., 4234 N. 50th, Milwaukee, Wis.
- Hlaváč Václav, C.S.S.R., Dalton, Ga.
- Hlaváček Josef, 3327 Lawton, Detroit, S. Mich.
- Hlubek Valentin, Chelsea, Iowa.
- Hodík Rudolf J., Casco, Wisconsin.
- Hodouš Eduard, S.J., McNichols Rd. at Livernois, Detroit, Mich.
- Hoffmann Rudolph C., Box 188, Runge, Texas.
- Holub Benjamin, Sealy, (Neposkv. Počett), Texas.
- Holup Roger, O.S.B., 51 W. 9th St., St. Paul, Minn.
- Horáček Mark, P.O. Box 153, Deville, La. 71328.
- Horák Martin, O.S.B., S.T.L., Cedarburg, Wis.
- Hořák Jiří, S.J., Regis College, 3425 Bayview Ave., Willowdale, Ont. Canada.
- Horn Augustin, O.S.B., St. Gregory Abbey, Shawnee, Oklahoma.
- Hotový Denis, 735 S. 36th, Lincoln, Nebr.
- Hrdlička Adolf, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

- Hrdlička Jos., C.S.S.R., 173 E. 3rd St., New York
Hrdlička Edward, Fenton, Missouri.
Hrdlička Lambert, 5076 Durant Ave., St. Louis, Mo.
Hrubý Bohumil, Box 98, Penelope, Texas.
Hruska Eugen, 521 Custer Ave., Billings, Mont.
Hubert Henry, Neva (Deerbrook), Wis.
Hudík Josef J., Harvey, Ill.
Hybner Josef, 102 S. Audubon Dr., San Antonio, Texas.
Hynouš Mat., O.P., 2570 Asbury St., Dubuque, Ia.
- Jakubek Eugene, S.J., Milwaukee, Wis.
Janáček Balt., 125 W. Whittier, San Antonio, Tex.
Janák Hubert, Schulenburg, Texas
Janda Adolf, 3107 N. St. Mary's St., San Antonio, Texas.
Janiček Bohuslav, S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
Janin Karel, O.P., 5375 Av. N. D., De Grace, Montreal P.O., Canada.
Jánský, Eduard, Inez, Texas.
Janský Fr., S.J., 3700 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.
Janyšek Theodor T., Box 158, Falls City, Texas.
Jaroš Josef, 5153 Summit St., Toledo, Ohio.
Jelínek Jan P., S.J., c/o Creighton University, 25th & California St., Omaha 2, Nebraska.
Jendrušák W., O.S.B., Pineville, La.
Jiráček V. J., 398 Superior St., St. Paul 2, Minn.
Jiřík Karel, 419 - 21st Ave. So., Minneapolis, Minn.
Johánek Jan, St. Joseph Church, Montpelier, Luxembourg R. 3 P. O., Wis.
Jurica Edmund, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
Jurica Hilár, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
- Kabát Cyril, 735 Deleglise St., Antigo, Wis.
Kadlec Tomáš, O.S.C., Grafton, Nebr.
Kalcík Dismas, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kalina Francis, Box 398, Boerne, Texas.
Kallus Alfred, Lampasas, Texas.
Kapaun Neal, Westhope, N. Dak.
Kapoun Robert, Montgomery, Minn.
Kárník Jiří, Protivin, Ia.
Kašný Alkvin, O.S.B., Lisle, Ill.
Kerch Rudolph, Stangelville, Denmark, Wis.
Klarič Jiří, kaplan, U.S. Army.
Klarič Václav, Troy, Mo.
Klepač Adrian, St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Klímek Eduard, Independence, Wis.
Klímeček Lad., Sealy, Tex.
Klinkáček Fr., D.D., New Waverly, Tex.
Knotek Jan T., Woodhull, R. 1, Eldorado, Wis.
Knotek Václav, M.M., na Formose.
Kočárník Václav, 2617 So. 31. St., Omaha 5, Nebr.
Kocour Robert, 2007 Arkansas Ave., Wichita, Kans.
Kolanda Jiří A., 4944 So. Swift, Cudahy, Wis.
Kolář Fr., Hostýn Hill, Lafayetteville, Texas.
Kolář Basil, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kolář Václav, C. SS. R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
Kolář Tomáš, St. Thos. Acad., St. Paul, Minn.
Kolek Karel, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Koman Rajmund, O.S.B., Tabor, South Dakota.
Koníček Pavel, 3909 Antoine St., Detroit 35.
Kopecký Josef, 879 Progress St., Pittsburgh, Pa.
Korn Method, O.S.B., Mount Angel Abbey, Mount Angel, Oregon.
Kotek Dominik, O.S.B., 1641 Allport St., Chicago 8 Ill.
Kouba Karel, 2651 So. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.
Kouba Hilár, S.D.S., Waukesha, Wis.
Kovalík Jiří, LeCenter, Minn.
Kovanda František, S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
Kovář Václav, Howells, Nebraska.
Kozák Václav P., 1410 W. Scott St., Milwaukee 4, Wisconsin.
- Kozlovský Tomáš, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
Krejčí Albert, Newcastle, Nebr.
Krejčí Jan, Bellevue, Nebr.
Krmela Victor, Pratt, Kans.
Krieger Štěpán, S. J., Regis College, Denver, Colo.
Křile George, Wales, N. Dak.
Krippner Jiří, 7408 S. Albany Ave., Chicago 23, Illinois.
Křivanek Alois, Vanguard, Sask., Canada.
Kroupa Jiří, O.S.F.S., Lewiston, N. Y.
Krupa Štěpán, C.S.S.R., 2111 Ashland ave., Baltimore, Md.
Kubeš Klement, Clarkson, Nebr.
Kučera Edward, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kučera Jindřich, Sepulveda, Calif.
Kučera Jiří, 906 N. Western Ave., Chicago, Ill.
Kučera Karel, St. Anthony's Hospital, O'Neil, Neb.
Kučera Mat., O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kučera Pavel, O.S.B., Tacoma, Washington.
Kučera Štěpán, Fort Atkinson, Iowa.
Kukrál Jan Ev., 722 3rd St., Texas City, Texas.
Kunc Jos. M., 1870 Randolph, St. Paul, Minn.
Kufátko Godfrey F., Sweet Home, Texas.
Kurvyál Jiří, O.M.I., Lincoln, Ill.
Kuška Jiří, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Kvasnica Filip, C.S.S.R., 3014 N. 45th St., Omaha 4, Nebr.
- Laburda Karel, 256 - 44th St., Pittsburgh, Pa.
Laketek Gilbert, O.S.R., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Laketek Viktor, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Lana František, Cascade, Iowa.
Lang Jan Nep., S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Que., Canada.
Lažek Eliáš K., Drawer 429, Wallis, Texas.
Leiblinger Frant., Deweese, Nebraska.
Lenc Leonard, Bensonville, Ill.
Lennch Fr. L., Buffalo, Iowa.
LesCanec John H., Nebraska City, Nebraska.
Lestinský František, Hillsboro, Wis.
Liederbach Clarence, 3785 Independence Rd., Cleveland 5, Ohio.
Liška Robert, S.J., Victory Parkway and Dana Ave., Cincinnati, Ohio.
Lhota Brian, O.F.M., Very Rev., Alleghany, N. Y.
Lukáš Jos., Fairview, Alberta, Canada.
Lužnický Jiří, O.S.M., Hillside, Ill.
- Maček Jos. J., 1911 Green St., Racine, Wis.
Mach Gerard, O.S.B., Formosa.
Macháček Aleš, O.S.B., S.T.D., Very Rev., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
Machovec Frant., 2505 S. 17th, Lincoln, Nebr.
Malik Jan E., Holy Cross Sem., La Crosse, Wis.
Maník Josef, Scappoose, Oregon.
Mastik Chrysostom (nemocen)
Mašín Fr., 47 E. State St., Akron, Ohio.
Mastný Robert, O.S.B., 1428 S. Wesley Avenue, Berwyn, Illinois.
Matl Tomáš, Corn Hill - P.O. Jarrell, Texas.
Matocha John L., Box 447, Yoakum, Texas.
Matoušek Raymond, 17825 Libby Rd., Maple Heights, Ohio.
Mattas Louis, R. 2, Clyde, Kans.
Matula, L. J., 2514 W. Commerce, San Antonio, Tex.
Matula Antonín, Panna Maria, Texas.
Mazalka Josef J., Yukon, Okla.
Maxa Edward J., 1443 S. Keeler Ave., Chicago, Ill.
Miček Jos., 4320 Fort St., Omaha, Nebr.
Miček Adam, S.T.D., 2500 N. Tyler, Little Rock, Arkansas.
Michalička Václav, O.S.B., J.C.D., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
Michalička Jan, 3214 N. Lake St., Oklahoma City, Okla.

Michálka Karel, Taylor, Texas.
 Michanka Arthur, Box 509, Taylor, Texas.
 Mikulík Kenneth, Box 19261, Houston, Tex.
 Miller Frank, Frenštát, P.O. Caldwell, Texas.
 Müller Blase, S.D.B., Raymondville, Texas.
 Mlota James C., 114 N. Adams St., Mason City, Ia.
 Mizerá Petr, O.S.B., S.T.D., 1641 S. Allport St., Chicago 8, Ill.
 Mlnafík Alois H., Mater Christi Church, North Riverside, Illinois.
 Mlnafík Fr. T., 1415 N. Park Ave., Chicago, Ill.
 Mošovský Václav, Daystown, O.

Necid Oldřich, St. Joseph Hospital, Ojai, Calif.
 Němec Ludvík, Ph.D., 3813 Spring Garden St., Philadelphia, Pa.
 Němceck Milan, 3120 W. 83rd Place, Chicago, Ill.
 Nesvadba Alois W., P.O. Box 429, Wallis, Texas.
 Neuzil Eduard, 618 E. Davenport St., Iowa City, Iowa.
 Nouza František, O.P., Vallejo, Calif.
 Novák Frant., C.S.S.R., Liguori, Mo.
 Novák Henry, C.S.S.R., 1633 Cleveland Ave., Chicago 14, Ill. — 5520 Richmond Road, Bellaire, Tex.
 Novák Komas, Rockford, Ill.
 Novák James, Maple Park, Ill.
 Novák Norbert, O.S.B., St. Benedict, Oregon.
 Novotný Vincent, O.S.B., Phillips, Wis.
 Novotný Leonard, Fredonia, Wis.

Oborný Fr. J., Dodge, Nebraska.
 Oborný Karel J., Verdigre, Nebraska.
 Oborný Pavel, St. Ann, Wichita, Kans.
 Okrůhlik Theophilus, O.M.I., Box 688, Edinburg, Texas.
 Olšovský Geo. J., P.O. Box 1122, Port Arthur, Tex.
 Ouška Lukáš, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.

Pachta Raymond, Concordia, Kans.
 Pakosta Fabian, O.S.B., St. Joan of Arc, Lisle, Ill.
 Parkoš Jan, 1735 Kennard St., St. Paul, Minn.
 Pastorak Jan B., Plasi, R. D. 2, Prague, Nebr.
 Paukert Jr., Good Counsel Academy, Mankato, Minnesota.
 Pavelka Alois, Crosby, Texas.
 Pavlík Václav, St. Louis, Mo.
 Pavlík James, 1625 S. 11th St., St. Louis, Mo.
 Pavlík M., Rockglen, Sask. Canada.
 Pechal Václav, P.O. Box 79, Abbott, Tex.
 Pekař Gilbert F., Box 19261, Houston, Texas.
 Pelikán Adolf, S.J., 4605 W. Broadway, Montreal 28, Quebec, Canada.

Petránek Karel, Crystal Falls, Mich.
 Petřík Pavel, O.S.B., Lisle, Ill.
 Illinois.
 Petrů Augustin, O.M.I., 2405 Navigation Blvd., Houston 3, Texas.
 Petrů Stan., Box 218, Karnes City, Texas.
 Petrů Václav, Box 6280, Corpus Christi, Tex.
 Petrů Fr. S.J., St. Marys, Kansas.
 Petrus Rehoř, Seward, Nebr.
 Pltra Štěpán, O.C.S.O., Trappist, Kentucky.
 Plavčan Pavel, 11815 Woodland Ave., Cleveland 20, Ohio.

Pleskač Myron, Hastings, Nebr.
 Pluháček Antonín, Heun, P.O. Clarkson, Nebraska.
 Pohl Daniel, St. Cecilia High, Hastings, Nebr.
 Pokorný František, 2414 S. 61st Ave., Cicero, Ill. 60659

Pokorný Jeroným, St. Benedict Abbey, Atchison, Kansas.
 Polc Jaroslav V., Nepomucenum, Rome, Italy.
 Polyak, Ondřej, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Popelka J., S.J., Box 100, Spanish, Ont., Canada.
 Potkovský Benno, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Prachař John Bee, Nebraska.
 Pucelik Tomáš, Wahoo, Nebr.
 Příbyl Adolf, Dickinson, N. Dak.

Příbyl Klement, Stillwater, Okla.
 Příbyl František, 916 N. Western Ave., Chicago, Ill.
 Procházka Vavř., O.S.B., 2923 Jewett St., Highland, Ind. 46322
 Prokeš František, S.J., 2410 California St., Omaha, Nebraska.
 Prokeš Vojtěch, 1625 — 11th St., St. Louis, Mo.
 Pšencík Henry, St. Mary's, R. 4, Hallettsville, Texas.
 Ptáček Jan, Monticello, Ia.
 Ptáček Benedict F., Le Roy, N. Y.
 Ptáček Maurice, Junction City, Kans.

Ráček Josef, Barrachois, P. Q., Canada.
 Rachunek Hy., East Bernard, Tex.
 Rada Karel, St. Mary's Church, Sutton, Nebr.
 Ráej Ed., 1121 N. 14th, Manitowoc, Wis.
 Remes Václav A., 1728 Conway St., St. Paul, Minn.
 Rezek David, M.M., Mindanao, P. I.
 Rezníček Alois, R. 1, Box 23, Rayne, Louisiana.
 Rezníček Emilian, O.S.B., Scribner, Neb.
 Rolf Henry O., Weimar, Tex.
 Roh Raymond, David City, Nebr.
 Roth Jan, Pisek, N. Dak.
 Rumplick Eduard, Ashland, O.
 Rus Svatopluk, C.S.B., 35 S. Joseph St., Toronto, Ontario.
 Růžicka František, Clutier, Iowa.
 Rynea Theo., S.J., St. Mary's, Kans.

Saah Josef, 58 Syndeham St., Dundas, Ont., Can.
 Saha Vavřinec, Houston, Texas.
 Saha Vavřinec, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Saul Jakub, S.T.D., 1735 N. Harlem, Niles, Ill.
 Schejbal Jos. T., Box 107, Desloge, Missouri.
 Simon Alvin, 1621 University Ave., N.E., Minneapolis, Minn.
 Simlik Frant., O.P., River Forest, Ill.
 Sirek Cyril, 1260 15th Ave., Superior, Wis.
 Skach Karel, 1845 S. 9th St., Maywood, Ill.
 Skluzáček Alfred, Veseli, Minn.
 Skluzáček Jaroslav, Protivin, Iowa.
 Skluzáček Jiří, Our Lady of Providence Convent, St. Paul, Minn.
 Skluzáček Richard F., 398 Superior, St. Paul, Minn.
 Skluzáček Valentin, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.

Skoblik Michael, Glencoe, Minn.
 Skok Charles D., 317 Howard St., Spokane, Wash.
 Sladký Wenceslaus, St. Anthony's Church, Bruno, Nebraska.
 Slepíčka Josef, Waukon, Ia.
 Sloup Ernest, Fort Sill, Okla.
 Slováček Emil, 925 Yale St., Fort Worth, Tex.
 Šmíd Frant., S.T.D., 7135 N. Harlem, Niles, Ill.
 Smutný Jan, Pleasanton, Nebraska.
 Smutný Václav, C.S.S.R., Miranda, Mato Grosso, Brazil.

Sobr Klement, O.S.B., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Sochůrek Raymond, Adell, Wis.
 Soukup C. G., O.S.B., St. John's Abbey, Collegeville, Minnesota.
 Soukup Jos., 1911 Green St., Racine, Wis.
 Spáček Anselm, O.F.M.Cap., Blenheim, Ontario.
 Spolner Wendelin, Fairmont, Minn.
 Spruchavský John, 700 McIntosh St., Fort William, Ont. Canada.
 Srnec Stanley J., St. Paul Seminary, St. Paul, Minnesota.

Starčík Andrew, S.V.D., P.O. Box 675, Taos, New Mexico.
 Starostka Jan, 4513 S. 32nd, Omaha, Nebr.
 Stasek Jiří, Wisconsin Rapids, Wis.
 Stasek Leonard, Stevens Point, Wis.
 Stehno Eugen, Clifton, Kans.
 Straka Jan, 1431 So. Austin Blvd., Cicero, Ill.
 Strakoš Jan, 7367 York Rd., Cleveland, O.
 Struk Jeroným J., El Campo, Texas, Rt. 3 (Hillje)
 Studený, Verv. Rev. Robert, S.V.D., Rome, Italy.
 Suess M., Oneida, Wis.

Sukovatý Louis, Somerset, O.
 Sukovatý Jiří, Columbus, O.
 Svätinský Ludvík, Lankin, N. Dak.
 Svoboda Jiří, St. Joseph, Manitoba, Canada.
 Svobodný Jos., O.M.I., Bellville, Ill.
 Svobodný Alois, O.M.I., Bellville, Ill.
 Svrček Václav A., Box 425, Caldwell, Texas.
 Swade Robert, Norridge, Ill.
 Swade Thomas, Forest Park, Ill.
 Syrový Josef, St. Mary's Church, Vining, Iowa.
 Josef Šach, 714 King St., Hamilton, Ont., Canada.
 Šebesta Eugen, Jessenland, Minn.
 Šimon Alvin, Hopkins, Minn.
 Šindelář Fidelis, O.S.B., Tabor, S. Dak.
 Šindelář Fr., O.S.B., Mus. D., 1818 So. Paulina St., Chicago 8, Ill.
 Šipek Jos. A., 1445 N. 24th St., Milwaukee, Wis.
 Širák Cyril, 1200 15th Ave. E., Superior, Wis.
 Šedivý, Leo, O.S.C., Box 744, Hastings, Nebr.
 Šimaneck Jos., 337 Ottawa St., Joliet, Ill.
 Šimon Rob., C.S.S.R., 8555 Golf Links Rd., Oakland, Calif.
 Škvanla Ondřej, O.S.B., Phillips, Wisconsin.
 Šlecht Albert A., Silver Lake, Minn.
 Šteří Antonín, 1121 N. 14 St., Manitowoc, Wis.
 Šonka Emilian, O.S.B., Cedarburg, Wis.
 Šonka Richard, O.S.B., Cedarburg, Wis.
 Šonka Vilém, O.S.B., Ph. D., St. Procopius Abbey, Lisle, Ill.
 Šraňulek, Š., O.S.B., R. 2, Box 183, Petersburg, Va.
 Stelmaschuk Edw., C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York
 Štěp Josef, 14040 Puritas Ave., Cleveland, O.
 Švehla Václav, Cottleville, Mo.
 Tallf Ant. B., St. Mary's Church, Moselle, Rt. 2, (Robertsville), Mo.
 Talský Chas., S.C.J., 217 N. 68th St., Milwaukee, Wisconsin.
 Tauš Jan, C. SS R., Duke of Gloucester St., Annapolis, Md.
 Teplý Josef, S.J., John Carroll University, Cleveland, 18, Ohio.
 Till Jos. R., 318 John Adams Dr., San Antonio 2, Texas.
 Tlapa Richard, 5009 S. Hermitage Ave., Chicago, Ill.
 Tomanek Jan., Veselyville, N. D.
 Tomek Fr., Montgomery, Minn.
 Tržil Ludvík, St. Wenceslaus Church, 510 - 16th Ave. E., Cedar Rapids, Iowa.
 Troch Ludvík, Benedict, Md.
 Třesnak Antonín, Dodge, Neb.
 Tůchek Ed. C., 4001 S. 27th St., Lincoln, Nebr.
 Tuma Antonín F., 1430 S. 14th St., Omaha, Nebr.
 Tydlačka Jiří, Dime Box, Texas.
 Tyl Albert, 114 W. Front St., Tyler, Texas.
 Uhler Carl, 17825 Libby, Cleveland 37, Ohio.
 Uhlíř Vác., 3181 W. 41 St., Cleveland, O.
 Urbanovský Fr., Guardian Angel's Church, Box 968, Pasadena, Texas.
 Vacala Frant., 2651 S. Central Park, Chicago, Ill.
 Vacek Jos. P., 1310 Excelsior Ave., Hopkins, Minn.
 Vaqner Frant., San Juan, Texas.
 Valášek Edw., Trenton, Nebr.
 Valenta Marcus, (Praha) Rt. 2, Flatonia, Texas.
 Váňa S., S.J., 3049 Parkside Blvd., Toledo, Ohio.
 Vancura Leo, St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois.
 Váp Ivan, Plus X H.S., Lincoln, Nebr.
 Vašek Fr., Petit Seminaire, Nicolet, Que., Canada.
 Vávra Clarence, 1284 Eldridge Ave., St. Paul, Minn.
 Vavřina Kenneth, Winnebago, Nebr.
 Vesecký Jan, Pratt, Kans.
 Veselý James J., 14040 Puritas Ave., Cleveland, O.
 Veselý Stanislav, O.S.B., Sacred Heart Convent, Lisle, Ill.
 Větrovec Jos. C., C.S.S.R., 323 E. 61st St., New York, N. Y.
 Veverka Florian, O.F.M., Jordan, Minn.
 Viktora Claude, O.S.B., 1318 S. Paulina St., Chicago 8, Ill.
 Vinklarek Emil T., Box 275, Moulton, Texas.
 Vít Vojtěch, O.S.B., 1818 S. Paulina St., Chicago, Ill.
 Vítek Eduard, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Vítek Jerome P., Box 599, Lamesa, Texas.
 Vitl Jiří, 13205 Chapelside Ave., Cleveland, O.
 Vlačný Jan, Park Ridge, Ill.
 Vochoč Jaromír, Rapide Blanc, Cté. Laviolette, Qué., Canada.
 Vonášek, Frant. V., C.S.S.R., Christiansted, St. Croix, Box 1069, Virgin Island 00820.
 Votruba Jiří, Sheldon, Wis.
 Vrablic Cyril, O.S.B., St. Meinrad, Ind.
 Vrána John, 1103 Felix Place, Oklahoma City 10, Oklahoma.
 Vrána Fr., 858 S. Wilder, St. Paul, Minn.
 Wagner John A., 230 W. Commerce St., San Antonio 5, Texas.
 Wolf Howard, 13205 Chapelside Ave., Cleveland, O.
 Wolf Lawrence, E. 131st St. & Southview, Cleveland, Ohio.
 Yanish Felix, C.S.S.R., 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.
 Zabelka Jiří, 719 E. Moore St., Flint, Mich.
 Zachař Albert, Cedar Rapids, Iowa.
 Zavadowsky Petr, 5212 W. Agatite Ave., Chicago, Ill.
 Zely Vilém, Lyons, Wis.
 Zeman Fr., Petit Seminaire, Nicolet, Que., Canada.
 Zeman Josef, S.T.D., 520 Kingston Ave., Brooklyn, N.Y.
 Žižka Arnošt, O.S.B., Ph.D., 1641 Allport St., Chicago 8, Ill.
 Žižkovský Vojtěch, Shakopee, Minn.

PSACÍ a POČÍTACÍ STROJE

MÁM PSACÍ STROJE VE VŠECH ŘEČÍCH.

Všech značek prodá, půjčí, opraví neb vymění se zárukou

RUDY DVOŘÁK

ODBORNÝ ČESKÝ ZÁVOD

3506 W. 26th St.

Chicago 23, Ill.

522-2231

Adresář českých katolických osad v Americe.

- ABIE, NEBR.:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. M. Danko.
- ABBOTT, TEX.:**
Osada Nep. Srdce P. Marie: Farář: dp. Václav Pechal.
- ABINGDON, MD.:**
Osada sv. Františka Sal. Dojíždí důst. Otcové Redemptoristé z Baltimore, Md.
- AGNEW, NEBR.:**
Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. pán z Valparaiso.
- AGUA DULCE, TEX.:**
Osada sv. Františky. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Geo. Seccina z Robstown, Tex.
- ALGOMA, WIS.:**
Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. Francis C. Heimann. Kaplan: Robert A. Berg.
- ALGONQUIN, ILL.:**
Osada sv. Markéty Alacoque. Rev. Raymond Elpers. Rev. L. M. Urbaniak.
- AMMANNSVILLE, TEX.:**
Osada sv. Jana Křtitele: Farář: Rev. Lambert Laskoski, (R. 3, Schulenburg).
- ANTIGO, WIS.:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Cyril Kabat.
- APPLETON, NEBR.:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt.
- ASHLAND, WIS.:**
Smíšená osada sv. Anežky. Několik českých rodin. Farář: Very Rev. Calman Borgard, O.F.M.
- ATWOOD, KANS.:**
Osada Nejsvět. Srdce Pána Ježíše, česko-irská. Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Dp. Mark L. Linenberger, O.F.M. Cap. Škola: 136 žáků.
- AUSTIN, MINN.:**
Osada sv. Augustína. Farář: Rt. Rev. Msgr. Robert E. Jennings, V.F. Pro Čechy dojíždí Rev. Edward Kasal z Owatonna, Minn.
- BALTIMORE, MD.:**
Osada sv. Václava. Farář: Very Rev. Josef Adamec, C.S.S.R. Kostel na Ashland Ave. a Škola na N. Collington Ave., blíže Ashland Ave. Farář: 2111 Ashland Ave. Katolická budova: Madison a Duncan Sts. Kněží v duchovní správě: Václav Kolář, C.S.S.R., Tomáš Kozlovský, C.S.S.F., Felix Yanish, C.S.S.R., Edgar Vitek, C.S.S.R., Josef Duchek, C.S.S.R. (kaplan v armádě). Misionáři: Ondřej Polyak, C.S.S.R., Josef Chochula, C.S.S.R., Stěpán Krupa, C.S.S.R. (voj. kaplan)
- BANNISTER, MICH.:**
Smíšená osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář Rev. Clarence Smolinski.
- BARTON'S CREEK, TEX.:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí Father A. M. Black z Cistern. Totéž místo jako Kovář, Texas.
- BEARDSLEY, KANS.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Kapucín z Atwood, Kans.
- BEASLEY, TEX.:**
Osada sv. Václava. Katolických rodin 42, české a polské národnosti. Dojíždí kněz z East Bernard, Texas.
- BECHYŇ, NORTH REDWOOD P.O., MINN.:**
Osada Bl. Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Stanislav Grabowski.
- BECHYŇ, N.D.:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Dojíždí Rev. Jar. Tomanek z Lankin, N. Dak., dvakrát měsíčně.
- BEE, NEBR.:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jan Prachát.
- BEEVILLE, TEX.:**
Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Harold F. Palmer.
- BELLE PLAINE, IOWA:**
Smíšená osada sv. Michala. Několik českých rodin. Dozluhuje Rev. Valentin Hlubek z Chelsea.
- BELLEVILLE, KANS.:**
Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Very Rev. Msgr. Cornelius J. Brown, M.A.
- BELLVILLE, TEX.:**
Smíšená osada ssv. Petra a Pavla (povětšinou polská). Farář: Rev. Syl. Fuchs.
- BEROON, MINN.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Fr. Gaber
- BERWYN, ILL.:**
Osada Panny Marie Cellenské. Farář: Rev. Robert Mastný, O.S.B., 1428 S. Wesley Ave. Kaplani: Rev. Ludvík Černák, O.S.B., a Rev. Pavel Petřík, O.S.B.
- BIRCHWOOD, WIS.:**
Osada sv. Odila. Farář: Rev. P. J. Buckley. Osada převážně česká. V sobotu dojíždí český kněz z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.
- BIRCHWOOD, WIS.:**
Osada sv. Jana Ev. Farář: Rev. Clarence Ludwig.
- BISON, OKLA.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. A. Waleczek. Škola: 38 dětí.
- BLENHEIM, ONTARIO, CANADA:**
Rt. Rev. Anselm Václav Špaček, O.F.M. Cap. Kostel P. Marie, St. Francis Friary.
- BLESSING, TEX.:**
Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Eduard Bílý.
- BLOOMER, WIS.:**
Smíšená osada sv. Pavla. Farář: Rev. R. Gelsler. — Asi 35 českých rodin.
- BLOOMING PRAIRIE, MINN.:**
Osada sv. Kolumbana. Farář: Rev. Herman A. Boecker. Slušný počet Čechů.
- BLUMENFELD, P.O. ORRIN, N. DAK.:**
Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Ludvík Světlinský.
- BOERNE, TEXAS:**
Kostel sv. Petra. Farář: Rev. Frant. Kalina.
- BOHEMIA, L.I., N.Y.:**
Kostel sv. Jana Nep. Farář: Rev. Richard Gladney, 5020 — 46th St., Woodside.
- BOHEMIAN SETTLEMENT, E. JORDAN, MICH.:**
Kostel sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Josef Malinowski z East Jordan.
- BOHEMIAN SETTLEMENT, KANSAS:**
Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Spravuje Rev. F. Meis, O.F.M., Cap., z Atwood, Kans.
- BOMARTON, TEXAS:**
Osada sv. Jana. Dojíždí kněz z Seymour.
- BOWMAN, NO. DAK.:**
Smíšená osada sv. Karla, asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Jan Smierčák.
- BRAINARD, NEBR.:**
Osada Nejsvětější Trojice. Duchovní správce: Rev. Daniel F. Kealy. Kaplan: Rev. L. Ketter. Škola: 98 dětí.
- BRITT, IOWA:**
Osada sv. Patrika. České rodiny jezdí ke zpovědi do Duncan, Iowa.
- BROCKET, NO. DAKOTA:**
Smíšená osada. Dojíždí Rev. Tomáš Sparks.
- BRODERICK, SASK., CANADA:**
Osada sv. apoštolů Petra a Pavla, 41 slováckých a 5 polských rodin. Farář Rev. John Ostrowsky.
- BROWNSVILLE, TEXAS:**
Kostel P. Marie Guadalupské. Farář: Rev. Theophil Okruhlik, O.M.I.
- BROOKFIELD, ILL.:**
Osada sv. Panny Barbory. Silná česká. Farář: Msgr. Jos. Kush, 4015 Prairie Ave., kaplan: Rev. Donald Ahearn a Rev. Jos. P. Lynch. Pro Čechy

každou neděli dojíždí důstpp. z kláštera sv. Prokopa v Lisle, Ill.

BRUNO, NEBRASKA:

Osada sv. Antonína Pad. Farář: Rev. George Stoeckinger.

BRUSHPALE, MINN.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Harold Dimmerling.

BRYAN, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Farář: Msgr. Timothy Valenta. Kaplan: Rev. B. Bregna. Škola: 446 dětí. 5 sester Vtěleného Slova a Nejsv. Svátosti.

CADOTT, WISCONSIN:

Osada sv. Růženy Limanské, česko-anglická. Rev. Jos. Wagner.

CALDWELL, TEXAS:

Osada Panny Marie Lourdské. Farář: Rev. Václav A. Svrček.

CALMAR, IOWA:

Smíšená osada sv. Aloise. Čechům dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.

CAMERON, TEXAS:

Osada sv. Moniky (smíšená, asi 100 českých rodin). Farář: Rev. J. T. Geiger, kaplan Rev. Vitold Paulus.

CARLTON, WISCONSIN:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Rudolf S. Kerch (P. O. R. 1, Kewaunee.)

CARY, ILLINOIS:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář. Rev. Alfred Dietsch.

CASCO, WISCONSIN:

Smíšená osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Rudolf J. Hodík.

CASTLE ROCK, WIS.:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí každou neděli, každou sobotu a na svátky Rev. Ambrose W. Holzer z Montfort, Wis.

CEDAR HILL, NEBR.:

Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Rev. Henry Denis, z Morse Bluff, Nebr.

CEDAR RAPIDS, IOWA:

Osada sv. Ludmily. Farář: Rev. Albert Zachař. Kaplan: Rev. Rafael Ludwig, 209 — 21 Ave., S.W. Škola: 431 dětí.

Osada sv. Václava, 510 — 16 Ave., E. Farář Right Rev. Msgr. A. W. Chihak. Kaplan: Rev. Clarence V. Frana a Rev. F. M. Benda. Škola: 146 dětí.

CHATHAM, ONTARIO, CANADA:

Osada sv. Antonína. Farář: Rev. D. Mlýnský.

CHELSEA, IOWA:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Valentin Hlubek.

CHESTER, IOWA:

Smíšená osada sv. Štěpána. Asi 20 českých rodin. Farář: Rev. Nestor B. Goetken.

CHICAGO, ILLINOIS:

Osada sv. Jana Nep., 30. St. and Lowe Ave. Farář: Rev. Václav Staněk. Kaplan: Rev. Antonín Beneš, 2953 Lowe Ave. Škola: 8-třídní. 190 dětí v pěti světnicích, vyučují 4 sestry řádu sv. Benedikta z Rogers Park, Ill. Adresa konventu: 618 W. 30. Str.

Osada sv. Prokopa. Farář: Rev. Peter Mizeřa, O.S.B. Kaplan: Rev. Dominik Kotek, O.S.B., a Rev. Matouš Herda, O.S.B., 1641 S. Allport St. Škola 452 dětí a vyšší škola 164, vyučují Sestry sv. Františka, 1621 S. Allport St., 60608.

Osada sv. Vít, S. Paulina and W. 18. Pl. Farář: Rev. Klauď Viktor, O.S.B., 1818 S. Paulina St. Kaplan: Rev. Vojtěch Vít, O.S.B.

Osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. Jiří Kučera. Kaplan: Rev. František Přibyl, 916 No. Western Ave.

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Václav Čermák, 5009 S. Hermitage Ave. Kaplan: Rev. Richard Tlapa a Rev. Raymond Pacholski. Škola 356 dětí, vyučují Sestry sv. Františka, 5013 S. Hermitage Ave., 60609.

Osada sv. Ludmily, 24. Str. and Albany Ave. Farář: Rev. Jiří Krippner, kaplan Rev. Richard Grimell, 2408 S. Albany Ave. Škola: Osmitřídň, 385 dětí, vyučuje 8 sester z řádu sv. Františka z Joliet, Ill., a 1 učitelka. Obydlí sester: 3108 W. 24th Street.

Osada Bl. Anežky České, 2651 S. Central Park Ave. Farář: Rt. Rev. Msgr. Martin Křížka. Kaplan: Rev. František Vacala a Rev. Karel Kouba, 2651 S. Central Park Ave., 60623. Škola 916 dětí, vyučují Sestry sv. Františka, 2658 S. Drake Ave., 60623.

CICERO, ILLINOIS:

Česko-Anglická osada Panny Marie Královny Nebes, 53. Ave. and 24. Pl. Farář: Rev. Jan Lauer, 5300 W. 24. St. Kaplan: Rev. D. Sullivan a Rev. W. Meagher.

Osada Panny Marie Svatohorské. Farář: Rt. Rev. Msgr. František Tony. Admin. Rev. František Pokorný. Kaplan Rev. Milán C. Němeček. Rev. Jiří Černý. Škola 375 dětí, vyučují Sestry sv. Benedikta, 2340 S. 61st Ave., 60650.

CISTERN, P.O. R. 2, FLATONIA, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. A. M. Black.

CLARKSON, NEBR.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Very Rev. Klement Kubeš, V.F.

CLEVELAND, OHIO:

Osada sv. Prokopa, W. 41st St and Trent Ave. W. 41st St., 44109. Farář: Rev. Václav Uhlíř. Kaplan: Rev. Pavel Pláčan a Rev. K. Uhler. Škola 333 dětí a vyšší škola 159, vyučují Sestry sv. Františka.

Osada Panny Marie Lurdské, East 55th and Hamm Ave., S.E. Farář: Rev. Jan Anděl. Kaplan: Rev. Howard Wolf a Rev. Alan Cipra. Res. 3395 E. 53rd St., 44127. Škola 379 dětí: vyšší škola 571, vyučují Sestry N.D.

Osada sv. Jana Nep., Fleet Ave. and E. 50th St. Farář: Rev. Clarence Liederbach. Kaplan: Rev. James Veselý. Res. 3785 Independence Rd., S.E., 44105. Škola 357 dětí, vyučují Sestry Dominikánky.

Osada sv. Rodiny, E. 131st and Southview Ave., Farář: Rev. Lawrence Wolf. Kaplan: Rev. Jiří Vituj. Res. 13205 Chapelside Ave., 44120. Škola 413 dětí, vyučují Sestry sv. Františka.

CLEVELAND TOWNSHIP, LEEANAU CO., MICH.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. F. Sniegowski z Maple City, Mich.

CLUTIER, IOWA:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie a osada sv. Václava (Carroll Township). Farář: Rev. František Růžička.

CLYDE, NEBR.:

Česko-irská osada sv. Patrika. Rev. Stanislav Golik.

COLON, NEBRASKA:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. John Zastrow.

COLUMBUS, TEXAS:

Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Alex Kraus.

CONWAY, N. DAK.:

Smíšená osada. Dojíždí Rev. Ludvík Světlinský z Orrin, N. Dak.

COOPERSTOWN, WIS.:

Smíšená osada sv. Jakuba. Farář: Rev. Peter H. Schroeder. (P.O. Denmark.)

CORN HILL, P.O. R. 1, JARRELL, TEXAS:

Osada Nejšv. Trojice. Farář: Rev. Tomáš Matl. Škola: asi 60 dětí.

CORPUS CHRISTI, TEXAS:

Osada sv. Cyrila a Methoděje. Farář: Right Rev. Msgr. Fr. J. Kasper. Kaplan: Rev. Fr. Vagner.

CRESO, IOWA:

Osada sv. Josefa. Asi 30 českých rodin. Farář: Rev. Roman Schares. Dojíždí kněz z Protivína. Škola: 152 dětí, vyučují sestry Notre Dame. Osada Nanebevzetí P. Marie. Asi 35 českých rodin. Farář: Msgr. V. Hoverman. Kaplan: Rev. P. Schmitt. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína.

CRETE, NEBRASKA:

Smíšená osada Božského Srdce. Farář: Rev. Max. DeWitt.

CROSBY, TEXAS:

Osada Božského Srdce. Farář: Rev. Alois Pavelka. Škola: 117 dětí. Místo: Eastgate — Sv. Anny.

CROWELL, TEXAS:

Místo sv. Josefa. Dojíždí důst. p. z Vernon, Texas.

CUDAHY, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jiří Kolanda, 1410 Swift Ave. Kaplan: Rev. Richard Beniček.

CUBA, KANSAS:

Smíšená osada sv. Isidora. Dojíždí Rev. M. Dion z Ciyde, Kans.

CYCLONE, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Dojíždí v neděli Rev. Stan. Lupinski z Lott, Texas.

DAMON, TEXAS:

Osada sv. Cyrila a Methoděje. Dojíždí dvakrát za měsíc kněz z Needville, Texas.

DANBURY, TEXAS:

Smíšená osada. (Polovina našinců.) Farář: Rev. J. B. Jones.

DANTE, SO, DAKOTA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Bonifác Tomek, O.S.B.

DAVID CITY, NEBR.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Right Rev. Msgr. Alfons J. Lisko. Kaplan: Rev. C. Kelliher.

DENMARK, WIS.:

Smíšená osada Všech Svatých. Farář: Rev. Chester Dionne.

DENTON, NEBR.:

Osada Panny Marie. Farář: Very Rev. Msgr. Raphael Collins.

DETROIT, MICH.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Hlaváček. 3327 Lawton, Detroit 8, Mich.

DEWEESE, NEBR.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Frank Leiblinger.

DICKINSON, N. DAK.:

Osada sv. Václava. Farář Rev. Adolf Přibyl. 306 Fourth Ave. E.

DILLY, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí Rev. Frant. Leštinský a Rev. Richard Tomsyck.

DIME BOX, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. Jiří Tydlačka z Frenštát, Tex.

DODGE, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Fr. J. Oborný. Kaplan: Rev. R. Steffen.

DRY CREEK, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Nyní jenom hřbitovní kaple přifařená k Heun, Nebr. Dojíždí Rev. Anthony Pluháček jednou za rok.

DUBINA, TEXAS:

Osada sv. Cyrila a Methoděje. Dojíždějí důstojní pánové z Weimar, Tex.

DUBUQUE, IOWA:

Osada Panny Marie, německá, k níž patří asi 15 českých rodin. Farář: Rev. Anthony Sigwarth. 1584 White Street.

DUNCAN, IOWA:

Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Václav Hradecký, arcibiskupský rada. (P.O. Britt.)

DWIGHT, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Anton Trausch. Škola: 176 dětí.

EAST BERNARD, TEXAS.:

Osada sv. Kříže. Farář: Rt. Rev. Msgr. Jos. Valenta. Kaplan: Rev. Hy. Rachunek.

EAST GATE, TEXAS:

Osada sv. Anny. Dojíždí Rev. E. C. Fowler z Crosby, Texas.

EAST ISLIP, L. I., N. Y.:

Osada Panny Marie, česko-irská. Farář: Rev. Joseph Kirik.

EAST JORDAN, MICH.:

Osada sv. Jana Nep. Pouze několik českých rodin. Farář: Rev. Josef Malinowski.

EAST ST. LOUIS, ILL.:

Osada sv. Cyrila a Methoděje. Farář: Rev. Štěpán Šrámek, O.S.B., 1125 N. 11th St.

EASTMAN, WIS.:

Smíšená osada sv. Václava. Rt. Rev. Msgr. Urban J. Baer.

EDNA, TEXAS:

Osada sv. Anežky. Farář: Rev. Stanislav Petrů.

EDWARDSVILLE, ILL.:

Osada Panny Marie, anglicko-česká. Farář: Rev. Peter McGinness; dojíždí dvakrát za měsíc důst. p. z osady sv. Václava ze St. Louis, Mo.

EL CAMPO, TEXAS:

Smíšená osada sv. Filipa. Farář: Right Rev. Msgr. Julius Petrů. Kaplan: Rev. Vilém F. Halata. Škola: přes 500 dětí.

ELLINGER, viz Hostýn.**ELMA, IOWA:**

Osada Neposkvrněného Početí. Farář: Rev. Edmund O'Donnell. Pro Čechy dojíždí kněz z Protivína, Ia.

EMMET, NEB.:

Smíšená osada Zjevení Páně. Administrátor Rev. Francis Price.

ENDICOTT, N. Y.:

Slovenská osada sv. Josefa. Několik českých rodin. Farář: Rev. Method Billy O.F.M. Conv. Kaplan: Rev. Edwin Mihalko, O.F.M., Conv.

ENNIS, TEXAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Vilém Rošák. Kaplan: Rev. Henry Drozd. Škola: přes 350 dětí a též i High School.

EVEREST, KANSAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Donald Schwalm.

FAIRFAX, IOWA:

Osada sv. Patrika. Farář: Rev. Bernard L. White. Pro Čechy dosluhuje důstojný pán z Walford, Iowa.

FAIRFAX, SO, DAKOTA:

Osada sv. Antonína. Farář: Rev. Wm. Lambert.

FALLS CITY, TEXAS:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Theodor T. Janýšek.

FAYETTEVILLE, TEXAS:

Osada sv. Jana. Farář: Rev. Ben Mazurkiewicz. Kaplan: Rev. Marion Atomanczyk.

FENNIMORE, WIS.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Arthur Heindl.

FENTON, MISSOURI:

Osada sv. Pavla. Asi 35 českých rodin. Farář: Rev. Edward Hrdlička.

FLATONIA, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Oswald Kalich.

FLORESVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Božského Srdce. Mnoho českých rodin. Farář: dp. J. Gebermann.

FORT ATKINSON, IOWA:

Smíšená osada sv. Jana Nep. Farář: důst. p. Štěpán J. Kučera.

FORT FISHER, DINWIDDIE CO., VA.:

Osada sv. Jana Nep.: Dojíždí Rev. Š. Šrahulek. O.S.B., z New Bohemia, Va.

FORT WILLIAM, ONT., CANADA:

Smíšená osada sv. Petra, slovenská. Farář: Rev. J. S. Regulý, 705 McIntosh St.

FORT WORTH, TEXAS:

Osada sv. Tomáše. Farář: Rev. Jan Morse, 2920 Azle Avenue. Škola 227 dětí.

FRANCIS CREEK, WIS.

Smíšená osada sv. Anny. Farář: Rev. Jan Haen. P. O. R. 6, Manitowoc.

FRELSBURG, TEXAS:

Německo-česká osada ssv. Petra a Pavla. Asi 50 českých rodin. Farář: Rev. W. Buckholt (P.O. R. 2, New Uln).

FRENŠTÁT, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Farář dp. Frank Miller.

FRYDEK, TEXAS:

Osada Panny Marie. Farář: důst. p. Ladislav J. Klímček.

GEDDES, SO. DAK.:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. Eduard Caraher, T.O.R.

GANADO, TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: důst. p. Václav Blýš. Kaplan: ———. Škola: asi 175 dítek.

GARNER, IOWA:

Smíšená osada sv. Bonifáce, asi 20 českých rodin. Farář: Msgr. Luke B. Striegel. Pro Čechy dojíždí nejdř. Msgr. Václav Hradecký, z Duncan, Ia. P.O. Britt, Iowa.

GERANIUM, NEBR.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. Josef Szynal ze Sargent.

GLENCOE, MINN.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Michael Škoblík.

GOLTRY, OKLAHOMA:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. J. Kerns.

GONZALES, TEXAS:

Osada sv. Jakuba. Smíšená osada. Rev. P. J. Roebrocks, M.S.F., a Rev. Donald Murray, M.S.F.

GRANGER, TEXAS:

Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Farář: Rev. Geo. Doskočil. Kaplan: Rev. Fr. Miller, Ben. Mazurkiewicz.

GREGORY, SO. DAK.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. F. P. Monighan.

HALLETTSVILLE, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Right Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, děkan. Dva kaplaní. Škola: 428 dítek; vyš. škola: 147.

HAMILTON, ONT., CANADA:

Osada sv. Cyrila a Metoděje. Slovenská osada, ke které přináší české rodiny z okolí. Farář: Rev. E. G. Fuzy, 204 Park Street, Hamilton, Ont.

HANOVER, KANSAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Henry J. Gesenhuer.

HAUGEN, WISCONSIN:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: důst. p. Benedikt Bauer, O.S.B.

HAWK POINT, MO.:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: důst. p. Albert Bockelmann.

HAZELWOOD, NORTHFIELD P.O. MINN.:

Osada Zvěstování P. Marie. Farář: Rev. Carl Renz.

HEIDELBERG, (P. O. New Prague), MINN.:

Osada sv. Školastiky. Farář: Rev. Louis Heitzer, P.O. R. 2, New Prague, Minn.

HERMLEIGH, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Františka. Dojíždí důst. pán ze Sweet Water, Texas.

HEUN (P. O. Clarkson), NEBR.:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: dp. Antonín Pluháček.

HIGHLAND, WIS.:

Smíšená osada sv. Antonína Pad. Farář: důst. p. Ralph Ott. Dojíždí dvakrát za rok důst. p. Jakub Mlana ze Shullsburg, Wis.

HILLJE, (Louise P. O.) TEXAS:

Osada sv. Ondřeje (založena 28. září 1905). Farář: Rev. Jerome Stryk.

HILLSBORO, TEXAS:

Osada Panny Marie Milosrdenství. Farář: Rev. Aug. J. Merkel.

HILLSBORO, WIS.:

Osada sv. Aloisia, česko-irská. Farář: důst. p. Frant. M. Leštinský.

HOLMAN, TEXAS:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. ——— z Ammansville, Texas.

HOPKINS, MINN.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář Rev. Josef Vacek. Kaplan: Rev. Alvin W. Simon. Nová osada: (Interlachen) Rev. Jos. Vacek.

HOSTYN, KANS.:

Osada sv. Jana Nep. Spravuje Rev. Mark J. Linenberger, O.F.M. Cap., z Atwood, Kans.

HOSTYN, P.O. PLUM, TEXAS:

Osada Královny Posv. Růžence. Farář: J. Balleman, O.S.V.

HOSTYN, (blíže Ellinger), TEXAS:

Osada P. Marie. Farář: důst. p. Fr. Kolář. P. O. Route 2, Fayetteville, Texas.

HOWELLS, NEBR.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Václav Kovář.

HUBBARD, OREGON:

Smíšená missie, asi 8 československých rodin. Dojíždí pro Čechy občas dp. Methoděj Korn, O.S.B.

HUNGERFORD, TEXAS:

Osada sv. Jana Evangelisty. Dojíždí kněz z Wharton, Tex., každou neděli a zasvěcený svátek.

INDUSTRY, TEXAS:

Osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Katolických českých rodin 29. Dojíždí důst. p. z Frelsburg, Texas.

INEZ, TEXAS:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Geo. Jáněský.

IOWA CITY, IOWA:

Anglicko-česká osada sv. Václava. Farář: důst. p. Eduard W. Neužil.

IOWA COLONY, TEXAS:

Osada Milostného Pražského Jezulátka. Dojíždí občas některý z českých důst. pánů.

IRVING, KANSAS:

Osada sv. Alžběty (dříve sv. Václava). Dojíždí důst. John Bauer z Waterville, Kansas.

JACKSON, MINN.:

Osada sv. Václava. Farář: Albanus Kuisle. — Kaplan: Rev. Leland Smith.

JACKSONVILLE, NO. CAROLINA:

Osada Pražské Jezulátka. Rev. Lawrence Newman.

KARLIN, MICHIGAN:

Osada sv. Josefa. Dojíždí důst. William J. Reitz. z Onekama, Mich.

KARLIN, P.O. BOLIVAR, MISSOURI:

Osada sv. Václava. Farář: Msgr. John Westhues.

KAUFMAN, TEXAS:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. Francis Gabryl.

KELLNERSVILLE, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Josef Kafišek.

KENASTON, SASK., CANADA.

Osada sv. Ondřeje. Smíšená chorvatsko-česko-slovenská osada, k níž patří missie v Davidson a Craik. Farář: důst. p. Charles Fillion.

KEWAUNEE, WIS.:

Osada sv. Růžence. Farář: Rev. Michael J. Jankowski. Kaplan: Rev. James J. Geenan.

KLONDIKE, WIS.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Rev. William Rickert.

KOERTH, TEXAS:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Emmett Kolodzie.

KOLIN, LA. a LIBUŠE, LA.:

Misie sv. Františka Xav. Farář: Rev. Mark Horáček, Box 7, Deville, La.

KOSSUTH, WIS.:

Osada sv. Augustina. Dojíždí Rev. Jan Haen z Francis Creek, (P.O. R. 6, Manitowoc), Wis.

KOVÁŘ (nedaleko Cistern), R. 2, Flatonia, TEX.:

Dojíždí Rev. A. Black z Cistern, Tex.

KROK, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Dojíždí důst. Jan Johánek z Montpelier, Wis.

LA CROSSE, WIS.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Alfred Hebert, 936 Winnebago St.

LA GRANGE, TEXAS:

Smíšená osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář nejdůst. Msgr. St. Zientek.

LAKE ANDES, SO. DAK.:

Osada sv. Marka. Farář: Rev. E. Embury, T.O.R.

LAKE RENO (P. O. Lowry), MINN.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jos. Fridgen.

LAKEFIELD, MINN.:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Nejdůst. p. Msgr. Fr. Prokeš. Kaplan: Rev. Donald Zenk.

LAKOTA, N. D.:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. Theodor Wisniewski, S.A.C. Několik českých rodin.

LAMONT, IOWA:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. F. Showalter.

LANKIN, NO. DAK.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Lud. Světinský.

Misie: Bechyně, sv. Petra a Pavla.

LA SALLE, TEXAS:

Česká misie. Dojíždí kněz z Vanderbilt, Texas.

LATIUM, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Páně. Dojíždí Msgr. Charles Wiesnerowski z Brenham, Tex.

LAWN, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Dojíždí důst. p. Jím Elmen-dorf z Hemingford, Nebr.

LAWRENCE, NEBR.:

Smíšená osada Božského Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Frank Sherman.

LEOPOLIS, WIS.:

Osada Panny Marie. Rev. Peter Duerr.

LESTERVILLE, SO. DAK.:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář Rev. Carlton Hermann.

LE CENTER, MINN.:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. Denis J. Buckley.

LIDGERWOOD, NO. DAK.:

Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: důst. p. Valerian Paczek.

LIMERICK, SASK., CANADA:

Smíšená misijní stanice. 12 moravských rodin. Dosluluje důst. p. J. Dufresne z La Flesch, Sask.

LINWOOD, NEBR.:

Osada Jména Panny Marie. Dojíždí důst. p. V. Ketter, Abie, Neb.

LISBON, IOWA:

Smíšená osada sv. Jana. Farář: Rev. J. R. Goodman. Pro Čechy dosluluje důst. p. L. Urbánek z Prairieburg, Iowa.

LISLE, ILL.:

Smíšená osada Blah. Johanny z Arku. Farář: dp. Bedřich Beller, O.S.B.

LITTLE FERRY, N. J.:

Osada sv. Markéty. Dosluluje Redemptoristé z New Yorku.

LITOMYSL, P.O. OWATONNA, MINN.:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. John Gengler. Škola: 90 dětí vyučují 3 sestry z řádu Notre Dame.

LITTLE TURKEY, IOWA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Louis J. Tržil.

LOMA, NEBRASKA:

Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. Daniel Kealy.

LOMICE, N. D.:

Osada sv. Kateřiny. Dojíždí z Lakota, N.D.

LONSDALE, MINN.:

Farář: Rev. Robert Dobihal.

LOUCKY, NEB.:

Osada sv. Martina. V neděli ve svátek dojíždí Rev. Frank Leiblinger.

LOUISE, TEXAS:

Osada sv. Prokopa (založena 4. července 1944). Dojíždí z Hillje Rev. Jerome Stryk.

LOURDES, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie Lurdské. Farář: Rev. Dorrance T. Noonan (R.F.D. 4.), Elma. Pro Čechy, dojíždí kněz z Protivin, Iowa.

LYNCH, NEBRASKA:

Osada Panny Marie. Farář: Rev. J. Bártek.

MAHNOMEN, MINN.:

Osada sv. Michaela. 75 českých rodin. Farář: Rev. Justin Luetmer, O.S.B.

MANDAN, NO. DAK.:

Smíšená osada sv. Josefa. Na 30 českých rodin. Farář: Rt. Rev. Msgr. Aloysius Galowitsch. Kaplan: Rev. S. Zastoupil.

MANITOWOC, WIS.:

Smíšená osada Svatých Neviňátek. Farář: Rev. Eduard A. Raděj.

MANLY, IOWA:

Smíšená osada Božského Srdce 15 českých rodin. Farář: Msgr. Ernest Ament.

MAPLE HEIGHTS, P.O. BEDFORD, OHIO:

Osada sv. Václava, Libby Rd. and Cato St., Cleveland 37, O. Farář: Rev. Kajmund Matoušek. Kaplani: Rev. Robert Carlin a Rev. John Rathion. Res. 17825 Libby Rd., Cleveland 37. Škola 8-třídní, 24 světnic a 1,173 dětí.

MAPLE CITY, MICH.:

Smíšená osada sv. Josefa. Několik čes. rodin.

MAPLE LAKE, MINN.:

Smíšená osada sv. Timothea. Farář: Rev. F. J. Barthelme.

MARAK, TEXAS:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Rafael Grsković.

MARINETTE, WIS.:

Polsko-česká osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Eduard Horyza, 915 Elizabeth Avenue.

MARSHALLTOWN, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. B. H. Skahill. Pro Čechy dojíždí kněz z Vining, Iowa.

MEDFORD, MINN.:

Kristus Král. Farář: Rev. Harold B. Mountain.

MEGARGEL, TEX.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.

MELVILLE, SASK., CANADA:

40 českých rodin pod duchovní správou Otec O. M. I.

MENOMINEE, MICH.:

Polsko-česká osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Viktor Karch, 319 Broadway.

MILLADORE, WIS.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. J. B. Marks.

MILLIGAN, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. J. Henahan.

MILWAUKEE, WIS.:

Osada sv. Jana Nepomuckého. Farář: Rev. Josef Wamser. Kaplan: Rev. Jiří Hopf, 3442 N. 38th Street.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Kozák. Kaplan: Rev. Jiří Beitzinger, 1410 W. Scott St.

MINNEAPOLIS, MINN.:

Osada P. Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Rev. Robert Dobihal.

MINNEOTA, MINN.:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Dojíždí Rt. Rev. Msgr. Fr. Prokeš z Lakefield, Minnesota.

MISHICOT, WIS.:

Smíšená osada sv. Kříže převážně česká. Farář: Rev. Anthony Bethley.

MONONA, IOWA:

Osada sv. Patrika. Několik českých rodin, kterým dosluhuje kněz z Fort Atkinson, Iowa.

MONTFORT, WIS.:

Osada sv. Tomáše Apoštola. Farář: Rev. Ambrose W. Holzer. Asi 35 rodin.

MONTGOMERY, MINN.:

Osada Nejsv. Vykupitele. Farář: Rev. Fr. J. Tomek. Kaplan: Rev. Robert Bastýř ml.

MONTPELIER, WIS.:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Jan Johánek. (P. O. R. 3, Luxemburg).

MOORLAND, IOWA:

Smíšená osada Panny Marie Dobré Rady. Farář: Rev. R. Obermire.

MORAVIA, MINN.:

Osada sv. Václava. Přifařena k Owatonna; dojíždí Rt. Rev. Msgr. Edw. Kasal.

MORAVIA, TEX.:

Osada Nanebevstoupení Páně. Dojíždí důst. p. ze St. John's.

MORSE BLUFF, NEBR.:

Osada sv. Jiří. Farář: Rev. Henry Denis.

MOSINEE, WISCONSIN:

Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Josef Tetzlaff.

MOULTON, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Emil Vinklársek. Kaplan: Rev. Bernard Goebel.

MOUNT TABOR, WIS.:

Osada sv. Josefa. Dojíždí Rev. František Leštinský z Hillsboro, Wis.

MULL, ONTARIO, CANADA:

Osada sv. Isidora. Dojíždí Very Rev. Ladislav O.F.M. Cap. z Rhenheim.

MUNDEN, KANSAS:

Osada sv. Jiří. Dojíždí Very Rev. Msgr. Cornelius Brown z Belleville, Kansas.

MUSCODA, WIS.:

Smíšená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. F. Lewandowski.

NADA, TEXAS:

Smíšená osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Edmund Bílý.

NECEDAH, WIS.:

Smíšená osada sv. Františka z Assisi. Farář: Rev. Stanislav Chilickí.

NEEDVILLE, TEXAS:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. T. W. Kappe.

Misie: ssv. Cyril a Metoděj, Damon, Texas.

NEKOMA, N. D.:

Smíšená osada sv. Eduarda. Farář: Rev. M. Miller.

NEVA, WISCONSIN:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Jindřich Hubert. P. O. Antigo, Wis.

NEW BOHEMIA, VA.:

Osada Bož. Srdce Páně. Farář: Rev. Štěpán Šrahulek. O.S.B., R. 2, Petersburg, Va.

Misie: Sv. Jan, Fort Fisher, Va.

NEW DENMARK, WIS.:

Osada Nejsv. Trojice. 40 českých rodin. Dojíždí Rev. Chester A. Dionne z Denmark, Wis.

NEW HRADEC, N. D.:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Ladislav Brydl.

NEW MARKET, MINN.:

Osada sv. Mikuláše. Rev. Leonard Hirman.

NEW PRAGUE, MINN.:

Osada sv. Václava. Farář: Rt. Rev. Msgr. Cyril Popelka. Kaplani: Rev. Alfred Skluzáček a Rev. F. Cusler.

NEW YORK, N. Y.:

Osada Panny Marie Ustavičné Pomoci. V duchovní správě: Důstp. E. Donahue, C.S.S.R., Eduard Stelmoschuk, C.S.S.R., Josef Větrovec, C.S.S.R., Mark Clearv. C.S.S.R., Thomas McPartland, C.S.S.R., 323 E. 61st St.

Kaple sv. Václava, 1341 York Ave., New York, New York.

NEWPORT (P. O. Solon), IOWA:

Misie Panny Marie Růžencové. Dojíždí důst. p. z osady sv. Václava v Iowa City.

NICOLLET, MINNESOTA:

Osada sv. Pavla. Farář: Rev. Josef Penzimas.

NORMAN, WIS.:

Osada sv. Josefa. Kewaunee, R.F.D. No. 3. Farář: Rev. Hubert Nilles.

NORTH JUDSON, IND.:

Osada ssv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Ladislav Krause.

NORTH OLMSTED, OHIO:

Osada sv. Richarda, 26855 Lorain Rd. Farář: Rt. Rev. Oldřich Koráb. Kaplani: Rev. Josef Wagner a Rev. Petr Lenahan. Res. 26855 Lorain Rd. Škola: 1092 dětí.

NOVÁ TŘEBOŇ, MINN.:

Viz Třeboň, Minn.:

OAKES, NO. DAKOTA:

Smíšená osada sv. Karla. Několik českých rodin. Farář: Rev. Eduard McDonald. Kaplan: Rev. N. Kapaun.

ODELL, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie Ustavičné Pomoci. Farář: Msgr. John Kean.

OLIVIA, MINNESOTA:

Smíšená osada sv. Aloisia. Farář: Rev. Theofil Szymanski.

OLMITZ, KANSAS:

Osada sv. Anny. Farář: Rev. Frant. Jerasa. Škola: 64 dětí.

OMAHA, NEBRASKA:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rt. Rev. Msgr. Barta, bis. rada. Kaplan: Rev. Robert J. Gass. 5438 S. 22nd St., So. Side.

Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. Václav Kočárnik, 2617 So. 31st St. Kaplan: Rev. Richard A. Wolbach.

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Antonín Tůma. Res. 1430 S. 14th St.

ORD, NEBRASKA:

Smíšená česko-polská osada Panny Marie Ustavěné Pomocí. Farář: Rev. Stanislav Gorak.

OTTER CREEK, IOWA:

Osada Největější Trojice. Rev. Jan Schmitz.

OWATONNA, MINN.:

Osada Nejev. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. Edward Kasal, kaplan: dpp. John Vincent a Sylvester Brown, 810 So. Cedar. Vyšší a osadní škola, 171 dítek; vyučuje 5 sester z řádu sv. Františka, 2 laické učitelky a 2 kněží.

OWENSVILLE, MO.:

Smíšená osada Neposkvrněného Početí Panny Marie. Farář: Rev. John Cowan.

OWOSSO, MICHIGAN:

Smíšená československá osada sv. Josefa. Farář: Jan Daniel, 915 E. Oliver Street.

OXFORD, IOWA:

Missie sv. Prokopa. Dojíždí Rev. Harvey Finefield z osady P. Marie.

OXFORD JUNCTION IOWA:

Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. Josef Kissling.

PALM BAY, FLORIDA:

Smíšená osada sv. Josefa. Farář: Rev. Fr. J. Finnegan.

PARMA, P.O. CLEVELAND, 7376 York Rd., OHIO:

Smíšená osada sv. Rodiny, York Rd., near Pleasant Valley Rd., Cleveland 30, Ohio. Farář: Rev. Wm. Benisek. Kaplani: Revs Victor Tome a Robert Knuff. Škola: 1190 dítek.

PENELOPE, TEXAS:

Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Bohumil Hrubý.

PEP, TEXAS:

Smíšená osada sv. Filipa Neri. Farář: dp. Frederick Hyland.

PHILLIPS, WISCONSIN:

Smíšená osada Panny Marie. Farář: Rev. Beda Černík, O.S.B.

PILOT POINT, TEXAS:

Smíšená osada sv. Tomáše. Farář: Rev. John H. Unterelner.

PILSEN, KANSAS:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Arthur Tonne.

PINE CITY, MINN.:

Smíšená osada Nep. Početí Panny Marie. Farář: Rev. Daniel McNery.

PÍSEK, NO. DAK.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Jan W. Roth

PITTSBURGH, PA.:

Osada sv. Václava, 883 Progress St. N. S. Pittsburgh, Pa. Farář: Rev. Josef Kopecký.

PLASI, (P. O. Prague), NEBR.:

Osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. John B. Pastorak

PLATTE, SO. DAK.:

Smíšená osada sv. Petra. Farář: Rev. Roch Schirber.

PLATTSMOUTH, NEBR.:

Osada Panny Marie sv. Růžence. Farář: Rev. Walter Banach.

PLUM, TEXAS:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. James Ballmans.

PLZEN—SOLON, IOWA:

Missie ssv. Petra a Pavla. Pro Čechy dojíždí kněz ze Cedar Rapids, Ia.

POCAHONTAS, IOWA:

Osada ssv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Walter Bruch. Pro Čechy dojíždí kněz z Duncan, Ia.

POTH, TEXAS:

Smíšená osada Největější Svátosti. Farář: Rev. Armand Florizzone, CICM.

PRAGUE, ALBERTA, CANADA:

Osada sv. Jana Nep. 25 českých rodin, 3 polské rodiny. Dojíždí třikrát za měsíc Rev. R. T. O'Neil z Viking, Alta, Canada.

PRAGUE, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vilém Řežábek. Škola: 130 dětí.

PRAGUE, OKLAHOMA:

Osada sv. Václava. Farář Rev. H. Bartnik.

PRAHA (P. O. Flatonía), TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Marcus Valenta.

PRAIRIE DU CHIEN, WISCONSIN

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Msgr. Edward Monarski.

PRAIRIEBURG, IOWA:

Osada sv. Josefa. Farář: Rev. L. M. Urbánek.

PROTIVIN, IOWA:

Osada Nejev. Trojice. Farář: Rev. Jaroslav Skluzáček. Kaplan: Rev. Stanislav Hájek.

RACINE, WISCONSIN:

Osada sv. Jana Nep. Farář Rev. Jos Maček. Kaplani: dpp. R. Rodriguez a R. Thomas. Škola: 779 dítek. 1911 Green St.

RAVENNA, NEBRASKA:

Smíšená osada Panny Marie Lurdské. Farář: Rev. Jakub Bauer.

RED LAKE, S. D.:

Osada sv. Prokopa. Dojíždí Rev. James Burns z Puckwana, S. D.

REEDSVILLE, WIS.:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Adolf Doležal.

REGENT, NO. DAK.:

Osada sv. Jindřicha. Farář: Rev. Joseph Schmitt.

RICHMOND, TEXAS:

Osada Nejev. Srdce. Národnosti českomoravské 15%; polské 60% a jiné 25%.

ROBSTOWN, TEXAS:

Československá missie sv. Jana Nep. Farář: Rt. Rev. Mgr. Geo. Scecina.

ROCK CREEK, MO.:

Osada česko-anglická sv. Jana Evangelisty. Farář: Rev. J. Wippermann.

ROCKLAND LAKE, N. Y.:

Československá osada sv. Michala. Doslubují dñst. Otcové Redemptoristé z New Yorku.

ROSENBERG, TEXAS:

Osada Panny Marie Růžencové. Farář: Very Rev. Jerome Tydlačka, děkan.

ROSSFORD, OHIO:

Slovenská osada ssv. Cyrilla a Metoděje. Farář: Rev. Jos. Pastorek.

ROWENA, TEXAS:

Česko-německá osada sv. Josefa. Farář: Rt. Rev. Msgr. Andrew C. Marthaler.

RUNGE, TEXAS:

Smíšená osada sv. Antonína. Farář: Rev. Rudolph Hoffmann.

- SARGENT, NEBRASKA:**
Smišená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Josef Szynal.
- SARONA, WISCONSIN:**
Smišená osada sv. Kateřiny. Dosluhuje Rev. Paul C. Boshold z Shell Lake.
- SAVAGE, MINN.:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. C. Zlatkowski.
- SCAPOOSE, OREGON:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Josef Manik.
- SCIO, OREGON:**
Smišená osada sv. Bernarda. Farář: Rev. Bernard Neuman, S.D.S.
- SCOTLAND, SO. DAK.:**
Smišená osada sv. Jiří. Farář: Rev. Ladislav Dušek.
- SEALY, TEXAS:**
Osada Nep. Početí Panny Marie. Katolických rodin 278. Farář: Rev. Benjamin Holub.
- SEWARD, NEBR.:**
Osada sv. Vincence. Farář: Rev. Ř. Petrus.
- SEYMOUR, TEXAS:**
Osada Nejsv. Srdce Pána Ježíše. Farář: Rev. Eduard Bastien, O.M.I.
- SHELL LAKE, WIS.:**
Osada sv. Josefa, smišená. Farář: Rev. Paul C. Boshold.
- SHERY, (P. O. Blenker) WISCONSIN:**
Osada sv. Kiliána, 10 českých rodin. Farář: Rev. William Muehlenkamp.
- SHINER, TEXAS:**
Osada sv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. Jan J. Hanáček. Kaplan: Rev. Sigmund Wojciechowski.
- SCHULENBURG R. 4 BOX 181, TEXAS:**
Osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Eduard Bartsch.
- SCHULENBURG, TEXAS:**
Smišená osada sv. Růženy z Lím. Farář: Rev. Hubert Janák.
- SCHUYLER, NEBRASKA:**
Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Viktor E. Herman.
- SILVER HILL, ALABAMA:**
Osada Pražského Jezulátka. Dojíždí: Rev. Philip Lambert z Roberstdale.
- SILVER LAKE, MINN.:**
Osada sv. Josefa. Farář: Rev. Albert Šlechta.
- SLOVAN, WISCONSIN:**
Osada sv. Vojtěcha, asi 40 rodin. Dojíždí Rev. Rudolf J. Hodák z Casco, Wis.
- SMITHVILLE, TEXAS:**
Smišená osada sv. Pavla. Farář: Rev. Clyde Holtman.
- SOLOMON IOWA:**
Osada Panny Marie, Newport (P.O. Solon, Ia.).
Osada sv. Petra a Pavla. Dojíždí důstojný pán ze Cedar Rapids pro Čechy.
- SOLON, R. 43, OHIO:**
Osada sv. Rity. Farář: Rt. Rev. Msgr. Odřich A. Mazanec. Kaplan: Rev. Harry Winca. Rev. John Murphy a Rev. John J. Matty. Res. Baldwin Rd. and Parkway. Škola 750 dítek.
- SOUTH HEART, NO. DAK.:**
Smišená osada P. Marie. Farář: Rev. Felix Andrews.
- SPENCER, NEBRASKA:**
Smišená osada Panny Marie. Farář: Rev. Robert Steinhausen.
- SPILLVILLE, IOWA:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. John Chihak. Škola: 236 dítek.
- ST. ANN (P. O. Yoakum), TEXAS:**
Dojíždí důst. p. Yoakum.
- ST. ANN'S MEMORIAL CHAPEL, VA.:**
Dojíždí Rev. Štěpán Šrahulek, O.S.B., z New Bohemia. P. O. Prince George, Va.
- ST. JOHN (P. O. Schulenburg R. 4), TEXAS:**
Smišená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. Edward C. Bartsch. Dojíždí se do Moravia, Tex.
- ST. LOUIS, MISSOURI:**
Osada sv. Jana Nep.: Farář Rev. A. J. Prokeš, 1625 So. 11th St. Kaplan: Rev. Vincent Walz.
Osada sv. Václava. Farář:
- ST. MARY'S, P.O. Hallettsville Rt. 4, Jinak: Smothers Creek, TEXAS:** Rev. Henry Pšenčík.
- ST. PAUL, MINN.:**
Osada sv. Stanislava. Farář: Rev. V. J. Jiráček, 338 Superior Street. Kaplan: Rev. Richard Skluzáček.
- ST. PAUL, NEBRASKA:**
Osada sv. Petra a Pavla. Farář: Rev. Antonín Figierski.
- STAMFORD, TEXAS:**
Osada sv. Kevina vyznávače. Dojíždí kněz ze Seymour, Tex.
- STANGELVILLE, WIS.:**
Osada sv. Vavřince. Farář: Rev. Rudolf N. Kerch.
- SUTTONS BAY, MICH.:**
Osada sv. Michaela. Farář: Rev. Charles Baker.
- SWARTZ CREEK, MICH.:**
Smišená osada Panny Marie Královny Anděů. Farář: Rev. Joseph Robb.
- SWEET HOME, TEXAS:**
Osada Panny Marie Královny Míru. Farář: Rev. Bohumír Kuřátko.
- TABOR, MINNESOTA:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jan P. Merth.
- TÁBOR, NEBRASKA:**
Osada Narození Panny Marie. Dojíždí Rev. Antonín Fluháček z Heun, Nebraska.
- TÁBOR, SO. DAK.:**
Osada sv. Václava. Farář: Rev. Raymond Komman, O.S.B. Škola: 72 dětí.
- TAITON, TEXAS:**
Osada sv. Jana Nep. Dojíždí se z El Campo, Tex.
- TAUNTON, MINNESOTA:**
Osada sv. Cyrilla a Methoděje. Farář: Rev. J. Pavelski.
- TAYLOR, TEXAS:**
Smišená osada Panny Marie. Farář: Rev. E. A. Branden. Kaplan: Rev. _____.
- TIMKEN, KANSAS:**
Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Alois Clupny.
- TISCH MILLS, WIS.:**
Osada Narození Panny Marie. Farář: Rev. Donald Feller.
- TOBIAS, NEBRASKA:**
Smišená osada sv. Josefa. Dosluhuje kněz z Milligan, Nebr.
- TOLEDO, OHIO:**
Českoslov. anglická osada Nejsvětějšího Růžence. Farář: Rev. Ondřej J. Blaško, 821 N. Wheeling St.
- TONY, WISCONSIN:**
Anglická missie sv. Antonína Pad. Asi 37 československých rodin. Farář: Rev. L. Lewandowski.
- TOUHY, NEBRASKA:**
Osada sv. Víta. Dojíždí dp. Otto Ekhaml z Weston.
- TŘEBOŇ, MINN.:**
Osada Neposkvrněného Početí P. Marie. Dojíždí kněz z Montgomery, Minnesota.

TROY, MISSOURI:

Osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rev. Václav Klariš.

TURNERS FALLS, MASS.:

Osada Panny Marie. Dojíždí důst. Otcová Redemptoristé z New Yorku.

TWO RIVERS, WIS.:

Smišená osada sv. Lukáše. Několik českých rodin. Farář: Rev. Herman Schmitz. Kaplan: Rev. Adolf Doležal. 1814 Jefferson St.

TYNDALL, SO. DAK.:

Smišená osada sv. Lva. Farář: Rev. Francis Cronin.

ULYSSES, NEBRASKA:

Osada Panny Marie Neposkvrněného Početí. Farář: Magr. Jiří J. Schuster.

UNION CENTER, WIS.:

Osada sv. Terezie. Českých rodin asi 12. Farář: Rev. Roman Papierník.

VALPARAISO, NEBR.:

Osada Panny Marie, převážně česká. Farář: Rev. Richard J. Brombach.

VEBLEN, SO. DAK.:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Zygmunt Dzierzek. O.M.I.

VERDIGRE, NEBR.:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Karel J. Oborný.

VERNON, TEXAS:

Smišená osada sv. Rodiny. Farář: Rev. Sebastian Krempel. O.F.M. Kaplan: Rev. Kurt Buranich. O.F.M.

VERONA, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Rafaela. Několik českých rodin. Farář: Rev. Felix J. Preske.

VESELEYVILLE, N. D.:

Osada sv. Lukáše. Farář: Rev. Jar. Tománek.

VESELI, MINNESOTA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Alfred Skluzáček.

VESPER, WIS.:

Smišená osada sv. Jakuba. Většinou česká. Farář: Rev. Petr Rombalski.

VINING, IOWA:

Osada Panny Marie a osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Jos. Syrový.

VODNANY, SCOTLAND P.O. SO. DAK.:

Osada ssv. Cyrila a Metoděje. Dojíždějí dp. Ladislav Důdek ze Scotland.

WADSWORTH, OHIO: (U.S. Rt. 224)

Osada Božského Srdce Páně. Farář: Rev. L. Anders. 272 Broad St.

WAGNER, SO. DAK.:

Smišená osada sv. Jana Křtitele. Farář: Rev. John J. Hyland.

WAHOO, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Magr. Daniel E. Cooper. Kaplan: Rev. D. Neal. Škola: 200 dětí.

WAHPETON, NO. DAK.:

Osada sv. Vojtěcha. Farář: Rev. E. Eckhart.

WALFORD, IOWA:

Osada Nejsv. Trojice. Farář: Rev. Donald Heine-man.

WALLIS, TEXAS:

Osada sv. Anděla Strážce. Farář: Rt. Rev. A. W. Nesvadba. Kaplan: Rev. A. Lažek. Drawer #429.

WARSAW, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Dostluhuje Rev. Anthony Figlerski ze St. Paul, Nebr.

WAUBUN, MINNESOTA:

Smišená osada sv. Anny. 25 českých rodin. Farář: Rev. Denis Parnell.

WAUKECHON, WIS.:

Osada sv. Václava. Dojíždí Very Rev. Joseph C. Schaefer, 322 Main St., Shawano, Wis.

WAUSAUKEE, WIS.:

Smišená osada sv. Augustina. Asi 40 českých rodin. Farář: Rev. Robert F. Šládek.

WAUZEKA, WIS.:

Osada Božského Srdce. Farář: Rev. Henry Cassidy.

WEATHERFORD, TEXAS:

Anglická osada sv. Štěpána. Asi 8 českých rodin. Farář: Rev. James Mullin.

WEIMAR, TEXAS:

Osada sv. Michaela. Farář: Rev. H. O. Rolf. Kaplan: Rev. Jan Bílý.

WEST, TEXAS:

Osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Rev. Jiří Doskočil. Kaplan: Rev. Emilian Foltyn. Škola: 385 dětí.

WEST POINT, NEBR.:

Smišená osada Nanebevzetí Panny Marie. Farář: Very Rev. Herman Kaup. V.F. Kaplan: Rev. Robert A. Schmitz.

WESTON, NEBRASKA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. O. Ekhaml. Škola: 105 dětí.

WHARTON, TEXAS:

Osada sv. Rodiny. 65 smíšených rodin. Farář: Rev. L. J. Price.

WICHITA FALLS, TEXAS:

Osada Nejsv. Srdce Páně. Farář: Rt. Rev. Msgr. Vincent Mičola.

WILBER, NEBRASKA:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. Václav Beránek.

WILSON, KANSAS:

Osada sv. Václava. Farář: Rev. John F. McManus.

WILSON, NEBRASKA:

Osada Panny Marie Ustavěné Pomoci. Dojíždí Rev. Viktor E. Herman ze Schuyler, Nebraska.

WINONA, MINNESOTA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. James Habiger. Kaplan: Rev. Francis Galles. 560 E. Broadway.

WITTING, TEXAS:

Kaple sv. Antonína. Dojíždí Rev. H. F. Pšenčík ze St. Mary's.

WOODBURN, OREGON:

Smišená osada sv. Lukáše. Asi 20 česko-slovenských rodin. Farář: Rev. Jan Larkin.

WYNDMERE, NO. DAK.:

Anglická osada sv. Jana Křtitele. Asi 5 českých rodin. Dojíždí Rev. Valerian Paczek z Lidgerwood, N. D.

YANKTON, SO. DAK.:

Smišená osada Božského Srdce P. Ježíše. Farář: Rt. Rev. Msgr. James A. Reillev. Kaplan: Rev. Richard Schmidt a Rev. Lawrence Johnson.

YOAKUM, TEXAS:

Osada sv. Josefa. Asi 60 českých rodin. Farář: Rev. Jan Matocha. Dva kaplani. Dojíždí se do osady sv. Anny. Škola: 339 dětí; vvs. škola: 121.

YUBA, WISCONSIN:

Kestel sv. Václava. Dojíždí Rev. Frant. M. Leštinský.

YUKON, OKLAHOMA:

Osada sv. Jana Nep. Farář: Rev. Josef Mazaika. Škola 91 dětí.

ČESKÉ KATOLICKÉ ÚSTAVY V AMERICE

OPATSTVÍ SV. PROKOPIA, řádu sv. Benedikta. Opat: Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B. Kněží 85, kleriků 4, bratří laiků 24. Kněží působí v diecích: Chicago, Joliet, Ill., Richmond, Va., Sioux Falls, S. D., Superior, Wis., a na Formose. Adresa: St. Procopius Abbey, Lisle, Ill. 60532.

KLÁŠTER BLAH. PANNY MARIE ÚSTAVIČNE POMOCI, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Edw. Donahue, C.S.S.R., více kněží jak ve správě osady tak i na misiích a 2 ctih. bratry. (Viz. New York, N.Y.) Adresa: Redemptorist Fathers, 323 E. 61st St., New York, N.Y.

KLÁŠTER SV. VÁCLAVA, řádu Nejsv. Vykupitelé. Představený: Very Rev. Josef Adamec, C.S.S.R., více kněží ve správě osady a na misiích a ctih. bratr. (Viz. osada sv. Václava, Baltimore, Md.) Adresa: Redemptorist Fathers, 2111 Ashland Ave., Baltimore, Md.

CZECH JESUIT FATHERS, Czech Mission House, 4605 W. Broadway Ave., Montreal 28, Quebec, Canada. Rev. Václav Feřt, superior; 6 kněží, kteří působí na misiích a osadách.

PANENSKÝ KLÁŠTER NEJV. SRDCE PÁNA JEŽÍŠE, spojený s ústavem pro výchovu učitelek a vyšší dívčí školou. Představená: Velebná Matka M. Louise Hartwig, O.S.B. Sester 197, 4 novicky, 5 čekatelek. — Adresa: Benedictine Sisters of the Sacred Heart, Lisle, Du Page Co., Ill.

KONGREGACE ŠKOLSKÝCH SESTER de NOTRE DAME. Hlavní mateřinec v Čechách byl od r. 1854 v Horažďovicích, nyní je prozatímne v Javorníku ve Slezsku. Provinciální mateřinec jest v Omaze na předměstí Florence, Nebraska. Zde je též provinciální noviciát, Provinciální představenou jest ctihodná Matka M. Loyola Samek. Sester profesek 131, novic 14 a čekatelek 15. Adresa: Convent de N. D., 35th and State Sts., Omaha 12, Nebraska.

MARIAN SISTERS, Marian Center, Box 2, Waverly, Neb. Sr. Martha, sup. Sester 26.

SESTRY TĚŠITELKY (z Brna, Moravy). CONSOLERS OF SACRED HEART OF JESUS, 237 W. Magnolia, San Antonio, Tex. Sr. M. Pelagia, sup.

— — — — — VYŠŠÍ UČILIŠTĚ

ST. PROCOPIUS SEMINARY, LISLE, ILLINOIS. Chancellor: The Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B. Rector: The Very Rev. Maur J. Dlouhý, O.S.B. Address: The Very Reverend Rector, St. Procopius Seminary, Lisle, Ill. 60532.

ST. PROCOPIUS COLLEGE, LISLE, ILLINOIS. Chancellor and President: The Rev. Roman Galardi, O.S.B. Dean of Students: Rev. Thomas Havlik, O.S.B. Dean of Studies: Rev. Virgil Trolo, O.S.B. Address: The Registrar, St. Procopius College, Lisle, Ill. 60532.

ST. PROCOPIUS COLLEGE HIGH SCHOOL, LISLE, ILL. — Chancellor: The Rt. Rev. Daniel Kučera, O.S.B. Headmaster: The Rev. Valentine Skluzáček, O.S.B. Principal: The Rev. Ronald Rigovsky, O.S.B. Address: The Principal, St. Procopius College High School, Lisle, Ill. 60532.

JAEGER JUNIOR COLLEGE A AKADEMIE BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ, LISLE, ILL., pod správou ctih. Sester Řádu sv. Benedikta. — V Jaeger Junior College se vyučuje v prvních dvou letech koleje (College). Akademie je přípravkou pro kolleje (College) a věnuje se vyučování obchodním kursům. Vyučuje se všem, ve vyšších školách obvyklým předmětům, mimo řeč anglickou, českou a latinskou též řeč moderní; dle přání též hudbě, zpěvu, malbě, vyšívání, šití šatů a vaření. Adresa: Jaeger Junior College nebo Sacred Heart Academy, Lisle, Ill.

AKADEMIE "NAŠÍ MILÉ PANÍ" — NOTRE DAME ACADEMY — je státem uznaná příprava na vstoupení do koleje. Jest při ní též dvouletý kurs obchodní. Vyučuje se všem pro vyšší školy předepsaným předmětům v řeči anglické, jakož i náboženství, češtině, latině, francouzštině, španělštině, vaření, hudbě a zpěvu, šití a hotovení různých ženských ručních prací. Adresa: Notre Dame Academy, 3501 State St., Omaha 12, Nebraska.

— — — — — ČESKÉ DOBROČINNÉ ÚSTAVY

DOMOV SV. BENEDIKTA PRO STARCE A STAŘENY. Pod vedením ctih. sester benediktinek z kláštera Božského Srdce Páně v Lisle, Illinois. Přijímání jsou za chovance muži od šedesáti pět

let, ženy od šedesátého roku. Adresa: Domov sv. Benedikta, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Ill. Veškeré příspěvky buďtež zasílány na: St. Benedict's Home, 6930 W. Touhy Ave., Niles, Illinois.

ČESKÉ KATOLICKÉ ČASOPISY V AMERICE

NÁROD — týdeník. Vychází v sobotu. Vydavatelé: Řád českých benediktinů. Ředitel tiskárny: Rev. Václav Michalička, O.S.B. Šéfredaktor: Rev. Arnošt Žižka, O.S.B. Redaktoři: Dr. František Schwarzenberg, Bohumil Laštůvka a J. C. Reřucha. V Chicagu a Cicero, \$7.50 na rok. Mimo Chicagu \$7.50 ročně. Do Evropy \$8.50 ročně. Anglická příloha samostatná \$4.00. Adresa: "Národ", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

KATOLÍK — týdeník. Vychází každý pátek. Závodu: Rev. Václav Michalička, O.S.B. Šéfredaktor: Rev. Arnošt Žižka, O.S.B. Redaktoři: Dr. František Schwarzenberg, Bohumil Laštůvka a J. C. Reřucha. Předplatné \$7.00 ročně. Do Kanady \$7.00, do Evropy \$8.00. Celoroční předplatitelé obdrží jako premií zdarma krásný kalendář "Národ". Adresa: "Katolík", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

NAŠINEC — týdeník. Vychází každý pátek. Majitel: Našinec Publishing Co. Redaktor: Jos. Mareš st. Předplatné na rok \$3.00. Adresa "Našinec", Granger, Texas.

NOVÝ DOMOV — dvojtýdenník. Vychází každé pondělí a čtvrtek. Majitel: Vlad. Malec. Redaktor: Stanislav Stiborík. Předplatné: Na rok \$3.00. Adresa: "Nový Domov", Hallettsville, Texas.

KATOLICKÝ DĚLNÍK — Vychází jednou měsíčně. Úřední časopis Jednoty "Katolický Dělník". Řídící redaktor: Rev. Fr. J. Oborný, Dodge, Nebr.

VŮDCE — Náboženský měsíčník a orgán spolku Apoštolátu Modlitby pro české osady ve Spojených Státech. Vydavatelé: Řád českých benediktinů. Vychází 15. dne každého měsíce. Redaktor: Rev. Václav Michalička, O.S.B. Předplatné pro Spoj. Státy \$2.00 ročně. Do Evropy \$2.25. Adresa: "Vůdce", 1637 Allport St., Chicago 8, Illinois.

POSEL — Čtvrtletní orgán České Katolické Jednoty. Redaktor: Rev. Arnošt Žižka, O.S.B.

SEZNAM ČESKO-KATOL. JEDNOT VE SPOJ. STÁTECH A ADRESÁŘ JEJICH ÚŘEDNÍKŮ.

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Hlavní úřadovna: 2636 So. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

Čestní předsedové: J. Em. Albert kardinál Meyer, arcibiskup chicagský; Jeho Excellence Gerald Bergan, arcibiskup, Omaha, Nebraska; Jeho Exc. Jan L. Mofkovský, biskup, Amarillo, Texas; Jeho Exc. Jím Biskup, biskup, Dubuque, Iowa; nejdp. Daniel Kučera, O.S.B., opatství sv. Prokopa v Lisle, Ill.

Čestní místopředsedové: Msgr. Václav C. Hradecký, Duncan, Iowa, P.O. Britt; vdp. Josef Větrovec, C.S.S.R., 323 E. 61 St., New York, N. Y.; L. J. Šulák, La Grange, Texas; Václav Keřka, Cleveland, Ohio.

Kaplan: Msgr. Martin Křížka, 2651 S. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

Předseda: Dr. Josef Čada, 2427 S. Lombard Ave., Cicero 50, Ill.

Místopředsedkyně: paní Viktorie Voller, 5338 W. 24th Place, Cicero 50, Ill.

Tajemnice: sl. Jeannette F. Krippner, 2456 S. Homan Ave., Chicago 23, Illinois.

Pokladník: Joseph G. Hodouš, 2222 S. Grove Ave., Berwyn, Ill.

Ředitelé: Dp. Václav Michalička, O.S.B., Chicago, Ill.; paní Marie Průša, 2652 S. Central Park Ave., Chicago 23, Ill.; sl. Marie Pitelka, 1322 W. 71 Pl., Chicago 36, Ill.; sl. Antonie Váňa, 1754 W. 18th St., Chicago 8, Ill.; Andrew G. Sirek, New Prague, Minn.; Charles Hronek, Cleveland, Ohio; paní Mary Koníček, Detroit, Mich.; paní Benita Pavla, Hallettsville, Texas; Vincent Koníček, Racine, Wis.; paní Františka Hejl, Yonkers, N.Y.; p. L. J. Šulák, LaGrange, Texas.

Členové poradního výboru: Soudce Frank H. Bicek, Berwyn, Ill.; Joseph Hucek, Berwyn, Ill.; paní Milada R. Janda, Cicero, Ill.; Joseph C. Kolář, Berwyn, Ill.; paní Eliška Nevšímal, Chicago, Ill.

KATOLICKÝ DĚLNÍK

Ústřední úředníci:

Duchovní ředitel: Rev. Frank Oborný, Dodge, Nebr.

Předseda: Andrew G. Sirek, New Prague, Minn.

První místopředseda: Frank Drahozal, 834 — 15 St. S.E., Cedar Rapids, Ia.

Druhý místopředseda: Jos. Rezníček, Dodge, Neb.

Třetí místopředseda: Rudolf Faimon, Atwood, Kans.

Tajemník: Stanley F. Wagner, New Prague, Minn.

Pokladník: Jos. W. Ficenec, 2220 L St., Omaha 7, Neb.

Lékař: Dr. Stanley Kučera, 819 W. 2nd St., Northfield, Minn.

Právní rádcé: Jos. Pánek, 4841 S. 24th St., Omaha.

První důvěrník: Jos. K. Proskočil, 2767 S. 13th St., Omaha 6.

Druhý důvěrník: Frank Staněk, Omaha, Neb.

Třetí důvěrník: Jerry Silva, Wallis, Texas.

KATOLICKÁ JEDNOTA TEXASSKÁ

Kaplan: Msgr. A. W. Nesvadba, P.O. Box 266, Wallis, Texas.

Čestný předseda: A. J. Kaltus, Weid Route 2, Hallettsville, Texas.

Předseda: I. C. Parma, Granger, Texas.

Místopředseda: Ludwig Šablatura, Rt. 2, Box 305, Corpus Christi, Texas.

Čestný místopředseda: Hon. John Bača, Granger, Texas.

Tajemník: Amos Pavlík, Box 297, La Grange, Texas.

Pokladník: Emil S. Kovář, Box 297, La Grange, Texas.

Právník: Roman J. Bartosh, Box 696, Taylor, Texas.

I. ředitel: Jos. A. Válek, Rt. 3, Ennis, Texas.

II. ředitel: Boh. Kepřta, East Bernard, Texas.

III. ředitel: C. M. Janda, Rt. 3, La Grange, Tex.

IV. ředitel: Cyril Svěček, Rt. 2, West, Texas.

V. ředitel: Ignác Hostaš, Rt. 2, Seymour, Texas.

Vrchtní lékař: Dr. Robert J. Wagner, Shiner, Tex.

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA.

(Bývalá Česká Římsko-Katolická Jednota Žen ve Spoj. Státech Amerických, k níž se připojila bývalá Česko-Slov. Římsko-Katol. Podporující Jednota ve státu Ohio a Česká Římsko-Katolická Jednota Žen v Cleveland, Ohio.)

Hlavní úřadovna: 5343 Dolloff Rd., Cleveland, Ohio 44127.

Velkokaplan: Důst. p. Arnošt Žižka, O.S.B., 1641 S. Allport St., Chicago, Ill. 60608.

Velkopředsedkyně:

Velkomístopředseda: Karel J. Hronek, 3991 E. 42nd St., Cleveland, Ohio 44105.

Velkotajemnice: Anna Veverka, 3914 Hyde, Cleveland, Ohio 44109.

Velkopokladnice: Marie Průšová, 2652 S. Central Park Ave., Chicago, Ill. 60623.

Velkoředitelstvo: Marie Tringl, 5343 Neosho Ave., St. Louis, Mo. 63109; Mildred Janda, 9243 W. Cermak Rd., North Riverside, Ill.; Marie Koníček, 3357 Tillman Ave., Detroit, Michigan 48208; Marie Vanous, 2208 So. 12th St., Omaha, Nebraska 68108; Rose Blake, 913 8th Ave., Cedar Rapids, Iowa 52403.

Redaktor: Dp. Arnošt Žižka, O.S.B.

ČS. OREL V EXILU, ŽUPA SVATOVÁCLAVSKÁ

Hlavní úřadovna: 2421 S. Central Park Ave. Chicago 23, Ill.

Duchovní rádce: Rev. Jiří Maria Svoboda.
Starosta:

KATOLICKÁ JEDNOTA SOKOL

Starosta:

Místostarosta: J. K. Proskočil, 2757 So. 13th St., Omaha, Nebraska.

Tajemník: Jan E. Beneš, 1305 So. 8th Street, La Crosse, Wisconsin.

Pokladník: Jos. Hodouš, 3925 W. 26th Street, Chicago 23, Illinois.

Náčelník: Frank Nevšmál, 2224 So. Kedvale Ave., Chicago 23, Illinois.

Náčelní: Mrs. Marie Průša, 2652 So. Central Park Ave., Chicago 23, Illinois.

ČESKÁ ŘÍMSKO-KATOLICKÁ JEDNOTA ŽEN VE STÁTU TEXAS.

Domov hlavní úřadovny v Yoakum, Tex.

Kaplan: Rt. Rev. Msgr. Alois J. Mořkovský, Hallettsville, Texas.

Cestná předsedkyně: Mrs. Josefina Habarta, Yoakum, Texas.

Předsedkyně: Mrs. Benita Pavlů, Hallettsville, Texas.

Místopředsedkyně: Mrs. Rita Kallus, La Grange, Texas.

Tajemnice: Mrs. Carolyn Hrnčíř, Yoakum, Texas.
Početvedkyně: Miss Gertrude Boháč, Granger, Texas.

Pokladní: Mrs. Elaine Gaida, Granger, Texas.

Ředitelka dívčího oddělení: Miss Bessie Pustka Hallettsville, Texas.

I. ředitelka: Mrs. Angeline Kopecký, Galveston, Texas.

II. ředitelka: Mrs. Magdalene Muška, West, Tex.

III. ředitelka: Mrs. Anna Toman, Ganado, Texas.

IV. ředitelka: Mrs. Christine Knappek, Corpus Christi, Texas.

V. ředitelka: Mrs. Anděla Repa, Granger, Texas.

Ředitelka dívčího oddělení: Mrs. Estelle Smith, Dallas, Texas.

Vrchní lékař: Dr. David H. Watson, Yoakum, Texas.

Právní rádce: Timothy G. Mareš, Granger, Tex.

ROLNICKÁ PODPORUJÍCÍ JEDNOTA SV. ISIDORA V TEXASU

Kaplan: Rev. Henry F. Pšenčík, Rt. 4, Hallettsville, Texas.

Předseda: Henry F. Sablatura, Ganado, Texas.

Místopředseda: Frank Jufena, Hallettsville, Tex.

Tajemník: Raymond Toman, Ganado, Tex.

Pokladník: John Urbish, Hallettsville, Tex., R. 4.

Ředitelé: Bohumil Brosch, Rt. 4, Hallettsville, Tex.; Bohumil Hložek, Moulton, Rt. 1, Texas, a

Ben. Hellingner, P. O. Flatonia, Rt. 2, Texas.

CYRILOMETODĚJSKÁ LIGA

Hlavní úřadovny: 39 Fitzjohn Ave., London N.W. 3, Great Britain; Via Conciliazone 1, Rome.

Zemský duchovní rádce pro Ameriku: Rev. Max Pikard, St. Joseph's Church, Lankin, N. D.

**Od roku 1887 tisíce užívalo tento ZNÁMÝ ŽALUDEČNÍ
TONIC lék k boji proti zácpě a jejím následkům!**

Dostaňte si láhev Trinerova vína dnes a nechte jeho příjemně chutnající, zácpu odstraňující účinky pracovat za vás. (Upozornění: Pakli nemůžete dostat Trinerovo víno ve vašem obchodě, zašlete \$1.50 se jménem vašeho obchodníka na: Jos. Triner Corp., 4053 Fillmore, Chicago 24, a velká láhev Trinerova hořkého vína bude vám zaslána ihned poštou vyplaceně.)

Trinerovo Hořké Víno

Česká Katolická Jednota

**Poskytuje celorodinné pojištění od
útlého mládí do 60 let**

**ZÍSKÁTE VŠECHNY VÝHODY MODERNÍHO ŽIVOTNÍHO
POJIŠTĚNÍ S KTERÝMKOLIV CERTIFIKÁTEM**

Půjčky v hotovosti

Vyrovnaní v hotovosti

Zaplacené certifikáty

Certifikáty s prodlouženým pojištěním

Půjčky na zaplacení poplatků

POJIŠTĚNÍ OD \$500 DO \$5,000

Nevyžaduje lékařskou prohlídku

1. Celoživotní—platí se celý život
2. Dvacet let platu—platí se 20 let
3. Dvacetileté nadační—splatné za živa po 20 letech
4. Zaplacené v 60 letech—platí se do 60 let stáří
5. Zaplacené v 70 letech—platí se do 70 let stáří
6. Nadační v 60 letech—splatné za živa v 60 letech

ODBOR MLÁDEŽE

1. Do věku 16 roků—25c měsíčně (Pojištění do \$500.00)
2. Celoživotní
3. Dvacet let platu
4. Dvacet let nadační
5. Nadační (Educational) splacené v 18 letech

Dividendy vypláceny nepřetržitě po 27 roků

Vyplacen obnos \$1,472,732.25

**O podrobnosti týkající se členství, tažte se úřednic místních spolků
neb dopište na hlavní úřadovnu**

ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA

5349 DOLLOFF ROAD

CLEVELAND, OHIO 44127

"NOVÁ BUDOVA"

COLUMBIA SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

BÝVALÁ LAWDALE SAVINGS

Půjčky na nové majetky a přestavby.

Rychlá a svědomitá služba.

9101-09 West Cermak Rd.

North Riverside, Ill.

Phone Riverside: 447-7500

Phone Chicago: 242-4656

Přes 64 roků vzorné služby.

Joseph J. Houda, předseda

Mildred R. Janda, místo-předs. - tajemnice

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY DO \$10,000 AGENTUROU VLÁDY SPOJ. STÁTŮ.

OTEVŘTE SI U NÁS NOVÝ VKLADNÍ ÚČET.

Platíme dividendy z úspor dvakrát do roka.

Home Loans — ohnivzdorné skřínky — pojištění.

WHOLESALE

RETAIL

Phone 522-0151

LAWDALE MEAT PRODUCTS CO.

PRAŽSKÝ — HOT PÁRKY — HOT LOAVES

CHOICE FRESH MEATS

3617 WEST 27th STREET

CHICAGO 23, ILLINOIS

Úplná

Cestovní

Služba

HEGER TRAVEL BUREAU

CICERO 50, ILL.

6118 West Cermak Road

Telefon: TOWNhall 3-4774 -- 3-4775

1883

ŘÁD

1966

KATOLICKÝCH LESNÍKŮ

**Bratrská a sesterská pojišťující jednota
(A Legal Reserve Fraternal Society)**

Poskytuje duchovní, společenskou a tělocvičnou činnost a nabízí 17 druhů pojištění katolickým mužům a ženám ve stáří od 16. do 65. let.

Certifikáty jsou vystaveny mužům a ženám bez omezování výše pojištění s výhodou dvojnásobného pojištění v pádu nahodilé smrti.

Pro hochy a dívky do 16. let stáří nabízí 13 druhů moderních certifikátů.

**POPLATKY A VÝHODY ZALOŽENY NA
C.S.O. TABULCE S 2½% SÚROČENÍM**

Všechny životní a nadační certifikáty poskytují následující nazadatelné výhody:

PŮJČKY V HOTOVOSTI

VYROVNÁNÍ V HOTOVOSTI

ZAPLACENÉ CERTIFIKÁTY

CERTIFIKÁTY S PRODLOUŽENÝM POJIŠTĚNÍM

PŮJČKY NA ZAPLACENÍ POPLATKŮ

DIVIDENDY — Členské certifikáty, na něž požadované poplatky placeny jsou po dva anebo více roků, podílí se na přebytkovém zisku jednoty v podobně ročních dividendů.

George H. Crowns,
Chairman of the Board

Richard T. Tobin,
High Chief Ranger

Robert A. Horstman,
Vice High Chief Ranger

Louis E. Caron,
High Secretary

Joseph Hucek,
High Treasurer

O podrobnosti týkající se členství, poplatků a výhod tažte se našeho místního zástupce aneb dopište na hlavní úřad

Catholic Order of Foresters
HIGH COURT OFFICE

305 W. Madison St.

Chicago 6, Illinois

NAŠE 77. VÝROČÍ

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS

6700 WEST NORTH AVENUE

Chicago, Ill. 60635 — National 2-5000

MOHOVITOST PŘES \$200,000,000

FRANK P. KOSMACH, PRESIDENT

BEZPLATNĚ PARKOVIŠTĚ PRO AUTA.

Okna pro vyřizování záležitostí bez vystupování z auta
anebo bez vstupu do budovy.

GU nderson

4-6310

H. MARIK SONS

Funeral Homes

LA wndale

1-3972

6507 W. GERMAK ROAD

Berwyn, Illinois

2534 S. PULASKI ROAD

Chicago 23, Illinois

ASSETS OVER \$120,000,000.00

FRANK T. SEDLACEK *president*

**EARN HIGHER DIVIDENDS
ON YOUR SAVINGS!**

"at the sign of
the weather torch"

KATOLICKÝ DĚLNÍK

**má životní pojištění
pro každého člena katolické rodiny.**

RŮZNÉ DRUHY A VÝHODY

**Hlaste se u místního spolku aneb pište na
KATOLICKÝ DĚLNÍK, New Prague, Minn.**

Úřednictvo:

Čestný předseda
Duchovní řídítel
Předseda
První místopředseda
Druhý místopředseda
Třetí místopředseda
Tajemník
Pokladník
Lékař
Právní rádce
Ředitelé

Most Rev. John L. Mořkovský, S.T.D., Houston, Tex.
Rev. Francis J. Oborný, Dodge, Nebr.
A. G. Sirek, New Prague, Minn.
Fr. G. Drahozal, Cedar Rapids, Ia.
Jos. J. Reznicek, Clarkson, Nebr.
Rudy Faimon, Stratton, Nebr.
S. F. Wagner, New Prague, Minn.
Jos. W. Ficenec, Omaha, Nebr.
Dr. S. T. Kučera, Northfield, Minn.
Joseph C. Panek, Omaha, Nebr.
Jos. K. Proskočil, Omaha, Nebr.
Fr. J. Staněk, Elmhurst, Illinois
Jerry Sliva, Wallis, Texas

Zákonitě povolení obchodu v 15 státech.

1st SAVINGS of LA GRANGE PARK

Corner: 31st and Blanchan • La Grange Park, Illinois • FLEETWOOD 4-6000

Officers:

Richey V. Graham, Sr., Chairman of the Board
Joseph E. Serhant, Vice President and Attorney

Richey V. Graham, Jr., President
Edward J. Klecka, Secretary

Úsporové vklady pojištěny do \$10,000.00 vládní agenturou
Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

ÚSPOROVÉ ÚČTY VÍTANY.

NOWORUL-MUCHNA FUNERAL HOME

2658 SO. CENTRAL PARK AVE.

CHICAGO 23, ILLINOIS

Phone: 762-2233

Joseph Novorul, st.

Joseph Noworul, ml.

BEZPEČNÉ A VÝNOSNÉ UKLÁDÁNÍ PENĚZ NABÍZÍ

MANNING SAVINGS & LOAN ASSN.

2854 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Bishop 7-7080

Založeno roku 1887.

ŠETŘTE POŠTOU NEBO OSOBNĚ. — Vklady pojištěny do \$10,000.

Platíme v přítomné době nejvyšší dividendy na vaše vklady.

Peníze uložené před 15. ponesou dividendy od 1. v měsíci.

Půjčky na majetky — dlouhodobé — na mírné splátky.

LOUIS J. MAYER & CO., Real Estate & Insurance

Nájem, prodej, výměna a spravování majetků, ve stejné budově.

Cake and Pastry FILLINGS

...the instant filling

The #1 Cake and Pastry
Filling in the Industry

Available in

Poppy Apricot Almond Prune Date
Pineapple Peach Cherry Nut Banana Blueberry

ALSO AT YOUR LOCAL MARKET:

SOLO Dried Mushrooms SOLO Saffron
SOLO Whole Poppy Seed SOLO Anchovy Paste
SOLO Raisin Sauce

SOLO FOOD PRODUCTS

SOKOL and COMPANY

Chicago 11, Illinois

Send for New Recipe Booklet of European Recipes
Made quick and easy — Include 25c to cover postage and handling.
SOKOL & COMPANY — 241 E. Illinois St., Chicago 11, Ill.

ČESKÝ PLUMBARSKÝ ZÁVOD

HENRY SWADE

**Certified Plumbing and Heating
Contractors**

**HENRY SWADE, SR.,
President**

**HENRY SWADE, JR.,
Manager**

Telefony: Pl oneer 9-1410

LA wndale 1-1214

**JOBING AND REPAIRING
PROMPTLY ATTENDED TO**

6721 WEST GERMAK ROAD

BERWYN, ILLINOIS

ZALOŽEN R. 1904.

4010 W. 26th Street

Chicago 23, Ill.

Všechny vklady federálně pojištěny až do \$10,000

LAwndale 1-7755

BANKING SINCE 1897

NATIONAL REPUBLIC BANK OF CHICAGO

1817 SO. LOOMIS STREET

Chicago, Illinois 60608

Telefon: CAnal 6-8181

Cestovní a turistická kancelář

BAŠTA-MUSIL & CO.

3919 W. 26th Street

Chicago 23, Illinois

Telefon CRawford 7-4800

spolehlivě a rychle zprostředkuje Vám:

Letecké, lodní a vlakové lístky * tury * vystaví travelers Checks

*** odesílání peněz do zahraničí ***

Přihlášky přijímáme osobně, písemně a telefonicky.

Přes 65 let spolehlivé a poctivé služby v Chicagu a okolí.

GUARANTY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

**3854-56 West 26th Street (roh Springfield)
Chicago 23, Illinois**

CRawford 7-5300

**Veškeré vklady pojištěny do \$10,000.00
vládní agenturou**

**FEDERAL SAVINGS & LOAN
INSURANCE CORPORATION**

John A. Mallin

KOSTELNÍ MALÍŘ
(Decorative Artist)

Formerly at the
Fine Arts Building

2252 W. Devon Ave.

Tel. SHeldrake 3-1687

Chicago, Illinois

(Designers and Decorators of St. Procopius Church)

SAFETY

• — •
50 Years of Service

• — •
**Attractive
Dividends**

**Morton Park Federal
SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION

5221-25 W. 25th Street

Cicero 50, Illinois

PARKING ANNEX NOW OPEN

Est. 1905

BRVENIK PHARMACY

— Emil Brvenik —

Prescription Specialists

Prompt Delivery

1918 S. Blue Island Ave.

CAnal 6-0727

"We Appreciate Your Patronage"

**ČTĚTE A ROZŠÍRUJTE
KATOLICKÝ TISK**

SECOND FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSN.

26. ul. a Pulaski Road

Chicago, Illinois 60623

Telefon: Crawford 7-8500

VAŠE VKLADY JSOU POJIŠTĚNY DO \$10,000

J. LINHART & SONS

MORTICIANS

6820 West Cermak Road.

Phone: Pioneer 9-2255

Berwyn, Illinois

1345 West 19th Street

Phone: Canal 6-0915

Chicago 8, Illinois

Established 1885

JOHN T. CHRÁSTKA

Pohřební ústavy:

3440 záp. 26. ulice

Tel.: 762-1211

6301-5 záp. Cermak Road

Tel.: STanley 8-8240

Po více jak 40 roků slouží naši české veřejnosti a největší počet pohřbů a největší svědomitostí vypravených mluví sám za sebe.

JOHN J. KUČERA

3901 W. 26th St.

Tel. LAwndale 1-1300

CHICAGO 23, ILL.

REALITNÍ OBCHOD

Majetky na prodej — Půjčky

Pojištění všeho druhu.

Spolehlivost.

Úslužnost.

Vzorná obsluha.

Spořitelna "Atlas" v Chicagu

Krajanským spolkům, organisacím,
obchodníkům a jednotlivcům
v Chicagu a po celých Spoj. Státech
nabízíme své služby
při ukládání úspor a
dělání půjček na majetky.

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY

DO \$10,000 AGENTUROU

VLÁDY SPOJ. STÁTŮ.

Platíme

4 1/2 % ročně

**dividendy z úspor
dvakrát do roka**

— 1. LEDNA a 1. ČERVENCE —

ATLAS
Federal
SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KUČERA, Předseda

3901 West 26th Street

LAwndale 1-1300

Chicago 23, Illinois

Soukal Floral Co.

6118 ARCHER AVENUE • CHICAGO 38, ILLINOIS
TELEPHONES • REliance 5-1000 • PORTsmouth 7-7055

General Banking

THE BERWYN NATIONAL BANK

Oak Park Ave. and Cermak Rd.

Berwyn, Illinois

STanley 8-4700

SAVE FOR FUTURE INDEPENDENCE

CURRENT RATE

4.5 %

ON ALL SAVINGS

HEMLOCK *Federal* SAVINGS

5140 So. Ashland Avenue HE 4-0600

REXALL LÉKÁRNA BI 7-7550

Riedl's Prescription PHARMACY

J. E. Riedl, B.S., R.Ph.

E. J. Riedl, B.S., R.Ph.

ČESKÁ LÉKÁRNA

● Břišní opěrné obvazy.

● Elastické punčochy

Vyřizujeme prescriptions
na různé léky pro Evropu.

3156 ZÁP. 26. ULICE

CHICAGO, ILL. 60623

(Východně od Kedzie Ave.)

KABÁTOVA ČERNÁ MASŤ

Masť, která táhne a hojí

Masť je připravována z prostředků
nejvýše utišujících a léčivých. Léčí
vyrážky — boláky — spáleniny —
opařeniny — porézaniny a odřeniny
na kůži. Masť tato jest zaručená.
Cena \$1.50 s poštou. Je k dostání v
lékárnách v Chicagu i předměstí. Neb
pište přímo na adresu:

ALOIS KABAT CO.

3156 W. 26th St.

Chicago, Ill. 60623

RIDGELAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6650 W. CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS

Tel.: GUnderson 4-7600

ZALOŽEN ROKU 1921

Otevřte si u nás výnosný spořitelní účet.

VŠECHNY VKLADY POJIŠTĚNY DO \$10,000.00.

WILLIAM J. RAYSPIS, president.

ROMÁNY

Beruška, od Mary Wageman; z anglického děje přeložil Rev. C. J. Beneš. Velice zajímavý příběh sirotky Berušky, která měla zámožné přátele. V brožurové vazbě, cena 50c

Děvče z údolí a Zuzčino štěstí, od Václava Kašpara. Příběhy dvou různých děvčat, která musela prožít osobní zápasy mezi láskou a žárlivostí. V brož. vazbě, cena 50c

Květy samoty, od Fr. Čecha. Děvče ze samoty na studiích ve velkoměstě. Brož. cena 50c

O cizí čest od Šlosara Doubravského. Dcera továrníka se zamilovala do dělníka v závodě. Nejvýš poutavé příběhy. Brož. cena 75c

Pastýř Sevesru, od Richarda A. Mahera; přeložil V. F. Mikolášek. Vášnivá láska, která nezná mezí. Brož. cena 50c

Návrat, od V. M. Skalského. Slovo "Návrat" ani zdaleka nevystihuje obsah tohoto nejvýš dramatického románu, v němž se střídá věrná láska, žárlivost, pomstychtivost, úkladná vražda, opilství — a konečně obrácení a návrat do Církve. Brož. cena 50c

Naděje, Prérie, Mír od V. M. Skalského, velmi zajímavé příběhy vystěhovalců do Ameriky, kteří museli podstoupit zápasy o život. Brož. vazba, ve třech svazcích. Cena \$1.50

Okřídlený chlapec od Kornela Makuszyńskiego, je vlastně letecký román, který pro českou mládež přeložil J. Janouch. Brož. \$1.50

Kozák a Turek, od Aloise Jiráska; zážitky a zkušenosti dvou chlapců. — Brož. cena 25c

Čtrnáctiletý pilot, od Roberta Lortace, něco pro děti; četné obrázky.

Medvídek Pu, od A. A. Milne, něco zajímavého ze života zvířat. Podařené pohádky. Obě knížky 75c

KNIHY POUČNÉ:

Obrázky ze života, od Fr. Kopeckého. Rozmanité příběhy ze života lidí různého stavu, povolání i světců. Brož. cena 35c

Kristus a panna, od Angela Lubojackého. Úplná modlitební kniha, v níž jsou vedle mešní pobožnosti litanie a různé jiné pobožnosti, písně, životy mnohých svatých atd. — 629 stran, váz. cena \$2.00

STARÉ KALENDÁŘE

Dosud máme na skladě úplně zachovalé kalendáře těchto ročníků: 1951, 55, 56, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65. Každý kalendář Národ je bohatý obsahem. Obsahuje hojnost pestré četby zábavné, humorné, naučné, i básně. Mimo toho je v každém obsáhlá kronika o významných událostech kulturně-náboženských, adresář českých kněží, stoletá pranostika a mnoho jiného. Cena \$1.00

ŽIVOTOPIS PANNY MARIE

Skutečný životopis Panny Marie, jak jej sama zjevila služebnici Boží cti. sestře Marii z Agerdy, představené kláštera Neposkvrněného Početí, řádu sv. Františka Serafinského v městě Agredě ve Španělsku v první polovici 17. století. Tento životopis je více znám pod jménem "Město Boží", (City of God), protože se na ni vztahují mnohá místa Písma svatého ze Zjevení sv. Jana evangelisty.

Toto vzácné dílo se skládá ze čtyř objemných knih a je vydáno v různých jazycích, ale v českém dosud nebylo vydáno.

Nyní však, díky Bohu a jistému šlechtnému dobrodinci, který pro větší čest a slávu Boží a k úctě Panny Marie vzal na sebe úkol hradit vydání spojená s překladem, můžeme dnes sdělit, že jej již máme na prodej. Cena \$20.00.

Chcete-li mít sami nebo způsobiti svým přátelům pro dlouhé zimní večery duchovní požitek, zajisté nebudete litovat objednáte-li jej pro sebe, a svým přátelům se jistě též zavděčíte, objednáte-li jej od:

VŮDCE

Je výhradně náboženský časopis, vycházející jednou měsíčně. Obsahuje tu nejlepší četbu pro duchovní posilu různými životními příběhy ze životů svatých a světic Božích, časové úvahy atd. Ve Vůdci také po 5 let vycházel nejvýš poutavý a poučný životopis Bl. Panny Marie. Dosud máme poslední část tohoto díla z roku 1960-1961 vyvázanou v knihu v ceně \$3.50. — Jinak Vůdce na celý rok stojí \$2.00. Máme také mnohé ročníky vyvázané v knihy. Cena \$2.50.

To nejdůležitější

Pro lidi, kteří se nemohou zpovídat pro neznalost anglické neb francouzské řeči, má tato knížka velkou cenu, neboť je psána na jedné stránce česky a na protější buď v anglické nebo francouzské řeči. Nad to obsahuje četné modlitby a základní pravdy katolického náboženství. Cena i s poštovným 20c — 6 za \$1.

Psané zpovědi

Tyto zvláštní psané zpovědi, psané česky i anglicky, mají tu výhodu, že poznamenané dají se knězi k přečtení. Cena i s poštovným 15c — 4 za 50c.

Svatá Evangelia v novém vydání

Četba Pisma svatého Nového Zákona, zvláště svatá evangelia, jimž tato knížka je výhradně věnována, je nanejvýš každému křesťanu užitečná. Sám Kristus Pán přikázal apoštolům, aby evangelium Jeho učení a skutky hlásali všem národům, jako On je učil živým slovem a příkladem. Aby však zjevené pravdy Boží a slova Kristova neporušena zachována byla příštím pokolením, proto svatí evangelisté z vnuknutí Ducha svatého sepsali hlavní řeči, kázání a události ze života svého Božského Mistra, jichž byli očitými svědky. Knižka je kapesního formátu, v pěkné brožurové vazbě, takže možno je nosit při sobě, o 549 stránkách. Cena i s poštovním pouze \$1.00.

Kdo by si však přál celé Písmo svaté Nového Zákona, které se skládá ze svatých Evangelíí a svatých Epištol a Skutků apoštolských, je rovněž k dostání v ceně \$3.00 i s poštovním.

Svatá Evangelia jsou podána jasným tiskem a poněkud větším písmem, tedy lehko čitelným. Podobně je tomu i se svatými Epištolami. (Vysvětlení textu je všude, kde toho je třeba.)

Zajisté, nebudete toho nikdy litovat, objednáte-li sobě tuto knížku svatých Evangelíí v ceně \$1.00, a nebo celé Písmo svaté Nového Zákona v ceně \$3.00.

Dále, je jiná možnost způsobit duchovní radost Vaším přátelům v zámoří, zvláště v Československu, kde vše, co je nábožensko-katolické, není k dostání; a přec duchovní četba je pokrmem duše, jíž sílí a v dobrém utvrzuje a víru oživuje. Takovýmto způsobem prokážete jim skutek křesťanské lásky, a to bez velké oběti, k své velké zásluze u Boha.

Pošlete objednávku přímo na

Benedictine Press
1637 So. Allport St.
Chicago, Ill. 60608

VZÁCNÁ KNIHA

Vzácnou knihou právem možno nazvat "Eucharistickou křížovou cestu", od monsignora Fr. Kopeckého blahé paměti. V zápalu své kněžské horlivosti po spáse duší, dojemnými slovy líčí nám hrozné utrpení Pána Ježíše na Jeho křížové cestě a Jeho smrt na kříži. Četnými příklady uvádí nesčíslné duchovní milosti plynoucí z utrpení a smrti Pána Ježíše a ze mše sváté, která je Novozákonní obětí, v které se nám přivlastňují zásluhy Jeho smrti. V krásné vazbě, velkého formátu, cena\$1.75

Svatý Benedikt

Je zakladatelem řádu benediktinského, jenž žil v 5. století. Pocházel ze vznešeného rodu, ale ještě vznešenější byla jeho duše. Bůh si ho vyvolil za nástroj k šíření křesťanské víry, mravouky a obdařil ho konáním divů a zázraků, počítaje v to vzkříšení mrtvých a předpovídání budoucích věcí, atd., které se vyplnili. V brož. vazbě, cena 65¢

Velký katechismus

Právě jsme vydali poznovu velký česko-anglický katechismus od Faerbera. Všechny důležité články víry jsou jasně vloženy. Jsou v něm veškeré církevní modlitby, mešní řád, čili mše svatá latinsky i česky a různé pobožnosti. V krásné plátěné vazbě, cena i s poštovným\$2.00

MALÝ KATECHISMUS, stejný jako výše uvedený v zkráceném vydání \$1.00

VELKÝ KATECHISMUS, od Faerbera, slovensko-anglický, podobný českému \$2.00

MALÝ KATECHISMUS, od Faerbera, slovensko-anglický, zkrácené vydání \$1.00

Czech Language Lessons

od P. Dr. Arnošta Žižky, O.S.B.

Výborná učebnice pro ty, kteří se chtějí učit česky.

V pěkné vazbě, tvrdých deskách \$2.50

V pěkné brožurové vazbě \$1.50

PRVNÍ ČÍTANKA (slabikář) od Jos. Koudelky. Úplný slabikář, provázaný mnohými vyobrazeními vztahující se k jednotlivým věcím, postupně, k slovům, větám atd. Cena 65¢

DRUHÁ ČÍTANKA, pro pokročilé žáky, od Jos. Koudelky 95¢

TŘETÍ ČÍTANKA, pro dospělé žáky, obecné i vyšší školy. — Vázaná \$1.50

TŘETÍ ČÍTANKA, od Sr. Vity, zahrnuje mimo jiné též dějiny českého národa, události z I. světové války a působení amerických Čechů, ke cti českého národa. V pěkné vazbě \$2.50

Slovníky a učebnice

BIBLE HISTORY. V anglické řeči, dějinné události ze Starého i Nového zákona\$1.50

MLUVNIČKA PRO MLÁDEŽ od Karla J. Kuchty. Obsahuje základní pravidla českého pravopisu a gramatiky. V pěkné vazbě, cena s poštovným 30¢

MLUVNICE pro vyšší školy od Jindřicha Kroníře. Cena .. \$1.35

Různé knížky

**SVATÍ CYRIL A METODĚJ, SVATÝ VÁCLAV A SV. JAN
NEP.,** od Msgra. Josefa Bezdíčka. Historicky zjištěné u-
dálosti církevní i státní v době našich svatých věrozvěstů.
Cena 50¢

ŽIVOT SVATÉHO VÁCLAVA A SVATÉ LUDMILY, od Křiš-
t'ána. Život jejich byl sepsán za života svatého Vojtěcha,
druhého pražského biskupa ku konci 10. století. Vemí cen-
né a poučné dílo. Cena 40¢

SVATÝ VOJTĚCH, druhý biskup pražský; od dp. Dr. Františka
Dvorníka. Historicky zjištěné dějiny v Čechách z desátého
století 50¢

PÍSEŇ O BERNADETTE, od Franz Werfele, konvertity.
Zdramatisovaný životopis prosté chudé dívky Soubirousové,
dnes sv. Bernadetty, které se v minulém století několikrát
zjevila Panna Marie a jí pověřila důležitým poselstvím.
Dnes jsou Lurdy nejznámějším mariánským poutním mís-
tem na světě. V brožurové vazbě, cena \$1.65

Hořící Oheň. (Sv. Pius X.) od Viléma Hünermanna.
Životopis svatého Pia X., papeže, je nejvýš zajímavý, místy
dojemný a poučný zároveň. Spisovatel výstižným a charak-
teristickým způsobem líčí jeho narození, vzdělání v krajní chu-
době, jeho dobročinnost, žerty, veselou mysl, žerty známých,
že bude jednou kardinálem a papežem. V brožurové vazbě
i s poštovním \$4.90

SATAN V ILFURTU — od P. Suttera. Nejvýš vzru-
šující scény a doznání d'áblů při exorcismu dvou hochů a
jedné dívky v Ilfurtu v Německu. Zvlášt' zajímavý byl po-
pis jednoho z d'áblů, jak to v pekle vypadá a proč byl od
Boha zavržen. Brož. vazba; cena 30¢; 4 knížky za \$1.00.

MLADÍ HRDINOVÉ — do češtiny přeložil Method Soutor.
Knižka tato podává cenné rady a poučení mladíkům, vstu-
pujícím do veřejného života, kdy bývají vystaveni mnohým
nebezpečím a pokušením. Váz., 137 stran. Cena \$1.00

NAUKA SV. FRANTIŠKA SALESKÉHO. — Každý katolický kře-
št'an, který chce vésti dobrý a zbožný život, nelzne v této
knize v přehojné míře mnohé příklady a osvědčené rady.
Vázána \$1.50

NOVÝ NEBEKLÍČ

Knižka je v krásné úpravě, v černých deskách
a v plátěné vazbě. Velikosti 4x5 $\frac{3}{4}$ x $\frac{3}{4}$ coulech.

**Se zlatou ořízkou ve ceně \$3.00;
s červenou ořízkou \$2.50**

Tato knížka, s čistým, jasným tiskem, s velkými písmeny, obsahuje vedle dvojí pobožnosti ku mši svaté, mnohé jiné veřejné i soukromé pobožnosti; dále Církvi schváelné litanie, pobožnosti Křížové cesty, známé kostelní písně; jakož i základní pravdy našeho náboženství, přípravu k svaté zpovědi, zrcadlo zpovědní, modlitby k svatému přijímání a po něm, a mnohé další jiné.

Posvět' se jméno Tvé!

Tato malá knížka v pěkné vazbě obsahuje mnohé modlitby a pobožnosti, vyjma mše svaté. Jsou v ní však v plném znění a to doslova, základní modlitby po pořádku, jak "Otče náš", "Zdrávas Maria", "Věřím v Boha", "Anděl Páně" atd., které v některých knížkách jsou zkráceny, a které mnozí hledají. Cena 45¢.

České pobožnosti

**K Nejsvětějšímu Srdci Páně a
Královny sv. Růžence.**

K Pražskému Jezulátku. Křížová cesta.

TRE ORE (rozjímání o umučení Páně.)

K sv. Judovi K sv. Terezii Květince

K Panně Marii Fatimské Královně Mučedníků

Svatá Stráž. — K sv. Josefu. Za duše v očistci.

Všechny tyto knížečky jsou za stejnou cenu.

Jeden kus poštou za 20¢ 25 kusů poštou za \$3.00

3 kusy poštou za 50¢ 50 kusů poštou za \$5.00

10 kusů poštou za \$1.50 100 kusů poštou za \$8.50

Podle přání, mohou být rozličné.

Obsah

Poznámky k roku 1966	2
Jména svatých v Americe užívaná	16
Světice naší doby	20
Sokyně — <i>Rážena Utěšilová</i>	25
S Bohem počni každé dílo	30
Vzpomínka na tu, která mne nejvíc milovala — <i>J. Skála</i>	31
Za otcovým příkladem — <i>Š. Kos</i>	34
Maruščina dcera — <i>Anna Frusová</i>	40
Moje první větší zakázka — <i>J. Polanský</i>	53
Kristus v Salamó	58
V pravý čas — <i>L. Grossmannová-Brodská</i>	59
Pomsta — <i>F. J. Andrlík</i>	68
Tvrdé srdce — <i>František Picko-Zásmucký</i>	74
Baarova "zlatá máma" — <i>Josef Šach</i>	83
Pražátko — <i>A. Mittenhubrová</i>	85
V odměnu — <i>Alois Dostál</i>	104
Podivný příběh ze života sirotkova — <i>A. M. Ledecká</i>	111
Strakatý Pierrot — <i>František Čech</i>	114
Chytrost nejsou žádné čáry — <i>J. B. Strejček</i>	121
Povídka mého života, A. J. Kallus — <i>Msgr. J. Kunc</i>	128
Kronika	148
Adresář kněží a osad	167
Oznámky	186

KUCHYŇSKÉ POTŘEBY

KRÁJEČE KNEDLÍKŮ — importované z Československa, nerezavící, lehké a velmi praktické. Jedním pohybem hravě rozkrojíte knedlík na 15 stejných kousků. Cena \$4.75, poštou \$5.25.

OETKERŮV PRÁŠEK do pečiva, 3 balíčky 25¢, poštou 35¢.

OETKERŮV VANIL. CUKR, 3 balíčky 25¢, poštou 35¢.

VANILKA, lusk 25¢, poštou 4 kusy za \$1.10.

ŠAFRÁN v cenách 50¢ a \$1.00, poštou o 10¢ více.

BÁBOVKY, importované, kovové, polévané. Bílé uvnitř, modré zevně, 8 inčů široké, \$2.59; poštou \$3.09.

Imp. **BÁBOVKY**, značka "JENA", skleněné, ohnivzdorné, 8 inčů široké, \$4.25, poštou \$5.00.

NABÍJEČ JITRNIC:

č. 1 \$5.95, poštou \$6.55

č. 2 \$6.45, poštou \$7.20

č. 3 \$7.50, poštou \$8.50

RICOLA švýcarské cukrovinky z bylin, výborné při nastuzení, kašli a pro kuřáky. Balíček 49¢, poštou 65¢.

Mikula: PROGRESSIVE CZECH, nově vydaná učebnice češtiny, \$4.50, poštou \$4.75.

PEROUTKA, kus 25¢, poštou 4 kusy za \$1.10.

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BLAHOPŘEJNÉ LÍSTKY VÁNOČNÍ, k jmeninám, narozeninám, k uzdravení, po 10¢. Lepší druh v cenách 15, 25, 35¢.

Velký výběr **DLOUHOHRAJÍCÍCH REKORDŮ**, seznam zdarma na požádání. Rovněž máme v rychlostech 45 a 78 rpm. **VELKÝ SKLAD ČESKÝCH KNIH.**

Nejsvětší výběr **ČESKÉHO KŘIŠTÁLOVÉHO SKLA.**

KARLOVARSKÁ SŮL (též dobrá jako projímadlo), net váha 1/5 lb. krabička \$1.55, poštou \$1.85.

ROSIČKA, o účinnosti netřeba se rozepisovati, jen chceme říci, dle herbáře doporučuje se při vysokém tlaku krve, kornatění tepen atd. 1/2 oz. 75¢, poš. 85¢; 1 oz. \$1.35, poš. \$1.45; 1/4 lb. \$4.95, poš. \$5.45.

KANADSKÝ BODLÁK — 1/4 lb. 95¢, poštou \$1.20.

JALOVEC — 1/4 lb. 45¢, poštou 60¢.

HEŘMÁNEK — 1/4 lb. \$1.00, poš. \$1.25.

MNAHÉ JINÉ IMP. BYLINY, SEZNAM ZDARMA NA POŽÁDÁNÍ.

Hais: Anglicko-český a česko-anglický KAPESNÍ SLOVNÍK v jednom svazku, vázaný, \$1.95.

PLÁN PRAHY, velký, 2-dílný, \$1.25, poštou \$1.45.

Stále oznamované směsi čajů **TATRA**. Jelínkovy výrobky: **BOLVEN, ZDRAVITAMIN, DANUBE a MORAVSKÉ MAZÁNÍ**, dále mast **NONAT** — rovněž **KAUCKÉHO** produkty máme stále na skladě a prodáváme za stejné ceny.

(Zákazníky ve státu Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zastali o 4¢ více na státní daň.)

Tuzex

Potravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukazy do Československa — vyřizujeme nejrychlejší cestou — spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANCNER

6514 WEST GERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS

(TRETÍ GENERACE)

FRANK KOŘÍNEK & CO.

Krajanský velkoobchod s pekařskými potřebami

založený před 50 lety p. Frank Kořínkem starším.

4828-30 W. 25th STREET CICERO, ILL.

Phone OLympic 2-2870 — Bishop 2-1917

VÝROBCI RŮZNÝCH ZAVAŘENIN

Zvláštní pozornost věnujeme "MÁKU", který jest naší specialitou!

NAŠE POVIDLA jsou pravou pochoutkou; jak Švestková (Prune), Merunková (Apricot), Ananasová (Pineapple), Jahodová (Strawberry), Malinová (Raspberry), Datlová (Date), Pekanová (Pecan) a Mandlová (Almond), které dodáváme a zasíláme po celých Spojených státech pekařům — velkoobchodům a restaurantům — v 10 lb. — 50 lb. — 300 lb. a 600 lb. kbelících. Pro naše hospodyňky dodáváme do grocerních obchodů výše uvedená povidla ve 12ti uncových plechovkách. Nemá-li je váš obchodník, necht' se on obrátí přímo na výše uvedenou firmu, která jej mileráda obslouží.

Zasíláme naše výrobky těchto zavařenin po celých Spojených Státech.

Pište si o ceník

Tato firma jest řízena poctivými a spolehlivými odborníky

pp. Frank J. Kořínek, George E. Kořínek a Frank J. Kořínek, ml.